Hatten

10
7 D
4

Ex Bibliotheca
majori Coll. Rom.
Societ. Jesu

526.29.
26

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

SÆCVLARIS

INDEX ROMANO-CATHOLICVS:

ſiue,

HISTORICA DEMONSTRATIO CONTINVATÆ FIDEI ROMANO-CATHOLICÆ,

Per Inductionem, Succeſſionemque Sæculorum à CHRISTO *Nato quindenorum:*

EX

ANNALIBVS ECCLESIASTICIS CÆS. BARONII ET ABRAH. BZOVII

ſtrictim elucubrata,

AVTORE

F. IOANNE ANDREA COPPENSTEInio Mandalenſi Ordinis Prædicatorum Theologo & Parocho Heidelbergæ.

Moguntiæ Sumptibus IOAN. THEOBALDI SCHÖNVVETTERI.

ANNO CIↃ IↃC XXV.

SCOPVS AVTORIS.

Hiſtoriam haut Scopvs eſt *Sacram* contexere; Verum
Hiſtoria è Sacrâ deducere Firmamenta
Vnivs Fidei Romanæ Continvatæ,
Dum ter quina poli diſpenſat ſæcula Titan.

Sub calcem

Ex Bellarmino Baroni Chronologiam
Rerum ſacrarum placuit ſub Schemate paruo
Condere; neu cuius forſan Quid vota requirant.

CAVSSA OPERIS.

I. Vt, qua Fidei Controuerſa docui quaternis Opuſculis ex Theologia; eadem hic doceamus ex Continuata Vniuerſali Hiſtoria.

II. Vt hodierni in Aulis, Curijs, Rebusſpub. & Cancellarijs Politici, *ſua habeant Spongiam Vanitatis, aut impietatis; Profanis Sacra poſthabentes, aut remiſcentes.*

III. Vt in Vna Eccleſia Romano-catholica Conſeruata maius Dei opus & miraculum, quam in Orbe Condito, conſeruatoque, cernatur.

NON EGO SED

AVTORES rèddit BARONIVS, ac ABRAH BZOVIVS.

ILLV-

ILLVSTRISSIMO
DOMINO, D.

IOANNI TSERCLAS
COMITI AB TYLLI, BARONI
A WARBEIS, DOMINO IN BALASTRE,
Montigny & Braitenegg. &c. Sac. Cæſareæ, Hungaricæ, ac Boemicæ Maieſtatis. &c. nec non Ser.mi Electoris Bauariæ. &c. Generali Gubernatori exercitus, Conſiliario, ac reſpectiue Cubiculario, &c.

VICTORI GLORIOSO; DOMINO MEO PATRONO;
FOELICITER AGERE.

Honorem, cui Honorem:
ad beatam Felicitatem.

QVÆ elaboro; his & Principes Heroas honoro; *Illuſtriſſime Comes, Heros inuicte*; præſtoque Debitum pro Bono Publico; idq; in Heidelberga, Tyllianæ Victoriæ Tropæo. Hic, vbi VICTOR, ipſis Victoriæ Suæ diebus, mihi rite ſupplicanti Conuentum Prædicatorum Clementiſſime reſtituiſti. Oportebat me dudum animi, pro tam Heroico Beneficio grati, ſignificationem feciſſe teſtatam; ſed dilatam hucuſque, non ablatam, ſcio, probabit Illuſtriſſima C° V^a. Adeo Lucubrationum mearum partes alias identidem alius ſibi præuendicabat.

Ex quo namque Parochiam Heidelbergenſem intraui per Oſtium Paſtor; primas ſtudiorum meorum Tutelari Patrono

loci S.Petro dedicare debui, in *Heidelbergenſi Catechiſmo* à me *Excaluinizato*; Secundas *in Caluiniſtico Speculo* ad Ciues Heidelbergenſes meoſque Compalatinianos directo; deferre debui R^mo Ordinario Wormatienſi Epiſcopo, Parochiæ meæ Collatori; Tertias lucubrationum mearum *in Nucleo Concionum* Sereniſſimo Electori Bauariæ, vt meo hic Mecænati ac Nutricio, conſecraui, cum fauſta Meritiſſimi Honoris Electoralis Gratulatione. Quartas in meis *Luthero-Caluiniſticis Controuerſiis*, velut monumentum Honoris ex me debiti, iure Principali repoſcebat Sereniſſimus Archidux Leopoldus: Cuius parere debui Serenitati.

Quintas laborum meorum, ſecundum hoſce *Tantos, Tylliana Excellentia*, & vero in me immerentem Sua Specialis Beneficentia, diu tacite poſtulabat. Enimuero Tua, *Illuſtriſſime Comes*, Illuſtrior *Pietas*, Sueta Votis ſuperare Cælum, Diuos, DEVM; illa tot tantis Victoriis ab DEO, Diuis, hominibusque conteſtata orbi, ac adprobata *Pietas*, inuictique *Viri Virtus* Heroica; illa ſupplici mihi Clementiſſime inclinata, Sacro Prædicatorum Ordini, ereptum diu in Heidelberga Conuentum reſtituit; Ac datis etiam deſuper Literis ad D. Gubernatorem Suum, eandem Pietatis Suæ Reſtitutionem factam commendauit, ad vlteriorem Protectionem: Quin additis adhæc Patentibus, exuſti, heu, Conuentus reſtaurationem, in quorumcunque Fidelium auxiliarem Pietatem recommendauit.

Quocirca, *quid retribuam Domino* Victorioſo Reſtitutori meo *pro omnibus, quæ retribuit mihi?* Equidem ab ipſa Reſtitutionis factæ hora prima dixi: *Calicem Salutaris accipiam, & Nomen Domini inuocabo* pro ſalute Victorioſi Reſtitutoris noſtri. Quo quid amplius in Eccleſia DEI? in S. Ordine Dominicano?

Nunc demum adiicio Minutum hoc *Hiſtoricam continuatæ Fidei Romano Catholicæ Demonſtrationem*: Hancque Illuſtriſſimæ Celſitudinis V^æ Auſpicio, in ſignũ gratitudinis meæ, humiliter

Do,

DO, DICO, CONSECROQVE;
Precor, accipe Donum, Victor:
DEVS, accipe Votum;
vt *Tyllianam Pietatem Pius*, pro cuius Eccleſia militat inuicta, perenniter fortunes, ac fœlicites æternum!

ITA VOVEO!

Heidelbergæ 28. Martii, anno Iubilæo 1625.

Illuſtriſſimæ Cel.nis Væ

Seruus in Chriſto ac Cliens

F. Ioannes Andreas Coppenſtein
Ord. Præd. Theol. ac Parochus Heidelbergæ.

AVTORIS PRÆFATIO METRICA.

LECTOR AVE.

Quæris;
Quid? Cur? Qui? Qualia præſtem?

I. Quid?

Annorum à CHRISTO *per Sæcula ſingula ductam*
Hiſtoriâ ſub teſte FIDEM *dare ſtat* ROMANAM.
Ac tibi DEMONSTRARE, VNAM *ſubſiſtere Veram,*
Hæreſium vanas tot Sectas inter obortas.

II. Cur?

Hoc Opus : At inſtam conaminis accipe Cauſam.
I. Noſtro ANTI-*in* CHRISTO *Sectas* Sacra Pagina Verbi
Scripti *conuincit: 2. Rurſum, in* LVTHERO-CALVINISTA;
Traditio *damnat: 3.* GENE-*mox* ALOGIA *nepotum*
Noſtratum; à priſcis repetita retro Hæreſiarchis;
Abſtentos Cætus Maledicti Fulmine *ſtringit:*
4. ANTI-*que* PAPISTES MENDAX proprio *arguit* ore.
Scilicet iſtud erat ſuper vnum; Vincere Sectas,
Atque Docere Fidem Factis, *per Sæcula retro*
Singula teſtatis. 1. GENE-*quos* ALOGIA *calzuit*
Hæreticos *breuiter; potes hic cognoſcere plenè.*
2. *Geſtaq́;* Paparum; 3. Decretaque Conciliorum;
4. *Conſenſumque* Patrum *ſtabilem, Fideiq́;* Petrinæ:
5. *Et* Varia Hiſtoriæ, *cui fert Eccleſia nomen.*

III. Quomodo?

Porrò diſce MODVM; *quæque hunc comitantur, habeto;*
I. Eſt BREVITAS; *II. ſed* CLARA; *mihi curtiſſima curæ.*
III. Hiſtoriæ AVTORES *quæris?* BARONIVS *vnus*
Exhibet, ecce tibi, cunctos; & BZOVIVS *alter.*
IV. Scriptorum, *atque* Patrum *mitto ſacra* Scripta *citare:*
Iſthoc ſat feciſſe alios; Ego dicere QVI *ſint.*
V. Tune quære STYLVM, *dum* RES *denſatà refertur:*
Nil ambit cultura; nihil quoq́; dextera ſordet;
Scriptorem *ſed agit* Sacrum *moderamine caſto;*
Sic Rebus vere geſtis comitque, colitque.
VI. Plurima præteriit; ſed paucis plurima reddit,
Et potiora. VII. Nihil pugno Ratione vel vllo
Diſcurſu; annatim REM *tantum narro patratam.*
Tu tecum Diſcurre; licet: Ego pandere Geſta;
VIII. Et Rem narratam CONCLVSIO *ſtringere talis;*

ERGO

ERGO

Dic age: Num ſincera FIDES hoc conſtitit æuo?
At SIC PAPISTIS RES ſtat ROMANA, FIDESque.
Non SIC REM ſeruat Luthero-caluiniſta, FIDEMque.
IVRE SVO PROPRIO Papa atque Eccleſia gaudet:
Quis Quid Ei AVGVSTVS Proprio de Iure remiſit?
ANTI ne CHRISTVS erat quiſquam hoc ROMANVS in æuo?
Quod ego ſic repeto, dum ſingula ſæcula claudo;
Tu repetens infer poſt ſingula FACTA *relata:*
ROMANAM*que* FIDEM *cernes teſtarier* ACTA:
Hæreſium & technas Iſdem damnarier ACTIS.
IX. In VARIIS, *mihi crede, meis mirabere* FACTA.
FACTA *docent, teſtante Deo, quæ* ECCLESIA VERA *eſt.*
Vere geſta refert mea ter CENTVRIA *quina,*
In maiuſue, minuſue nihil tibi finxerit vſquam:
Magdenburgenſis *veluti* Centuria FINXIT.
Pol! Quot FACTA *fero, mihi tam victoria multa*
Parta venit; Scripſi; Vici: Victoria CHRISTI *eſt;*
Continua eſt Fidei Romanæ. Gloria CHRISTO!
Ecce MODVM *ſcripti; Nunc accipe* QVALIA *pandam.*
I. Aſpice, quot Papas *Sanctos* Miracla *celebrant?* IV. Qualia?
Pauca ego de Papis: VARIIS *ea namque reſeruo.*
Quorundam, fateor, cur calem PROBRA *pudenda?*
II. Aſpice; PONTIFICVM DECRETA *Salubria ſigno:*
Conſigno Scriptas, Non ſcriptas TRADITIONES.
Non PATER *eſt Papa, non Papæ eſt diſſonus vlli*
Papa; niſi dirum forte quem Schiſma notaſſit.
III. Aſpice; Quodque Aeuum quot ferbuit HÆRESIARCHIS?
Inſignes tantum memoro; tranſmitto minutos.
IV. Aſpice, quot, quantos SANCTOS *quodque extulit æuum.*
Quos tamen haud omnes celebro; vix cenſeo paucos.
V. Paucula in exemplum cito Dogmata Relligionis
Quoquo æuo; noſtro quæ diſputat HÆRESIS *æuo.*
VI. SCRIPTORESque, PATRESque *Sacros quot protulit ætas*
Quæque tibi? VII. *Aetatum conſtans* CONCORDIA *quanta?*
VIII. CONTINVATA FIDES, *Romanæ Gloria Gentis,*
Quam Vario, & certo munimine ſubſtitit VNA?
IX. CONCILIVM *ne putas Alij, aut Sibi, dicere contra?*
Æuum ſic æuo; ſic Orbi conſonat Orbis;
Romaque ſic Orbi: Ceu Romæ ſubditur Orbis.

Non

Non eſt Orba Fides Romana;ſed Orbi ea perſtat:
  x. IMPERII *ſe multa tulit* Mutatio? *Multa*
Regnorum, *ac* Legum *metamorphoſis, &* Politiæ?
NVLLA PETRI PETRÆ. Romana Eccleſia ſemper
Statque, Stetit, Stabitque DEO; dum Eccleſia Stabit
VNA DEO, Summo Romæ ſub Præſule PAPA.
In minus, IMPERIVM; in maiuſque Eccleſia, creuit.
  Numquid adhuc quæris, Quid? Cur? Qui? Qualia præſtem.
Hæc cape; VIVE; FAVE: *Mihi rite* PRECARE. VALETO.

SÆCVLA
Nominibus quæque ſuis
TITVLO.

Si minus attingit TITVLVS totum vndique VERVM;
Attamen adludens haud procul error abit.

SÆCVLVM

I. Ethnicum: ſed vero. Chriſtianum.
II. Ethnico-Chriſtianiſmum.
III. Chriſtiano-hæreticum.
IV. Chriſtianum.
V. Chriſtiano-arianum.
VI. Italo-gothicum; & Sectarium.
VII. Monothelicum & Longobardicum.
VIII. Iconoclaſticum, & Saracenicum.
IX. Sceptico-germanicum.
X. Antipapiſticum, ſeu Romano-ſchiſmaticum.
XI. Ferreum, ſeu Politico-ſchiſmaticum.
XII. Monaſticum & Cruceſignatum.
XIII. Turcicum.

CENSVRAM

Cuiuſquam nec requiſiui; nec requirendam duxi: Adeo ſupra omnem & Cenſuram, & Exceptionem *Baroniana* ſunt omnia & *Bzouiana*.

At
Talia reddo Mea.

COP-

COPPENSTEINII

HISTORICA DEMONSTRATIO CONTINVATÆ FIDEI ROMANO-CATHOLICÆ

Per Inductionem, Succeſsionemque Sæculorum à Christo quindenorum:

EX

ANNALIBVS ECCLESIASTICIS CÆSARIS BARONII ET BZOVII STRICTIM ELVCVBRATA.

Acceptæ Religionis Diuinæ Traditio non ſcripta ab Orbe Condito.

DEI Vnivs Veri cultùm ac Religionem accepit Adam *anno Orbis Conditi* 1.

I. Quam vbi ritè Traditam per Seth, Enos, Cainam, Malaleel, Iaret, Enoch, Mathuſalam, & Lamech, ſanctè cuſtodiſſet; diem vixit vltimum *anno* 930. ante diluuium annis

 726.

Digitized by Google

726. quod *in annum Or. C.* 1656. incidit, tenuitque totum.

II. NOE natus *anno Or. Con.* 1056. acceptam Religionem porro TRADIDIT, ac proferebat per Sem, Arphaxad, Cainam, Sale, Heber, Phalech, Reu, Sarug, Nahhor, Thare, & Abraham: vixitque annos ipſos 950. mortuus *anno Or. Cond.* 2006.

III. ABRAHAM natus *anno Or. Con.* 1978. vixit annos 175. acceptamque TRADIDIT Religionem eandem per Iſaac, & Iacob, diemque clauſit *anno Or. Con.* 2153.

IV. IACOB natus *anno Or. Cond.* 2138. ipſam Liberis XII. Patriarchis commendans, annis vixit 147. A quibus DEI Cultus idem ad vſque MOSEN deſcendit, natum *anno Or. Con.* 2403.

V. MOSES *anno Or. Cond.* 2483. ætatis ſuæ anno 80. Dux Iſraelis ex Ægypto LEGEM accepit in deſerto, Summusq; ſimul & Princeps in politicis, & PONTIFEX in Sacris; conſtituto in His Vicario ſuo & Succeſſore AARONE; in illis IOSVE ſuffecto ſibi; finem viuendi fecit anno circumductionis in deſerto quadrageſimo.

Tenuit autem exinde ceu Summorum Pontificum, ſic & Vnius veræ Fidelium Eccleſiæ continuata ſucceſſio vſque ad IESVM CHRISTVM.

VI. Pontificum vero Iudæorum erat ſucceſſio talis:

Hæc à Moſe aduſque Machabæos fuit talis.

1. Aron.
2. Eleazar.
3. Phinees.
4. Heli.
5. Achitoph.
6. Abiathar.
7. Sadoch.
8. Æhimas.
9. Azarias.
10. Azarias II. tempore Oziæ.
11. Vrias.
12. Sobna tempore Ezechiæ.
13. Eliachim, tempore Manaſſæ.
14. Helcias, tempore Ioſiæ.
15. Sarea, occiſus à Nabuchodonoſor.
16. Ioſedech, in captiuitate.
17. Ieſus, eius filius.
18. Ioacim.
19. Eliaſib.
20. Ioadas.
21. Ioannes.
22. Iaddus.
23. Onias.
24. Simeon.
25. Eleazar II.
26. Manaſſes.
27. Onias II.
28. Simeon II.
29. Onias III.
30. Alcimus.
31. Iudas Machabæus.

Atque hi Religionis vnius veræ Cuſtodes, Præſidesque fuerunt, Summi Pontifices in Sacris, ab *anno Or. Cond.* 2520. vſque ad *annum Or. Con.* 3823. qui Iuda primus erat: & tenuerunt Sacra quà præſcripta, quà Tradita, ſub Ducibus, quindenis, ab Ioſue ad Iudam, per annos 1300.

VII.

VII. Continuata porro Succeſſio eſt ab Iudæ anno 1. qui fuit *Orb. Con.* 3823. ſub Ducibus quatuor vſque ad Ariſtobulum, per annos 58.

Itemque ſub Regibus nouem per annos 373. proceſſit ad vſque Caipham; ſub quo mortuus reſurrexit Chriſtus, *anno Or. Cond.* 4016.

Ariſtobulus autem *anno O. Con.* 3882. primus poſt Regem Sedechiam diadema ſibi regium impoſuit, teſte *Ioſeph. li.* 15. *antiq. c.* 18. defecitque Sceptrum Iudæ cum Agrippa iuniore *anno Orb. Con.* 4055. Chriſti nati *anno* 72. ſub Veſpaſiano Chriſtiana interim Religione latè orbem peragrante.

VIII. *Sceptro* autem & *Pontificio* legitimis Iudæorum deficientibus, Religionis facies fœda ab Sectis fuit, varieque diſſecta.

I. Pharisæi, non multo ante aduentum Chriſti nati, Samai & Hillel autoribus, ait *Hier. in Iſ.* 8. Et orti ex his Scribæ Scripturam interpretantes, dogmatizabant *priuatas Traditiones, legis negligentes: Fato tribuebant omnia: Animarum iudicia ſub terra fieri: Eſſe Transanimationem Pythagoricam; ſed bonorum duntaxat hominum: malorum animas æternum cruciari: Aſtronomiæ cultum eſſe ſacrum.* Scripturas vitioſe interpretabantur: Hypocriſi & ſpecie Sanctitatis nundinabantur.

II. Sadducæi, à Sadoch orti, negabant eſſe reſurrectionem, angelum, Spiritumque vllum Animas cum corporibus extingui aiebant: Inter ſeſe feris moribus diſcrepabant: erga exteros inhumani.

III. Esseni inter ſe diſſecti Samaritæ erant; (de quibus infra *anno* 574.) cũ Iudæis nec Templum, nec Sacrificia, nec Ceremonias communes habebãt; Solum Pentateuchum agnoſcebant: reſurrectionem & Sp. S. negabant.

IV. Sebusæi & Cortheni varia feſtiuitatum celebratione diſſidebant.

V. Dosithæi ab animatis abſtinebant: ſuperſtitioſe Sabbatizabant ſic, vt quo quem loco ſituque Sabbatum oppreſſiſſet, eodem immotus ſtaret: Monogamiam, & multi Virginitatem colebant.

VI. Hemerobaptistæ, ex Phariſæis & Saducæis conflati, rebantur viuere hominem non poſſe, niſi quotidie mergeretur aquis.

VII. Nazaræi Pentateuchum nõ recipiebant, ab animatis abſtinebant vt immundis.

VIII. Osseni & Herodiani Herodem eſſe Meſſiam iactabant, eo quod is defectum Iudæ Sceptrum excepiſſet.

IX. Has inter ſectas Iudæorum, vt rara, ſuſpirabat tamen vera iuſtorum Religio; vt Simeonis, Annæ, Zachariæ, Eliſabethæ, Ioſephi, Mariæ, &c.

a 2 IE-

IESV CHRISTI NATI

SÆCVLVM PRIMVM IVDÆO-ETHNICVM.

I. IESV CHRISTI *Signa Venturi* complura memorant S. Biblia, genti facta Iudæorum: at Gentibus data, produnt Hiſtoriæ. Vt, *Vaticinia* de naſcituro Seruatore cecinere Sibyllæ; quarum carmina Romani ſolicite conquiſierunt, & religioſe obſeruata cuſtodierunt: eorum curâ ſoli Summo Sacrorum Pontifici demandatâ: libros, ex plus bis millenis fatidicis græcis latinisque oblatis, Sibyllinos ſub Palatini Apollinis baſi inclusit Auguſtus:

2. *Statuas* Capitolinas fulmen ſtrauit.

3. *Literæ* Legum in columnis ſunt obliteratæ.

4. Trans Tiberim *fons olei* fluxit diem ſolidum:

5. *Tres ſoles* viſi:

6. Sol *tres* intra *circulos* ſtetit; quorum vnus ſpicas ignitas cui[...]abat:

7. Auguſtus viſa Virgine in aere cũ infante, in Capitolio erexit *Aram Primogeniti DEI*: Vbi poſt Conſtantinus Deiparæ collocauit Ædem dictam *Aram cœli*:

8. *Delphicum* obmutuit, pluraque oracula.

II. IESVM CHRISTVM verum Deum ac Hominem, præter cœleſtia, terreſtria, & infera, ſuapte vox, doctrina, & opera ſunt teſtata: pariterque eam, quã fundauit, Vnicam Eccleſiam. Eccleſiæ porro eiuſdem & Veritatem, & continuatam perſeuerantiam docuit, docet, docebitque porro Continuatio Pontificum Romanorum: S. Patrum & Scriptorum: Multiplicatio Hæreſium, & S. Conciliorum, Sanctorum, Miraculorum. &c.

PON-

PONTIFICVM ROMANORVM A CHRISTO Cœpta, Continuataque Succeſſio.

IESVS CHRISTVS Homo DEVS Summus Sacerdos ſecundum ordinẽ Melchiſedech in æternum & PONTIFEX TER OPTIMVS MAXIMVS; & per excellentiam ſolus. Porro cæteri fuerunt, ſunt, eruntque ipſius vnius Vicarij; & ſuimet ipſorum, non CHRISTI Succeſſores.

Atque iſtorum & Officij autoritate; & Iuriſdictionis poteſtate fuit PRIMVS PETRVS Apoſtolus, ſuper quem, non qua perſonam particularem, ſed Caput ac Paſtorem, fundauit Eccleſiam Chriſtus. Quo in Cœlum digreſſo, Petrus Monarcha Primatum ac Papatum ingreſſus eſt *anno Chriſti nati* 34. Claruit rebus multis & Eccleſiaſticè & Miraculosè geſtis, & eximia vitæ ſanctitate. *Sedit Roma annos* 24. *Men.* 5. *dies* 11. Eius vitæ periodum reddidimus in *Luthero cal. p.* 2. *q.*

2. S. LINVS *anno* 51. Claudio Chriſtianos proſcribente, Petroque Ieroſolymam confuga, abſentis agit Vicarium Romæ donec *anno* 68. rediret Petrus cum Paulo Romam ad opitulandum afflictis ab perſecutore Nerone. At *Anno* 69. Petro ſufficitur in Sede Apoſtolica: Interficitur martyrio *anno* 80. expletis in Pontificatu *an.* 11. *M.* 2. *D.* 23.

3. S. CLETVS ſuccedit; decedit martyrio *anno* 93. Sedit *A.* 12. *M.* 7. *D.* 2.

4. S. CLEMENS creatur *anno* 93. De quo in ſæculo ſecundo.

CONCILIA APOSTOLICA SÆCVLI PRIMI.

CHRISTVS IESVS omnium quæ in cœlis ac in terris ſunt, Pontificumque ſuorum ſummorum Romæ; Pontifex Summus, & ter Opt. Maximus, quandam Chriſtianis Concilijs quaſi formam præbuit *Mat.* 16. admonens congregatos Apoſtolos primum vt à fermento cauerent Phariſæorum ac Saducæorum: Dein grauiſſimam omnium quæſtionum quæſtionem proponit definiendam: *Quem dicunt homines eſſe Filium hominis?* Et, *Quem vos me eſſe dicitis?* Definitque Petrus, vt Papa futurus, infallibiliter; infallibilemque recepit & promiſſionem; *anno Chriſti nati* 33. Exinde Domino in cœlos hinc egreſſo ſucceſſerunt ordine.

HIEROSOLYMITANA CONCILIA quatuor.

I. *Anno* 34. Apoſtolis in cœnaculo Ioannis Marci congregatis, angebatur Petrus de Apoſtolorum numero complendo, ſibi non tantum Gregem, ſed & Paſtores gregis eſſe commiſſos putans, cauſam Electionis Matthiæ in locum Proditoris proponit peractæ in forma ſcrutinij, & præmiſſa oratione *dederunt ſortes; & cecidit ſors ſuper Matthiam.*

II. Concilium in cauſa electionis Diaconorum VII. Cardinalium, *Act.* 6. Quo eodem tempore Petrus Apoſtolorum Princeps Iacobum Alphæi, ſeu Minorem conſecrauit Ieroſolymorum Epiſcopum, præſentibus Ioanne & Iacobo Zebedæi: Vnde mos inoleuit, vt non minus, quam à tribus, conſecraretur Epiſcopus. Idque *anno* 34.

III. Concilium in cauſa Symboli Apoſtolorum componendi, *anno* 44. antequam diſpergerentur in orbem, vt Vnam haberent formam prædicationis; & ſuam quiſque teſſeram Apoſtolus.

IV. Concilium item *Anno* 51. in cauſa Legalium abrogandorum, *Act.* 19. Vbi Paulus & Barnabas ſententiam Concilij perſcripſerunt.

Item Petrus de Vocatione Gentium diſſeruit: conſcriptaque definitio ad cæteras eſt, miſſaque Eccleſias per Paulum & Barnabam.

Vnde mos obtinuit mittendi Legatos ad Concilium, vel ex eodem ad Papam.

CANONES APOSTOLORVM.

S. Clemens Papa *collegit* 50. *Canones vt Leoni PP. placuit: vt Zephyrino, 60. vt Synodo ſextæ 82. Atque eas fidei regulas ſeu Conſtitutiones eſſe factas Antiochiæ teſtantur S. Patres: queis & poſt Apocalypſim locum dedere primum. Eorum hæc ſumma eſt.*

1. *Epiſcopus à duobus aut tribus Epiſcopis ordinetur.*

2. *Ab vno Diaconus & cæteri Clerici.*

3. *Nihil præter Ordinationem Domini, in Sacrificio offeratur.*

4. *Cum S. Oblatio celebratur offerri licet ad luminaria & thymiamata.*

5. *Primitiæ omnium Epiſcopo, & Presbyteris domum mittantur; non ſuper altare; qui eas inter Clericos diuidant.*

6. *Vxorem propriam non abijciat: ſc. quaſi ſoluto matrimonij vinculo: Secedant tamen ab eis, vt Synodus VI. Generalis habet Can.* 12.

7. *Curas ſæculares non aſſumant.*

8. *Paſcha ante Vernale æquinoctium non celebretur cum Iudæis.*

9. *Omnes de Clero in Miſſis communicent.*

10. *Fideles non exeant Eccleſia, niſi communicarint.*

11. *Cum excommunicato loquens, ſit excommunicatus.*

12. *Item cum eo orans.*

13. *Excommunicatus non ſuſcipiatur in alia eccleſia ſine Commendatitijs.*

14. *Epiſcopo liceat de vna ad aliam tranſire eccleſia ob maiorem profectum animarum.*

15. *Presbyteris non liceat propriam relinquere eccleſi m.*

16. *Qui eos ſuſceperit, excommunicetur.*

17. *Bigamo non liceat Gradum eccleſiaſticum ſuſcipere.*

18. *Viduam ducenti item non liceat.*

19. *Ducens viduam fratris aut filiam fieri Clericus nequeat.*

20. *Clericus fideiuſſionibus inſeruiens abijciatur.*

21. *Eunuchus per inſidias, aut perſecutionem, aut naturam factus, fieri Epiſcopus poſſit.*

22. *Seipſum abſcindens, Clericus non fiat.*

23. Cle-

23. Clericus ſe eunuchizans abijciatur.

24. Laicus ſe caſtrans triennio excommunicetur.

25. Epiſcopus fornicator deponatur.

26. Itemque Clericus.

27. Soli Cantores & Lectores nubere poſſint.

28. Epiſcopus aut Presbyter peccantes fideles non verberent.

29. Gradu clericali depoſitus ſi exerceat miniſterium Ordinis, excommunicetur.

30. Ordinatus ſimoniacè deijciatur; ordinans excommunicetur.

31. Per ſaculares intrans in Eccleſiaſticam dignitatem deponatur.

32. Presbyter, ſeorſum conuentus agens, deponatur.

33. Ab abſtento abſtineant omnes, nec recipiatur, niſi mortuo excommunicante.

34. Nec Epiſcopus ſine Commendatitiis in aliena Eccleſia recipiatur.

35. Plurium Epiſcoporum ſit vnus Metropolitanus, cui omnes pareant.

36. Epiſcopo non liceat aliena in prouincia Ordinare.

37. Proprium non recipiens Epiſcopum, excommunicetur.

38. Bis quoquo anno Concilia celebrentur.

39. Epiſcopo non liceat ex bonis eccleſiæ aliquid condonare parentibus.

40. Epiſcopi bona ſint à bonis Eccleſiæ diuiſa.

41. Temporalium æque ac ſpiritalium cura ad Epiſcopum pertineat.

42. Ebrioſus in Clero excommunicetur.

43. Item Lector aut Cantor.

44. Item Vſurarius in Clero.

45. Item orans cum hæreticis.

46. Item baptiſmum ab hæreticis ſumens.

47. Baptizatum rebaptizans deponatur.

48. Dimittens vxorem, ducensque aliam, excommunicetur.

49. In baptiſmo trina fiat merſio.

50. Abſtinens carnibus, non ob aliud bonum, excommunicetur.

51. Presbyter non recipiens pœnitentem deponatur.

52. In Feſtis abſtinens carnibus ob abominationem, deponatur.

53. Clericus, in caupona cibum ſumens deponatur.

54. Item Epiſcopum calumnians Clericus.

55. Calumniator Clerici excommunicetur.

56. Exprobrans alteri defectum corporis inculpabilem, excommunicetur.

57. Epiſcopus aut Presbyter negligens in erudiendo Clero, ſegregetur: ſe non corrigens, deponatur.

58. In neceſſitate ijdem Clericos alant.

59. Prauos libros bono ſub titulo extrudens deponatur.

60. Accuſatio delicti contra fidem non recipiatur in Clero.

61. Negans Chriſtum ex metu, eijciatur.

62. Comedens de ſuffocato, iudicetur.

63. Cum hæreticis orans deponatur.

64. Clericus percuſſor deponatur: Laicus, excommunicetur.

65. Item qui in Sabbato aut Dominico ieiunarit.

66. Violator virginis eam ducat.

67. Bis ordinati deponantur.

68. Clericus, non obſeruans Quadrageſimam, deponatur.

69. Cum Iudæis ieiunare non liceat.

70. Ethnicis aut Iudæis dans luminaria, excommunicetur.

71. Sur-

71. *Surripiens oleum aut ceram ex templo excommunicetur.*

72. *Item Vaſa ſacra in vſum profanum ſumens.*

73. *Contra Epiſcopum procedatur eum vocando; vocatus tertio non comparens, damnetur.*

74. *Delatio contra Epiſcopum non accipiatur à Iudæo; nec ab vno ſolo.*

75. *Epiſcopus non conferat conſanguineis bona Eccleſiæ.*

76. *Monoculus, aut claudus, ſi dignus ſit, fieri Epiſcopus poſſit.*

77. *At non fiat mutus, ſurdus, cæcus, corpore læſus.*

78. *Dæmoniacus nec fiat Clericus, nec oret cum Chriſtianis.*

79. *Neophytus non fiat Epiſcopus.*

80. *Epiſcopus ſe negotijs ſæcularibus non implicet.*

81. *Seruus non fiat Clericus, niſi manumiſſus.*

82. *Epiſcopus militiæ vacans deponatur.*

83. *Conuitians Imperatorem aut Magiſtratum Clericus deponatur, Laicus excommunicetur.*

84. *Libri qui ſint Canonici.*

In ſequentibus Concilijs dictorum Canonum quorundam fieri contigit ſeu declarationes, ſeu in accedente mutationes pro variatione temporum, locorum, &c.

IMPE-

IMPERATORVM ACTA IN SÆCVLO I.

	Anno Chriſti nati
1. OCTAVIANVS AVGVSTVS *promulgat edictum capitationis per orbem.*	1
Virginitatis ſtudium propagat decretis ac præmijs.	10
2. CLA. TIBERIVS *proſcribit Magos.*	17
Sibyllinos genuinos ſeligit à ſpurijs.	19
Iudæos Vrbe ſubmouet.	19
Chriſtum inter Deos referri ſtudens à Senatu impeditur.	34
Moritur.	37
3. CA. CALIGVLA *Herodem cum Herodiade perpetuo multat exilio.*	40
Statuis erectis vult Deus coli.	41
A coniuratis cum Auguſta trucidatur.	43
4. CL. TIB. DRVSVS *Caij Coloſſos demolitur, & Idololatriam Romæ edictis abrogat.*	45
Necatur veneno à coniuge.	57
5. NERO *Reuocat in Vrbe Iudæos & Chriſtianos.*	57
Agrippinam matrem interfici curat.	61
Romam incendit, orditurque perſecutionem in Chriſtianos.	64
Senecam præceptorem occidit.	67
Magiæ conquirit magiſtros.	68
Petrum & Paulum martyrizat.	69
Deficientibus ab eo Ducibus ſeipſum gladio interfecit.	70
6. GALBA. 7. OTTO. 8. VITELLIVS *imperant vnus ex alio, anno vnico.*	70
9. VESPASIANVS *Iudæam exſcindit.*	69
Contra Vitellium cogitur ad Imperium.	71
Falſa ei miracula tribuuntur, & cum Tito victam Iudæam triumphat.	73
Omnes è ſtirpe Dauid quærit ad necem.	73
Templo pacis condito moritur.	81
10. TITVS VESPASIANVS *parcit Chriſtianis in obſidione Ieroſol.*	72
Veneno tollitur à fratre Domitiano.	83
11. DOMITIANVS *libidinoſiſſimus libidinem edictis coercet, & tyrannizat: Veſtales lapſas defodi viuas iubet.*	84
Deus appellari affectat.	84
Perſecutionem II. *mouet in Chriſtianos, & S. Ioannem Euang. relegat.*	92
Reliquias ſtirpis Dauid ſeruat.	94
Ob tyrannidem necatur: eius memoriâ ex tabulis omnibus eraſâ.	98
12. COCCIVS NERVA *exulſit quod Tyanæus eum fore Imperatorem prædixit.*	84
Imperator Chriſtianos & Iudæos exules reuocat.	99
Adoptato Traiano moritur.	100

SCRIPTORES infidelium floruerunt hoc æuo: Liuius, Ouidius, Plutarchus, Lucanus, Probus, Iuuenalis, Quintilianus, Philo Iudæus, Ioſephus.

SS. PATRVM ET SCRIPTORVM CONCORDIA ſub Papis Sæculi II.

S. MATTHÆVS è telonio vocatus ad Diſcipulatum, *anno* 31. eligitur ad Apoſtolatum *an.* 32. Cerintho autem contra S. Petrum murmur excitante, quod Gentibus euangelizaſſet, viſo Linteo iuſſus; & Apoſtolorum inſtante diſperſione, hi *an.* 41. Matthæo negotium dederunt, vt Euangelium conſcriberet. Quod S. Bartholomæus deſcriptum contulit ſecum ad Indos: S. Barnabas vero circumtulit idem, ac demum ſecum in ſepulchrum iuſſit inferri.

S. MARCVS, vnus euntium retro ab Domino, *Ioan.* 6. per S Petrum reductus, ei comes fuit eunti Romam, *anno* 44. Hic poſtquam Romanam inſtituiſſet Eccleſiam, ſic, vt qui Catholicus, idē & Romanus diceretur; inque renunciata Antiochena ſibi S. Euodium ſurrogaſſet: Marcum miſit Alexandriam; iuſſum prius, quod ab ſe prædicatum audiſſet Euangelium, compendio literis mandare: græcaque ſcriptum confirmauit.

S. LVCAS, *anno* 51. comes adhæret Paulo ferenti nomen IESV coram Gentibus. Id temporis quòd Romæ Iudæi tumultum in Chriſtianos cierent, Claudio vtroſque ex Vrbe pellente; Petrus, cognita per reuelationem contentione Antiochenâ, contra Paulum eam concitante Cerintho; quod neceſſaria ad ſalutem eſſet Circumciſio; Ieroſolymā pergens, Concilium de legalibus celebrat, cum Paulo, Ioanne, Iacobo, Barnaba, Senioribus & presbyteris. Vbi Iudaizantibus damnatis, Paulus cenſuit reprehenſibilem Petrum; non quod erraſſet in vllam fidei regulam committendo; ceu Marcionitæ, Valentiniani, Porphyriusque calumniabantur: nec, quod ſimulate egiſſet; gentilizare namque licebat Petro; Sed propter conſequens illud, quod Petro, (qui Antiochię libere cum gentibus Chriſtianis comederat) iam tum Ieroſolymis quaſi iudaizans, in cibo, gentes Chriſtianas ad iudaizandum mouiſſe videretur.

Haud longe poſt Lucas Pauli iuſſu, ob Genealogiſtas, in Achaia conſcribit Euangelium, *anno* 58. Acta Apoſtolorum finiuit *an.* 61. vitam duxit cœlibem annis 84. Medicus & pictor egregius, Chriſti & Sanctiſſimæ Matris eius, Petri ac Pauli imagines ad viuum expreſſas reliquit. Ex ſuſpenſo ad oliuā in Achaia oleum medicinale manauit. Eius S. reliquias ex Achaia tranſtulit Conſtantinopolim Conſtantius Imp. *anno* 358. Claras miraculis.

S. IOANNES Virgo ad Apoſtolatum vocatur *anno* 31. Baptizat cum Petro diſcipulos Chriſti: eligiturque cum cæteris *anno* 32. Cum Petro mittitur ad confirmandos Samaritanos *an.* 35. Cum B. Virgine, in Apoſtolorum diuiſione,

tendit

tendit in Aſiam minorem *anno* 44. In oleo bulliente illæſus Romæ, ab Domitiano in Pathmum relegatus prædicauit *anno* 92. & Apocalypſim ſcripſit ibidem *anno* 94. Demum ab Nerua exilio abſolutus redit Epheſum *anno* 99. Scribitque contra hæreticos Euangelium & Epiſtolas, inclytus miraculis.

S. PAVLVS, vita, miraculis, ſcriptiſque Epiſtolis vir omnino diuinus eccleſias fundauit, & orbem illuſtrauit.

S. Petrus, Iacobus, Iudas Eccleſiam quoque Epiſtolis informarunt.

S. DIONYSIVS *anno* 52. à S. Paulo conuerſus, à Clemente Papa, cum Ruſtico & Eleutherio in Galliam miſſus ſcripſit de cœleſti Hierarchia, deque diuinis nominibus &c.

S. IGNATIVS, S. Ioannis diſcipulus epiſtolas reliquit, priſcis dictas Promptuarium Diuinarum Traditionum.

Idem Antiochiæ primus choris alternis canere docuit, cum Angelos eodem ritu SS. Trinitatem laudantes audiſſet. *anno* 93.

S. LINVS Papa ſcripſit epiſtolas de martyrio SS. Petri ac Pauli anno 70.

S. Clemens Papa cōſcripſit Cōſtitutiones Apoſtolicas, & epiſtolas, Canones Apoſtolorum, Liturgiam, Libros recognitionum.

S. POLYCARPVS Epiſcopus & Martyr ſcripſit ad Philippenſes.

S. MARTIALIS S. Petri diſcipulus epiſtolam dedit ad Burdegalenſes.

PRESBYTERI Achaiæ perſcripſerunt Acta S. Andreę quorum precipuus Papias Epiſcopus Hieroſol.

DOGMATA SÆCVLI I. Nouatoribus contraria. Exempli gratia.

I. *De Sacrificio Miſſæ* ſcripſit Liturgiam S. Iacobus Ieroſolymitanus, qua Orientales vtuntur: Item compoſuit aliam S. Clemens *l.* 8. *Conſt. c.* 16. 17. quam Concil. Conſtantinop. *c.* 32. recepit, & S. Martialis eam commendat. S. Andreæ vox eſt apud Presbyteros Achaiæ: *Ego Sacrifico Deo vero, non carnes vitulorum, ſed Agni immaculati in altari.*

II. *Veritatem Corporis & Sanguinis Chriſti in Euchariſtia* confitetur *S. Ignatius* ep. ad Smyrn. *S. Dionyſ.* in Eccl. Hierar. c. 3. S. Martialis.

III. *Orationem pro defunctis habet* S. Iacobus in Liturgia, *S. Clemens* l. 8. Conſt. c. 41. *S. Diony.* in Eccl. Hierarchia paſſim.

Vndè dogma de Purgatorio confirmatur.

IV. *Inuocationem Sanctorum præſertim Angelicam Salutationem*, S. Iacobus intulit in Liturgiam.

V. *Virginum inſtitutum* commendat *S. Ignatius* ad Antiochenos, Tarſenſes, & Heronem.

VI. *Monaſticen* laudat *S. Dionyſius* in Eccl. Hierarchia.

VII. *Ceremonias* præſcribit *S. Clemens* lib. Conſt. *S. Dionyſ.* in Eccl. Hierar. ab Apoſtolis introductas.

VIII. *Crucis ſignum* commendat S.

 Dio-

Digitized by Google

Dionyſius *cap. de defunctis*: *Martialis* ad Burdegal.c.8. ait: *Crucem Domini ſemper in mente, in ore, in ſigno tenete. Crux enim eſt armatura veſtra.*

IX. *Ieiunia eccleſiaſtica, Quadrageſimam* ſtatuunt *Canones Apoſtolorum* can.68.69. ab S. Clemente collecti. Item *S. Ignatius* ep.ad Philippen.

X. *Eccleſiaſticos Ordines* annumerat *S. Ignatius* ep. 10. & 11. *S. Dionyſ.* in Eccl. Hierar. eis munia aſſignat.

XI. *Imaginum cultum* oſtendunt *Vmbra Petri*, ſanatrix ægrorum. *Imago* non manufacta, Abagaro Edeſſenorum Regi à Chriſto miſſa: Philippico parat victoriam. *Statua Chriſti* ex ſolido metallo, quam Paneade Syrophœniſſa Domino ſtatuit. Quas Chriſti & Deiparæ pinxit imagines *S. Lucas*.

XII. *Primatum S. Petri* confitentur *S. Ignatius, S. Clemens* in epiſtolis ad Romanos: *S. Cletus* de paſſione Petri & Pauli. Plura infra *in Varijs*. Pauca nunc ſuffecerint: ſic enim ire per plura licebit.

HÆRESIARCHÆ IN Sæculo I. diſſoni Papis.

I. SIMON MAGVS Samaritanus, è vico oriundus, à S. Philippo in Samaria baptizatus, apoſtatauit in *Primogenitum Satanæ*, ait S. Ignat. epiſt. ad Trall. omnium hæreticorum Pater, ſimiusq; diaboli, videns baptizari in nomine Patris & Filij & Spir.S. finxit *anno* 35. teſte Iren. *l.* 1. *c.*20. quod quaſi Pater in Samaria deſcendiſſet; quaſi Filius Dei inter Iudæos apparuerit: quaſi Sp. Sanctus in Gentibus videatur.

2. Vt Paulus Chriſtum; ita ſe ipſe dicebat eſſe *Virtutem Dei.*

3. Vt Chriſtus venit redimere & ſaluare: ita iactabat, ſe propter Selenam ouem perditam veniſſe, vt aſſumeret eã, vinculis liberaret, ſaluaret homines per agnitionem ſui.

4. Vt Chriſtus venit ad opera diaboli ſoluenda: ita ſe veniſſe aduerſus Angelos prauos, qui Selenam matrem omnium cœlo expuliſſent.

5. Loco Corporis & Sanguinis Dominici in Sacrificio ipſe ſanguine menſtruo & ſemine ſacrificabat.

6. Vt Simon Petrus ſororem; ſic ipſe Selenam quæſtuariam circumducebat.

7. Pro exorciſmis vtebatur incantationibus.

8. Docebat amatoria, fugam martyrij, idola adorari, ſolâ gratiâ ſaluari homines, non ex operibus; ſibi credentes eſſe liberos, agerent quæ vellent.

9. Diſcipulos fecerat Menandrum, Saturnium, Baſilidem, Carpocratem, Cherinthum, Ebionem, Nicolaum, Cerdonem, Marcionem, philoſophos nomine Chriſtianos, plurimorum ſeductores. Statuam Simonis in figura Iouis, & Helenæ ſpecie Mineruæ, adorari docebant; & ipſi ex alijs adinuenti noui Hæreſiarchæ facti.

II. S. Petrus, *Act.* 8. eius Simoniam cum ipſo anathematizauit.

Anno 44. Deum ſe ac Chriſtum prædicans Romæ ſui Selenæque ſtatuas erexit adorandas, ſubſcriptas ita: *Simoni Deo.*

Deo Sancto. At eodem anno S. Petrus contra eum aduenit in Vrbem.

At *anno* 68. quia Nero tenebatur Magiæ ſtudio, impenſe Simoni deuotus erat, præſertim quod Icarium volatum polliceretur. Interea, dum ad hoc ſpectaculum in aula nutriretur, faciebat ambulare ſtatuas, ex lapidibus paneſ; ſe in flammis illæſum volutabat; in ſerpentem, in aurum, aliasque in beſtias vertebat; per fores clauſas intrabat, ferrea vincula ſoluebat, ſpectra varia dabat, vaſa & ſupellectilem domus ſeipſa ad miniſterium mouere faciebat, quos volebat conuiuas, boue ſacrificato veſcentes, morbis varijs afficiebat, ſi eum præſtigiatorem dixiſſent. Volatu aliquando ſe iam oculis hominum abſtulerat; cum ecce orante S. Petro, ac dicente; Si homo Dei ſum, verusque IESV CHRISTI Apoſtolus, doctor pietatis; impero Satanis vt eum dimittant quò lapſu comminuatur. Ruit; coxendicem, talosque pedum fregit; & periit.

II. CHERINTHVS *anno* 35. Sim. Magi factus diſcipulus, S. Petro ſuam cum Gentibus conuerſationem exprobrabat, *anno* 41. At *anno* 60. profitebatur Chriſtum non Deum, ſed merum fuiſſe hominem, Angelis inferiorem: ita Tertul. de præſcient. c. 48. Ideo S. Paulus ſcripſit ad Coloſſenſes, c. 2. quod ſit *Caput omnis principatus. &c.*

III. BASILIDES quoque diuidebat Chriſtum à IESV, ſic, quaſi B. V. Maria fuiſſet mater IESV, non CHRISTI: Sic Ieſum crucifixum, non Chriſtum; quod Chriſtus ſe aut ſubtraxiſſet, aut ſe in Simonis Cyrenæi ſpeciem mutaſſet, impaſſibilis ipſe.

Ideo peruulgata late hac hæreſi Paulus datis ad Epheſios, Coloſſenſes, Laodicenos, & Corinthios epiſtolis conteſtatus eſt ſe *prædicare Chriſtũ, & hunc crucifixũ.* Hinc in omnib. eccleſiis Crucifixus proponi cœptus pro titulo: Hinc crucis ſignum in frontibus vſitari. Vnde Cyrillus Catecheſi 13. *Non pudeat vos Crucifixum confiteri; ſed in fronte confidenter ſignaculum crucis digitis imprimatur, & in omnibus alijs crux fiat, in panibus comedendis, in poculis bibendis, in egreſſu & ingreſſu, ante ſomnum recumbendo & ſurgendo, eundo & quieſcendo.*

S. Hippoclytus Martyr *l. de conſum. ſæc.* Antichriſti notam eſſe dixit, quod prohibebit, ne quis crucem in fronte pingat. Vide *Bzouium anno* 60. §. 3.

IV. EBION, euerſâ Ieroſolymâ, extinctiſque Sectis, ex eis obſcænum monſtrum conſarcinauit. *anno* 74. S. Paulum calumniabatur, fuiſſe Græcum natum, œſtro in filiam Sacerdotis factum proſelytum; at hac potiri nequiſſe, ideo ad impugnandam legem verſum.

Petrum traducebat vt Hemerobaptiſtam, ab animatis abſtinentem, Virginitatem damnantem, cogentem omnes nubere.

Dogmatizabat: duos ad rerum dominium ordinatos: *Chriſtum* ad futurum ſæculum, velut vnum ex Angelis, ſed his maiorem eſſe creatum, & ex viro procreatam, eundemque ſe Adamo induiſſe, & poſtea exuiſſe.

Diabolum vero alterum accepiſſe mũdum hunc inſortem. Eum damnauit S. Ioannes, in 1. c. 4. S. Ignatius ad Philadelphios, vt verum Simonis Magi diſcipulum.

Digitized by Google

V. MENANDER Samarita, Magi diſcipulus item, *anno* 74. quicquid Magiſter ſuus ſe eſſe dixerat, id & de ſe affirmabat, negans ſaluari quemquam, niſi in ſuo nomine baptizatum; ſuos nunquam morituros ſpondebat.

VI. NICOLAITÆ, ortum traxerunt ab Nicolao, Simonis Magi diſcipulo facto, *anno* 35. non ab Nicolao è LXXII. vno Diacono pio, teſte *Baron. to. I. anno* 68. Docebant *communes vxores eſſe; voluptatem vero finem hominis vltimum; idolothyta vorabant.* Exoſi cunctis nomen Nicolaitarum mutarunt in *Gnoſticos* velut ſapientiæ ſtudioſos. De his infra *anno* 120. *&* 142. Supradicti ex philoſophis Hæreſiarchæ facti ſunt. Vt iure Tertullianus dixerit *Philoſophos hæreticorum Patres.*

VARIA

Orthodoxæ Fidei Teſtimonia Hiſtorica in Sæculo I.

ANNO I. CHRISTI NATI fecit indicium *Stella* ſub cœlo; non firmamento infixa, nec Angelus fuit; ſed noua factura Dei ac Virtus, quæ oculos rapiens raperet & mentem ad inquirendum natum regem orbis.

Magi tres de ea inde ab Balaamo, per Arabum Traditionem edocti; ipſi Arabes, non Perſæ, non Chaldæi; genus ad Abrahamum referebant, ex Cethura, vel Agar propagatum; ſtellarumque mire obſeruans, ob vaticinium Balaami; præſertim Sapientiores gentis Saba; quales Magi: quos Origeni placuit dicere dæmonum excantores; qui, quãdo ſtatuæ & oracula obmutuere, alium inquiſiſſent. Sed dicit hoc, non docet: probat nemo.

Munera obtulerunt, qualia regibus victis abſtulerat Abraham: Et attulit Salomon Regina Saba ſapientiſſima. *Die XIII.* poſt Chriſtum natum aduenerunt; non biennio poſt.

Ideo Eccleſia ab Origine diem XIII. Epiphaniæ Sacrum ſemper celebrauit triregium.

Herodi ac Ieroſolymæ toti ab eis accidit *turbatio:* quã auxit Simeonis ac Annæ vaticinatio: quo maturatũ magis ac cruentum cecidit Infanticidium; vt nec proprio filio pepercerit Herodes: diceretque Auguſtus, Satius eſt, quam filium, eſſe porcum Herodis.

In Aegyptum fuga Ioſephi ac Mariæ, Angeli admonitu, cædi eripuit IESVM. Cui in Ægyptum illato Perſis arbos obuia ſe inflexiſſe traditur, perſtareque incuruam, eiuſq; folia vim accepiſſe quoſque morbos perſanandi: Item idola corruiſſe, fugiſſe dæmonia tota Ægypto, quæ demum idcirco euaſit tanto religioſior ab S. Eremitis culta, quo ſuperſtitioſior extiterat.

Locus deſerti, qui latebram Chriſti dedit, nobilitatus eſt *horto balſami* optimi: quem irrigat *Fonticulus* felicis vndæ, ex quo Deipara IESVM abluere ſolita; *Lapis* quoque lotioni Marianæ ſeruiens in ſancta veneratione eſt Saracenis. Qui, quo latiora horti felicis ſpatia rigarentur, in balſamiferi vndulas fonticu-

la-

Digitized by Google

li alio, è fonte riuum corriuatum, qui illi permixtus funderet latius benedictionem. Iidem hodieque *lampadem* alunt perpetem in loco, quem Deipara incoluit.

S. Ioannem Præcurſorem abſcondit ab occidione Zacharias primum; deinde mater cum eo fugitans in ſpelæo interioris deſerti latitauit, dum poſt diem XL. ſpiritum Deo redderet; pueri vero curam ageret Angelus, donec ſuipotẽs eremiticam continuaret.

Zacharias autem iuſſu tyranni, ob ſub ductum filiolum, occiſus eſt iuxta templum, effuſusque ſanguis in veſtibulo templi, perennes ſui maculas ſilicibus aſſignat.

Iudas Galilæus, indignum ratus ab libero populo tributum dependi & Cæſarem appellari *Dominum* ab colentibus DEVM Dominum, occaſione deſcripti orbis, Galilæos ſolicitauit ad defectionem.

Vnde ſectæ *Galilæorum*, negantium pro Cæſare fas ſacrificare. Sed idcirco eorum ſanguine miſcuit ſacrificia Herodes.

ANNO II. Iudæis fidem Cæſari iurantibus, iurare Phariſæi renuerunt; & cum eis hominum ſex millia; quos male multauit Herodes: territi cæteri dictitabant, cedendum eſſe Decreto Dei.

ANNO VIII. Herode fœda ac dira morte ſublato;

ANNO IX. *conſurgens Ioſeph, accepit Puerum & matrem eius, & venit in Nazaret Galilææ*, incolens domum Chriſti nutriciam aliam, ab illa, in qua fuit Annunciatus; Hanc Angeli in Dalmatiam, inde Lauretum, tranſportarunt.

Iſthinc Chriſtiani dicti fuerunt Galilæi, & Nazaræni: nec diu.

ANNO XII. IESVS ſedit inter ſedentes ac docentes, & interrogantes; ad idæam ac formam ſeu Concilij, ſeu Magiſterij in Eccleſia Doctoralis. Inuentus porro *erat ſubditus illis*, adeo in fabrili etiam obſequio. Cætera de Chriſti infantia aut anilia ſunt fabulamenta, aut figmenta Iuliani & hæreticorum; certe apocrypha omnia. Certa ſolum & vera iſta:

1. IESV Diuinitas, & Humanitas incarnati: *Ioan.* 1. & Genealogia *Mat.* 1.
2. Ioannis ortus: *Luc.* 2.
3. Annunciatio, Luc. 1.
4. Ioſephi hæſitatio, Mat. 1.
5. Ioannis natiuitas, &
6. Chriſti.
7. Magorum aduentus:
8. Purificatio;
9. Fuga,
10. Infanticidium,
11. Reditus,
12. Inuentio in templo:
13. Ioannis prædicatio, & teſtimonia de Chriſto.

Poſt hæc ſecuta eſt Prædicatio Chriſti. Interim Romæ agant 8000. Iudæorum, ne Regem habeant, obtinentque Tetrarchas facta regni diuiſione quadripertita.

ANNO XVI. Exempto fatis Auguſto ſuccedit Tiberius, qui ſtatuam ſibi, templumue poni vetat, Dominumue dici; *Cuncta*, inquiens, *mortalium incerta, quantoque plus eſt quis adeptus, hoc magis expoſitus ludibrio eſt.*

ANNO XVII. Sacerdotium Iudæorum conferunt Præſides Romani, qui

qui inde ab Herode ſibi vendicarunt & Regnum, & *Stolam Sacerdotij Summi.* Hanc aſſeruarant in turris cella obſignata; vſusque ipſius erat interno ſolum anni ieiunio.

Rationale, *& Sardonyx* ab annis retro ducentis, eubrare ſolitum ſplendorem in Sacris, vel ante bellum, conſulentibus Deum, deſierunt. Græci id dicebant λόγιον, oraculum.

Nimirum annis circiter LX. poſt Simonem Machabæum Iudæos fecit tributarios Romanis victor Cn. Pompeius; qui Hircano, contra fratrem Ariſtobulum contendenti, Pontificium confirmauit: cui ſucceſſerunt Herodes Aſcalonita, Archelaus, Herodes Antipas, Herodes Agrippa, Agrippa iunior: cum quo *regnum Iudæorum defecit*, ſub annum Orbis conditi 4055. anno poſt Chriſtum natum LXXII. cum *regnum Aegypti* 40. annis ante defeciſſet cum Cleopatra.

Anno XIX. Tiberius ipſe fatidicos *Sibyllarum libros* inſpexit, correxit; eo quod eorum nomine falſa quædam de Vrbis interitu ſpargerentur.

Anno XXIX. XXX. Prædicat Baptiſta Ioannes.

Anno XXXI. dicto, Iſa. 61. *Placabilis & Acceptabilis annus*, primus Prædicationis Chriſti.

Speluncam in Sina iam deſeruerat Baptiſta, *cum facta eſt vox ſuper Ioannem, vt prædicaret Pœnitentiam.* Eam plus 200. annis poſt Ioannes anachoreta ingreſſus, toto triduo febriebat; abiturum apparens Baptiſta manere iuſſit, idq; vice altera; promittit ei ſanitatem, ſi perſiſtere velit iſthic, vbi annos ipſe XXX. degiſſet. Aſſentiens ſanatur. Demum ibidem eſt templum cum monaſterio conſtructum. Itaque *Ioannes Monachorum princeps* recte dicitur ab Hieronymo.

2. Ille baptizans IESVM cernere Sanctiſſimam meruit Trinitatem, quãtum fas homini. Locus Baptiſmi in Iordane vim habet ſanandi lepram: eccleſiaque ibidem conſtructa condecoratus eſt.

3. In deſerto ieiunat Dominus.

4. Miſſio fit ad Ioannem percunctata, *Tu quis es?*

5. Vocatur Andreas, Simon, Philippus, Ioannes & Iacobus.

6. Aqua in vinum vertitur; nuptiarum ſponſus erat Simon Cananæus Zelotes, non Ioannes, prout ex male intellecto Auguſtino putatur. Locum miraculi S. Helena nobili baſilica illuſtrauit: Tempus annuum pluribus Deus cõſignat miraculis fontium, eo die vino manantium: Vt in inſula Andro; vbi idcirco incolæ templum poſuere Bacho: Nili pars ea hora fit vinum.

7. E templo eijciuntur negotiatores tempore Paſchali.

8. Docetur Nicodemus noctu: & plures à Chriſto, quam Ioanne baptizantur, *Ioan.* 3.

9. Ioannes in vinculis prædicatur à Chriſto.

10. Colloquitur Samaritanæ IESVS, conuertitque Sichimitas.

11 Reguli filius ſanatur; *Io.* 4.

12. Capharnaum eligit in ſuam, ac primum prædicat in Galilæa.

13. E naui prædicans, vocat Apoſtolos captura piſcium attonitos.

14. Dæ-

14. Dæmoniacum curat Capharnaum.

15. Socrumque Petri ſanat, pluresque alios.

16. In deſertum ſecedens inuenitur, retinetur.

17. Galilæam pertranſit ſanando omnes.

18. Tres eum ſequi volentes, ſed non vt oportuit, reprehendit.

19. Mare, ventoſque ſedat.

20. Legionem dæmonum mittit in porcos, & mare.

21. Demiſſus per tectum paralyticus ſanatur.

22. Mattheum vocat; curque sui non ieiunent, docet.

23 Iairi filiam ſuſcitat, curatque Hæmorrhoiſſam; à qua *ſtatua* Chriſto ærea ponitur; cuius herba, ad pedes excreſcens, morbos curat.

24. Cœcum illuminat, mutumque pellit dæmonium.

Abagarus regulus dat Chriſto, Chriſtus ipſi *epiſtolam:* itemque & *Imaginem* ſui, vt Conc. Nicænum credidit, ex præ greſſis miraculis quibus eam Deus condecorauit: vt quæ impreſſa pallio dederit victoriam Philippico ſub Mauritio Imp. contra Perſas. Græci celebrant de ea feſtiuitatem 17. Kal. Sept.

ANNO XXXII. 1. IESVS ad probaticam ſanat languidum.

2. Calumniantibus reſpondet.

3. Vellentes Sabbato ſpicas excuſat.

4. Manum aridam ſanat.

5. Eligit XII.

6. Docet Beatitudines.

7. Docet perfectionem Chriſtianã præ legali: &c.

8. Leproſus mundatur.

9. Centurionis puer ſanatur.

10. Viduæ filius ſuſcitatur.

11. Ioannes in carcere legat ad Chriſtum.

12. Peccatrix conuertitur.

13. Mutum & cæcum dæmonium pellitur: Beatus venter. &c.

14. Parobola ſeminantis, zizaniorum, Seminis, Sinapis, theſauri. &c.

15. Male in patria habetur.

16. Mulieres circumducit prædicans.

17. Mittit prædicatum Apoſtolos cum poteſtate in dæmones.

18. Fama IESV ad Herodem fertur.

19. Plectitur Baptiſta.

20. Miraculum in 5. panibus.

21. Fugit regnum, mari cum Petro inambulat.

22. De Euchariſtiæ effectu prænunciat.

ANNO XXXIII. 1. De lotione manuum, & traditionibus hominum.

2. Filia Cananææ ſanatur.

3. Item ſurdus & mutus.

4. In 7. panibus miraculum.

5. Signum è cœlo petitur.

6. Fermentum doctrinæ cauendum.

7. Cæcus in Betſaida curatur.

8. Claues Petro promittuntur.

9. Petrus vt Satana reprehenditur.

10. Quid ſit Chriſtum ſequi.

11. Transfiguratur.

12. Dæmonium eijcere nequierunt Apoſtoli.

13. Iterum mors & reſurrectio Chriſti prædicitur.

14. Didrachma ſoluitur.

15. De primatu diſputant diſcipuli.

16. Signa faciens, nec ſequens Chriſtum, non reprehenditur.

17. Paruulos non ſcandalizandos.

18. Peccans frater corripiendus.

19. Rationem ponit cum ſeruis.

20. Clam aſcendit ad feſtum tabernaculorum.

21. Arcetur hoſpitio à Samaritis.

22. X. leproſi curantur.

23. In Scænopegia in templo IESVS docet.

24. Laudatur à miſſis comprehenſum eum.

25. Adulteram dimittit.

26. Subducit ſe lapidantibus.

27. Cæcum natum illuminat.

28. Qui Paſtor & oues?

29 Selegit miſitque LXXII.

30. Exprobrat ciuitatibus.

31. Reuerſis LXXII. gratias agit Deo.

32. Lapſus in latrones ſuſcipitur.

33. Martha Ieſum hoſpitatur.

34. Vim, modumque orandi docet.

35. Parabola de lucerna.

36. In prandio arguit cupidos primarum.

37. Varia docet, erigitque incuruam, hydropicum curat Sabbato.

38. De cœna magna.

39. De ſequela Chriſti cum cruce. &c.

40. Se è manibus eripit diſputantium in templi encœnijs.

41. Secedit trans Iordanem.

42. De oue & drachma.

43. De prodigo.

44. De iniquo diſpenſatore.

45. De inſolubili Matrimonio.

46. De Epulone.

47. De ſcandalo, ignoſcendum.

48. De aduentu ad iudicium.

49. De iniquo Iudice.

50. De Phariſæo & Publicano.

51 Paruulis imponit manus.

52. Diuitem adol. inuitat ad renuntiationem.

53. De præmio ſequacium Chriſti.

54. De conductis in vineam.

Fons Siloe, precibus Iſaiæ productus, in obſidione ſub Ezechia, Iudæis ſolis ſcaturiebat; Gentilibus areſcebat. Hinc ad eundem Iudæi appoſuerunt Iſaiæ ſepulcrum.

Idem, quia Sabbato tantum manabat aquis, dictus eſt *Sabbaticus.*

ANNO XXXIV. 1. Lazarus reſuſcitatur.

2. Initur Conciliũ de Ieſu perdẽdo.

3. Paſſionem prædicit.

4. Zebedæis abnuit petitionem Primatus.

5. Cœcus ad Ierico illuminatur.

6. De Zachæo.

7. De X mnis.

8. Duo cæci extra Ierico ſanatis.

9. Cœnans perungitur.

10. Aſino cum palmis inuehitur in vrbem, ritu nouo, nuſquam ſolito, ſoliuſque Dei proprio. Ea ipſa *PALMA ſola* perſtitit, cæteris à Tito arboribus exciſis vniuerſis. Titus *in monte Oliueti* caſtra poſuit, vbi Chriſtus ſuper ciuitatem fleuit.

11. Eijcit templo negotiantes, ficulneæ maledicit.

12. Quæritur à Gentibus.

13. De Baptiſtæ baptiſmo quæritur.

14. Duo

14. Duo filij diſſimiliter obediunt patri.

15. De vinitoribus homicidis.

16. De nuptijs filij Regis.

17. De tributo Cæſari:

18. De reſurrectione quæritur:

19. De primo mandato, & Patre Chriſti.

20. Scribæ audiendi, & cauendi.

21. Vitia Scrib. & Phariſæorum depingit.

22. Pauperculæ munus.

23. Euerſionem templi prædicit.

24. Secutura mala.

25. De vrbis euerſione.

26. De ſignis aduentus vltimi.

27. Paratos eſſe iubet.

28. De X. Virginibus, Talentis, & Iudicio extremo.

29. Concilium de perdendo IESV.

30. Agnus paſchalis præparatur.

Paſchæ & Azymæ ſolennitates erant diuerſæ; eodem tamen die agitabantur, ſed veſpero connumerato.

In Paſchate ſinguli è vulgo erant Sacerdotes, victimantes à prima ad vndecimam horam, epulantes communiter. Feſti initium, finisque tuba dabatur. Paſcha etiam dies ſinguli 7. ſequentes Azymorum dicebantur; & omne Sacrificium.

Eiuſdem *Cœnæ* duplex menſa ſeruabatur: prior Agni, altera Azymorum; ante vtramque lauabantur. Cœnatoria veſtis erat Syndon, ſine qua diſcumbere nefas.

Poſt ſecundam mēſam Azymorum, Chriſtus vt apophoretum, *inſtituit Euchariſtiā*, ſic, veluti pro more Iudæi tortā azymorū, & poculū benedicere conſueuerant, & præbere ſingulis. *Mos ſacrificandi ſub veſperum* tenuit in Africa diu: Pariter quidam pertendebant conferendum baptiſma agentibus in ætate Chriſti: Sed hi ſunt refutati, illorum mos abſoleuit.

Calix argenteus, ſextarium gallicum continens, aſſeruatur Ieroſolymis ille, quo Dominus eſt vſus.

31. Pedes lauat.

32. Proditor denunciatus egreditur.

33. Hymno dicto, de primatu contendentes, reprehenduntur.

34. Dat Mandatum nouum.

35. Sermonem habet poſt Cœnam.

36. Orat pro ſui clarificatione, diſcipulis, Fidelibusque futuris.

37. Orat in agonia horti. Ferunt petram, cui innixus orauit, ceſſiſſe genibus vt caram, ac etiamnum genuum oſtendere veſtigia. Ideo lapis ille intra eccleſiam nunc viſitur inditus muro.

Fertur & in lapidibus torrentis impreſſa Chriſti veſtigia cerni.

38. Chriſtus Annæ ſiſtitur, à Caipha examinatur, illuditur, negatur à Petro.

39. Iterum à Caipha examinatus damnatur.

40. Iuda fœde diſrupto, ager figuli emitur.

41. A Pilato examinatur:

42. Herodes ſpretum remittit Pilato.

43. Barraba dimiſſo, flagellatur, coronatur, traditur crucifigendus.

44. Crucem baiulat.

45. Flentes admonet IESVS.

46. Crucifigitur, mortui latus aperitur, ſepelitur, cuſtoditur.

Columnam Chriſti tangunt multi faſcijs, & has vt ſanctificatas reuerenter aſſeruant, morboſque perſanant. *Corona* reuireſcere videtur; ideo ſerta olim nulla ferebantur in honorem coronati. Paſſim feſtiuo honore colitur.

Locus crucifixionis Dominicæ eſt, qui immolationis fuit Iſaaci, quique ſepulturæ Adami; idemque dein & damnatorum locus erat.

Velo ſciſſo viſa columba candida euolare templo.

In terræmotu ſuperliminare templi decidit: auditique angeli tutelares templi dicere, *Tranſeamus hinc.*

S. Inſtrumenta paſſionis omnia ſunt aſſeruata;

Crux inter multos diuiſa manet integra, nec cariem ſentit.

Terra S. Sepulcri valet aduerſum complures morbos, dæmones. &c. Heſperius pauxillo Terræ templum poſuit.

Ante *Sepulcrum* lampades ardent honori merito.

Longinus, reclamat corruptis cuſtodibus in ablati Chriſti rumore; militiæq; obnuncians prædicat Chriſtum in Cappadocia.

Ioſeph Arimat. poſt ſepultum Dominũ à militibus Romanis fit nexus; at ſuſpenſis diuinitus muris carceris liberatur à Chriſto reſurgente.

Poſt Reſurrectionem:

Hæc manifeſtata eſt 1. Mulieribus per angelos,

2. Magdalenæ;
3. Iterum mulieribus:
4. Cuſtodes eam annunciant.
5. Euntibus in Emaus apparet:
6. Collectis abſque S. Thoma:
7. Præſente Thoma;
8. Ad mare ſeptenis apparet, Petro commendat oues.
9. In Galilæa ſe oſtendit, ſuos mittit cum poteſtate: S. Spiritum promittit; in cœlos aſcendit.

Pilati ad Tiberium de Chriſto epiſtola conſtat: eam recitante Tiberio Senatus ſpreuit.

Maximinus tyrannus *falſa Acta Chriſti & Pilati* vulgat, quæ in Ludis docean tur pueri, vt ſic horrore erga Chriſtum imbuantur.

De Sibyllæ libris refert ad Senatum Quintilianus Tribunus plebis: ſed iam ante erant diſcuſſi à Collegio Sacerdotum iuſſu Tiberij; ſc. vt ijs conuincerentur Gentiles.

Veſtigia Chriſti aſcendentis quia Orientem ſpectant, etiam Chriſtianæ templa eodem vertuntur; & orantes.

Ex veſtigijs quantumuis terræ ſumatur, eorum tamen forma inconfuſa permanet.

Eccleſia iſti inædificanda loco in nullum coniungi fornicem valuit; neque paueri humus; quę omnẽ acceſſorium reſpuit. Nunc lapis cum veſtigiis eſt à Turca poſitus ſupra portam clauſam Orientalem.

Poſt Aſcenſionem

Electione Matthiæ à Petro facta per ſortes ſchedarum in vrnam miſſarum, data eſt *formula Canonica electionis.* Miſſo

Sp.

Sp. Sancto cum ebrij credebantur, Petrus omnium defenſionem primus ſuſcepit, & prædicatione 3000. hominum conuertit & baptizauit in nomine IESV; in quo impliaite Patrem & Sp. S. contineri definiuit Stephanus PP.

Horarum Canonicarum antiquitas indicatur ex eo, quod Petrus & Ioannes ad Horam nonam aſcendebant in templum oratum. Perſeuerabant item *in fractione panis quotidie. Diaconi ſeptem* potiſſimum ſunt ad menſas electi Sacras; etſi etiam ad Communes. Et quo rectius munus exequerentur plures ſub ſe Ordines habebant, ait Ignatius, *Hypodiaconos, Lectores, Cantores, Ianitores, Laborantes, Exorciſtas, Confeſſores.* Viduæ eligebantur in *Diaconiſſas*, quæ portas ſeruarent mulierum, ſicut virorum viri; nam ſeparati degebant: quæq; eleemoſynas mulieribus diſpenſarent. *Presbyteræ, Epiſcopæ* dicebantur quarũ mariti in Presbyteros aut Epiſcopos fuerant electi: Erant autem laicæ, non ſacræ. Petrus præſentibus Ioanne & Iacobo Zebedæi ordinat Iacobum minorem in primum Epiſcopũ Ieroſ. Vnde mos manauit in Eccleſiam, vt Ordinatio fieri debeat minimum coram duobus Epiſcopis.

Iacobus geſtauit bracteam auream in capite; indicio, Regale eſſe Sacerdotium Chriſti iuxta ordinem Melchiſedech, qui Rex & Sacerdos erat.

Ioannes in capite geſtauit laminam auream: inde mos, vt Epiſcopi geſtarẽt Cidarim bracteatam, ceu Regales Sacerdotes.

Stephanum diu vetitum ſepeliri, humauit Gamaliel *cum planctu magno*; ſcil. pro more cum lampadibus, ſuffitu, panno candido, &c. quæ ſunt ſolatia & cæterorum indicia viuis. Planctus tenebat 70. dies: Hinc *mos Exequiarum*, & Suffragiorum pro defunctis in debito pænæ, ſeu culpæ venialis; non mortalis.

Perſecutio dira ſæuit poſt necem S. Stephani Paulina. In qua Nicodemus exul à Gamaliele receptus alebatur vt Confeſſor Domini.

ANNO XXXV. ab occaſione S. Stephani plus 15. millibus Chriſtianis ex Iudæa diſperſis, Philippus Diaconus Samaritanis prædicauit; conuerſiſque plurimis, Apoſtoli Principem ſuum rogarunt Petrum, vt de facta gentium cõuerſione videret.

Venit, vidit & in Nationes deſcendere Sp. Sanctum. *Act.* 10. Quare *tunc imponebat manus ſuper eos*, id eſt, Confirmationis Sacramentum eis impẽdebat: quod Epiſcopalis eſt muneris: vt, baptizare & prædicare, Diaconi. Vnde ea Confirmatio à S. Cypr. *epiſt.* 72. dicitur à S. Cruce impreſſa, *Dominicum ſignaculum*, à Clemente Alex. apud Euſebium l. 1. ca. 17. *Sigillum Domini*, quo illuminatum adoleſcentem S. Ioannes Euangeliſta *obſignauit.* Ab vnctione dicitur *Chriſmatis Sacramentum* à Cypriano epiſt. 70. Tertul. l. de reſurr. ait, *Caro vngitur, vt anima conſecretur, muniatur; & ſpiritu obumbretur, ac illuminetur.* Vide Bzouium an. 35. §. 6.

ANNO XXXVI. Ex Saulo fit Paulus, vnus è multis in Chriſtianorum perſecutionem emiſſis; Chriſtiani vero accuſabantur à Iudæis Atheiſmi.

ANNO XXXVII. Caiphas, vitæ pertæſus, ſibi mortem conſciſcit. Pilatus Romæ grauiſſimorum ſcelerum reus peragitur.

[library stamp]

ANNO XXXVIII. Agrippa in carcerem compingitur; quod mortem eſſet Tiberio imprecatus; at à Caio exolutus pro ferrea donatur aurea catena pari in pondere; & coronatur anno inſecuto.

ANNO XXXIX. Paulus viſitat Petrum Ieroſolymis, vt Principem Apoſtolorum. Petrus vero Syriam peragrãs ac viſitans *Sedem primam* collocat *Antiochiæ*: tenuitque annis 7.

ANNO XLI. Petrus diuino iuſſu recipit Gentes: id quod exprobrans ei Cherinthus excitat murmur aduerſus Petrum. Sed vicit Dei gratia.

Ex eo & cæteri Apoſtoli ierunt in diſperſionem gentium; at prius *Matthæus ſcribit Euangelium*, ſic iubentibus Apoſtolis. Id deſcriptum Bartholomæus contulit ad Indos. Barnabas cum eodem humatus eſt. *Pilatus* exul Viennæ ſeſe confodit.

ANNO XLIII. Quia hæreſiarcharum ſectatores DISCIPVLOS ſeſe vocitabant; idcirco Fideles, ad differentiam, nomen Diſcipuli in CHRISTIANI mutarunt, Antiochiæ primum in erecta ab S. Petro eccleſia; iam tum populoſiſſimos. Vnde S. Ignatius epiſt. 6. *Qui alio nomine appellatur præter HOC, hic non eſt Dei; nec accipit prophetiam*, Iſ. 62. *Vocabitur tibi Nomen, quod os Domini nominauit, & erit populus ſanctus.* Hinc poſteri Antiocheni ſumpſerunt animos, ait *S. Chryſ. hom. 7. in Mat.* vt Primatum in totum orbem Chriſtianum affectarent. Ethnici per deſpectum dicebant *Chreſtus, & Chreſtianus.*

Nomine, FRATRES, etiam gloriabantur CREDENTES.

Verum cum Carpocratiani teſte *Epiph. hæreſi 27. & 29.* inuaderent nomen *Chriſtiani*; cœptum eſt ſuperaddi cognomen CATHOLICI. Vnde Pacianus ad Symmachum Nouatianum; *CHRISTIANVS mihi nomen eſt; CATHOLICVS verò cognomen. Illud me nuncupat, iſtud oſtendit. Hoc probor; inde ſignificor.*

ANNO XLIV. *S. Iacobus*, frater Domini, Epiſcopus Ieroſolymitanus, Hiſpanias adijt, ac Deiparæ poſuit eccleſiam apud Cæſarauguſtanos; vt fert Traditio. Deſcenderat noctu S. Iacobus cum Diſcipulis, ad ripam Iberi, ad orandum: vbi & vidit choros Angelorum, auditque concinentes: *Aue Maria gratia plena:* Alios vero reſpondentes, *Benedicamus Domino.* Mediam quoque inter eos conſpexit B. Mariam cum filio & S. Ioanne Euangeliſta, iubentem, iſthic ſibi Ædiculam extrueret, vbi ipſam in columna vidiſſet; fore vt ibi ſuam flagitantibus opem ferret. Dictum, factum. Calixtus III. in Bulla an 1465. teſtatur. Interim *anno eodem* Petrum educit carcere per Angelum Eccleſiæ oratio: *Diuiſioque Apoſtolorum*, obinſtantẽ perſecutionem ſecundam, fit SYMBOLI APOSTOLICI cauſa condendi; cuius articulos ſingulos ſingulis tribuit Apoſtolis S. Auguſtinus, *ſerm. 115. de tempore.* Quod exinde ſueuit ante Cõcilia recitari; ita, vt conditum, ſic & Traditione cuſtoditum ſola; nulla acceſſione facta; quod id nulla Romæ coorta hæreſis vnquam poſtularit. Monet vero S. Auguſtinus id dietim mane cuique recitandum Chriſtiano.

Eodem anno, facto Collectarum initio pro pauperibus in Eccleſia per Paulum & Bar-

& Barnabam, cunctis de Clero Antiochiæ *ieiunantibus, & ſacrificantibus illis benedixit Sp. Sanctus: Segregate mihi Saulum & Barnabã in opus, ad quod aſſumpſi eos. Tũc ieiunantes & orantes, IMPONENTES QVE EIS MANVS: vt*, ait Chryſ. hom. 27. in Act. *cum poteſtate prædicarent*, ſcil. Sacris eo ritu initiati, queis prius fuerat nuda poteſtas prædicandi extraordinaria ex DEO; nunc vero ab Eccleſiaſtico Magiſtratu ordinaria. Atque hac etiam hodie ab Orthodoxis diſcernuntur hæretici, currentes non miſſi.

Paulus autem continuo poſt inaugurationem *raptus*, 2. *Cor.* 12. *audiuit arcana, quæ non licet homini loqui.*

Caiani confinxerunt Euangelium Iudæ proditoris; alij alia apocrypha.

ANNO XLV. Princeps Apoſtolorum in Vrbe vrbium principe principem fundauit Eccleſiam Romanam, *Cathedra Petri* dicato die ſolenni; Ea vero lignea hodieque in Vaticana cuſtoditur teſtis; SS. Patrum panægyricis celebrata. Vnde S. Cyprianus li. de Vnit. Eccl. docet; *quod, qui Cathedram Petri deſerit, in Eccleſia ſe eſſe non confidat.* Et S. Hieron. ep. 57. & 58. ait, *Quicumque Cathedræ Petri iungitur; Meus eſſe confidat. Quicunque extra hanc domum comederit Agnum, profanus eſt.* &c. Vide Bzouium. §. 2. S. Petrus inſtitutâ rite Cathedrâ Romanâ Monarchiæ, primam ſcripſit Epiſtolam encyclicam ad Orientales ex Vrbe, id eſt, ex Babylone, reſpectu illius quæ fuit caput idololatriæ. Eam terminat iſto; *Salutate inuicem in oſculo ſancto*, in ſignum Pacis.

Receptus inde fuit in Eccleſia ritus, vt in Miſſa poſt orationem Dominicam ad *Pax* [illegible]*ſcum*, viri ſeorſim, ſeorſim fœminæ inuicem oſculentur. At mali mores fecerunt oſculum transferri ad tabellam, quæ ſingulis oſculanda præberetur.

S. Marcus, Petri comes indiuiduus, ſcribit compendio Euangelium Petri iuſſu. A quo miſſus Alexandriam, iſthic inſtituit eccleſiam, & ſcriptum Romæ Euangelium vertit græcè: quod nunc Venetijs eſt.

Fundata iam Eccleſia Romæ ſic, vt dici *Romanum*, & *Catholicum* reciprocè pro eodem caperetur. Quocirca Petrus Antiochenæ renuncians eccleſiæ ſurrogat ſibi S. Euodium.

ANNO XLVI. S. Petrus Miſſiones complures frequentauit ad diuerſa, diſſitaque loca: quarum inde ab Chriſto repetiuit exempla.

ANNO XLVII. *S. Thecla* illuſtriſſimo renunciat ſponſo, facta Pauli diſcipula Virgo, ait *Greg. Nyſſ.* Idcirco accuſante ſponſo beſtijs obiecta, tum in flammas iniecta, vtrobique permanſit illæſa; ferro demum recepto Martyr cœlo recipitur. Eius exemplum Virginitatis eſt tropæum.

ANNO XLVIII. *Deipara obdormiens* in cœlum aſſumpta eſt: interfuit ſepulturæ S. Dionyſius. Apocrypha cenſentur, conuectos miraculo Apoſtolos, præter Thomam, ſerius allatum: Iudæo tumbam euerſuro manus aruiſſe: cingulum ei cœlitus miſſum, &c.

ANNO LI. Quia Iudæi, Chriſtianorum hoſtes iurati, Romæ turbas ciebant, omnes edicto proſcribuntur à Claudio. *Petrus* ſimul cedere coactus varijs peragratis, inſtitutiſq; Eccleſijs, de-

demum *Ieroſolymis celebrat Con*[illegible]*m* cum Paulo, Ioanne, Iacobo, Barnaba & Senioribus, ad abolendam Circumciſionem; cuius cauſa Cherinthus inſurgebat contra Paulum: Item ad damnandos hæreticos, pertendentes *Vetus cum Nouo Teſt. ſeruandum eſſe.* Item à ſuffocatis abſtinendum; idque pro tempore, quo inter Chriſtianos degebant plures ex Iudæis, quam Gentibus. Hinc Petrus Antiochiæ cum Chriſtianis è gentibus ea comedit; Ieroſolymis vero non; quod plures ibi è Iudæis eſſent Chriſtiani. Viſus tamen Paulo fuit reprehenſibilis; non ob factũ; ſed ob conſequens facti, quod eius exemplo gentes mouerentur ad ſimiliter iudaizandum.

De Nocturnis Vigilijs vide Baronium hic.

ANNO LIII. Paulus in 2. Theſ. 2. iubet TRADITIONES teneri, *quas didiciſtis ſiue per ſermonem, ſiue per epiſtolã.* Quarum Apologiam vide in *Bzouio hoc an.* §. 2.

ANNO LV. *Pauli ſudaria*, & ſemicinctia tactu ſanationes faciebant: quæ, ait Gennad. de Eccl. dog. 72. *qui negare voluerit, iam non Chriſtianus, ſed Eunomianus, & Vigilantianus credendus eſt.* Vnde contra Iulianum vox eſt Greg. Nazianſeni: *S. Martyrum corpora idem poſſunt quod animæ, ſiue manibus contrectentur, ſiue honorentur. &c.*

Exorcizantibus filijs Sceuæ inſultant maligni, Act. 19. *Ieſum ſcio Paulum noui: vos autem qui eſtis?* Simul inſiliẽs in eis ſpiritus nequam pene expectorauit multatos male. EXORCISMVS vero Chriſtianus longe felicior eſt, teſtibus Iuſtino, Cypr. Prudentio, Ignatio *ep.* 12. *ad Antioch.* In eo non ſolum adiuratione vtimur, ſed & ceremonijs alijs, exemplo Chriſti; nam ſurdum & mutum, vt verbo ſanare potuit, tamen *apprehenſum de turba ſeduxit; Et miſit digitos ſuos in auriculas eius: Et expuens tetigit linguam eius; Et ſuſpiciens in cælum ingemuit; Et ait illi, Ephata.* Atque vim noſtris ineſſe Exorciſmis quotidiana fit hodieque teſtis experientia, haud ſecus ac in primitiua Eccleſia de qua ſic Prudentius in Apotheoſi contra Iudæos: --*Torquetur Apollo*

Nomine percuſſus Chriſti, nec fulmina Verbi

Ferre poteſt: agitant miſerum tot verbera linguæ;

Quot laudata DEI reſonant miracula Chriſti.

Intonat Antiſtes Domini; Fuge callide ſerpens,

Exue te membris, & ſpiras ſolue latentes:

Mancipium Chriſti, fur corruptiſſime, vexas.

Deſine; Chriſtus adeſt, humani corporis vltor. &c.

Has inter voces medias Cyllenius ardens

Eiulat, & notos ſuſpirat Iupiter ignes.

II. Porro ex caſu filiorũ Sceuæ territi cũ Iudæi, tũ Gẽtes, Nomẽ IESV admirati iuxta ſunt & venerati. Chriſtiani etiam metu icti pio, Act. 19. *veniebãt CONFITENTES & Annunciantes ACTVS SVOS.* Non qualis Baptiſtæ fiebat multorum confeſſio Mat. 3. Nam hæc erat catechumenorum, ante Baptiſmum ritusque mere externi: at Chriſtiana eſt regeneratorum, poſt baptiſmum, cum reali peccatorum remiſſione. Atque huius Confeſſionis, cum ſingulorum peccatorum enumeratione antiquitatem exemplis ac teſtimonijs illuſtribus

bus reddit teſtatam Baronius & Bzouius hoc anno.

IV. De POENITENTIARIIS autem PVBLICIS in Eccleſia etiam ſub Decio manifeſte docent ibidem. Mendaciiq; conuincitur Socrates Nouatianus hæreticus, narrans Nectarium Conſtantinopolitanum publicos Pœnitentiarios abrogaſſe, liberumque feciſſe, vt pro ſua quiſque conſcientia ageret Synaxes. Non ita; ſed conniuit Nouatianis, id hæreticè factitantibus. Propter quod & S. Gregorius Nyſſenus arguitur. *Deinde*; Nectarius iuſſit ſecretam ad aurem cōfiteri; non publica ad omnes enunciatione conſcientiæ; i. q; propter quendā reuelatæ caſum Confeſſionis. Idem Pœnitentiarium ſacrilegum mouit officio; non ipſam ſuſtulit Pœnitentiam: quin ſingillatim peccata confiteri, ex Inſtituto Chriſti, vſuque Eccleſiæ mandauit: neque aliter ad ſynaxin quenquam admitti. Iſta ſucceſſor Nectarij S. Chryſoſtomus teſtatur *hom. 83. in Mat. & hom. 60. ad Antiochenos*.

Et vero homini Sacerdoti confitendum eſt; non ſolum ſoli Deo: Vnde S. Auguſtinus homil. 49. *Nemo ſibi dicat: Occulte ago, apud Deum ago: nouit Deus, qui mihi ignoſcit; quia in corde ago. Ergo ſine cauſa dictum eſt; Quæ ſolueritis in terra, ſoluta erunt in cælo? Ergo ſine cauſa Claues datæ ſunt Eccleſiæ? Fruſtramus Euangelium DEI; fruſtramus verba Chriſti. Eph. ſint non fruſtra ACTVS ſuo Paulo confitebantur.*

Namque ſciebant illum poſſe peccata ſoluere, & medelam ſalutarem vlceri apponere.

ANNO LVII. Prima ad Corinthios epiſtola plurium Eccleſiæ Rituum ſacrorum aperuit magiſterium.

I. EXCOMMVNICANDI ius in ſceleratos diſtrictum, quod eſt Ligandi poteſtas: cuius cœptus eſt vſus à Deo in Ada ex Paradiſo excluſiſſimo. Vide Baron. & Bzouium. Inde IVDICIA ſeu Conſiſtoria ECCLESIASTICA dimanarunt, in laicos imo & in Reges exercita: Fabianus Imperatorem Philippū, Ambroſius Theodoſium, Symmachus Anaſtaſium; &c. excommunicauit. Eſt namque Regale Sacerdotium à Chriſto Rege Sacerdote ſummo, ſecundum Ordinem Melchiſedech Regis ac Sacerdotis. Sacerdotij igitur eſt iudicare cauſas & ſæculares, & eccleſiaſticas inde ab exordio ſuo.

II. DIVORTIVM ad altiora vota conuolantium, ad tribunal hoc ſacrum pertinere docuit Paulus: decernens, poſſe ex mutuo conſenſu, ad tempus, aut perpetuo ſeparari coniuges, vt orationi vacent; non quidem ſoluto matrimonio; ſed vſu ſibi ſponte interdicto, in ſeparatione lecti, ac etiam tecti, teſte *S. Cypr. l. de ſingularit. Cler.* Altior enim coniunctio eſt in caſtitate, quam coniugio.

III. MATRIMONIVM quoque *Magnum* eſſe *Sacramentum* prædicauit; ob myſterium, quod ſignificat; & gratiam, quam conciliat. Huic teſtando Traditio eſt Apoſtolica, ait *S. Ignatius ep.* 11. vt nubentes cum Epiſcopi arbitrio coniungantur; indicio, nuptias coiri iuxta mandatum Domini, non ob concupiſcentiam, Hoc eſt: *Cui vult, nubat; tantum in Domino*, nimirum iuxta ritus Eccleſiæ; Cui ſponſus & ſponſa offerendi, vt de conſenſu iudicet Sacerdos; dexteras

Digitized by Google

iungat; annulo ſubarratos obſignet; Benedicat; in Miſſa Deo offerat commendatos,& Euchariſtia cibet. De quibus eximiè *Tert.l.de pudicit.*

IV. VIRGINITATEM ea in Epiſtola procul antefert matrimonij ſeu coniunctioni, ſeu caſtæ ſeparationi. Inde Corinthijs orta VELATIO Sacrarum Virginum Græciam, barbaraſque nationes peruaſit, Collegijs earum ac viduarum paſſim conſtitutis: teſte *Ignatio ep.*8.10.12.13. *Tertul. &c.* Vt S. Cyprianus l. de habitu virg. dicat orbem ijſdem repletum.

V. ECCLESIARVM dedicationem docet ibidem Paulus; quod ad eas conueniendum; quî in eis ſe gerant. Ampliores domus ab Apoſtolis in eccleſias dedicabantur; vt Romæ Pudens Senator ſuam dedit S. Petro, dictam *Titulus Paſtoris.* Suam Euprepia Pio I. *in Titulum ad Miſſas celebrandas.* Eccleſiarum ſitus erat verſus Oriētē. Altaria tot erāt quot Martyr. ſepulcra. Pro forib. plerūque ſalientes erant, vt Chriſtianus lotus oret, ait Traditio apoſtolica apud *Clem. lib.* 8. *Conſtitut. cap.* 28. Cui lauacro ſucceſſit AQVA BENEDICTA, ad valuas ꝑpoſita peccatis leuiorib. expiandis. Ornatui templorum ſanctè ſtudebatur, ac picturæ; inprimis CRVX in titulum erigebatur in cunctis. Vnde Lactantius *in carmi. de paſſio:*

Quiſquis ades, medijq; ſubis ad limina tēpli,
Siſte parū; Inſonteq; tuo pro crimine paſſū
Reſpice me, me corde animo, me in pectore ſerua. Ille Ego, qui caſus hominum quondam miſeratus acerbo.
Huc veni. Ita ad ſtatuam Crucifixi.

Synonyma templi erant inprimis: *Oratorium, Dominicum, Baſilica, Memoria Martyrum, Martyrium, Concilium Sanctorum, Titulus, Eccleſia.* In Indiæ vrbe S. Thomæ, crux ſacelli ſanguine S. Thomæ viſitur aſperſa; quæ anno 1561. ad Euangelium, ſub Miſſa ſudauit ſanguinē, fulgore circumfuſa reſplenduit, ignotaſque momento literas oſtendit; quibus Brachmannæ duo lectis hiſtoriam S. Thomæ contineri affirmabant.

VI. EVCHARISTIA in templis & Conficiebatur, & Diſpenſabatur, & Aſſeruabatur, & Adorabatur.

RITVS communicandi ſeruabantur ex verbo Tradito, non ſcripto. Vnde 1. Cor. 11. *Cætera, cum venero, diſponam:* Vt, quod à ieiunis communicandum; pro viuis ac defunctis offerendum: Eleuatione proponendum vt adoretur: Communicaturis præco clamabat, *Sancta Sanctis*: dans S. communionem dicebat, *Corpus Chriſti*; recipiens, Amen. id eſt, *hoc eſt verum.* Ambr. de Sacr. li. 4 c. 5. Viri concauâ dexterâ, fœminæ linteo candido S. Haſtiam excipiebant, ſumebantq; quādo libebat. Mos hic durauit ad vſq; an. 900. Synodus ſexta vetuit ea *Receptacula.*

Romani & Africani quotidie communicabant: poſtea ſolis Dominicis; ſecumque deferebant domum, ſumpturi per ſeptimanam: Id quod Hormiſda Papa abrogauit Occidente toto: Orientales morem retinuerunt: Iter inituri longius ſecum Euchariſtiam deferebant in euentum. In templis vero aſſeruabatur plerumque ſuſpenſis columbis incluſa; idque ſub vna ſpecie; in qua & communicabant pro arbitrio: Si qui indignè; aut morte ſubita peribant; aut ob-

obſeſſi à Satana vexabantur; idque ſæpe; non ſemper.

VII. Stipendia Clerici accipiebant excuiuſque ſponte oblatis, Epiſcopo factis; diſtribuenti ea per menſtruam ſportulam: vnde *ſportulantes* dicti. Ipſi et gentiles olim Decimas Sacerdotib. offerebāt, manubiasq; vouebāt: teſte *Lipſio in Admirandis. l. 3. c. de decim.*

VIII. In epiſtola ad Timotheum Epheſi Epiſcopum Hymenæum & Alexandrum tradidit Satanæ; quod bona opera à fide ſeparantes *circa fidem naufragaſſent*. Item declarat *à fide diſcedentes* Saturnium & Ebionem, ait Irenæus l. 1. c. 23. & Ignat. ad Philadelph. quòd *prohibebant nubere*, dicentes Matrimonium eſſe doctrinam diaboli; *Et abſtinere à cibis, quos Deus creauit. &c.* ſcil. ab animatis, vt erant Encratitæ, Marcionitæ, & Manichæi ſecutis temporibus. De quo in noſtro *Luthero calumniſta p. 4. q. 89. 94.*

Anno LVIII. Epiſcopos & Presbyteros inſtituere Titum iubebat Paulus, eos, qui *eſſent ſine crimine, ſicut DEI Diſpēſatores*, Succeſſores Apoſtol. futuri.

Presbyteri namque in Nouo Teſt. erant, quod in Vetere Leuitæ; ſcil. Epiſcoporum Aſſeſſores & Conſiliarij. Quid differrent gradu, docetur 1. Tim. 5. *Aduerſus presbyterum*, vt ſubditum tuum, *accuſationem non accipies*, ceu Iudex eius, *niſi ſub duobus aut tribus teſtibus*. Vnde Hiero. contra Luciferianū: *Imponit manum Epiſcopus; non presbyter.* Sicut à Philippo baptizati Samaritæ, Confirmantur à S. Pet. iuxta, *Tu conuerſus confirma fratres tuos.* Vide *S. Igna. ep. 5. 7. 9. 11.*

Coelibatum commendat iſto: *Vnius vxoris virum.* Cretenſes enim legibus à puero nubere cogebantur: vt ibi cœlibem reperire non fuerit: proinde polygamiam ſtatuit eſſe ad ſacros Ordines impedimentum: Eo quod, ait Hieron. epiſt. 50. *Apoſt. li fuerant aut Virgines, aut poſt nuptias Continentes.* Quodq; ait Epiph. in Compēd. *Sanctū Sacerdotiū ſit ex virginibus vt plurimū procedens. &c.*

II. Obedientiam Fidei Paulus ad Romanos commendat; volens & cæteras nationes ad eorum credere formā. Ita S. Patres ibidem.

III. Idem Troade prolapſum è cœnaculo Eutychum pręmiſſa Fractione panis, ſeu Miſſa à mortuis ſuſcitauit. Quo in actu ſacro lampadum fuit vſus multus; ceu hodieque cereorum: Quem S. Hieronymus contra Vigilantium aſſerit, & miraculis Deus. *Greg. Dial. 3. c. 30. S. Paulinus apud Turon. de S. Mart. c. 2.*

IV. Dominica quoq; dies notatur culta tunc in eo: *Vna Sabbati*, qua Troade prædicatum, cænatum: Corinthijs Collectæ factæ. Vnde S. Ignatius epiſt. 6. ad Magneſian. *Poſt Sabbatū omnis Chriſti amator Dominicū celebret diem*: quo ſcil. *vna Sabbati* Chriſtus reſurrexit: & Pet. celebrauit Paſcha; ait Beda Retract. in Act. c. 20. Aug. ſerm. 251. de tēpore.

V. Festa B. Ma. Apoſtolorū, inprimis Martyr. ait Clem *Conſtit. 8. c. 39.* celebrari debēt poſt Chriſtū. Sic & S.PP. cæteri, ac Concilia. Antiquitati par celebritas eorundē ſemper fuit, hominūque pietas vngentium, oſculantium ſepulcra, facientiū Collectas, eroga ntiū pecunias: Nec tamen ab vlla ſibi metuentium idololatria. Feſtis fideles per Curſorem conuocabantur, ob diritatē ethnicorum; non vllo ſigno publico,

Remittente tamen perſecutionum ſæuitiâ, crepitaculis ligneis ciebantur. Demum pace data ære campano.

VI. Orationes autem Chriſtianorum quod verſus orientem fierent; ſibi perſuadebant ethnici ab eis ſolem adorari. Sed ratio illius hæc proditur; quia Chriſti aſcendentis relicta in ſaxo veſtigia orientem ſpectabant: Quo verſus & ipſe Redemptor in cruce ſuffixus reſpiciebat.

Atque hinc mos inoleuit antiquiſſimus, vt in baptiſmo dæmoni abiuretur vultu in occidentem verſo; in Orientem vero, cum Chriſto iuratur.

Situs rituſq; orantiũ erat nũc rectus ſtando; vnde *Stationes* dicta ſunt Oratoria: nunc genibus humi flexis; pro temporum diuerſitate; idque ex Apoſtolica Traditione: Subinde expanſis brachijs; vt plurimum iunctis porrectiſque palmis demiſſo, ſurrectoue vultu; modeſtiaque ſpectabili.

Atque ita tam in templis, quam in proceſſionibus.

VII. Virginvm Deo dicandarum illuſtre datum exemplum eſt in quatuor filiabus Philippi. *Act.* 21.

VIII. Rasvram Nazaræis præcepit Synodus Apoſtolorum quarta: vt pote habentibus Votum, legeſque hodiernorum ſimiles Religioſorũ. Quorum inde latior in coronam raſura manauit; certo profeſſionis ſignificatu ac admonitu: nimirum quaſi lugentium ſemper in ſtatu pœnitentiæ, Nam Græci in luctu radi ſolebant.

Tonsvra item Clericalis hinc originem duxit. Cauſas eius plures reddit *Baronius* ex variis; at accurate *Durantius in Rationali lib.* 2. *c.* 1. *n.* 20. *&* 31. hiſtorica illa, quod vt Crux, ita raſura apud gentes ignominioſa vertit in gloriæ & honoris coronam. Vnde Coronã Epiſcopalem eſſe latiorem, quam clericalem, oportuit; ceu ſtatus perfectioris indicem. Tantæque ob ſanctimoniam reuerentiæ; vt ſupplices *per Coronam* ſueuerint obſecrare.

Hæretici quia in Hiſpania ſimilem Catholicis coronam affectabant ſtrictiorem; ideo Orthodoxus Clerus, ad modum monachalem latiſſimæ coronæ, ſe radere iuſſus eſt. S. Petrus quoque traditur à gentibus in ludibrium raſus, dum prædicaret.

Anno LX. S. Crvcis mos vſuſq; & ſtatuendæ & Formandæ ab inimicis crucis inualuit. Cum enim Simonis Magi genimina Baſilides, Cerinthus. &c. Ieſum à Chriſto diuiderent, vt ſupra liquet; Ieſumq; induiſſe Simonẽ Cyrenæum fingerent, & hunc ſolum paſſum, non Christvm: ſicq; Crucem Chriſti abnegabant; ideo Paulus Epheſiis, Coloſſenſibus, Laodiceni, & Corinthiis conteſtabatur ſe prædicare *CHRISTVM & hunc Crucifixum*; nec aliud ſe ſcire, niſi Hunc. Inde Apoſtolica Traditione introductum eſt, vt Eccleſia verbo, ſignis, & factis Crucem cõfiteretur, in & Eccleſiarum Titulis ſingularum, in Frontibus. &c. *Cyril. Catech.* 13. *Hier. ep.* 22. Vide huius præclara dicta, factaque apud Baron. & Bzouium.

II. Angelorvm Cvltvs ſacri monet Paulus, *Col.* 2. quod Cherinthus eos Chriſto anteponeret: vel quod Iudæi ſtellas putarint animatas eſſe, coluerintque pro Angelis.

Ve-

Venerandi ſunt igitur dulcutic*&c.*

III. Cantvs Ecclesiastici monet ibidem; ſcil. ad exemplum Seraphinorum alternis canentium Deo; vel ut S. Ignatium vidiſſe teſtatur *Socrates l.6 c.8.* eoque formam Eccleſiæ Antiochenæ expreſſam chori inſtituendi, Eademque ad omnes peruenit eccleſias apoſtolica traditione. Cantum inprimis varie vſurparunt: 1. cum geſtibus, & populo concinente cum Clero: ſed ob confuſiones, ait Hieron. ſilere iuſſus eſt populus. Alexandrinorum cantus erat ſimplex, ſuauis orientalium, medius Romanorum. *Melitiani* hæretici cantabāt cum plauſu, ſaltu, tintinnabulis. Contra eos ſcripſit S. Athanaſius. *Paulus Samoſat.* cani fecit hymnos de Se; priſcos de Chriſto vetuit. Sic & Apollinaris. S. Hieronymus & Chryſ. ſuadent, cantum pueros ab nutricibus doceri. Muſica inſtrumenta adhibita probantur: ſolam cytharam ait Auguſtinus eſſe ab eccleſia proſcriptam.

Anno LXIX. Petrus & Paulus affecti martyrio regifice conditi in Vaticano ſepeliuntur. neque tot inter perſecutiones vlla eorum reliquias contigit affici contumelia. Procul ab orbe vltimo frequentabantur ad eos peregrinationes. Orientales S. Corpora ſurrepturi ad alterum milliare ſecum aſportatant: ſed vlterius nequiuerunt vel loco mouere: itaque loco priſtino reſtituunt, Vrbis Imperijque munimento. Paſſionis eorum inſtrumenta quoque in reuerentiam ſunt à S. Balbina aſſeruata. Nero etiam per viſum territus ab ijs, omittit perſecutionem: ſeque trucidat ipſe anno 70.

Persecvtiones denique purpurarunt hoc ſæculum quatuor.

1. Paulina *anno* 34.

2. Ieroſolymitana ab Agrippa, quæ plexit capite Iacobum, diſperſitque Apoſtolos ac diſcipulos. an. 44.

3. Neroniana *anno* 66. tenuit octennium.

4. Domitiana *anno* 92. hæc etiam martyrum acta flammis hauſit cœpta in Ioanne in Pathmum relegato.

Scriptores infidelium floruerunt Liuius, Ouidius, Plutarchus, Lucanus, Probus, Iuuenalis, Quintilianus, Philo Iudæus, Ioſephus.

ERGO:

1. Dic age; Quæ ſincera Fides hoc conſtitit Aevo I?
   At Sic Papistis Resſtat Romana, Fidesqve:
   Non Sic Rem ſeruat Luthero-caluiniſta, Fidemqve.
2. Ivre Svo Proprio Papa, atque Eccleſia gaudent:
   Quis quid Ei Avgvstvs proprio de iure remiſit?
3. Anti ne Christvs erat quiſquam hoc Romanvs in Aeuo?

SÆCVLVM SECVNDVM ETHNICO-CHRISTIANISSIMVM.

ROMANORVM PONTIFICVM CONTINVATA SVCCESSIO.

5. S. CLEMENS *anno* 93. ſurrogatur Cleto, Petri Pauliq; diſcipulus, cum innumeros cõuertiſſet Eccleſiæ præſes inclytus, accuſatus à Traiano deportatur exul in Cherſoneſum, *an.* 100. Vbi in ergaſtulo poſitis fontẽ producẽs precib. plurimos Chriſto lucri fecit, eccleſiasq; conſtruxit.

XL. Quo efferatus Traianus, cæsâ Chriſtianorum turbâ maximâ, Papam in altum abiecit. Orãtibus vero cæteris Fidelibus, mare ad tria fere milliaria recedens, *an.* 102. ijs aditum aperuit: vbi in marmoreo ſarcophago ſacrum eius corpus repertũ eſt: Simul reuelatũ diſcipulis, fore quotannis receſſurũ fretũ ipſo ſeptiduo; quò eius feſtiuitas ibi per agatur: proinde nec emouere ſacrum corpus attentarent. Nec factum ſecus: teſte S. Ephræm Epiſcopo Cherſonis. Sedit annos 9. men. 4. Conſtitutiones Clementis reddidimus ſupra ſæculo 1. in epiſt. *anno* 112.

6. S. ANACLETVS, cum ſediſſet annos 9. men. 3. ſuo Traiano coronatur martyrio.

Trium Sancti Petri Sedium Patriarchalium principem eſſe Romanam affirmat.

DECREVIT *in Epiſt.* 1. Sacerdotes, quando Domino ſacrificant, non ſoli hoc agere debent; ſed teſtes ſecum habeant, in ſacratis Deo locis; Epiſcopus vero

vero plures, quam alius Sacerdos. Peracta Conſecratione, omnes miniſtri communicent. Sic Apoſtoli ſtatuerunt, & S. Romana tenet Eccleſia. *Ibidem:* ſi difficiliores ortæ fuerint quæſtiones, ad Sedem Apoſtolicam, (ſi appellatum fuerit,) referantur. Quoniam Apoſtoli hoc ſtatuerunt, iuſſu Domini, Tu es Petrus. *In epiſt.* 2. Initium Sacerdotij fuit Aaron; licet Melchiſedech & alij ſpontanea voluntate, non Sacerdotali autoritate obtulerint; Filij eius Presbyterorum in Nouo Teſtamento demonſtrarunt figuram. §. 12. *c. In nouo.* Poſt Chriſtum à Petro Sacerdotalis cœpit ordo: & ipſum cæteri Apoſtoli Principem eorum eſſe voluerunt.

Filius eſt æqualis Patri. *In Epiſt.* 3. Romana Eccleſia, non ab Apoſtolo, ſed ab ipſo Domino Primatum obtinuit ſuper vniuerſas eccleſias. *Ibid.* Petrus & Paulus S. Romanam Eccleſiam ſua morte conſecrarunt.

7. S. EVARISTVS, natione Græcus, TITVLOS in Eccleſiam infert. Sicut enim Fiſcales nomen aut imaginem Regis in velo prætendebant ędibus, immunitatis cauſa: ita factum ædibus, quæ in templorum vſum vertebantur. Tales Papa hîc *ſeptem Titulos in* Vrbe deſignauit VII. Presbyteris: quos demum S. Syluester CARDINALES nominauit, qui inter alia curam gererent pauperum.

Vitam officiumque conſummat martyrio ſub Adriano, *anno* 121. cum ſediſſet annos 9. m. 3.

DECRETA Euariſti. *Epiſt.* 1: *ad Africanos.*

Non ſit Coniugium fidelium, niſi ab his qui ſuper ipſam fœminam dominationem habent. Sacerdotaliter, vt mos eſt, benedicatur, & biduo vel orationibus vacent, & caſtitatem cuſtodiant; vt bonæ proles generentur, & Domino in actibus placeant. Aliter præſumpta, non coniugia, ſed adulteria potius eſſe non dubitate. *In epiſt.* 2. Epiſcopus Eccleſiam ſuam non dimittat; nec alteri ſe ambitus cauſa coniungat.

8. S. ALEXANDER ſuccedit in Pontificatu, *an.* 121. & martyrio ſub Adriano, *anno* 132. cum ſediſſet annos 10. m. 5. Scripto conſtituit traditum aqua miſceri calicem. Item *AQVAM luſtralem* cum ſale benedici, ad vſum domi cuiuſque, & in templis: ſicut panes Chriſtus; oleum Apoſtoli, Matthæus aquam benedixit, teſte Clem. Conſt. l. 8. ca. 35. ad diaboli præſtigias diſſoluendas.

DECRETA Alexandri I. in epiſtola ad omnes Orthodoxos: *In Sacrificio Miſſarum panis tantum; & vinum aqua mixtum offeratur.*

Quia vtrumque ex latere eius in paſſione ſua profluxiſſe legitur.

II. Ibidem. *Aquam ſale conſperſam populis benedicimus; vt eâ cuncti aſperſi ſanctificentur ac purificentur: Quod & omnibus ſacerdotib. faciendum eſſe mandamus.*

Nam ſi cinis vitulæ, aſperſus ſanguine, populum ſanctificabat; multo magis aqua ſale aſperſa, diuinisque precibus ſacrata.

Et ſi ſale aſperſo per Heliſæum Prophetam ſterilitas aquæ ſanata eſt; quanto magis diuinis precibus ſacrata ſterilitatem rerum auferet humanarum, & inſidias diaboli auertet, & coinquinatos ſanctificabit?

9. S.

9. S. SIXTVS Pontificatum inijt *anno* 132. Martyrio vitam finiuit *anno* 142.

Conſtituit, vt Sacerdote Miſſam inchoante, populus cantaret *Sanctus*: Item ſacra Vaſa tangi ſolum ab ſacris: FORMATARVM ab Papa Rom. dandarum vſum inſtituit, quas exhibeant in Epiſcopatum ſeu parochiam ingreſſuri: quo certior conſtaret communio Fidei eiuſdem contra hæreticos.

Dicebantur etiam *literæ Communicatoriæ, Canonicæ, Pacificæ, &c.* Titulum *Vniuerſalis Epiſcopi Apoſtolicæ* Eccleſiæ vſurpauit primus. S. Victor ſe titulauit, *Pontifex Maximus, Epiſcopus Epiſcoporũ*: ita Tert. de pudic. c. 1 Sedit an. 10. vno mẽſe min.

10. S. TELESPHORVS Græcus, ex Anachoreta creatus Papa *anno* 142. ſubit martyrium ſub Antonino, *anno* 154. ſedit annos 11. M. 9. triduo minus.

QVADRAGESIMALE *Ieiunium* cum varie ieiunaretur, ſanciuit ieiunari VII. hebdomadis ante paſcha: Item nocte Natali media Miſſam, duasque porro celebrari: Adijci Miſſæ *Gloria in excelſis.* Hæreſin damnauit Valentinianam.

11. S. HYGINIVS ex Athenienſi philoſopho Papa *anno* 154. fit martyr *anno* 158. ſedit annis 4. minus 2. diebus.

Hic CLERVM ordinauit in gradus ex apoſtolica Traditione: Patrinum & matrinam baptiſmo adhibuit.

12. S. PIVS. 1. Italus fit Papa, *anno* 158. Iudaizantes in celebrando PASCHATE coercuit, mandato, diem XV. eſſe paſchalem debere, non XIV. Sic apparens ei Angelus iuſſerat: teſte *Hermete lib. Paſtoris.* Suum ſibi vitæ exitum reuelatum ſcribit S. Iuſto Vienneñſi Epiſcopo *anno* 164. quo purpuratur Martyrio, cum ſediſſet annis 9. M. 6. minus diebus tribus.

Sanciuit hæreticum ex Iudæis venientem, rebaptizari; quod formulam baptiſmi deprauarent Cherinthiani. Itẽ, Prædia ſacris vſibus dicata, minime alienari debere: Blaſphemum excommunicari. Idem in epiſtola ad Italos ſcribit: *Petiſtis, vt omnes vobis retro temporum* Cõſuetudines *ſeruarentur, quæ à Petri Apoſtolorum Principis Ordinationum initijs hactenus* Vetuſtas *longa ſeruauit. Et quidem Nos* Conſuetudinem *laudamus: quæ tamen contra Fidem Catholicam nil vſurpare dignoſcitur.*

13. S. ANICETVS, natione Syrus, ſuccedit *anno* 164. cui diſſentiens primum S. Polycarpus, in Aſia Epiſcopus Smirnenſis demum conſenſit in Paſchate XV. die celebrando. Deceſſit martyrio, anno, 175. cum ſediſſet annos 9. minus menſibus tribus, diebuſq; 7. Sanciuit, *neu Clericus comam* nutriret; *ſed Raſuram phæricam* gereret in vertice.

14. S. SOTER è Campania ſublegitur *anno* 175. Coronatur Martyrio *anno* 179. ſedit annos 5. minus 12. dieb. Quia Montaniſtarum fœminæ Sacra tractabant; ideo S. Soter vetuit, ne monacha, vel Diaconiſſa pallam attingeret, aut Incenſum poneret in Eccleſia. Ieiune ſacrificandum, & præſente alio Sacerdote. Item: *Iuramentũ incautũ, quod obſeruatũ in peiorem vergat exitum; ſalubri conſilio mutandum nouerimus.* Item, In Cœna Domini omnibus communicandum, exceptis excommunicatis.

15. S. ELEVTHERVS Neapolitanus, *anno* 179. Papa ſedit annos 15. Dies, 23. obiit in martyrio, naſcitur, *an.* 194. Martyrem

Digitized by Google

tyrem Eccleſia Rom. appellat, quod & Confeſſores ſic appellaret. Definiit: Omnes eſcas in ſe bonas eſſe.

16. S. VICTOR continuo ſuccedit *anno* 194. Hæreſiarcham Theodotum excommunicat *anno* 196. fingentem eſſe Chriſtum nudum hominem, ſolâ iuſtitiæ prærogatiuâ præ cæteris excellentiorem. Negarat is in patria Bizantij Chriſtum: ad probrũ ſibi exprobratum fugit Romam: & hic obiectantibus aiebat, *Hominem, non Deum, negaui.* Vide infra.

Anno 198. Orta per Aſiam controuerſia de Paſchali die, in Concilium Epiſcopi coeunt, Præſide Theophilo Cęſarienſi; licentiam conferente S. Victore. Hic Patres docebant mundum eſſe conditum in Vere, lunâ plenâ, in æquinoctio, inque Dominica, propter eiuſdem benedictiones: Quia in ea

1. Tenebræ ſunt remotæ:

2. Populus eductus Ægypto:

3. Manna datum primo:

4. Iuſſitque Moſes; vt eſſet dies primus & vltimus obſeruatus:

5. *Hæc dies, quam fecit Dominus* Reſurgens: Ergo die Dominica, Luna XV. celebrandum eſt Paſcha. At è contra Aſiani luna XIV. celebrandum contendebant Paſcha; quod ita inde ab Apoſtolis accepiſſent.

Verum quia aliarum omnium Eccleſiarũ Traditio docebatur contra Iudaizantes in Aſia pleroſque, idcirco hi cauſa ceciderunt, abſtenti facti ab S. Victore vt *Quartodecimani*; Idque propter hæreticos pertinaciter Eccleſiæ in eo contradicentes: Etſi perdiu in Schiſmate eo perſtiterint Aſiani, accedentibus ad eos Nouatianis.

Sedit itaque S. Victor annis 9. & aliquot menſes.

Digitized by Google

Vtriuſque Orbis

IMPERATORVM ACTA IN SÆCVLO II.

	Anno Christi nati
13. TRAIANVS *Imperat. fit.*	
Luſtrans exercitum relegat 2000. *Chriſtianorum.*	100
A perſecutione remittit ob nimiam multitudinem Chriſtianorum;	109
& moritur.	118
14. HADRIANVS *Perſecutionem incipit ſæuam.*	120
Remittit, ſibi templa conſecrans.	132
Ieruſalem reſtaurans nominat Aeliam.	137
Iudæos extinguit, porcum ſub porta Ieroſol. ſuſpendens. Loca Chriſti paſſi profanat.	137
Inedia ſe conficit.	140
15. ANTONINVS *Pius præſtigiis miranda patrat*	139
Pacem reddit Eccleſiæ.	141
Libros Sibyllinos & prophetarum vetat.	142
Moritur, interque Diuos refertur.	158
16. AVRELIVS *creatus moritur.*	163
17. LVCIVS VERVS *videt ſponſam à dæmone obſeſſam liberari ab Epiſcopo.*	153
Et filium per S. Politum.	168
Apoplexia moritur inter Diuos relatus.	170
18. COMMODVS *ſuccedit patri vita turpiſſimus*	179
Strangulatur ob tyrannidem & in Diuis numeratur.	194
19. PERTINAX *imperat* 82. *dies necatur.*	195
20. SEVERVS *bene de Chriſtianis meretur.*	194
At diram mox perſecutionem parat.	204
Filius enſem ſtringit in eũ: moritur.	213

Concilia Sæculi II. conſona Papis.

I. PALÆSTINVM, *an.* 198. in cauſa paſchatis contra Quartodecimanos, & Aſianas eccleſias, quæ Traditionem ſuam de luna XIV. ab Ioanne acceperãt, ob neophytos tantiſper toleratam, donec Synagoga cum honore ſepeliretur. Ita *Euſeb. l.* 5. *c.* 22. *Tert. l. de præſcr. Aug. hæreſi* 29.

II. ROMANVM ſub Victore, eadem ex cauſa, annoque eodem decreto.

SS.

SS. Patrum, ac Scriptorum Concordia, ſub Papis Sæculi II.

S. IVSTINVS Samarita, philoſopho rum ſectis omnium pertentatis, diuinitus ad doctrinam Chriſti capeſſendam inſtruitur *anno* 130. à Sene, qui ad ripam maris obambulāti apparuit, eum catechiſauit, ſimul diſparuit, dato monitu: *At tu precibus tibi ante omnia lucis portas aperiri opta; talium enim dare intelligentiam Dei, Chriſtique eſt.* Baptizatus igitur aduerſus gentilium in Chriſtianos calumnias apologiam conſcribit *anno* 147. ad Antoninum Imp. ac alteram contra Creſcentium: demum martyrio vitam claudit. De ſcriptis eius Euſebius & Hieron.

S. MELITO Sardenſis Epiſcopus, M. Aurelio Imp. apologiam pro Chriſtianis offert, *anno* 172.

Catalogum librorum Veteris Teſt. conſcripſit, vbi librum Sapientiæ tribuit Salomoni.

Athenagoras, æqualis Iuſtini pro Chriſtianis apud Aurelium apologiſta, multis clarus ſcriptis. *Tatianus* vero S. Iuſtini auditor, pluribus celebris libris; at S. Iuſtino martyrizato in hæreſiarcham prorupit.

HEGESIPPVS Apoſtolorum diſcipulus, *an.* 167. ſcripſit hiſtoriam Eccleſiaſticam vſq; ad Anizetum PP. & libris quinq; ſuam de fide declarationem teſtatus, in itinere Romam verſus cum multis contulit Epiſcopis, conformem ſingulis, vt nec ciuitas eſſet, in qua diuerſum quid repeririſſet.

S. IRENÆVS, Presbyter *an.* 179. ab Lugdunenſium Martyribus captus Romam ad S. Eleutherium miſſus rogatū, pacem in Eccleſia componeret aduerſum Montani factiones; Apoſtolicas ibi Traditiones, ritusq; ac diſciplinam perſcrutatus, pura omnia ſinceraque agnouit conſeruari; proinde ad ea prouocans hæreticos conſtrinxit Valentinianos, Marcionitas, Blaſtum, Florinum: enumerans Pontificum Rom. continuā ſucceſſionem, ac Monarchiam Eccleſię demonſtrans. Docebat item *Fidei teſſeram Miracula*, donaque S. Spiritus cætera, in ſola reperiri Catholica Eccleſia. Ita *l.* 2. *c.* 6. Demum martyrio conſummauit. Epiſcopus Lugdunenſis; diſcipulorum Ioannis & Polycarpi diſcipulus; natione græcus ſcripſit latine.

S. THEOPHILVS Antiochenus Epiſcopus, *an.* 170. apologiam pro Chriſtianis dedit ad Aurelium; commentator in IV. Euangeliſtas eximius.

DOGMATA ROMANO-Catholica Sæculi II. Nouatoribus contraria. Exempli gratia.

I. *Miſſam* adſtruit, poſt *Diony.* Areop. Eccl. Hier. c. 3. *Iuſtinus* in apologia 2. *Irenæus* l. 4. c. 34. *illam eſſe Sacrificium.* ca. 32. *Iuſtinus* dial. cum Tryphone, *Alexander* Papa in Decretali: *Miſſæ Ritus*, Iuſtinus in 2. Apolog. Clem. l. 2. Stro.

II. *Liberum hominis arbitrium* aſſerit *Iuſtinus* q. 103. Irenæus l. 4. c. 72. *Theophil.* l. 2. ad Autolycum *Athenag.* Alex. in parænetico *Clem.* Stro. l. 2.

III. ***Gratiam Dei, iuſtificationis, & fidei rationem*** oſtendit *Clemens* Strom.l.1.3.4. in Pædagogo, ac cæteri meritum Chriſti extollentes in Apologijs.

IV. *Opera ad ſalutem neceſſaria* docet *Clemens* l. 5.6 Strom. *Theophytus* lib. 2. ad Autolycum *Neceſſitatem pœnitentiæ* docet *Clemens* lib. 2. Strom. & in Parænetico.

V. *B.V. Mariam eſſe Aduocatam* aſſerit *Ireneus* lib. 5.

VI. *Sanctorum inuocationem* admittit *Iuſtinus* q. 28. & in ſecunda Apologia.

VII. *Signum Crucis* docet *Iuſtinus* contra Tryphonem q. 118.

VIII. *Veritatem Euchariſtiæ, & Tranſubſtantiationem* aſſerit *Iuſtinus* in 2. Apolog. *Clemens* 2. Strom. *Iren.* l. 4. c. 34.

IX. *Baptiſmum, Chriſma, & Ceremonias* docet *Iuſtinus* q. 136. *Irenæus* l. 1. c. 18.

X. *Primatum Pontificum Rom.* teſtatur *Irenæus* l. 5. Et Concilium Palæſtinum apud Euſeb. l. 5.

XI. *Aquam luſtralem* Alexander I. *Quadrageſimam, delectumque ciborum* Teleſphorus Papa.

Porro *in Varijs* infra plura. Nunc pauca hæc ſuffecerint in exemplum: ſic enim ire per plura licet.

Hæreſiarchæ in Sæculo II. diſſoni Papis.

GNOSTICI *anno* 120. nefandiſſimi à Prodico & Carpocrate prognati orbem & auram hanc incœſtarunt. Sementiuam eorum fudit MENANDER, Simonis Magi germen; ex quo Saturninus Antiochenus in Syria, & Baſilides Alexandrinus in Ægypto, prodierunt.

BASILIDES finxit (poſt 24. libros in Euangeliſtas ſcriptos) prophetias nouas Barrabæ, & Barcoph: Angelorum nomina noua: Hos condidiſſe Cœlũ, & hoc alios: Idolothyta comedere in perſecutione, fidem eiurare, eſſe indifferentia: Chriſtum ſe in Cyrenæum vertiſſe, illuſiſſe Iudæis; non paſſum Chriſtum, ſed iſtum; proinde non liberatos nos à crucifixo, ſed à Chriſto: Corpori non promiſſam ſalutem. Peccata dimitti ſolum inuoluntaria, & ignorantiæ; cętera non: Fidem eſſe naturalem: In homine exercitum ineſſe ſpirituũ, paſſionum; his vti naturalibus, non repugnãdum, licitasque libidines. Realitatem Euchariſtiæ negauit; quod è Virgine, Carnem aſſumpſiſſet falſam Chriſtus.

SATVRNINVS finxit, Deum ſic eſſe Creatorem, vt Angeli tamen VII. crearint mundum. Deum Iudæorum eſſe vnum ex Angelis rebellibus; contra quẽ Chriſtus ſit miſſus homo putatitius. Ab angelis creatos homines bonos ac malos; & hiſce dæmoni prodendis miſſum Chriſtum: Nubere, generare à Satana eſſe: Abſtinendum ab animatis: Prophetias alias ab Angelis, ab dæmonibus alias promanaſſe.

8. CARPOCRAS eodem extitit tempore, ADAMITARVM & Gnoſticorũ parens, magusq; finxit delicta eſſe præcepta, Libidinibus exhauſtis omnibus tum demum ſupra Angelos fore homines euehendos; vxores eſſe communes oportere; prolificationem caueri; forte conceptum, natumque in mortario cõtundebat cum melle, pipere, vnguentis litabant Deo; hocque Paſcha ſuum dicebant:

ce' ant: Signo ſeſe iſto noſcitabant, cum datis dextris in vota confrictum titillationis faciebant: poſt epulas dicebant: *ſurge, fac caritatem*, commiſti, manibus ſpermate perlitis ac eleuatis aiebant: *Hoc corpus Chriſti eſt & Paſcha*. Execrabantur ieiunia: Nudi degebant in eccleſijs, quas paradiſos vocabant. &c.

GNOSTICIS hiſce iunxerunt ſeſe Simoniani, Nicolaitæ, Cerdonitæ, Valentiniani.

Iſtorum ſcelera Chriſtianis affinxerunt Iudæi & Ethnici. Notam habebāt auriculæ dexteræ pertuſionem. Imagines quoque colebant, ſed cultu latriæ damnato.

9. VALENTINVS Ægyptius Poeta, ſpe lapſus Epiſcopatus ambiti in Cypro, hæreſin excogitat *anno* 145. Finxit Æonas 30. è quib. Saluator natus velut Pandorus eſſet; carnem tamen è cœlo, non ex Virgine trahens: Finxit tria eſſe genera hominum, Carnale, Animale, Spiritale; quale ſuos aſſerebat: ideoque ſuis haud neceſſarias operationes; ſed Pſychicis opus ieiunijs, martyrijs. &c. Vnde frequentabant cum ethnicis ethnica, Chriſtiana cum Chriſtianis. In homine vnum eſſe ſpiritum iuſtificantem; iniquum multiplicem: Se Catholicos & ſimplices vocabant: Sua myſteria quia Romæ occulte peragebant; ſua Chriſtiani celebrare inſtituerunt palam etiam cum luminibus. Valentinus: Euangelium de infantia Chriſti. Traditione potiſſimum conuinci poterant, ſed non ſuaderi.

OPHITÆ, ex iſtis orti, ſerpentem, vt Dei ſapientiam, colebant; vt etiā Chriſto anteferant eundem, alebant opipare; in aram euocatus, vt ſpirâ oblationem amplexus abijſſet; ipſi velut de benedicta Euchariſtia communicabant: Quin Chriſtum ipſum in ſerpentem eſſe mutatum fingebant.

CAIANI item ex Valentinianis progreſſi, malum dicebant bonum; ſaluandoſque oportere per omnia ire ſcelera: Sodomitas, Core, Iudam. &c. idcirco ſanctos eſſe, & ex Magna Virtute prognatos: Bonorum vero oppreſſores eſſe Angelos.

12. Item SETHIANI fingebant ex Seth natum Chriſtum loco Abelis. Ferax monſtrorum ſæculum!

13. ARCHONTICI *anno* 175. Valentini genimina, negabant Sacramenta; quod corporalia non poſſint; nec eſſe debeant inuiſibilium ſigna: Deum Sabaoth in cœlo tyrannidem exercere; genuiſſeque Euam, & Caynum.

14. MARCVS magus, *anno* 175. ſe Valentini emendatorem ſimulabat: Calicem vini per incantationem rubere faciebat, dicens ex ſeſe in eum ſtillare gratiam. Suis per magiam incantabat Spiritum quaſi propheticum, vt diuina fari viderentur enthuſiaſtæ; ſeq; omnem ſcientiæ magnitudinem accepiſſe gloriarentur.

15. DOCITÆ ex ſupradictis orti, qui hoc vnum potiſſimum Docere ſe profitebantur, (*ſub annum* 191.) Chriſtum apparenter, non vere incarnatum fuiſſe: & quæ ex hoc abſurdo cætera conſequuntur.

Illos S. Serapion Epiſcopus Antiochenus refutauit libro *Euangelium Petri* dicto, ſcripto contra Apocryphum Pe-

tri Euangelium, ex quo ſuum Docitæ commentum docebant.

16. Helgesaitæ *an.* 103. ab Elxai Iudæo exorti, duas fœminas vt Deas ad orant. Vide *an.* 349.

17. Cerdon fingit duo Principia Deos duos, Bonum ſuperiorem: ſæuũ, Creatorem. Legem & Prophetas repudiabat, Deumque Creatorem. A Superiore Chriſtum eſſe; ſed phantaſticum, quaſi natum, paſſum, animam reſurrecturam ſolam, non corpus: Euangelium Lucę ſolum, nec totum recipiebat. Cœpit *an.* 146.

18. Marcion Ponticus Stoicus, *an.* 146. Cerdonis diſcipulus, ob ſtuprum eiectus ex Eccleſia, à Synope Epiſcopo, genitore ſuo optimo, confugit ad Cerdonem. Cum nec Romæ dein recipere tur, ait; *Findam Eccleſiam* veſtram in æter num. Spreuit Vetus Teſt. totum; Nouum mutilauit, Chriſti carnem abnegans; quo veraciorem ſeſe iactabat. Abſurdiſſima plura vide apud Baronium & Bzou. *an.* 146. Fœminas præcipue adiutrices habuere plerique hæretici. Percunctanti Marcioni, Noſti me? reſpondit S. Polycarpus: *Noui te primogenitum diaboli.*

19. Apellis ſimilia portenta dogmatum ibidem. Tantas inter procellas curſum tenuit clauumque Eccleſia inoffenſum. Prædicti Romæ an. 155. ſimulabant, maieſtate perculſi, vt alubi ceu Catholici acciperentur.

20. Montanus Phryx, *an.* 173. vixdum Sacris initiatus Chriſtianis in hæreſiarchã Aſiæ erũpit. Romæ tamẽ alia omnia ſimulans *Communicatorias* elicuit, quibus fretus hæreſes, vt Romanæ conformes Eccleſiæ diſſeminauit, ſed monitus Pontifex reuocauit literas. Idẽ cum Priſcilla & Maximilla arrepti ab Satana, prophetando quæſtum faciebant. Damnatur ab Aſiæ Epiſcopis, ſui impulſu ſpiritus laqueo vitam abrumpunt: præcipitio Theodotus.

Montani dogmata erant; *ſe eſſe paracletum; Trinitatis vnam eſſe perſonam: nuptias ſecũdas damnabiles: tres eſſe Quadrageſimas voluit: Prophetas ſeipſos non intellexiſſe vt enthuſiaſtas: Martyrium in perſecutione non fugiendum. Confiteri, vt iuſti, Montaniſtæ erubuerunt*: Ex infante ſanguinem elicitum ſacrificabant in Paſchate. &c.

21. Tatianus ſub S. Iuſtini magiſterio ſpeciem pietatis prætulit; ſed eo ſublato magiſterium inter condiſcipulos affectans, *an.* 174. Romaque digreſſus fit hæreſiarcha, depoſitâ ſimulati Catholici laruâ: & in Valentini lapſus dogma profecit in peius, amplexus Marcionis & Saturnini continentiam, & deteſtans nuptias.

22. Inde hæreſis Encratitarum, id eſt, *Continentium*; qui eo ſuperarunt magiſtrum, vt & ſacrificium aquâ miſcuerint; Vnde Aquarii dicti: & ipſi Continentes; ſed per antiphraſin vtrique.

23. Monarchici *an.* 196. orti Romæ, ſimul extincti docebant vnam tantum Deitatis Perſonam eſſe. Orti ſunt à Praxea fingente Patrem eſſe Chriſtum; ſibique ſederi ipſi ad dextram.

24. Theodotus finxit, Chriſtum eſſe inferiorem Melchiſedecho; quod ſecundum ordinem huius eſſet Sacerdos *an.* 196.

VA-

Digitized by Google

VARIA

Fidei Teſtimonia hiſtorica in Sæculo II.

Anno C. Aduerſis Eccleſia maior gentilitate ſic, vt vix tria in orbe ſuperarent oracula.

Anno CVIII. Luſtrans exercitum Traianus reperta 11000. militum Chriſtianorum mittit in exilium, & enecat. Et vero tantum erat vulgus Chriſtianum, vt in capita ſolum animaduerteretur: ita ductus eſt S. Ignatius *an.* 109. Simeon frater Domini, Epiſcopus Ieroſolymitanus, ætatis an. 120. crucifigitur. *S. Dionyſius* Galliæ Apoſtolus ætatis anno 110. capite plectitur.

S. Ignatius ex itinere Romam verſus diuerſis in epiſtolis commendat Eccleſiam Romanam: Fractionem panis frequentem: Orationem communem; Ordines graduſque Eccleſiaſticos: Virginum, Viduarumq; collegia. Eius Reliquiæ ſcmeſa oſſa religioſe relata Antiochiam aſſeruantur; quas magno redemptas prædicat S. Chryſ. *tom.* 5. *ſerm. de S. Ignat.*

Anno CVIII. Traianus quinque Virgines, in cæteris, Antiochiæ combuſſit; Cineres æri miſcuit lauacro publico parando. In quotquot lauabantur furibundi extinguebantur. Itaque æs lauacri transfudit in ſtatuas virginum quinas, & has pro lauacro propoſuit.

Anno CXII. Tituli eccleſiarum cœpti, Ordoq; Cardinalium ſiue VII. Diaconorum. Vide in Eccariſto ſupra.

Anno CXIIX. Præſide Palæſtinæ conquerente, ſe cædendis imparem Chriſtianis, mandat Traianus ceſſari toto Imperio; cæſis à ſe prius *V. Virginibus*; quarum exuſtarum cineres miſcuit æri in lauacrum publicum fuſo. Et hoc loti furentes moriebantur. Idcirco refuſo ære in ſtatuas quinas, has pro balnéo proponit.

Papias Scriptor Eccleſiaſticorum, pluris ea facit, quæ ſciſcitando ex Diſcipulis Apoſtolorum intelligit, quam quæ ſcriptis reperit annotata.

Anno CXXX. Iuſtinus philoſophus veri Dei cognoſcendi cupidus, per ſingularum ſectarum philoſophicarum principes obit percunctando; demum propter mare ambulanti ſenex ſe offert, docet ipſum, ſuadetque precibus inſtet ad Deum: fit Chriſtianus.

Anno CXXXVII. Hadrianus Imp. in loco Dominicæ Paſſionis ſtatuam Iouis ponit: in locum Chriſti nati Adonidem proſtituit ac lupanar excitat ad abolendam Chriſti, fideique memoriam.

Anno CXL. Tanta Chriſtianiſmi eſt propagatio, vt non Imperij; ſed orbis totius finibus terminaretur.

Anno CXLIII. Quia Sibyllarum lectione gentes ad fidem Chriſtianam inducebantur; idcirco Antoninus Imp. eam interdicit edicto ſub pœna mortis.

Sed reclamat iuſta Apologia Iuſtinus: qua etiam Gnoſticorum infamiam à Chriſtianis deriuat.

Digitized by Google

Secundam idem offert pro Chriſtianis eidem anno 150. Ælij Veri vox erat: *Vxor dignitatis nomen eſt; non voluptatis.*

Anno CLXIII. Lucij Veri Imp. ſponſa Lucilla arreptitia voluit à ſolo S. Albercio liberari: Idcirco Imp. aſſignat Epiſcopo & Chriſtianis Hieropolitanis annuos modios frumenti ter millenos. Quos continuo datos ſuſtulit Iulianus Apoſtata.

Anno CLXIX. *S. Polycarpus* in flammis illæſus, vt gladio traiectus iacuit, Iudæi Præſidem monebant, neu S. corporis *Reliquiæ* darentur Chriſtiano. Pij tamen exuſti oſſa collecta gemmis incluſerunt.

Anno CLXXVI. M. Aurelius Imp. in Marcomannos, Germanosque duxerat; ſed ab his ita concluſus cingebatur, vt deſperatione & ſiti, proprijsq; gladijs exercitus iam eſſet periturus. Ergo Dux Legionis è Chriſtianis.

Melitenis ad deſperatum ait Imperatorum: Nihil eſt, quod Chriſtiani precibus nequeant impetrare. Marcus igitur ab Chriſtiana petit legione, vota Deo ſuo faciant. Vix ſupplex facta, iam imber, fulminaque ruunt; hoſtem ſternunt, recreātq; Romanos. Mox Imperator gratus ſenatui Rom. iubet, vt Chriſtiani cenſeantur pij, non accuſentur. *Ioui Pluuio* tamen erexit ſtatuam; cuius in columnam cœlo ictam Sixtus V. poſuit D. Pauli ſtatuam.

Anno CLXXVIII. Quia vetitū erat Chriſtianos hoc de nomine accuſari; confictis in eos criminib aut hæreticorū afflictis damnabantur. Quidam Chriſtum abnegantes adibant ſupplicia mœſti; at hilares Chriſtum confeſſi. Corpora Martyrum diu ſeruabant milites, ne ab Chriſtianis ſurriperētur; demū aut canibus obijciebātur, aut exuſta in Rhodanum abijciebantur. Athenagoras philoſophus edita Apologia purgat Chriſtianos ab impietate.

Anno CLXXXI. Iudæus catechumenus iter per æſtuans deſertum tendens deficit viribus, ſocijs Chriſtianis cantu moleſtiam temperantibus. Defectus adiurat comites vt baptizetur. Aqua deſtituti, *arenâ baptizant* eum: qui repente viribus receptis pergit iter. S. Dionyſius tamen Corinthiorum Epiſcopus iubet eum aquâ baptizari.

Anno CLXXXIII. Commodo Imp. ſeipſum inter Deos referente, quē Senatus Herculem nominabat; nobiliſſimi quique fieri maluerunt Chriſtiani. Lucius Rex Britanniæ, miſſis Romam Legatis, ſe, gentemq; ſuam petijt in Fidem recipi Chriſtianam, inacceſſam alias, & inuictam.

Anno LXXXIV. S. Scripturæ verſio prima facta eſt à LXX. Interp. Altera ab Aquila Pontico ſub Hadriano. Iam tertia ab Theodotione redditur primum Tatianiſta, dein Marcioniſta, poſtea proſelypto Iudæo. *Aquila Ponticus*, quod Fato & Aſtrologiæ plus iuſto tribueret, abſtentus extra eccleſiam excludebatur: & idcirco anno 158. ex Chriſtiano factus eſt Iudæus.

Anno CXCXVII. Chriſtiani ex infidelibus conuerſi, non mutabant habitum: pallium tamen aſſumebant pauci: at *monachi*, omnes qui etiam ob vitæ ſtudium perfectioris, capitibus raſis incedebant, deſpectum ſui deſpicientes cum mundo.

An-

ANNO CXCIIX. Aſiaticam *de Paſchali die* controuerſiam require ſupra in Victore PP.

ANNO CXCIX. S. Narciſſus Epiſcopus Ieroſol. quod acer in vitia diceret, per calumniam factam exulare iuſſus, vitam anachoreticam agit, mutatque aquam in oleum: Calumniatores pereunt ita, ſiçut quiſque ſibi fuerat imprecatus, primus fœdo morbo, igne alter, tertius cœcitate.

ERGO:

1. Dic age; Quæ ſincera FIDES hoc conſtitit AEVO II?
   At SIC PAPISTIS Reſtat ROMANA, FIDESQVE:
   Non SIC REM ſeruat Luthero-caluiniſta, FIDEMQVE.
2. IVRE SVO Proprio Papa, atque Eccleſia gaudent:
   Quis quid Ei AVGVSTVS proprio de iure remiſit?
3. ANTI ne CHRISTVS erat quiſquam hoc ROMANVS in AEuo?

f SAE-

SÆCVLVM TERTIVM CHRISTIANO-HÆRETICVM.

SVMMORVM PONTIFICVM ROMANORVM CONTINVATA SVCCESSIO.

17. S. ZEPHYRINVS, *anno* 203. creatus Papa, Natalium quendam ab hæreſi Theodoſiana reducem abſoluit, *an.* 206. quē Theodoſiani 150. denarijs menſtruis corruperant, vt eorum ſeſe ſineret ſectæ creari Epiſcopum. Sed nocte tota flagris cæſus ab Angelis, (cum factam prius ſibi viſionem, vt reſipiſceret, neglexiſſet) reſipuit, in ſacco, cinere, fletu ad pedes Papæ adreptans. At *anno* 213. excommunicauit hæreſium diuerſarum præcipuos propugnatores, vt Proculum Tertullianum &c.

An. 221. Martyrio conſummat; cum ſediſſet annis 18., dieſque totidem.

18. S. CALLISTVS I. ſuccedit *anno* 221. verum *an.* 225. diu fame in carcere tortus, cæſus fuſtibus quotidie, demum è feneſtra in puteum ſubiectum præcipitatus martyrio finiuit vitam. Domus ea dein verſa in templum eſt. *IEIVNIVM quatuor temporum* ab Zacharia, cap. 8. prædictum, ab Traditione Apoſtolica introductum, roborauit Scripta Conſtitutione. Fecit Eccleſiam B. V. Mariæ trans Tiberim, petita licentia ab Imp. Alexandro: quod ibi in taberna meritoria, die natali Chriſti tota, *fons oleo* manaſſet. Sedit an. 5. menſem vnum, dies 12.

19. S. VRBANVS *an.* 225. ſurrogatus, ſubit martyrium *anno* 233.

Fie-

Digitized by Google

Fieri ſacra vaſa omnia iuſſit argentea: contra illud Alexandri Imp. è Perſio: *In Sanctis quid facit aurum?* Sedit an. 6. M. 7. d. 4.

20. S. PONTIANVS Romanus ſucceſſit *an.* 233. relegatur ab Imp. in Sardiniam, martyrizatur anno 237. Sedit an. 4.

21. S. ANTERVS fit Pontifex, annoq; eodem à Præfectis Vrbis occiditur, quod S. Martyrum geſta diligenter à Notarijs exquireret, & in Acta referret. Sed & VII. Notarijs Actorum præfecerat VII. Vrbis Diaconos Cardinales. Sedit annum vnum.

22. S. FABIANVS Romanus, *an.* 238. cum in deligendo fratres inter plures deliberarent, nemine de Fabiano cogitante, is improuiſâ ab deuolante columba inſeſſus, ab vniuerſis acclamatur Pōtifex Max. *An.* 244. erigit ædificia ſupra S. Martyrum cryptas ad eos honorandos amplius.

Anno 242. Priuatum hæreticum, in Concilio de multis conuictum, anathematizat. *Anno* 246. Philippum Imp. à Pontio Præfecto conuerſum, baptizat. Deinde ob grauia delicta arcet eccleſiam ingreſſurum; iubetque prius eum ſtare inter publice pœnitentes, ac confiteri. Et fecit mandata Imperator: teſte *Euſeb. l. 6. c. 27.*

Anno 253. à Decio trucidatur pro fide vna cum Imperatore: cum ſediſſet annis 15. Sancit quotannis Chriſma renouari oportere. Cōmunicari ter in an.

23. S. CORNELIVS Romanus, poſt annalem Sedis Rom. vacationem, eligitur in Papam, *an.* 254. ipſo in æſtu perſecutionis Decianæ; eoq; ardentior deſiderio martyrij ferebatur: vel maxime tamen viri zelum exercebat Nouatus, Africani autor ſchiſmatis contra S. Cypr. differentem recipere lapſos: quos orta ab eius diacono Feliciſſimo factio voluit eſſe recipiendos; & huc incitabat Cōfeſſores contra, quam vetuerat S. Cypr. excommunicato Nouato, S. Cornelius tamen Romæ facilis erat in recipiendis. Nouatus Romam aduolans, vt ſuæ ſectæ Papā creari procuraret, venit creato iam S. Cornelio: itaque Nouatianū à tribus inaugurari epiſcopis efficit Antipapam & Hæreſiarcham, de lapſis non recipiendis, &c. Hic Papæ calumniator refutatur à S. Cypriano. Cornelius cum Concilio Rom. definit lapſos quidem recipiendos; ſed Clericos cum ſuſpenſione ab officio, & ad laicam communionem. De quo & ad Cyprianum ſcribit, qui habito Concilio addit Supplicationes petētiū recipi eſſe mittēdas Romā. *An.* 255. Gallus Imp. iubet exulare Corneliū, quod in cryptis Miſſas celebrare inſiſteret. Reductus Romam iuſſus ſacrificare Marti noluit, ducendus quinquennio paralyticam Salluſtiam ſanat, cumque tota domo baptizat: capite plectitur, cū ſediſſet, annis duob.

24. S. LVCIVS, ob fidem licet captus, fit Papa: reduxque Romam idola ſpernit *anno* 256. Sed *anno* 257. pro fide plectitur capite: ordinans dum ducitur, ne vſquam Epiſcopus iret abſque tribus Diaconis; idque ob calumniam à Nouatiano factam S. Cornelio. Sedit annis fere duobus.

25. S. STEPHANVS Romanus, Lucij Archidiaconus, ei ſuccedit *an.* 257. *An.* 258. damnat ſententiā de rebaptizandis hæreticis; nam hunc Nouatianiſmum

in Hiſpania ſerpentem Epiſcopi ad Papam retulerant; petierantque Epiſcopum Arelatenſem Marcianum autorem deponi. Item de ijs decreta Concilij Africani antiquabat. *An.* 59. Eccleſia Orientis cum Romanâ reconciliatur, in cauſa de recipiendis lapſis, & non rebaptizandis hæreticis; cui & acquieuit S. Cyprianus; licet perſecutione interueniente ſe ſcripto valuerit declarare. Qua in perſecutione Valeriana totus Clerus paratus eſt mori cum S. Stephano per baptiſmum ſanante cœcam filiam Nemeſij Tribuni item baptizati cũ plurimis: ſed & affectis martyrio: In quibus Sempronius Nemeſij bonorũ procurator ſtatuæ martis dixit: *Conterat te D. IESVS Chriſtus: Et ſenſim liquefactum ſimulacrum defluxit*; quo conuerſi multi.

An. 260. Nolens ſacrificare precibus templum Martis deijcit, oppreſſis Valeriani Satellitib. ac diſperſis, ipſo cum clericis illæſo: digreſſus inde ſacrificat; inque ſede ſua ab miſſis ſpiculatoribus trucidatur, cum ſediſſet annos 3. mens. 3.

26. S. SIXTVS II. *an.* 260. ſublectus decretalem ad Epiſcopos Hiſpaniæ ſcribit de accuſatione Epiſcoporum, *an.* 261. capite plectitur, cum ſediſſet anno 1. M. 2.

27. S. DIONYSIVS *anno* 261. Succedens, *an.* 264. Paulum Samoſatenum Epiſcopum fingentem in Deo Vnitatem perſonarum; Chriſtum merum hominem; ſed iuſtum; &c. refellit, ac condemnat: & Vixit *an.* 272. cum ſediſſet annis 11. M. 3. Parochias, & diœceſes conſtituit.

28. S. FELIX Romanus fit Papa *an.* 272. Sabellij & Samoſateni hæreſin contra Diuinitatem Chriſti, per epiſtolam ad Epiſ. Alexan. refellit atque condemnat. Traditionem, non ſcripto, ſed vſu conſeruauit illam, vt ſupra Memorias Martyrum Miſſæ celebrarentur. Sedit an 2. M. 5. factus Martyr pro fide, *an.* 273.

29. S. EVTYCHIANVS Succedit *an.* 273. Cũ per diuerſa loca 342. martyres ſuapte manu ſepeliſſet, *an.* 283. martyrio coronatur. Hic Manichæis obnitẽs, dicentibus, creaturas terrenas à malo principio exortas eſſe execrandas, decreuit fruges, vuas. &c. in ara benedici. Item Martyres cum dalmatica aut colobio ſepeliendos. Sedit an. 9.

30. S. CAIVS ſurrogatur, *an* 283. Martyrizatur *an.* 294. Sedit annis 12. M. 4 Sanciuit, vt quod hactenus ex nõ ſcripta Traditione in tota eccleſia ſeruatum eſt, dein ex lege à ſe ſcripta ſeruaretur: in his, vt ad Epiſcopatum aſcenderetur per Ordines ſingulos gradatim.

31. S. MARCELINVS Romanus ſublegitur *an.* 296. Romæ in Veſtæ thus adoleuiſſe torturæ metu, conuictus in Conc. Synueſſano teſtibus 72. Cum autem ſummus Iudex & Pontifex à nemine iudicetur; vt Patres reſpondebant, idcirco ſeipſum damnat ad pœnitentiam. Adoleuiſſe tamen eum negat S. Aug. contra Donatiſtam Petilianum.

Vt vt id fuerit, Martyrium ſubijt *an.* 304. cum pluribus capite plexus. Sedit an. 8.

***

Viri-

Digitized by Google

Vtriuſque Orbis

IMPERATORVM ACTA IN SÆCVLO III.

	Anno Chriſti nati
21. ANTONINVS CARACALLA *Imp. necem parat patri; quem mortuum mœrore in Diuos refert.*	210
Fratrem, patrique charos enecat: ducit nouercam: ſceleratiſſimus perſecutor Chriſtianorum.	217
A Macrino cæditur & in Diuos refertur.	219
22. HELIOGABALVS *ſolis Sacerdos ſe ſolum vult coli Deum. regnat triennio.*	220
23. ALEXANDER *Mammeæ Chriſtianæ Chriſtianis fauit ac Iudæis, eorum amans morum*	224
Occiditur cum matre à Maximino.	233
24. MAXIMIANVS *Collega Diocletiani ſæuit in Legionem Thebæam.*	237
Luſtrato exercitu Chriſtiano 10200. *mactat.*	238
Sponte ſe abdicant ambo imperio.	243
Suſpendio perit.	247
25. GORDIANVS *creatur*	240
Trucidatur victis Perſis.	246
26. PHILIPPVS *ſæuus imperat.*	246
Inductus a Pontio præfecto fit Chriſtianus.	249
A Papa excluditur ingreſſu eccleſiæ.	249
Necatur cum filio à Decio.	253
27. DECIVS *perſecutione ſua ſedem Apoſtolicam Romæ vacare facit.*	253
Perijt in palude, ex Galli proditione.	254
28. GALLVS *cum filio Voluſiano imperant.*	254
A militibus rebellantibus occiduntur diri Chriſtianorum perſecutores.	257
29. VALERIANVS *cum filio Gallieno Impp. in Chriſtianos dire ſæuiunt*	257
Captus à Sapore excoriatur, ſale conditur.	262
30. GALLIENVS *ſolus fauet Chriſtianis.*	262
Ideo vincit Tyrannos.	264.
A Claudio cum fratre & filijs occiditur.	267
31. CLAVDIVS *ſæuit in Chriſtianos, Luſtratoque exercitu Chriſtianos omnes trucidat, & obit.*	267
32. AVRELIANVS *à militibus acclamatur*	267
Etſi diuinitus à Chriſtianorum per-	

perſecutione ſubſcribenda retardatus, eam tamen proſequitur. 273

In ſuos exercens tyrannidem occiditur. 278

33. TACITVS *cohibet perſecutionem edictis.* 278

Moritur ſtatuâ eius fulmine icta. 279

34. FLORIANVS *Taci frater Impium arripiens trucidatur à militibus.* 279

35. PROBVS *adoleſcens eligitur Imp.* 280

Germanos vicit, barbaros triumphat, occiditur à militibus ſuis. 282

36. CARVS, CARINVS, NVMERIANVS *ſupra vnum annum imperant, necantur.* 283

37. DIOCLETIANVS *ex gregario Imperator* 284

Galerium Maximianum creat Cæſarem. 291

Sæuit in & Chriſtianos & cognatos. 294

Imperio ſe abdicant ambo. 304

Fœdo pereunt interitu. 316

Concilia Sæculi III. conſona Papis.

1. ANTIOCHENVM I. Contra Schiſma Nouatianum *an.* 255.

2. Alterum ibid. in cauſa Pauli Samoſateni, *an.* 265.

3. ROMANVM I. *an.* 254. contra Nouatianum, lapſos ab Eccleſia reijcientem.

4. Alterum *an.* 263. in cauſa Sabellianorum.

5. Africanum *an.* 255. ſub S. Cypr. in cauſa lapſorum, aliud in cauſa Aquariorum, *an.* 257.

6. Aliud de baptiſmo hæreticorum *anno* 258. Cuius tamen acta ſunt à S. Stephano Papa reſciſſa.

CONCORDIA SS. Patrum, ac Scriptorum ſub Papis Sæculi III.

TERTVLLIANVS Afer Carthaginenſis, profeſſus pallium, *anno* 201. à cunctis abſtinens, vni ſtudebat Sapientiæ. Solebat dicere; *Aliud non curo, quam ne Curem.*

Ardentiſſimi zeli catholicus multa p Eccleſia ſcripſit. Demũ ad Montaniſtas defecit. Pleriq́ue eius libri parum tuto leguntur erroribus aſperſi.

CLEMENS Alexandrinus presbyter *anno* 196. inſignis ſcriptor erat; ſed eius ſcripta, ab hæreticis adulterata recenſentur à Gelaſio inter apocrypha: quibus tamen inſunt bona plurima: Pantæni diſcipulus Origenis magiſter fuit.

MINVTIVS Felix Cauſidicus Romæ ſcripſit *anno* 210. dialogum apologeticum pro Chriſtianis.

S. HIPPOLYTVS Clementis diſcipulus, Epiſcopus Portuenſis, *an.* 224. rationem Paſchæ & temporum canone ſcripſit, pluraq; alia, *an.* 227. quo & Martyrium ſubijt pro fide Chriſtiana.

ORIGENES Alexandrinus, *an.* 204. patris ad martyrium inflammator, & eiuſdem appetens puer Confeſſores cõfortabat. Ætatis an. 18. ſcholã S. Theologiæ aperuit, *an.* 205. Scipſum caſtrat; hæreticos conuincit; Romam, Alexandriam.

driam. &c. late peragrat, vt S. Scripturæ interpretationem indaget, ſex Bibliorũ editiones collegit. *An.* 248. ſuſpectus de hæreſi, publicam fidei profeſſionem edidit, Romamq; ad Fabianũ perrexit ad ſeſe purgandum: Dira ſub Decio pro fide patiebatur, obijt *an.* 256. Cætera de eo inter hæreticos require.

AMMONIVS Alexandrinus, Sanctitate clarus eremita, & in coniugio virgo *an.* 318. defuncti anima ferri ab Angelis in cælum viſa fuit *an.* 337. ſcripſit Canones Euangelicos ſeu harmoniam.

S. GREGORIVS TAVMATVRGVS Origenis diſcipulus: *an.* 233. Sacerdotio initiandus fugit, & abſens à Phædimo Epiſcopo conſecratur & Sacerdos, & Neocæſarienſis Epiſcopus: Infamatusque à ſcorto diuinitus vindicatur. Articulos fidei, inprimis de S. Trinitate, à B. V. Maria & S. Ioanne acceptos conſcribit: ab miraculorum & frequentia & magnitudine nomen inuenit Taumaturgi: azylum Chriſtianorum ſub Decio. Ethnicos innumeros conuertit. Obijt *an.* 266.

S. CORNELIVS Papa inſignes ſcripſit epiſtolas; de quibus *S. Hier.* Vide inter Pontifices ſupra Ibidem & de S. Sixto II. Cui falſo tribuitur Sixti philoſophi liber, non ſanum ſapiens.

S. CYPRIANVS, ex Rhetorices profeſſore & neophyto Epiſcopus Carthag. *an.* 250. plus æquo Tertulliani Lectatione delectatus in errorem anabaptiſmi labitur, *an.* 214.

Inuehitur in lapſorum impœnitentium receptores *an.* 253.

Nouatus Afer anno 254, concitat aduerſus eum ſchiſma, cuius auctorem Feliciſſimum cum ſuis excommunicat, coacto contra Nouarianos Concilio: & purgat Cornelium Papam à calumnijs Nouatianorum.

Aquarios Concilio condemnat, *anno* 257. Diuinis viſionibus ad martyrium animatur exul, *anno* 260. quod *anno* 261. conſequitur. Baſilica ei poſitâ honoratur, Patronus Africæ in direptione *anno* 239. Scriptis celeberrimus. S. Pontius, Diaconus ipſius vitam graphicè deſcripſit.

S. DIONYSIVS Alexãdrinus Epiſcopus Nouatianum Antipapam ad reſipiſcentiam per literas hortatur, *an.* 25 . ſtat pro ſententia S. Stephani PP. de non rebaptizandis hæreticis, *anno* 258. S. Sixtum PP. de hæreſi Sabellij emergente monet relegatus in exilium, *anno* 260. cuius & accuſator primus & oppugnator eſt calamo. Millenarios item prodit & Paulum Samoſatenum *anno* 264. diem obit *anno* 266. inclytus ſcriptor.

S. ZENO Epiſcopus Veronenſis octauus, clarus miraculis: Ad piſcandum egreſſus conſpicatur inſidentem plauſtro ſeſe iam in Atheſim cum bobus iugatis ſubmerſurum: is ergo ſigno crucis dæmonem fugat, & ſemiſuffocatum redanimat. Galieni Imp. filiam obſeſſam liberat: oblatam coronam auream Cæſaris accepit, at protinus comminuit, egenisque diſtribuit. Idola Veronæ ex data licentia Cæſaris confracturus, vrbe in tumultum ruente, cadauer ſubmerſi prono flumine veniens vocauit, & redanimauit. Quo viſo vrbs tota ſe dedit Chriſto.

Pipi-

Digitized by Google

Pipinus baſilicam eius honori po-nit: cuius ianuas & feneſtras creſcens Atheſis tranſcendit, nec tamen influ-xit. Obijt *an.* 257. Scriptis plurimis reli-ctis.

S. VICTORINVS Pictauienſis Epi-ſcopus & Martyr *an.* 303, vixit, multis in S. Scripturam Commentarijs cele-bris.

S. METHONVS Tyri Epiſcopus con-futator Porphyrij apoſtatæ & Gentili-um, multis inſignis monumentis mar-tyrio coronatus vixit *an.* 300.

His adde DOROTHEVM Tyrenſem Confeſſorem, ARNOBIVM &c. Try-phonem, Phileam Thebanum. &c.

DOGMATA ECCLE-ſiæ Romano-Catho-licæ Sæculi III. Nouantibus con-traria. Exempli gratia.

I. *Miſſam & Sacrificium Noui Teſt.* aſſe-rit *Clemens Alexandrinus* Stro. li. 7. Tert. in Apolog. & lib. de cultu fœminarum. *Cypr.* ep. 63. & 67. *Orig.* hom. 13. in Leuit.

II. *Per baptiſmum gratiam infundi* do-cet *Cypr.* l. 1. ep. 12. *Tert.* l. de baptiſmo.

III. *S. Chriſma & Ceremonias* docet *Cypr.* l. 1. ep. 12. Et l. de duplici martyrio, Et l. de bapt. *Tert.* l. de Corona militis, Et de reſurr. Carnis.

IV. *Purgatorium* docet *Tert.* l. 4. con-tra Marcionem, Et lib. de teſtim. ani-mæ. *Cypr.* l. 4. ep. 2. *Orig.* hom. 6. in Exo. In Ierem. c. 14. In Pſ. 36, Et contra Cel-ſum l. 5. & 6.

V. *Orationes pro defunctis* docet *Tert.* l. 1. de Corona militis.

VI. *Primatum Petri* agnoſcit *Tert. l.* de pudicit. & contra Marcionem. *Cypr.* l. 1. Epiſt. 8. & l. 3. ep. 11. & l. 4. epiſt. 8. & in tract. de ſimplicit. Prælatorum; vbi de Eccleſiæ Romanæ prærogatiua plura.

VII. *Matrimonium eſſe Sacramentum* aſ-ſerit *Tert.* de Monomachia.

VIII. *Satisfactionem pro peccatis* docet *Cypr.* l. 1. ep. 3. l. 3. ep. 14. Et de lapſis. *Tert.* l. de pudicit. & Ieiunio. *Orig.* hom. 6. in Exo. *Euſeb.* l. 6. c. 24. in Phil. Imp.

IX. *Confeſſionem Sacramentalem* docet *Tert.* l. de pœnit. *Cypr.* ſerm. 5. de lapſis; *Orig.* hom. 2. & 3. in Leu.

X. *Inuocationem Sanctorum* docet *Orig.* l. 2. in Iob. & hom. 16. in Ioſuam. *Euſeb.* l. 6. c. 5. *Cypr.* l. 3. ep. 15. & 18.

XI. *Liberum arbitrium* aſſerit *Tert.* l. 2. contra Marcionem. Et l. de Monoga. *Orig.* hom. 9. in Num. *Cypr.* l. 3. ep. 5.

XII. *Opera bona neceſſaria ad ſalutem* do-cet *Orig.* l. 1. in Iob. & tract. 32. in Matth. *Tert.* l. de patient. *Cypr.* l. 3. ep. 25.

XIII. *Imagines* commendat *Alexander* Mammeæ filius Imperator ſuo in Lara-rio conſeruans imaginem Chriſti, teſte Lamprid. in Alexandro.

XIV. *Quadrageſimale ieiunium* docet *Tert.* l. de ieiunio: *Cypr.* de ieiunio & ten-tationibus. *Orig.* contra Celſum.

XV. *In Euchariſtia verum Chriſti Cor-pus ineſſe* docet *Cypr.* l. de cœlo, Et ep. 63. *Tert.* l. de reſurrectione carnis. Plura *in-fra in Varijs.* Nunc pauca hæc in exem-plum ſuffecerint; ſic enim ire per pleraque licet.

Hæ-

Hæreſiarchæ in Sæculo III. diſſoni Papis.

25. TERTVL. Catholicæ Religionis acer propugnator demũ ad Montaniſtas defecit, *an.* 201. quos pri⁹ exagitarat. Apoſtaſiæ cauſæ feruntur plures: *Vel* quod in ſpe Epiſcopatus Carthaginenſis tulerit repulſam; *Vel*, quod S. Victor ei in Papatu fuiſſet prælatus: *Aut*, quod Romani Cleri inuidiam accuſaret: Atqui ab iſto fauere notabatur Nouatianis: *Vel*, quia præ rigore ſuo mitiorem Eccleſiæ vitam aſpernaretur. Dementatus eſt ẽt ab pſeudo ꝑphetiſſa, extaſes patiente, garriente mira viſa: quã ſuſpiciebat. Acceſſit Procli Montaniſtę potens eloquentia.

Itaque Eccleſiã ſibi ſumpſit exagitandam, inde à Capite, S. Victorem, quod Aſianos excommunicaſſet; quod fugã in perſecutione conſuleret, nominabat, *domi leonẽ, foris ceruum*: orthodoxos, *pſychicos*, id eſt, *animales*: Agapas ridebat; negabat fas Chriſtianis militiam ſequi; licitas nuptias ſecundas. Cataphrygum ei placere ieiunia, martyria non fugienda, vigilias; vt quæ à ſpiritu contra carnem amarentur. Hinc lapſorum negationes, mollitiæ; doli. &c.

Nec diu in Montani hæſit hæreſi, ſed deſciſcens à Cataphrygum ſecta, ſuæ hæreſi nomen autoremque dedit TERTVLLIANISTARVM ſeu Anabaptiſtarum: nullum enim habere baptiſmũ hæreticos. Ex illius lectitatione error Epiſcoporum Africæ manauit; & S. Cypriani. Proinde Tertulliani ſcripta Gelaſius cenſuit apocrypha. Legẽdus, ſed cauendus.

26. ORIGENES doctor incomparabilis, vt, *vbi bene; nemo melius; vbi male, nemo peius*, ait Caſſiodorus: cecidit tamen hæreſium factus plurium autor: vt libri eius optimi non niſi cautè legendi ſint. Errores eius ſunt, *de Inæqualitate Diuinarum Perſonarum: de Origine animarum: de reſurrectione corporum: de ſaluatione dæmonum, &c.* Scripta eius damnata ſunt ſæpius; non tamen prohibita legi: Quin & ipſe autor damnatus eſt, *an.* 538. in Conc. Conſtantinop. *Origeniſtæ* plurimum faceſſerunt negotii Eccleſiæ, ſæpius renaſcentes, & occumbentes anathematizati.

27. NOVATVS *an.* 252. à multis ſceleribus infamis, demum matrem prægnantem calce percutiẽs, vt aborti ret, ac moreretur; à Clero excluſus excommunicatur.

An. 253. orta perſecutione plurium lapſus multiplicantur: in his reſipiſcentibus recipiendis S. Cypriano cunctante, quin & recipi vetante, vſque poſt redditam pacem: eius Diaconus Feliciſſimus, incentore Nouato, perſuadet Cõfeſſoribus vt lapſis ipſi darent pacem. Reſiſtente S. Cypriano, ipſe cum a ſſeclis in montem ſeceſſionem fecit atque conuentus: vnde MONTENSES dicti: quos excommunicat S. Cyprianus.

Occiſo interim Romæ S. Fabiano, S. Cornelius ſuccedit in Papatu ſentiens, lapſos clementer recipiendos eſſe. Nouatus ergo Romam aduolat, tum vt excommunicationem, odiumque ſui apud bonos fugeret; tum vt ſuæ opinionis creari faceret Papã. Vt ſerius venit,

nanciſcitur opportunum ſibi NOVATIANVM, ſpe Papatus lapſum, ideoq; ab Cornelio alienum. Is antea obſeſſus, & rite exorcizatus Fidem capeſſerat, differens baptiſmum. Tandem correptus morbo baptizabatur in lecto; ideoque ad Clerifiam inhabilis, ad Sacerdotium tamen peruenit. In quo rogatus ſæuiente perſecutione, vt captos conſolaretur, renuit hoc cum dicto: *Nolo eſſe Presbyter; vitam ſectabor aliam.*

* Vt ſuã Papatus ambitionem celaret, iurat ſe nunquam Epiſcopatũ admiſſurũ. Cum Nouato tamen criminationes in Papam confingit, ac ſpargit; vt qui cum ſacrificantibus communicaſſet; apoſtaſiæ ſe crimine polluiſſet; hincque facilis eſſet lapſis recipiẽdis; Simul tres Italiæ Epiſcopos ſimpliciores ij duo inebriant, qui Nouatianum inungunt in Antipapam.

Protinus hic factioſorum dux factus, dogmatizauit: *Lapſos NON recipiendos: Non eſſe Remiſſionem peccatorum in Eccleſia poſt Baptiſmum. Baptizatos non eſſe S. Chriſmate confirmandos: ſecundas nuptias illicitas: Pecc. eſſe æqualia omnia: S. Petrũ non fuiſſe baptizatum: Hæreticos eſſe rebaptizandos; itemque baptizatos catholicè.*

SVMMACHIANI an. 203. orti finxerunt; *Carnẽ hominis à diabolo factã eſſe.*

ANGELICI, item APOSTOLICI ortum ducunt vel ex, vel cum Sabellio; damnabantque omnes qui non renunciaſſent omnibus, quæ poſſiderent; quique non coluiſſent Cœlibatum apoſtolicum. *An.* 260. HIERACITÆ in Ægypto negant reſurrectionẽ. S. Macarius poſt diſputat. eos prouocat ad ſuſcitandum mortuũ; quẽ ipſe ſuſcitat in Rom. fidei teſtim. *an.* 288 *Baptiſmum, fidem præuiam, & Confeſſionem, repudiãdam: Se & ſuos eſſe mundos*; ideoque in candidis incedebant; In Synaxibus iuramentum fidelitatis contra Cornelium ſibi fieri ſtatuit; & iſta *an.* 254. Damnantur Nouatiani in Conc. Romano *an.* 255. Contra quod Carthagine cogit Nouatianus conciliabulũ ſuorum, vbi ſtatuunt *Rebaptizandos hæreticos.* Id quod protinus eſt Romæ condemnatum. Nec tamen idcirco S. Cypr. & Agrippinus prædeceſſor eius, primus dicti erroris inuentor; ſunt hæretici iudicati vnquam, aut iudicandi; cum Eccleſiæ communionem nunquam deſeruerint, & abſq; pertinacia ſeſe Eccleſiæ ſubmiſerint. Donatiſtæ tamen eiuſdem cum pertinacia defenſores erroris, vere ſunt hęretici. *Aug. l. 2. de baptiſmo contra Donat.* Vide ſupra in Corn.

28. SABELLIVS, è Ptolomaide Libiæ in Pentapoli oriundus, excitauit hæreſin Noeti & Praxeæ, *an.* 260. *In Trinitate eſſe vnam Perſonam, diſtinctionem nullam: Pater, Filius, Sp. S. eſſe nomina ſolũ ad diuerſos effectus ſignificandos compoſita: Proinde tam Patrem, & Sp. S. eſſe natũ, paſſum, mortuum, &c. quam Filium.* Sicque reuixerunt Patripaſſiani, Vide infra in Varijs *an.* 254. APOSTOLICI ab hoc orti, damnabant non cœlibes; non renuntiantes omnibus.

29. PAVLVS SAMOSATENVS Antiochiæ Epiſcopus, *an.* 264. finxit; *Chriſtum eſſe merum hominem, non Deum: non ſubſtantiam Dei, aut perſonam: non ſempiternum: Eſſe iuſtum, corruptibilem: Circumciſionem eſſe obſeruandam: non baptizandum in nomine trium perſonarum diuinarum. Sangui-*

guinem Chriſti in Eucharistia eſſe corruptibilem.

Eius in Aſia ſubnaſci hæreſim ſcripſit Romam diiudicandam Dionyſius Alexandrinus:& cum eo refutauit ipſa Dionyſius Romanus: mox eam damnauit Cōc. Romanum; Paulum deponit Epiſcopatu; ſimulatque pœnitentiam, & Catholice profitetur.

At reuerſus ad vomitum iterum in Conc. Antiocheno *an.* 272. condemnatur, & eijcitur ex Eccleſia corruptiſſimis morib. ac ſceleribus coopertus. Appellans vero ad Imperatorem ab eo proſcribitur.

30. MANES, Perſa, qui prius Cucurbicus, heram duxit viduam Therebinthi, qui Scythiani magi diſcipulus, libros quatuor ab eo compoſitos, reliquerat vxori moriens; vxor Cucurbico dedit; qui ſe, an. 277. philoſophum mox gerens, *Manem*, id eſt, *diſertum diſputatorem*; ſeu *Vas electum* appellauit.

Hinc MANICHÆI, id eſt, Electi; *Catariſtæ*, id eſt, mundatores, *Macharij*, id eſt, Beati. Manes *ſe Paracletum dictitans*, recepit filium Regis ægrum ſe ſanaturum, eum enecat: captus effugit in Meſopotamiam. Et hic ab Archelao conuictus in diſputatione migrat locum: ac denuo à Perſarum rege captus excoriatur, pelle ad portam ſuſpenſa, carne data canibus. Eum tamen diſcipuli adorabant fœdiſſimorum errorum magiſtri, quos ab Hermogene olim damnato ſumptos innouarunt. Vide Baron. *an.* 170. 276. 287. &c. Imperio toto ſæpius proſcripti ſunt.

31. NEPOS Epiſcopus in Ægypto, hymn. autor Eccleſiaſticorum, curioſus S. Scripturæ ſcrutator, ſed non ad Senſū communem; *an.* 264. ſomniabat *mille annos deliciarum carnalium pijs concedendos.* Quo damnatam MILLENARIORVM hæreſin reſuſcitauit, ortam à Papia Hierapol. Epiſ. *an.* 118. ex Apocalypſi, *de Millenario Chriſti regno terreno.*

32. AQVARII, quod ex odore vini quotidie communicantes in perſecutione proderentur, data Eccleſiæ pace, *an.* 257. fouentibus Chriſtianos Imperatoribus; exiſtunt docentes, poſſe in ſola aqua ſacrificari Miſſam, & ſumi calicem à laicis. Alij tamen tolerabilius ſacrificabant veſperi; nec illicitè in ſe. Verum S. Cyprianus coacto Concilio eos excommunicat; ſimulque clericos, qui filiorum Chriſtiani defuncti fierent tutores.

VARIA

Fidei Teſtimonia hiſtorica in Sæculo III.

ANNO CCI. *Tertulliani ab Romanis ad Nouatianos apoſtaſia*; quæ demum euaſit in Hæreſiarchā, *anabaptiſmi; ac pœnitentiæ lapſis adempta; ac Traditionis non ſcriptæ etiā non recipiendæ*, &c. illa, inquam, damnata teſtis eſt orthodoxæ & Romano catholicæ fidei luculentè.

ANNO CCIV. Lapſo Tert. mirabilior ſuccedebat *Origenes* puer; qui ætatis an. 18. ſcholam S. Theologiæ aperiebat. &c. iſto apoſtatâ indies in deteriora ruente. Nam

AN. CCXV. cum S. Zepher. Papa

Romæ diſputationẽ cum Cataphrygibus inſtituiſſet, eos Gaius palam conuicit, prouocans ſecure etiam ad *Tropæa Apoſtolorum*; quæ vel hoſtibus erant tam veneranda, quam tremenda

Plures inſuper Epiſcopi calamos acuerunt in Montanos; quorum patrocinium infelix ſuſcepit Tertullianus cõtra Eccleſiam. Quos omnes *Papa ferit anathemate*, Conciliοque coacto condemnat. Ipſum tamẽ ANNO CCXVI. Tertullianus appellat *Epiſcopum Epiſcoporum, vt Pontificem Maximum.*

Quia vero caput Schiſmatis erat; quod fremerent, à Papa facile ad pœnitentiam recipi lapſos; inde Papa inſtituit incidi CALICIBVS Sacerdotum, *Paſtorem ouis baiulum*: Item, iuſſit Sacerdotes ferre *iniectum humeris amiculum laneum*: inſigne clementię ac monimentum de lapſis ad pœnitentiam paterne recipiendis. Vtrumque dat illi probro Tertullian. tanto frementior in Romanos. Atque ex eo ſectatores eius ſeſe TERTVLLIANISTAS appellare geſtierũt: Qui & Bigamiam damnabant.

ANNO CCVII. NATALIVS Confeſſor, à Theodoſianis hæreticis in Epiſcopum ſuum emptus; eaque cauſa ab Papa excommunicatus; dire ab Angelis noctu flagellatur, donec reſipiſceret. Protinus ſeſe ad Papæ abijcit pedes ſupplex: ac poſt multa, ægre licet, reſtituitur Eccleſiæ Romanæ.

ANNO CCXIV. Antoninus Imperator in circo, ob incertam vocem, in aurigam ſuum iactam, ciues Romæ plurimos, militibus immiſſis, contrucidauit; nullo vſquã vel *læſo Chriſtiano*; quod miraculum Vindiciarum eſt creditum, ob tot martyria Chriſtianorum prius deſignata.

ANNO CCXVII. Ex Tertulliani lectione manauit error de rebaptizandis, quos hæretici baptizaſſent. Quem errorẽ primus Agrippinus Carthaginenſis Epiſc. congregato deſuper Concilio Africæ & Numidiæ, ſtabiliuit.

ANNO CCXXIV. *Alexander*, Mammeæ Chriſtianæ filius, vna cum Diis ẽt Chriſtũ colens, concedit Chriſtianis, ita petentib. vt Eccleſiã Deiparę cõſtruãt propter Tiberim in locũ tabernę meritoriæ; *vbi Chriſto nato fons oleo manauit.*

ANNO CCXXXI. Origenes concinnat *Hexapla, & Octapla*, id eſt, ſeriem octo columnarum cum totidem verſionibus Scripturæ:

1. Et 2. duo textus erant Hebræi:
3. Aquilæ verſio:
4. Symmachi:
5. LXX. Interpretum:
6. Theodotionis:
7. Et 8. ſua.

Ante LXX. verſionem S. Biblia ſolum famâ ſciebatur, nemine eam vertere audente: eo quod Theopompus, ex eis quid ſuis inſerere ſcriptis conatus, ipſos XXX. dies furijs circumactus fuiſſet: Theodectus eius poematis quid inde miſturus excæcatus eſt; temeritatẽ agnoſcens ac dolens, viſum recepit.

Itaque Demetrius Ptolomæo Regi Bibliothecam ſuam etiam Biblijs aucturo, ſuadet, annis 280. ante Chriſtum natum, vt per legatos à Summo Pontifice petat exemplar, ac interpretes LXX. Quos in Pharo inſula ſingulos ſingulis cellis incluſit, vt ſuo quiſque ingenio Scripturam verterent. Et verterunt

runt verbotim velut ex ore vno. Quam verſionem, ad omnes miſſam Synagogas, iurati Rabini affirmarunt eſſe probiſſimam. Atque hinc ex eo S. Scriptura emanauit quoque ad Gentiles, vnde & venturum Saluatorem, & Vnum eſſe Deum cognouerunt.

Deprauatam porro poſt Chriſtum natum ab hæreticis, primus expurgat Origenes: Neque tamen vnquam ante perijt tota; ne vel in iſta communi S. Scripturæ perſecutione, qua Diocletiani mandato ad flammas ea conquirebatur.

Verum quia LXX. Verſionem græcam plures nationes in ſuum idioma verſam porro acceperunt, inde rurſus oboriri variationes contigit; Idcirco S. Damaſus Papa id negotium dedit S. Hieronymo, vt LXX. verſionem verteret pure in latinam.

Atque hæc verſio nomen obtinuit *Vulgata verſionis*; in quam & poſteri Patres ac Doctores ſunt commentati, quã. quę omnis poſteritas ſancte, hodieque obſeruat.

Anno CCXXXIII. S. Gregorius Taumathurgus, ab impuris, eius & puritatis & morum ſanctitatis impatientibus patitur calumniam, ſubornata meretricula, quæ publica in diſputatione mercedem ab eo Veneris poſtularet. At obſeſſa protinus furensque calumniam faſſa, ab eo præcipiente liberata teſtis fuit innocentiæ viri.

Phœdimus Amaſenorum Epiſcopus, aufugam S. Gregorium, & tridui itinere diſtantem conſecrauit Sacerdotem; Demum Epiſcopus Neocæſarienſis factus, tantus quantus in omni vita ſua extitit & miraculum, & Teſtimonium Fidei Romanocatholicæ. Supra inter S. Patres de eo require. Neque minus *S. Alexander Carbonarius*, Origenis diſcipulus, ac Philoſophus amore Chriſti amans contemptum ſui, Cumanæ ſe dedit in carbonariam, teſte S. Gregorio Nyſſ. Eodem per miſſam legationem euocatus S. Gregorius Taumaturgus, vt Epiſcopum Cumanis deſignaret. His ei varios proponentibus, iubet viliorum de plebe quoque rationem haberi. Et ecce dum per riſum plures de nomine appellantur, etiam Carbonarij inter primos fit mentio, euocatur; videtur; *vngitur Epiſcopus*. Innumeris clarus miraculis, coronidem imponit Martyrio *anno* 253.

Anno CCXXXVII. Terræmotus cauſa in Chriſtianos, vt impios, refertur; ideoq; perſecutio ſæuit. Inter hanc exiſtit pſeudoprophetiſſa, à dæmone inſtincta, vitæ aſperæ, at libidinoſæ; quæ factum à ſe iactat terræmotũ ideo, quod à dæmone faciendum præuidiſſet. Eadem Conſecrabat, baptizabat, ceu iuſſa Deo. Sed exorcizata, deſertaque ab inſeſſore, pateſcit deluſio Satanæ.

Anno CCXXXVIII. Anterus PP. ſeptem Notarijs Actorũ Martyrũ præfecit Diaconos ſeptem notandis ijs quę extra cancellas de ijs fiebant. Nam quę intra ſea, etiam prolixæ orationes, in Acta publica referebantur.

Ecce hic cædes Imperatorum; Martyria Paparum.

Anno CCXLVIII. Origen. ab Demetrio excommunicatus, ab Heracla reſtitutus, iam â S. Dionyſio Romæ accuſatur de hæreſibus. Quare Origenem

Fidei profeſſionem ſcribit ad Papam; ac denique ipſe Romam adit ſui purgandi gratia.

Anno CCXLIX. Seuera Auguſta Chriſtiana ſic educauit filium *Philippum Imperatorem*, vt vix vnquam riſerit; dictus inde *Agelaſtus*. Vnde primus Imperator ille Chriſtianus, quæ in regimine peccauit, eadē *publica inter Pœnitentes exhomologeſi*, iubente Papa Fabiano, prius excommunicatus, humiliter expiauit. Demum ethnicis ob Fidem peroſus, *an.* 253. cum filio Philippo & Fabiano trucidatur; Decio ſuccedente.

An. CCLIII. Decianam perſecutionem, ab occidio S. Fabiani PP. & Philipporum Impp. præceſſit morum inter Chriſtianos fœda corruptio: & viſio talis, apud *S. Cypr. ep.* 8. Sedere viſus paterfamilias, & à dextris ei iuuenis mœſtus, caput manus ſuſtentans, à ſiniſtris retiarius quaſi rete concluſurus populum circumſtantem.

Lapſi ſunt in ea plurimi, & ij duplices; *Sacrificati*, ait S. Cypr. & *Libellatici*, id eſt, redimentes pecuniâ vel Sacrificationem idololatricam, vel ſcripto porrigentes abnegationem Chriſti; & ij vel capti, vel nondum capti.

Contigit ſedem Romanam anno vacare toto: ſed Clerus interim Romanus procurabat Eccleſiam. S. Cypr. fuga lapſus latuit; literis tamē hortatur ad preces; quod reuelatum ſibi affirmaret, permiſſam à Deo perſecutionem, quod in precandi ſtudiò dormitaſſent Chriſtiani. Lapſi quod indies facile mille darent proditorios libellos, eos facile recipi vellent: importunos arguit, docens, Eccleſiam eſſe in Epiſcopis: Rom. Papa & Cōc. ſentiunt recipiendos benigne; ſed cautè; ſi ſerio pœnituerint, ad valuas templi ſtent ſupplices, orent rei. Tunc in Romana Eccleſia ſub Miſſa, Diaconi; in Africana Lectores ex alto recitabant Euangelium. *Origenes* primum dire cruciatus, demum lapſus thurificauit, linguaq; negauit. Puduit; fugit; lamentauit dubitans aut non credens locum ſupereſſe pœnitentiæ. *S. Greg. Taumaturgus* fugit, ſuisque fugam ſuaſit, & nullius lapſū ingemiſcere habuit, ait Greg. Nyſſ. proditus in monte vicinis ſpiculatoribus arbor eſſe cum ſocio credebatur; quo proditor conuertitur. Reuertens ex eremo ad Epiſcopatum, in via oppreſſus nocte, diuertit in fano vbi æditutus ex oraculis idoli quæſtum faciebat: ſed mane mutefactis idolis tremens ille hoſpitem inſequens expoſtulat; cui ſcriptum tradebat ille: *Greg. Satanæ: ingredere.* Fit: Et mox æditutus fit Chriſtianus. Innumeris ad deſerta confugis, *Paulus* ex fugitiuo fit *Eremita*.

An. CCLIV. Epheſi ſeptem iuuenes, perſecutionem Decij fugientes in antrum, occluſo à perſecutoribus oſtio, ibidem indormierunt. Tempore Theodoſij Imp. in ſæculo quinto recluſis & apparentibus Chriſtiana ſacra publica fuerunt admirationi ipſis, & ipſi cæteris vniuerſis. Credebat ſe noctem dormiſſe vnam; Sacra & ſigna Chriſtiana agnoſcebant vetera, ſed mutata omnia mirabantur cætera.

Interim Nouatiana emerſit hæreſis, & ſchiſma Africanum: de quo ſupra: & Decius in bello Gothico fugiens palude abſorptus perit.

An. CCLV. Priuatus hæreticus à S. Cy-

Cypriano excommunicatus in Conc. Africano, contra hunc creari facit pſeudoepiſcopum Fortunatum, caput ſchismaticorum, volentium, *Lapſos ſine pænitentia recipiendos eſſe*. Cui ſchiſmati Africano contrarium Romæ erat Nouatianorum, volentium, *Nullũ quauis ẽt cum pænitentia recipi poſſe lapſum*. Et duo illa inter ſe diuerſa vnam in Eccleſiam Romanam conſpirabant: Fortunatus tamen vt *Catholicus* videretur, legatione ad Papam miſſa petijt *Communicatorias*; at repulſam tulit. S. Cypr. cum Con. Africano ſtatuit, lapſos nec reijciendos omnino; nec facile recipiendos, ſed diu ſupplices inter pœnitentes pro templi valuis: ſingulorumq; libellos ſupplices Romæ tranſmittendos ad Papam. Seductique Confeſſores reſipiſcunt humiliter. *Serapion* recipi dilatus diu, ex morbo obmutuit & Sacerdotem tamen dũtaxat petere valebat; ac rurſus ad triduum obmutuit: demum, quouſq; me differtis? ait. Ergo Epiſcopus ei per puerũ mittit S. Euchariſtiam; quâ ſũptâ obijt. S. Cyprianus pro ſe, refert lapſos diuinitus punitos: *Vt*: Quod *quidam*, vt negauit, obmutuit. *Alia* poſt negationem in balneo obſidetur, ſibique linguam commandit. *Infans* intinctum vino ſumpſit idolothytum; deinde ſub Miſſa S. Cypriani Communicatus euomuit. *Alia* indigne communicans corruit, ac ſi ſuffocaretur. *Alia* reſeruatam in ciſta domi Euchariſtiam ſumpturâ, ignis proſilit, Hoſtiaque Sacra cernitur combuſta. Ecce Communionem ſub Vna: Miſſam: &c.

AN. CCLVI. Neocæſareæ anguſto nimis theatro ſpectator populus à ſuo Deo, cuius in feſto ſpectaculum edebatur, locum petebat: Quibus S. Taumaturgus Epiſcopus ibidem reſpondit: Dabitur optato maior. Protinus exorta peſte feſtum fit funeſtum: vulgaturque orbe toto peſtis, ipſo continuata decennio (viſo paſſim ſpectro ſub veſperum obeunte ædes) Vindiciæ hæ perſecutionis erant. Orante preces pro ſe populo Cæſareæ ab S. Taumaturgo; orat; peſtẽ extinguit iſthic; vrbs tota dat nomen Chriſto.

In Africa, iuſſu S. Cypr. operas inter ſe diuidunt Chriſtiani, certatimque iuuant peſte morientes, etiam ethnicos. Timenti peſtem apparens Angelus aiebat: *Pati timetis; exire non vultis: quid faciam vobis?* Igitur peſte, fame, & bello Perſico dum conflictatur imperium; Deos ſanguine Chriſtianorum placandos clamatur: Contra dat apologiam S. Cyprianus; in qua ſibi per viſionem dictum ait; *Qui Chriſto non credit Sacerdotem facienti; poſtea credere incipit Sacerdotem vindicãti*: Eo quod eſſent, qui credere mallent contra Sacerdotes, quam Sacerdotibus.

Necatur vterque Imperator. *Origenes* obit, eius ſcriptis ſæpius condemnatis, vt hæreſeos cauſa multis.

ANNO CCLVIII. Nouatianiſmo in Hiſpania ſerpente Epiſcopi ad Papam nuntiant, fautorem epiſcopum Aurelianenſem exauctorant: Exprobrant Martiali Epiſcopo, quod filios ſepeliſſet apud gentiles.

Quia Montani, Nouatiani, & Cataphryges rebaptizabãt apoſtatãtes ad ſe Catholicos; idcirco Africani, autore S. Cypr, volebant REBAPTIZANDOS

HÆ-

Hæreticos conuerſos; ne iactarent hæretici, ſua Sacramenta cenſeri ab Catholicis munda ac approbata; crederenturque immunda Catholicorum. Atque ita in Concilio Iconienſi definiunt; Papæ miſſa legatione decretum ſubmittunt, profeſſi ſe mutuam cum eo Communionem ſeruare; & nolle orbi toti præſcribere: neque ſe Rebaptizare, ſed Baptizare: Velle ſe quemque in hoc diſſentientem æquo ferre animo. At Legatis Papa: *In TRADITIONE ſtandum* ait, *quæ redeuntibus ſolum manus imponi iubet, non baptizari.* In quo, inquit S. Cyprianus,

1. Fauere eum hæreticis. At negat S. Auguſtinus:

2. Negat veram eſſe Traditionem, ſed ſurreptitiam.

3. Numeroſius cogit Concilium Africanum aduerſus Papæ decretum. At S. Auguſtinus putat eum correxiſſe errorem ſuum, ante martyrium. Decreta tamen Africana de rebaptizandis antiquauit Papa.

Anno CCLIX. Eccleſiæ orientis reconciliantur cum Romana, ſuamque abijciunt ſententiam.

Perſecutio *an.* 261. capit S. Cyprianum. Proditor Chriſtianorum Maximus ſimulat ſe mendicum Chriſtianũ, *date*, ait, *propter Chriſtum, quia Credo.* At ecce obſidetur; vociferatur; *Viri Dei, proditor ſum: video ignem ſuper me, quo torqueor.* Orãt pro eo; liberatur; ab Imperatore vocatur; martyrizatur.

Lex fertur: *Qui Chriſtianum prodet, eius fortunas habebit. S. Stephanus* Papa Nemeſij cæcam filiam baptizat, viſumque reddit; pater pro fide necatur.

Anno CCLX. *S. Stephanus PP.* captus, raptusque in Martis, ait: *Deſtrue locum DEVS*: temploque corruente intactus ipſe, cæteris oppreſſis, abijt. At rurſus inter Sacrificandum captus, capite plectitur. *S. Dionyſium* Epiſc. Alexandrinum iubet baptizare baptizatum ab hæretico, ſed Formâ verborum vitiata; ideoque non baptizatum.

Idem S. Dionyſius à clerico monitus, vt ab hæreticorum librorum lectitatione abſiſteret, ſecundum quietem in viſione audijt dicentem; *Euolue eos ſedulo: ſat enim firmitatis habes ad eos etiam reuincendos:* Attamen vtrum agat, ex Papa perquirit.

Valerianus edicto vetat Chriſtianorum conuentus in cœmeterijs S. Martyrum, quos venerabantur, aut in cryptis.

Pro quo cultu pietatis apologizans S. Dionyſius titulat *Imperatores Sanctiſſimos*, etſi ſceleratiſſimi eſſẽt: nam hoc vitæ, id officij erat.

Sapricius Presbyter ad martyrium ductus, ſub ictu noluit ignoſcere fratri: & ecce, Chriſtum abnegat. Dimiſſo frater ſuccedit Chriſtum confeſſus, aufertque martyrij coronam.

S. Cyprianus in exilium mittitur; apparensque ei iuuenis oſtendit manu cũ fore plectendum. At is diei poſitæ prorogationem exorat. Damnatos ad metalla Confeſſores ſolatur per & epiſtolam: & Collectam ſubmiſſam.

Anno CCLXI. *S. Sixto PP.* iam martyrio coronato ſubſequitur Leuita ſuus *S. Laurentius S. Cypriano* in carcere ſpiculatorem expectante, noctem totã totus populus excubat ante fores carceris.

ceris. Mira circa Martyres multa contigerunt Fidei teſtimonia Romanæ.

Multi, circiter trecenti, adolere iuſſi, detrectantes, vltro in fornacem calcariam impetu facto incurrerunt: vnde *Maſſa candida dicti.*

S. Fructuoſus ducendus offerentis poculum muſtum confortatiuis, id recuſat dicens: *Nondum eſt HORA ſoluendi ieiunij*: Erat enim feria quarta Stationis.

Combuſtus è rogo cernitur inire cœlos cum ſocijs martyribus. Apparens iubet *reliquias* ſui corporis colligi:

An. CCLXII. Capti in Africa pro fide Romana Chriſtiani Viſionibus animantur.

1. Viſa ſingulis martyrio coronandis *lucerna* præferri; nulla vero non necandis.

2. *Montanus* videt in lato, claroque campo ſocios concaptiuos candidis veſtitos, carnemque pellucidam ſic vt cor transpareret ſolari puritate illuſtre: in ſe autem ſordes conſpicabatur aliquantulas: nimirum quod difficilior fuiſſet in fratre Iuliano ad concordiam recipiendo.

3. *S. Fluuianus* in viſione percunctanti, an ob tormenta doleret, reſpondit: *Nulla caro patitur, cum animus in cœlo eſt; & nequaquam corpus ſentit, ſi DEO ſe tota mente deuouit.*

4. *S. Marianus* prænoſcit futuras clades ob perſecutionem immittendas.

Vnde mox Valerianus à ſuo proditus Sapori, captusque ſubijcitur ei vt ſuppedaneum conſcēdenti equum: demum excoriatus ſale conditur. Tyranni paſſim 30. inſurgunt.

Anno CCLXIII. Alexandriæ peſtis orta late graſſatur.

Chriſtiani in ægrorum mortuorumque cura correpti & extincti, annuâ memoriâ, feſtiua 28. Feb. recoluntur.

Anno CCLXV. *Paulus Samoſatenus* Epiſc. Antioch. Vnitatem aſſerit in Deo, contra Sabellium, qui Trinitatem etiam in Eſſentijs diuerſam fingebat.

Ille depoſitus Epiſcopatu, à Conc. Antiocheno damnatus, ſimulat pœnitentiam, Romanoque Catholicè profitetur.

Conquerenti tamen Imperator reſpondet; *Illius eſt Domus Eccleſiæ, cui Chriſtiani Italiæ & Epiſcopi Romani adiudicarint.* Ita Aurelianus anno 272. Chriſtianorum perſecutor dirus.

Anno CCLXXXII. Manichæi, carnem à malo eſſe principio finxerunt; ideoque negabant Chriſtum humanam carnem ſuſcepiſſe. Quare libidinoſe viuebant; quod ita probris affici carnem inimicam dicerent. Odio carnis *S. Reliquias* pariter execrabantur.

An. CCLXXXVI. In Maximiani perſecutione Papa S. Caius ſuadet fugam; quōd et fugientes dicantur Confeſſores: Ipſe manet cum paucis: in his S. Tiburtius hominem ruinâ obtritū, recitato Pater & Credo, reſuſcitat, ac reſtituit.

Anno CCLXXXVIII. S. Macarius ſuſcitat mortuum in teſtimonium veræ fidei contra Hieracitas.

Anno CCXC. Tharſi abblandiuntur feræ obiectis martyribus.

Sepeliri vetitorum corpora furtim tollunt Chriſtiani ſtellulis ducibus.

S. Martyres; Romæ, alubique miraculis multis fidem atteſtantur Romano-catholicam incentati perſecutione Diocletiani.

ERGO:

1. Dic age; Quæ ſincera FIDES hoc conſtitit AEVO III?
   At SIC PAPISTIS RES ſtat ROMANA, FIDESQVE:
   Non SIC REM ſeruat Luthero-caluiniſta, FIDEMQVE.
2. IVRE SVO Proprio Papa, atque Eccleſia gaudent:
   Quis quid Ei AVGVSTVS proprio de iure remiſit?
3. ANTI ne CHRISTVS erat quiſquam hoc ROMANVS in AEuo?

SAE-

Digitized by Google

SÆCVLVM QVARTVM CHRISTIANVM.

SVMMORVM PONTIFICVM ROMANORVM CONTINVATA SVCCESSIO.

32. S. MARCELLVS Papa creatur *anno* 304. à Maxentio *anno* 308. in Catabulum cum Chriſtianis damnatus; ibidem inſeruitio beſtiarum, amictus cilicio, reddidit ſpiritum Deo, *anno* 309. Cum ſediſſet annis 5. Men. 1. Conſtituit 25. *Titulos in Vrbe*, ob multorum & baptiſmum & Pœnitentiam, qui conuertebantur; & ob ſepulturas martyrum, quos in Vrbe ſepeliri obtinuit à Maxentio, dum ſe fingeret Chriſtianum.

33. EVSEBIVS Athenienſis creatur *anno* 309. Moritur anno 311. Sedit annis 2. Men. 7.

34. S. MELCHIADES creatur *anno* 311. Cæciliani Epiſc. Carthag. cauſam, accuſati ab Donatiſtis, *anno* 313. cognitam, pronunciat in Conc. Romano iuſtam, Appellantes ad Imp. Conſtantinum reiiciuntur ad Papam; quem calumniantur de Traditione librorum, &c. Moritur cum ſediſſet an. 2. Men. 2. Dies 7. Inter Martyres numeratur: ſed more priſco, quo etiam Confeſſores martyrum vocabulo nominabantur.

Conſtituit, *Ne quiſquam in Dominica, aut feria quinta ieiunet*; quod Pagani ijs ieiunarent.

Eulogias, ſeu panes cõmunes, ſub Miſſa conſecrari ſolitas, dariq; præſentib. ac mitti abſentib. in ſignũ cõmunionis Chriſtianę, (nõ Sacramẽtalis) ab S. Pio I. olim cõſtitutas; & S. Melchiades obſeruari iuſſit, quod panis ſit ſymbolum

Digitized by Google

Vnitatis. Dicebantur etiam *Oblationes, benedictiones.&c.*

Scripſit idem epiſtolam ad Epiſcopos Hiſpaniæ de Primatu Romanæ Sedis; & de Sacramento Confirmationis num ſit maius Baptiſmo.

35. S. SILVESTER creatur *anno* 313. Mittit *anno* 314. Legatos ad Conc. Arelatenſe, qui huic eius nomine præſideant, in cauſa Donatiſtarum contra Cæcilianum. De quo *in Varijs infra.*

Aruſpices *anno* 323. cient turbas aduerſum Chriſtianos, vt S. Syluester fugere cogeretur in Soracten.

Vnde ab Conſtantino leproſo, iuſſu Apoſtolorum, euocatus eundem & baptizat, & à lepra conſanat.

In Conc. Romano plures anathematizat hæreticos.

Sanxit, vt *Eccleſiaſticarum poſſeſſionum pars* vna cederet Pontifici; altera Clero; tertia Fabricæ; quarta pauperibus: *Chriſma* conficeret Epiſcopus, non Presbyter: Ne *Clerici* inferiores accuſarent ſuperiores.

Ne in parochijs plures duobus eſſent *Diaconi*, Romæ ſeptem; Ne *Subdiaconi* inirent nuptias; Ne *Lectores* S. vaſa contingerent: Ne *acoluthi* Sacramenta miniſtrarent: Ne ſacrentur *Virgines*, neue profiteantur ante præfinitam ætatem. &c. Quod *nemo diiudicat Primam Sedem, nec eius Iudicem.* Hiſce & Imperator ſubſcripſit. Ad Conc. Nicænum contra Arium mittit Legatos, per quos ei præſidet. An. ſequente idem in Conc. Romano confirmat. Draconem extinxit, cultum latriâ, & peſtilentem. &c. Moritur *an.* 235. Sedit annis 21. Men. 10.

36. MARCVS creatur *anno* 236. obit eodem, cum ſediſſet Menſib. 8.

37. IVLIVS creatur *an.* 236. Inſequente an. Conc. Romæ cogit pro ampliore confirmatione Nicæni, vt laboranti Eccleſiæ orientis ſubueniret. Iterumque aliud, *an.* 340. in cauſa S. Athanaſij, quẽ *an.* 342. è latebris Romam euocat: eiectumque Paulum in Sedem Conſtantinopolitanam reſtituit. Demum *an.* 347. præſidet Concilio Generali Sardienſi in cauſa Arianorum. &c. Vide *in Varijs* infra. Obit ſanctè *an.* 352. cum ſediſſet annis 15. Men. 5.

38. S. LIBERIVS creatur *an.* 352. Ad Imperatorem Arianum, S. Athanaſij perſecutorem mittit *an.* 353. legatos, monet vt Conciliũ indicat: in quo ẽt Confeſſores contra S. Athanaſium pro Arianis ſubſcribunt diſſimulantibus legatis: quos ideo Papa coarguit.

Anno 355. Fortiter contra Conſtantium pro S. Athanaſio agens in exilium relegatur cum nolentibus ſubſcribere contra Athanaſium in Conc. Mediolano: quod Conſtantius cogit in ſuum ibi palatium, diſſentientes ab Arianis concluſit, ſubſcribere cogit Orientalibus Epiſcopis dicentibus: *Cogi ad ſubſcriptionem non eſt Iuris Eccleſiaſtici*: reſpondit: *Quod ego volo, pro Canone eſto*: Sic enim me loquentem Syriæ Epiſcopi ſerunt. Mittit porro ad Præſides prouinciarum, qui Epiſcopos cogant ad ſubſcribendum. Papam minis tentat, donisque ipſemet, in aram quoque oblatis 500. aureis: quos reſpuit; iuſſus exulare etiam datas in exilium pecunias reijcit tertiùm. Ariani Felicem ei ſurrogant orthodoxum, at Arianos in Communionem admittentem.

Anno

Digitized by Google

Anno 356. interceſſione Romanarum matronarum reſtituitur ab Imp.

Anno 357. Exilij fractus tædio ſubſcribit damnationi Athanaſij, & Conciliabulo Sirmienſi; excepto quod non probat illud Photini de ὁμοιουσίας; nam ὁμουσίαν conſtanter ſeruauit. Cum Felice Populus, Clerusque Romanus nunquam voluerunt communicare: quin & Liberium in Vrbem reuerſum adeo cordate reiecerunt, vt intra eccleſiam plures Clericos ac ciues contigerit enecari. *Felix* vero reſipuit; Arianos deſeruit; cum Liberio ſtetit: Conſtantium damnat: ab hoc per capitis obtrūcationem coronatur Martyrio. *Liberius* quoque ſuammet cum Arianis communionem, & S. Athanaſii damnationem damnat & execratur; legatos Imperatoris reiicit, donec profeſſionem Fidei ederent iuxta Conc. Nicænum. In ea Conſtantiana perſecutione has voces perſonabant vulgo: *Chriſtianus ſum, non Arianus: Catholicus, non hæreticus.* In Gallicanos Epiſcopos nil audebat Imperator; quod rebellarent barbari; quibus refellendis aſſumpſit impius impium Iulianum.

Anno 359. Renuens ſubſcribere Arianis, à Valente pellitur ex Vrbe.

Anno 362. Mittit legatos ad Conc. Alexandrinum; cuius & acta confirmat.

Anno 365. *Semiariani* ex Conc. Lampſaceno Legatos ad Liberiū miſſos iubent ſimulare ſeſe catholicos ac etiam profeſſionem facere fidei iuxta Nicænum, vt Papæ perſuadeant ὁμοιουσίαν nil differre ab ὁμουσίῳ; iamque Orientales pleroſq; ad ſubſcriptiones induxerant.

Quo viſo Papa ratus Orientem cum Occidente fore reconciliandum; etſi ægre, recipit tamen in Communionem Legatos.

Anno 267. obit; cum ſediſſet annis 15. Men. 4. Diem vnum.

A multis S. Patribus *Beatus*: *Sanctus* à multis dicitur, ac colitur. Ædem Mariæ ad Niues poſuit; quod Angeli in Auguſto iacta niue locum deſignaſſent.

39. S. DAMASVS ex Vicario Papæ creatur Papa ex communione Felicis, *anno* 267. & contra eum Vrſinus à Liberianis, fœdo cum ſchiſmate: quo intra templū electionis die cæſi ſunt 137. viri. Schiſmatici infamant S. Damaſum: quem S. Hieronymus vocat *Virginem Virginis Eccleſiæ. &c.*

Anno 369. in Conc. Romano damnat Auxentium Mediolanenſem Arianum, S. Hilarij antagoniſtam.

Anno 373. Conc. Romano damnat Apollinarem hær.

Anno 381. Curat conuocari Conc. Conſtantinopolitan. Oecumenicum, cuius & acta de fide confirmat.

Vtiturque S. Hieronymo in reſpondendo ad Synodicas conſultationes.

Anno 384. moritur, clarus miraculis: cum ſediſſet annis 17. menſes 3.

40. S. SIRICIVS *anno* 385. creatur tumultuantibus Vrſinianis: horum multos cum Vrſino proſcriptos relaxat ab exilio.

Anno 386. Concilium Romanum celebrat contra Donatiſtas Africanos.

An. 389. laborat contra Manichæos.

An. 390. Damnat Iouinian. hæreſiarcham: arguitque S. Hier. quod minus caute refutaſſet eum.

An. 397. Doloſe circumuentus ab Origeniſtis impertiit eis *Communicatorias*.

Digitized by Google

Anno 398. cum ſediſſet annis 13. Men. 1. obijt. Sancijt Manichæos pertinaces exilio multandos: conuerſos vero monaſterijs includendos, nec communicandos niſi ſub mortem.

41. ANASTASIVS *anno* 398. creatur: protinus citat hæreticos ad reddendam doctrinæ rationem.

Sed conſcij hoc ſe non poſſe maluerunt abſentes damnari. S. Paulinum Nolanum *ad Limina Apoſtolorum* peregrinantem, honorificè excepit.

Tunc vero iſthuc perfreques erat *peregrinatio*.

An 399. fulminat cum S. Patrib. contra Origeniſtas: Eccl. Africanæ reconciliandæ, conuertendiſque hæreticis ſtudet, & diſciplinæ Eccleſiaſticæ reformandæ per Concilia complura.

Anno 402. moritur, cum ſediſſet annis 4. Men. 1. Dies 13. Conſtituit, vt ad recitationem Euangelij Sacerdotes incuruati ſtarent; non ſederent.

Sedere autem ſolebant inde, ex quo Romæ Diaconi eſſe Presbyteris voluere pares, interque eos aſſidere.

Vtri-

Vtriuſque Orbis

IMPERATORVM ACTA IN SÆCVLO IV. CHRISTIANO.

	Anno Chriſti nati
40. GALERIVS MAXIMIANVS *à Diocletiano ſe abdicante Cæſar dicitur cum Conſtantio.*	291
Vincit Perſas auxilio Andreæ Tribuni Chriſtiani, dirus Chriſtianorum perſecutor.	300
Cum Conſtantio Chloro Imp. partitur Imperium, cedens ei Occidentem.	304
Maximinum & Seuerum creat Cæſares	306
Et perſequitur Conſtantinum Conſtantij filium.	307
Diuinitus punitus deſiſtit à perſecutione: & perit.	309
41. CONSTANTIVS CHLORVS *cum Galerio Cæſar dictus à Diocletiano imperat.*	291
Sed in Occidente ſolo; partito imperio:	304
Fauit Chriſtianis Chriſtianus ab initio Imperij.	291
Conſtantinum filium dicit Imperatorem & obit.	306
42. MAXIMVS *à Galerio creatur Imperator & Chriſtianorum perſecutor.*	306
Licinium adſciſcit collegam.	311
Ex diuina vindicta ceſſare iubet perſecutionem, miſereque perit.	314
43. CONSTANTINVS MAGNVS *hæreditarium capeſſit Imperium Eboraci.*	306
Maximiani ducit filiam, à qua de inſidiis monitus eum mori cogit.	307
Maxentium fugat in Tiberim in Labari Cruce victor: quam glorioſe exaltat.	312
Licinium adſciſcit collegam; ſcribunt pro Chriſtianis: Vincunt Germanos:	313
A Donatiſtis ſæpius interpellatus eos remittit ad Papam, ad Concilium, &c.	314
Permunificus in egenos, Decennalia Imperij celebrat ritu Chriſtiano, & creat Cæſares filios Criſpum & Conſtantinum.	315
Licinio pro Chriſtianis bellum indicit.	316
Virtute Crucis eum ſæpius deuicit, & vbique cruces erigit.	317
Licinium rebellem relegat in Gallias morique cogit.	318
Deuictis Byzantinis orbis vtriuſque	

Anno Chriſti nati

que ſolus Monarcha : reſcribitque pro libertate Chriſtiana : & Clericorum Poteſtate, ac immunitate; contra Aruſpices, & Arium. 319

Reſcribit pro Cœlibatu, Virginitate, Egenis è fiſco iuuandis : pro Dominica & feria ſexta ſanctius colendis; contra maleficos. 320

Criſpum filium, Licinium cum Fauſta occidi iubet. 324

Baptizatur à Silueſtro PP. &c. 324

Ad baptiſmum hortatur alios, cogit neminem. Sacerdotium & Vrbem ſoli cedit Papæ, & transfert Imperium Bizantium. Suadet Papa indicat Synodum Nycææ. 325

Oblatos ab Arianis contra Orthodoxos libellos concremat, cum ſumma in Sacerdotes reuerentia: In Concilio poſt Epiſcopos locum ſumit: Gladiatoriam, & Crucis ſupplicia vetat. 326

Hæreticos à Catholicorum priuilegijs excludit; oneribus obligat, conuentus habere vetat, Loca ſacra baſilicis ornat; proſcribit Idololatriam & abolet; feſta Chriſtiana celebrari mandat; à cæde Tribunorum inſontium abſtinet, per viſum à S. Nicolao abſterritus. 326

Miraculoſe vincit Schytas, reſcribitque gratus pro Clero. 330

Conſtantinopolim dedicat Deiparæ Virgini. 330

Veneno à fratrib. extinctus pie obit. 337

44. CONSTANTINVS, CONSTANTIVS, & CONSTANS Imperant: Partiunturque Imperiũ. 337

CONSTANTIVS *ſæuit in Conſanguineos. Infectus Arianiſmo ab Acatio Catholicos perſequi cæptat.* 337

Inſtructus per Viſum ſanatur à S. Spiridione. 338

Gentilium monumenta tuetur. 340

A Perſis ſæpe vincitur. 345

Epiſcopos Catholicos relegat, & reſtituit. 348

Fauet Athanaſio; Gallum creat Cæſarem. 350

Macedonium hæreſiarcham intrudit Conſtantinop. 351

Victo Magnentio, fauens Arianis fit arrogantiſſimus, damnat Athanaſium : immunitatem Clericorum confirmat. 353

Gallum Cæſarem necat; furit in Catholicos pro Arianis; Liberium pellit in exilium : Iulianum creat Cæſarem. 355

Trucidat Catholicos Alexandrinos, victus precibus matronarum Rom. reſtituit Papam. 356

Oſium & Liberium cogit ſubſcribere Arianis. 357

S. Andreæ & Lucæ reliquias transfert Conſtantinopolim: Concilia agit. 358

Aetium & Eudoxium hæreſiarchas relegat; à Perſis vincitur: 359

Abrogatur ei Imperium à Iuliano, dum Chriſto Deitatem abrogat. 360

Poſt funeſtam viſionem moritur, nominans Iulianum ſucceſſorem. 361

45. CONSTANS *cum fratribus partitur Imperium.* 337

Studet Romano catholicis contra Africanos; Intentato bello catholicis cogit reſtitui Athanaſium: eumque reuocat ipſe. 348

Legatos eius pro vnione in Africam miſſos reſpuunt Donatiſtæ. 348

In conſpiratione Magnentij occiditur. 350

46. Iu-

Digitized by Google

Anno Chriſti nati

46. IVLIANVS *Apoſtata puer ſanctè à Conſtantino inſtruitur.*

Arianiſmo inficitur clam ab Euſe- 337
bio. 345

Certans cum Gallo fratre inſtruendo templo reprobatur, ſtructurâ noctu ruente. 345

Simulans monaſticen ſe dedit Magia & idolol. 349

Metu facta Cruce fugat dæmones. 351

Fit Cæſar à Conſtantio pietatem ſimulans. 355

S. Martini meritis ſe dedunt ei barbari. 356

Imperator mortuo Conſtantio ſolenniter eiurat Chriſtum, & inauguratur ethniciſmo. 362

Libertatem religionis permittit; epiſcopos exules reſtituit munificus in populũ. Immolans Dijs impeditur prodigiis: perſequitur Chriſtianos, cauetque martyres fieri; Suas imagines miſcet ſacris. 362

Cibos Conſtantinopoli polluit idolothytis; Reliquias S. Babylæ reddentis mutum idolum, remouet, ſtatuam eius Chriſti loco poſitam deijcit fulmẽ. Edicto iubet Chriſtianos vocari Galilæos: Ludimagiſtros Chriſtianos proſcribit: Ducens in Parthos omina accipit triſtia: dæmonum exercitum familiarem ducit: Iudæos concitat in Chriſtianos reparato eorum templo fruſtra: Alexandri magni animam putat in ſe immigraſſe: Haſta in prælio traiectus incerta blaſphemans Chriſtum obit. 363

1. VALENTINIANVS *ſenior in Occidente* VALENTEM *creat orientis Imperatorem.* 364

GRATIANVM *filium creat imperatorem.* 367

Fauet Catholicis, ſæuus contra vitia. &c.

Moritur. 375

47. VALENS *ducturus in Gothos ſuaſu vxoris baptizatur ab Ariano, iuratque in Arianiſmum.* 366

Catholicos proſcribit, ſeducere tentat. &c. 370

Impia edicta dat contra monachos. 375

Ingenti clade à Gothis affectus reuocat exules; reſcribit pro Catholicis. 377

Reuerſus in Gothos viuus exuritur. 378

2. GRATIANVS *ſublato Valente pacem reddit Eccleſiæ in Oriente.* 378

Victis Alemannis Theodoſium creat Imp. 379

Occiditur à Maximo Imperij inuaſore. 383

3. VALENTINIANVS *Iunior in occidente cum matre Ariana imperat.* 375

Quamlibet religionem admittit. 376

S. Ambroſium ablegat ad Maximum pro pace. 383

Arianis fauet contra Catholicos 386

Fugit ex Italia Maximum, ad Theodoſium. 387

Ab hoc reſtituitur in Occ. Imperium, fitque Catholicus. 388

Gentilibus rogantibus ſacra negat. 392

Suſpendio necatur ab Arbogaſte

iam petito baptiſmo à Sancto Ambroſio.	392
48. THEODOSIVS *Magnus in Oriente barbaros debellat.*	379
Æger protinus ſe baptizari curat.	380
Edicit pro ſeruando ieiunio Quadrageſ: Catholicis reſtituit eccleſias pulſis hæreticis: Iuſſu Damaſi conuocat Conc. Generale.	381
Arcadium ortennem creat Auguſtum, traditque eum & Honorium Arſenio, cui ſedenti vult adſtare aperto capite: Approbat ſententiam Conc. Conſtantinopolitani de Conſubſtantialitate.	383
Reſcribit contra quoslibet Sectarios.	384
Reſcribit pro Clericorum immunitate. &c.	385
Ductu ſuo in Maximum conſulit Anachoretas; ab ijs accipit arma, vincit. Valentinum conuertit, reſtituit Imperio.	388
Roma triumphans abolet idololatriam.	389
Ob cædem Theſſalonicæ excommunicatus pœnitet.	390
Reſcribit contra Iouinianum, apoſtatas, hær.	
Caput Baptiſtæ transfert.	391
Pie ſe parat ad bellum contra Eugenium:	394
Vincit miraculoſe: moritur, lugetur.	395

Concilia Generalia Sæculi IV. conſona Papis.

Duo fuerunt. NICÆNVM contra Arianos, *an.* 325.

Et CONSTANTINOPOLITANVM contra Macedonium, *an.* 381.

PROVINCIALIA complura fuerunt. Vide *in Varijs*.

SS. Patrum, & Doctorum Concordia ſub Papis in Sæculo IV.

I. LACTANTIVS Firmianus Rhetor, Criſpi Cæſ. præceptor, *anno* 300. Chriſtianus factus contra Gentiles defendit Chriſtianos; ex pauperrimo euectus per Tullianam eloquentiam.

Quia ſcripta eius erroribus paſſim ſcatent, S. Gelaſius Papa merito voluit ea inter apocrypha cenſeri.

EVSEBIVS Pamphili Cæſarienſis Epiſcopus Arianorum ſignifer & Princeps, ait *S. Hier.* in Palæſtina Baptiſmum Conſtãtini falſo deſcribit, *an.* 324. quod eum Euſebius Nocomedenſis Arianus ſenem baptizaſſet. Eius ſcripta plane ſunt malæ fidei, vt hypocritæ hæretici, ambientis Sedem Antiochenam.

An. 325. ad Conc. Nicænum venit pro parte Arianorum.

An. 340. præſedit conciliabulo Tyrio pro parte Meletianorum, contra S. Athanaſium. Moriturque in hæreſi *an.* 340. IVVENCVS Presbyter & Poeta Chriſtianus Euangelia quatuor carmine complexus eſt ſub *an.* 330.

S. ATHAN. duodennis æquales per luſum baptizat *an.* 311.

Vi-

Digitized by Google

Vidit id Alexander Epiſc. Alexan. noluit iterari baptiſmum, ſed ſolas ceremonias ſuppleri. Ipſum cum baptizatis, cum parentum conſenſu, tradidit eccleſiæ ſuæ nutriendos. Arianorum aculeus fuit & malleus: dira perpeſſus miraque patrans clarus miraculis obdormit *an.*372. cum geſſiſſet Epiſcopatum an. 46. Eius ſcripta non extant omnia.

SERAPION Epiſcopus, à S. Athanaſio ordinatus ſcripſit contra Manichæos, In pſalmos.

S. HILARIVS Epiſc. Pictauorum creatur ex vxorato, *an.*315. *An.*316. ob defenſionem S. Athanaſii mulctatur exilio ab Conſtantio. *An.*357. tamen de lapſu Liberij iniquè cenſet, vt qui ὁμοιουσίᾳ Arianorum ſubſcripſiſſet: cum Zozomenus, Auguſtinus. &c. contrarium affirment. Fuit Idem in Nicæno, totaque Gallia malleus Arianis cōfutandis; cui Centuriatores falſo tribuunt hæreſin Hilarij Diaconi Romani de Anabaptiſmo hæreticorū. Moritur *an.* 369. 13. *Ianu.* Scriptis, rebuſque geſtis in vita, poſt vitam miraculis clarus.

DIDIMVS Alexandrinus à puero cæcus plurima dictauit Origeniſmo infectus, *an.*372.

S. OPTATVS Mileuitanus Epiſ. ſcriptis refutauit Donatiſtas, nomen *Catholici* ſibi arrogantes, *an.*321. meruitque inſeri tabulis eccleſiaſticis *an.* 368. ſanctè vita perfunctus.

TYTVS Poſtremus Epiſc. Manichæos oppugnauit, in Matthæum & Lucam Commentatus vixit ſub *an.*365.

S. CYRILLVS Ieroſolymitanus Epiſc. creatus *an.*351. exagitatur ab Acacio Ariano: *an.* 359. à Conſtantio Imp. Ariano abdicatur: *an.*381. intereſt Conc. Conſtantinop. diemque obit *an.* 387. Scripſit Catecheſes, & de apparitione S. Crucis ad Imp.

S. EPHRÆM Diaconus Edeſſenus *an.* 365. prius Eremiticen diu coluit: Scorto eum depereunti, ſeque offerenti offert concubitum in foro publicum; confuſamque cōuertit in monacham. Eius miranda viſio ad commendationem S. Baſilij: Oſor magnus librorum hæreticorum; quod in Apollinaris libro conglutinato oſtendit: ex quo Apollinaris inuidia concepta extabuit. Ne fieret Epiſcopus, ſimulabat dementiam, vt raptores eius ad Epiſcopatum eo relicto fugerent. Moriturus iubet pro ſeſe preces offerri. Scripſit pia magis, quam Docta.

S. BASILIVS Cappadox, *an.*354. S. Greg. Nazianzeno familiaris, *an.* 362. cum hoc ad aulam Iuliani vocatus venire reſpuit; Monaſticenque profitetur. *An.*365. Semiarianos Lampſaci in Concilio prodit; Arianorum terror. &c. Diuinitus teſtata ſit eius Sanctitas S. Ephræm *an.*370.

An. 375. Monachos à Valente Imp. ad militiam coactos conſolatur. Obdormit *An.*397. Concionanti viſus S. Spiritus ſpecie columbæ aſſiſtere.

S. GREGORIVS Nazian. Theologus, S. Baſilio familiaris, *an.*354. quo autore Monaſticen inijt *an.* 362. Euocantur ex eremo Pontica ad Eccleſiæ contra Arianos defenſionē *an.*366. Orātq; pro anima fratris Cæſarij defuncti *anno* 368.

Conſtantinopolim vocatus calūnijs A-

rianorum inſuſpicionem hæreſios adducitur, *an.*378. Obornat' ab Arianis in eum ſicarius, *an.* 382. pœnitens veniam petit.

*An.*381. intereſt Conc. Conſtantinopolitano, poſt quod ſe abdicat Epiſcopatu.

*An.*384. Eleuſium Præfectum corripuit ob Eccleſiæ neglecta ieiunia. Obit ſancte *an.*389.

S. EPIPHANIVS Cypriorum Epiſcopus cæteris pleriſque Epiſcopis exilio pulſis per Arianum Conſtantium, ſolus remanſit, *an.*370. In diſſidio cum S. Ioa. Chryſoſtomo alter alteri mortem prædicit, *an.* 402. & euenit.

S. AMBROSIVS Mediolani Epiſcopus inuitus *an.*374. Clerum & Sacra reformat *an.*377. Reſiſtit Iuſtinæ Imp. tēplum Arianis poſcenti, *an.* 380. *&* 386. & in Conſiſtorio Imperatoris de rebus fidei diſputare renuit.

Et contra Auxentium diſputanti loquitur ad aurem Angelus.

*An.*387. Reliquias S. Geruaſii & Protaſii inuenit.

*An.*388. Theodoſium Imp. pœnitentem ab excommunicatione abſoluit, inflictam ob cladem Theſſalonicēſem. Moritur *an.* 397. miraculis, & ſcriptis, rebuſque geſtis iuxta inclytus.

S. PHILASTRIVS peracris Arianorum impugnator, hæreſium catalogum pertexuit ad vſque ſua tempora, claruit *an.*330. S. Philaſtrius autem Epiſc. Brixiæ item Arianorum inſectator claruit ſub *an.*369.

S. GREGORIVS NYSSÆNVS S. Baſilij frater ex coniugato creatur Epiſcopus *an.*369.

A Valente Imp. in exilium pulſus diu, *an.*381. intereſt Conc. Conſtantinopolitano Generali. Scribit librum de peregrinatione, *an.*386.

S. HIERONYMVS *an.*377. eremi expertus delitias dilaudat: Romam euocatus *an.*382.

S. Damaſum PP. iuuat in Decretalibus epiſtolis: Iouinianumq; confutat, Heluidium ac Luciferianos. Sub Siricio PP. *an.*385. Clero peroſus Romano diſſolutiori, & exagitatus Ieroſolymam confugit.

*An.*390. Scribens pro Virginitate cōtra Iouinianum, calumniam incurrit de nuptiarum deſpectu.

*An.*399. conclamat aduerſus Originaſtas.

*An.*401. Vigilantium confutat; & *an.* 410, Pelagium. Moritur octuagenarius *an.* 420. Leo appictus eſt hieroglyphicum ipſius.

THEOPHILVS Alexandrinus Epiſc. familiaris S. Hieronymo per literas, *an.*393. ſtrenuus contra Origeniſtas: *an.*403 S. Chryſoſtomum iuuat deponi epiſcopatu iniuſtè: idque iterato, impulſus ab Eudoxia Auguſta, *anno* 404. Qua cauſa vel poſt obitum S. Chryſoſtomi excommunicatur à Papa *an.* 407. Demum tamen pœnitens, & imaginem S. Chryſoſtomi rite veneratus obit *anno* 412.

S. SEVERVS SVLPITIVS ciuis Romanus, *an.*394. renuncians ſæculo Monaſticen profitetur.

Honoratus à S. Paulino, ſcribit vitam S. Martini, mittitque S. Paulinus *an.*397.

Infectus Pelagianiſmo S. Auguſtinum

num defunctum ſugillat: ſed agnoſcens ſuum delictum, id indicto ſibi perpetuùm expiat ſilentio. Diem obit *an.* 431.

S. Paulinus Nolanus Romæ Conſularis omnibus abdicatis, cum vxore cœnobium ingreſſa, ipſe Monaſticen Nolæ profeſſus, *an.* 394. ab Epiſcopis Africanis honoratur.

An. 398. Romam ad Limina Apoſtolorum peregrinans à PP. Anaſtaſio honorifice excipitur.

An. 431. Sancte obit ab Sanctis ante vita perfunctis prius viſitatus in morbo.

Paladius Galata Origeniſta, exagitat S. Hieronymum *an.* 388.

Ruffinus Aquileienſis à Dydimo Cæco erroribus infectus Origenis, fit dux eorundem, & S. Hieronymi ſæuus calumniator. Alijque tales.

S. Ioannes Chryſostomus *an.* 370. inuento libro Magico adoleſcens capitis incurrit periculum.

Init eremum, *an.* 382. tentatus grauiter eximia ſcribit.

An. 386. auguratur Sacerdos ex reuelatione; *an.* 397. creatur Epiſcopus Conſtan. *an.* 398. reformat Clerum. *an.* 400. Pulſos Ægypto Origeniſtas ſpe concordiæ fouit; dein expellit eoſdem. Componit hymnos eccleſiaſticos contra Arianos.

Vnde *an.* 401. At de Origeniſmo ſuſpectus: *an.* 403. deponitur Epiſcopatu in Synodo, iniuſte; idque iterato *anno* 404. ideoque prouocat ad Papam: Exul decedit *an* 407. clarus miraculis, rebus geſtis ac ſcriptis.

Dogmata Eccleſiæ Romano-Catholicæ Sæculi IV. Nouatoribus contraria, Exempli gratia.

I. *Veritatis Corporis Chriſti in Euchariſtia* aſſerit *S. Athanaſius* l. de Chriſti imag. *Nyſſ.* orat. catech. *Cyrillus* in Myſtagog. Plures collegit Garetius.

II. *Miſſam eſſe Sacrificium* docet *Nazia.* orat. 1. in Iulianum. *Ambr.* ep. 33. & lib. 4. de Sacram. *Athanaſ.* q. 34. ad Antioch. *Hier.* ad Helbidiam. *Baſilius Amphilochius, Cyrillus, Chryſoſtomus* Miſſas ſcripſerunt, ritusque Officii apoſtolicos. *Baſil.* c. 17. de Sp. Sancto.

III. *Sacramentum Confirmationis* docet *S. Ambr.* l. 3. de Sacramentis.

IV. *Confeſſionem auricularem & ſatisfactionem* aſſerit *S. Ephram* de compunct. cordis c. 3. *Hilar.* in Pſal. 118. *Pacianus* ad Simpronianum. *Epiphan.* in Panario: & quotquot ſcripſerunt contra Nouatianos.

V. *Liberum arbitrium* aſſerit *Athanaſ.* contra Gentes. *Baſil.* l. 3. contra Eunom. *Epiphanius* in Panario l. 1. *Hier.* in ep. ad Cteſiphontem. *Nyſſ.* l. de lib. arb.

VI. *Opera bona ad iuſtificationem & ſalutem neceſſaria* aſſerit *Ephram* l. de beatit. animæ. *Hier.* in Iſa. lib. 8. & in Daniel. 4. *Nyſſ.* orat. 2. de amandis pauper. *Hilar.* can. 7. in Mat. *Ambr.* ep. 82.

VII. *Primatum Romani Pontificis* aſſerit *Ambr.* in 1. Tim. 3. *Hier.* ep. ad Damaſum. *Concilium Nicænum.*

VIII. *S. Imaginum cultum & vſum*

aſſerit *Prudētius* de imag. Caſſiani. *Nazian.* ep. 40. *Sozom.* l. 5. c. 21. *Nyſſenus* Ora. in S. Theodor. *Euſebius* in vita *Conſtantini. Athanaſius* de imagine Crucifixi.[1]

IX. *S. Crucem* aſſerit viſio crucis facta Conſtantino. Euſeb. l. 1. vitæ Conſtantini. *Ruffinus* l. 1. c. 7. & 8. *Ambr.* de obitu Theodoſii. *Euſeb.* in Chron. *Cyril.* Catecheſi 4. *Paulinus* ep. 11.

X. *Inuocationem Sanctorum* teſtatur *Athan.* de Incarn. Et in Euang. de Deipara. *Baſilius* orat. in 40. Mart. *Nazian.* in laudem Baſil. & Cypriani. *Ambroſius* lib. de Viduis. *Prudentius* in hymno S. Laur. *Ephram* lib. de compunct. *Hier.* contra Vigilantium.

XI. *Suffragia pro defunctis* aſſerit *Epiphanius* hæreſi 75. *Lactantius* lib. 7. *Hieron.* lib. 18. in Iſa. *Nyſſ.* l. de anima. *Chryſ.* & *Baſil.* in Liturgijs. *Baſil.* in cap. 9. Iſa.

XII. *Cœlibatum præſertim Clericorum* aſſerit *Ambr.* ad Virginem lapſam, & fere plerique æui huius.

Pauca hæc in exemplum ſuffecerint: ſic enim ire per ſingula licet.

Hæreſiarchæ in Sæculo IV. diſſoni Papis.

33. Arivs *an.* 306. adhæſit Meletio, Ægypti Epiſcopo nominato; ſed vt Petrus Alexandrinus eum in Synodo depoſuit, ob ſacrificationem idolis factam, aliaque flagitia: ideo Meletius conuitia in Petrum confinxit, & Schiſma inuexit. Tunc Arius deſerens ſchiſma creatur à Petro Diaconus Alex. at mox reuertit ad Meletiũ; qua cauſa Petrus eũ excõmunicabat. Meletius vero Maximin. Imp. in Petrũ exacerbare ſic, vt *an.* 310. cum alijs Epiſcopis Ægypti à tyranno pro fide capite plecteretur. Prius tamẽ S Petro viſiones ſunt factę, quas ipſe deſcribit. Oranti viſus duodennis, ſciſſo collobio nuditatẽ ſuã tegere: ſciſcitanti quis veſtẽ ſcidiſſet; coruſcus puer ait; Arius. Caue, eũ receperis, idemq; poſteris manda: Et vero tu Martyrio finies. Nunquam in Sede S. Marci ſedere voluit; quod, quoties ad eã acceſſiſſet, diuinã in ea ſedere virtutẽ radiantem videret. *An.* 315. Meletius Arium S. Scripturæ interpretẽ defert ad Alex. Alexãdriæ epiſcopum, quod aliena doceret. Cõuictus Sacerdotio exuitur, eiicitur. Fugiens infamiam Euſebiũ Nicomedẽſem Epiſ. aliosq; ſeducit, & *an.* 318. rurſus in Conc. Alex. dãnatur. Cõſtantin. quoque encyclicis eum perſtringit *an.* 319. *An.* 325. Nicæni Patres adeius ſcripta cohorreſcunt; exuriq; ſub pœna capitis iubentur. Canẽs vero palinodiam mittitur in exilium. *An.* 327. Euſebius perſuadet Conſtantino, vt ab exilio reuocaretur: & ab Euſebianis in Communionem receptus, ſeditionum Alexandriæ autor citatur ad Imp. cauſæ dicũdæ *an.* 330. vbi Nicænæ fidei doloſe ſubſcribit. Protinus ab Euſebianis in eccleſiam introducendus, in ſeceſſu medius crepans viſcera effudit cum anima; precibus S. Alexandri Epiſc.

Ariani *an.* 343. confutantur à S. Antonio voce & miraculis, quorum ſacrilegia ei per viſum oſtendũtur *an.* 359. Poſt diram rabiem, *an.* 352. ambiunt cõmunionem apud Liberium; ſed repulſi. *An.* 353. arte ſibi deuinciunt Conſtantium, qui plurimos exulare iubet Epiſcopos, *an.* 356. immani cum perſecutione: Athanaſium exagitant, *an.* 357. Oſium ſibi

ſibi ſubſcribere cogunt per Imp. itemq; Nicææ in Thracia Patres *an.* 359. ACACIANI quoq; ſunt dicti ab Acacio Cõſtantinop. Epiſc. eorum ſignifero. *Anno* 370. Miraculis eorũ hæreſis confunditur. Arianus baptiſmo extinguit filium Valentis Imp. *An.* 400. Orthodoxos imitati hymnos concinunt; ſed edictis Arcadij coercentur.

34. DONATVS *an.* 306. ſucceſſor in pſeudoepiſcopatu Carthag. ab intruſo, & mox demortuo Maioriano contra S. Cæcilianum, TRADITORVM hæreſin ita confirmauit, vt ab eo *Donatiſtæ* vocarentur. *An.* 313. prodente S. Cæciliano Romæ in Conc. ab S. Melchiade dãnatur cũ ſectarijs; qui ad Imp. Conſtantin. appellãt accuſantes Cęcilianũ quib. hic ait: *Petitis à me in ſeculo iudicium; cum ego Chriſti iudicium exſpectem.* Simul eos ad Papã reijcit. Hinc iterum damnatis ad Imp. appellantibus, is ait: *O rabida furoris audacia! Vt in cauſis Gentilium ſolet appellationem interponunt* Poſteri tamen Donatiſtæ iactabant, Imperat. ipſis cauſam adiudicaſſe: infamantque Papam ab Traditionis nota poſt annos modò 100. Ergo *an.* 314. ad Conc. Arelatenſe demiſſi damnantur ibidem. Inde rurſum ijs ad Imperat. appellantibus, ſtatuit Cõſtãtinus: *Quicquid in quacunque cauſa iudicatum ab Epiſcopis; id ſæculari Iudici indicatum eſto.* Item, *Faſces ac Præſides Epiſcopis ſubeſſe debere decreuit. An.* 321. arrogantes ſibi nomen *Catholicorum* ab Optato ridentur. *An.* 360. iungunt ſeſe Macedonianis. *An.* 362. Ab Iuliano relaxantur ab exilio ad turbandam Eccleſiam: & immania deſignant.

An. 368. penes eos remanſiſſe Eccleſiam iactant. *An.* 394. In ſectas ſciſſi ſe inuicem damnant.

35. AVDÆVS Meſopotamius vitæ probatiſſimæ, acer improbe viuentium obiurgator; demum vna cum ſeueris ſuis ab Eccleſia ſeceſſionem facit ſchiſmaticus. Relegatus à Conſtantino in Scythiam exul barbaris Chriſtum prædicat cum gentis multa conuerſione, & plurium conſtructione monaſteriorum. Dogmatizauit: *Deum habere formam humanam. Paſcha luna XIV. celebrandum: Peccata parua tantum confitenda, maiora ſilenda. &c.* Atque iſta fere *an.* 341.

Perijt bis exul & abſtentus.

36. MESSALIANI *an.* 361. Siue EVCHITÆ, id eſt, Precarij ex anachoretis orti fingebant, *Sacramenta nec prodeſſe, nec obeſſe; ſed Orationem ſolam: Baptiſmum radere peccata, ſicut nouacula pilos, vt recreſcant; præſertim pec. originale: Cuique inhabitare diabolum; etiam Apoſtolis; Se SS. Trinitatem oculis corporeis cernere: Non laborandum eſſe, ſed precandum: Eleemoſynas ſibi ſolis deberi. &c.*

37. DONATVS alius ab illo, *an.* 331. pſeudoepiſcopus item Carthaginenſis magni habitus, eo ſe extulit, vt ſe quaſi pro Deo gereret; ac nonnullis etiam Epiſcopis videretur: Vt per eum, ceu Deum, iurarent: Magiſtratus & Imperatorem quoque conuitijs laceſſebat.

Patiebatur à ſuis iactari: *Donatus orauit; & reſpondit ei Deus de cælo.*

Ab hoc propudio coorti CIRCVMCELLIONES vbique Magiſtratum calumniabantur minaciter eis ſcribentes.

Seipſos occidebant, aut occidi curabant.

bant, vt Martyrum nomen ſortirentur.

An. 348. prohibuit Imperator eis dari eleemoſynam. Exhalat Donatus animam *an.* 368.

38. MACEDONIVS *an.* 342. ab Arianis per tumultum creatur Epiſcopus Conſtantinopolitanus; at *an.* 351. vi armata introducitur à Conſtantio.

At *an.* 359. irato Conſtantio abdicatur.

Fingebat *Sp. Sanctum non eſſe eiuſdem ſubſtantiæ cum Patre & Filio; ſed horum famulum.*

Vitam cum ſuis ducebat Monachorum ſimilem.

Quidam, vt Cyziceni præſtigijs operam dabant; vt oleam ſpecie precationis tranſtulit quidam, vt auditorij ſui feneſtram adumbraret. Alius mortuũ eloqui iuſſit, quãtum ei deberet vidua, à qua fœnerator plus exigebat: & edixit.

S. Athanaſius in deſerto deliteſcens primus fulminauit damnationem in Pneumatomachos iſtos, *an.* 360. Iungebantur autem eis Semiariani & Ariani.

An. 381 à Theodoſio vocati ad Conc. Conſtantinop. Generale damnantur: Et ab Imp. proſcribuntur.

39. PHOTINVS Sirmij in Illyrico Epiſcopus fingit, *an.* 342. *ilium Dei merum eſſe hominem.*

Nec ante B. V. Mariam fuiſſe: Tunc cœpiſſe eſſe Chriſtum, cum Sp. Sanctus in baptiſmo ſuper eum deſcendere viſus eſt.

Ariani cum in Conc. Sirmienſi condemnant. Eius ſequaces dicti ſunt HOMVNCISTÆ.

40. APOLLINARIS *an.* 349. Laodicææ Lector, fugienti S. Athanaſio adhæſit; quod cum Arianus Epiſcopus ei daret crimini, vt ecclesiâ excluderetur; impatiens deſciuit à fide; Finxitque, *Chriſtum nullam Animam habuiſſe, ſed ſola Diuinitate animatum fuiſſe.*

Negabat Mariam eſſe Deiparam. Natum ex ea Chriſtum vt cæteri hominum: Creatum hominem prius, dein ſubijſſe Deum in eum: Eſſeque duos filios, Dei Patris vnum, alterum Matris: Deitatem in eo per gratiam eſſe operatam, non eſſentialiter vnitam.

Crucifixum non adorandum eſſe. &c. Maximum Patrem, Maiorem Filium, Magnum Sp. Sanctum.

Chriſtum in Diuinitate paſſum: Animas ex traduce generari, id eſt, animas ex animabus: Hypoſtaſes in Diuinis non reperiri; Beatitudinem conſtare ſpatio mille annorum.

S. Damaſus in Concilio Romano ipſum cum ſectarijs damnauit *an.* 373.

Quod S. Ephræm libri eius folia conglutinaſſet, ex contemptu hoc indoluit ſic, vt extabeſceret.

41. AETIVS, *an.* 356. à Conſtantio in Epiſcopatum Antiochænum intruditur Arianus: natus ex plebeis, aurifaber primum, dein S. Paulini diſcipulus, ab ipſis demum Arianis damnatur Sirmij, *quod fingeret, Filium Patri omnino diſſimilem eſſe: Scio Deum*, aiebat, *ipſumque noui vt nequidem me norim magis.*

An. 359. damnatus à Conc. Conſtantinop. proſcribitur in exilium à Conſtantio:

An. 362. à Iuliano relaxatur, vt turbet Eccleſiam.

Finxit etiam cum Eunomio, *Sp. Sanctum eſſe creaturam filij: Opera non eſſe neceſſaria ad ſalutem; fidem ſufficere ſolam.*

Et qui Epiſcopatum retinere nequibat.

Digitized by Google

bat, finxit; *Epiſcopos & Presbyteros eſſe æquales: Pro defunctis non precandum, non ſacrificandum: non ieiunandum; non Feſta celebranda.*

42. ANTIDICOMARANITÆ, *anno* 373. ex Apollinari progreſſi in Arabiã, B. Mariam, nato Chriſto, conſueuiſſe Ioſepho.

43. COLLYRIDIANI, eiuſdem genimina, die certo in ſella curuli exponebant ſtatuam Deiparæ, eique collyridem offerebant in ſacrificium per fœmellas.

44. VIGILANTIVS *an.* 395. terræmotu delatus Ieroſolymam, ait Hier. *nudus orare ſolebat.* Rodebat in eccleſia *vſum luminum: Vigilias; Collectas eleemoſynarum; Reliquiarum miracula: Cœlibatum clericorum.*

Inualuit in Gallia. Finxit *Inanem eſſe inuocationem Sanctorum, cultumque reliquiarum.* Refutatur à S. Hier.

45. HELVIDIVS *an.* 382. finxit, Deiparam, nato Chriſto filios ex Ioſeph ſuſcepiſſe plures. Confutatur Romæ ab S. Hieronymo.

46. IOVINIANVS pſeudomonachus Mediolanenſis *an.* 382. finxit, *paria eſſe & peccata; & præmia Sanctorum: Virginitatem non præſtare ieiunio.*

Vixit ſplendide. Cõfutatus à S. Hieronymo, damnatur à S. Siricio Papa in Conc. Mediolanenſi an. 390. Et relegatur in exilium à Theodoſio.

47. PRISCILLIANVS Hiſpanus nobilis, prædiues, acerque ingenio, in pulſos Ægypto Gnoſticos lapſus, ac Manichæos, vnam ex ijs alijsque conflauit hæreſin, auxiliante magia: *anno* 381. Cæſarauguſtæ per mulierculas cœpit, ac profecit. Finxit, *Animas eiuſdem cum Deo eſſe ſubſtantia: Mundum creatum à principe maligno: Dominicis ieiunandum, vacandum Veneri: Chriſtum non veram aſſumpſiſſe carnem: Hominem ex XII. ſignis Zodiaci compoſitum, alligatumque fatalibus ſtellis: vnde ſigna ſingula ſingulis membris tribuebant, Maſculus ephemerialis inde originem traxit. Carnes, vt immundas, non edebant, diuortia ad libitum frequentabant: Sabellium de Chriſto docuiſſe recte: mendacium non eſſe peccatum. &c.*

Damnatus *an.* 381. in Conc. Cæſarauguſtano cum ſectarijs, eijcitur ex Hiſpania. Delati in Italiam ſe *Catholicos* dictitant, Communionem ambiunt; nec tamen acceptas ſpecies ſacras deglutiebant.

S. Damaſus Papa & S. Ambr. eos reijciunt ac damnant: mox doloſe in Hiſpaniam irreptant.

An. 385. rurſus in Conc. Burdegalẽſi damnantur: Autorem ſectæ Maximus Imp. capite plectit; quem ſectarij pro martyre colunt pluribus exagitati Concilijs.

VARIA

Fidei Teſtimonia hiſtorica in Sæculo IV.

ANNO CCCI. Maximiano, triumphatis Perſis, feſtum ludosque dijs celebrante, & ſpectatores ſanguine victimarum aſperſuro, abſcedunt Chriſtiani, quorum ope vicerat.

Perorat pro Diis, diris fulminibus multi cadunt.

Thophida virgo in proſtibulum pertracta, legit Euangeliũ; eã violaturi corruunt mortui: abit ea libera. Chriſtiani in Natali Chriſti cum ipſa eccleſia collecti comburuntur.

Anno cccii. Diocletianus edicto curat vbique S. Biblia exuri; itemque libros ethnicorum, è quibus gentiliſmus conuincebatur.

Vt Martyriorum, ſic miraculorum plena omnia in hac perſecutione. Tunc Arnobivs ſe Chriſtianũ profiteri cœpit, ac ſcribere contra Gentes.

Anno ccciii. *Traditores* facti plurimi Epiſcopi: Carthaginenſis Euangelia tradidit, quibus in rogum iniectis imber & grando ruens flammas extinxit.

Qui vltro *S. Codices* habere ſe prodidiſſent Iudici, vt martyrio afficerentur; ij inter Martyres haberi vetantur; quo inſolentius ſeſe Confeſſores iactabant; idque in Aſia. *Dominici celebrandi lex* & neceſſitas ea eſſe ducitur, vt reciproce diceretur: Qui agit, Chriſtianus eſt; & contra.

Geneſius minus dans in ſcena ritus Chriſtianos conuertitur, & martyrio coronatur.

Anno ccciv. Diocletianus & Maxim. ſe abdicarunt imperio, quod nequiſſent extinguere Chriſtianos. Quorum & acta perierunt, in pœnam Euangelii perſecuti.

Et tamen ijs ethnici in erectos incidunt coloſſos tropæa deleti nominis Chriſtiani.

At Maximianus reſumit eodem anno ſceptrum: victus à Conſtantino, *an.* 307.

Seipſum laqueo ſtrangulat. *Conſtantius* vero Imp. obit in Britannia Chriſtianus, ad quem Româ confugerat Conſtantinus. Diocletianus moritur *an.* 316. Vide infrà.

Anno cccv. *S. Reliquiarum* honor latè celebris habebatur, adeo vt Procõſul Tharſi Simplicius auri cupidus quaſi forum reliquiarum aperuerit. Quo & Agrippæ amaſius *Bonifacius*, vt emeret, miſſus, viſis martyrijs, & ipſe Chriſtianum ſe profitetur; & plectitur.

Pro Lapſis reconciliari poſcentibus S. Petrus Alexandrinus Epiſc. *Regulas pœnitentiæ* præſcripſit; Vt, captis, tortis & lapſis 40. dierum Captis & lapſis, vnius anni pœnitentiam; Non captis, & lapſis, duorum annorum: Simulatoribus ſex menſium Mittentibus pro ſe ſeruum qui ſacrificaret, anni: Sponte ſe offerentibus, & lapſis, ſolatium dandum, & Euchariſtia: Clericis lapſis priuatio officiorum: pecuniâ redimentes ſacrificationem non puniendos, quod animam ſeruarint ære; ſimiliter fugâ lapſi.

Concilium Elibertinum ſtatuens, lapſos nec in agone communicandos, id vt affine Nouatianiſmo, eſt improbatum in hoc; in alijs adprobatum à Papa.

Anno cccviii. *S. Procopius*, Dux Ægypti, in Scytopoli crucem auream è collo geſtandam fabre fieri curabat: aurifaber in paratâ poſtridie mane cernit inciſum ei ſuperne *Emanuel*, hinc *Michael*, inde *Gabriel*, hebraicis literis.

Marcus aurifaber eraſurus, nequijt. Eius præſidio Procopius plures abſtulit ab hoſte victorias.

Anno cccix. *Virginum Martyrum deuota Chriſto* caſtitas emicuit.

S. Pe-

Digitized by Google

S. Pelagia rapienda, ſe comit velut ad nuptias itura cum ſorore & matre ſeſe in præterfluentem deijciunt Antiochiæ.

Alia ibidem ob procorum importunitatem profeſſa eſt Virginitatem, vt ſpem nuptiarum incideret pro eis: qui ſacrificare nolentem in lupanar abdiderunt: vbi precantem miles, ſpecie libidinis ingreſſus, mutatis veſtibus liberans martyrio ſeſe offert pro ea.

Cum vero ducendus eſſet, ecce Virgo proſiliens, me, me; adſum: itaque cum ipſo necatur.

Idem Didymus Alexandriæ præſtitit Theodoræ: Alexander Antoninæ: Palladius Agnetæ.

S. Euphraſia Nicomediæ vim militis effugere nequijt, ergo eludit: Fingit ſe magicam percallere, Inprimis quæ inuulnerabilem redderet; prius eam ab ſe diſceret artem miles, quam ipſa potiretur.

Collum cera obligat, ferire iubet; capite deiecto remanet virgo.

ANNO CCCX. Meletius Lycopolitanus Epiſcopus *anno* 306. captus negans Chriſtum, & ſacrificans; à Sancto Petro Epiſc. Alexandrino deponitur Epiſcopatu; factus dein Epiſcoporum perſecutor cum Diocletiano.

Cui colludentem Arium item excommunicat Petrus. Verum hoc anno 310. recepit eundem, creatque Diaconum.

Et continuo in viſione cernit Duodennem cum ſciſſo colobio dicentem, *Arius ſcidit.*

Ergo monet, ne vnquam reciperetur Arius, ſi relabi eum contigiſſet.

S. Petro dein ob Chriſti fidem capto, ciues excubant ad carcerem ex amore eiuſdem: Monialis, ignara illius capti, vocem audit; *Petrus initium Apoſtolorum; Petrus Alexandriæ finis Martyrum Epiſcoporum.* Conſummat martyrio.

ANNO CCCXI. *S. Lucianus* presbyter Nicomediæ dum rapitur ad carcerem pro fide, viſos milites lapſos circiter 40. reducit ad fidem, cumque ipſo cippis includuntur.

Quos in feſto Theophaniæ ſolicitos de cultu feſtiuo ſolatus Lucianus ait, ego ſim ara, vos circumſtantes templum; tantum pectori meo conſecrandam hoſtiam & calicem imponite.

Fit: Miſſam patrat; ipſe ſumit, datque cæteris. Poſtridie affectis martyrio.

ANNO CCCXII. Mexentio tyranno in Conſtantinum ducente, viſi in Italia diuini exercitus, qui ad Conſtantinum ſe tendere dicebant.

Vidit ipſe poſt meridiem in cœlo coruſcam Crucem inſcriptam hiſce: *In hoc vince.*

Ergo Labarum ſuum eâdem, vexillaque cætera, & ſcuta & galeas inſignit cruce.

Contra 100000. educit vixdum 20000.

Apud Taurinos hoſtem delet horror nemine exercitus Cæſariani læſo; Tyrannus in Tiberim ſeipſum deijcit; perit.

Conſtantinus Deum viciſſe fatetur; triumphator Vaticanum aſcendit Apoſtolos rite veneratus: cruces vrbe tota ſtatuit: Senatus, ei gratificaturus, Chriſti ſtatuam ponit.

Factus igitur Chriſtianus Cõſtãtinus Martyres tumultuariè in perſecutione tumulatos, honorificè recõdi mandat.

Papæ Melchiadi donat palatium Plautij Laterani, ab Nerone cæſi, bonis confiſcatis.

Datis reſcriptis edicit imperio toto *bona eccleſiaſtica reſtitui*: *Clericos ab omni munere ciuili reddit immunes*.

Titulum tamen *Pontificis Maximi* ſeruat, ab antiquo coniunctum Imperatorio; ne ſubita mutatio populi Ro. cieret offenſam, ac motum. Eum tam Gratianus poſt quartum imperij ſui annum depoſuit, ſolique Papæ Romano remiſit.

ANNO CCCXIII. Conſtantinus Donatiſtis S. Cæcilianum Epiſ. per literas accuſantibus, ait: *Petitis à me in ſæculo iudicium; cum ego Chriſti iudicium expectem*: ſimul eos ad Papam remittit.

Papa vero per Concilium damnante Donatiſtas, hiſque ad Conſtantinum appellantibus, ait: *O rabidi furoris audaciam; vt in cauſis gentilium ſolet, appellationem interponunt.* Poſteri tamen Donatiſtæ iactarunt, ſibi cauſam adiudicatã fuiſſe. Mos viget peruetus, ſub Miſſa benedicendi eulogias, i. panes fermentatos: quos dari cuique ſignũ erat *Romano-Catholicæ Cõmunionis* publicũ, & priuatũ.

ANNO CCCXIV. Maximinus à Licinio victus æſtuoſo morbo torretur vt exareſceret; faſſus iuſtam pœnam ob Chriſtum perſecutum.

Mortui nomen è tabulis eraditur. ſtatuæ vbique trahuntur, plectuntur amici.

Conſtantinus edicit; *Quod de quacunque cauſa fuerit ab Epiſcopis iudicatum; id ratum ſanctumque ſit Iudicibus ſæcularibus.* Quin voluit ſanciri in Conc. Arelaten ſi, *Vt Faſces ac Præſides Epiſcopis ſubeſſent.*

ANNO CCCXV. Conſtantinus præcidit aures Iudæis, quod Romæ diſputatione conuicti perſequerentur cõuerſos Iudæos; nollentque Principi parere Chriſtiano.

ANNO CCCXVI. *Diocletianus* viſa Chriſti exaltatione, & ruina ethnica extabuit lente, acceſſit cœcitas, putredo viſcerum, vermicoſa lingua quam commanſam eiectat dicens: *Væ! Iuſtas pendo pœnas impiorum conatuum in Chriſtianos.*

Conſtantinus turbatores Donatiſtas ſolum exilijs mulctat, tam quod vani ſeſe de martyrio iactarent, idque affectarent: tum quod nomen *Chriſtiani* in eis reuereretur.

ANNO CCCXVII. Licinio tyranno bellum in Conſtantinum moliente, paſſim viſuntur milites Cæſariani; momentoque triumphantes diſparent. Inclinatam forte aciem in Conflictu illata cruce erigit Conſtantinus, hoſtemque fugat: Signifer ſibi fugâ conſulturus alteri tradit vexillum, ſimul oppetit, ſaluo vicario, cuius pertica Crucis tela vndique excepit.

Conſtantinus anno inſecuto dimicaturus cum Licinio conſpicatur equitem ignotum ſibi crucem præferre: alias idem iuuenes duos; alias vidit caſtra ſua diuiniore igne colluſtrari.

An-

Digitized by Google

Anno CCCXXI. Conſtantinus edicit *Dominicam* vbique feriandam; ea comprecandum;ſuis ipſe aulicis & exercitui ſtatas preces præſcribit.

Iubet& *feriam ſextam* præ cæteris honorandam.

Sancit,vt Eccleſiis teſtaménto legata bona minime negentur: quo eæ protinus mirificè diteſcunt.

Donatiſtas, nihilo meliores in exilio, relaxat. Silentio ſerpunt: Dici *Catholici* affectant,& videri *ſe communicare cum Romano Epiſcopo*: Idcirco creant Epiſcopum, Romam mittunt tanquam in Communione Papæ degentem. Sed fraus proditur.

Anno CCCXXIV. Conſtantino diris conſcientię agitato,ob illatas pluribus neces, ſuadet Oſius Cordub. Epiſc. baptiſmum: at Flamines expiari poſſe negabant.

Correpto lepra illi ſuadent balneum ex infantili cruore: at miſeranti matres apparentes, Apoſtoli iubent baptizetur à Syluestro, & orbe toto reſtauret eccleſias.

Inſperatam igitur ab eo pœnitentiam priuatus agit, poſitâ coronâ.

Baptizatur,& ecce lux cœlo accidit, & in ea Chriſtus ei perſanato dare dexteram viſus eſt. Miram vim auri in fontem dat baptiſmi.

Die prima in albis edicit, orbe toto Deum vnum verum eſſe colendum: *alterâ* pœnas dictat in blaſphemantes Chriſtum, aut Chriſtiana Sacra irridentes: *tertiâ* in Conuitiantes Chriſtianis: *quartâ* Romanæ Eccleſiæ priuilegia impendit: *quintâ* cunctas eccleſias eſſe azyla iubet iſthuc confugituris: *ſextâ & ſeptimâ* edicit, neu vſquam templa ponantur citra Papæ permiſſum: *octauâ*, bidente primus aperit terram pro eccleſia in habitu priuato, ſportasque XII. terra plenas ſecum aſportat. Dein duabus horis ad Senatum Populumq; Rom. perorat pro fide Chriſtiana, tricies acclamato iſto; *Qui Chriſtum negãt, malè pereant*, aliaque talia. Soli Senatores pertinaciter ei reſtiterunt.

Effuſa eius in excitãdis eccleſiis munificentia vrbem, orbemque compleuit. Edicit neminem inuitum baptizandum: Præfecturas vacantes dat Chriſtianis; ethnicos ſatrapas palam ſacrificare vetat.

In erectione columnarum immanium mœſto architecto, quod neſciret quemadmodum eas eleuaret, apparens B. Virgo M. cui templum parabatur, oſtendit machinas, tresque iubet pueros è ludo ſumi auxiliares, per quos erigit, quas quantauis virorum vi ſtatuere nequibat.

S. Syluester, quem Vrbs eo vſque colebat draconem, occluſo antro occidit. Verum ethnici alium ſculptum cum gladio in ore iſthic ſub gradibus poſuerunt; quos ſcandens quotannis virgo decidebat in enſem mactata idolo: quem dolum monachus aperuit. Inde S. Silueſtro appingitur draco.

Anno CCCXXV. *Ad Conc. Nicænum* venientibus Epiſcopis Conſtantinus occurrens caput manibus eorum ſupponit; ſedentibus adſtat; nec ſedit niſi iuſſus.

Ideo vero quondam Valentinianum tali dedignatum honore S. Martinum ignis è ſella exiliens compulit eum Sancto

cto etiam ſupplicem accidere. Multi Epiſcopi miraculis, doctrina, vita, Confeſſione inclyti conuenerunt ad Concilium; inter quos & filij Sathan adfuerunt Ariani; & ij vel Negatores olim, vel Traditores; qui in gratiam Conſtantini Actis Synodi ſubſcripſerunt; ſed mox reſilierunt.

Cumque contra Catholicos darent Conſtantino libellos; is ne lectos quidem exuſſit, dicens: *Vos dati eſtis à DEO Dij ad nos diiudicandos: Vos Dei exſpectate iudicium*; Vel purpura ſua peccantem Sacerdotem tegere paratus.

Ad Concilium quoque *Philoſophi* conuolarant *ethnici*; ſed hi argutantes confuſi conuictique à Chriſtiana ſimplicitate tum aliorum, tum Spiridionis, qui dicenti σκιμπόδιον pro γράββατον, occlamabat; *Tun' melior eo, qui dixit Grabbatum.*

Alexander Epiſc. Conſtantinopol. monitus à Conſtantino, vt cum Philoſophis diſceptationem iniret; ipſe principem ex omnibus delectum reddidit mutum iſto: *In nomine IESV CHRISTI præcipio tibi; ne loquare.*

Exorauit Conſtantinum Euſebius tectus Arianus, ne damnati Ariani Epiſcopatibus eijcerentur; at iuſſi dant libellum palinodiæ ac pœnitentiæ: quorum & ſcripta exuruntur, exurique iubentur edicto Imperatoris.

Et ipſe Euſebius conſentit in *Conſubſtantiale*; ſed ſuo hoc ſenſu tacito, *Filium non eſſe partem ſubſtantiæ Patris, ſed ei ſimilem.*

Altera Qvæstio Nicæni Conc. erat *de die paſchali.*

Mandatur Alexandro calculatio. Decernitur tenendum morem Romanum Lunæ XV. Orientalium morem de luna XIV. deſerendum.

At protinus Imperator edicto id publicat contra Quartodecimanos. Sancijt item Conc. Pſalmos finiendos iſto, *Gloria Patri, & Filio, & Spiritui Sancto: ac addendum: Sicut erat in principio, & nunc, & ſemper, & in ſæcula ſæculorum. Amen.*

Idque propter Arianos dicentes: *Gloria Patri per Filium in Spiritu Sancto.* Sancitum; in Sacris ſolennibus *Symbolum Nicænum* recitari; cum alias ſolum in paſchate recitaretur ſymbolum Apoſtolorum.

Hoc vero ſolum Romæ relictum; quod nulla ibi ſit vnquam hæreſis exorta, quæ inualuiſſet. &c.

Obierant ante finem Concilij Chryſantus & Maſſonius; Patres horũ tumulis imponunt decreta, orantque ſubſcribant. Et ecce, poſtridie manè ſubſcripſiſſe repertum eſt.

Imperator omnes religioſe veneratos dimittit. Sylueſter in Romano Concilio Acta decretaque Nicæna confirmat.

Anno cccxxvi. Meletiani & Ariani in vnam coeunt Communionem, vt iunctim Catholicos impugnent; ſed vtroſque Conſtantinus edicto priuat Catholicorum priuilegijs.

Sepulcrum Domini aggere obrutum ab ethnicis, impoſito Veneris idolo, Conſtantinus templo coornat, nouamque conſtruit Ieruſalem contra veterem; & *Crucem* defoſſam reſtituit; quã partim ſuæ in foro ſtatuæ includit ad præſidium vrbis nouæ; partim Veteri mittit. Et Crux ea nil minuebatur, quotquot inde

inde particulæ deciderentur. Helena in monte Oliueti templum ponit Virgini Matri. *Clauis Crucis* Conſtantinus ſic vſus eſt: vnum in equi frenum vertit; alterum diademati inſeruit: tertium mari Adriatico ſedando iniecit: quartum ſuę venerationi reſeruauit; demum hūc cum parte Crucis templo S. Crucis Romæ legauit moriens.

ANNO CCCXXVII. Gētium Nationumque Conuerſiones ad Romanocatholicam fidem ſunt factæ. INDI hoc caſu; Meropius philoſophus orbē perluſtrans, dulcidalæ gratiâ appulit ad Indiæ oram: barbari omnes vti Romanos contrucidāt; duos pueros ſub arbore lectitantes ad Regē adducunt: placent: educantur: Ædeſio pincernæ, Frumentio Rationarij munus datur. Rege fatis perfuncto, Regina per eos omnia regnat. Demum Frumentius ab Athanaſio petit Epiſcopum mitti; qui ipſum ordinatum remittit, Indoſque conuertit inclytus miraculis.

Apud IBEROS ancilla captiua ſerit Fidem. Notabatur ſtatis diebus orare, ieiunare, &c. Reginam, eiuſque infantem ſui tactu cilicij ſanat; conuertit.

Rex ſuaſæ neglıgens conuerſionis, in venatione per tenebras errat: inuocanti Chriſtum lux oboritur, vt ad ſuos redierit; fidem porro diſcit ab ancilla, colitque.

Eadem precata Deum, nulla vi mobilem columnam, ad templi ſtructuram, facit in aere penſilem ſeque librate ſuper baſi deponentem.

Ioſephi Iudæi tarda, & mira conuerſio fuit.

Euangelium clam lectitabat; ſigno crucis victas incantationes libidinarias vidit, obſtupuit: ter à Chriſto ſibi apparente æger ſanatus, cōuertiq; iuſſus, noluit. Demum oblectationem Euangelij ab Iudæis in fluuium præceps actus, nō niſi diuinitus euadens, ſe Chriſtianum profitetur; ad Conſtantinum confuga fit Comes domeſticus: ius conſtruendi in Tibariade templa impetrat: ibi cum fornax parandæ calci non poſſet, per magiam Iudæi, ipſe infusâ aqua benedictâ in nomine Crucifixi, diſpulit magiam. &c.

ANNO CCCXXVIII. S. Athanaſius ſuum viſitans Epiſcopatum, defertur ad S. Antonium, cui duo detulit pallia. A quo *Monachatus* mirifice auctus eſt; ſeu Cœnobitarum in communi viuentium; ſeu Anachoritarum deſerta incolentium. *Monachorum traduces* ex Oriente Romam ſecum adduxit S. Athanaſius in fuga: *an.* 340. In Vrbe, totoque occidente multiplicatos Euſebius Vercellenſis, & ipſe eorum hoc anno translator ex oriente in occidentem, eos *cum Clericatu coniungit* per occidentē: Auguſtinus in Africa. Martinus in Gallia: Athanaſius Alexandriæ. &c.

ANNO CCCXXX. Noua Roma dedicatur B. Virgini Deiparæ. In ſua ſtatua Clauū crucis includit: cuius in dextera pomum aureum cum cruce; inſcriptio talis: *Tibi Chriſte Deus vrbem hanc cōmendo.* Varias *reliquias* condidit in baſi; vt dolabram Noachi; reliquias 7. panum Chriſti. &c. Tres Cruces ſtatuit cum hac epigrapha: *Ieſus Chriſtus vincit.* Ad tertiam plura edita miracula ſunt: tertio quoquo anno viſi eam circuire ac ſuffire Angeli cantantes triſhagium.

Sal-

Sallicanus à Conſtantino contra Scythas miſſus, victimat Marti; Sed ab exercitu deſertus fugit.

Iuſſus à Sacerdote vouere, ſe fore Chriſtianum: paret: Ducit recollectum exercitum; præit Angelus cum cruce, virique duo; quos ſecutus ad ipſum vſque Regem ſe penetrans ſupplici parcit totius victor Scythiæ. Ideo vouit perpetuam continentiam. Interim filiæ eius conſecrabantur in moniales.

Poſt ipſe Conſul ſua diſpertiit pauperibus, ac Monaſticen profitebatur.

Anno cccxxxviii. Sapor Rex Perſarum, morte Conſtantini audita, imperium incurſat: Niſibin diu nequicquam impugnans, muros demum immiſſo fluuio deijcit; qui tamen mane primo inſtaurati ſtabant; inque ijs Rex conſpicatus virum auguſtiſſimum, ei mortem intentantem; obſidionem ſoluit.

S. Ephræm orarat S. Iacobum Epiſcopum Niſibenſem, vt maledicat exercitui imprecatuſque ei cyniphes, ab his dire infeſtati omnes, animis deijciuntur. Nunquam vero capi vrbe ea quiuit, quouſque S. Iacobi reliquiæ ibidem ſunt aſſeruatæ.

Anno cccxxxix. Ariani apud Papam accuſant S. Athanaſium: *Pacificas* ab eo petunt, vt Catholici viderentur.

S. Antonius in Viſione conſpicatur aram, mulis cinctam, calcium ictibus diſſipari: viſoque irriguit. Schema arianiſmi id erat.

Anno cccxl. S. Athanaſius ad Conc. Romanum confugiens, in Vrbem ſecum intulit Monachos Antonianos. Contra quos clamare Circumcelliones: *Quid ſibi vult nomen MONACHVS: Vbi ſcriptum eſt?* Suum Romæ cõdidit Symbolum, Romanoque obtulit Concilio.

Anno cccxli. Ariani quartùm mutant ſuam fidei Confeſſionem, voluntque videri Nicæni obſeruatores vt Catholici eſſe credantur: Quintùm anno 347. qua *Eſſentialem eſſe Filium cum Patre dicunt*: non tamen *Coeſſentialem*. Atque inde *Semiariani* ſunt dicti. Adſciuerunt autem ſibi Donatiſtas in communionem contra Romanam. Atque eo poſtea Creſconius contra Auguſtinum probare nitebatur, ſe ſuoſque veros vere *Catholicos* eſſe.

Anno cccxliii. *S. Antonius Eremita* confutat Arianos, fidemque Romano-catholicam miraculis conteſtatur. Dydimo ob cæcitatem mœſto: *miror,* ait, *prudentem eius rei dolere damno, quam & muſcæ habent; non lætari ea, quam Apoſtoli meruerunt.*

Anno cccxlv. Gallus ſeriò, Iulianus fictè pietatem profeſſi, Clericique facti Martyria conſtruunt: Galli opus belle proceſſit; Iuliani fundamenta interdiu poſita ſemper reſpuebat terra ſic, vt educi nunquam valuerit. Inde hic à Maximo philoſopho magiam cõdiſcit; vtque fallat, ſe in monachum radit profeſſione facta.

Gallus *anno* 351. factus Cæſar contra Magnentium tyrannum, necatur. Ergo Iulianus exuit Clericum, ac Monachũ; Chriſtum eiurat, per magiam ſpẽ ad imperium inquirit. Conſtantius ducturus in tyrannum prius omnes milites edicit baptizari; at multi etiam cingulo

gulo

gulo abiecto potius ad paganitatem ſe redigi patiuntur: vnde gentiles dici *Pagani* cœperant.

Idem nummum honorarium, non vſualem, cudit iſta cum inſcriptione; *In hoc victor eris*; Magnentius ſimiliter; & tunc primum crux contra crucem eſt in aciem producta à tyranno & hæretico.

Hic victor iactat veram eſſe fidem ſuam arianam; cæteroquin non daturum ei Deum victoriam fuiſſe. Inde ſcribebat, *Aeternitatem meam*, ſeſe immortalem ſibi perſuadens; Cum tamen Ariani Chriſtum negarent æternum.

ANNO CCCLVII. Photino *in Sirmiano Conc.* damnato, nouam Ariani formam fidei edunt; ne videantur cum illo conſentire: atque huic ſubſcripſit Oſius coactus, Papæ Legatus. Quin & Liberius Papa coactus item ſubſcripſit; ſe Primæ formulæ Sirmianæ, in qua aſſerebatur, *Filij cum Patre Subſtantia communis, & Similitudo*; Non Secundæ, in qua vtraque negabatur: non Tertiæ, in qua ſolum Similitudo negabatur.

Non igitur Papa factus eſt hæreticus ſentiendo, ſeu approbando; ſed lapſus ſolum eſt communicando cum excommunicatis, ſicque viſus conſenſiſſe; item ſubſcribendo contra Athanaſium.

Qui fuit lapſus facti perſonalis; non error Fidei Papalis.

Reuertens tamen Romam reſpuebatur: Felici adhærebatur; in quem idcirco mouebat perſecutionem Conſtantius. Donec eum capite truncaſſet martyrem pro fidem, excommunicatorem ſuum.

Protinus Liberius ſuam cum Arianis abrupit communionem; Receptuſque eſt in Cathedram, reuocata & caſſata ſubſcriptione ſua per contrariam Confeſſionem.

ANNO CCCLIX. Arimini Conc. ex CCCC. Epiſcopis conuenit, in quib. ſolum ariani octoginta: Et contra Arianos concludebatur.

Conſtantius legatos ad ſe ex eo miſſos ſubſcribere pro arianis cogit. Qui Ariminum reuerſi idcirco reſpuuntur. Veruntamen conſentientibus Epiſcopis vniuerſis, poſſe *Vſia, Subſtãtia, & Conſubſtantialitatis* vocẽ Nicęni Conc. omitti; dummodo in Re ac Senſu conuenia tur; eheu! ecce, labuntur omnes, *ſeque mundus Arianum eſſe ingemuit*.

At vero hic Papa Liberius vnus contra omnes reclamans, à Conſtantio pellitur Vrbe.

Tum contigit Arimini, quod pſeudo-epiſcopus, ibi à Canonico proprioque Epiſcopo excommunicatus, verba Sacerdotalia prolaturus, diuinitus punire tur ſic, vt ei lingua ex ore propenderet: egreſſo autem templum rediret in os. Quo ad omnem ingreſſum ei euenien te, demum pœnitens abijt Epiſcopatu.

ANNO CCCLXI. *Iulianus Apoſtata* quoſcunque Epiſcopos exules reſtituens, libertatem fecit religionis; quo penitius Eccleſiæ viſcera per ſectas contrarias exederet.

ANNO CCCLXII. Myſtâ eius non valente ſacrifica patrare, ob pueri Chriſtiani præſentiam, clamabat: *Lotus procul abſit, & Vnctus. Nam genus hoc hominum tremit Inſula, & omne Puluinar Diuû.* Valens, Valentinianus, & Iouinianus Tribuni, dum ei præirent ad Fortunæ,

ædituum eos luſtrali aſpergentem pugnis cædunt, tactâque abiiciunt veſtem: at protinus proſcribebantur.

Conſtantinopoli cibaria omnia, per *Quadrageſimam*, itemque & Antiochiæ, fieri iuſſit idolothyta; vt Chriſtianos vexaret.

At S. Theodori iuſſu veſcuntur omnes cocto frumento; ſicque infandi conatus eluſus eſt. Cæſareæ *Clericos* ad arma cogebat, militiamque ſequi.

Sacris Vaſis inuerſis inſidenti ſua pudenda, corpusque à vermibus exeduntur; alius crepuit medius. Iuliani auunculo, contra *aram* mingenti, veſica computruit, ſtercusque per os egerens exhalauit. Blaſphemus Hieron computruit, vt viuus in plateam eijciendus eſſet. Theotecaus ſibi linguam commandit, oculos ac dentes excuſſit: Et iſta talia contigere, cum plagis territus Iulianus præcepit RELIQVIAS S. Babylæ ex Daphnæo honorificè transferri; & Daphnæum protinus igni de cœlo deflagrauit.

Extincti pene Donatiſtæ ab Iuliano impetrant per Africam reſtitui; ac inualeſcunt, vt nunquam alias. Armati euaſtant eccleſias. *Euchariſtiam* canibus obijcientes diſcerpuntur iiſdem.

Ampullam S. Olei vitream eiectam exceperunt Angeli, vt non diffringeretur: *Virgines* ſtuprabant; vertebant *aras*, *calices* conflatos ethnicis diuendebant ad thurificandum: Sacras *Moniales*, abrepto *Velo*, ad ſacrilega matrimonia abripiebant. Iulianus abdicatis cunctis, quæ Chriſtiana erãt inſtituta; ſuas ſcholas, hoſpitalia, monaſteria Veſtalium, pædagogia, fana, &c. ad Chriſtianorum imitationem inſtituebat, vt vulgo imponeret.

AN. CCCLXIII. Dum in Perſiam ducit, mira contigerunt: pauca fero. Vetabat Chriſtianorum vita perfunctorum *Exequias* interdiu perpetrari: Theatrum iuſſit extrui, in quo reuerſus Clericos dilaniaret, & ſacrificaret Chriſtianos. Cum exercitu militum 65000. alterum traxit ſecum quà dæmonũ, quà magorum. Ex vrbe Niſibi *reliquias S. Iacobi* iuſſit efferri; & protinus vrbs, inuicta alias, à Perſa capitur.

In occidentem miſit dæmonem nũcium: qui dies denos in aere ſuſpenſus Publium Monachum, continue precantem, nequibat præterire; vt infecto negotio reuerti cogeretur.

In caſtris atheus incerti ictu teli periit; ante necem tamen manu cruorem ſpargens clamabat: *Viciſti Galilae*; *Saturare Nazarene*.

Iouinianus imperium ſuſcipere coactus quam primum ſublata Eccleſiarũ priuilegia reddit; S. Athanaſium accerſens de pace Eccleſiæ deliberat; fana claudit, ethnica vetat ſacrificia: at religionis tamen libertate relicta. Ergo perit, aut ex fungis comeſtis, aut ex calce parietis recentis.

ANNO CCCLXIV. Valentinianus Imp. ab Epiſcopis rogatus, ſibi ad Concilium conuenire liceret; reſpondit: *Laicus ſum*; *nefas mihi rebus huiusmodi miſcere me*. Simul ſcholis Chriſtianos reſtituit Ludimagiſtros. *Semiariani* miſſa ex Lapſaceno Conc. Confeſſione Catholica ad Liberium, rurſus eum decipiũt, fingentes ſeſe Catholicos, vt in Communionem reciperentur.

Et recepti ſunt; lapſu facti perſonalis; non Fidei Papalis; vt *an.357.*

ANNO CCCLXIX. Emelia mater S. Baſilij moriens ait: Tibi Domine primitias, Macrinam; & decimas Petram, fructum vteri mei Dico. Ergo illa fit monacha, hic monachus.

ANNO CCCLXX. S. Baſilius monachus & Epiſc. ad fidem Imperatoris ariani, huius Præfecto eum ſolicitanti ita reſpondit; vt hic diceret: *Nemo me vnquam tam libere compellauit.* Cui Baſilius; *Neque forte in Epiſcopum incidiſti.* Ipſe tandem adit eum Imperator; ſed ad conſpectum eius in templũ intremuit attonitus ab ordine Diuinorũ; Iturus ad *Offertorium* labaſcebat, vt ſuſtentandus eſſet. Abit: S. Baſilio dum decernit exilium, filiolus corripitur febri. Monitus pœnã eſſe diuinam, ad ſe Baſilium accerſit, orare eum pro filio iubet. Cui ille; *Faciam, ſi Catholicè velis eum baptizari.* Negat. Ergo baptizatus ab ariano, extinguitur. Subſcripturo ipſius proſcriptio manus intremiſcit, calamique tres diffringuntur.

Vidua nubere præſidi coacta confugit ad aram: repetenti eam Valenti negat Baſilius: intentanti vngulas ait: *ſic medebere hepati meo*; ſimul à nece Præſidem eximit ſubtractum tumultuanti plebi; ac viduam conſecrat in monialẽ.

Antiocheni, poſt abductum in exilium Epiſcopum ſuum, Aphraati Monacho adhæſerunt. Percunctante hunc Valente quo iret, aiebat: Pro regno tuo precaturus: Inſtanti; ad hoc in cella te decet; inquit: Quibus in tuto poſitis id feci: nunc turbatas ſequi neceſſe eſt.

Nec enim filiam, domo paterna flagrante, in cubili ſeſſitare decet. Quam dicendi libertatem increpans ſatelles, dum balneum Valenti parat in bullientem lapſus perit. Idem dein Imperatoris equum aquâ per crucem benedictâ conſanat. Vulgantibus menda citer arianis ipſis conſentire *S. Sabam*, eremo relicta cogitur ſe Antiochiam deportare, ijs refellẽdis. Per viam dum matrona eum excipit conuiuio filius in puteum præceps ruit: illa tegere iubet puteum; miniſtrare ſancto ſatagit; puero interim ſaluo permanente. Idem Aſterio Sophiſta ariano Antiochiæ concionaturo, preces & ieiunia indicit plebi; & ecce is vnum ęger diẽ extinguitur.

ANNO CCCLXXII. Baſil. ep. ad Occid. teſtatur, Oriente toto ſic à Catholicis fugi hæreticos Arianos Semiarianos, Apollin. Collyridianos. &c. vt quãuis ſæua hyeme vel in apertis campis agere conuentus malint.

ANNO CCCLXXIV. Auxentio ariano mortuo, diſſentiente in electione Clero, infans *S. Ambr.* nominat, tumultus tunc cauentem; fruſtraque obnitentem ſpecie ſeueritatis, ſcortationis, fugæ. Lætus electione Valentinianus, audiuit concionantem contra Magiſtratus vitia quædã, ait: *Noui tuã in dicendo libertatẽ; quò ſtudioſius Epiſcopatui tuo ſuffragatus ſũ. Erratis perge noſtris facere medicinã.*

AN. CCCLXXV. S. Martin. aditus ad Imp. Valentem negabatur: ergo Deum oranti ac ipſum ſeptiduũ ieiunanti Angelus ait: Ito, portæ vltro patebunt. Penetrat ad Imperatorem; iratum illi aſſurgere nolentem cogit ignis è ſella exiliens, vt occurreret etiam obuiiſque amplexibus exciperet ſanctum.

Dein Quados indictum bellum deprecãtes, tumidè increpat ſupplices; & ecce, digne de cœlo videtur ſuffocari, vt extinctus caderet momento. Hic finis Perſecutoris Ariani. Valens autem lege iubet militare Monachos: nolentes necari fuſtuario.

An. CCCLXXVI. Valentinian. iunior primo Imperii an. libertatẽ Religionis indulget, cuiuſcũq; licet ethnicæ; miſeréq; cũ liberis perit. Gratianus verò proſcribit hæreticos; victorq; proſperatur.

Quia tamen *an.* 381. Priſcilliano hæreſiarchæ ab exilio reuerti Cæſaraugustam permiſit ad Epiſcopatum; Deus Maximũ excitat tyrannum illi in necẽ.

Macedonius vero, qui ære corruptus reſtitutionem illius procurarat, mortuo Gratiano confugiturus ad aram, templo patente ianuam reperire nequibat.

Id quod S. Ambroſius ei prædixerat. Prius tamen Gratianus ſe abdicabat titulo *Pontificis Maximi*, anno 383. Ideo fauentes Maximo Senatores Romani gentiles aiebant: *Si Princeps dici nolit Pontifex Maximus; breui Maximus erit Pontifex*. Sed piorum & S. Ambroſii precibus auertebatur.

Anno CCCLXXXIII. Theodoſius Arcadium filium dicens Imperatorem, dum indulgentius conniueret hęreticis, à S. Amphilochio ſalutatur Imperator, non filius adſtans. Quod ægre ferenti, ait; *Ita noris & Deum Patrem ſui quoque Filij dolere iniuriam: Cur ergo blaſphemos toleras?* Continuo is conuentus ẽt clandeſtinos hæreticorum interdicit edicto. Cæditur à Maximianis S. Vrſula cum Sodalibus.

Anno CCCLXXXIV. S. Gregorius Nazian. redarguit Præfectũ Conſtantinopolitanum de violato ieiunio eccleſiaſtico. *Auguſtinus* Mediolani Rhetoricam profitetur; *an.* 385, conuertitur ad Catholicos.

Eodem Tyrannus Maximus agit Iudicem Eccleſiaſticarum cauſarum: at Theodoſius id lege edita vetat. Iubenſque tempore paſchali nexos omnes ſolui ac dimitti, ait: *O mihi vel defunctos reuocare liceret!* Item Valentinianus.

Anno CCCLXXXVI. Maximus tyrannus Ithacij ſuaſu hæreticos trucidarat. Theognoſtus eum idcirco damnat crudelitatis, ab Epiſcopo alienæ. Cõcilium, Treuiros a tyranno conuocatum, pronunciat pro Ithacio Hiſpano; at S. Martinus diſſentit. Eum ob id ad hæreticos adnumeraturis Epiſcopis diſſuadet Maximus: ſuadetque amice S. Martino: at fruſtra.

Demum minante Imp. miſſurum ſe in Hiſpanias; cunctis hæreticis trucidandis.

Iſto coactus S. Martinus cum Epiſcopis communicans ceſſit ad horam inuitus.

At protinus ab Angelo reprehenſus in via acerbe indoluit. Tunc inuitus, at exoratus, adeſt conuiuio tyranni: vbi Sacerdoti præ Rege primum dat poculum; vt Rege digniori. Placuit. Regina quoque inuitato miniſtrat ipſa; menſæque reliquias aſſeruabat.

Angelus iubet Flauianum Antiochenum, vt Antiochiæ ordinet Chryſoſtomum: in Ordinatione autem viſi ſunt Angeli manus imponere; & manifeſta columba ſuper eum deuolare. Altè con-

concionans itidē mulierculæ admonitu mutat, dicitque vulgarius; & acclamatur *Os aureum*.

Marcioniſtæ vxor ibidem ægra ex cholica, deſperataq; receptat in tēplum ad Chryſ. ſi ab eo ſanitas illi cōtigeret, catholicam futuram. Acceptâ igitur ab eo Aquâ benedictâ, hauſtâque protinus conſanabatur: Et ſe cum marito conuertit. At Marcionitæ eum vt magum proclamantes, innumeri ad templum conuolant remiſtis Catholicis: & ecce per terræmotum illapſa templi fornice, hæretici obteruntur omnes, catholicorum nec vno deſiderato.

ANNO CCCLXXXVII. S. Ambroſius poſtulantibus, Imp. ariani iuſſu Tribunis S. Vaſa negat, ſeque ſuaque potius pro iiſdem offert: oratque populum vt ab templi cuſtodia recedat, cuſtodem fore Deum.

Valentiniano ariano poſcenti de bonis eccleſiaſticis tributum, S. Ambroſius nec dat, nec negat: ſinit, accipiat, ſi velit, auſitque.

Deinde Ab eodem permiſſos Gothos rogatus, iuſſuſque pendere, negat Imperatori quicquam eſſe iuris in Eccleſiam: *quod intra eam ſit filius; non ſupra tyrannus: idque ex gratia; hoc per vim.*

Repertæ tunc *reliquiæ SS. Geruaſii & Protaſii* Martyrum multis celebrantur miraculis.

ANNO CCCLXXXVIII. Maximo in Italiam ducente, Valentinianus, irato cædibus eius Deo, confugit ad Theodoſium; qui fretus Deo ait: *In Domino faciemus virtutem*; ſolicitatque monachorum in Ægypto preces: Senuphium epiſcopum acceſſit ad ſe; at is præferens ſolitudinem, ſuum ei baculum & humerale mittit. Hoc indutus Theodoſius in aciem venit, vidit, vicit. Vinctum Maximum miſeratur; at tribuni abreptum trucidant, præripiuntque miſerationi. Valentiniano autē reſtituit regnum pacatum, iam ex ariano facto Catholico.

ANNO CCCLXXXIX. *Theodoſius* Romam ingrediens dat poteſtatē Chriſtianis ad fana ethnica cum idolis euaſtanda. Ante Serapidis templi euerſionem in Ægypto, auditum in eo cantari *Alleluia* nullo cantore viſo: Omen id habitum Chriſtianiſmi inferendi. Marcellus Apameæ Epiſcopus, Iouis templo flammis quantisuis illæſo, obſiſtente cacodæmone, *aquam benedictam* infudit, ac protinus velut ab oleo flammæ gliſcebant. S. Martinus ſacram pinum ſucciſurus data à furente populo conditione, ſi ruentem exciperet; excipit ruentem obiecto S. Crucis ſigno; ad quod ipſa in ruina ſeſe pinus retorſit in aduerſum. Eundem alubi fanum euertentem Angeli duo aduerſum ruſticos tuētur. Percuſſuri ceruicem eius, erecta in ictum manus exaruit; Eum percuſſuro culter è manu diſparuit.

ANNO CCCXC. Theſſalonicæ auriga Capitanei pincernam intuens ſixius; accuſatur libidinis; captum populus in Circenſibus poſtulat ceu neceſſarium; negantem cædit in tumultu dominum. Hoc audito efferbuit Theodoſius; Epiſcopis tamen à vindicta flectentibus compromittit. Dein Tribuni vindictam ab eo impetrantes vocatam vel ut ad Circenſia plebem tribus horis concidunt. Ergo ab Vrbe Mediolanum venienti Theodoſio S. Ambroſius per

literas ſuaſit pœnitentiam; excludit eccleſiâ, ita per viſionem iuſſus, vt nec pro eo Sacrificiũ patraret. Ad valuas templi occurrens dicenti, *& Dauidem peccaſſe*, reſpondit; *Sequere & pœnitentem.* Recedit lugens Imperator; tẽtato fruſtra per ſubornatum Rufinum Ambroſio, ipſe redit ſupplex; pro templi foribus exſpectat; præſcribi ſibi pœnitentiam orat. Iubetur iſta: *Sancito legem, vt mortis lata ſententia ipſos XXX. dies ab executione ſuſpendatur; ſitq; eius mutandæ poteſtas.* Dictum factum. Introgreſſus igitur chorum, poſt Offertorium Miſſæ iubetur à Diacono exire, ſubijciente Ambroſio cauſam: *Nã purpura non facit Sacerdotem.* Poſthæc & Conſtantinopoli excedere choro ſolitus, percunctanti cauſam Nectario Epiſcopo reſpondit: *Aegrè tandẽ didici quid ab Epiſcopo differat Imperator.* Ibidem *Pœnitentiarius*, quod vulgaſſet confeſſũ Diaconi & Diaconiſſæ concubitum, ab Nectario Epiſcopo mouetur officio. Ideo lege ſancit Theodoſius, neu diaconiſſa fiat niſi ſexagenaria. At S. Ambr. cogebat eum reuocare legem; non quidẽ iniuſtam; ſed iniuſte latã; quod de Sacris ſancire non eſſet Imperatoris.

An. cccxci. Caput S. Baptiſtæ repertum honori eſt: atque ab Imperatore transfertur: cuius in Samaria ſepultum corpus *an.* 33. ab Sebaſtianis Paganis; *an.* 362. combuſtum eſt totum, niſi quod oſſa pauca ſubtraxerint Chriſtiani; coruſcãte miraculis tamen eiuſdem ſepulcro. *An.* 424. Marcionitas virtute reliquiarũ ipſius contigit reuerti ad Eccleſiam. *S. Aug.* licet inuitus, Sacerdotio inunctus prædicat iuſſu Valerij; tametſi prædicare ſolis fas Epiſcopis eſſet. Eo monente Agapæ ob abuſus ſubrepentes abrogantur: quæ ad Martyrũ vel pertinæ, aut defunctorũ ſepulcra dari conſuerãt. *Oblationes* tamẽ, quę pro animab. defunctorũ fiebant, dari voluit egenis.

An. cccxcii. Cæſo Valentiniano ſubſtituitur Eugenius ethnicus, quem de reſtitutis aris ac ſacrificijs arguẽs S. Ambr. cedit Mediolano; & tamen eius in templo ſpecies aſſiduo orabunda cernitur in tẽplo. Monachos edicto euocat in vrbes fidei defendendæ. *Vela picta* cũ hiſtorijs martyrum ad templa ipſis ſacra, proponi iam olim ſueta, tum maxime frequentabantur.

An. cccxciii. Theodoſius pro bello contra Eugenium miſſis paſſim Legatis preces implorat piorũ: Habitu mutato Ieroſolymam ad loca ſancta ipſe peregrinatur, indutus cilicio, proſtratus in templis. Tributa remittit, quantumuis ad belli neruũ neceſſaria: Militarẽ licentiam lege coercet, neu Deo hominibusque ſit quiſquam iniurius.

An. cccxciv. Suis in conflictu primo per Eugenianos profligatis, in mẽte humi nixus orat, vel in ſeſe iram Dei vindicem verti; fundique gentes; ne dicant: *Vbi eſt Deus eorum?* Et ecce funduntur, vento ſubito ſua in excuſſores hoſtes tela retorquente. Et vero pernoctanti in oratione S. Ioan. Euangeliſta cum S. Philippo apparentes ei victoriã ab Deo ſpoponderunt. Ipſe igitur ſignũ prœlij ineundi hoc eſſe voluit; Seſe ſigno S. Crucis cõſignaret. Mittit victor ad Eugenium capiendum: qui ignarus victoriæ percunctabatur: Aduenitiſne vinctũ Theodoſium? Cui ſatellites; Te adducemus ad ipſum. Conſtantinopoli

in

in ipſo victoriæ articulo dæmon è templo, in quo Theodoſius orarat, euolans exprobrat S. Ioanni Baptiſtæ decollationem: *Tu me vincis; heu! Paulinus,* Conſul Romæ ordinarius, eiuſque coniunx ſuas egenis opes ampliſſimas elargiuntur, monaſticenq; profitentur Nolæ in Campania. Hoc æuum innumeris claruit & viris S. & miraculis, fidei teſtādę.

An. cccxcv. Theodoſio mortuo *Quadrageſimum agit* Arcadius cum S. Ambr. Illius ſoror Siluia Monialis piiſſima; & ipſius confirmatio priuilegiorum eccleſiaſticorum, & proſcriptio hæreticorū commeruerunt aperiri coniurationem Rufini offenſi, quod ſuam Arcadius ſororem non duxiſſet in vxorem: & idcirco inuitantis Hunnos in imperium.

An. cccxcvii. Melania cū Rufino origeniſta reuerſi ex Ægypto in Vrbem, afferunt Paulino particulā de *ligno S. Crucis*; quod tempore paſchali oſtenſum hyperduleutic͞o͞s adoratum eſt. Per idē Paulinus oborto incendio obiectum, flammarum vndas id à domo ſua diuertit, & extinxit. Illi ambo de origeniſmo proditi, ab ignaro illius Papa Siricio *Cōmunicatorias* obtinent; abeunt; multosque per eas ſeducunt. Ideo S. Hier. ep. ad Cteſiphontem prolixe docet; pleras que hæreſes ab fœminis & proſeminatas, & à piis proditas oppreſſasque fuiſſe: ceu Marcella prima prodidit Melaniam & Rufinum. Moritur S. Ambr. ſolâ ſacrâ Hoſtiâ ſumptâ; non calice ſacro.

Anno cccxcviii. Donatiſtarum perſecutio in Clericis mactandis, cædendis, elinguandis, mutilandiſque cōpulit Honorium Imp. ad edictum pro ſecuritate Clericorum publicandum. Auguſtinus quoque pro iis ex lege plectendis orat.

Gildone Africam inuadente frater eius Mazecil confugit ad Honorium: ab hoc cum copiis in Africam remiſſus ſanctos monachos ſecum ducit ceu tutelares. In procinctu apparens ei S. Ambr. ter humerum pulſat ac dicit: *Hic, hic, hic.* Ibi igitur caſtris fixis cum 5000. fudit fugauitque 70000. Naui Gildonem fugientem, at ventis reiectum capit, gulamque laqueo frangit. Verum quia victoriâ elatus Eccleſiam violabat, ad eam confugientes extrahens, protinus occiditur in pœnam. *S. Aug.* quantumuis laicorum diſtineretur iudiciis; minime tamen Proconſuli permittebat in Clericos iudicium. Quia *Meſſaliani* hæretici monachi capillati docerent Monachis non laborandum; Auguſtinus euulgat librum de opere Monachorum; Monachosque Clericoſque iubet radere caputque barbamque.

S. Chryſ. ſcribit, dicitque inuectiuam contra *Agapetas Clericorum*, i. adoptiuas ſorores, odium patitur, & calumniam. Idem obiurgat Eutropium, quod Honorio legis, de rapiendis vel ab ara reis, autor fuiſſet; ecce, de violata Auguſta reus Eutropius, rapitur ipſe primus ab ara.

Gazenſes Pagani ſuo Marnæ, i. Ioui ſeptiduo nequicquam ſupplicant in ſiccitate pro pluuia; *S. Porphyrius* autem cū Chriſtianis ducens extra vrbem proceſſionē excluditur; ſed impetrata pluuia cōtinuo recipiuntur. Rapiebāt iidē Diaconū ad necē; quo in vrbē illato mortuo, (q͂ pagāis nefas,) hi turbas ciēt.

Orat

Orat Epiſcopus Deum; redditus vitæ Diaconus ſolus fuſte cædit, fugatque omnes.

ANNO CCCC. Gainas Dux Arcadij contra Rufinum, poſcit Arianis Conſtantinopoli templum concedi: Cui Arcadius; ad Epiſcopum id referam, ait. Verum S. Chryſoſtomus os Gainæ occludit. Qui furens vrbem inuaſurus noctu, per Angelorum exercitum ter abſterritus, templum extra vrbem occupat: id quod Arcadius vna cum ſeptem millibus Gothorum incluſis exurit. Ariani ne pſalmis ſuis ſeducant plures, etiam S. Chryſoſtomus concini hymnos curat. Ex quo ſuborto aliquando tumultu, cantum Arianis ſeuerè interdicit Imperator. Demum & vrbe pellit eoſdem, dicente illi Chryſoſtomo in templo; *Dic; Si coronæ tuæ quis abiectos lapides inſereret; quomodo ferres? Et Rex Regum Chriſtus per Te feret hæreticos in pia ciuitate?*

Per id tempus muliercula, ſe Catholicam ſimulans, Synaxin ſacram adibat. Acceptam *S. Hoſtiam* dans ancillæ panem ſumebat: quo protinus in lapidem ſub dentibus verſo, Ariana ſe inter Cathol. recipi pœniten. orat, & exorat.

ERGO:

1. Dic age; Quæ ſincera FIDES hoc conſtitit AEVO IV?
   At SIC PAPISTIS RES ſtat ROMANA, FIDESQVE:
   Non SIC REM ſeruat Luthero-caluiniſta, FIDEMQVE.
2. IVRE SVO Proprio Papa, atque Eccleſia gaudent:
   Quis quid Ei AVGVSTVS proprio de iure remiſit?
3. ANTI ne CHRISTVS erat quiſquam hoc ROMANVS in Aeuo?

SAE-

SÆCVLVM QVINTVM CHRISTIANO-ARIANVM.

SVMMORVM PONTIFICVM ROMANORVM CONTINVATA SVCCESSIO.

42. INNOCENTIVS I. *anno* 402. creatur: agitq; *an.* 404. pro Chryſ. ad ipſum appellante contra Theophilum. Quem cum complicibus, poſt obitum S. Chryſoſtomi, excommunicat *an.* 407. Conſultus ab Tololano Epiſcopo de rebus Eccleſiæ reſpondet *an.* 405. Diuina prouidentia ab Gothica Vrbis Romanæ direptione ſubtrahitur, *an.* 410. Acta Conciliorum Carthaginenſis & Mileuitani confirmat contra Pelagium, *an.* 416. Obit an. 417. cum ſediſſet annos 15. M. 1. Conſtituit, *Natos de Chriſtiana debere baptiZari; quod re, vt non verbo, damnabat Pelagius,* dicens, Infantes non eſſe reos peccati orig. Decentio, & Eugubino *cauſam ieiunÿ Sabbatini aſſignauit; quia Sabbato Dominus in ſepulcro fuit; & Diſcipuli ieiunarunt.* Dedicauit plures eccleſias.

43. ZOSIMVS Græcus creatur *anno* 417. damnati Pelagius & Cœleſtinus ad Papam appellantes, & ouinam ſimulantes, tute profitentur. At compertos falſi damnat vniuerſali decreto, Honorius edictis proſcribit; Et moritur *an.* 418. Conſtituit Cereum paſchalem benedici ab Diacono.

44. BONIFACIVS Romanus creatur, *an.* 418. Dolo Symmachi pellitur Vrbe; at cognita ab Honorio causâ reſtituitur; eiecto Eulalio pſeudopapa; nō cedente ſponte, vt Centuriatores fingunt,

Digitized by Google

gunt,& Pelagianus ſparſit. Idē *an.* 422. Arelatenſis eccleſiæ inuaſorem repreſſit. Moritur *an.* 433. Conſtituit, *ne monacha ſacratam pallam contingeret, aut lauaret.* Sedit an. 4. Men. 10.

45. Coelestinvs Romanus creatur *an.* 423. *An.* 428. nouū habitū prohibet Clericis, in Gallia incedere volentibus palliatos, renibuſque ſuccinctos.

An. 429. Legatos mittit contra Pelagianos in Britanniam, Hiberniam, Scotiam.

An. 430. Neſtorij damnat errores.

An. 431. Concilio Epheſino Oecumenico præeſt per Legatos, eiuſq; formam præſcribit. S. Auguſtinum contra Pelagianos calumniatores defendit. Encyclicas ſcribit contra Neſtorium, & hortatur Honorium ad eum comprimendum, *an.* 432. & obit, cum ſediſſet annis 8. Men. 5.

Conſtituit, *Pſalmos Dauidis pſalli ante miſſam*, cum antehac ſolum Epiſtola, & Euangelium recitarentur.

46. Sixtvs III. Rom. creatur *anno* 432. Studet Neſtorium ad ſana reducere; ſeque purgat de fauore in illum: *an.* 433. Infamatus etiam de ſtupro monachæ illato purgatur in Concilio coram Valentiniano Imp.

An. 439. Iulianum Pelagianiſmi defenſorem, doloſe pœnitentem reijcit. Moritur *an.* 440. Sedit annis 8.

47. S. Leo I. creatur *an.* 440. turbatiſſimo tempore.

An. 443. Manichæos Romæ detectos eijcit in exilium.

An. 444. Damnatis in Conc. Romano Manichæis, Pelagianos in Italia ſubuertit.

An. 447. Epheſinum Epiſcopum deponit.

An. 448. Eutyches ad eum appellat.

An. 449. Ad pſeudoconcilium Epheſinum, dolo Eutychetis ab Theodoſio indictum, mittit legatos cum Encyclica de Incarnatione, quam ſcriptam prius ſepulcro S. Petri imponēs ait: *Si quid, vt homo minus cautè poſui, tu emenda.*

Quatriduo poſt reperta eſt manu S. Petri ſubſcripta; *Legi: emendaui.* S. Patres eam religioſè deſcripſerunt: Eulalius Dornæ in Lybia Epiſcopus eam defendit; cui tertium apparens S. Leo gratias egit. Eas tamen Dioſcorus vetuit legi in Synodo, in qua Eutyches abſoluitur; damnatur Flauianus inſons accuſator eius, occiditur. Papa Romæ in Concilio damnat acta pſeudoconcilij: quod tamen Theodoſius tuetur; vnde Dioſcorus in Alexandrino pſeudoconcilio excommunicat Papam primus.

An. 451. Conc. Chalcedonenſi per Legatos præſidet; Cuius acta de fide confirmat; prærogatiuam eccleſiæ Conſtātinopolitanę caſſat, *an.* 452. Et Attilam, excidium vrbi parantem aſſiſtentibus ei S. Petro & Paulo, miraculoſè flectit.

An. 459. Confeſſionem publicam abolet. Obit *an.* 461. cum ſediſſet annos 21. minus 1. menſe.

Græcis miſerat Brandeum de tumulo Apoſtolorum dubitantibus an verū eſſet, id forfice ſciſſum ſanguine manat. Orarat S. Leo aliquando ad ſepulcrum XL. diebus pro remiſſione peccatorum; Apparens ei denique S. Petrus, ait: *Dimiſſa tibi ſunt omnia, præter impoſitiones manuum*, ſc. incautas; dimiſſæ hæ non erāt quoad pœnā, quoad culpā remiſſę.

48. S.

48. S. HILARIVS Sardus creatur *an.* 461. prius legatus ex Epheſini pſeudoconſilii latrocinio effugerat *an.* 449. nunc an. 461. confirmat tria Oecum. Concilia, Nicænum, Epheſinum, Chalcedonenſe.

An. 463. Nouum cyclum paſchalem per Victorinum procurat.

An 465. In cauſa Hiſpanicæ & Gallicanæ Eccleſiarum celebrat Romæ Concilium.

An. 467 Anthenium Impp. iuraměto adſtringit, ad compeſcendos Macedonianos hæreticos; ac moritur. Magnus templorum ornator auro, argento, gemmis. &c. Sedit annis 6. Men. 10.

49. SIMPLICIVS Tiburtinus creatur *an.* 467. Acatio Primatum Conſtātinopolitanum promouenti reſiſtit *an.* 472. Bona eccleſiaſtica ſic diuiſit, *anno* 475. vt portio vna detur Epiſcopo: altera Clero: tertia & quarta Fabricæ ac pauperibus.

An. 476. Odoacro Lupercalia Romæ cogitanti reſtituere, reſtitit heroicè.

An. 477. Zenonem Imp. ad meliorem frugem reducit. Multa magna per orbis Eccleſias geſſit; plures dedicauit Eccleſias: obit *an.* 483. Sedit annis 15. M. 5. Orbis cauſas cognouit; ſententias, legesq; dedit; exauctorauit hos, illos promouit.

50. S. FELIX III. Romanus creatur *an.* 483. Excommunicat Mogum, Cnaphæum, Acacium; regitque inter eos Zenonem Imp.

An. 487. In cauſa rebaptizatorum ab Arianis agit Concilium Romæ, ſtatuitque reſipiſcentes recipiendos: ſed Epiſcopos ac Presbyteros ab officio ſuſpendi tota vita: Clericos inferiores ſeptennio ſtare inter pœnitentes, & peregrina communione frui. Moritur *an.* 492. Sedit annis 9. minus diebus 12. fuit atauus S. Gregorii Magni; eiuſque ſororibus poſt obitum apparet.

51. S. GELASIVS I. Romanus creatur *an.* 492. Quadripertitam bonorum eccleſiaſticorum confirmat *anno* 494. Plures per orbem excommunicauit, abſoluit, &c. obit *an.* 496. Sedit an. 4. M. 8.

52. ANASTASIVS II. creatur *an.* 496. obit *an.* 498. Sedit an. 2. minus dies 7.

53. S. SYMMACHVS Sardus creatur *an.* 498. prior, cui proinde poſterior creatus Laurentius ceſſit, dum ad arbitrum tenderent Theodoricum.

An. 499. celebrat Concilium Romæ de electione Paparum. Ab Laurentianis tamen paſſus calumniam, datum à Theodorico Viſitatorem pati debuit contra Canones: Sed damnat Laurentium inuaſorem Sedis Apoſt.

An. 501. excommunicat Anaſtaſium Imp. ob hæreſin, viciſſim ab ipſo hæreſios inſimulatus. Moritur poſt varias ærumnas *an.* 515. cum ſediſſet annis 15. Men. 8.

Eius dalmatica ſolum tacta liberauit à dæmone obſeſſum. Paſchaſius quod Laurentio fauiſſet, perpeti tamen purgatorium debuit in balneo: Vnde liberatus eſt à Germano Epiſ. Capuano. ita *S. Greg. l. 4. Dial. c. 10.*

Vtriuſque Orbis

IMPERATORVM ACTA ORIENTIS IN SÆCVLO V.

	Anno Christi nati
49. ARCADIVS *à patre Theodoſio creatur Imp. Orientis: Pietate euitat inſidias Rufini, prius infideles proſcribens, dein vincens Rufinum & Perſas Cruce.*	395
Gainam tyrannum victum necat.	400
S. Chryſoſtomum ab Eudoxia relegatum terramotu territus reuocat.	403
Eum ſolicitatus ab hoſtibus denuo deportat.	404
Ob eum dire exagitat Catholicos.	406
Ideo excommunicatus à Papa, veniamque petens abſoluitur; Sed Honorius idcirco ei bellum indicit.	407
Aeger Theodoſium filium octennem dicit ſucceſſorem in Oriente; timensque ei ab Honorio, curatorem ei dat Perſam, & moritur.	408
HONORIVS *dicitur Imp. Occidentis.*	395
Confirmat priuilegia Eccleſiaſtica; & decernit cauſas ſæculares ab Epiſcopis decidendas eſſe: infeſtat hæreticos & idololatras pro Catholicis.	397
Stiliconem mittit in Gothos: victoria elatus Gentilium ludos ſæculares probroſe reſtituit: Coercet Donatiſtas.	404
Paganos ſubiugat innumeros: ſuos cum Papæ legatis mittit pro Chryſoſtomo ſed incaſſum:	406
Ideo bellum parans in Arcadium impeditur ab tyrannis emergentibus: exagitat hæreticos edictis.	407
Cum Perſa icit fœdus 100. *annorum.*	408
Stiliconem coniuratorem necari curat:	
Non Catholicos excludit è ſuo exercitu:	
Eius filia in matrimonio Virgines obeunt.	408
Ab Alarico & Attalo Gothorum regibus, contra eum in Imperium euectis, angitur:	
Sed pietate meretur effugere vim eorum.	410
Triumphat de hoſtibus: vrget Dotiſt.	411
Confirmat Immunit. Eccl. & pacem cum Gothis.	415
Attalum ducit in triumphum.	417
Pelagium & Pelagia nos proſcribit.	418

Eu-

	Anno Chriſti nati
Eulalium antipapam pellit, reſtituit Bonif.	
Moritur.	419
50. THEODOSIVS *Iunior octennis Imper.*	423 408
S. Pulcheriam ſororem adſciſcit Conſortem cum ea feliciter imperat.	416
Parabolanos, ægrorum quorumcunque curatores, eſſe iuſſit ſexcentos: quos edicto coercet.	417
Vincit Perſas, liberat tyrannide Chriſtianos	420
Vindicat in hæreticos.	423
Valentinianum conſobr. creat Imp. Circenſes abrogat, Hoſtes pietate triumphat; Sacerdotes honorat.	425
Conc. Epheſinum Generale indicentem Papam Cæleſtinum adiuuat.	430
Reſcribit pro Immunit. Eccl. Hæreticos exagitat, pellit Epheſo Neſtorium.	431
Neſtorij ſcripta exurit, reducit ab eo ſeductos; Publicat CODICEM.	435
Corpus S. Chryſ. transfert è Cumanis Conſtantinopolim datis ad eum literis.	438
Cogitur pendere tributum annuum Attilæ Hunnorum Regi.	442
Reſcribit pro recipiendo Triſagio.	446
Chryſapio eunucho credens de abdicanda Pulcheria cogitat.	448
Eiuſdem ſuaſu imperat latrocinium Epheſi in gratiam Eutychetis hær. Quo & Papam doloſe inuitat; actaque Conciliabuli Eutychiani confirmat.	449
Monitus reſipiſcit, pulſo Chryſapio & Eudocia Auguſta, reſtituitq; Pulcheriam ad Imperium: & exules epiſc. Cathol. Ex equo lapſus fracto collo moritur.	450

VALENTINIANVS III. *Imp. fit, confirmat priuilegia Eccl. exagitat hær.*	425
Concilium cogit in cauſa Sixti PP. calumnioſe de ſtupro accuſati.	433
Scribit Theodoſio pro reſciſſione Actorum Latrocinij Epheſini.	449
Iudiciariam Epiſcoporum poteſtatem magno ſuo & imperij malo imminuit.	452
Adulterio ſe impiat: Aetium necat magiſtrum militiæ	454
Necatur & ipſe à Maximo.	455
51. MARCIANVS *accipit prophetiam de futuro Imperio.*	431
Pulcheria ei nubit, ſalua Virginitate, & imperat: Leonem PP. inuitat ad Conc. celebrandum.	450
A Leone ad reſtaurandam Eccleſiam incitatur; Eius partes in Concil. Chalced.	451
Edicit eius Acta ſeruari contra Eutych.	452
Clarus virtutibus moritur.	457
52. LEO *Thrax creatur Imp. iubetur à B.V. cæcum illuminare, & templum extruere: Imperat acta Chalcedon. ſeruari: Prædeceſſorum priuilegia Eccl. confirmat.*	457
Precibus Dan. Stylitæ filium impetrat ſed dolo ſororis hær. mortuum	461
Eum viſitat incendio vrbis auertendo.	464
Eius in eum reuerentia: Simeonis Stylitæ reliquias transfert.	465
Exercitum contra VVandalos amittit proditione Ducum hæret.	468
Vindicat in eos; edicit Dominicam & feſta ferianda.	469
Moritur.	474

Anno Chriſti nati

53. ZENO *Iſaurus, in præmium caſorum proditorum accipit filiam Leonis:* 470

Et eo mortuo Imperium. 474

Fauet hæreticis; Eleemoſynis ſæpius eripitur vindicta diuina. 474

A Baſiliſco tyranno pellitur cum coniuge in Iſauriam; vbi herbis veſci cogitur ex inopia: Dan. Stylites ei prædicit reditum. 476

Reuerſus cum exercitu Baſiliſcum mulctat exilio, miſereque perire cogit, Sanct. Thecla ponit templum; atque Reſipiſcens pro Papa ſtat contra hæreticos. 477

Relapſus Henoticon. id eſt, Vnitiuum promulgat; autor Acaphalorum hær. 482

Enoticon eius damnatur in Conc. Rom: 483

Præclaros viros enecat. 490

Comitiali morbo iacens ab Ariadna Auguſta raptim ſepelitur viuus,

Nomen eius eraditur è Dyptichis. 491

54. ANASTASIVS *ex Silentiario fit Imperator per Ariadnam, facta Euphemio profeſſione fidei, in vita laudabili mox corruptus fit eo deterior.* 491

Fit Acaphaliſta. 492

Theodoricus Rex Gothorum petit ab eo ſibi regnum Italiæ ſtabiliri; 493

Approbari à PP. tentat Henoticon. 497

Perſequens Roman-Catholicos cogitur à Bulgaris auro pacem emere. 499

Dirè bacchatur in Catholicos; excommunicatur à Papa. 501

Papam calumniatur de hæreſi. 503

Aram contra inſultus Perſarum condit & de reliquijs S. Barth. accipit reuelationem. 507

Prætextu hæreſios perſequitur catholicos. 510

Acta concil. Chalcedonenſis exurit. 511

Conſtantinopolitani Catholici ſæpius in eum tumultuantur. 506. 511. 512. 518

In viſione diſcit vita ſua annos 14. eſſe detractos ob impietatē. Et fulmine extinguitur: contra eum citantur Epiſcopi duo, exules pro fide, in iudicium. 518

Eius nomen è Dyptichis eraſum. 519

Imperatores Occidentis.

5. MAIORIANVS *acclamatur Imp.* 457

Dolo Seueri enecatur. 461

6. SEVERVS *inuadit Imperiū.* 461

Dolo Ricimeri veneno interit. 465

7. ANTHEMIVS *creatur Imperator, Iurat Papæ ſe adiuturum Catholicos.* 467

Ricimero, cui ſororem dederat, necatur. 472

8. OLIBRIVS *à Ricimere fit Imp. obit.* 472

9. GLYCERIVS *creatur Imp. exutus Imperio à Iulio Nepote fit Epiſcopus.* 473

10. IVLIVS *Nepos imperat & interit.* 474

Digitized by Google

	Anno Christi nati
II. AVGVSTVLVS *contra Iulium euehitur.*	
Inuocans Odoacrem Erulorum ab hoc relegatur in exilium.	475 476

REGES ITALIÆ.

I. ODOACER *rex Herulorum Arianus in Italiam vocatur.*	475
Oblatum Imp:rium & purpuram recuſat.	
Multa indulget Catholicis: Volens reſtituere Lupercalia retunditur à Papa.	476
Vincitur à Theodorico Gotho.	489
Icto fœdere, doloſe ab eo occiditur.	493
2. THEODORICVS *Amalus Gothorum Rex iam & Italiæ regnum ſibi à Papa petit ſtabiliri licet Arianus.*	493
Catholicos bene habet	494
Omnium votis expetitus in ſchiſmate intrat Romam.	500
Sedem Apoſtolicam defendit, etſi barbarus	501
Cogit Papam ire legatum ad Imp. pro Arianis.	524
Agentem vero contra eos capit, mori cogit: Electionem Papæ ſibi arrogat: moritur, damnatur.	526

Concilia Oecumenica Sæculi V. conſona Papis.

Duo fuerunt: Epheſinum, contra Neſtorium, *an.* 431. Chalcedonenſe, contra Eutychetem, *an.* 451.

Prouincialia frequentata ſunt plurima.

SS. Patrum, & Doctorum Concordia ſub Papis in Sæculo V.

S. AVGVSTINVS *an.* 377. in Manichæismum lapſus matrem affligit: mœſtæ Deus per viſum oſtendit filii conuerſionem. Viſa ſibi ſtare in regula aurea, ac ponè Auguſtinum. *An.* 384. ab S. Ambr. in fide inſtructus, concubinamque deſerens fide illuſtratur. *An.* 385. cō uertitur; *an.* 388. baptizatur. *an.* 389. mater ei moritur. *an.* 390. confutat Iouinianum. *an.* 391. Ordinatur Presbyter in uitus à Valerio: prædicat Presbyter primus; Monachiſmum in Africam infert. *an.* 392. Fauſtum diſputatione confundit. Contra origeniſtas celebrat Hipponenſe Concilium, *an.* 393. Creatur Epiſcopus *an.* 395. Felicem Manichæum diſputatione publica conuertit, *an.* 464. Scribit de legibus pœnalib. contra Donatiſtas ferendis, *an.* 405. Pelagianiſmū in ortu ſuo confutat, *an.* 411. 415. 418. Libros retractationum ſcribit *an.* 426. Moritur mœrore Hipponenſis euaſtationis Wandalicæ, *an.* 430. ætatis 76. in pœnitentiā. Ægrotans ſolo contactu ſanat ægrotum. Eius bibliotheca ſeruatur angelica manu contra Wandalos.

S. MAXIMVS Taurinenſis Epiſc. floruit ſub Honorio & Theodoſio iuniore: eximius in Sermonibus.

VICTOR Vticenſis; *Auſonius Poeta: Syneſius Epiſ. S. Paulin. Nolanus Epiſ. S. Lucian. Presbyter; Paulus Oroſius presbyter Hiſpanus; Sedulius presbyter Scotus;* &c. claruerunt ſub *an.* 410. 420. 430.

S. CY-

S. Cyrillvs Epiſcopus Alexandrinus creatur *an.* 412. & viſione diuina S. Chryſoſtomum in ſacra Diptycha referre cogitur.

Inuenit Reliquias S. Marci, *an.* 414. Nouatianos expulit Alexandriâ, *anno* 415. Neſtorium confutans calumnias patitur, *an.* 429. & *an.* 430. cum in Concilio damnatiâ quo accuſatur Apollinariſmi apud Imperatorem. Sed panegyrim de Deipara ſcribit contra Neſtorium, *an.* 431. Moritur an. 444. calumniatum patiens.

S. Vincentivs Lyrinenſis Presbyter ſcribit diſputationem ad deuitandas hæreſes, *an.* 434.

S. Theodoretvs ex monacho Epiſcopus Cyri, *an.* 424. multum pro conuerſione Marcionitarum laborauit, conuertitque vltra 1000. fremente dæmone in eum noctu, & vociferante: *Niſi chorus Martyrum & Iacobus te circumſiſterent, dudum confoſſus periſſes. Quieſce.* Habebat ad lectum lecythum olei à martyribus benedicti, & ſub ceruicali amictum S. Iacobi.

A Neſtorio commouetur in Cyrillum Alexandrinum, *an.* 427 ſuſpectuſque Neſtorianiſmi ſe purgat Epiſcopis. Damnatus de latrocinio Epheſino appellat ad Papam, *an.* 444. Epiſcopatu pulſus reſtituitur à Conc. Chalcedonenſi, *an.* 451. Moritur *an.* 451. Scripta eius nomini plura ſuppoſita ſunt.

S. Prosper Aquitanus S. Auguſtinum defendit contra Pelagianos calumniatores, *anno* 431. quos & in Italia ſubuertit iuſſu S. Leonis, *an.* 44 I.

S. Petrvs Chrysologvs Epiſcopus Rauennatum diuinitus creatur, *an.* 433. S. Petro Apoſtolo ipſum oſtendente per viſum Sixto Papæ. Scribit contra Gentiles *an.* 439. & 449. contra Eutycheten.

S. Proclvs Conſtantinopolitanus Epiſcopus videt S. Paulum S. Chryſoſtomo loqui in aurem. Laborat multum contra Mopſueſtenum, Neſtoriũ, proque Chryſoſtomo. obit *an.* 446.

S. Gennadivs Epiſ. Conſtantinopol. creatur *an.* 458. mirificus eccleſiaſticæ diſciplinę reformator, *an.* 459. cõſanat manum diuina vi exareſcentem, *an.* 462. Oranti ſpectrum prænunciat euerſionem Eccleſiæ, *an.* 471. diemque obit ſupremum.

S. Fvlgentivs Ruſpenſis Epiſcopus certamine pro fide celebris, *an.* 490. confutat Pelagianos. Peregrinatur ad Limina Apoſtolorum, an. 500. Exul diu pro fide, redux demum moritur *anno* 529.

S. Boetivs Patricius apud Theodoricum falsò de conſpiratione accuſatus cum Symmacho martyrio afficitur *an.* 524. 526.

Alius Boetivs Seuerinus Conſul Rom. ſuum Conſulatum ſcriptis illuſtrat, *an.* 510.

S. Avitvs Viennẽſis Epiſ. an. 494. Sigiſmundum Burgundiorum Regem conuertit ad Chriſtum *an.* 509. obit *an.* 516.

Sixtvs III. docta ſcripſit an. 442. Sed ei affinguntur ſcripta Pelagiana.

Orosivs Hiſpanus Presbyter S. Auguſtino & S. Hieronymo familiaris contra Origeniſtas *an* 414. Primus in occidentem tranſtulit Reliquias S. Stephani *an.* 416.

Ev-

Evsebivs Emeſenus ab Euſebianis in Epiſcopatum Alexandrinum intrudendus pro Athanaſio, reſtitit: *anno* 341. ſignifer tamen fuit Arianorum.

Socrates & Sozomenvs Nouatiani proſequuntur hiſtoriam Eccleſiaſticam ſub *an.* 440.

S. Evcherivs Epiſc. Lugdunenſis egregia ſcripſit *an.* 441.

S. Sidonivs Apollinaris orator & Poeta eximi⁹ ſolo aſpectu baſilicę SS. Petri & Pauli Romę liberatur, à febri, *an.* 467. Renuncians ſæculo, ampliſſimisque dignitatibus creatur Epiſ. Aruernenſis *an.* 472. Pietate & ſupplicationibus defendit vrbem ſuam ab incurſionibus Odoacris, an. 475. Dirè à ſuis Presbyteris diuexatus moritur *an.* 484. punitus morte ſubita perſecutoribus eius.

Ioan. Cassianvs Diaconus S. Chryſoſtomi, Collationes PP. ſcribit ad Innocentium Papam *an.* 404. confutat Neſtorium, *an.* 430. Eius Collationes Pelagianiſmo infectæ confutantur *an.* 433.

Isidorvs Peluſiota monachus ſub *an.* 482. claruit doctiſſimus. De S. Leone Papa ſupra.

S. Nilvs monachus Conſtantinopolit. S. Chryſoſtomi diſcipulus doctiſſimus ſcripſit de Inſtitutione monachorum, vixit ſub *an.* 445.

S. Simeon Stilita ſcripſit librũ de morte *an.* 457.

Victor Vticenſis Epiſcopus de Wandalica perſecutione, ſub *an.* 490.

S. Gelasivs Papa; de hoc ſupra.

Paschasivs Cardinalis, ſub *an.* 499.

Dogmata Eccleſiæ Romano-Catholicę, Nouatoribus contraria, Sæculi V. Exempli gratia.

I. *Miſſam* aſſerit *S. Aug.* ep. 111. 118. In pſal. 33. hom. 2. & ſerm. 28. 40. de verbis Dom. & l. 21. Ciuit. c. 26. *Cyril. Alex.* l. 3. c. 4. *Concilium* Epheſinum Oecumenicum.

II. *Veritatem Corporis Chriſti in Eucharistia* aſſerit *Aug.* in pſal. 37. & 119. *Cyrill.* in Anathematiſ. *Chryſ.* hom. 83. in Mat. 26. &c.

III. *Liberum arbitrum* aſſerit *Aug.* contra Pelag. l. 1. &c. *Cyrill. Alex.* l. 3. & 8. contra Iulianum. &c.

IV. *Fidē ſine operibus mortuam* aſſerit *Cyril. Alex.* in Ioan. l. 10. c. 18. *Leo* ſerm. 3. de Epiph. *Primaſius* in Gal. 2. Aug. lib. 2. de pec. merit. c. 3. 4. 15. *Salnianus* l. 4. de prouidentia. *Proſper* l. 1. de vita contemplatiua c. 19. &c.

V. *Confeſſionem auricularem* aſſerit *Cyril.* l. 3. in Leuit. *Leo* ep. 69. 91. *Aug.* hom. 49. & l. 2. de viſit. infirm. c. 4. & c.

VI. *Inuocationem Sanctorum* aſſerit *Aug.* l. de cura pro mortuis, c. 16. *Theodorus* in Leu. q. 1. *Chryſ.* hom. 1. & 44. in Geneſin. &c.

VII. *Imaginum vſum & Cultum* aſſerit *Aug.* l. 1. de Conſenſu Euang. *Sozomenus* l. 2. c. 3. *Cyrill.* l. 6. contra Iulianum. *Tripartita* l. 2. c. 19. *Chryſ.* l. quod Chriſtus ſit Deus. &c.

VIII. *Suffragia pro defunctis & purgatoriũ* aſſerit *Aug.* in Enchyr. c. 10. & in pſ. 6. 37. & l. de cura pro mortuis c. 15. &c.

Digitized by Google

IX. *Primatum Petri* aſſerit *Cyrill. Alex.* l. 2 in Ioan. 12. *Aug.* 1. retract. c. 21. *Sozomenus* l. 3. c. 7. *Chryſoſt.* hom. 83. in Matt.

Hæc pauca in exemplum ſuffecerint: Sic enim ire per ſingula licet.

Hæreſiarchæ in Sæculo V. diſſoni Papis.

48. PELAGIVS indoctus primum in Sicilia, deinde in Rhodo vtrumque orbem infecit. *an.* 410. Chriſti pythagorici gentilis librum fecit latinumque affinxit S. Xyſto Papæ. Quam ſtropham notans S. Hieron. monuit S. Aug. qui allegatas à Pelagio, vt Papæ, religioſè explicare laborauit: at monitus retractauit. Dogmatizauit autem Brito ille monachus, *Peccatum originale non eſſe in hominibus: Sine Dei gratia impleri omnia Dei mandata poſſe. Adam factum eſſe mortalem, etiamque mortuus fuiſſet, ſi non peccaſſet; ſolum eſſe vnum læſum peccato ſuo; non genus humanum. &c.*

Tales articulos vndenos damnauit doloſe in Concilio Palæſtino, *anno* 415. ne ipſe damnaretur. At reſiliens, iſtos, aliosque vulgare perrexit.

Confutatur ab Hier. & Aug. Damnatur in Concil. Mileuitano; & Carthag. *an.* 416.

Se catholicum ſimulans appellat ad Papam, *an.* 417. Rurſum damnatus proſcribitur ab Honorio Imp. *anno* 418. *&* 420.

P[illegible]lagiani iungunt ſe Neſtorio, *an.* 4[illegible]. S[illegible]pius ſuppreſſi, emergunt ſæpius. [illegible]

49. NESTORIVS Nepos Pauli Sa[illegible] [illegible] Presbytero Antiocheno Epiſcopus Conſtantinop. exagitator hæreticorum, *anno* 428. fingere cœpit *Duas in Chriſto Perſonas; & B. Mariam non eſſe Deiparam, ſed Chriſtiparam*; fraude & vi hæreſin propagauit, ac ſcriptis *an.* 429. at quæ Deiparam execrari ipſa reuelauit. Eius arrogantia nec ſuis viſa tolerabilis, diram in Monachos feritatem exeruit. Cœleſtinus PP. damnationem eiminatur, *an.* 430. S. Cyrill. Alex. eum condemnauit; at ab eo inſimulatur Apollinariſmi.

An. 431. Se iungit Pelagianis. Damnatur abſens in Conc. Epheſino; Pellitur Epheſo ab Theodoſio: indulgetur ei monaſterium ad pœnitentiam *an.* 433. Vbi calumnijs proſcindens Imperatorem damnatur ad perpetuum exilium: in quo putrefactus, linguâ ab vermibus exesâ, fœde exhalat, *an.* 436. Theodoſius Neſtorianorum libros conquiri, exurique mandauit, *an.* 448.

50. EVTYCHES Abbas, vt Neſtorio contradiceret, finxit *Vnam in Chriſto eſſe naturam poſt Vnionem ſicut vna perſona eſt.* Ita *an.* 448. Damnatur à Flauiano Epiſ. Conſtantinop. ibidem in Synodo ibid. Damnatus appellat ad Leonem PP. & Imp. Theodoſium. At *an.* 449. per Encyclicam damnatur à S. Leone, Abſoluitur è contra ab Dioſcoro Alexandrino excommunicante Papam: Facinus inauditum! Ab eo prognati ſunt ACEPHALI *an.* 482. 535. SEVERIANI à Seuero Encratitarum reſuſcitatore; ARMENI; Iacobitæ. &c. De Seuero vide in Sæculo VI.

51. PACIFICANTES ab Zenone Imp. orti, faciente Vnionem inter Catholicos & Euthy[illegible]

52. PET[illegible]

52. Pet. Gnaphævs Fullo pſeudomonachus ad Eutychetis errores adiecit in triſhagio: *Qui crucifixus eſt pro nobis:* quaſi S. Trinitatem totam diceret eſſe paſſam. Cœpit *anno* 471. hæreſin Theopaſchitarum; damnatur à Simplicio Papa Romæ *an.* 479. Xenaiam Iconoclaſtarum autorem aſſumit ſocium, *an.* 485. & moritur poſt diras turbas *an.* 486.

Ad vltimum damnatus à Gelaſio PP. *an.* 494.

53. Xenaias Perſa, ſeruus profugus, nondum baptizatus à Pet. Gnaphæo Fullone conſecratur Hierapolitanus Epiſcopus *an.* 485. dictus poſtea Philoxenus, primus autor Iconoclaſtarum extitit *an.* 485.

Dogmatizauit, *Chriſti & Sanctorum imagines non venerandas; Angelos incorporeos forma corporea effigiare nefas: Puerile eſſe, in columba fingere Sp. Sanctum.*

VARIA

Teſtimonia Fidei hiſtorica in Sæculo V.

Anno CDI. *S. Porphyrius*, Epiſ. Gazenſis, contra pertinaces gentiles ciues ſuos quid oraturus Eudoxiam adit Auguſtam; Cui grauidæ roganti veniam, quod Epiſcopo non occurriſſet, is prædicit parituram filium. Eo ad ſua redeunte, dum ſæua cooritur tempeſtas; ex reuelatione diſcit, ob nauclerum hæreticum ortam; quo catechiſato ac conuerſo, mox omnia ſilent.

S. Martinus obit octogenarius.

S. Porphyrius *an.* 403. Manichæam Gazæ, verbis & pecunijs multos peruertentem maledicit; continuoque muta moritur.

Anno CDIV. Erectâ Eudoxiæ ſtatuâ contra templum, Sanctus Chryſoſtomus pro concione inuehitur: per iratam coacto Concilio deponitur; ad Papam appellans deſcribit tragœdiam; ſcilicet irruentes in eccleſiam milites *aſſeruatum Chriſti ſanguinem* effudiſſe: Igne improuiſo totam deflagraſſe.

Interim Eudoxiæ, dirè excruciatæ, fœtus in vtero computruit; criminatores Chryſoſtomi varijs à morbis diſpereunt; cum intruſo Arſacio communicat nemo.

Anno CDIIX. *Sanctus Chryſoſtomus* moritur, ſolitus habere familiarem Sanctum Paulum; Angelosque inclines ſacrificanti adſiſtentes.

Moriturque & Eudoxia, eius perſecutrix.

Atticus Epiſcopus Conſtantinopolitanus paralyticum baptizat Iudæum; ſimul & ſanat.

Anno CDIX. Alaricus, Rex Gothorum, Romam obſidet; vt recedat, etiam idola erant deſpolianda in litrum; id quod nullis adhuc edictis potuerat obtineri.

Interim pudici Wandali impudicam vaſtant Hiſpaniam.

Anno CDX. Romam inuadit Alaricus, Sacra vala ſanctaque cætera ſeruat intacta, etiam Virgines ſacras.

Digitized by Google

Vrbe incenſa barbari recedunt, ſaluis templis; Fertur vox; *Salus victis in chriſto.*

Monialis capta, heri proles, ob captã infirmitate percuſſas, ſanas oratione & ieiunio reddit; liberaque dimittitur.

Honorius timore Attali, & Donatiſtarum, edicto cauit *libertatem religionis*. In pœnam, ecce, Vrbs capitur; diripitur; ſalua religione Romano-catholica. Ergo protinus reuocat edictum, digreſſo ex Vrbe Alarico; qui moritur *an.* 411.

Euagrius philoſophus conuerſus petenti Syneſio accommodat 300. aureos, egenis diſtribuendos: petitque cautionem, ſibi in altero reddendos ſæculo. moritur, ſepultuſque cum Syngrapha, hanc, apparens Syneſio reddit, ab ipſo ſubſcriptam de facta ſibi reſtitutione.

ANNO CDXIII. Nouatiani à Cyrillo & Papa terrâ marique fugantur; in cęteris hac etiam ex occaſione; quod in mari ſolutâ naui omnes periſſent Nouatiani; & Catholicorum nullus.

ANNO CDXV. Pulcheriam quindecennem, votum Virginitatis habentem, ſororem ſuam Theodoſius ſibi ſociam adſciſcit Imperij, ob raram eius ſapientiam. Aulam ea velut in monaſterium vertit pijſſima.

Eius pietate, miraculis clara, felicitatur Imperium, hoſtes inter medios.

ANNO CDXVII. Errore contigit *Paſcha* per Eccleſiam celebrari *die non ſuo* ac debito; id quod ita compertum. *Meltinæ* in ſiluestri vinculo, dum paſchali nocte Presbyter fontem baptiſterii erat conſecraturus, lapidis concauitas non ſeſe ipſam replebat aquâ, vti annuo miraculo ſuerat, ſed biduo poſt.

Leucotheæ in Lucania, ipſo Paſchali die S. Lauacri vnda per ſe vltra lapidis orã, cumulatim ſeſe exaceruans exurgere, limpidiſſima ad inſtar criſtalli, conſueuit; inque ſeipſam ſubſidere ſenſim. Idque tum cum Sacerdos baptiſterium de more benedicebat.

In Luſitania apud Oſem campum piſcina eſt ex ſolido marmore, in formam crucis excauata. Hanc quotannis ſub inſtans paſchale tempus accidit per ſeipſam euacuari; vacuam ab Epiſcopo, vniuerſa populi inſpectante corona, impreſſis circum ſigillis obſignari: die vero Paraſceues eadem plebe teſte reſignari, ad eius ſacram, cum ſuetis exorciſmis & Chriſmate, benedictionem. Reſignata verò reperitur ſupra oram marmoris in cumulum aggeſta vnda ſtare, nec vel guttulam exundare. Peractis ſolennibus certatim haurire plebem, deferreq; ſecum domum pios in vſus; nequedum tamen quicquam imminui: verum cum feſta cedente die ad ſtatam apſidis reuerti menſuram.

Dynaſta quidam annui contemptor miraculi, iuſſit ſuos in templo eo ſtabulari equos: at ecce, media nocte correptus febri raptim equos mandat extrahi; ſimul dentibus ſuummet corpus diſcerpens exhalat.

Rex nationis Theodegiſilus rem exploraturus, ipſe oſtia omnia conſignat; Eccleſiam corona virûm cingit; idemq; & altero repetit anno: tertio inſuper foſſam circumducit latam quindenos, vicenos altam pedes: Sed nihil abditũ, dolique nihil comperit: id lucri abſtulit;

li; quod diem eundem ſequentis anni non vixit.

In Soruba vico Lyciæ ſubiacente ad radices montis, (in quo Coranenſis eſt ciuitas,) Lauacrum in Epiphania ſudat, ſudore tribus horis continuis manante; tribuſque alijs ſenſim remittente; interim ſolennis baptizatio perpetratur.

In caſtello Cedebratis, ſub Lunciæ monte Ænoandro, baptiſterium vrbis, prima paſchali ex ſeipſo repletur; eſt autem ex abrupto ſolido ſaxo; duratque aqua ad vſque Pentecoſten. Cæterum euaneſcit.

Anno CDXIIX. Adrumetini monachi nimis contra Pelagium nitentes, libero arbitrio nihil; omnia ſoli gratiæ tribuebant; Vt S. Auguſtino viſi fuerint arguendi.

Quare ad eos ſcripſit librum de gratia & arbitrio: & alterum de Correctione & gratia.

Seuerus Epiſcopus in Minorica inſula per Encyclicam teſtatur, in ea inſula Iudæum morari nullum poſſe; ſerpentes eſſe impotes nocendi, feras innoxias.

Vnico in loco noxios extitiſſe colubros; verum & hoſce ad illatas *S. Stephani Reliquias* nocendi vim amiſiſſe.

Anno CDXIX. Plurimæ totâ Africâ Romam fiebant appellationes. Fingunt igitur Centuriatores ius appellationis Papam eſſe ſuffuratum.

Iudæus impoſtor iterato ſæpius baptiſmo quæſtum faciebat: ſemel ab Ariano; iterum à Macedoniano; tertium à Catholico baptizatus erat: quartum petenti baptiſmum Conſtantinopoli ab Paulo ieiunium indicitur: cumque tingendus eſſet, ecce diſparuit; repletur lacus; iterumque euaneſcit aqua. Cui Paulus: *Aut veterator es; aut ignorans baptizatus es*: aderatque forte, qui ab Attico tinctum viderat; baptizati teſtis & index.

Nimirum duo priores non baptizarant; quod formâ verborum catholica non vterentur; Catholicus autem ritè baptiſmum cõtulit; ideo quarto diſperijt aqua; dato diuinitus teſtimonio reprobati abs Deo Anabaptiſmi.

Anno CDXX. *Victor* in Africa primus docuit: *Animam ex Dei ſubſtantia creari, non ex nihilo.* Idque tum vt doctior Auguſtino videretur; qui animæ originem ſe ſcire negarat: Tum ita ſeſe per Viſionem didiciſſe narrabat. At eum refutante S. Auguſtino reſipuit victus.

Bararanes Rex Perſarum, dirus Chriſtianorum perſecutor, perfugas ad Imperatorem Theodoſium repetit; Neganti eos bellum infert. Duces in eum retardatur grandine diuinitus grandinante dies XX. vt ijs vix ſtadia XX. confecerit; Theodoſius imparatus, accerſitis interim ducibus ſeſe parauit. Conſtantinopolim obſidens Perſa Chriſtũ blaſphemabat: demum obſeſſis re deſperata ceſſantibus, ſolus Epiſcopus pilam excutit in blaſphemum regem nomine blaſphemati; & ecce Angeli in Bithynia viatoribus viſi nunciare iubent Conſtantinopolitanis; orare, ſperare inſiſterent; ſeſe duces belli adfore.

Hic Perſa in auxilium Saracenos iungere ſibi: Sed hi diuinitus conterriti, plures centum millibus, per fugam in Euphraten præcipites proruere.

Aſpebetus, Dux Saracenus, tranſiit ad

ad *Romanos*;(ſic *Catholici* vulgo appellabantur) cuius ſemiaridus filius, Euthymium Monachum adire ſecundum quietem iuſſus; ab eodem, factis Deo precibus ac ſigno Crucis, perſanatur. Quod miraculum ad conuerſionem valuit Saracenis. *S. Hieronymus* obit. S. Auguſt. Arianos publica diſputatione conuicit: Qui ſe tamen victores iactitabant.

Anno CDXXIII. Honorio defuncto ſcriba eius Ioannes inuadit Imperium; *Clericis* adimit priuilegia, forique exemptionem. At *an.* 425. Theodoſius Imp. in eum ducit exercitum; cui ſeſe Angelus Ducem offert ſpecie paſtoris; perque obiectum ducit lacum momento exſiccatum. Quo ex improuiſo Ioannes obrutus, ad internecionem deletur. Clero priuilegia reſtituuntur; proſcribuntur hæretici. Qui Duces barbari in auxilium Ioanni venerunt, Imperium in fuga deprædaturi, orante Deũ Theodoſio, pereunt vniuerſi igne de cœlo, fulmine, ac peſte. Monachus quidã Theodoſium quiddam orarat ſępius; auditus nunquam; tandem eum excommunicabat. Hîc Imperator ſe pranſurum negabat, niſi prius abſolueretur: quæſitusque monachus iuſte petita annuentem abſoluit; quicquid Epiſcopus eſſe vinctum negaret.

Anno CDXXIX. S. Germanus cum S. Lupo mittitur Legatus ab Epiſcopis Galliæ in Britanniam, ad gentem eam ab Pelagianiſmo reuocandã. Per ſuſpenſam è collo reliquiarum capſulã perſanat cæcam. Dum in Paſchate Britannis baptizandis eſſet intentus, de irruptione Saxonum affertur nuncius; eoque plures ante baptizari anhelant, quam in arma ruant. Iubet in congreſſu omnes conclamare, *Alleluia.* Quo conterriti hoſtes fugam inuadunt, ſeq; ipſos in flumen adigunt obiectum.

Anno CDXXXI. Sub Synodo Epheſina Generali contra Neſtorium, docentem, Ex B. V. Maria Chriſtum tantum hominem natum eſſe, datam vero Diuinitatem ei, ita merenti: quo auunculi ſui Pauli Samoſateni reſuſcitauit errores: Sub id tempus, inquam, ad Salutationem Angelicam idcirco putatur adiecta clauſula hæc: *Sancta Maria Mater Dei ora pro nobis peccatoribus, nunc & in hora mortis noſtra.* Verum eam Traditio inde ab Temporibus Apoſtolorum acceptam hucuſq; cuſtodierat; nunc primum vero publicam acceperit Solennitatis auctoritatem, vſumque generalem: etſi vllo de Canone deſuper neſciam.

Anno CDXXXII. Quod damnatus Epheſi Neſtorius monaſterio incluſus liberè agere permitteretur; omittente eum procul relegare Theodoſio, contra ſuaſum Papæ; ecce pœnam; Conſtantinopolis improuiſo correpta igne triduo toto dimidiata hauritur inextinguibili, donec in ſe ipſum recideret.

Ibidem, Monialis, imagine Veneris delectata, obſidetur à dæmone, ab omni abſtinens cibo per LXX. dies ab auicula paſcebatur; quæ dæmonis erat deluſio: demũ ad *S. Stephani Reliquias* cõmunicata liberatur, malo ſuo cautior.

S. Proclus Epiſc. Conſtantinopolitanus permouit Theodoſium ad *Tranſlationem S. Chryſ.* ex Comana Conſtantinopolim faciendam. Verum conatu

in

in medio tumba ſtat immobilis. Ergo Theodoſius ad eum,tanquam viuenté, dat literas paternæ deprecatorias culpæ;eiuſque ab exilio reuocatorias. Qui bus ad loculum admotis, mouetur ipſe velut ſeipſo. Chalcedone imponitur na ui;hæc abſque remigio alarum ipſa volat incitè,præuolatque cæteras eodem è portu ſoluentes;quib.coorta disiectis tempeſtate,illa incolumis vna,curſu recto,ad agrum defenſæ ab S. Chryſoſtomo viduæ appulit. Imperator vero ſacrum cum corpore Lypſanothecam, regificè exceptum, ſumma cum reuerentia in Sedem iuxta Proculum deponit;& ſolenni *prece pro defuncto* fuſa parente deprecabatur. In depoſito ſarcophago S. Chryſoſtomus clarâ dixit; *Pax Vobis*. Tunc ſimul XL. Martyrum contigit Reliquias reperiri: Et Eudoxiam *Auguſtam peregrinari* Ieroſolymam; ſpecie,quod filiam nuptam vidiſſet; reuera vt Commiſſa ſua in S. Chryſoſtomũ luens expiaret. Donata Ieroſol. abluuenali Epiſ. *Reliquijs S. Stephani, Faſcijs Chriſti, Vinculis Petri*. Hiſce filia Romę poſuit Baſilicã; illis mater Conſtantinopoli; vbi peccarat. Et poſtea Vixit.

Anno CDXL. Orbis vndique turbat.In Oriente,Neſtoriani.&c.in Occidente Gallia Gothi:in Africa Wandali; Romæ pulſi ex Africa Manichæi. Genſericus Arianus eiectis Africâ totâ Epiſcopis rogantibus, vt alicubi ſubſiſtere priuati liceret,reſpondit: Delere Romanos decreui vniuerſos; & hoc vos petitis? Simul ipſos in mare abijci iuſſit:ſed ſui id deprecati ſunt..

Sebaſtianum Ducem qui Romã Du cum fuerat inuidiam; iubenti profiteri Arianiſmum Genſerico,aiebat ille: *Panem candidum,qui per ignem & aquã tranſijt,vt Regi apponeretur, repinſe; vſque deterior euadet. Et ego ſum lotus, unctus, paſtusque Sacramentis. &c. quid me fieri deteriorem iubes?*

Manichæi Romæ latentes, cumque Romanis communicantes,ex eo agnoſci publicantur à S. Leone PP. quòd S. Sanguinem non ſumant:quod Dominica & feria ſecunda ieiunent; quod prius adorent ſolem quam templum ingrediantur. Idcirco ſoliti Fideles orare verſus Orientem; tum vetabantur prius iſthuc flectere.

Anno CDXLVI. Oriente toto per ſex menſes terræmotibus quaſſato, Theodoſius Imp. Proclus Patriarcha, omniſque populus in aperto degens campo ſupplicabat. Contigit ipſo in ſupplicio puerum ſublimem rapi, audireque ab Angelis concini Triſhagium; *Sanctus Deus, Sanctus Fortis, Sanctus & immortalis, Miſerere nobis*.

Hoc demiſſus docet Imp. Epiſ. & adſtantes,ac moritur. Proclus id vbique cani iubet iſthic, Imperator orbe toto; ceſſatque terra ſuccuſſari.

Cyrus Præfectus Conſtantinopolitanus ethnicus, reſtaurator mœnium, proſcriptus fugit ad aram, fit Chriſtianus,& Epiſ. Smyrnenſis. Ponit eccleſiã Deiparæ, vbi abſcondita olim coruſcare *B. V. Mariæ imago* viſa, & reperta eſt, multis eius tactu perſanatis Conſtantinopoli Iudæ *ſtatuã Chriſti*,pro forib. Chriſtiani propoſitã,cultro percuſſit; ex qua cruore protinus exiliente conſperſus eam in puteum abiecit nocte eadem. Mane omnis aqua viſitur cruenta, re-

peritur ſtatua: promulgatur venia reo ſeſe vltro prodituro: ſuaque virum vxor prodit, factus vterque Chriſtianus; Pulcheria Auguſta Virgo renuncians Imperio conſecratur in *Diaconiſſam*.

Anno CDXLVII. Dum hæretici per Orientem inualeſcunt; tenentque Galliam, Franciam & Hiſpaniam, (per quas oras etiam ſerpere hæreſes eædé,) barbari VVandali, Gothi, Sueui; ecce in Tolentano Conc. iſtud, *à Patre Filioque procedit*; additur Symbolo: & ſub eo Symbolo Gothi, Viſigoti, Franci fiunt Chriſtiani; at vero Orientales ei reclamantes euadunt Saraceni. Romani tamen ſolo Apoſtolico Symbolo vti pergunt in Miſſis, eò quod nulla hæreſis Romanam Eccleſiam infecerit vnquã, quæ diutius in ea perſtitiſſet. In memoriam itaque id in æs inciditur poſt reliquias S. Pauli. Nec Carolus Magnus, nec Henricus Imperatores, quantumuis inſtiterint, impetrare potuerunt, vt cum vtroque orbe cantarent Symb. Nicænum Romani.

Anno CDL. Damnatis in Conc. Conſtantinopolitano Actis Epheſini pſeudoconcilij, & *reliquijs S. Flauiani* Epiſ. in eo trucidati Epheſum translatis, ſimul reſtitutis per Marcianum Imp. Epiſcopis pro fide Romana proſcriptis; pax Eccleſiæ reddita Orientis eſt: & ecce improuisò Attila cum Hunnis è ſolo cedit imperij, ſponte, vi nulla.

Anno CDLI. *Attila* victus in Illyrico, redit in Orientem; ſed & hinc expulſus (in gratiam reſtitutæ in eo religionis veræ) in Occidentem inuadens ſe *Flagellum Dei* nominat. Tunc exuſtis Metis, ſolum S. Stephani perſtitit intactum Oratorium; viſo S. Stephano apud S. Petrum & Paulum orare pro eo. Pariſii quoque ſaluæ ſteterunt precibus S. Genouefæ.

Attila Trecas euerſurus erat; at orante S. Lupo Epiſcopo, mediam pertrãſit vrbem cum exercitu excæcato cæcatus, nullo mortalium viſo, læſoue.

Item diuinitus ſeruatur vrbs Vaſatẽſis; vbi tunc ſub Miſſa tres guttas delabi contigit, inque vnam coaleſcere cryſtallinam; ſcil. ad Fidem de SS. Trinitate confirmandam contra Arianos. Ea in crucifixum infixa cæteræ exiliere gẽmæ, protinusque per eam multæ ſunt factæ conſanationes.

Aureliam obſidet Attila, imperium inde inuaſurus; capitque eam; non tamen euaſtat, orante Deum Epiſcopo cum populo. Et ecce aduolans Aetius Dux fundit, fugatque Attilam cum Hunnis, non ſine miraculo.

Chalcedone Concilium à 600. Epiſcopis frequens agitur in æde *S. Euphemiæ; cuius S. reliquiæ* continuo ſanguinem in ſubiectam ſpongiam ſtillabant inde ab eius martyrio; niſi quod non ſtillaret, ſi quando improbus iſthic præſidebat Epiſcopus.

In eo ſancitum; vnum Epiſcopum Epiſcopatus habere duos non poſſe, iuxta Nicænum, contra Pragmaticos Imp. Anatolius Patriarcha iubet Patres Confeſſionem Fidei Romano-catholicam, & hæreticos item ſuam, dare S. Euphemiæ, ad obſtruenda hæreticorũ ora; At illa Catholicam arripit dextrâ, oſculatur, reddit: hæreticam vero ad pedes abiicit.

Iamque prius confirmarat Papa Cõcilium.

cilium. Sancitum quoque *Papam dici Oecumenicum ſeu Vniuerſalem Epiſcopum.*

An. CDLII. Valentinianus edicto adimit Epiſcopis iudicium Eccleſiaſticum, exceptis cauſis Fidei. At ecce Flagellum Dei Attila adeſt, vaſtat Italiam, ipſam inuaſurus vrbem, ní S. Leo minis ac precibus eum diuinitus fractum auertiſſet. Percunctanti dein cur vni pareret homini? reſpondit: *adſtans ei Sacerdos mortem mihi intentabat.* Ethnicos Romæ id aſtris, fatoque tribuentes S. Leo refutat.

Anno CDLIV. Turbarum Orientis pertæſus concedit in Occidentem ad Noricos, quos barbaris auertendis orare, & ieiunare nolentes deſerit; ac pereunt. Vrbem ergo iam occupatam ab ijs ingreſſus, ciues malo ſuo iam doctos ad ſupplicandum Deo inducit: & ecce die poſt tertia barbari timore panico perciti p fugã ſeipſos contrucidãt.

An. CDLV. Valentinianus adulter, Inſontis Aetij trucidator, & Violator eccleſiaſtici iuris, ab amicis Aetij occiditur manu Maximi. Qui iam Imperator ducit Eudociam, cui aperit ſe occidiſſe Valentinianũ. Idcirco illa Wandalos euocat in imperium, & capta ipſa cum filiabus abducitur in Africam: Roma ſpoliatur, p̃ter eccleſias primarias; Deum ſic exorante S. Leone Papa. Hac afflictior e cum filiabus Eudocia ſubacta, eiurat Eutychianiſmum, reditque ad Eccleſiam Romanam. Marcianus Imp. autem ſua iura reddit eccleſiis, edictis contrarijs abrogatis.

An. CDLVI. Mauritaniæ ad Chriſtum conuerſio ita contigit.

Quando in perſecutione Wandalica Rex Genſericus creari per Africam Epiſcopos prohibens, creatos emori ſinebat; ſeruam ſuam Maximam iubebat Wandalus nubere ſeruo; quæ ob caſtitatis votum abhorrens, procum iuxta cum fratribus conuertit. Ambos igitur herus vngulis dilacerat. &c. Sed diuinitus ſanantur; at hero proles ac pecora extinguuntur. Demum in Mauritaniam deportantur exules; quam denique conuertunt ad Chriſtum; Romamque mittunt pro Sacerdote. Quo miſſo negat genti bigamos creari Epiſcopos aut Sacris inaugurari, licet ingens hominum eſſet inopia. Proclus Genſerici Præfectus è ſacris paramentis vixdum pararat ſibi veſtes; cum ecce furens ſibi linguam commandens peribat.

An. CDLVII. Leo fit Imp. qui priuatus in cæcum incidit ſolum; miſertus ducit per æſtuoſam eremum; quærenſque aquam præ ſiti emorituro vocem ex incerto accipit; *Leo Imperator*, ſc. futurus, en aquam, luto perlitum illumina. Dictum factum. Poſt ibidem ponit ædem Deiparæ.

An. CDLIX. Marcianus Gennadij clericus aditurus templum nudo dat interulam, veſte duntaxat Sacerdotali amictus. At in hac Diuinis operãs videtur purpuratus. Diſcutitur; & miraculum cognoſcitur.

An. CDLXI. Dum Græci de tranſmiſſo ipſis Brandeo dubitant; S. Leo PP. id forfice ſcindit, & cruore manauit. Peregrinantes ad S. Petrum & Paulum Romam, velum lance penſatum in Sepulcrum ſolent immittere; quod extractum ponderoſius erat; ad indicium benedictionis. Itemq; claues aureæ per-

Digitized by Google

mutabantur;iiſque ſanationes fiebant.

AN. CDLXII. Pingentis Chriſtum Iouis ſpecie, manus exaruit: cõfeſſi perſanatur à Gennadio Conſtantinopolitano. Qui vrbem ſuam, *an.* 465. hæreticis ſcatentem vidit, ſub veſperum, à cacodæmone, habitu vetulæ medicæ, ſuccendi in foro cum lucernula obeunt: Fuit flamma vorax toto quatriduo, hauſitq; vrbem pene totam. S. Marcianus S. Euangelio flammis obiecto has ab templo nuper à ſeſe conſtructo, auertit.

AN. CDLXXI. Epiſcopus Catholicus ab Ariano in diſputationem Conſtantinopoli prouocatus, noluit; mox rogũ ingreſſus paratũ intactus ſe offert diſputationi. Ibid. Archiſynagogus, autor ſeditionis, captus, tortuſq; flammis dum inijcitur, clamabat: O DEVS S. Sergij iuua me ſeruatus eodem in loco conſtruit templum S. Sergio.

AN. CDLXXV. Cum Occidentis Imperium in Auguſtulo finem accepiſſet, Erulis barbaris Italiæ imperantib. per Regem Odoacrẽ, *nouũ Dei Flagellum* ab S. Seuerino prædictũ, hic Aruernam diu nequicquã oppugnat; quod Epiſcopus eius S. Sidonius cũ populo, per *Rogationes triduano cum ieiunio*, Deum exorando hoſtem eneruaret. Cuius exẽplũ ab S. Mamerco Viennenſi Epiſcopo ſe ſumpſiſſe, literis ad ipsũ teſtatur. Lauriacenſes fraudẽ in pendendis decimis facientes, in fame & ſiccitate moniti fraudis ab S. Seuerino Epiſ. pœnitentes ſpõdent emendationẽ; ac protinus eſt pluuia conſecuta. Zeno Imp. fouens Euthychianos, proſcriptoſq; reſtituens ipſe eijcitur Imperio *an.* 476.

AN. CDLXXVI. Odoacer miſſo in exilium Auguſtulo Rex, licet Arianus, tributũ ab Imp. impoſitũ remîſit. Ecce orbi toti licet dominarẽtur Ariani; nõ tamẽ Eccleſiæ Catholicæ. Zeno in oriente, Odoacer in Italia, Gothi & Burgundi in Gallia, Gẽſericus in Africa, Frãci erãt ethnici. Zeno nil audiens Papã, à Baſiliſco genero exuitur imperio: qui edicto abrogat Concilium Chalcedonenſe; prætextu concordiæ, regniq; firmandi, quo tamẽ hoc excidit anno. Nã *Daniel Stylita Monachus*, rogatu Epiſcoporũ vt ſuccurreret Eccleſię, deſerit colũnã; Conſtantinopolim vt appulit, Baſiliſcus ſpecie deãbulationis fugit dicens: *Tibi vir Dei vrbẽ relinquo; tu me prece iuua:* cui ille; *Diſrumpet, impie, regnũ tuũ Deus:* ſimul inclamãtẽ verbo ſanat leproſum; quẽ ex vmbone oſtendit populo, ad cõfuſionẽ Eutychianorũ. Pluribus claret miraculis. Acacius pſeudoepiſcopus arianus concitat Monachos in Baſiliſcũ, qui imperant reuocari edictum contra Chalced. Concilium; ne ſc. excideret imperio. Verum id eo fine, vt ſimul irritaretur S. Leonis Cõſtitutio contra Primatũ Conſtantinopolitanum.

AN. CDLXXVII. Baſiliſcus ab aulicis ob auaritiam eius deſertus, vincitur ab Zenone; protractus ab ara deportatur in exilium, vbi in amplexibus vxoris exſpirat. Zeno monenti Papæ, hæreticos eijceret Epiſcopos, paret. At *anno* 482. rurſus eiectis Catholicis reſtituit hæreticos autore Acatio. Simul cœpta VVandalica perſecutio plurimis celebrata miraculis, vnius veræ apud Catholicos teſtibus Eccleſiæ.

AN. CDLXXXII. S. Seuerinus canens, *Laudate Dominum omnes gentes*, obdormit:

Digitized by Google

dormit; iuſſis prius fratribus, vt ſua oſſa ſecum transferrẽt in vẽtura barbarorũ incurſione; ipſis, non ſibi profutura. Et ecce, Satelles ab Rege Rugorum Friderico Sancti aram deſpoliare, ipſo in auſu ab dæmone obſidetur. Rex ipſe totum ſpolians monaſterium intra menſem à fratris filio necatus perit.

AN. CDLXXXIII. Inter barbaros Vrbis Italiæque Dominos plurimi Romæ nidificabant hæretici. Vrbis tamen Præfectus Baſilius excommunicabat alienantes quidquam de bonis Eccleſiaſticis. Sed eam excommunicationem omnes Epiſcopi exploſerunt. Interim *Pet. Cnaphæus Fullo* ex monacho Eutychiano pſeudoepiſc. Antioch. Theopaſchita, ab Papa damnatus, auxit Triſhagiũ iſto; *Qui paſſus eſt pro nobis* DEVS.

AN. CDLXXXIV. Hunericus Arianus Rex VVandalorum diſputationem indicit Carthagine; vbi Epiſcopus S. Eugenius cæcum illuminat, adire petitum ter diuinitus iuſſum. Diſputaturi autem Ariani conuitiabantur, perque tumultum occiderunt Epiſcopum. Inde Rex orſus eſt perſecutionem; legeſq; contra hæreticos datas vertit in Catholicos. Populus tamen Carthaginenſi Catholicis ob miracula adhęrente, etiã Cyrola arianus cõduxit hominem, qui ſe cæcum ſimularet ſanandus ab eo. At is dein vexe excæcatũ ſe deprehendens ſtropham aperit; atque à S. Eugenio reluminatur: quem cum alijs dirè tortum enocat Martyrem tyrãnus. Typaſenſes miſſo ad eos peruertendos Cyrolæ conſtanter reclamant: elinguantur multi; & tamen rectius loquebantur. In quib. vnus natus mutus poſt exectã linguã primũ loqui cœptauit. Alius in fornicationẽ lapſus, vſu loquelæ excidit. Ad quendã ex ijs Epiſcopũ ruſticus ſuum adferebat filiolũ mortuũ, pampinis obtectum quaſi dono daret vuas: poſitâq; ſportâ recedit. Epiſ. vuas guſtaturus conſpicatur mortuũ. Ergo protinus ſeſe in preces conijcit, puellũq; rediuiuũ genitori remittit. Tunc paſſim vulgabantur & miracula, & martyria deſideratiſſima. Euentus is erat: Siccitas inaudita, ſterilitas, fames, peſtiſque perdebãt Africam: Hunericus vermib. exeſus cõputruit, cum intolerabili fœtore, vt fruſtulatim an. ſept. regni ſuo eſſet ſepeliendus. Euaricus Rex Gothorũ arianus in Gallia, ſimili plaga perit: Rexq; Francorũ Childericus; cui ſuccedebat filius *Clodoueus*, S. Genoueſę cultor, & S. Remigij; à quo & Chriſtianus eſt baptizatus *an.* 499.

AN. CDLXXXV. Per. Fullo arianus Conſtantinop. conabatur Epiſc. Cypri Anthimiũ ſibi ſubiicere. Quem idcirco citatũ ire nolẽtẽ, S. Barnabas Apoſtolus tertiũ apparens ire iuſſit Conſtantinopolim, ac dicere; *Et mea Sedes Apoſtolica eſt: nam Apoſtolũ habeo.* Hic n. dixerat ei, Meũ Corpus cũ Euangelio S. Matthæi; in lignis thyenis ſcripto, ante Salaminã, quinto ſtadio ab arbore ſiliqua, reperies. Zenoni donat Euangelium ita petenti, aureisque thecis includenti; ac ſupra ſepulturã S. Barnabæ templũ collocanti.

AN. CDXCI. Zeno Imp. & fautor hæreticorũ pœnas morte pepẽdit. Inebriari ſolebat ſic, vt exſenſus iaceret, correptuſq; morbo comitiali. Ariadna vxor Auguſta ſic iacenti irata, humari ꝓ mortuo iubet, appoſitâ tumulo cuſtodiâ. Biduũ ipſum clamanti, Aperite, reſponſabant cuſtodiæ; Nõ licet; alius imperat.

Et ille; Eſto, monaſterium inibo. At ſurdis illa. Poſt refoſſus reperitur ſeipſum arroſiſſe. Anaſtaſius ſuccedit; quem Euphemius Conſtantinop. Epiſcopus noluit conſecrare prius, quam Catholicè fuiſſet profeſſus. Mores tamen peruertit, euaſitque in ſacrilegum Eccleſiarum expilatorem.

An. CDXCVI. Gelaſius Papa reprehendit *communicantes ſub vna ſpecie*; quod eſſe Manichæi proderentur, abſtinentes vini, velut à malo principio procreati. Ricardus Anglus Presbyter monitu S. Petri Romam *peregrinatur*; vbi à Gelaſio in Epiſcopum Andriēſem creatur. Ad portam Andriæ cæcum reſtituit; paralyticam ſanat; breuique vrbem totam baptizat.

An. CDXCVIII. Dum Symmachus Papa canonicè eligitur, Feſtus Comes Anaſtaſii Laurentium curat à paucis creari Antipapam; vt qui Enotico Zenonis eſſet ſubſcripturus. Hinc *Schiſma*. Delectus arbiter Rex Theodoricus pro Symmacho pronunciat.

Quod quia illegitimè factum, ideo Symmachus Concilio Rom. idem offert iudicandum, *an.* 499. Simul ſancitur, quæ deinceps in electionibus PP. ſeruarentur. Inde literis monet Anaſtaſium, rediret cum Oriente ad Eccleſiam: ſed is tum prius ſe profitetur hæreticum. Catholicos communicare ſecum aut compellit, aut proſcribit. Ideo ecce Deus Bulgaros in Thraciam immittit, à quibus victus pacem auro redimit. *Clodouæus Rex Franciæ* diu ab Crotilde vxore nequicquam tentatus induci ad Fidem in prælio ſuos Alamānis ſuccumbere videns, promittit ſe fore Chriſtianum, ſi vicerit. Vincit. Se permittit S. Vedaſto Attrebat. Epiſcopo catechizādum; ac inter viam ad S. Remigium, cœcum cruce ſanat. Ad fontem dum concionatur S. Remigius, mirifica in luce fit vox: *Pax vobis*, *Ego ſum*: *nolite timere. Manete in dilectione mea.* Auolansque columba, capſam affert cum chriſmate. Rex offerens S. Remigio dona, prius Eccleſiaſticis reſtituere ablata iubetur. Et factum eſt.

An. D. Anaſtaſium exinde diræ clades punierunt hæreticum; nequedum tamen reſipiſcentem.

ERGO:

1. Dic age; Quæ ſincera Fides hoc conſtitit Aevo V?
   At Sic Papistis Res ſtat Romana, Fidesqve:
   Non Sic Rem ſeruat Luthero-caluiniſta, Fidemqve.
2. Ivre Svo Proprio Papa, atque Eccleſia gaudent:
   Quis quid Ei Avgvstvs proprio de iure remiſit?
3. Anti ne Christvs erat quiſquam hoc Romanvs in Aeuo?

SAE-

Digitized by Google

SÆCVLVM SEXTVM ITALO-GOTHICVM.

SVMMORVM PONTIFICVM ROMANORVM CONTINVATA SVCCESSIO.

54 HORMISDA creatur *anno* 514. cui Rex Franciȩ Clodouæus, Chriſtianus primus, regni coronam miſit. Multis legationibus laborauit pro & publica Eccleſiæ pace, & priuata Epiſcoporum, ſuasque vices delegat Epiſcopo Conſtantinop. in Epiſcopis lapſis recipiendis, *an.* 521. Moritur *an.* 523. cum ſediſſet an. 9. Dies 10.

55. IOANNES I. creatur *an.* 523. Iuſtino Impp. arianos exagitante, Theodoricus Rex cogit Papam obire legationem pro eis ad Iuſtinum; ſin' totam Italiam gladio ſeſe extincturum minabatur. In itinere, Corinthi nobilis ægro manſuetiſſimũ vxoris equum ei accõmodabat; qui remiſſus ferre porro fœminam noluit: maritus, quod erat, ratus equum Sancto viro dicatum eſſe, eidem dono transmiſit, precatus vt acceptaret. Ad portam vrbis Conſtantinop. clamanti cœco manus imponẽs viſum reſtituit. Ciuitas ei ad XII. lapidem ei cum cereis & crucibus, in honorem Apoſtolorum Petri & Pauli, proceſſerunt obuiam.

Imperator dans honorem Deo, pronus in terram eſt eum veneratus. Peractis rite Diuinis paſchalibus, tantum abeſt, vt in conſilio cauſam egerit Arianorum; vt vehementer etiam omnes proſcribi ſuaderet; ac eorum templa per nouam conſecrationem verteret in Catholica: *an.* 524. Theodoricus reuerſum *an.* 526. compegit in teterrimum

Digitized by Google

carcerem Rauennæ, vbi pædore & inedia confectus martyrij coronã eſt conſecutus. Sedit annos 2. Men. 9.

56. FELIX IV. creatur *an.* 526. celebratur Conc. Arauſicano contra Arauſicanos *an.* 530. moritur. Sedit annos 4. Men. 2.

57. BONIFACIVS II. Romanus creatur *an.* 530. & contra eum Dioſcorus antipapa excommunicatus interijt. *Anno* 531. in Conc. Romano ſibi ſucceſſorem ordinauit Vigilium; ſed quia Sanctis Canonibus id aduerſabatur, continuo ſuum ipſe decretum coram Clero Populoque Rom. combuſſit; & obit; Sedit annum 1. Dies 2.

58. IOANNES II. creatur *an.* 531. Illud *Vnus ex Trinitate eſt paſſus*, verum eſſe definiuit Imperatori ſi addatur, aut ſub audiatur, *in carne*, non in Deitate. Hoc, *Vnus ex Trinitate eſt incarnatus*, verum eſſe: Vnde Mater vere *Deipara eſt*. Moritur *an.* 534. Sedit annos 2. Men. 4.

59. S. AGAPETVS Romanus creatur *an.* 535. Ab Imp. Iuſtiniano Fidei accipit profeſſionem; & priuilegium de bonorum eccleſiaſticorũ præſcriptione centum annorum. Theodatus Italiæ Rex, *an.* 536. cogit Papam obire legationem ad Imperatorem pro pace: Sin', dira minabatur, dans interim occultas ex metu ad eum quibus ſe ſponte abdicans regno id Imperatori reſignabat, tantum vt vitâ donaretur. At Agapetus ob paupertatem debuit S. Vaſa eccleſiæ oppignorare in viaticũ. In itinere diuina celebraturo claudus ac mutus offertur ſanandus. Miſſâ patratâ, claudo manum porrigit, inque pedes ſiſtit. Sacram Hoſtiam in os deponit, & mutus loquebatur rectè. At pro Rege nil obtinuit.

Formellanum prope Romã Epiſcopum ſubditi accuſarant, quod in vaſe ſacro comederet. Papa citatum Romam carcere claudit; tertia poſt nocte monetur in sõno ab aſtãte. Hodie ſolũ captiuũ volo ſacrificare; non aliũ Vrbe tota. Ex accerſito protinus quærit; quod eſſet opus eius: nec accipit aliud, niſi; *Peccator ſum*. Celebranti Papa cum miniſtris aſtans proxime, fert ægre, eum Oblationis orationem quartum repetere, neq; tamen concludere. Cauſam percunctãti dicit celebrans: Ignoſce, non vidi de more Sp. Sancti deſcenſum. Sed Diaconũ abſcedere iubeto. Abit; continuoq; Papa videt S. Sp. aduentũ, quaſi per tres horas eos obumbrantis, per extenſum aræ velum. Mortuus Conſtantinopoli Romam transfertur *an.* 536. Sedit anno non toto.

60. S. SYLVERIVS Campanus creatur *an.* 536. Fuit Hormiſdę PP. filius ante ex legitimo natus ei matrimonio, quam ad ſtatum Eccleſiaſticum adiſſet. *Anno* 538. toto Gothis Vrbem obſidentibus, nec S. Petri & Pauli templa ſuburbana, ſeu clericos lædentibus, Papam Beliſarius, de proditione ſuſpectum, deportat in exilium: ſufficitque Vigilium. Moliebatur id impia Theodora Auguſta, quę Papatum ei promiſit, quando cum S. Agapeto Diaconus egerat Conſtantinopoli: ſed ſi repromitteret Auguſtæ, ſe Eutychianos Epiſ. reſtituturũ. Poſt errati ſui pœnitens Belizarius Romæ tẽplũ conſtruxit. *An.* 539. Papa exul in carcere excommunicat Vigilium cum fautoribus; fameque enectus occumbit martyr *an.* 540. Sedit annos 3. Necem eius

diræ

Digitized by Google

diræ clades diuinitus vindicarunt.

61. VIGILIVS *an.* 538. à Belizario intruſus Antipapa faſtuoſus & ſimoniacus, promiſſis auri 200. libris Theodoræ dādis; ſed deinde negatis: ab exule Papa & martyre excommunicatus; Primatum Romanum tamen ſcriptis defendit. In Diuis recepto S. Syluerio Vigilius ſeſe, nequedum ab Clero Romano receptū, nec recipiendum, abdicat vltro Papatu; ea ſpe, fore ſe ope Beliſarij reſtituendū canonicè. Qua motus humilitate, licet fictâ, Clerus; perſpecta ei pura fide Catholica, (excepta Simonia) metuque Schiſmatis; orantibus ita Beliſario & Senatu; ipſum in Papā elegit. Hic ille mox ita mutatus in aliū, Simoniæ pec. ſuum deteſtatus male promiſſa Theodoræ negare omnia, anathematizare Eutychianos, cæteroſque hæreticos; Iuſtinianus vero Imperator ei mittere fidei Confeſſionem ac offerre obſequium.

Anno 546. obſeſſæ ab Totila Vrbi frumentum ex Sicilia ſubmiſit; euocatusque Conſtantinopolim in cauſa trium Capitulorū, *an.* 547. veniēs cū fletu Imperatoris, publicaq; profeſſione excipitur. At mox vt Iuſtinianus & Theodora ſibi ante Papatum promiſſa inſtantius exigebant; aiebat: *Vt video ad Diocletianum & Eleutheriam veni: Facite vt vultis; digna n. factis recipio.* Tria autem Capitula ea non erant; *An Chriſtus ſit vnus de Trinitate*; Et, *is Paſſus*; Et *eius Genetrix ſit Deipara*; Non: ſed de tribus viris contendebatur; de Theodorico Mopſueſt. Iba Edeſſeno; & Theodoreto Cyro.

De horum damnatione calumniam deinde paſſus eſt, *anno* 540. conflatur contra eum Schiſma: ſed ſchiſmaticos excommunicantem. *An.* 553. Conſentit celebrari Concilium V. Occumenicum: ad quod & honorificentiſſimè inuitatus venire recuſat; vetat tamen contra ſuum de Tribus Capitulis Conſtitutum ſentiri à quoquam. Qua cauſa ab Iuſtiniano mulctabatur exilio.

Concil. Conſtantinopolitanū pro Oecumenico recipit, eiuſque de Tribus capitulis decretum ſuo contrarium approbat; quatenus non de re Fidei, ſed de viris agebatur; & nil eſſet Chalcedonenſi Concilio contrarium. Ideoque *an.* 554. relaxatus ab exilio, moriebatur Syracuſis *anno* 555. Sedit annis 15. Menſibus 6.

62. PELAGIVS, creatur *anno* 555.

Se publice purgat de calumnia procuratæ Vigilio mortis.

Anno 556. ab ſchiſmaticis Trium Capitul. inſimulatur de fidei prauitate: ideoque Childerico Regi Franciæ ſiniſtrè perſuaſo fidei profeſſionem perſcribere cogitur.

Moritur *anno* 559. Sedit annis 4. Men. 10.

63. IOANNES III. creatur *anno* 559. obit *anno* 572. Sedit annis 13. Diebus 14.

64. BENEDICTVS I. creatur *anno* 573. obijt *anno* 577. Sedit annis 4. Menſe 1.

65. PELAGIVS II. creatur *anno* 577.

Arrogantiam Ioannis Conſtantinopolitani, ſe ſcribentis *Epiſcopū Vniuerſalē*, contundit, docens ſolum Epiſcopum Ro-

Romanum eſſe Vniuerſalem inde à Chriſto.

Moritur *an.* 590. Præfationes Miſſæ ante Conſecrationem ſcripſit ſeptenas diuerſis anni temporibus ac feſtis recitandas. Sub eius Papatu quædam miranda contigerunt in monaſterio S. Andreæ, præſente S. Gregorio Magno:

Vt Iuſtus monachus tres aureos abdiderat: S. Gregorius eum viſitari vetat à fratribus; nunciat in ſterquilinio ſepeliendum fore nî pœniteret. Pœnitens obijt; ſepelitur, ſed non apud alios. Dies cedunt XXX. eiuſque miſertus S. Gregorius alios XXX. dies pro eo ſacrificari iubet.

Interim apparens fratri ſuo ſciſcitanti, quî haberet, reſpondit: hactenus malè; at hodie Communionem accepi. *Dies Sacrificiorum computarunt, trigeſimum repererunt, & quod per ſalutarem Hoſtiam ſupplicium euaſiſſet agnouerunt.*

Defunctus frater, ſepultuſque remanentem apud ſepulcrum ſolum Ioannẽ vocauit: decimoque poſt die moritur & ipſe.

Ibidem puer Theodorus diſſolutus, peſte correptus faceſſere iuſſit ſeu pia loquentes, aut comprecantes. Agonizans vociferatur ad orantes: Date locũ draconi, me devoraturo, ne crucier diutius; quare per vos non morior? Iuſſus ſe cruce ſignare, nequit; *quia*, ait, *ſquamis draconis premor.*

Atij inſtare precibus ad Deum; iſte lætus gratias agit Deo precibus liberatus, & ſeruatus ad monaſticen, quam & accepit.

Stephanus illuſtris mortuus ſiſtebatur Iudici, mox dicenti; Non hunc, ſed Ferrarium adduci iuſſi. Redditur corpori; & vicinus eius Stephanus ferrarius eadem hora moritur. Eum rediuiuus Romæ miles vidit ponte lapſum cruciari corpore toto, præterquam ſolis in manibus, queis eleemoſynas porrexerat. &c. Sedit Pelagius annos 12. Men. 2.

66. S. Gregorius Magnus, ex Vrbis Præfecto Monachus; dein Cardinalis, eligitur *an.* 590. Papa. Dumque Clerus pro illius Confirmatione mittit ad Mauritium Imp. datâ certâ pecuniâ; (ſic enim ab Gothorum Regibus Arianis cæptum inſuerat, poſtque Iuſtinianus improbè ſancierat:) ipſe per literas deprecabatur confirmationem; quas tamen germanus eius Præfectus Vrbis intercepit.

Interim ſæuiente epidemia hortatur Romanos ad pœnitentiam; *ſeptemplicem indicit Litaniam*, Clericorum, Virorum, Monachorum, Fœminarum, Viduarum, Ancillarum, Pauperum & infantium; eam ipſo ducendam ſeptiduo.

Vltima ibatur ad S. Petri, circumlata B. V. Mariæ imagine: & ecce ad Tiberim ſuper mole Hadriani conſpicitur Angelus exertum recondere gladium: ceu initio peſtis viſæ cælo cadere ſagittæ.

Continuo indicit & octauam, *Maiorem Litaniam*, pro gratiarum actione; peſtiſque remiſit.

Interea dum affertur confirmatio, Gregorius ementito habitu mercatoribus remiſſus, fugit in ſiluas; abditum, quæſitumque diu ignea de cœlo columna prodit.

De fuga reprehenſus ab Epiſcopo Rauen-

Rauennæ, pro apologia ſcribit librum de Cura paſtorali. Mandat Italiâ totâ *baptizari infantes*, aut baptizatos reconciliari. Nam Antharit Longobardorũ Rex Arianus baptizari vetuerat catholicè in paſchate: ideo Deus eum necauit, quod die S. Gregorium ad Papatum vocauit.

An. 591. Profitetur quatuor Oecumenica Concilia, Nicænum, Conſt. Epheſ. & Chalcedonenſe: & quintũ contra Tria Capitula. *Clauim auream S. Petri* mittit dono Anaſtaſio. Nam aureos claues ad referandos ſepulcri S. Petri cancellos multi conſueuerunt mittere, recipere prius in ijs fixas, *quæ ſuper ægros poſtæ multis ſolent miraculis coruſcare*, ait S. Greg. Eis aliquid limaturæ de catena S. Petri indebatur; *quæ*, ait, *colla veſtra ſanctificent*: Præſtat hæc talia fides.

Votum monachis ſeruandum ſcribit. Matrimonium prohibet Subdiaconis, hoſque ſpondere iubet Epiſcopis caſtitatem: iam vxoratos ordine altiore non inaugurari, niſi ab ducta ſe tecto lectoque ſeparaſſet. In Conc. Romano ſtatuit: Si quis presbyter *aut diaconus vxorem duxerit; anathema ſit.*

Hoc eum pœnitentia ductum reuocaſſe mentiuntur Centuriatores, permotum S. Vdalrici epiſtolâ, (plane confictâ) quaſi ad Nicolaum Papam ſcripſiſſet, Gregorium Clericis vxores permiſiſſe, poſtquam ſex millia capitũ infantilium piſcatores in piſcina repeiſſent. At Nicolaus I. obijt XX. annis ante natum S. Vdalricum; & Nicolaus II. octoginta annis poſt Vdalricum creatus in Papam fuit.

Leandro Epiſ. Hiſpalenſi percunctanti reſpondet Gregor. *Trinam in Baptiſmo merſionem* eſſe bonam, & ſignificare triduanam Chriſti ſepulturam: At propter Arianos, ſignificãtes eâ trinam Deitatis Eſſentiam, omitti iubet.

An. 592. Cognito S. Ioan. Euangeliſtæ tunicam ab Epiſcopo quodam aſſeruari, ipſum cum ea Romam euocat; inque Baſilica S. Ioannis ſub ara tunicam deponit; quæ producta fugauit tẽpeſtates, ſtitit inundationes. &c. Idem Homilias in Euangelia ſcribit.

An. 595. Ioannis Conſtantinopolitani coarguit arrogãtiam nominis *Pater*, & *Vniuerſalis*: vt qui Papæ ſolius proprij ab origine ſint tituli. Obijt *an.* 604. cum ſediſſet annis 13. Men. 6.

Ad aurem ei ſcribenti columba pingitur; quia, Petro Diacono teſte iurato, omnia Spiritu S. dictitante conſcripſit. Nam maleuolis eius exuſturis libros ille ſe eo pacto obiecit: Si poſt iuramentum, quod omnia ex Sp. S. ſcripſit, moriar; ſcietis me verum iuraſſe; ſi ſuper vixero, viuus cum libris comburar. Ergo in vmbone inter verba iuramenti Spiritum reddit Deo.

Traiani animam ab inferis oratione S. Gregorij liberatam fuiſſe, eſt fabula. Cætera repete ex Varijs infra.

Vtriuſque Orbis

IMPERATORVM ORIENTIS ACTA IN SÆCVLO VI.

Anno Christi nati

55. IVSTINVS *Senior ex præfect. Prætorij acclamatur: ſtat pro Conc. Chalced. & Catholicos reſtituit.* 518

Hæreticos extirpare conatur. Papam excipit honorificentiſsime. 524

56. IVSTINIANVS *ab auunculo Iuſtino ſalutatur Imper. Fidei profeſſionem edit.*

Perſas triumphat per BeliZarium. 527

Diſciplinam Eccl. reformat. 528

Codicem Iuſtinianæum promulgat. 529

Varias gentes ad Fidem recipit. 530

Africam à VVandalis vindicat, recuperat. 533

Romana priuilegia Edictis auget.

Papæ mittit fidei profeſsionem; Ab Auguſta in ruinam trahitur infamia: Siciliam per BeliZarium recuperat. 535

Papam cum adoratione excipit; Seueri hær. ſcripta exurit, perſequitur hæreticos. 536

Italiam à Gothis recipit. 537

Ingenti ſuo & Eccleſiæ damno miſcet ſe rebus Eccl ſiaſticis. 538. 545. 546. 549

Conſules Romanos titulat Imperatores. 541

Anathematiſmos 14. ſcribit contra Tria Capitula; ideoque ſugillatur. 546. 551

Vigilium Papam ad ſe euocat; Vincitur à Totila, Romam occupante 547

Crudelis eſt in Vigilium PP. 551. 552

Reſipiſcens dat ſupplices ad eum: ob res Eccleſiæ ab eo perturbatas Imperium affligitur ab hoſtibus. 552

Autoritate Vigilij cogit Conc. Gen. V. & præpoſtere in eo agit contra Tria Capitula.

Horum defenſores cum Papa relegat. 553

Papam ab exilio reuocat: Electionem Papæ ſibi vendicat impiè. 554

Per Reliquias ſanatur à morbis. 560

BeliZarium ex ſuſpicione coniurationis cæcat. 561

Incidit in hæreſin Aphtardocitarum, eamque confirmans Edicto perſequitur Orthodoxos. 563. 564

Repentinâ tollitur: de ſalute eius ſunt opiniones: baſilicas munificentiſſime ſtruxit. 565

57. IV-

	Anno Chriſti nati
57. IVSTINVS *Iunior ex ſorore Iuſtiniani, acclamatur Imp. Quicquã in fide immutari vetat.*	565
Edictum de vera Fide promulgat, auariſſimus & luxurioſus eſt.	566
Coercet potentes pauperum oppreſſores.	568
Phreneſi corripitur.	575
Moritur, & Collegam hortatur ad pietatem.	582
58. TIBERIVS *Iuſtini fit Collega.*	578
Vincit Perſam Cosroen	579
Mauritio declarato Imperatore obit	586
59. MAVRITIVS *fit Imperator.*	586
Miraculis S. Euphemiæ eſt incredulus, Theodoſium filium creat ſibi Collegam.	593
In captiuos & egenos expendit 30. libras auri;	599
Mors ei reuelatur, & obit.	602

REGES ITALIÆ
Ariani.

3. ATHALARICVS *octennis ſuccedit auo Theodorico ſub adminiſtratione matris*	526
Petit pacem à Iuſtiniano; reſcribit pro Immunitate Eccleſiaſtica.	527
Simoniam edictis ſeuere coercet.	533
Moritur.	534
4. THEODATVS *ab Amalaſuntha in regnum Gothiæ accitus eam carcerat, necat ingratus.*	534
Papam ire legatum cogit ad Imperatorem à Belizario; reſſus.	536
Vitige in Regem euecto, ipſe à militibus trucidatur.	537
5. VITIGES *Romam arcte obſidet.*	538
Se dedit Belizario.	540
6. THEODIBALDVS *regnat anno non toto.*	541
7. ALARICVS II. *regnat menſes VII. necatur.*	
8. TOTILAS *regnum arripit.*	542
Dire ſæuit in Catholicos, Romam obſidet.	546
Romam perdens, vario marte certat cum Belizario; clemens in ciues: cogitans Vrbem funditus delere, à Belizario diſſuadetur.	547
Cæditur in Thuſcia.	553
9. THEIAS *regnat menſes paucos.*	
10. NARSES *Iuſtiniani Dux Gothos in Italia affligit Romano-catholicus, pius Eunuchus*	552
Totilam, dein Theiam Reges Gothorum vincit, ac interficit: regitque Italiam annis 17.	553
Diuino auxilio vincit Alemannos; & infeliciter pugnat cum Perſis.	555
Ab Iuſtiniani vxore irritatus inducit in Italiam LONGOBARDOS.	567
Miſerum ſortitur exitum.	570
11. ALBOINVS *Rex Longob. regnat.*	570
Dolo coniugis Roſimundæ necatur.	571
12. CELPHIS *ſuccedit, & moritur.*	572
13. DVCES *partiuntur inter ſe Italiam per decennale interregnum.*	582

14. AVTARIS *vel Antharit regnat VII. annis.*	590	*dolinda vxore conuerſus baptizatur, moritur.*	615
15. AGILVLPHVS *ſuccedit defuncto.*	590	NOTA. Longobardi nunquam tota ſunt potiti Italiâ; ſed Imperatores tenuerunt Vrbem Romam per Exarchos.	
Regnat 25. annis. demum à Theo-			

Concilium Oecumenicum Sæculo VI. conſonum Papis.

Fuit vnicum CONSTANTINOPOLITANVM V. contra Anthimium Theodorũ, Eutychianos, Origenem, & de Tribus Capitulis, *an.* 553.

PARTICVLARIA complura.

SS. Patrum, & Scriptorum Concordia ſub Papis Sæculo VI.

S. GREGORIVS MAGNVS Papa; quo de ſupra, Doctor Eccleſiæ; prius VII. monaſteriorum fundator, monachus in eorum vno & rector, ſtudijs, oratione, inedia ob ſtomachi debilitatem extenuatur.

Papa demum ſcholas cantorum inſtituit: Stationes ordinauit, homiliaſque ad populum perorauit.

Inter pauperes Chriſtum excepit; Chriſto ſpecie naufragi è menſa ſcutellam dono miſit.

Piſtrix ab eo communicata, vt audiit, *Corpus Domini noſtri IESV Chriſti cuſtodiat animam tuam in vitam æternam*, ſubridens, interrogata cauſam, aiebat; *Quẽ panem ipſa feci, tu Corpus Domini perhibebas.* Iamque Gregorius retractam ab ore ridentis hoſtiam ſacram in altare depoſuerat, & eã in carnem vertit poſt totius populi orationem; oſtenſaque mulierem conuertit ad fidem, ad Dei laudem vniuerſos: ac rurſus oratione facta rediijt ad ſpeciem panis.

Mauritij Legem, Neu militiæ adſcriptum liceret Monaſticæ adſcribere, abrogauit, informato rectius Imperatore. Huic tamen ipſius vitæ inſidianti terrifica & prædicta ſunt, & euenerunt; de quibus in *Varijs infra.*

S. Gregorius Turonenſis adoleſcens febri æſtuans, omni humana ope damnata, ardebat ad S. Illidij deportari ſepulcrum: proque fide ſua conſanatus eſt ſimul ac votum edidit Clericatus. Inuitus creatur Epiſcopus. Miracula à ſe facta complura ſanationum, reijcit in Sanctos, quorum S. Reliquias circumgerebat.

Viſitantem ad Limina Apoſtolorũ S. Gregorius Papa cogitatione tacita mirabatur ab gratia, paruo datâ maſculo: cui is ex oratione ſurgens ait: *S. Pater Dominus fecit nos; & non ipſi nos; Idẽ in paruis; qui & in magnis.* Senſitque ex hoc S. Papa ſuas ei cogitationes patuiſſe.

Sepulturæ locum humillimum elegit: at iuxta S. Martinum eſt collocatus.

Digitized by Google

tus. Obijt *an.* 596. S. FVLGENTIVS dirum ſuſtinuit *an.* 490. fuſtuarium in Africa ob reconciliationem lapſorum. decaluatu, exutuſque eijciebatur. *An.* 500, *peregrinatur Romam* ad Limina Apoſtolorum. *An.* 504. creatus Epiſcopus Ruſpenſis à Traſamundo Rege deportatur in Sardiniam. Inde relaxatus *an.* 522. ſumma omnium cum lætitia. An. ipſo ante mortem ſubtraxit ſe omnibus negotijs, abdiditque in inſulam vbi mira cum pœnitentià mortem eſt præſtolatus. Morbo feſſus orabat: *Domine da hic patientiam; poſtea indulgentiam.* Precatuſque veniam à fratribus abdormiuit *an.* 529. eloquentia ſcriptiſque inclytus.

ENNODIVS Ticinenſis Epiſcopus, mutuo cum vxoris conſenſu caſtitatem vterque profeſſi ſunt; ipſe ſub S. Epiphanio Diaconatum ſuſcepit: morbo correptus exitiali, ope S. *Victoris* ſanatus, fit à Papa Epiſcopus Ticinenſis. Egregiè factis ſcriptiſque clarus obijt *an.* 516.

PETRVS Diaconus familiaris S. Fulgentij, vixit ſub *an.* 503. Item & FERRANDVS Diaconus Carthagine: Et EVGIPPVS Abbas Africanus *an.* 510. Marcellinus Comes *an.* 520. &c.

S. AVITVS ALCIMVS, eiuſq; frater APOLLINARIS, ex Senatore Iſicio primum nati, dein Epiſcopo Viennenſi, & ipſe Auitus poſt ibidem Epiſcopus ſanctitate & eloquentia clarus, *anno* 494. contra Arianos, Neſt. & Eutychianos acerrime ſtylo voceque depugnauit.

Anno 509. Sigiſmundum Burgundionum Regem conuertit ad fidem; Concilioque Epaunenſi præſedit. *Anno* 516. obijt.

BOETIVS SEVERINVS Conſul multa de Trinitate ac philoſophia ſcripſit; demum anno 521. à Theodorico Rege capite plexus eſt. Eius æquales erant *Victor Epiſcopus Africanus*, & *S. Victor Capuanus* Epiſcopus, ſcriptor Cycli paſchalis: & *Dionyſius Exiguus* Scytha: *an.* 520. *Procopius*, &c.

AVREL. CASSIODORVS ſenator primum, deinde monachus ſcripſit hiſt. Tripartitam. Claruit *anno* 530.

Anno 540. *Leontius Bizantinus* monachus ſcripſit contra Neſt. & Eutych.

S. IVSTVS ORGELITANVS Epiſcopus in Cantica ſcripſit. Et Anaſtaſius Synaita Epiſc. *an.* 540.

Arator Poeta & Cardinalis. Itemque *Primaſius* Epiſcopus Afric. *an.* 546.

IOAN. CLIMACVS Monachus religioſiſſimus ſcripſit de Gradibus 30. vnde cognomen tulit.

S. DACIVS Epiſc. Mediolan. floruit *an.* 560. in Chron. l. 1. c. 10. tradit, *Te Deum laudamus* compoſitum eſſe ab S. Ambroſio & S. Auguſtino. Iſichius Epiſc. Hieroſol. *Andreas Hieroſ. Cretenſis Epiſcopus.*

VENANTIVS FORTVNATVS Epiſc. Pictauienſis à poeſi & ſanctitate floruit anno 570.

EVAGRIVS Scholaſticus hiſt. Eccleſiaſticæ ſcriptor ſub *annum* 595.

Michael Singellus. &c. GILDAS Sapiens.

* * *

Dogmata Eccleſiæ Romano-Catholicę, Nouatoribus contraria, Sæculi VI. Exempli gratia.

I. *Sacrificium Miſſæ* aſſerit *Anaſtaſius* Synaita lib. de Synaxi. *Greg.* lib. 3. Dial. *Greg. Turonen* c. 6. in vitis Pontificum.

II *Veritatem Corporis Chriſti in Euchariſtia* Greg. hom. 14. 22. in Euang. & pſal. pœnit. *Caſſiodorus* in Pſalm. 64. *Andreas* Hieroſ. &c.

III. *Primatum Romani Pontif.* aſſerit Greg. hom. 26. in Euang. *Orientales* Epiſcopi ad Symmachum Papam, *Concil.* Chalcedonenſe Oecum. *Gildas* in caſtigatione Ord. Eccleſ.

IV. *Liberi arbitrij & gratiæ concordiã* teſtatur *Olympiod.* in Eccl. 12. *Euodius* ep. ad Conſtantinum. *Greg.* l. 35. c. 21. in Iob. & l. 1. in Ezech. hom. 9.

V. *Opera neceſſaria ad iuſtificationem & ſalutem* docet *Caſſiodorus* in Pſ. 6. *Greg.* in Ezech. hom. 2. & in 1. Reg. c. 1. Et hom. 12. 22. 29. in Euang.

VI. *Inuocationem Sanctorum* docet *Fortunatus* de baſilicis SS. Gregorij & Martini. *Greg.* l. 12. Indict. 7. epiſt. 17. *Euodius* ad Fauſtum. *Greg.* Turo. in omnibus libris.

VII. *Imaginum cultum* aſſerit *Greg.* ep. 5109. lib. 7. ad Seuerum Maſſil. *Gregor. Turo.* l. 1. de glor. mart.

VIII. *Confeſſionem auricularem* docuit *Anaſtaſ.* Synaita l. de Synaxi. *Greg.* l. 6. in 1. Reg. c. 15 Et in Ezech. hom. 16. *Caſſiodorus* in Pſal. 4.

IX. *Suffragia pro mortuis & purgatoriũ*, teſtatur *Boetius* lib. 4. Conſol. proſa 9. *Greg.* l. 4. Dial. c 39. & in Pſ. 3. pœnitent. Plura ex his paucis æſtimare eſt.

Hæreſiarchæ in Sæculo VI. diſſoni Papis.

54. SEVERVS, ex ethnico monachus Eutychianus, adhæret Anaſtaſio Imp. contra Concil. Chalcedonenſe *an.* 510. Enoticon ſeu Vnitiuum Zenonis ſuſcipit; ideo ab Imper. intruditur in Sedem Antiochenam contra Flauianum, *anno* 513. Multis ſeductis, S. Iuliano Boſtrenſi Epiſ. venenum propinat; quod ille diuinitus reſciſcens conuocatis vrbis proceribus ait: *In nomine Pat. & Fil. & Sp. S. bibo hunc calicem.*

Bibitque illæſus; ſe ad veniam proſternentibus Seueri ſubornatis. Porro hic turbas cædibus miſcens miraculis refutatus eſt pluribus.

De his infra *in Varijs.*

Anno 518. In diuerſis damnatur Synodis enormia patrans facinora.

Anno 519. Lingua ei execanda erat, ſed fugâ præuertit: excommunicatur tamen *an.* 536. ab Agapeto Papa, & eius ſcripta iuſſit exuri Iuſtinianus.

Eius ſectarij ſunt dicti SEVERIANI, itemque ACÆPHALI, Ex his plures ſectæ ſunt proſeminatę: Vt ſequitur.

55. GAIANISTÆ, à Gaiano pſeudoepiſcopo Alexandriæ per Auguſtam intruſo, *an.* 535. contra Theodoſium itẽ Seuerianum; à quo ijdem dicti ſunt *Theodoſiani*; item *Phantaſiaſtæ, Corrupticolæ, Agnoitæ* audiebant vtriuſque Sectarij.

Gaia-

Gaianitæ, ſeu *Corrupticolæ*, ſeu *Phantaſiaſtæ* fingebant.

1. *Corpus Chriſti non fuiſſe obnoxium corruptioni.*

2. *Neq; affectionibus ratæ alibus, quæ nullam incurrerent offenſionem:*

3. *Dominum eodem modo ante, quo poſt Paſſionem comediſſe:*

4. *Corpus eius nec in matrice, nec poſt reſurrectionem vllam accepiſſe mutationem.*

56. Agnoitæ ſeu Theodoſiani, affingebant Chriſto ignorantiam diei extremi iudicij.

Monophisitæ, vnam Chriſto naturam tribuebant:

Monothelitæ vnam Chriſto voluntatem aſſignabant. Et ij omnes ex Ægyptijs enati tuebantur inſuper Eutychetis ac Dioſcori errores.

57. Theopaschitæ, autore Petro Cnaphæo Fullone, *anno* 479. Triſhagium addebant, *Qui paſſus eſt pro nobis*; ſc. *Vnum ex Trinitate paſſum eſſe.*

Damnati ſunt in Concilio Romano, & Conſtantinopolitano *an.* 482.

At *an.* 519. monachi Scythiæ Eutychiani eam hæreſin innouarunt.

58. Tritheitæ, à Philopono ſuborti, *an.* 535. Tres Deos eſſe Trinitatem fingebant, naturis diſtinctos. Viguerunt in Ægypto, nec eam ſunt egreſſi.

VARIA

Teſtimonia Fidei hiſtorica in Sæculo VI.

Anno DI. Theodoricus Rex Gothorum defendit Symmachum in Vrbe contra Schiſmaticos; & Anaſtaſius Imp. Eutychianus immiſſis Conſtantinopoli in plebem inermem Catholicā militibus ſupra 3000. trucidauit; quod cum Epiſcopo adhærerēt Conc. Chalcedonenſi contra Eutychianos.

Ob crebras ibi ſeditiones *Litaniæ* frequentabantur: atque vt ſecuræ agerentur; iuſſit Imp. Anaſtaſius vrbis Eparchum cum armatis eam ſubſequi. Iſq; mos inde inualuit ad poſteritatem.

Anno DII. Schiſmatici falsò inſimulabant Symmachum PP. adulterij: Fit Synodus Romæ: Patres pronunciant, *Summum in terris iudicem non habere Iudicem; cauſam eius Deo permittendam.*

Eadem in Synodo Papa excommunicabat Anaſtaſium Imp. Eutychianū: Et Bulgari Thraciam euaſtabant; Imperium Perſæ.

Anno DIV. Theodoricus Rex, quod Eccleſiaſtica iudicia veneraretur, ac Papam contra ſchiſmaticos tueretur; Imperij victores Bulgaros vincere à Deo promeretur: eoque obedientius etiam obedit Papæ.

S. Equitius oblatum ſibi Baſilium vt ad monaſticen ſuſciperet, vt vidit, ait: *Non te monachum video, ſed diabolum.* (Fugerat ex Vrbe magus magos Theodorico perſequente.) Receptus tamen mox moniali amorem venereum incantauit; & eiiciebatur ab Equitio.

Hic accuſatus apud Papam; cur prædicaret abſque diaconatus ordine, miſſione ac licentia Ordinarij? Reſpondit: Noctu ſpecioſus iuuenis mihi phlebotomum linguæ imponens dixit: *Poſui verba mea in ore tuo: egredere ad prædicandū.*

Ex-

Ex eo, vt velim, tacere tamen de Deo nequeo. Præmonitus per viſionem fuerat Papa, neu quid durius ei loqueretur.

Anno DVI. Alaricus Rex Gothorum in Gallia, licet arianus, Concilio Agathenſi offert Codicem Theodoſianum Iuris iudicandum prius ac approbandum, quam euulgari cum interpretatione curaret.

Atque hucuſque ab anno 484. felix eius in Gallia perſtitit regnum, dum coleret Epiſcopos. Nunc vero perſuaſus *S. Cæſarium* moliri proditionem vrbis ſuę Arelatenſis, faciendæ Burgundis, inſontem proſcribit. Reprimentem tamen *crucis ſigno* incendium reſtituit.

Anno DVII. Clodouæus Rex Frãciæ, zelo fidei Romanæ bellum indicit Alarico ariano: Seque ad id ita comparat: SS. Petro & Paulo Pariſij Baſilicam collocat; à S. Remigio benedictionem ſupplex petit, & *vinum benedictum*; quod quotidie promptum multiplicabatur tamen inexhauſtum, dum bellum eſſet profligatum: Edicit in bello cunctis parci templis ac monaſterijs. Nullum vnquam pertranſire ædem ſacram voluit, quin miſiſſet in eam certos oratum. Forte horum quidam omen ei afferunt victoriæ, quod legi in Miſſa audierant, iſtud: *Præcinxiſti me virtute ad bellum.*

Ad flumen facta oratione diſcit à cerua, tranante flumen, vbi ſit vadabile: Vadat; Vincit.

Anno DIX. Anaſtaſius Imp. Eutychianus Conſtantinopoli eiecit Epiſcopum Macedonium, intruſit pſeudo-epiſc. Timotheum Eutych. exuſſit publicè Concil. Chalcedonenſe: tumultuante populo occidit 10000. catholicorum. Theodoſius cænobiarcha fruſtra tentatus ab eo pecuniâ, latè confirmat Catholicos, perque vrbem clamat: *Qui S. Synodos quatuor non æſtimat tanti, quanti 4 Euangelia anathema eſto*, Populus clamabat: *Tempus martyrij eſt; State contra perfidum*, Anaſtaſium ſcil.

Anno DXIII. Stylitæ in Cilicia diſtabant 6000. paſſuum; alter Romanæ, Seuerianæ alter communicabat Eccleſiæ.

Hic Catholicum criminabatur: Ille vero diuinitus inſpiratus petijt ab eo particulam ſuę Cõmunionis: impetratã à læſo, feruentem in ollam inijcit; quæ protinus reſoluitur: Inijcit & Catholicam ſuam; quæ ebullitionem momento frigefecit illæſa, & ne vel madefacta.

Fœmina Seueriana templum initura adoratum, ab obſiſtente B. V. Maria arcetur; *niſi* dicente, *communicaris nobiſcũ.* Eiurato igitur Seuerianiſmo communicat catholicè; intrareq; ſinitur templum.

Dux Palæſtinæ Seuerianus intraturus ad ſepulcrum Domini adorandum, ab ariete incurſatur occurrente; quem ſolus videbat.

Cuſtos ſepulcri eum confeſſionis monet: qua facta, ingredi valet; & conuertitur, damnata hæreſi.

In Seleucia Seueriani ciuis ſeruus catholicus ſumptam S. Communionem, linteoloque inuolutam in armario reliquit abiens Conſtantinopolim. Herus eam reperit; reliquit.

Annus cedit, non redit ſeruus, herus reuiſit S. Hoſtiam, reperit germinaſſe in

in culmos. Accerſit Epiſcopum; creditque rectè, hæreſi eiurata.

Dubitans, vtra foret recta Communio, Catholica an Seueriana; conſpicit per viſionem, Acephalo Myſtæ, ſeu Seueriano, atram inſidere columbam ſacrificanti Alamandurus Rex Saracenorum legatis Seuerianis, ſeu Acephaliſtis, ei ſuadere conantibus, vt ſe ab Acæphalis ſineret baptizari; inquit: *Per literas accepi S. Michaelem Archangelum eſſe mortuum*: Subijcientibus, id impoſſibile eſſe, ait: *Quomodo ergo, ſi Chriſtus non habeat naturas duas, DEVS crucem paſſus dicitur?* Sicque confuſos dimiſit.

An. DXIV. Clodouæus Rex Franciæ creato Papæ Hormiſdæ miſit auream, gemmiſque vigentem coronam; ſignificans, acceptum à Deo regnum, ſe dicare Deo, ac reddere. Hinc regni hactenus conſtantia perſtat.

Anno DXV. *Anaſtaſius Imp.* hæreticus doloſe petit à Papa Generale celebrari Concilium; ſed negatur ei; quod fidei controuerſiæ omnes eſſent à Concilijs deciſæ, ac terminatæ.

Demum Papæ ſcribit: *Nos iubere volumus, non iuberi nobis.* Nimirum vox ea hæretici eſt: nec pœna abfuit.

An. DXIIX. Sæuiens gladio in aulicos Catholicos, per viſum in quiete à Iuſtini & Iuſtiniani cæde abſtinere iubetur.

Tumultuante in tyranniz antem populo, coronam deponit, darent, cui vellent: quieuitque tumultus. Per viſionē deinde ex apparente Terribili viro, ac librum geſtante audit: *Ecce XIV. annos de vita tibi deleo, ob perfidiam tuam.*

Ergo fulmine ictus perijt.

Macedonius Epiſcopus Conſtantinopolitanus, exul mortuus *an.* 515. ſepeliendus elatâ dexterâ crucem efformat: deinde ſecundum quietem apparens Anaſtaſio, citat eum ad iudicium Dei.

Eo igitur ſublato S. Elias Epiſcop. Hieroſolymitanus, & S. Flauianus Epiſ. Antiochenus Catholici exules, iubentur per viſionem vterque coram Deo comparere accuſatores Anaſtaſij: ſancteque mortui decedunt.

An. DXIX. Iuſtinus ex porcario miles, Capitaneus, Præfectus denique Prætorianorum, acclamatur inuitus Imperator: ſuis Epiſcopos orthodoxos exules Sedibus reſtituit. Papæ ſuum per literas defert obſequium, preceſq; humiliter petit.

Iuſtinianus petit ab Papa mitti aliqua Sanctuaria S. Petri ad Imperatorem.

An. DXX. Redeuntes ad Romanam Communionem Epiſcopi de Fide quæſtiones offerebant Imperatori; qui omnes eas ad Rom. Pontificem remittit, earum petens definitionem. *S. Brigida* Scotiæ obit diem ſuum.

An. DXXII. Obedientiam ac ſubmiſſionem Imperatoris ſub Papa remuneratur Deus, auctario imperij. Nam Traſamundus Rex Wandalorum addixit iuramento filium Hildericum, neu per Africam eccleſias redaperiret Catholicis. At patre ex humanis ablato permiſit ad ſua quemque reuerti Epiſcopum.

Mox *Lazorum ſeu Colchorum Rex*, vt amicitiâ iunctus Iuſtino membrum inſereretur imperio ipſe cū Colchis ſuis

obtinuit;ſimul Chriſtiani effecti Eccleſiç ſeſe ſubmiſerunt, miraculis permoti Danielis Stylitæ. *Iberi*, confines Colchis, dum à Perſarum Rege vi & armis compellerentur ad ſacra inteſtabilia ethnicorum;ſeſe dedunt Iuſtino; qui & tuetur eoſdem.

An. DXXIII. *Homeritarum ad fidem Chriſti miranda conuerſio eſt.* Dunaã Iudęus Rex eorum vnam habens vrbem Chriſtianam, Sacerdotibus, monachis, Virginibus combuſtis puluerem per eam diſperges, diram paſſim tyrannidem exercuit, in admiranda Martyrum conſtantia, multis clara miraculis. Elesbaan Rex Æthyopum Chriſtianus, auxiliaribus copiis fretus Imperatoris, martyres vindicare ardet. In procinctu templum obuiũ, poſitis regiis inſignibus, priuatus ingreditur: recluſus iſthic à quinquẽnio degebat, ſpiritu celebris propheticotis Regi bene precatus ait: *ſit tecum Deus, qui tecum regnat.* Sacris Myſteriis toti potrectis exercitui, committit nauali prælio cum tyranno; mox ei velut coniurati veniunt in claſſica venti; vincit, ac tyrannum cum tota proſapia occidit. Ipſe gratus Deo Monaſticem profitetur.

Anno DXXV. Nidus hæreticorum Antiochia tota corruit terræmotu; quem Theodoſius anachoreta die ſexto prædixit monens: *Orandum fratres, video iram Dei motam in Orientem. Zozimus monachus* Phœnix, cum Archeſilao deambulans patricio Cæſareæ, ingemuit ſubito profuſe lacrymatus Deumq; precatus, eodem puncto, quo cecidit Antiochia.

Idem Archeſilai vxori effoſſum radio oculum precibus reſtituit. *Eiuſdem* Cæſaream tendentis onuſtum aſinum leo deuorarat: ſubſecutus ſanctus ſaturo leoni viſo videns ait: *Amice, aut ego vertere viam debeo; aut tu ſarcinam portare, vt procedam.* Mox poſita feritate leo ſe oneri ſubmittere, atque parere: demiſſus demum reuerti ſuam ad feritatem.

Anno DXXVI. *Rex Theodoricus arianus* coactum Papam ad Imperatorẽ ire Legatum pro ſe & Arianis; at contra eos agentem vt proſcriberentur, reuerſumque, plectit capite, cum Boetio, & aliis: *S. Boetius* deiectum caput recipit; fert intra templum: percunctanti à quo cæſus, ait, ab impiis.

At Regi appoſitum caput piſcis apparet eſſe Boetii: conterrituſque ſubito extinguitur, ſua tamen defleta prius crudelitate. Simul viſus eſt à clerico Symmachum inter ac Boetium duci in ollam Vulcani.

Athalaricus nepos Theodorici puer ſuccedit, quem proceres nolunt imbui literis, ne effœminaretur; quod nec auus literam nouiſſet.

Rex Burgundiæ Sigiſmundus accuſatum à nouerca filium necat: Mox pœnitens init monaſterium, hic puniri orat. Protinus bello victus à Clodomiro Franciæ Rege, cum vxore ac liberis enecatur. Oſſa clarent miraculis. Eum continuo frater fuga lapſus vlciſcitur.

Qua in deuaſtatione Burgundiæ, quidam ex incendio templi innoxius eripuit *Reliquias Sancti Andreæ Apoſtoli* illæſas, quas tamen extra flammas ferre porro nequibat. Ergo impollutæ

lutæ datas puellæ hæc fert Nouiuicum.

S. Ephram Epiſcopus Antiochenus, vt Acæphalo Stylitæ catholicam probet fidem, in pyram iniecit ſtolam ſuam, nihil læſam.

ANNO DXXVII. Iuſtinianus Imp. dat edicto *ius appellandi* à iudicibus ſæcularibus ad Epiſcopos, quos illorum eſſe iubet Cenſores.

Quadrageſimam rigide ieiunat in olere, aqua parca, vigilia & oratione: ſicque fere alias ſemper viuebat; inprimis cum bellum appararet. Vnde Beliſario duce eius contra Perſas præliante ventus coortus ſecundus in hoſtes ſua tela retorſit. Auxiliares verò acceſſerant ei *Eruli, noui Chriſtiani*, quorum Rex Gethes fidei ſeſe dedit Imperatoris; ipſum ex baptiſmo ſuſcipientis patrini.

Ad ipſum ante bellum Dux alius Kéricus Ieroſolymam tendit ad Sanctum Theodoſium eremitam, ei preces oratum: cuius accepto cilicio indutus cernitur in prælio ab Theodoſio duci in hoſtes, quos cædit, fundit, fugat, vincit.

Rex item Hunnorum exorata Iuſtiniani amicitia fit Chriſtianus.

Sanctus Dionyſius Exiguus, monachus Scytha Cyclum paſchalem componit, cœpitque primus annos numerare à Chriſto nato: Sicut Alexandrini cœperant numerare ab Martyribus paſſis ſub Diocletiano.

Clotarius Rex Franciæ dum Tungros debellat, inter alia forte agrum Viromandenſis Epiſcopi deprædatur; prædaque grauis exercitus toto triduo figitur immobilis, donec omnia eſſent reddita. Rex captam Sanctam Radegundam ducit in vxorem.

ANNO DXXIX. *Sanctus Benedictus Monaſticem* in Oriente collapſam inſtaurat, in Caſſino initio facto, frement e dæmone ac vociferante: *Maledicte, quid mecum habes?* Rex Franciæ *Sanctum Nicetium* cum Tonſura clericali natum, acertimum reprehenſorem ſuum, in grati animi ſignum, creari facit Epiſcopum Treuirenſem.

Abſagi, dedentes ſeſe in amicitiam Iuſtiniani, fiunt Chriſtiani: Itemque Zani latrociniis ante viuentes.

ANNO DXXXIII. Iuſtinianus Imperator ſuam fidei profeſſionem offert Papæ, recipitque approbatam; rhithmis conſcribit, traditque in templis ac vulgo canendam.

Mauris quoque, iam olim confœderatis cum Romanis, fidem Chriſtianam perſuadet.

ANNO DXXXV. Imperator ad bellum Gothicum ſeſe parat edictis pro eccleſijs, facta Papæ fidei profeſſione, decreto dato, vt Epiſcopi ſint inſpectores ac iudices Præfectorum, &c.

Papa Agapetus aperit Romæ ſcholas Theologiæ, vt diſputarentur, quæ hucuſque ex apoſtolicis Traditionibus Romana docuit Eccleſia.

Hæretici namq; iactabant, quædam abſque ratione definita eſſe.

Anno DXLI. Iuſtinianus multis mactus victorijs contra barbaros, vt Deo gratum ſe probaret, edicto profite tur ſe Eccleſiaſticarum legum magis, quam ciuilium, fore cuſtodem, ac vindicem.

At zelo id elatiore; nam & decreuit, ſi ab Epiſcopis eas non obſeruari notarent Præfecti, illos coercerent: quæ Eccleſiaſtici erat violatio Iuris, ordoque præpoſterus.

An. DXLII. Clotarius & Childeric⁹ Franci Theudem Hiſpaniæ Regem bello petunt, Cæſarauguſtã obſident. Obſeſſi Deo ſupplicationes ducunt in ſaccis & ieiunio; cum tunica S. Vincentij circumlata.

Illi reueriti ſoluunt obſidionem, ex Hiſpania magnam partem ſubacta, cũ ampliſſimis ſpolijs abſcedunt. Pariſiis tamen S. Vincentio è ſpolijs baſilicam ponunt.

Hoc anno nouum *Flagellum imperij Totila Rex* vincit. Cuius tempore complura Deus edidit miracula; quæ pleraque exequitur S. Gregorius in Dialogis; ſingulaque Romano-catholicæ fidei luculenta ſunt teſtimonia. Equidem iſta prætereo.

An. DXLIV. Iuſtinianus iam ſcepticus Iuris Eccleſiaſtici inuaſor, vndique bellis premitur. Romam Totila obſidente, Beliſarium è Perſia euocatum mittit Romam; interim Coſroes tertiùm irruit in Imperium; & Sergiopotim obſidens, viſo in muris cœleſti exercitu, capeſſit fugam, vt bi patrocinante S. Sergio.

Peſtis cœpta in Ægypto corripuit orbem vniuerſum, tenuitque ipſis 50. annis continua: Viſi homines percuti à dęmone, fiebantque maniaci. Conſtantinopoli extincta deſæuijt poſt inſtitutũ *feſtum Purificationis B. V. M.* dictum Hipapanti.

An. DXLV. Coſroes Perſa quartũ inuadit Imperium; ad obſeſſam Edeſſam exaggerat montem, vrbi ſaxis obruendæ.

At ciues ſupplicationibus inſtant cũ imagine Chriſti ad Abagarum miſſa; montem ex humo ligniſque aggeſtum aſpergunt aquâ, lignaque mox vltro ignescunt ac deflagrant. Quas Perſæ affundebant aquas, ab his ceu oleo gliſcebant vndæ flammarum. Abit Perſa. Iuſtinianus, *ſeſe Cyclo Paſchali* componendo immiſcens, errat octiduo toto in Paſchate deſignando; populus tamen carnes propoſitas non emit, contemptor Cycli ſæcularis.

An. DXLVII. Romam capit Totila, iam prope enectam fame: Italiamq; Victor euaſtat.

An. DXLVIII. Sclauini Illyricum depopulantur: nequedum tamen analphabethus Iuſtinianus à faſtu remittit, aut ab defenſione Trium Capitulorũ; quod denique erumpit in Schiſma, contra Papam ſtantibus Africanis.

At Vigilius ſchiſmaticos excommunicat *an.* 550.

Interea Iuſtiniano altiora ſeſe affectante, & Eccleſiaſticis arroganter intento, res imperij peſſum ruere; Belizario Duci eius infeliciter omnia cedere; ſex ipſis annis latiſſime victorem Totilam de loco in locum fugienti anguſtũ videri Occidentem orbem, Vrbe perdita Roma; Orientem vero Sclauini, barbari-

bariquе plures prædis flammiſque hauríre, & ad vſque Conſtantinopolim vniuerſa depopulari. Nimirum in pœnã violentiæ S. Siluerio Papæ ab Belizario factæ; & inuaſi ab Iuſtiniano, temeratique Iuris Sacri, ſeſe tantum contra, quantum ſupra Papam impotenter eſſe rente. Et vſque eò; vt in nolentem conſentire ſibi ſatellites immitteret *an.* 551. qui vinctum adducerent Vigiliũ Pont. Maximum periſſet, niſi in eccleſiam S. Petri ille confuga ad ſacram aram ſalutem reperiſſet in Deo: Vbi Theodorũ, Cæſarienſem Epiſcopum, Iuſtiniani incentorem, pronunciauit Abſtentum.

An. DLII. Papa Chalcedonem ad tutiora receptus, per legatos Iuſtinianum conſtanter increpat, perterræfactumque frangit; vt ſecuritatem ſponderet inſonti, ac edictum contra Capitula Tria reſcinderet; reddita Eccleſiæ pace ac impenſa pœnitenti Theodoro anathematis abſolutione. Et ecce protinus ire ſecunda omnia imperio; Gothos ab Narſete mari victos totâ Siciliâ pelli: & anno inſecuto, ducitulante Deipara Maria, ac demonſtrante qua, quando inferret ſigna, vniuerſum Totilæ victorem exercitum vincit, & internecione delet, Rege fugâ lapſo; receptisq; cum Italia Roma.

Peridem tempus mos obtinuit Eccleſiæ, vt peracta S. Synaxi ſcholares impuberes manducarent S. Euchariſtiæ reliquias.

Inter hoſce & puer hebræus, vitriarij filius Conſtantinopoli acceſſit communicatum; cauſamque moræ percunctanti patri reſpondentem, hic furens in ardentem clibanum conijcit, atque concludit. Facinoris ignara mater ipſo triduo natum vrbe tota nequicquã quæritabat. Dum autem poſt inſtantem operi virum inter eiulatus nomen filij exclamaret, puer matri reſponſans occlamabat.

Ea fornacem effringit, in gliſcente incendio natum conſpicit; ardet cognoſcere, ecquî illæſus viueret? Cui ille: Virgo mihi purpurata crebro frigidã aſperſit, verſis in rorem flammis, & carbonibus roſas adſpirantibus; porrecto ſimul cibo famentem recreauit. Re explorata Imperator puerum cum matre ablui baptiſmo volentes; nolentem vitriarium in malam agi crucem, curauit.

An. DLIII. Concilium Generale Conſtantinopolitanum V. permittente Vigilio Papa, eſt ab Imperatore indictum, loco, modoque ſibi commodioribus viſo; ne plurium conuentus Epiſcoporum occidentalium, quam orientalium, foret; & numero illorum vinceret conſenſus de Tribus Capitulis; quæ Pontifex ſtatuit principio non eſſe condemnanda. Deinde vero, quod Iuſtinianus omnes occidentales Epiſcopos, ab Papa ſtantes, exilijs dirè perſequeretur, ipſumque Vigilium, ſuæ hic ſententiæ reuocauit decretum: Neque tamen in Fide erraſſe cenſendus eſt: tum quòd damnatione Trium Capitulorum, in Conc. Chalcedonenſi approbatorum, nihil ipſi Concilio derogaretur; quippe quòd de Perſonis tantum, nõ de articulo Fidei, quæſtio agitaretur: tum quod diri Schiſmatis fomitem ſopire præſtaret. Hanc igitur ſententiam Papæ, dãnantem tria Capitula Pontifices poſteri ſunt ſecuti.

An. DLIV. Iuſtinianus relaxat tum exilio Vigiliũ Narſetis; is feruente Romano Clero proponit, vel ipſum retineant Papam, aut Pelagium creent: Nouum exemplum & inauditum; Laicum ſibi ſumere ius in Pontificem. Præpoſterè! Vigilius tamen itineri ipſi ab exilio reductus immoritur.

An. DLV. Germani duo, Leuthares dux Alemannorum, Bucellinus Francorum cum ſeptuaginta duobus millibus militum inuadunt Italiam, cædibus omnia miſcent, Sacra profanant; templa polluunt, depilant, eruunt, euaſtant.

Nec impune: Leuthares in rabiem actus quis ſe dentibus diſcerpit; peſtis morbique diri exercitum eius conficiunt, adeoque delent; vt velut aqua in terram delaberentur.

Buccellinum Narſetes adeo cum omni exercitu ſuo attriuit, vt non plures quinque cladis huncij euaſerint. Vindicati ſacrilegij illuſtre exemplum.

Narſes autem ſigna prius nunquam commiſit, quam purgato ab ſceleratis exercitu, quantum licebat. Aduerſum Catholicos in Italia Gothi cum Francis conſpirarant, improuiſa cęde obruendos: ſed vtroſque hos anteuertens Narſes prælio ſimul ac bello deuicit.

An. DLX. Defluxio in genua Iuſtiniani delapſa medicorum vincebat artem; qua damnata fidem Imperator ad reperta fortè tunc *oſſa SS. martyrum quatuor* militum vertebat: reliquias Sacerdos cum lance genibus vixdũ impoſuerat, cum ecce, continuo tam copioſo redundant oleo, vt abundantiam purpuram perfunderet; ſederetque protinus omnis dolor Iuſtiniano.

Eundem alias deſperatè decumbentẽ apparẽtes *SS. Coſmas & Damianus* ſecundum quietem conſanarunt.

Iudæus *imaginem crucifixi* è templo ſurreptam transfodit, fert domum comburendam: at vt cruore eam manare, ſeq; madere vidit, exhorruit, iconemque recondit.

Secuti veſtigia Sanguinis Chriſtiani repertam producunt, & impium ſaxis obruunt.

Theodemiri Ariani, Regis Galiciæ ac Sueuorum, vnicus filius ex morbo comploratus agebat animam: auditis ad S. Martini reliquias miraculis, dona offert regia, ſpondens, ſi reſtitueretur filius, Martini ſe fidẽ amplexurũ. Reſpirat filius peneq; reuixit; at non reualuit. Conſtruitur votiuum S. Martino templum; mittitur pro Sancti reliquijs afferendis; quas legati attrectare veriti, ſericum pallium inſternunt ſepulcro, ſi aiebat, ponderoſius illud receperimus; ſat erit ad & fidem, & ſanitatem. Id poſtridie repertum grauius dum propter carcerem feretur, nexis vincula diſſiliunt; portæ vltro ſe pandunt, læti proceſſionem gratique ſequũtur etiam à Iudice veniâ donati; Regis filius ad primum illius aſpectum momento integer exiſtebat; pater exclamans *Vnitatem & æternitatem Patris & Filii & Spiritus Sancti* confitebatur catholicè: & credere ſecũ Sueuos imperauit ac impetrauit.

Anno DLXI. Beliſarius pœnas expendit peccati in S. Siluerium Papam admiſſi.

Nam

Nam coniurationis in Iuſtinianum creditus autor, fortunis honoribuſque iuxtà exutus, effoſſis oculis cogitur obire mendicato, dum obſcura morte exſpiraret.

Anno DLXII. Childeberto Francorum Rege piiſſimo fatis perfuncto, Clotharius vnicus Francorum monarchiam obtinens, S. Germanum Pariſienſem Epiſcopum illius petentem aſtatus, faſtuosè contemptum non admiſit.

Morbo protinus incurabili percuſſus ante ſanari nequit, quam ad ſeſe rogatum vocaſſet; cuius aduenientis lambens veſtigia continuo ſanabatur.

Sub hoc tempus floruit Caſſiodorus in monaſterio Viuarienſi ſcriptis inſignibus celebris, cycli paſchalis compoſtor, & lucernarum inuentor lucentium oleo inconſumptibili anachoretis, Itemque horologiorũ in aquis perinde vt in ſole.

Anno DLXIII. Eccleſiaſticis intentior quæſtionibus analphabethus Iuſtinianus inuadit hæreſin *Aphtardocitarum*, ſeu *Incorruptibilium*: de quibus ſuperiore Sæculo in *Gaianitis*; factusque caput Acephaliſtarum eſt.

Sed obiecit ei ſeſe Anaſtaſius Epiſcopus Antiochenus, Monachique maioris & minoris Scythiæ, hæreſim execrati: approbauitque Deus incendio Conſtantinopolim hauriente.

Imperator nihilominus, ad inſtar Papæ, ſua ſolius autoritate toti edicebat Eccleſiæ, vt credendum prædicaretur, Chriſti carnem ſemper incorruptibilem fuiſſe, & affectionibus immunẽ, Cõtradicẽtes exilijs mulctabat.

Interea in Occidente ad Romanocatholicam acceſſit Eccleſiam Theodomirus Sueuorum Princeps, eiurato Arianiſmo: qui protinus in Concilio Bracarienſi hæreſes omnes curauit anathematizari.

Anno DLXIV. S. Euthycius Epiſ. Conſtantinop. in exilium ab Imperatore pulſus exul oleo ex & crucifixi, & B. Virginis Mariæ ſtatuis exſudante perunxit par coniugum, quorum proles vixdum luci editi exſpirabant, & viuos ad baptiſmum progenuerunt: Voluit autem primum naſciturum appellari Petrum; ſecuros eſſe iuſſos maſculum futurum.

Ex periurio excæcatum reluminauit. Pictori exulceratam à cacodæmone manum reſtituit. Cum n. Chryſapius domũ ſuperiorem S. Michaeli, inferiorem Deiparæ dedicaſſet in ſacella, pictor ille Veneris imaginẽ eraſit, pinxitq; repoſuit. Quare dęmon inuaſit eius manum, ſicque exulcerauit, vt reſecanda videretur. S. Eutychius, facta ritè congregatione, oleo perũctam perſanauit. Idem Cosrhoe Sebaſten inuadente, incolisq; Amaſeam confugientibus, omnes inibi dira fame laborantes precib. iuuit; vt monaſterij farinula pauca non defecerit; quin & vacuæ arcę prius, tunc ſunt plenæ repertæ.

An. DLXV. Iuſtinianus Antiochenum Epiſ. proſcripturus noctu repentina extinguitur. Succedit. Iuſtinus, ſororis filius; ceu S. Eutychius ei triennio ante prædixerat.[l] *Inguinaria peſtis* exorta agros vrbeſq; exhauſtas extinctorum cadaueribus opplet Italiã tota; vnde in Occidentem totum ſeſe infundit.

Rhe-

Rhemenſes ad S. Remigij ſepulcrum ſupplices, ipſius patrocinio præſtantur indemnes & intacti. *Treuiris* per noctem in ponte grandis fit fragor; quo excuſſi incolæ ex ſomno audiunt; *Quid hic agimus? Portam hanc Eucharius, illam Maximinus, medium Nicetius obſeruat.*

Quare & iſta vrbs manet à peſte immunis. Suis Aruernas Epiſcopus S. Gallus irremiſſis ſeruat precibus; angelo has auditas ei nunciante. Quare vrbs grata ſolennem duxit ſupplicationem. Tunc viſæ paſſim ædes ſignari ab Angelo ſigno T. tau.

Sub initium peſtis Romæ puer armentarius ex eadem depoſitus rapitur in exſtaſin: redditusque ſibi affirmat hero, ſe in cœlis fuiſſe, certoſque de nomine deſignabat morituros: Donum ſimul linguarum acceperat, in ſignum ſe vera memorare. Triduo poſt dentib. dilanians ſibi manus, brachia lacertoſque vixit.

An. CLXVI. S. Gregorius Turonēſis poſt triduanas orationes ad S. Martini ſepulcrum derepente ſe à puſtulis febrique reſtitutum ſcribit. Quare tres cereos pro benedictione receptos tulit; quorum cera ad arborem ſuſpenſa in agro grandine percuti ſolito, eum porro reddit intactum.

S. Radegundis Regina, conquiſitis Galliâ totâ *reliquiis*, etiam Ieroſolymam miſit: vbi S. Mammetis ſingula tentata mēbra hærebant immota; ſolus auricularis digitus ceſſit vellicanti. Hoc cum parte S. Crucis Dominicæ allato, ciues vrbe lignum ſacrum excludunt, monachi monaſterio, tāquam adulterinum. Ipſa Veneris Sancti nocte expoſita coruſcabat inſolita luce. Ad eam lychnus ardēs copioſum ebullit oleum; quod S. Gregorius Turonenſis ægrè credens adijt, vidit, credidit.

Miſſi ad Imperatorem Iuſtinum iuniorem, qui dono S. Crucis gratias agerent, in reditu ex tempeſtate deplorati S. Radegundam viuentem implorāt; & ecce columba ter nauim circumuolitat; ex qua tres ijs pennas extractas mari demergunt, idemque ſimul tranquillant.

An. DLXVII. *Longobardici regni* in Italia fit *initium*, barbaris ex Panonia aut euocatis, aut vltro ſeſe effundentibus; ac viſæ prius in cœlo acies concurrere.

Atque tametſi totam Italiam vaſtaret Alboinus Longob. Dux; Romam tamen nunquam potuit obtinere. Iſtud, in pœnam Schiſmaticorum in cauſa Trium Capitul. ſibi Aquileiensē Epiſc. in Antipapam creantium: hoc in gratiā Romano-catholicorum.

An. DLXX. In teſtimonium fidei Orthodoxæ quidam ab Alexandrino Epiſcopo Sacris initiatus mortuum ex ſerpentis ictu fratrem Zoſimi reſtituit vitæ.

In Synodo II. Turonenſi ſancitur *S. Euchariſtiam aſſeruari* oportere non in loco imaginario, ſc. in columba argentea, ſed in ara ſub baſi crucis.

An. DLXXIII. In Longobardica Arianorum perſecutione per Italiam cōplura Sanctorum miracula fidem Romanam conteſtata ſunt:

1. Vt Epiſcopi Cerbonij, in exilio mortui, cum corpore tumbam ſub continua pluuia per XII. milliaria Populonium

nium trāſportatam nulla vnquam guttula tactam maduiſſe.

2. Epiſcopum Arianum Spaleti templum, ipſi negatum, effracturum, protinus cæcitate luiſſe; etſi valuæ ei ſeſe vltro pandiſſent, cereique per templum exarſiſſent.

3. Sanctulum Epiſcopum, diruti templi inſtauratorem, operarijs fame defectis dediſſe panem, quem habebat vnicum; & hunc non defeciſſe donec ad colophonem opus eſſet perductum.

4. Monachos duos à Longobardis ſuſpenſos, ac mortuos, pſallere auditos. &c.

AN. DLXXIV. Coſrhoe Perſarum Rege Syriam depopulante; pictam ab ipſo Saluatore IESV imaginem ſui Apameanis abripiente; partéque grandem S. Crucis ſecum aſportante, Samaritę deteſtabilius bellum in S. Imagines exercent Syria tota.

SAMARITÆ erant Eſſeni, (de quibus ſupra initio) & ab Iudæis Schiſmatici ſic orti. Dario Rege iubente templum in monte Garizim poſuit Sanaballath; quod Samaritani Hieroſolymitano præferebant, vnde Iudæi ab ijs abhorrebant, præſertim Iudaiſmo miſcuiſſent Ethniciſmum. Frater quoque Iaddi Summi Pontificis Manaſſes, ducta filia Sanaballath in vxorem ſe ipsū dixit, geſſitque Samariæ Summum Pontificem. Hinc ſchiſma coram Alexandro Magno Rege diſceptatum eſt, ac demonſtrata Iudæorum Pontificum ſucceſſione continuâ, ſecundum Iudæos eſt pronunciatum: perſiſtentibus in ſchiſmate nihilominus Samaritis.

Donec *an.* 35. eos ad Chriſtum conuertiſſet S. Philippus Diaconus, & S. Petrus cum S. Ioanne confirmaſſet.

Hæſerunt tamen reliquiæ, quæ demum repullularunt, vt *an.* 530. in Samariam irruptione facta, Chriſtianos contrucidarent ipſo Pentecoſtes die; Epiſcopum quoque ad aram inter Miſſæ ſolennia oppreſſum minutim diſſecarent, ſacris Myſterijs proculcatis. Zeno Imperator eos è monte Garizim eiecit, templum Deiparæ ſacrum conſtituit, cæteraque reſtituit omnia: at rurſus ij conglobati ſub Iuliano Rege dicto mōtem reciperant; ſacras reliquias aut altè defodiunt, aut exurebant, aut in ſartaginibus frigebant, inque Chriſtianos latè ſæuiebant.

Sed ab Imperatore compreſſi, hoc *anno* 574. in *iconomachiam* ſub victore Coſrhoe eruperunt. Quos contra miraculis pugnauit Deus, Diuique. S. Gregorius puer, ex morbo depoſitus à medicis, hauſto puluere, ad S. Martini Sepulcrum collecto conſanatur. Itemque alius à cholica, eiuſdem Sancti ope implorata.

Annis ſubſecutis talia complura cōmemorantur iuſto volumine apud S. Greg. Turon. l. de gloria Martyrum ac Confeſſorum.

AN. DLXXV. Coſrhoe rurſus Imperium infeſtante, Iuſtinus imperator ex dolore in maniam lapſus, *anno* 577. Deiparæ templo conſtructo meretur lucida interualla, in quibus Tiberium Notarium, pium ac fortem virum, creat Cæſarem, eſſeque Collegam iubet, monitum ſuo malo diſcat abſtinere vitijs & aſſentatoribus:

r Qui

Qui & Cosrhoen crebris contudit victorijs adque mortem adegit.

Anno DLXXXI. Gregorius Romæ vrbanam gerens Præfecturam faſtidit eandem, & conſtructis, dotatiſque ſex monaſterijs per Siciliam, Leuita ſeptimus in auxiliũ Papæ Pelagij, nõ Benedicti, eſt adſcitus ex monacho. Cœnobia enim ſua vt monachis ex S. Equitij diſciplina compleuerat, ipſe inter eoſdem aſſumpto habitu, vixit.

Vnde falluntur, qui eum fuiſſe Benedictinum affirmant, ſuum ſibi vendicantes.

Ioannes vero Diaconus cùm 300. annis poſt mortem S. Gregorij vitam eius conſcripſerit, in pluribus aberrauit incautus.

Quot, quantis autem Romana paſſim coruſcarit Eccleſia, vel ſoli duo S. Gregorij ſatis teſtantur. Vnde

Anno DLXXXII I. Leuuigildus Hiſpaniarum Rex arianus, dirus Catholicorum perſecutor, nec filio parcens ſuo fidem Romanam profeſſo, eum bello perſequitur, & enecat; At pluribus confuſus miraculis, demum ſuo exprobrans Epiſcopo; *Sic & tu probato fidem*, aiebat. Qui dum de cæcis, ſurdis, ægris ab ſeſe curatis iactitaret, Diacono XL. aureos dabat, vt ſe cæcũ ſimulans tranſituro exponeret, opemque flagitaret. Qua in ſimulatione veram ſibi cæcitatem inuenit ad pœnam, pertulitque ad mortem.

Arianus Comes Agathenſem agrũ deuaſtans; Epiſcopo nequicquam deprecante, à febri exarſit: petens Epiſcopi preces, vt reualuit, aiebat ſuis, *Quid iam Romani iſti de febre mea dicent?* Quo audito Epiſcopus, diſtractis cunctis lampadibus eccleſiæ inquit: Deus meus, has ante non accendam, quam fueris vltus in impium.

Redit febris; iteratas petenti preces negat Epiſcopus, peritque febri ſacrilegus.

Diaconus ab Rege Leuuigildo ad Arianiſmum donis ſolicitatus, fruſtra, demum fuſtuario ſubiectus contra plagas ſtetit exſenſus & incolumis.

Catholicus contra Arianum diſceptans aureum annulum candentem tenuit illæſus ad Romanæ fidei comprobationem.

Diacono in altercatione de fide annulum è bulliente leuare timido: ſuperueniens alius leuat illæſus.

Chilpericus Rex Franciæ contra arianam ſcribens inæqualitatem perſonarum incidit in Sabellianiſmum, aſſerens *S. Trinitatem Deum eſſe dicendam; ſed non tres Perſonas*; Quod perſonam eſſe ſit hominis; At à S. Saluio & S. Greg. Turonenſi reductus eſt ad fidem.

An. DLXXXIV. Leuuigildus dedẽtem ſeſe patri filium catholicum, armis ſubactum, contra iuramentum capite plectit; adque Martyris corpus auditi concentus Angelorum ſunt, viſæque lampades accenſæ.

Idem debellatos Sueuos ad Arianiſmum adegit Leuuigildus.

Maximianus à Pelagio PP. vltima ab Longobardis perpeſſo, miſſus ad Imp. Tiberium opem eius implorauit.

Dum reuertit Romam, in Adriatico quaſſa procellis nauis fatiſcebat: iamque vndis repleta ſubſidebat; cum

eece

Digitized by Google

ecce omnes, data inuicem pace, Sacraque Synaxi ſumpta communicant; (ſolebant enim ituri peregre S. Euchariſtiam ſecum aſſumere in euentum) nauis igitur exundans vndas octo ipſos dies rectum tenuit curſum contra tempeſtatem, & die nono tabulis ſupremis ac tranſtris inſiſtentes cum Maximino ſaluos in portu ſiſtit.

Quibus egreſſis continuo à profundo hauſta ſubmergebatur, quaſi munere perfuncta ſuo.

ANNO DLXXXV. Anthariti Longob. Regis Ariani Satelles in Italia Clauem auream Sancti Petri repertam; (pro maximo enim munere ea mitti Româ conſuerat,) cultro præciſurus, ſibi gulam abrumpit.

Rex attonitus lapſam humi clauim contingere veritus, Catholicum eam leuare iubet, ſimilemque tum Papæ Romam transmittit.

ANNO DLXXXVI. S. Eutychius grandæuus in errorē Origenis lapſus, ſc. *Homines in carne non palpabili reſurrecturos*; ab Sancto Gregorio Turonenſi ad ſaniora reductus, æger pelle prenſata ſe viſitantibus aiebat; *Confiteor, quia hac in carne omnes reſurgemus.*

Eius ſucceſſor Conſtantinopoli Ioannes monachus Ieiunator, ſed hypocrita, arrogat ſibi titulum *Epiſcopi Vniuerſalis*, ſeu *Oecumenici*: ille, qui prius fugerat Epiſcopatum.

At

ANNO DLXXXVII. Pelagius PP. eum refutans docet, *ſolum Romanum Epiſcopum eſſe Vniuerſalem.*

Antiochiæ terræmotu ſexaginta millibus hominum obtritis, contigit inter pocula *Deiparam* conuicio proſcindi; protinus conuiuæ, ab maligno obſeſſi pereunt.

At herus domus vidit in quiete ſibi Deiparā, alloqui dedignantē, virgula pedes tangere: doloreque ſomnum diſcutiēte ſe truncum pedes eiulat; in publicum elatus ſpectaculo rem geſtam eſt confeſſus.

Sacrilegia per Gallias plurima arianorum deſignata, in & templorum, & fundorum Eccleſiaſticorum rerum ſacrarum inuaſione Deus horribilibus vindictis reddidit inſignita.

ANNO DLXXXIX. Reccaredus Rex, Papa conſentiente, omnes conuocat Epiſcopos Hiſpaniæ ad Concilium Toletanum; in quo, damnato Ario, extinctoque cuncti ad Romanæ Eccleſiæ gremium reducuntur.

Cuius conuerſionis memoriam placuit annua feſtiuitate conſignatam ad poſteros commendare.

Idem & Sueuos reſtituit Eccleſiæ Romanæ, quos pater Leuuigildus ad Arianiſmum compulerat.

Orat idem Epiſcopos, ſanciant, à communicaturis antè recitari *Symbolum Romanum* ſeu Apoſtolorum, quam Sancta percipiant: Moreſque reforment; atque reformationis executionem ſibi demandent.

Iubet magiſtratus omnes ac Iudices ab Epiſcopis dirigi, corrigique.

In Oriente *Philippicus* Dux Mauritij prælio vincit Perſas, prælata exercitui imagine Chriſti, quōdā Abagaro miſſâ;

qua labantem paſſim excitat, reſtituitque copias in prælium.

In exundatione Tiberina Atheſis Veronæ licet feneſtras templi S. Zenonis penè tranſcenderet, non tamen in illud ſeſe infudit: qui intra S. ædem, ipſo in oſtio hauriebant aquam; nihil tamen introrſum influente.

Anno DXC. Inundationem peſtis excepit inguinaria; in qua viſa cœlo torqueri in homines tela; qui & extinguebantur. Vide inter Papas de S. Gregorio Magno ſupra.

Antharit Rex arianus Longobardorum probans in paſchate infantes catholice baptizari, repentina extinctus luit die, qua S. Gregorius creabatur Papa. Franci ducunt in Longobardos Italiâ expellendos; ſed quia per Italiam hoſtilia exercebant, plerique morbis conſumebantur. Vincti tamen Aruernis apud Longobardos diuinitus ſoluebantur: reuinctis curioſius catenæ ceu vitrū diſſiliunt; ideoque dimittuntur; Et eorum causâ Childebertus Rex hominibus ſacris omnibus omne tributum remiſit.

Anno DXCI. *Claues aureæ* ad cancellos ſepulcri S. Petri mitti, figique ſolebant; & priores recipi fixæ, quibus morborum curationes fiebant. Eas quoque dono mittebat Papa, rari inſtar muneris exceptas.

Vrſinus Presbyter in Nurſia perſentiſcens, presbyteram ſuam ſibi iam agonizanti aurem applicare, num ſpiritum duceret exploraturam, aiebat; *Recede; adhuc igniculus viuit; paleam tolle.* Et mox *Bene veneritis Domini mei; itan' vos ad me? Ecce venio.*

Dixit; & Vixit, relicto eccleſiaſticæ exemplo caſtimoniæ.

Pelagius PP. vetuit in Sicilia Subdiaconos ducere vxores: Gregorius etiam iurare continentiam iuſſit.

Leandro Hiſpalenſi Epiſcopo percunctanti reſpondet S. Gregorius, trinam in Baptiſmo merſionem, in recordationem triduanæ ſepulturæ Chriſti, bonam eſſe; at propter Arianos, ſignificantes eâ triplicem Deitatis eſſentiam, omittendam.

Reccaredus Rex Gothorum in Hiſpania ex ariano factus Catholicus, ſecundum à coniuratis liberatur; Duce Claudio cum 300. deuicit 60000. Francorum.

Theodolinda Antharit relicta nubens Agilulpho regnum ei dat Longobardorum; qui excluſo arianiſmo totū traducit ad Eccleſiam Romanam. Sic & per Chrotildem Franci, per Ingundem Gothi in Hiſpania ſunt conuerſi.

Anno DXCII. *Tunica Saluatoris* prope Ieroſolymam inuenta eſt, indicio, Simeonis Iudæi; & à tribus Patriarchis Ieroſolymam translata, venerationique expoſita eſt.

De tunica S. Ioannis Euang. ſuprà.

Concilium Cæſarauguſtanum decernit, Reliquias in Arianorum templis repertas, igne probandas eſſe: ſi incombuſtæ permanſerint, veras credi poſſe.

Coſrhoes patrem fuſte occidens, inuidiam Perſarum fugit, dubius quo, ad Turcas an Chriſtianos, frena facit equo; qui rectâ ſolum Romanum petit.

Er-

ErgoMauritii orat clementiam,& exorat. Capti ab Perſarum victore Narſete Turci inuſtam frontibus crucem gerebant:cauſam percunctanti Imperatori aiebant ; Chriſtianos in vulgata peſte hoc remedium eſſe ſalutare ipſa experientia docuiſſe.

An. DXCIII. Edictum vulgat Mauritius ; Neu quis miles Religionem ingrederetur, niſi expletis ſtipendiis. At S. Gregorius ingratitudinis in Deum arguit Imperatorem;perſuaſitq; vt miſſis ad Epiſcopos per prouincias literis corrigat edictum.

Anno DXCIV. Gregorius Epiſtola 33. Presbyteris in Sardinia dat ius Confirmandi , vbi defuerint Epiſcopi.

Idem Conſtantinæ Auguſtæ pro S. Pauli æde in palatio petenti S. Pauli caput ; inſtinctu Ioannis Ieiunatoris ; negat. Quia reparaturus quid propius ad ſepulchrum fodit; & mortuus concidit. Sicut Pelagius PP. refecturus labẽ ad S. Laurentij ſepulchrum , hoc contigit aperiri ; intraque decem dies oppetunt omnes mortem, quotquot viderant reliquias.

Deinde ait:Brandeum duntaxat mitti aſſolet: de quo dum Græci aliquando dubitarent,S.Leo id forfice incidit,cõtinuoque ſanguine manabat. Demum Orientales olim Corpora Apoſtolorum auecturi, ad ſecundum ab vrbe lapidem tonitruis ac põdere reliquiarum retardati fuerunt. De Sancti Pauli catenis leui motu limæ quibuſdam aliquid abraditur ; alijs nihil quicquam quantouis raſerint conatu.

Anno DXCV. Ioannem Conſtant. arrogantem ſibi titulum *Vniuerſalis*, caritate magis quam autoritate ſanare ſtudet.

Inſignis Conſtantinopolitanorum arrogantia eſt : Cum enim eorum eccleſia poſt Antiochenam ſecunda eſſet, huic illam furtiuo canone anteponi molitus eſt in Chalcedonenſi Concilio Anatolius. At obſtitit Sanctus Leo. Dein Acacius idem attentauit: At reſtitit Gelaſius PP. Iam Ieiunator altiora audet.

Et ecce Deus eam nunc eccleſiam poſuit in deſolatam , vt non , niſi emptos à Turca , habeant Sacerdotes.

Anno DXCVII. Miſſus à Sancto Gregorio Sanctus Auguſtinus ad Anglos humiliter à Rege accipitur habente Catholicam è Francia Bertham: Rex baptizatur cum decem millibus Anglorum.

An.DXCVIII. Sanctus Theodorus Epiſcopus Anaſtaſianopol. aqua benedicta cæcum lauari iuſſum illuminat : Leproſum Mauritii filium mundat : hortum à locuſtis expurgat.

An.DXCIX.Idem inter preces de Euchariſtia Spiritum reddit Deo. Fratrer lætum & ſecurum in agone monet vitæ negligentioris ; cui ille : Angeli meorum in ſæculo peccatorum chirographum oſtendentes , num ea noſſem, quæſierunt: Dixi ; heu agnoſco: Sed ex quo ſum monachus , neminem iudicaui , omnis immemor iniuriæ. Quare Domini vocem hanc ad me

pertinere ſpero: Nolite iudicare, & non iudicabimini &c. mox Angeli chirographum diſcerpſerunt. Hinc ſecuritas. Dictoque hoc vixit.

ERGO:

1. Dic age; Quæ ſincera FIDES hoc conſtitit AEVO VI?
   At SIC PAPISTIS RES ſtat ROMANA, FIDESQVE:
   Non SIC REM ſeruat Luthero-caluiniſta, FIDEMQVE.
2. IVRE SVO Proprio Papa, atque Eccleſia gaudent:
   Quis quid Ei AVGVSTVS proprio de iure remiſit?
3. ANTI ne CHRISTVS erat quiſquam hoc ROM. in Aeuo VI?

SÆCV-

Digitized by Google

SÆCVLVM SEPTIMVM MONOTHELITICVM ET LONGOBARDICVM.

PONTIFICVM ROMANORVM CONTINVATA SVCCESSIO.

67. SAbinianvs Tuſcus creatur *an.* 605. Is cũ in dira fame derogaret prędeceſſoris liberalitati, Sanctus Gregorius tertium ei ſecundum quietem apparens, de culpa tenacitatis eum increpuit : tertia increpatione nil correctum percutit in capite; ex quo dolore obijt : cum ſediſſet menſes 5. dies 19. Eiectus ex vrbe inglorius demum in S. Petri eſt reportatus.

68. Bonifacivs III. creatur *anno* 605. Romanum, non Conſtantinopolitanum Epiſcopum eſſe *Vniuerſalem* vel ab ipſo Chriſto ſtatutum eſſe declarauit edicto. Non igitur à Phocâ datum eſt id honoris Papæ; vt fingunt Sectarij hodie; ſed à Chriſto collatum eſt ſoli. Sanciuit etiam in Concilio Romæ, Neu quiſquam, viuente Papa, de ſucceſſore loqueretur; niſi tertio poſt demortuum die, quo electioni vacandum. Obijt, cum ſediſſet Men. 8. Dies 23.

69. Bonifacivs IV. creatur *anno* 607. Domum ſuam vertit in monaſterium, redditibusque dotat. Obtinet à Phoca *Pantheon*, Iani vindicio ſub Auguſto poſitum; inque Deiparæ honorem, & Sanctorum Martyrum conſecrauit, illatis init Reliquiis. Steterat annis 632. adhuc inexpiatum ab idolis. Diemque claudit anno 614. cum ſediſſet annis 6. Menſ. 8. Dieb. 13.

70. S.

Digitized by Google

70. S.DEVSDEDIT Romanus, primus ex Diaconatu creatur, *anno* 614. idque ob eximiam ſanctitatem. In lacera terræmotibus vrbe dum obit viſitans afflictos, vnum ex infirmis in perſona Chriſti contemplatus quaſi leproſum, oſculo fixo perſanauit. Sanciuit, Neu quiſquam Commatrem duceret in vxorem; ſin, eſſe ambos excommunicatos. Obijt *anno* 617. cum ſediſſet annos 2. Menſ. 7. inter ſanctos relatus eſt.

71. BONIFACIVS V. creatur *an.* 617. mittitque *Pallium* Epiſcopo Roffenſi in Anglia: Sanciuit confugas ad Eccleſiam non extrahendos: Presbyteris, non Acoluthis licitum Martyrum leuare reliquias: & baptizare Diaconis, non Accoluthis. Obiit *an.* 625. cum ſediſſet annis 7. Men. 10. vir mitiſſimus, & miſericordia nulli ſecundus.

72. HONORIVS I. creatur *anno* 626. Obijt *an.* 638. cum ſediſſet an. 12. Men. 7. Plures conſtruxit, reparauit, ornauitque eccleſias. Ordinauit omni Sabbato litaniam exire ex Sancto Apollinari ad S. Petrum cum canticis, populo comitante.

73. S. SEVERINVS creatur *anno* 638. Sergio Conſtantinop Epiſc. ſeducente Heraclium Imp. in hæreſin hanc: *Vnam in vna Perſona Chriſti voluntatem & Operationem eſſe:* Commentumque hoc *Ectheſin* appellante, velut quinque Generalibus conformem Concilijs; & eam ſub nomine Imperatoris publicante: Seuerinus oblatam ab Exarcho reiecit; Deo Sergium extinguente. Obijt *anno* 639.

74. IOANNES IV. Dalmata creatur *anno* 639. Monothelitarum hæreſim in Concilio damnat *anno* 640. Obijt *anno* 641. Sedit annum 1. Men. 9. In Lateranum multas ex Dalmatia reliquias tráſtulit.

75. THEODORVS I. Græcus creatur *anno* 642. Obit *anno* 649. Sedit ann. 7. Men. 5.

76. S. MARTINVS Tudertinus creatur *anno* 649. In Concilio Lateranenſi *Typum Conſtantis* Monothelitæ, miſſum vt ſubſcriberet, damnauit, nitenteſque verbis S. Dionyſij Areop. iſtis: *Nouã Dei virilem Operationem:* Sed deprauatis, pro *Nouam*, poſito *Vnam*; confudit. Imperator mittit Olympium Exarchum, qui *Typum* promulgaret, vtque Longobardi Ariani quaterent Italiam. Olympius Romæ reperit Concilium 105. Epiſcoporum. Typum affigere valuis nequit, ob vim renitentem; nec par vi, dolũ molitur, ſcil. Spatharium ſuum ſubornat, vt Papam occideret porrigentem Exarcho ſibi S. Synaxin. At ſatelles ipſo in conatu cæcatus Papam non vidit: id quod iureiurando affirmauit Olympio. Hic igitur pœnitens abducit copias, diemque obit in Sicilia.

At *ann.* 650. Imperator Papam, quod Typum, ſe, ſuoſque excommunicaſſet, ira furens per miſſum Exarchum Theodorum armata manu capit ægrum in templo decumbentem: conficta calumnia, quod per ſurreptionem teneret Cathedram; quod cum Turca conſpiraſſet; blaſphemaſſet Deiparam. Captum igitur deportat Naxum in inſulam; Itemque S. Maximum monachum conſtanter Conſtanti reſiſtentem relegat; vt qui vrbes aliquas Turcis prodidiſſet:

diſſet: dixiſſetque; *Regis non eſt proponere dogmata,& Typum.*

*Ann.*651. S. Martinus euocatus Conſtantinopolim dirius accuſatur à ſubornatis falſis; carnificique datur, circunducitur pontificalibus exutus in publicum vrbi ludibrium: carcere diu maceratur: demum Paulus Conſtantinopol. Epiſc. eum miſeratus orat, ne porro crucietur: ergo in Cherſoneſum relegatur. Paulus ante ſuum agonem profitetur pœnitens à ſe factam iniuriam Papæ. Interea Conſtantis exercitus quatuor diuerſis in locis funduntur fuganturque à Turca.

Anno 652. Exulanti inter ethnicos vetat cibum præberi: iubet Romæ ſurrogari Eugenium; conſentitque in eum, vt optimum, Clerus; ſed ita, vt eſſet Vicarius tantum; ne infandiora tentaret Imperator.

Anno 654. Sanctus Martinus ærumnis extinctus martyrij aureolam promeretur; cæco prius in viuis oratione viſum reſtituens.

A morte autem ad ſepulcrum eius multæ conſanationes factæ, magnum procul confluentiũ ęgrorum traxere concurſum. Sedit annis 6. Menſib. 3.

77. EVGENIVS I. creatur *ann.* 654. ex Papa Vicario in Papam. Obit, cum ſediſſet menſes 6. Dies 23.

78. S. VITALIANVS creatur *an.* 655. Ad hunc Imperator mittit Euangelia aurea gemmiſque rigent, & fidei Romano-catholicæ emittit profeſſionem; vt cum Papa communicans videatur Catholicus, vitetq; odia Occidentalium.

Mittit quoque legatos ad Sanctum Maximum exulem in Thracia, qui eum reddant monothelitam; ſed eos ipſe conuertit hæreſin eiurantes. Quibus idem perſuadere Imperatori fruſtra laborantibus, is alios mittit, vocatque Sanctum ad Synodum, à qua conuicta conſpuitur, actantum non prope enecatur.

Demum *an.* 657. varijs accuſatus calumniis, in cæteris; quod *neget Regem eſſe Sacerdotem.* Fuſtuario multatur, lingua truncatur, manuque, vti & Anaſtaſius diſcipulus eius: per vrbem ducuntur oſtentui, in exilium remiſſi finiunt martyrium.

Anno tamen 663. Imperator peregrinatur ad Limina Apoſtolorum, datiſque donis ſe catholicum profitetur; Papa ad cætera eius flagitia diſſimulante, contentus reditu eius ad Eccleſiam qualicunque, iudicantem de exterioribus.

Quod autem ficte egerit, eo docuit; quia *anno* 666. hæreticum promouit in Epiſcop. Conſtantinopolitanum.

Anno 669. Obit Papa vitæ ſanctimonia inclytus; decernitur ei annua memoria Sancto. Sedit annis 14. Men. 5.

79. ADEODATVS Romanus creatur *an.* 669. moritur *anno* 676. Sedit annis 7. menſ. 2.

80. DONVS creatur *anno* 676. Obit *anno* 678. Sedit annum 1. menſes 5.

81. AGATHO Siculus creatur *anno* 678. Scribentibus Imperatori, & Epiſcopo Conſtantinopol. vt ad reducen-

dam Eccleſiæ pacem adlaboraret, indicit Synodum Generalem Romæ 125. Epiſcoporum contra Monothelitas, *ann.* 680. Ex hac ſcribens Imperatori Papa doctorum deplorat inopiam, ac redditum, quod prędicatores manu victum quærere cogerētur, ob vaſtationem Lōgobardicam. Quin & ipſum Concilium petit ab Pogonato doctos ſubmitti cōtra hæreticos.

Ex huius Concilij Symbolo Græci eraſerunt vocem, *Filioque*. Vide in varijs Agatho moritur *anno* 682. Sedit an. 4. Vacauit Sedes menſibus 19.

82. LEO II. Siculus creatur ann. 682. Acta Synodi VI. reddita latine mittit in Hiſpaniam. Vetuit pro vſu Pallii quicquam ab vllo pendi Epiſcopo. Obijt *an.* 684. Sedit men. 10. dies 8.

83. S. BENEDICT. II. creatur *an.* 684. vir multis, magniſque virtutibus tantus, vt illius reſpectu Imperator Clero, Populo, Exercituique Romano in perpetuum indulſerit, vt electus Papa continuo in Pontificē ordinaretur; Ipſum ſuis filiis Iuſtiniano & Heraclio patrem adſciuit; in cuius ſignum eorum cirros capillorum Papæ tranſmiſit reſectos. Obiit *an.* 685. ſedit Men. 8. Dieb. 13.

84. IOANNES V. creatur *an.* 685. obit *an.* 686. ſedit annum 1. dies 11.

85. CONON Thrax creatur *ann.* 686. obijt *an.* 687. ſedit menſ. 11.

86. SERGIVS creatur *an.* 687. in ſciſſione populi Rom. duos inter alios poſtulantis, demum ad Sergium à Clero electum acquieſcentis. Theodoro Epiſ. Conſtantinop. infandum Monothelitarum conciliabulum contrahente contra Oecumenicam Synodum VI. Imperator Iuſtinianus II. Sergiū PP. conatus inducere vt ſubſcribat actis: deinde innolētem miſit Protoſpatarium, qui aut cogeret, aut captum Conſtantinopolim adduceret. Sed hunc Papæ exercitus profugabat; & nuſquam in fuga tutus, ſub lecto Papæ ſeruatus eſt. Iuſtinianus poſt exutus imperio eam pœnam referebat in hanc culpam ſuam. Obiit *an.* 601. Conſtituit, vt *Agnus Dei, qui tollis, &c. cantaretur.* Item vt in feſtis Annunciationis, Natiuitatis Chriſti, Aſſumptionis B. Mariæ, & in Hypapante Litaniæ exeat à S. Hadriani ad S. Mariam. Sedit annis 13. Men. 8.

IMPE-

IMPERATORVM ORIENTIS ACTA IN SÆCVLO VII.

	Anno Christi nati
60. PHOCAS contra Mauritium euehitur iubetque eum occidi.	602
Carnificinam inſtituit Conſtantinopoli ob detectam coniurationem.	607
Infelix ſub eo eſt Imperij ſtatus.	608
Capitur, vexatur, obtruncatur.	610
61. HERACLIVS coronatur ab Epiſc. Conſt.	610
Filium biennem declarat Cæſarem, parans bellum contra Perſas.	612
Accipit aurum eccleſijs; & aliud ei diuinitus ſuppeditatur ad bellum Perſicum.	620
Perſas ſæpius vincit ac debellat per annos ſex.	627
S. Crucem reſtituit, exaltat.	628
Ab hæreticis decipitur	629
Ecthesin fidei promulgat	639
Negat eandem eſſe ſuam.	640
Moritur.	641
62. CONSTANS hæreticus imperat.	641
Catholici ab eo Monothelita vexati confugiunt vndique ad Papam.	643
Inſtinctu Pauli ſimulatoris euulgat TYPVM, id eſt, Edictum vnius aut plurium Voluntatum: quatit Italiam.	649
Excommunicatus à Papa furit, eum calumnijs onerans relegat, item S. Maximum.	650
Papam ſacrilege cruciat, vexat.	651
Intrudit Eugenium Papam; ſed Clerus eum acceptat ſolum pro Vicario viui.	652
S. Maximum diriſſime vexat, cruciat.	656
Fit tributarius Turcæ.	658
Occiſus ab eo Diaconus ſæpe apparens eum exagitat, fugiensq; nuſquam quieſcit.	659
Peregrinatur ad limina Apoſt. digne à Papa excipitur quaſi pœnitens.	663
At ficte catholicus hæreticum facit Patriarcham Conſtantinop.	666
In balneo necatur à coniuratis.	668
63. CONSTATINVS Ptogonatus id eſt, imberbis, Imperat Catholicus; ſe Papæ ſubmittit: ſilentium indicit Monothelitis.	668
Cultor B. Virginis eſt tutantis Conſtantinopolim contra Turcas ſeptenni obſidione.	672.
Turcæ petita pace pēdūt ei tributū.	676.
Laborat pro concilianda Eccleſia.	678.

Reſtituit Romanis liberam electionem Pontificum Roman. ſuoſque filios dat Papæ Benedicto II. & moritur.	Anno Chriſti nati 685
64. Iustinianus II. *Iunior Imperat puer: Barbari pendere ei tributum petunt.*	685
Corruptus doloſe agit cum Papa: luitque barbaris fœdera rumpentibus.	686
Quinti ſextam Synodum Erraticam tuetur contra Papam, quem vt approbet iubet cogi, aut capi: ſed excommunicatur.	692
Exoſus eſt populo, alium Imp. optanti.	693
A Leontio *captus, naſo truncatus relegatur.*	694
65. Tiberius *Abſimaris ab exercitu in Arabia acclamatur.*	696
Nititur euertere electionem Papæ; ſed potius inde roborati.	701
Capitur cum Leontio ab Iuſtiniano II. *ſeipſum voto facto, reſtituente; autorem Erraticæ ſynodi excæcatum mittente Romam.* 703. 704. *Occiditur à Philippico*	711

REGES ITALIÆ Longobardorum.

16. Adalwaldus *regnauit decennio vſque ad annum*	625
17. Ariovaldus *Arianus vſq; ad*	637
18. Rotaris *vſq; ad*	653
19. Rodoaldus *vſq; ad*	658
20. Aripertus *vſq; ad*	660
21. *Gundipertus vſq; ad*	662
22. Grimbaldus *vſq; ad*	670
23. *Garibaldus vſq; ad*	674
24. *Pertaritus vſq; ad*	692
25. Cunierius *Catholicus.*	704

Concilium Sæculi VII. Papis conſonum.

Oecumenica Synodus VI. Conſtantinopolitana, ducentorum nonaginta Patrum, *anno* 680. celebrata contra Monothelitas, ſub Agathone Papa, & Conſtantino Pogonato Imperatore. *Prouincialia* paſſim plura.

SS. Patrum, & Doctorum Concordia ſub Papis Sæculi VII.

Hesychius ſiue Iſychius, Epiſcopus Hieroſolymitanus, æqualis S. Gregorio ad quem dedit epiſtolam 40. li. 9. in Regiſtro. Scripſit in Leuiticum ex Verſione S. Hieronymi; vixit ſub annum 601.

S. Sophronius Epiſcopus Ieroſolymitanus, vixit ſub Honorio PP. & Heraclio Imp. initio hæreſis Monothelitarũ; contra quos pro fide orthodoxa fortiter ſtetit. Scripſit ad Sergium Papam in Synodo VI. Obiit *an.* 634.

Ioan. Moschus, ſeu Euiratus, ſcripſit ad S. Sophroniũ Pratum ſpirituale, citatum in Synodo V.

Leon-

LEONTIVS vixit ſub *annum* 630. ſcripſitque vitam S. Ioan. Eleemoſynarii, citatum in Synodo II. Nicæn.

IONAS Anglus ſub *annum* 630. ſcripſit vitam S. Columbani Apoſtoli Angliæ, Galliarum & Italiæ.

S. ANTIOCHVS Monachus ſub *annum* 614. vſque ad 630. ſcripſit 129. homilias.

S. ISIDORVS Iunior Epiſcopus Hiſpalenſis, Carthagine oriundus fuit. Futuræ indicium ſapientiæ ſe dedit examen apum, in cunis circum infantis os obuolitans.

Puer tamen ob & ingenij tarditatem, & orbitionis metu è paterna domo profugiens, dum per agros erraret aſpectu putealis funis vſu attriti, monitus naturam vſu vinci, reuertit domum; Leander eum concluſum ſtudijs applicauit; ſicque coactus neceſſitatem vertit in virtutem ſcientiæ, mirficeque profecit, ſic, vt Leandro mortuo ſuccederet. Sub eo celebratum eſt Conc. Hiſpalenſe II. confudit, contuditque hæreſim Acephalorum.

Idem præſedit Concilio Toletano IV. *anno* 633. vbi datum ei negotium, vt elucubraret Miſſalia & Breuiaria Hiſpanicæ Eccleſiæ. Geſſit Epiſcopatum XL. annis inclytus miraculis. Deliberatum fuit à Bonifacio VIII. eſſetne inter Doctores Eccleſ. præferendus S. Ambroſio, an quintus ijs adiiciendus.

IOAN. CÆSARAVGVSTANVS Epiſcopus, integritate, eruditione, & in egenos beneficientia egregius ſcripſit de ratione Paſchatis celebrandi; vixit *an.* 630.

S. ELIGIVS Epiſcopus Nouiomenſis, ſcripſit hom. 16. obijt *an.* 665. Mater ei grauida viſa ſibi videre aquilā ſupra lectulum volitare, ſeque tertiū inclamare; omen nobilis virtutis.

Sub precioſis veſtibus gerit cilicium in aula Dagoberti Franciæ: monaſterium Solenniacum exſtruxit, aliudque Virginum Pariſiis.

Claret miraculis. Antuerpienſes & Flandros conuertit ad Chriſtum.

S. MAXIMVS Abbas & Martyr, patria Conſtantinopolitanus, genere illuſtris, *anno* 640. inualeſcente Monothelitarum hæreſi reliquit aulam, monachum profeſſus fidei acerrimum præſtitit defenſorem, Honoriique Papæ: & Pyrrhum Epiſc. Conſtantinop. publica diſputatione confudit; ideoque eiurantem Romæ Monotheliſmum, *an.* 645. Conſtans Imp. *anno* 656. tentauit eum per legatos, qui ſuaſionibus, miniſque inducerent ad ſubſcribendum Typo ſeu Ecthesi; verum is remittit eos ab hæreſi conuerſos.

Alijs iterum miſſis perinde effecit nihil, niſi vt conuicti confuſique eum traderent ſatellitio in exilium aſportandum. Inde Conſtantinopolim retractus *an.* 657. calumnijs pluribus appetitus inſons dire diſcruciatur, finitq; martyrio tertium exul.

S. LIDEPHONSVS Epiſc. Toletanus: olim diſcipulus S. Iſidori, ſub Eugenio Epiſcopo fit Diaconus, dein ſæculo renuncians conſtructo monaſterio Monaſticen profitetur, fitque *an.* 657. ex Abbate ſucceſſor S. Eugenij. Ipſo cum Rege precante ad ſepulcrum S. Leogadiæ Virginis tumulus ebullijt, ſarcophagi operculum, vix 30. viris mobile,

vltrò ſe pandit, ac S. reliquias oſtendit. Varijs claruit miraculis, eximius Deiparæ cultor.

Intranti templum ad Matutinas id diuina luce coruſcauit: accedens, aram Parthenicam conſpicit Deiparam in ſella; quæ ſic ad eum infit; porrecta ei ſacerdotali veſte: Accipe, quod è theſauro Filij tibi munuſculum trado, quo in noſtræ vtaris feſtiuitate.

Me decorans laudibus dignus honore tali eſt, Dixit, & ſublimis abijt. Veſtis miræ ſubtilitatis ac candoris in eccleſia Toleti aſſeruatur. Obijt *an.* 677.

S. IVLIANVS Epiſc. Toletanus *anno* 680. ſcripſit contra Iudæos, & Prognoſticon extremi iudicii: obijt *an.* 680.

ANASTASIVS Epiſcopus Nicænus ſub *annum* 680.

SIMON METRAPHRASTES. &c.

ADHELMVS. &c.

Dogmata Eccleſiæ Romano-Catholicę, Nouatoribus contraria, Sæculi VII. Exempli gratia.

I. *Miſſam eſſe Sacrificium* aſſerit hoc æuo *Seuerus Alexandrinus* in Miſſa Iſidori, de diuinis officijs. Et Ioannes *Cæſaraugustanus* de Eccleſiaſticis officiis.

II. *In Euchariſtia verum eſſe Corpus Chriſti* aſſerit *Cæſarius* homilia 5. *Iſidorus* de Officijs, vt citat *Auguſtinum* lib. 6. Originum cap. 18. *Seuerus Alexandrinus* in Liturgia.

III. *Iuſtificationem, & bona opera* docet *Cæſarius* homilia 2. 4. 12. 15. *Iſidorus* lib. 2. de ſummo bono, c. 2. & 5. *Adhelmus* epiſt. ad Geruntium.

IV. *Baptiſmum paruulorum ac Ritus illius* docet Concilium Tolet. IV. c. 5. *Iſidorus* de ſummo bono c. 23. & lib. 6. Etymolog. c. 18.

V. *Confeſſionem & Abſolutionem ſacramentalem* docet *Iſidorus* l. 6. Originum.

VI. *Confirmationē per Chriſma* docet *Seuerus* Alexander in Rituali. *Iſidorus* l. 6. Etymol. c. 18.

VII. *Purgatorium, & Orationem pro defunctis* docet Iſidorus l. de Offic. *Cæſarius* Arelatenſis: Seuerus in Liturgia: *Metaphraſtes* in hiſtorijs Sanctorum.

VIII. *Inuocationem Sanctorum* teſtatur *Seuerus* in Liturgia. *Ildefonſus* in Virgine. *Metaphraſtes* in Vit. Sanct.

IX. *Imagines ſanctorum* aſſerit Concilium Oecumenicum VI. Conſtantinop.

Hæreſiarchæ in Sæculo VII. diſſoni Papis.

MONOTHELITÆ, ſic dicti, quod *Vnam voluntatem & vnam Operationem Chriſto tribuerent*, ortum repetunt ex Ægypto inde ab *anno* 535. quando ab Seuero Piſidiano, ſed Apocriſſario Conſtantinopolitano, complures ſunt hæreſes progreſſæ; (de quo ſuperiore ſæculo.) Cumq; ijdem nati ab eodē ſunt *Monophyſitæ*, qui vnam naturam Chriſto aſſignabant:

Tetradita, Theopaſchitæ, Aphtartodocitæ, qui à dogmatib. tunc confictis mōſtroſis

ſis monſtroſa nomina ſunt ſortiti, vere impleto iſto: Iſa. 29. *Concurrere faciam Aegyptios aduerſus Aegyptios. &c. & dirumpetur ſpiritus Aegypti in viſceribus eius. &c.*

Anno 633. emerſit in publicum latens hactenus hæreſis Monothelitarum, autore CYRO Epiſc. Alexandrino, conante, ſeu fingente ſe cunctos Ægypti hæreticos Romanæ iuncturum Eccleſiæ.

Itaque coacto Alexandriæ Concilio decreuit, vt duæ in Chriſto naturæ agnoſcerentur: duarum autem Voluntatum ac Operationum nomina ſilerentur, eorum loco *Vna tantum Virilis Dei Virilis Voluntas & Operatio* diceretur; Quò ſic vnitarum in Chriſto naturarum differentia tolleretur, quam Apollinariſtæ, Eutychiani & Neſtoriani tollebant, vnam aſſerentes Voluntatem: Etſi diuerſa ratione. *Apollinariſtæ* quidem eo, quod Animam intellectualem in Chriſto non ponerent; ſed *Verbum loco animæ*: vnde, cum Voluntas ſit in ratione, humanam Voluntatem negabãt in Chriſto.

Eutychiani, quod vnam in Chriſto naturam cõpoſitam fingerent; Neſtoriani eò, quod Vnionem DEI & Hominis factam duntaxat ſecundum Affectum & Voluntatem putarent; vnicam in Chriſto voluntatem conſequenter ſtatuebant.

Cyrus ſibi Sergium Conſtantinopolitanum, ad noua pronum, iunxit: itemque Heraclium Imperatorem. &c. de quo *in Variis*.

At Honorius Papa hæreſin anathematizauit.

Vide & in Sancto Seuerino PP. ſuprà.

MAHOMETES patre Iudæo natus apud Homeritas in Arabia felice, *anno* 630. camelariã exercuit ſeruus ſerui apud viduam copioſam: Sed ingenio vafer, diu paſtor camelorum, poſt heram duxit vxorem Tadigam. Profectus in Palæſtinam ab vtriſque, Chriſtianis, & Iudæis, aliquid hauſit & confudit, nũdinationemque exercens à dæmone obſeſſus comitiali ſæpius morbo concidit: vnde ſe prophetam dictitabat, qui conſpecto Gabriele Angelo familiari iſta pateretur.

Ita & mœſtam ex infelici pudendoque matrimonio vxorculam nobilem vnde ſeruitium ſolabatur, & plurib. imponebat. Tadiga tamen conſulebat monachum Arianum, iſthuc relegatũ; qui confirmabat eum ſolere prophetis angelum fieri aſpectabilem, patique talia. Sic perſuaſa perſuaſit multis; ipſeq; vafer confinxit alia atque alia, quæ diuinitus accepiſſet.

Forte tunc reuertenti Heraclio, Perſarum Victori occurrens laudes victoriales accinuit, edoctus eas à monacho dicto: ſimul petiuit terram ab Victore camelis paſcendis; & obtinuit.

Quia vero circumciſionem obſeruabat, Iudæi Meſſiam credebant, decem proceres mittebant ad eum ſancte obſeruandum; quæ tamen deſeruerunt, quod immundâ camelinâ veſceretur: at non deſtiterunt eum contra Chriſtianos extimulare.

Finxit is, *paradiſum deliciis gulæ ventriſque affluentem, iiſque potituros qui aut hoſtem*

hoſtem occidiſſent, aut ab hoſte caderent. Polygamiam permiſit.

Quo vniuerſos traheret, ex omnibus ſectis aliquid accerſiuit; à Iudæis *Circumciſionem, & à Suilla abſtinentiã*: à Chriſtianis Chriſti cultum, ſed cum opinione Ariana, Neſtoriana, Manichæa:

1. *Vt Chriſtum eſſe Dei Verbum & Filium; ſed creatum & ſeruum, ex Maria ſine ſemine natum*:

2. *Capti Vmbram Iudæos crucifixiſſe, non Ipſummet.*

3. *Interrogatum, in cælos digreſſum, à Deo num ſe Filium Dei dixiſſet; negaſſe: ſibi in extremo iudicio dandas paradiſi claues.*

Fatum aſſeruit, deſtinans homines ad bonum ſeu malum.

Ab Ethnicis ſumpſit *cultum aſtri Cubar, ſeu Luciferi, & Lunæ.* Vetuit inſtituta ſua diſputari.

Fabellas 113. deridiculas affinxit.

Inaudita brutis animalibus prædicabat; homines arma in hoſtes ſumere perſuaſit.

Occiſo primum fratre Imperatoris Heraclij, domino terræ iſtius, apud Damaſcum Syriæ Sedẽ regni poſuit, moxque totam ſibi Arabiam concilians: Pſalmos compoſuit vitulæ rubræ, Araneæ muſcipulæ, vpupæ & ranæ: vxorem alterius appetens rapuit, viro reſiſtere prophetæ non audente; exinde polygamiam prædicauit.

Prædixit ſe mortuum fore per Gabrielem reſuſcitandum die tertia. Ergo mortuum cuſtodiunt; à tetrum fœtente diffugiunt; fingunt diſcipuli angelum fugiſſe præsẽtiam vigiliarum: deſerti latus cum exediſſent canes, ſepeliunt reſiduum: Vnde quotannis canicidium obſeruant. Homuros diſcipulus ſepulcri cuſtos, vt adoretur, multis perſuaſit; Inq; poſito ei templo duos inter magnetes ſublimis ferrea tumba pendens, vel ut, miraculo maledicta hodieque aſſeruat oſſa; quò frequentiſſima ac difficillima feruet peregrinatio, publicis adiutari ſumptibus conſueta.

VARIA

Teſtimonia Fidei hiſtorica in Sæculo VII.

ANNO DCI. S. Gregorius edit *Conſtitutum* de Monachorum Exemptione & Immunitate, Cardinalium toto Collegio, libertati congaudente. Statum vero monaſticum, vt annis præteritis ſæpius, ita & hoc æuo plurimis illuſtrauit Deus; teſtibus S. Gregorij Dialogis. Vt Romæ in S. Andreæ cœnobio.

Frater iunior empter, quid æris reſeruans, clam obſidetur à cacodæmone; furit.

Dimiſſus ab hoc percunctanti, num quid proprij occuluerit, negat; arreptus denuo quatitur: ſicque octies interrogatum, negantemque octonis interuallis contigit & diuexari, & à ſpiritu dimitti, donec demum fateretur; ſimul & omnino arceretur Satan.

Alius ibidem fugere è monaſterio decreuerat; & ecce, apertis oculis cæcatus & exſenſus tremit, vociferatur.

Ad aram S. Andreæ depoſitus à fratribus, pro eo deprecantibus, ſibi redditur; culpâque dicta ait: Senex in me dilani-

laniandum immiſit atrum canem: ſed quidam monachi interuenientes ſenem pro me ſunt deprecati.

Alius fugam meditans oratorium S. Andreæ prius init, & obſidetur: exit; & liberatur: idemque ex hoc euenit, quoties intraſſet ædem, & exiuiſſet. Cum autem fratres collecti triduano cum ieiunio pro eo ſupplices oraſſent; exorarunt. Liberatus affirmabat, S. Andreā ſeuerè cū increpaſſe. Duos alios fugâ lapſos, adque Salariam viam in cryptis abditos inſequūtur veſperi fratres equites, quorum equi, vt ad cryptas vi nulla vel arte mobiles & fixi ſteterunt, illi deſcenſione factâ cryptarum aditus, ſaxis obſtructos, aperiunt latentes reperiunt, in miraculo & gratiam Dei, & culpſam ſuam agnoſcentes.

S. Gregorius iubet S. Auguſtinum in Anglia idolorum fana mutare in eccleſia, per aquam luſtralem expiata. In dedicationibus conuiuari ſub tētorijs ex ramis circa tēplū; quod alias cōſueſſent epulari de victimis boū.

Anno DCII. *S. Sabinus Martyr* auertit plagas ac tela ab Ariulpho Rege Lōgobardorum ethnico, in prælio quo vicit Romanos & ſubegit Italiam.

Scire volenti quis tam fortiter ſe propugnaſſet, dicitur; Te fortius pugnauit nemo.

Ducens præter ædem S. Sabini, viſa eius inibi ſtatua ait: hic ipſus eſt propugnator mei.

Nimirum Patronus Chriſtianorum vertitur ijs peccatoribus in inimicum. Aſt & ipſe Rex, quia ingratus, anno inſecuto perijt.

An. DCIII. Dum in cæteris Mauritij Imp. amicis Georgius Cappodox ad Phocam duceretur plectendus, vinctus inuiſit *S. Theodorum Siceotam*; qui & inſontem animat, & S. Euchariſtiam daturus eum ſolui iubet: nolentibus cuſtodijs, dum ei *S. Hoſtiam* porrigit, vincula vltrò ſoluta cadunt.

Anno DCIV. S. Gregorius vixit. Cui ad aurem columba appingi aſſolet; quod, teſte Petro Diacono omnia dictante S. Spiritu ſcripſiſſet. Maleuolis enim Scripta ipſius in focum abiecturis, Petrus ſeſe obiecit iſto cum pacto: *Si poſt iuramentum, quod omnia inſpirante Deo ſcripſerit, moriar; verum me iuraſſe ſcietis: Si ſuperuixero, me cum libris eius comburite,*

Ergo in vmbone iurat, & obit.

Traiani animam ab inferis reuocatam precibus S. Gregorij, fabula eſt euidens.

In Anglia duo cogit S. Auguſtinus Concilia. Prius ob Britones obſtinate Quartodecimanos; cætera Catholicos.

His præfracte corrixantibus ait S. Auguſtinus: Adducatur æger; ab vtra parte ſanabitur, vera illius fuerit ſententia.

Cæcus adeſt; quem ij ſanare nequeunt; ſanat S. Auguſtinus: cui aſſentiuntur cæteri: Simul orant quò plures adducant, alterum indici Concilium, quod ſoli gentis morem nequeant antiquare:

Ad illud dum tendunt paſſim, anachoretam prius conſulunt, num Auguſtino aſſentiantur tuto?

Si, inquit, vobis Concilium inituris

ris aſſurrexerit, tunc vt miti ac humili aſſentite.

Eo non aſſurgente, omnes fremere, occlamare. Quibus ille hoc tantum: *Quia pacem à fratribus non vultis, bellum ab hoſtibus patiemini.* Fit. Rex Angliæ irruit in Britanniam, cædibuſque flammiſque miſcet omnia. S. Auguſtinus diem obit. Similia ab Saxonibus contumaces Schiſmatici perpetiuntur Scoti.

An. DCVI. Phocas Imp. Cyriaco Epiſc. Conſtantinopolitano offenſus, tum quòd noluerit, iuxta S. Gregorij monita, proque iure debito, abſtinere titulo *Vniuerſalis Epiſcopi*, fretus Mauritio: tum quod vxorem Mauritij, ad templum confugam, ad necem tradere ſibi noluerit, niſi promiſſa ei in monaſterio victuræ ſecuritate; decretum edit; Solum Romanum Pontificem eſſe, dicique oportere Vniversalem. Hinc Nouatores hodierni calumniātur, à tyranno datam primum ſtabilitamq; Eccleſiæ Rom. prærogatiuam: cum eam habuerit inde à Chriſto, Euangelij, orbiſque totius conſenſu.

Anno DCVII. Bonifacius IV. PP. concedente Phoca, dedicat Pantheon in Eccleſiam Deiparæ.

Dum Sanctus Theodorus Siceota Phocam adiret, ægrum ſanaturus, occurrentis ſupplicationis in via *cruces concuti ſunt viſæ*; quod omen quale foret percunctanti Epiſcopo Conſtantinopolitano reſpondit Sanctus Theodorus; Portendit hoc defectiones à fide, barbarorum incurſiones, cædes, orbisque ſeditiones.

Epiſcopus rogans, oret pro ſe, vt antè moreretur, quam fata eueniant; is ait: ſimul nos in cœlis videbimus. Dictum factum: obit Epiſcopus.

Anno DCVIII. Succeſſor Sergius item preces orat Sancti, vt præeſſet benè: At demum euadit in auctorem Monothelitarum.

Eulogio Epiſcopo Alexandrino per viſum apparens Sanctus Leo PP. gratias agit, quòd epiſtolam eius *de Vnione hypoſtatica* ſcriptis defendiſſet.

Anno DCX. Ab Phoca ſibi metuens gener eius Priſcus, ſcribit Prætori Africæ, vt filium ſuum Heraclium cum exercitu mitteret in Phocā.

Heraclius in Africa ſalutatus Imperator, ſecum in tutelam aſſumit *Saluatoris, & Deiparæ Beatæ Virg. imagines*; venit Conſtantinopolim; vincit nauali prælio Phocam; membris truncat; truncum exurit populus.

Idem Criſpum, in Cappadocia rebus nouis ſtudentem, clericū eſſe cogit. *S. Ioan. Eleemoſyn.* fit Epiſc. Alexandrin.

Sebertus Rex Angliæ Londini Sancto Petro templum poſuit; deditque Mellitum Epiſcopum: qui Romam tendit ſciſcitatum, an ſit conſecrandum? nā pridie, quā dedicare illud ſtatuerat, noctu Sanctus Petrus, habitu peregrini, pacto naulo trans Tamaſim tranſmiſſus à piſcatore, ab innumeris Diuorum ſtipatus omnes ritus dedicationes obierat, ſparſis cineribus, deſignatiſque crucibus circum muros, ac ſolennibus cunctis obſeruatis; Rurſus flumen tranſiens Apoſtolus ait piſcatori; Quos iuſſu meo cepiſti piſces, habe tibi pro naulo pacto; maximum in his affer Epiſcopo; & eccleſiam me dedicaſſe dicito; tantum ipſe ſolennia Miſ-

Miſſæ patret. Tu autem in Dominica neu piſceris; & nunqum tibi poſteriſque tuis copia piſcium deficiet.

Ex hiſce quidam in piſcium decimis fraude facta, capere nullos vltra valuit, donec confiteretur fraudem.

ANNO DCXIII. Mellito Chriſtianos communicante, Eadualdus Rex Angliæ ethnicus, apoſtata, per iocum & ſibi panem album dari iubet; negantem expellit. At mox ab Genuiſſis victus luit.

ANNO DCXIV. Coſrhoes Perſarum Rex captâ Ieroſolymâ Chriſtianos minimo diuendit Iudæis, eos trucidantibus plures, quam nongenta millia; Zachariam Patriarcham cum SANCTA CRVCE, abdicuit in Perſiam, eâdemque cum reuerentia aſſeruauit, in quâ illam reperit Ieroſolymis cuſtoditam, ac cultam.

ANNO DCXVII. Heraclio per legatos pacem petenti ea annuit conditione; Si per vniuerſum Imperium *negetur Crucifixus, & Sol adoretur.*

ANNO DCXX. Imperator ergo ad bellum ſe parat ſacrum; quo ab eccleſiis pecunias contrahit, S. Vaſis etiam diuenditis; poſt omnia redditurus.

Niceta Patricio theſaurum eccleſiæ Alexandrinæ rapiente inuito Sancto Ioanne Eleemoſynario; huic *vaſa mellis in purum putum vertuntur aurum*; quorum vnum transmittit Nicetæ; & obdormit.

In tumulum inferendo Epiſcoporum corpora duo cedunt loco, mediumque recipiunt.

ANNO DCXXI. Heraclius altera Paſchatis atratus ac proſtratus in templo ſe, filium, Vrbem, Imperium, *exercitumque DEO ac Deiparæ commendat; imaginem Seruatoris*, diuinitus pictam tenens, ſe iuramento facit parentem militum; quos & filios ſuos appellat: vincitque Perſas.

ANNO DXXII. Coſroen pro pace ſupplicem totâ profugat Perſiâ vſque in Mediam, cæſis vltrà 40000. ad 50000. captiuorum dimittit. Irruens in Perſiam exercitus, æſtu feſſus, fractuſque miraculo *reficitur de cælo*, dum ſol rore coacto perfuſum quaſi redanimabat, ſæpius victorem.

ANNO DCXXV. Vltima tentans Coſroes Duce Sarbara barbaros immittit in Conſtantinopolim: Heraclius fratrem ſubmittit; dum ſigna committunt is cœlo vtitur ſereno, Perſas *grando ſubitus* obruit, obterit; reliquos Chriſtianus cædit, delet.

Dux Sarbaras fugâ ſaluus, Hunnis, id eſt, Auaribus ſumptis in auxilium, obſidet Conſtantinopolim terra marique: obſeſſis interim Deo Deiparæ ſupplicia continua ducentibus.

Ergo die decima ita ſoluitur obſidio: Perſæ mane primo *Reginam*, ex vrbe prodire viſam cum inſtructa acie, ducereque in hoſtem; at caſtris & aciei proximam declinare; hîc Perſæ inquam irruere, perſequi; ſed mutuis ſeſe ictibus concidere, diſparente cum copijs *Regina cæli*. Dux cum naualibus effugiens orta tempeſtate, plurimos vndis hauſtos deſiderabat.

Anno DCXXVI. Heraclius intra Perſiam cum Razetis Ducis gemino exercitu congreſſus, iunctis ſibi Turcis, cædit vtrumque; nec pluribus ſuorum, quam quinquaginta deſideratis. Nimirum, nunquam ille prælium inibat, niſi *Deipara Virgine ſolenniter inuocata*. Quare & huic aurea Razetis arma dat, dicat.

Eduinus Rex Angliæ dum tardat fidem Chriſti ſuſcipere, ab immiſſo in eũ Regis Saxonum ſicario enſe ictus veneno, per medium ſeſe obijcientis corpus ſerui, moræ pœnã expendit. A vulnere precib. S. Paulini perſanatus bello, vincit Saxonem: Simul de vxoris facillimo partu lætus, ſe Chriſtianũ fore promittit. Dum iterum moras ſtruit, omnia conatus metiri intellectu, S. Paulinus Epiſcopus ſpiritu docetur de oraculo, quod olim Regi factum erat de ſua conuerſione; eratque tale.

Eduinus Rex Anglorum Borealium duxerat Edilberti Cantuariorum Regis filiam Catholicam ea conditione, vt fieret Chriſtianus: S. Paulino eum catechizante; at lapidem: filiam ei precibus ſanantem; at nequicquam. Eduinus ſibi ab Edelfredo metuens ſponte exulat apud Redualdum; emptum ab Edelfredo, vt obtruncaret illum. Sedenti igitur mœſto apparens ignotus regnũ ei ſpondet, ſi Chriſtiana ſacra ſuſciperet: quo ſe velle reſpondente, is impoſita manu capiti eius tantum ait; *Hoc tibi ſignum erit*. dixit, fugitque ex oculis.

Vxor Redualdo perſuadet, ne Eduinum occideret; quin vi & armis defenſaret.

Fit, regnoque reſtituit. Adhuc cunctatur Chriſtum profiteri; S. Paulinus, accepta reuelatione, ad eũ ingreditur; impoſitaque capiti manu ait: *Noſtin' hoc ſignum*? Conterritus affirmat; ceditque Deo, cum Anglia tota.

In Italia Adalualdus Rex Longobardorum toxico dementatus eijcitur regno ab Arianis, ſuffecto Rioualdo Ariano. Hic obuio Blidulpho inquit: De Columbani monachis eſt ille; ſalutatus nos reſalutare nolet. At ſalutanti aiebat; *Optarem ſalutem tuam, ſi deſereres ſeductores S. Trinitatem in Vnitate negantes*. Progreſſus Rex, Pro, exclamat, adeo nullus mihi ex vobis, qui iſtum noctu mactet? Ergo ſatelles eodem veſpero in platea excepto confringit caput, totumque contuſum pro mortuo reliquit.

At à prætereuntibus dormire creditus excitatur; abitque illæſus.

Percuſſor à dæmone obſeſſus fatetur parricidium.

Anno DCXXVII. Coſroes, S. Anaſtaſio cum 70. alijs martyrio coronatis, S. Crucis prædicatoribus, vt Cain profugus agitur: minorem coronaturus filium à maiore trucidatur, cadaueri quinque diebus expoſito illuditur.

Zacharias Epiſcopus cum Arianis captiuis & Sancta Cruce, per triumphum reducitur Conſtantinopolim. occurrente Clero cum populo gerentibus palmas, lãpades, cantumq; fletumque miſcentibus; Syria & Palæſtina Imperio adijciuntur.

An. DCXXIIX. Heraclius ꝑ ſeptẽnali bello profligato feliciter, acturus Deo gratias *S. Cruc.* reportat Ieroſolym. Vbi ad Caluariam Crucis baiulus tendens intra portam ſiſtitur immobilis: Za-

Digitized by Google

Zacharia monente faſtum ponit, vtque plebeius humeros Cruci ſupponit, & recta procedit. Reſtituta S. Cruce feſto *Exaltationis* inſtituendæ fecit initia. Per Orientem exinde peregrinans, Edeſſæ ademtas Neſtorianis Eccleſias dat Catholicas.

Hactenus felix Heraclius Imperator. At infelix idem, dum ſe rebus miſcens religionis, Imperium perdit. Videns enim Orientem diſſidere Neſtorianis, Eutychianis, & Apollinariſtis, Sergio Epiſc Conſtantinopolitano inſtigante, omnes in vnam ducere ſententiam conatur, aſſertor *Vnius in Chriſto voluntatis & Operationis*. Vnde Monothelitæ dicti.

An. DCXXIX. Machometiſmus increuit: (vide in Hæreſiarchis:) ſeq; armis confirmauit, dum Heraclius poſitis armis Theologiam perſcrutans fit ſus Monothelita. Intereaque ſimul Arabes irruunt in Imperium *anno* 631.

An. DCXXXII. S. Amandus Epiſcopus Traiectenſis; at exul Tornaci fruſtra intercedens pro ſuſpendiario, ſuſpenſum deponit, excitat mortuum.

An. DCXXXIII. Haumar, poſt Machometum tertius, vincit Heraclium, ferentem ſecum *S. Crucem*. Ea Ieroſolymis aſſeruari ſuerat; exponi ſeptimanâ ſanctâ, exoſculari feria quinta ab Imperatore & viris: feria ſexta ab Imperatrice & fœminis: ſabbato ab Clero: Mirifice fragrare, exq; nodis oleum exſudare ſolebat.

Cyrus Epiſc. Alexandrinus Heraclii iuſſu cogit *Concilium Alexandriæ*: in quo excluſum eſt *ouum Monothcliticum*, prætextu hæreſiū trium Neſt. Euthy. & Apoll. reconciliandarum; additaque eſt iis quarta. Cui primus reclamauit S. Sophronius Epiſc. Ieroſolymitanus, fraudem aperiens literis ad Concilium datis. Haſce Sergius mittit ad Papam ſum ſuis, ſententiæ catholicæ, vt ſuæ, explicatoriis; quas Papa, ceu Catholici viri, ſubſcriptione dignatur. Sed fraudis edoctus ab Sophronio, ſilentium indici Nouatoribus rogante, indixit. Paruitq; Sergius hypocrita. Vnde quiddam viſum male, cū Sergio hæreſios damnato dānandū & Honorium PP. fuiſſe. Male, inquam: Nam & S. Sophronius idem, quod Papa, ſentiens, parem incurriſſet damnationem. Deinde primum autor Monotheliſmi variauit inſtabilis.

S. Isidorvs igitur inſtat, ac impetrat indici *Synodum Toletanam IV. Generalem*: In quam Hiſpaniarum Rex ingreſſus primum ſupplex cum lacrymis petit pro ſeſe preces Epiſcoporum: Deinde hortatur, vt in ordinanda *Officia Eccleſiaſtica* incumbant; doctrinam fidei contra Nouitatem definiant, & Eccleſiaſticam ordinent diſciplinam.

An. DCXXXIV. Heraclius Monothelita factus infeliciter gerit rem: cuius exercitus 80000. cæditur à Saracenis; qui Catholicus cum paucioribus Perſiam ſubegerat, & Phœniciam Ægyptum Cyrus Alexandrinus redimit 200000. aureorum pactis annuorum: & tamen eam dein vi capiunt, ac inhabitant.

S. Oswaldvs Rex Anglorum cum paucis immenſas Britonum copias profligat; ſed prius ad erectam ſub dio

Crucem ſe, ſuoſq; precibus commendarat. Victor omnem eliminat idololatriam: adque Crucem Deus morborum largitur petentibus conſanationes.

Anno DCXXXV. Saraceni Ieroſolymam obſident: in Syria Romanum exercitum delent totum;in pœnā theologizantis Imperatoris hær. At Guiſi, (Saxones ſunt Occidentales:) Chriſti fidem amplexantur,per Epiſcopū Pyrinum,à Papa miſſum.

Hic baptizato Rege,profecturus mari dum ab feſtinantibus nautis vrgetur Sacrum Miſſæ abſoluere, ex feſtinatione pallam obliuiſcitur. Prouectus à terra longius memor, excenſione facta, ſiccis per vndas pedibus reuertit, recipitq; pallam. ſolebat enim iter faciens, in ea S. Euchariſtiam ferre ſecum aſſumtam.

Anno DCXXXVI. Haumar Dux Saracenorum capit Ieroſolymam; quā tenuerunt Saraceni ad annum vſq; vndecenteſimum ſupra milleſimum. Cœpit autem eā ab S. Sophronio accepta conditione, vt Chriſtianis liceat ſecure ſua Diuina patrare. Obit S. Iſidorus, ſubit hæreticus;qui degradatus fit Saracenus.

Montanus Epiſc. Toletanus toto Miſſæ tempore prunas cādentes in ſinu fouit, illæſa veſte, ad caſtitatem calumnioſe accuſatam, probandam.

An.DCXXXVII. Saraceni occupāt Antiochiam, Alexandriā,&c. obtinentque ad ann. vſq; 1098. Solum Reliquiæ ſunt in Occidentem exportatæ: In quibus & S. Ignatii erant.

An.DCXXXVIII. *Concilium Toletanum VI: Oecumenicū* ſanxit, Reges Hiſpaniæ in auguratione ſua dicere iuramētū debere, ſeſe Catholicā fidē defenſuros: hinc cognomē acceperunt Catholici.

An.DCXXXIX. Heraclius, hæreſi dementatus, ſuā edit *Ecthesin*, id eſt, Propoſitionem de Fide vnius voluntatis & Operationis in Chriſto. Simul mittit ad S. Seuerinum iam electum Epiſcopum, quam adprobet, ſi confirmari velit. At reprobat, damnat, obitq; ex dolore ſtatus in Imperio infelicis.

An.DCXL. Ioan. Papa IV. cum Cōcilio, totaque Africa damnat Ecthesin Heraclianam,& ſectarios: docetq; Honorium PP. non pariter cū ipſis vel affinem eſſe damnationi. Quo territus Heraclius, negat edictum Ectheſios eſſe ſuum; ſed demortui iam Sergii: idque Edicto quod vtroque in orbe Orient: & Occidētali, promulgat: Nequedū tamē habendus eſt pro Catholico. Obit.

An.DCXLII. *S Oſvualdus* Rex Anglorum, in prœlio contra Britones cadens ait: *Deus miſerere animarum.* Puluis, vbi corruit, potus ſanat morbos.

An.DCXLIII. *Haumor* Rex Saracenorum Mahometo ponit Baſilicam: ſed ea corruente ſæpiuſque inſtaurata, cauſam percunctanti reſponderunt Iudæi; Crucem in templo oliuarum illi oppoſitam ſtare: quare eam deturbet vt perſuaſere, inſtauratum opus vaſtum mole ſua ſtat. Continuoque & omnes circum Cruces iuſſu barbari ſunt exciſæ.

An.DCXLV. Pyrrus Epiſ. Conſtantinopolitanus Monothelita ab S Maximo Abbate & Martyre in publica diſceptatione conuictus, palam reuocat hæreſim;

Digitized by Google

reſim; pœnitentiæ, Confeſſioniſque libellum offert Papæ, in Romanæ Eccleſiæ communionem recipitur ſolenniter; hæreticis nequicquam calumniātibus eſſe coactum, confictam quoque vulgantibus epiſtolam S. Maximi ad Pyrrum, *Tres voluntates in Chriſto* aſſerentem. Contra quam S. Maximus ſcribit apologiam.

ANN. DCXLVII. Dagobertus Rex Franciæ concedit fatis. Eum Ioannes eremita Syriæ, (velut ipſe viſitanti eum Præfecto Pictauienſi narrauit:) eadem, qua mortuus hora fuit, per reuelationem vidit ab dæmonibus per mare raptari; Sed *inuocantem Sanctos* Martinum, Dionyſium, & Mauritium *ab iiſdem eripi*, inque cælum ſubuehi canentibus: *Beatus, quem elegiſti, & aſſumſiſti Domine; habitabit in atriis tuis.* Hos ille Tutelares ſemper coluerat; his ornatiſſima templa collocauit, dotauit.

ANNO DCXLVIII. Conſtans Imperator, ſuaſu Pauli Epiſcopi Conſtantinopol. ſe Catholicum ſimulantis, euulgat TYPVM, id eſt, Edictum de fide vnius ſeu Plurium voluntatum Chriſti eſſe ſilendum: ſcilicet in gratiam Præfecti Africæ, qui admiſſis Turcis iam rebellabat Auguſto.

At Papa Theodorus V. Typum cum ſectariis anathematizabat in Concil. Lateranenſi. Interim Turca poſt raptam Africam, Imperiū eripit & Cyprum.

ANNO DCXLIX. Sanctus Martinus Papa celebrat *Concilium Lateranenſe*, 105. Epiſcoporum, *contra Typum & Monothelitas.* Tunc nullus toto Oriente Catholicus erat Patriarcha: miſſuſque in Italiam Olympius Exarchus ab Imperatore fuit, qui Typum publicaret, perque Longobardos Arianos quateret Italiam, turbaret Concilium.

Prohibitus autem per vim Papæ, valuis affigere Typum, dolum molitur: ſubornat ſpatharium, qui percuteret Papam, ipſi Communionem porrigentem.

Sed cum ſpiculator in ictu cæcaretur pœnitens Olympius exercitu liberat Italiam.

Prodit Concilium Toletanum VII. *de inuentione Moralium S. Gregorii* iſtud: Hos non extare dolens Taio Cæſaraugustanus Epiſcopus mittitur à Rege Hiſpaniæ Romam eos inquiſitum. Hos nuſquam reperiente Papa, Taio petit ab Oſtiario, orandi ſibi nocte vna faceret copiam in Æde Sancti Petri.

Dum excubat in oratione, innumeros inter Sanctos conſpicatur & *Sanctum Gregorium*, oſtendentem ſibi ſcrinium, libri condum. Amans idem Sancti Auguſtini, ſciſcitatur, an & ipſe adeſſet? ac audit: Et vero etiam ſupra Sanctum Gregorium eminet.

ANNO DCL. LI. & LII. Quæ in Papam, inque Sanctum Maximum auſus Conſtans Imp. repete ſupra ex S. Martino inter Papas. *Turcæ* Armeniam capiunt.

ANNO DCLX. Clodouæus frater, & ſucceſſor Sancti Sigeberti Regis Franciæ, impius contrahit è templis aurea omnia & argētea, flagellante annona

nona cum fame ſæua, prætextuque eleemoſynæ, in egenos faciundæ. Idem à *S. Dionyſij* corpore *brachium* diuulſit; ex quo peſſum ire res Franciæ.

Quare ANNO DCLXII. ſceleris pœnitens in Concilio monaſterium Sancti Dionyſii immunitate omnium donat.

AN. DCLXIII. Conſtans Imp. peregrinatur ad Limina Apoſtolorum, factoque rite Offertorio donorum ad aram proteſtatur, ſeſe *Fidem Catholicam Occidentalium*, id eſt, *Romano-catholicam* ſequi porro velle. Quocirca ampliſſime ab Papa Vitaliano excipitur crimina eius diſſimulante; ad Eccleſiam rediſſe ſat erat in præſens.

Grimoaldus Rex Longobardorum, bello appetitus ab Conſtante, quærit ex celebris ſanctitatis eremita; Victorne foret? ac reſponſum tulit: *Iam vinces, quia S. Ioan. Baptiſta pro vobis orat.* (Plurima ei templa per Italiam poſuerant Longobardi.) *cum autem is deſpicietur olim; tunc vincemini.* Rex igitur protinus eiurato Arianiſmo, ſe Romanocatholicum profitetur, & eſt.

AN. DCLXIV. In Anglia renaſcitur *quæſtio de Paſchali die* Quartodecimanorum: Cumque XV. luna celebrari Paſcha Romæ inde vſque à S. Petro vſque probaretur; aiebat Rex: *Quia S. Petrus oſtiarius eſt cæli, ei nolo contradici; neu me excluſerit.*

Clerici & Monachi per Angliam vt Angeli colebantur; quòd eſſent minime proprietarii aut peioris exempli.

S. Ecbertus Rex Cantuar. ſæuiente vulgo peſte tactus, *Vouet* emendationem vitæ, quatridui ieiuniũ quot hebdomadis, & quotidie ſe Pſalterium, ſeu Horas Canonicas oraturum; ecce liberatur peſte vitamque obtinet longæuã: quam clauſit anno Chriſti 720. Ex hoc igitur ſe tonderi in Clericum curat, ſuaque omnia donat eccleſiæ, & egenis. S. Eligius in Francia viuit: obitque S. Gertrudis filia Pipini. Cuius exempla vtriuſque vitæ, totidem ſunt Chriſtianæ teſtimonia doctrinæ.

AN. DCLXV. Osvvi Rex Angliæ miſſis Romã legatis dona mittit ad S. Petrũ, profitẽs ſe humilẽ filiũ Eccleſiæ. *S. Eligius Epiſcop. Nouiomenſis* obit. Huius aliquando ex templo, perfunctus precibus Rex Clotarius cum fratre Theodorico, egrediens monebatur vt quod donum faceret eccleſiæ; neglegit, ſuum fratre munus offerẽte: at protinus ſæua correptus febri luit. munera mittit; febriſq; remittit. *Regina Bathildis* tranſlatura S. Eligij corpus vel mouere nequit. Regium ponere faſtum iuſſa ab ipſo S. Eligio, cuidam ex aulicis apparente, ſed id iudicare metuenti: ictus febri viſum refert, & reſanatur. Regina Sãcti eximie coornato ſepulchro, regnoque filijs permiſſo, monaſticen profitetur, inclita viæ ſanctitate ac miraculis vixit.

S. Wandregilus, Dagoberti gener, cum vxore virgine virgo vixit. Vixit & *S. Ildefonſus* Epiſcopus Toletanus *An. 667.*

ANNO DCLXIX. Turcæ capiunt Siciliam: *anno* 671. Lyciam, Ciliciamq; inuadunt.

AN. DCLXXII. Ad S. Audoenum Epiſc. Rothomagenſem, peregrinaturum Romam, vndique vis ingens oblationum

tionem auri & argenti conferuntur, quas Fideles paſſim vouerant ad Limina Apoſtolorum tranſmittendas.

S. Sebbi Rex Orientalium Saxonum in Anglia, petitam iam diu licentiam demum obtinet Monaſticen profitendi. In qua ita ſancte vixit, vt Deus eum dignaretur, cui apparens Sanctus Petrus nunciaret, beatorum eum gloriam manere certam fatis perfunctum. Turcæ æſtate tota, totoq; dein ſeptennio Conſtantinopolim nequicquam oppugnant, Deiparâ Virgine eam propugnante.

An. DCLXXVIII. *Sudarium Chriſti* Chriſtianiſſimus quidam Iudæus ſublegerat, quo ſancte obſeruato copioſiſſime ditabatur. Moriturus filiis duobus dat optionem, vter diuitias ſuas, aut ſudarium capiat ex aſſe. Hoc minor, iſtas natu maior delegit; ſed opibus huic ſenſim rareſcentibus, ille repente indies opuleſcebat; tranſijtq; ab hoc ad quintã vſq; generationem; acinde ad ethnicos: qui& ipſi ditabantur. Demum poſt longa litigia ſibi illud vendicantium, Chriſtianorum ex Iudæis quidẽ, quod Chriſti; Turcarum vero, quod patrũ ipſorum hæredes eſſent; appellatum eſt ad arbitrum Saracenorum Regem Mahuuiã. Hic illud accẽſam in piram, Chriſtum rite precatus, inijcit: vnde veloci raptu euolans in aere ſummo perdiu volucritabat, dum ſe in ſinũ Chriſtiani demitteret, ſumma populi cum veneratione, & applauſu: Pedes lõgum erat octo.

An. DCLXXIX. Agatho Papa mittit in Angliam Theodorum Archiepiſcopum, qui Cantum, Ritus Romanos Clerum edoceret. Idẽ duos Angliæ Reges, prȩlio ſȩuo expertos, reducit ad pacẽ. Eo in conflictu cecidit adoleſcẽs Imma, mortuo ſimilis diem noctemq; vnã cæſos interiacuit: demum emergẽs obligatis à ſe vulneribus dum abitũ parat, capitur ab hoſte, diſſimulataq; nobilitate ſe ruſticũ profitetur. Fit nexus: at vincula identidem ei excidere. Frater eius Tũnam Sacerdos ſimilem ipſi humatat, animamq; Deo, litatis rite pro ea ſacrificijs Miſſarum, cõmẽdabat, atq; iiſdem eum horis enecti vinculis contingebat: Comite, quid rei id eſſet, non capiente; nec ſigna magiæ comperiente, in captiuo diligenter examinato. Qui & ipſe diu multumque miratus, demum ait: Eſt germanus mihi Sacerdos, qui me occiſum rebitur, ſacrificijſq; opitulari ſtudebit. Iamq; familia mores vultumq; Immæ obſeruarunt ſic, vt altioris eum indolis eſſe, quam vulgaris, ſuſpicarentur, Comes ſolum examinat: agnitum ſibi agnatum eſſe, Londini vendit in ſeruũ Friſoni. Neque ab hoc vinciri valebat, præſertim horâ, qua Diuina pro ipſo litabantur. Miraculum illud obtinuit ei redimẽdi ſui licẽtiã. Datoq; lytro, reuerſus ad fratrẽ cõperit id, quod erat; horis Miſſæ ſeſe euinculari contigiſſe.

An. DCLXXX. *Synodus Generalis Romæ*, 125. Epiſcoporum, celebratur *contra Monothelitas*: in deplorãda doctorum virorum ac concionatorum inopia. Ex huius Concilii Symbolo Græci dolo malo eraſerunt illud, *Filioque*.

Dira peſtis ſæuit Romæ, Ticini, Italiaq; tota; vt vrbes mortalitate, fugaq; hominum in montes exhaurirentur, & herbis plateæ increſcerentur. Pridie *bonus Angelus* ſemper videbatur, qui malum angelum

v

gelum venabulo fores iubebat ferire toties,quot emori poſtridie eadem in domo voluiſſet.

Accidit, vt reuelatione diuina quidam diſceret, non remiſſuram peſtem, niſi ad vincula S. Petri *ara* ponatur *S. Sebaſtiano*. Nec vana cecidit reuelatio, adeo ſalutare eſſe patrocinium iſtud eſt compertum. Atque inde quoque cœptus eſt vulgatus mos pingendi ad ædes S. Sebaſtiani.

S. Wamba Rex Angliæ hauſto per inſidias toxico iacet diu memoria deſtitutus. Suaſioni denique parens, *vouet ingreſſurum ſeſe ſtatum religioſum*, ſi Deus ei memoriam reddidiſſet. Qua reddita damnatus voto fit monachus.

Ann. DCLXXXI. in Seſſione VI. Synodi ſextæ Generalis, eiectis è Concilio damnatiſq; Monothelitis, *atræ aranearum telæ* ſuperne in populum delapſæ *ſymbolum hæreſios* vaniſſimæ dederunt. Supra prodidimus *calumniam in Honorium Papam* confictam,quod Monothelitis aſſenſus fuiſſet. Ecqui enim damnatis iam ijs, iſtum ab Concilio dilaudari contigiſſet tam magnifice? Deinde ipſe S. Agatho PP. eſt ad Imperatorem literis proteſtatus, nullum vnquam erraſſe Papam.

In Synodi ſeſſionem XV. introgreſſus Polychronius Monachus Monothelita,datam abs Deo ſibi Confeſſionē fidei aiebat,vt coram toto Concilio eam mortuo imponat ſuſcitãdo. Verum hoc nihil minus,quã reuiuiſcēte, ſycophãta degradatur ritu ſolenni. Dãnati Monothelitæ Romã appellunt;miſſi Romam cũ literis Concilij acImp. in mucronem incurrunt;in monaſteria incluſi.

Demum Imperator in ſua *Sacra Epiſtola* ad Papam liberat Romanam Eccleſiam à pendenda pecunia, per Gothos nouo Papæ indicta;ac dein quoque poſt deuictos Gothos eandem à Papa pendi Imperatori conſueta. *Ius* tamen *Confirmandi electum Papam*, ab Gothorum Rege tyrãnice ſibi vſurpari cœptum;reſeruauit. Idque licet iniuſte;in præſens ad hoc acquieuit Papa, quod Imperator iuuat,vt Oriens ad Fidē obedientiamq; Romanæ Eccleſiæ reuerteretur.

In Concilio Toletano XII. Eruigius Rex Hiſpaniæ depopoſcit ſibi *Nominationem Epiſcoporum*; deinde nihilominus Capitulo proponendorum,& examinãdorum. Nimirum id Gothorũ tyranni per Hiſpaniam cœptarãt: Verum inſurrexit totum Concilium contra poſtulationem Regis,ac reclamauit: Itaq; Rex deſtitit à propoſito, *liberamq́; electionem eccleſijs reliquit*.

In Anglia ex longa ſiccitate fames extitit tãta,vt 50. vel 60. homines innexis mutuo palmis ſeſe ex rupibus agerēt præcipites. Vt primum vero ſunt *Fidem Chriſtianam amplexi*; pluente cœlo ſiccitas remiſit.

In monaſterio S. VVilfridi ibidem tactus peſte puer,ſemper ergo S. Euchariſtiam eximie pius,ab SS. Petro & Paulo apparentibus audit: *Non morieris ante Miſſam & Communionem: Dicq́; Presbytero Eappæ,auditas preces*:(Fratres namque triduanum ieiunium & ſupplicationē inſtituerant Numini placando:) Idq; S. Oſwaldo Rege intercedente,hoc olim die defuncto. Quare Deo ſacrificent grati, inque memoriam Regis Sancti.

Anno

Digitized by Google

An. DCLXXXIV. Sacer Clerus, Populuſque Roman. ſupplices obtinent ab Imperatore Conſtante, *vt libera ſibi daretur Electio Papæ*, priſtino pro iure ac more; *non expectata ab Imperatoribus Confirmatione.*

Simul Imperator filios ſuos dat Papæ S. Benedicto II. in filios miſſa ad eum cæſarie eorundem: ſcilicet in ſignũ, vt ſcirent ſe Epiſcopo ſubeſſe oportere. Ita & Carolus Rex Franciæ filium Pipinum donauit S. Luitbrando, ritu hoc, quod capillos eius reſectos ad eum mittebat.

An. DCLXXXV. Iuſtinianus Imp. totâ Armenia euocat Manichæos vnum in locum, atque concremauit.

Qui dum Eccleſiæ ſtudet, ſponte ſupplices ſibi barbaros videt pro confirmatione tributorum, quæ hactenus penderent Imperio. At poſt pauxillum corruptus, ecce

Anno DCLXXXVI. Petit à Papa ſynodi VI. Acta, quaſi fideliter cuſtodienda; ſed animo corrumpendi, aut ſupprimendi; quo reualeſceret Monotheliſmus.

Vindex igitur Deus excitat Bulgaros, qui rupto fœdere Syriam irruunt, & euaſtant.

S. Kilianus Monachus Hiberniæ, petit Romæ ab Papa, & impetrat *Prædicandi licentiam* pro ritu ordinario Miſſionis; ſimul ibidem Epiſcopatus inauguratus honore fit Apoſtolus Franconiæ.

An. DCLXXXVIII. In Concilio Toletano XV. Egicanes Rex Angliæ fidem iuraturus Eccleſiæ, proſtratus humi ſupplex Sacerdotum pro ſeſe preces orat: inde iurat ſe iuſtitiam ſincere obſeruaturum.

An. DCLXXXIX. Ceadualla reſignat regno Britãniæ, Romã peregrinatur, vt iſthic baptizetur, ac moriatur. Factum vtrumq; eſt, obiitq; in Albis. Id imitatus eſt ſucceſſor eius *an 726.*

An. DCXC S. Ecgbertus Hybernię monachus Zelo conuertendi Germanos ab Idololatria, nauigat Hamburgũ: Viſione tamen per quietem oblata ad Pictos ire iuſſus, maluit Germaniam. Verùm quia numine aduerſo, aduerſa reiectus tempeſtate, deſiſtit à cœpto, Autor tamen fit S. VVilbrordo Germanis Euangelium prædicandi. Ergo vndenis ille cum ſociis carpunt iter Romam, vnde petitam ab S. Sergio Papa licentiam auferunt euangelizandi, vt veri Germaniæ Apoſtoli.

Anno DCXCI. Alachis tyrannus ducit contra Cunibertum Regem Longobardorum Catholicum: *Dirus oſor Cleri* vouet; Si tulerit victoriam, ſe puteum teſticulis Clericorum impleturum.

Prouocatus ab Cuniberto, vt ſecum duello decerneret, noluit; quod, ait, inter contos tuos *imaginem video S. Michaelis.* Ergo victus prælio, demum enecatur.

Ann. DCXCII. Theodorus Conſtantinopolitanus Patriarcha, ficte Catholicus, confingit Actis Synodi VI. quiddam deeſſe; Symmyſtas hæreticos conuocat; dicunt *Synodum Conſtantinopolitanam Quintiſextam,* In ea *Anabaptiſmum* reſtituunt; omnes *Canones* priores, præter editos

V 2 ab

gelum venabulo fores iubebat ferire toties, quot emori poſtridie eadem in domo voluiſſet.

Accidit, vt reuelatione diuina quidam diſceret, non remiſſuram peſtem, niſi ad vincula S. Petri *ara* ponatur *S. Sebaſtiano*. Nec vana cecidit reuelatio, adeo ſalutare eſſe patrocinium iſtud eſt compertum. Atque inde quoque cœptus eſt vulgatus mos pingendi ad ædes S. Sebaſtiani.

S. Wamba Rex Angliæ hauſto per inſidias toxico iacet diu memoria deſtitutus. Suaſioni denique parens, *vouet ingreſſurum ſeſe ſtatum religioſum*, ſi Deus ei memoriam reddidiſſet. Qua reddita damnatus voto fit monachus.

Ann. DCLXXXI. in Seſſione VI. Synodi ſextæ Generalis, eiectis è Concilio damnatiſq; Monothelitis, *atræ aranearum telæ* ſuperne in populum delapſæ *ſymbolum hæreſios* vaniſſimæ dederunt. Supra prodidimus *calumniam in Honorium Papam* confictam, quod Monothelitis aſſenſus fuiſſet. Ecqui enim damnatis iam ijs, iſtum ab Concilio dilaudari contigiſſet tam magnifice? Deinde ipſe S. Agatho PP. eſt ad Imperatorem literis proteſtatus, nullum vnquam erraſſe Papam.

In Synodi ſeſſionem XV. introgreſſus Polychronius Monachus Monothelita, datam abs Deo ſibi Confeſſionē fidei aiebat, vt coram toto Concilio eam mortuo imponat ſuſcitādo. Verum hoc nihil minus, quā reuiuiſcēte, ſycophāta degradatur ritu ſolenni. Dānati Monothelitæ Romā appellunt; miſſi Romam cū literis Concilij ac Imp. in mucronem incurrunt; in monaſteria incluſi.

Demum Imperator in ſua *Sacra Epiſtola* ad Papam liberat Romanam Eccleſiam à pendenda pecunia, per Gothos nouo Papæ indicta; ac dein quoque poſt deuictos Gothos eandem à Papa pendi Imperatori conſueta. *Ius* tamen *Confirmandi electum Papam*, ab Gothorum Rege tyrānice ſibi vſurpari cœptum, reſeruauit. Idque licet iniuſte; in præſens ad hoc acquieuit Papa, quod Imperator iuuat, vt Oriens ad Fidē obedientiamq; Romanæ Eccleſiæ reuerteretur.

In Concilio Toletano XII. Eruigius Rex Hiſpaniæ depopoſcit ſibi *Nominationem Epiſcoporum*; deinde nihilominus Capitulo proponendorum, & examinādorum. Nimirum id Gothorū tyranni per Hiſpaniam cœptarāt: Verum inſurrexit totum Concilium contra poſtulationem Regis, ac reclamauit: Itaq; Rex deſtitit à propoſito, *liberamq; electionem eccleſijs reliquit*.

In Anglia ex longa ſiccitate fames extitit tāta, vt 50. vel 60. homines innexis mutuo palmis ſeſe ex rupibus agerēt præcipites. Vt primum vero ſunt *Fidem Chriſtianam amplexi*; pluente cœlo ſiccitas remiſit.

In monaſterio S. VVilfridi ibidem tactus peſte puer, ſemper ergo S. Euchariſtiam eximie pius, ab SS. Petro & Paulo apparentibus audit: *Non morieris ante Miſſam & Communionem: Dicq; Presbytero Eappæ, auditas preces*: (Fratres namque triduanum ieiunium & ſupplicationē inſtituerant Numini placando:) Idq; S. Oſwaldo Rege intercedente, hoc olim die defuncto. Quare Deo ſacrificent grati, inque memoriam Regis Sancti.

Anno

An. DCLXXXIV. Sacer Clerus, Populuſque Roman. ſupplices obtinent ab Imperatore Conſtante, *vt libera ſibi daretur Electio Papæ*, priſtino pro iure ac more; *non expectata ab Imperatoribus Confirmatione.*

Simul Imperator filios ſuos dat Papæ S. Benedicto II. in filios miſſa ad eum cæſarie eorundem: ſcilicet in ſignũ vt ſcirent ſe Epiſcopo ſubeſſe oportere. Ita & Carolus Rex Franciæ filium Pipinum donauit S. Luitbrando, ritu hoc, quod capillos eius reſectos ad eum mittebat.

An. DCLXXXV. Iuſtinianus Imp. totâ Armenia euocat Manichæos vnum in locum, atque concremauit.

Qui dum Eccleſiæ ſtudet, ſponte ſupplices ſibi barbaros videt pro confirmatione tributorum, quæ hactenus penderent Imperio. At poſt pauxillum corruptus, ecce

Anno DCLXXXVI. Petit à Papa ſynodi VI. Acta, quaſi fideliter cuſtodienda; ſed animo corrumpendi, aut ſupprimendi; quo reualeſceret Monotheliſmus.

Vindex igitur Deus excitat Bulgaros, qui rupto fœdere Syriam irruunt, & euaſtant.

S. Kilianus Monachus Hiberniæ, petit Romæ ab Papa, & impetrat *Prædicandi licentiam* pro ritu ordinario Miſſionis; ſimul ibidem Epiſcopatus inauguratus honore fit Apoſtolus Franconiæ.

An. DCLXXXVIII. In Concilio Toletano XV. Egicanes Rex Angliæ fidem iuraturus Eccleſiæ, proſtratus humi ſupplex Sacerdotum pro ſeſe preces orat: inde iurat ſe iuſtitiam ſincere obſeruaturum.

An. DCLXXXIX. Ceadualla reſignat regno Britãniæ, Romã peregrinatur, vt iſthic baptizetur, ac moriatur. Factum vtrumq; eſt, obiitq; in Albis. Id imitatus eſt ſucceſſor eius *an 726.*

An. DCXC S. Ecgbertus Hyberniæ monachus Zelo conuertendi Germanos ab Idololatria, nauigat Hamburgũ: Viſione tamen per quietem oblata ad Pictos ire iuſſus, maluit Germaniam. Verùm quia numine aduerſo, aduerſa reiectus tempeſtate, deſiſtit à cœpto, Autor tamen fit S. VVilbrordo Germanis Euangelium prædicandi. Ergo vndenis ille cum ſociis carpunt iter Romam, vnde petitam ab S. Sergio Papa licentiam auferunt euangelizandi, vt veri Germaniæ Apoſtoli.

Anno DCXCI. Alachis tyrannus ducit contra Cunibertum Regem Longobardorum Catholicum: *Dirus oſor Cleri* vouet; Si tulerit victoriam, ſe puteum teſticulis Clericorum impleturum.

Prouocatus ab Cuniberto, vt ſecum duello decerneret, noluit; quod, ait, inter contos tuos *imaginem video S. Michaelis.* Ergo victus prælio, demum enecatur.

Ann. DCXCII. Theodorus Conſtantinopolitanus Patriarcha, ficte Catholicus, confingit Actis Synodi VI. quiddam deeſſe; Symmyſtas hæreticos conuocat; dicunt *Synodum Conſtantinopolitanam Quintiſextam.* In ea *Anabaptiſmum* reſtituunt; omnes *Canones* priores, præter editos ab

ab ſeſe, *abrogant*; *Cælibatum Clericalem* tollunt; *Aras* vetant tangi ab laicis, præterquam ab Imperatore ſolo cum offert,&c.

At Papa è diuerſo Canones ipſorum Synodi:(dictæ *Erratica*:)damnat omnes; quos ipſi obtulerant cōfirmandos. Hic vero Imperator Iuſtinianus Ducem cum exercitu immittit in Italiam, qui aut cogat Papam illos pſeudocanones confirmare, aut vinctum adducere Cōſtantinopolim.

Verum Itali fortiores, non viribus, ſed cauſa iuſta,propugnant Papam,propulſantque Cæſarios. S. Sergius mittit legatos ad Imperatorem,qui monerent erroris,ſanaq;ſuaderent,& cœpto deſiſteret;quos ille deportat in exiliū,& denique enecat. Ad hæc quid Deus? Qui prodidit Religionem Catholicam, is à ſuis proditur Turcæ, vt hic Armeniam inuadens caperet oſtium Imperij.

Anno DCXCIII. Imperator Monothelita ob impietatem exoſus populo,alium optanti,vicinam aulę ædem B. V. Mariæ remouet, inque locum eius phialam ædificat. Vindex ſecutus à tergo Deus.

Nam

An. DCXCIV. Conſtituerat Imperator certa nocte cunctos Conſtantinopolitanos contrucidare:Leontius Oriētis Præfectus,iā tres annos carcere clauſus per calumniam,effracto carcere nexos ſoluit vniuerſos,armat,inque publico clamat;Qui Chriſtiani ſunt,in S. Sophiæ præſto adſint.

Orta die in palatium irruunt, prenſum Iuſtinianum,naſo truncatum eijcit in exilium Leontius,continuo Imperator acclamatus. Id quod ei duo monachi fuerant vaticinati.

Iudæi conſpirant aduerſus Regem, regnumq; Hiſpaniæ, vt vna cum Chriſtianis omnia euerterēt: Sed proditi ab Concilio Toletano XVI. adiudicantur perpetuæ ſeruituti, bona fiſco, ſeptennes liberi baptiſmo, minoreſque natu.

Irrepſerat ſacrilegus abuſus petentium miſſas de defunctis legi pro viuis, quos inimicos ſibi emori citius capiebant. Hunc execratum eſt Concilium dictato exilio & petentibus illud, & ſacrificantibus.

Anno DCXCV. Radbodus Dux Friſiorum diro martyrio affecit S. Wigbertum, vnum ex XII. miſſis à Papa ad gentium conuerſionem:reliquos XI. ex inſula ſua excluſit deportatos. Qui diſperſi late fidem diſſeminarunt.

S. Cuibertus cum SS. VVerenfrido & Marcellino prope Traiectum ab Sacrificulis in carcerem compactus,noctu ab Angelo educuntur, cuſtodiis obſtupefactis; & idololatris plurimis conuerſis: præſertim cum & cœcum S. Suibertus conuertiſſet.

Qui ex hoc ad S. VVilfridum Apoſtolicum legatum, in Angliam profectus,conſecratur Epiſcopus vt poteſtate prædicaret.

S. Ansbertus Epiſc. Rothomagenſis ab exilio relaxatus, dum ſe parat ad Miſſam,obdormit.

S. Audomarus Taruinenſium Apoſtolus claret miraculis,conſecratq; B. Auſtrebertam in Virginem Deo.

Ann. DCXCVI. Pipinus,ſubacta ſibi Friſiâ, *S. VVilbrordum* ablegat Romam vt

Digitized by Google

vt in Epiſcopum conſecraretur. Papa ſecundum quietem monitus à Deo, ſuſceptum perhonorifice conſecrat, datâ ei plenitudine poteſtatis Apoſtolicæ ad euangelizandum.

S. Suibertus adoleſcentem in Rheno ſubmerſum ſuſcitat à mortuis, id quod fruſtra Sacrificuli attentarant: ſuſcitatus vero vnum verum Deum prædicat. Quo vniuerſa Friſia & Brabantia, damnatis idolis, nomen Chriſto dedit.

At in Africa & Lybia repullulãt Manichæi & Donatiſtæ; Præſulesque, Clerusque ſcandalizat Fideles *publico concubinatu ſuo*. Ecce pœnam: Saraceni Africam inuadunt, occupant, tenent. Victoque ab Arabibus ceu Turcis Leontio, & capto, Romanus exercitus reliquus acclamat Tiberium Imperatorem. Hic Conſtantinopoli Leontium detruncato naſo procul amandat exulem inque monaſterium compingit.

An. DCXCVI. *S. VVilibrordus* in Friſiam reuerſus, & S. Suibertus deſtinant S. Bonifacium in Germaniam, ad proferendum Euangelium: additis ei ſocijs in Concilio Traiectenſi. Hi Danorum quoque pueros XXX. baptizatos ali curarunt & informari, qui olim in Apoſtolatus ſui officium ſuccederent. Felix *Alumnatus* toti Germaniæ!

An. DCXCVII. *S. Lambertus* Epiſc. Tungrenſis, pellicatum Pipino diſſuadens, inſtinctu pellicis trucidatus martyrio coronatur. Percuſſores vero ſe ipſos contrucidant: pellex ad S. Martyris ſepulcrum accedere quoties tentat, toties retroacta repellitur. Martyr ſtatim ab parricidio apparens Theſaurario ait, *Romam iuimus, Romã redimus viſitaturi Odonem & complices parricidas*. Inuitatus aliquando ab Pipino ad menſam rogante primum poculum ab eo benedici, porrigique ſibi, & cæteris ex ordine proceribus delibandũ. Inter quos confertim manus porrigentes & ſuam pellex occultè ingerit; at à Sancto agnita, reſpuitur vt excommunicata. Odo igitur pellicis frater exoratus ab ea latro fecit ſorori preces, ſancto necem: at cui mox viſcera computruerint, vt in Moſam eſſet eijciendus, ne aerem fœtore corrumperet. Inter oſculantes ipſius reliquias, ſi quæ pellex acceſſerit, ceu turbine retroacta reijcitur. Pipinus vero Diris intus tacitis exedebatur, & ſubinde quaſi furijs agitabatur aduſque mortem.

An. DCXCIX. Papa in Locum S. Lamberti conſecrat *S. Hubertum Epiſcopum Leodienſem*; qui in ſignum Fidei, ab S. Lamberto acceptæ, ipſius imaginem in vrbis eſſe ſigillo iubet, cum hac epigrapha: *S. Legia Romanæ Eccleſiæ Filia.*

S. Althelmus ob eximiam doctrinam & verò ſanctitatẽ inde ex Anglia Romam à Papa euocatur. Quo ipſo tempore accidit S. Sergium infamari, vt qui inuentitij nouendialis infantis genitor eſſet. Hic igitur S. Althelmus infantem adiurat; *Ecfare*, ait, *in nomine IESV Chriſti, iſtne Papa Sergius genitor tuus*? Et infans; Non eſt ille meus pater; nullam is vnquam cognouit fœminam. Papa Sancto dat *altare portatile*, quod equo in Alpibus corruente contigit diffringi; ſed crucis id ſigno S. Althelmus reſtituit.

Naitanus Rex Pictorum ex Vrbe ab Papa petit *de paſchali tempore* determinatio-

nationem: item *Romanam Clericalis Tonſuræ formam*: item *ritum primi lapidis ponendi* eccleſiæ conſtruendæ. Allatam Papæ ſuper hiſce epiſtolam in Senatorum conſeſſu ipſe nixis humi genibus auſcultat recitari: demumque ſic ait; *Gratia DEO immenſa, qui indignum me dignatus eſt, munus accipere tantum de terra Angelorum*, id eſt Romanorum.

Perfrequens *ad Ieroſolymitana* ſeruet *loca ſancta Peregrinatio* ex omnibus orbis oris, ſumma cum religione, & quod mirere, pari cum ſecuritate vel per medios Turcas.

ERGO:

1. Dic age; Quæ ſincera Fides hoc conſtitit Aevo VII?
   At Sic Papistis Res ſtat Romana, Fidesqve:
   Non Sic Rem ſeruat Luthero-caluiniſta, Fidemqve.
2. Ivre Svo Proprio Papa, atque Eccleſia gaudent:
   Quis quid Ei Avgvstvs proprio de iure remiſit?
3. Anti ne Christvs erat quiſquam hoc Rom. in Aeuo VII?

SÆ-

Digitized by Google

SÆCVLVM OCTAVVM ICONOMACHVM.

PONTIFICVM ROMANORVM CONTINVATA SVCCESSIO.

87. IOANNES VI. Græcus creatur *anno* 701. obijt *anno* 705. Sedit annos 3. Men.2.

88. IOANNES VII. Græcus creatur *an.*705. Græci plures Romano ſeſe Clero miſcuerunt, qui vel darent, vel acciperent ſuffragium Papatus: quo Pontifices haberent ſibi propenſiores.

Verum creati, protinus ſunt & induti virtute ex alto: vt ſtarent pro Eccleſia Romana contra hæreticos & pſeudopoliticos Græcos.

Oblatam ab Imperatore Synodum Trullanam, vt confirmaret, potius reiecit, & damnauit cum Concilio.

Diem obit *anno* 707. Sedit annis 2. M.7.

89. SISINNIVS Syrus creatur *an.* 708. Sedit dies 20.

90. CONSTANTINVS Syrus creatur *anno* 709. Dum *anno* 709. vocatu Imperatoris, tendit Conſtantinopolim, nauigans in Siciliam obuium Theodorum Patricium, morbo labefactum, reddit momento ſanum.

Iuſtinianus ei ad ſeptimum lapidem occurrit, proſtratus ei pedes oſculatur, dein amplexatur.

Dominica proxima ſub Miſſa è manibus Papæ ſumpta S. Communione, omnia maiorum Priuilegia indulta Papis confirmat; habitumque honorificentiſſime dimittit.

Anno

Digitized by Google

Anno 714. obit mitiſſimus hominum & laudatiſſimus. Sedit an. 6. M. 1.

91. S. GREGORIVS II. Romanus creatur *an.* 714. obit *an* 731. Sedit annos 16. M. 7.

92. GREGORIVS III. Syrus creatur *an.* 731. obijt *anno* 742. Sedit annis 10. M. 9.

93. S. ZACHARIAS Græcus creatur *an.* 742. Obit *an.* 752. Sedit annis 10. M. 3. Hic ad interrogata S. Bonifacii, Germaniæ Apoſtoli reſpondit;

1. Quòd liceat Epiſcopo confirmare Eccleſias Epiſcopales, quas erexiſſet.

2. Licere ei ſic petenti Synodum prouincialem congregare.

3. Non licere, vt ſibi ſucceſſorem cõſtituat; ſed Adiutorem.

4. Contra Canones Patrum prædeceſſorum Papa non diſpenſat. Plura *in Varijs* infra. Pipino Francorum Regi permiſit Nominationem Epiſcoporum in regno.

94. STEPHANVS II. Sedit triduo.

95. STEPHANVS III. Romanus creatur anno 752. obit *anno* 757. Sedit *annis* 5. dieb. 28.

96. PAVLVS Romanus creatur *anno* 757. obit *an.* 766. Sedit an. 9. M. 1. Sedeſque Romana vacat annum 1. Men. 1. dum Pſeudopapa Conſtantinus, à Duce fratre ſuo intruſus, eiiceretur.

97. STEPHANVS IV. Siculus creatur *an.* 768. obit *an.* 772. Sedit annis 3. Men. 5.

98. HADRIANVS Romanus creatur *anno* 772. obijt *anno* 795. Sedit annis 23. Men. 10.

99. LEO III. Romanus creatur anno 295. obit anno 817. Sedit annis 21. De huius geſtis infra *in Varijs*, ſicut & de cæterorum illuſtrioribus Actis.

IMPE-

IMPERATORVM ORIENTIS ACTA IN SÆCVLO VIII.

Anno Christi nati

66. PHILIPPICVS *necat Iuſtinianum, acclamatur ex exule Imperator: iurat ſe abolituꝛum Syn. ſextam, excommunicatur vt Eutychianus.* 711

Monothelitas tuetur oppreſſis Catholicis, fit cunctis peroſus. 712

Capitur, cæcatur, relegatur. 713

67. ANASTASIVS *Romano-catholicus* 713

Captus cogitur eſſe monachus à Theodoſio 714

68. THEODOSIVS IV. *metu Leonis fit Clericus* 716

69. LEO *Iſauricus rapit Imperium.* 716

Natus ei Conſtantinus ſtercorat baptiſterium. 719

Coronat infantem Imp. 720

Cogit baptiZari Iudaos renitentes. 722

ICONOCLASMVM *incipit; rebellatur ei.* 726

Ementita Damaſceni manu eum calumniatur 727

Longobardos incitat contra Papam. 729

Dealbari iubentem muros Papa excommunicat 730

Copronymo dat vxorem Irenen; Infeliciter pugnat contra Papam. 732

Quaſi triumphat de imaginibus, obit. 740

70. CONSTANTINVS, *Copronymus Imp. Negat Chriſtum eſſe Deum.* 741

Vincit Artabaſſum, cæcat inuaſorem Imp. 743

Perſequitur monachos, vt imagines. 754

. Saraceni exhauriunt Imperium Orientale; ut Imperator vendit vaſa ſacra, & monachis indicit tributum, quod pendat Turcæ. 757

Ab eius perſecutione eremi & carceres complentur 761

Vetat fieri monachos: ſe prophetam ſimulat 762

Dire vexat S. Steph. & monachos. 765 766

Diris in cruciatibus exhalat animam. 775

71. LEO IV. *iſtius filius ſuccedit, ſimulans pietatem.* 775

Prodit ſe iconoclaſtam multis enectis; perit ex carbunculis 780

72. CONSTANTINVS *cum* IRENE *matre ſuccedit Orthodoxus, coniu-*

Digitized by Google

coniuratos in ſe plectit, monachiſmum facit liberum.	780
Edicto dat licentiam diſputandi de imaginib.	784
Humiles dat literas ad Papam.	788
Concilio Nicano facit de imaginib. ſanciri.	787
Repudiator filia Caroli Magni vincitur.	788
Inſidiatur matri vt ſolus Imperet.	789
Solus acclamatur Imperator.	790
Patruos cacat, vincitur à Bulgaris.	791
Repudians vxorem, excommunitur, monachos flagellat eum deuitantes.	795
Mater comprehenſum excacat, ſola imperat. Eo mortuo genus Copronymi extinctum eſt.	797
Capta ab Nicephoro exulat, obit: petitaque à Carolo in vxorem.	802

REGES ITALIÆ
Longobardi.

26. Luisbertus *ab an.* 704. *ad*	712
27. Regimpertus	712
28. Aripertus *vſque ad*	723
29. Luitprandus *vſque ad*	753
30. Hildebrandus *vſque ad*	766
31. Rachis *vſque ad*	772
32. Aiſtulphus *vſque ad*	778
33. Deſiderius *vltimus vſq; ad*	796
Inde Carolus Magnus *eſt Imperator occidentis, ab anno*	800

Concilium Oecumenicum Sæculi VIII. Papis conſonum.

Vnicum id fuit NICÆNVM II. contra Iconoclaſtas, ſub Hadrino Papa *anno* 787. Eſtque illud ſeptimum Generale.

Prouincialia paſſim complura fuerunt.

SS. Patrum, & Scriptorum Concordia ſub Papis Sæculi VIII.

VEN. BEDA Anglus ſeptennis puer in monaſterio traditus diſciplinis, ætatis anno 19. inauguratur Diaconatu; 30. Presbyterio. Eius famâ ſanctitatis, eruditionis ac ingenij motus Sanctus Sergius Papa eum exciuit ad ſe. Cumque à puero ad vſque ſenectam plus oratione, quam ſtudio, licet aſſiduo, profeciſſet, cacoſtomachus demum rite perceptis Sacramentis Vixit ſub annum 726.

HAYMO & STRABVS V. Bedæ fratres germani fuerunt, ſcriptoreſque celebres, ille ſermonum; Strabus *Gloſſa ordinaria* ſuper Biblia vniuerſa.

S. ALTHELMVS Anglus regij ſanguinis, puer Melduni Monaſticen profitetur: in qua ſua eum virtus euexit in Abbatem, & celebrauit apud Papam Sergium; à quo & Romam euocatus dum in Laterano patratâ rite Miſsâ, Caſulam ſe ad clauum ſuſpendere putat, ecce cuncti eam inerto per feneſtrã radio ſolis pendere conſpicantur.

Papam

Digitized by Google

Papam liberat diuinitus ab calumnia. Vide ſupra in *an.* 699. In Angliam reuerſum, iterque propter mare habẽtem, nautæ ex alto cachinnis ac ſannis, vt ſordidum excipiunt.

At mox coorta tempeſtate ſæua ita luunt; vt verſi ſupplicarent Sancto, ira tum ipſis numenque pontumque placaret.

Orat, & exorat. Demum in Weſtſaxonia ſeu Scotia Schirburgi Epiſcopus obit *an.* 709. Eius caſula illa altareque portatile diu ſunt in miraculi memoriam aſſeruata. Scripſit librum pro Virginitate, & Circulo Paſchali.

ANSHELMVS Gloſſæ Interlinearis autor.

S. GREGORIVS Papa II. Iunior ſcripſit græcè ac latinè epiſtolas varias doctiſſimas obijt *an.* 731.

S. MARCELLINVS Presbyter, ſocius Sancti Suiberti Epiſcopi canonizati ad relationem vitæ à Sancto Marcellino perſcriptæ; Claruit *ſub annum* 720.

S. GERMANVS Patriarcha Conſtantinopolitanus multa fortia & egit, & pertulit in cauſa Iconoclaſtarum; demum nonagenarius in exilio obijt *an.* 730.

S. IOANNES DAMASCENVS patria, Coſmam Italum, à Saracenis captum, ſortitus Magiſtrum eruditiſſimum monachum, pene admiratione maiorem fuit in virtute ac ſcientia profectum.

Magiſtri ad Monaſticen dimiſſionẽ facta ipſe ab Saracenorum Principe adſciſcitur ſecretum in conſilium, quamuis inuitus.

Ex hoc ꝓpugnaculo denſa in Iconoclaſtas tela iacit, inque primis ferit Leonem Iſauricum Imperatorem.

Hic eius manum imitatus ſcribit proditorias, velut eas ad ipſum dediſſet Ioannes contra Principem Damaſcenorum: Qui idcirco dexteram ei amputatam in foro ſuſpendit. Redditamque Ioannes accipit veſperi; orat noctu Deiparæ ad imaginem; Virgo manum in ſomnis eius trunco annectit integram; Barbarus viſo miraculo veniam orat. Manu miſſionem Sanctus impetrat, ac diſtributis ſuis in pauperes Monaſticen profitetur, heroicis illuſtris virtutibus; præſertim librorum lucubratione; demum Presbyterio Venerabilis vitam ſãctè finiuit ſub *annum* 730.

THEOPHYLACTVS Patriarcha Antiochenus in quatuor S. Euangelia.

S. BONIFACIVS Martyr Apoſtolus Germaniæ, Archiepiſcopus Moguntinus, multis clarus miraculis ſub *annum* 740. Vide infra in varijs anno 755.

S. HADRIANVS I. Papa, obiit *anno* 795. ſcripſit pro defenſione Synodi VII. pluraque alia.

PAVLVS Diaconus Aquileienſis, Deſiderij Longobardorum Regis Secretarius, cuius euerſo regno, *an.* 774. factus monachus Caſſinenſis conſcripſit geſta Longobardorum. &c.

S. PAVLINVS Aquileienſis Epiſcopus, clarus miraculis, & ſcriptis obiit *an.* 802.

EGINARDVS Cancellarius Caroli Magni, huius vitæ ſcriptor, ac hiſtoriç

Digitized by Google

Francorum: demum Monachus factus obijt Abbas *ſub an.* 780.

ALBINVS ſeu Alcuinus Anglus, V. Bedæ diſcipulus apud Carolum Magnum multis inclitus ſcriptis.

CAROLVS MAGNVS Imperator:

AMALARIVS; WALAFRIDVS Abbas: VSVARDVS Monachus.

Dogmata Eccleſiæ Romano-Catholicę, Nouatoribus contraria, Sæculi VIII. Exempli gratia.

I. *Miſſam eſſe Sacrificium* docuit *S. Germanus* Conſtantinopol. in Liturgiis. *Carolus Magnus* in fragmentis. *Alcuinus* de Eccleſiaſticis dogmatibus. *VValafridus* de diuinis officijs. *Maximus* Monachus de eccleſiaſtica Myſtagogia.

II. *Confeſſionem, parteſque Pœnitentiæ* aſſeruit *V. Beda* hom. 5. SS. Petri & Pauli, lib. 1. c. 2. *Damaſcenus* de fide Orthodoxa, & in Parallelis. *Carolus Magnus* lib. de ritibus Eccleſiæ, *A*nsbertus lib. 1. in Apoc. c. 1.

III. *Confirmationem* docuit *V. Beda* in Pſalm. 26. & in cap. 8. Actorum.

IV. *Extremam Vnctionem* aſſeruit V. Beda in Marcum l. 2. c. 6.

V. *Septem eſſe Sacramenta* docuit *Alcuinus* lib. de eccleſiaſt. dogmatibus. Walafridus ex S. Auguſtino de diuinis officijs. Beda in illa Matthæi: quoniam Nazaræus vocabitur.

VI. *Veritatem Corporis & Sanguinis Chriſti in Euchariſtia, & Tranſubſtantiationem panis ac vini* docuit *Carolus Magnus* de imagin. capit. 27. Et lib. 4. cap. 14. *Beda* in librum Boetij de Trinitate; Et in Marcum lib. 4. c. 14. *Damaſcenus* li. 4. Orthodox. fidei c. 14.

VII. *Liberum arbitrium* aſſeruit *Damaſcenus* libr. Orthodox. fidei capite 4. & in Parallelis contra Manichæos libr. de hæreſibus in Geneſ. capite 2. & libr. 8. in Iob, capite 8. & in Pſalm. 118.

VIII. *Iuſtificationem, & bona opera* aſſeruit *V. Beda* in 1. Ioann. capite 3. & libr. 3. in Iob. capite 1. Et libr. 8. in Cant. 8.

Alcuinus in capite 3. eccleſiaſt. dogmat. *Damaſcenus* in Parallelis. &c.

IX. *Primatum Eccleſiæ Romanæ* aſſeruit *V. Beda* in Natali Sancti Benedicti. *Carolus Magnus* lib. 1. de imaginibus c. 6. *Damaſcenus* in l. de Defunctis. Patres Synodi Nicænæ II.

X. *Inuocationem Sanctorum* docuit *V. Beda* in Luc. 4. Et l. 2 in Lucæ c. 7. *Anſbertus* l. 5. c. 12. in Apoc.

XI. *Imaginum cultum in Eccleſia* docuit *Damaſcen.* l. 3. & 4. c. 8. Patres Conc. Nicæni II.

XII. *Purgatorium, & Orationem pro defunctis* aſſeruit *Damaſcenus* l. peculiari. *S. Germanus* in Liturgia. *Beda* ſerm. ad populum tomo 7. *Alcuinus* in 1. & 3. Pſalmum pœnit. *Carolus Magnus* in fragmentis de ritibus Veteris Eccleſiæ, & alubi.

Hæreſiarchę in Sæculo VIII. diſſoni Papis.

1. Ico-

1. Iconoclastæ, ſiue Sacrarũ Imaginũ impugnatores ſemper *Hebræi* fuerunt, & Mahometani; inde ex quo Ezides Rex Arabum, à malefico perſuaſus Hebræo, toto regno ſuo exturbauit imagines. *Leo Iſauricus* quoq; Imperator alio impulſore *Hebræo* edictum propoſuit ad imagines è templis eliminandas. In eas ſæuierunt *Conſtantinus Copronymus, Leo Copronymi, Patriarchæ* quidam Conſtantinopolitani, &c. Qui & diram exercuerunt *perſecutionem* Imperio toto; ſicut & Arabum Saracenorum Principes in Syria atq; Palæſtina.

2. Aldebertvs Gallus *an.* 745. accuſatur hæreſios ab S. Bonifacio Romæ in Concilio. Iactabat ſe in vtero matris ſanctificatum: Ab S. Michaele accepiſſe reliquias, per quas à Deo quiduis exorare poſſit: Seipſum creauit Epiſcopum ſicut & complices indoctis ſerpſos: ſuo nomini dedicabat eccleſias, non Apoſtolis; quod his maior eſſet: Voluit orari; *per merita Aldeberti iuua nos*: ſuos vngues, crines, &c. diuidebat è collo gerendos pro reliquijs S. Petri; Adorari ſe ſinit: Confeſſuris humi ſtratis ait; Non opus eſt narrare; ite, ſcio, arcana introſpicio.

Clemens Scotus item ab eodem accuſatur, quod ſpargeret, Chriſtum damnatos quoque ex inferis eduxiſſe.

Concilium Rom. vtrumque anathematizauit cum epiſtola, quam finxerunt eſſe Ieſu Chriſti, cœlo lapſam, & à S. Michaele ſibi traditam: Multa angelorum ignota nomina prædicabant; cum ſolum tria norit Eccleſia.

3. Confeſſionistarvm hæreſis in Scotia extitit *an.* 779. Sed orta ſimul occidit nullo autore certo. Certus tamen Alcuinus eam refutauit, ac preſſit.

VARIA

Teſtimonia Fidei hiſtorica in Sæculo VIII.

Anno DCC. *S. Wulfranus*, Archiepiſcopus Senonenſis, in Friſiam infert Euangelium vt Apoſtolus; negligentibus eam prouinciam vicinis Galliæ Epiſcopis.

Is, dum ibat naui, ſacrificabat; & elapſam forte Diacono patenam in mare euocauit ex alto, vt ſuperne, ceu pluma nataret.

Idem apud Friſones rogauit ſibi donari puerum, quem barbari de more ducebant Dijs ſuis ex voto ſuſpendendum.

Qui Sancto: *ſi tuus Chriſtus eum ſuſpendio liberarit, tuus eſto.* Orat: ſuſpẽſus poſt duas horas deſcendit incolumis; faſſus ſe zona Sancti fuiſſe ſuſtentatum, ſuauiterque ſoporatum.

Anno DCCI. Poſtquam S. Sergius Papa, facta ei diuina reuelatione, defoſſam *S. crucis partem* reperiſſet; diem ſuum obijt. Vt primum vero Tiberius Abſimerus Imperator reſciuit Ioannem VI. eſſe canonice ſurrogatum, miſit in eum Exarchum cum exercitu. Verum Italiæ miles vrbſque venienti ſeſe obijcientes pro Papa, Cæſarianos repulerunt.

Atque *ex hoc paulatim vires Exarchatus in Italia cœperant imminui*, pendique vili; *augeri autem Pontificis libertatem*, vexatam ab hæreticis Imperat. diu, ac preſſam.

In Hiſpania Rex VVitiza, optimi Egicæ Regis filius, apoſtatat à fide, omnium flagitiorum aperit licentiam, plurium vxorum vſum vnicuique, Cleroque imperat coniugium aut cōcubinatum, cogit renunciare obedientiæ Papali. Hinc diræ cædes ortæ Epiſcoporum, & Cleri, ac euaſtationes eccleſiarū. Cauſa fuerat: Quia Gothorum Reges primi *Hiſpaniam Sedi Apoſtolicæ Rom. fecere tributariam*, non quam poſſiderent, ſed annuo tributo ſibi Papæ deuotam haberent. Et illud VVitiza negat tributum.

Anno DCCII. *Sanctus Heimerammus* Epiſcopus Ratisbonenſis, vt imprægnatam Bauariæ Principis filiam cum adoleſcente reo liberaret à morte; ſibi ſtuprum paſſus eſt imputari. Violatæ frater Sanctum *Romam peregrinantem* in via ſingulis truncari membris curat. Qui ſic relictus hauſtum petiit à Vitali presbytero; dicentique; *Vis refocillari, & non potius mori?* ait: Nulli præcipitanda mors, vt pœnitentiæ ſit ſpatium: at tu bibiturus ſemper amens reddare, ſed noceas nulli. Dictum factum.

Anno DCCIII. Iuſtinianus, anno 693. pulſus imperio, nunc reſtituitur, auxiliante Rege Bulgarorum. Dum Conſtantinopolim nauigans ex tempeſtate periclitatur, Dux eum vouere iubet, nullum ab ſeſe hoſtium occiſum iri.

Vouet; emergit; perque occultum aquæductum ſubintrat Conſtantinopolim: Captum Tib. Abſimarum, Leontium, Satrapaſque triumphat, eoſq; calcanti in Circenſibus acclamatur: *Super aſpidem, & baſiliſcum ambulabis.*

Simul *Callinicum* Epiſcopum Conſtantinopolitan. autorem pſeudoſynodi Quintiſextæ, anno 692. contra Papam habitæ, Romam mittit in exilium: vbi à Papa ſtipem rogat. *Cyrum* vero Monachum in eius locum ſubſtituit; quod ei reciperationem imperii prædixiſſet.

S. Benedictus Abbas, monachiſmi propugnator in Anglia obit.

Anno DCCIV. Dum Longobardorum Duces de Italiæ regno depugnant, Aripertus vincit precibus S. Boniti Aruernenſis, Romam forte peregrinantis. Rex Marte factus donat Alpes Romanę Eccleſiæ. Quam Donationem ipſius filius iterato confirmat anno 712.

Rex Merciorum, cum 31. annis regno ſancte præfuiſſet, profeſſus fit Monachus, relicta Coenredo fratri corona.

Hic percharum ſibi militem ægrum confeſſionis admonet; ſed nihil, præter iſtud auferebat: *Cum reualuero, parebo: ne qui mortis malum mihi exprobrent.* Reuiſit ad eundem Rex; ſed abſcedere iubentē. *Actum eſt*, inquit, *vidi meam abominandam conſciētiam.* Ecce, duo formoſuli bene acta mea è ſcito recitauere libello: at atri innumeri his pulſis me protinus circumſilierunt, duo etiam in me ingreſſi, hic à vertice, ille à pedibus; vbi conuenerint ad præcordia, perditam reddo animam. Inque voce peribat.

An.

An. DCCV. Græci iam diu nomen Vniversalis nequicquam affectarunt; vt *Primatum Eccleſiæ* detractum Romæ, vendicarent ſibi: Nunc demum, quo & Papam & Eccleſiam Romanam ſibi redderent obnoxiam: ſeſe plures in Clerum inſinuarunt Romanum, vt arte facerent Papas çreari Græcos.

Et factum eſt, verum vnus ille omnium Pontificum Romanorum Spiritus continuo inuaſit eosdem, vt pro Rom. Eccleſia ſtarent contra & ambitioſos, & factioſos, ſchiſmaticoſque Græcos. Et quidem Ioannes PP. VII. Græcus, petente Imperatore Iuſtiniano Reſtituto, vt confirmaret Synodum Quintiſextam; damnauit eandem in Concilio Rom.

In quos *VVilfridus*, Epiſcopatu Eboracenſi per calumniam pulſus, quem XL. annis ſancte geſſerat, reſtituitur inſons. Dumque Roma in Angliam reuertit, ęger in via viuere deſijt. Iacuit ipſo quatriduo exſenſus, exanimi ſimilis: momento demum redditus ſibi Accam Presbyterũ poſcit, remotis arbitris ſoli dicit: *Sanctus Michael* apparens me vitæ reſtituit, donauitque circumſtantium precibus fratrum, *Deipara* intercedente.

In Saxonia obit S. Heddi Epiſcopus; in cuius obitus loco fuſa, hauſtaq; aqua ſanat.

A *Sancto Suiberto* conuertuntur Bructuarij Germani, viſo per eum curari dæmoniacum; in quo Sacrificuli omnia nequicquem pertentarant.

Anno DCCVIII. Sedes Rauennas iam diu ſubeſſe Romanæ Eccleſiæ recuſauit: hoc anno ſeſe ſubmiſit. Felix igitur electus Epiſcopus tendit Romam conſecrandus: Rauennam reuerſum pœnitet facti, innouatque *ſchiſma* prius.

Iam eius fidei ac obedientiæ *Confeſſio* in Archiuio Romano depoſita iacebat: forte, dum aliud quæritur, ecce tibi illa tota *fuſca, & ceu flammis aduſta* reperitur: indicio defectionis. Imperator vero vi capit Rauennam, ipſumque Felicem excœcatum procul deportat.

Anno DCCIX. *S. VVilfridus* Epiſc. Ebor. obit. & *S. Alihelinus* Epiſcopus Schireburgenſ. Rex Angliæ cum fratre peregrinantur Romam, vt ibidem gratioſius moriantur: & factum eſt ita.

An. DCCXI. S. Suibertus excurrẽs ſacrificatum, excuſſum equo, curruque obtritum ſuſcitat à mortuis vectorem lapidum ad monaſterium VVerda; quod in Rheni inſula conſtruebat; ex quo primum Saxonia fidem accepit Chriſtianam.

Felix Epiſcop. Rauennæ exul, & oxoculatus reſipiſcit: redditur Sedi; viuit ſancte ſanctus, & clarus miraculis.

An. DCCXIII. Ex obſeſſa puella, quæ balneum initura forte calcauit fici folium, proiectum à proco, & inſcriptũ nomine diaboli; cacodæmõ proclamat, *S. Petrus abdicauit Philippicum*, eum à me *promotum, creauitque Anaſtaſium Imperatorem Catholicum.*

Philippus Dux, ab Conſtantino in Cherſonenſes miſſus rebelles, ad vſque infan-

infantes delectos, vt vrbis ſolum aratro quoque proſcinderet; deſciſcit ab crudeli Imperatore; ſubmiſſum necat Ducem, Imperatorque ſalutatus enecat & Imperatorem cum filio. Prius dum in exilium iret, monacho prædicenti, futurum Imperatorem, iurarat, ſe pſeudoſynodum Quintiſextam aboliturum; at iam Imperator ſuam fidei Confeſſionem ſubmittit Papæ: qui hæreticam condemnat. Inde factus ipſe caput hæreticorum eſt.

At hoc anno, pridie Pentecoſtes, poſt balneum meridionās, à Secretario ſuo Artemio captus exoculatur, acclamatuſque Imperator ille eum proſcribit; ſimul ſuam Fidei Catholicæ profeſſionem ad Papam perſcribit: qui eā adprobat, innumeroſque pene lapſos recipit in Eccleſiam.

Eadem ex obſeſſa dæmon idem proclamat, iam prope abeſſe, vt perficiat, quod diu meditatus erat, ſcilicet vt *Turci inuadant Hiſpaniam: in pœnam factæ à Papa defectionis* ſub VVitiza rege impio. Ipſoque hoc anno factum eſt: & perfectum an. 716.

An. DCCXIV. Gregorius II. Papa deponit Patriarcham Conſtantinopolitanum ob hæreſin, & Cyzico transfert iſthuc *S. Germanum*: quem Pogonatus, è Sicilia redux, caſtrarat, quod interim parens eius cum aliis alium acclamaſſet Imperatorem.

Is in S. Sophiæ inductus grauidæ petenti: *Benedic Domine quod eſt in utero*, ait: *Benedicat hunc Dominus per protomartyris interceſſionem:* natus inde dicebatur *Stephanus*, qui euaſit *Sanctus*.

Theodoſius inuadit imperium, Anaſtaſium eſſe cogit monachum, *anno* 715.

At

An. DCCXVI. Leo Iſauricus, Orientis Præfectus, arripit imperium: quo audito Theodoſius cum filio ſeſe tondent in Clericos: Epheſique mortuus hoc tantum tumulo inſcriptum voluit: Sanitas.

S. Corbinianus dum è Germania Romam obit peregrinationem, vel inuitus creatur Apoſtolus Friſingæ.

S. Bonifacius in epiſtola perſcribit vitā perfuncti, ſed & vitæ redditi miram viſionem; in qua notanda venit & admiranda animæ à corpore ſeparatæ perſpicacitas. Is memorabat ſe à dæmonibus accuſatum, ab Angelis defenſum, vidiſſe paradiſum, Purgatorium, Regemque damnatum. &c.

An. DCCXVII. Saraceni obſident Conſtantinopolim; peſte, fameq; pereunt per opem B. V. Mariæ, cuius imago per mœnia fuerat in proceſſionem circumlata.

An. DCCXIIX. Saraceni ſoluentes obſidione Conſtantinopolim; partim naufragio pereunt, partim grandine ignea iuxta cum nauibus comburuntur; quarum ſolum quinæ, nunciæ cladis, emergunt.

Eum diem Conſtantinopolitani feſtum agunt, agique ſanciunt æternum. Dux Saracenus exorarat in vrbem intrandi licentiam: at ſub ipſa porta equus figitur immobilis, vbi *imago B. Virginis* proſtabat; quam ille blaſphemarat.

Saracenis in Hiſpania Aſtures rebellant, in montē, in que ſpeluncam abditos

tos

Digitized by Google

tos Saracenus exercitus incluſurus viginti grandibus ſaxis obuolutis, ecce hæc retroacta, & abditi proſilientes multa eorum millia proſternunt. Inuocarant Chriſtiani *Deiparam auxiliatricem.*

AN. DCCXIX. *S. Bonifacius* abit Romam cum Epiſcopi Angliæ Commendatitijs: ibi à Papa initiatur Apoſtolatu Germaniæ. Iamque ex humanis exceſſerat Friſonum Rex, & Chriſtianorum perſecutor Radbodus; qui à S. VVulfrano Saxonum Epiſcopo baptizandus retraxit pedem, audiens ex adiurato ab ſe Epiſcopo, Maiores, nobileſq; eius, vti infideles, fuere in tartaro: addiditq;; Malo eſſe cum tot ac tantis, quam paruo grege pauperum.

Poſthæc accerſierat S. VVilibrordũ, auditurus an cum Wulfrano cõſentiat. Verum is Legato inquit; Quid miſerũ conueniam? Ignea vidi catena ligatum. Interim dæmon faſtuoſiſſime ornatus apparens Radbodo, ſpondet ei ampliſſimam habitationem poſt fata.

At S. VVulfranus aperit ei deluſionẽ diaboli; ſimul cum legato ſuum mittit Diaconum, qui vani ſit ſpectaculi teſtis. Euntibus occurrit monſtraturus eam habitationem: vident aurea omnia. &c. Sed ſigno crucis facto ab Diacono cuncta diſparent: ipſi ſeſe in media palude conſtitutos conſpicãtur, vnde vix triduo emerſi, reuerſique Regem offendunt animam exhalaſſe.

Leonis Iſaurici filius Conſtantinus baptizatur, fontẽq; ſtercorat. Quod S. Germanus ad indicium grandis mali in Eccleſia perpetrandi interpretatur. Qui Anno DCCXX. regifica pompa coronatur.

ANNO DCCXXI. Concilium Romę agitur contra presbyteras & Diaconas, virorum ordinatorum matrimonia repetentes. Syrus quidam, ſe Meſſiã ſimulans ſeduxit Iudæos.

ANNO DCCXXII. Leo Imp. cogit Iudæos ad baptiſmum, itemque Manichæos: quorum multi ſe domui concluſos combuſſerunt: pleriq; in omnia Sacra Catholica iurarunt. Verum ſuo ſenſu.

Quorum vnum hoc ſtudium; habere ſecreta omnia. Huc vtebantur Symbolo hoc: *Iura, periura, ſecretum prodere noli.*

ANNO DCCXXIII. *Iudæus* quidam Regi Saracenorum vaticinatur, ſpondetque annos XXX. & vitæ, & regni Arabum; *ſi ſtatuas, & picturas Chriſtianorum demoliatur.* Quo dum totus incumbit, ſeſquennium vitæ non complet: Filius Iudæum adegit ad mortem.

ANNO DCCXXVI. Leo ſub initium Imperii ſui perſuaſus vaticinio Hebræi, felix imperium fore, *ſi imagines è medio tolleret* Eccleſiæ; id huc vſque altum diſſimilauit.

Vrgent Iudæi, vt de eo Senatuſconſultũ promulget; quod tamen ſenatus nõ decreuerat; ſed à Leone decretum audiuit ſibi proponi.

Aggreditur iconomachiam; populo in tumultum ruente, ait *Nolo prorſus imagines aboleri, ſed altius collocari; ne oſculis adbaſiatis taminentur.*

Tunc Sanctus Germanus monet eum, cœpto deſiſtat; & addit; *Depoſitio-*

nem Sanctarum imaginum audiuimus futuram;ſed tempore Canonis. Cui Imperator; At mihi ex baptiſmo Canon eſt nomen.

Et Sanctus Germanus; *Abſit per tuum imperium id fiat, Antichriſti præcurſor is erit.* Sicque ipſo triennio ducta contentio eſt.

Hæc *initia Iconomachiæ.*

Mare diu ignes ebulliens omnia late pumicoſo cinere contexit, exuſſitque bibliothecam Conſtantinopolitanam vna cum incluſis doctiſſimis viris, conſtantem libris trecenties millenis & millibus tribus.

Miſſus à Leone, qui *Deiparæ ſtatuam* vrbis portæ impoſitam deijceret, à fœminis euerſa ſcala præcipitio enecatur; quæ ad templum confugæ cum aliis pluribus trucidantur.

Gregorivs II. Papa primus inſurgit contra literis; mox Concilio Romæ congregato; damnat Iconoclaſtas.

Italia,totuſq;Occidens rebellat Leoni,Deo rebelli.

Luitbrandus Rex Longobardorum Cæſareanas in Italia vrbes inuadit, Papa nequicquam deprecante.

Leo è contra miſſos ad ſeſe Papæ legatos exilio primum, dein & morte mulctat.

Sæpius in eum miſit Duces, percuſſores eius, in vanum: nam primus eſt paralyſi eneruatus; ſecundus ab Romanis cæſus; tertius ab Papæ hoſtibus Longobardis interemptus. Demum edicto per Occidentem contra Papam euulgato, omnes in vnum ſeſe armant Leonem,ac ni obſtitiſſet Papa, alium Itali Imperatorem acclamaſſent.

Hæc inter orat Carolvm Martellvm Papa, vt Eccleſiæ ſuſcipiat protectionem. Quo abſterreretur Leo; præſertim è Saxonia nouis Principibus Chriſtianis Romam frequentes obeuntibus peregrinationes.

Interea Sanctus Bonifacius pene plus laborat in corrigendo Clero venereo, quam in ethnicis conuertendis.

Anno DCCXXII. Conſtantinopoli Dux in *ſtatuam Deiparæ* contorſit ſaxum: ei apparens inquiete Alma parens ait: ſcilicet fortis vir es: at in tuum id caput.

Nec diu, cum Saraceni vrbem obſidentes, coniecto in ipſius caput ſaxo, comminuunt idem.

Poſt Papam primus Sanctus Germanvs ſtylo inſurgit contra iconoclaſtas; alter *Sanctus Ioannes Damaſcenus.*

Anno DCCXXVIII. Leo aucupatur epiſtolam Sancti Ioannis, effingi manum curat ſimilem de vrbo Damaſcena ſibi prodenda;quam ad Saracenum mittit. Is Ioanni dexteram præſectam ſuſpendit.

Redditam ei Deiparam precanti & obdormiſcēti Virgo applicat trunco, & con-

conſanat. Saracenus Rex eũ hoc impẽſius amat, redditque officio. At is prætulit Monaſticen, ſuis cunctis inter egenos diuiſis.

Anno DCCXXIX. Leo paciſcitur cum Longobardorum Rege, vt vrbes Pontificias inuadat, ſuus autem Exarchus Romam, percuſſurus Papam.

Atqui hic occurrens Regi ad Vaticanam ita flectit eum, vt ſupplex veniam peteret, armaque cum corona ad valuas templi deponeret. Similiter & exarchum flectit.

Anno DCCXXX. Leo poſtquam in Occidente non ſuccederet, in Oriente celebrat *Silentium* contra iconas. In vnum tamen Sanctum Germanum inſurgit heroice reſiſtentem, dum in exilium deportaretur, eique ſufficeretur iconoclaſta.

Tunc vero ciuibus edicit Leo, ſtatuas omnes amoueant procul, dealbent parietes. E contra Pontifex Roman. excommunicat ipſum, negat tributa ei ab Italia pendi, iure imperii Occidentalis eum exuit, priuatumque declarat.

Anno DCCXXXI. Gregorius III. Papa peracres dat literas ad Leonem; quas tamen legatus, viſa perſecutione, non tradidit: Qua cauſa eum ſanctiſſimus ſtatuit exauctorare gradu.

Cogit Concilium Imperatori deponendo, ſed Epiſcopis id deprecantibus; offerentem ſeſe Legatum priorem iiſdem cum literis mittit ad Leonem: complures quoque Epiſcopi vndique concurſant ad Leonem ſanius informandum.

V. *Beda* ſeptennis iniit monaſterium; degit in eo annos ipſos vndeſexaginta; diemque hoc anno obiit dicens: *Gloria Patri, & Filio, & Spiritui Sancto.* Dicitur venerabilis antonomaſticôs, non, vt fabellæ ferunt.

An. DCCXXXII. Leo iungit filio Copronymo Irenen, barbari Regis filiam, doctam tamen ac piam: Adimit Papæ tributa Siciliæ; mittit in eum claſſem; at quæ interit naufragio. Coacto rurſus Concilio Romæ excommunicantur Iconoclaſtæ. Ex eo miſſum ad ſeſe cum literis legatum in carcere detinet Leo per ipſum annum: diramq; in perſecutionem efferaſcit; quæ plures tenuit annos.

An. DCCXXXIIX. *Hiſpani* ab Turcis oppreſſi, in montes confugę Regem ſibi dicunt piiſſimum Alfonſum.

Hic è multis Turcos vrbibus excutiens templa reſtituit, procurata eis rite reconciliatione.

Quia vero duxit originem ab Reccaredo Rege, per Gothos ob propagationem fidei acclamato Catholico; itemque ab Epiſcoporum Synodo; idcirco & ipſe, vt Regni, ſic Tituli quoque ſucceſſor eſſe voluit, & Catholicvs cognominari.

Quo demum omiſſo ab ſucceſſoribus Titulo, Rex Ferdinandus obtinuit ab Iulio II. *anno* 1510. ſic eum confirmari, vt Regibus Hiſpaniæ hæreditarius exiſteret.

An. DCCXL. *Eadbertus* Rex An-

Digitized by Google

gliæ, hanc vniuerſam Papæ reddit Tributariam ſic, vt è ſingulis ædibus ſinguli ei denarij penderētur: qui *nummi Petrini* dicebantur.

Quod vectigal cum dependi ceſſauit, ecce hæreſis Angliam abſorpſit.

Leone ſacras imagines triumphante, terræmotus quatit Orientem ipſos XII. menſes, euertit vrbes, totamque pene Conſtantinopolim; relictas Imperatorum ſtatuas perturbat: crebris demum obitis ſupplicationibus Virgini Matri, quieuit.

An. DCCXLI. Leone mortuo *Copronymus ſæuius furit* in imagines blaſphemus in Deiparam. Inſtitutos ab S. Bonifacio Epiſcopatus per Germaniam cōfirmat Papa *an.* 742.

At *anno* 743. ſiniſtre informatus Sanctus Bonifacius, quod pro collatis Pallijs in tres, pecuniam accepiſſet, arguit eum, ſed ſeſe demiſſe purgantem.

Anno DCCXLV. Sanctus Bonifacius habito Concilio Mogūtinum Epiſcopum deponit, quod in bellum iſſet contra Saxones, in eo parentis ſui, etiam Epiſcopi Moguntini, duciſq; belli occiſorem trucidaſſet, quodque venationibus indulgeret. Proinde ipſe creatur à Papa Epiſcopus Moguntiæ fitque Archiepiſcopatus Germaniæ. *Adelbertum* hæreticum per literas accuſat Romæ, vbi & à Concilio, vna cum Clemente Scoto condemnatur.

An. DCCXLVII. *Carolomannus* Rex Franciæ donat Sancto Bonifacio tria milliaria circum Fuldam: peregrinatur Romam, abdicato regno viuit Caſſini monachus ad miraculum humiliter.

Anno DCCXLVIII. Rex Gilulphus omnia latè circa Caſſinum donat monaſterio, eximia Fratrū motus pietate. Horribiles terręmotus, peſtes, & mōſtra ſeſe tulere; his annis; an ob monſtroſum Iconoclaſtam Imperatorem?

E contrà Pipinus, victis Weſtphalis & Saxonibus ethnicis, ſeſe ad omnem retrò poſteritatem nobilitauit.

Anno DCCL. *Rachis* Rex Longobardorum vrbes Pontificias, rupto fœdere, bello petit; Peruſiumque obſidet. Papa cum Clero virum conueniunt; flectunt ſic, vt Romam ad Limina Apoſtolorum peregrinaretur cum vxore ac liberis; cumque his, abdicato ſæculo, monaſticen profiteretur: & regnum fratri traderet Aiſtulpho.

S. Richardus Rex Angliæ, ad diſciplinam S. Bonifacij formatus, omiſſo regno, tendit Romam, habitumque aſſumit monaſticum profeſſus.

Anno DCCLI. Pipinus exorat *S. Burchardum* Epiſcopum Herbipolenſem, ad Papam ſe conferat, conſulatque regno Franciæ, ſub Hilderico Rege ſtolido periclitanti.

Et Papa ab hoc *transfert regnum in Pipinum.*

Idem ex Epiſcopatu Moguntino facit Archiepiſcopatum, ſeu potius confirmat iam factum *an.* 745.

Anno DCCLII. S. Bonifacius inungit Pipinum in Regem Franciæ; exauctoratum Hildericum detrudit in monaſterium.

Za-

Digitized by Google

Zacharias PP. confert Regibus Franciæ Ius Nominationis.

Anno DCCLIII. Aiſtulphus Rex Longobardorum Romam obſidet, Papæ nullis legationibus flexibilis, potentiâque ſuperior humanâ.

Ergo diuinam ſolicitat Papa, omni Sabbato ducit cum Chriſti & B. Virginis imaginibus, Clero, populoque comitante, frequentes ſupplicationes; quibus vim ſuſtinet tyranni. Interim Pipini implorat auxilium; qui ipſum ad ſeſe inuitat.

Venienti ad tertium lapidem pedes occurrit cum Regina & liberis: ſupplex, humique ſtratus eum excipit; Petentique Papæ, vt SS. Apoſtolorum ac Vrbis eſſe Patronus velit.

Etiam Pipinus ad illud obſequium ſeſe cum iuramento ſolenni deuouet.

Anno DCCLIV. Cum Papæ Stephano III. Pariſijs ad S. Dionyſium Pipinus palatium dediſſet; ex morbo Pontifex deſperabatur.

Inuocato igitur in extremis S. Dionyſio, integrè perſanatur in momento. Protinus idcirco Regem cum Regina ac liberis inungit; *Cantum eccleſiaſticum* à Gallis diſcit perfectiorem, reſtituitque per Italiam; *Canonizat*, ſic petente Pipino, S. Suibertum multis inclitum miraculis; Transfert S. Germanum è ſacello in baſilicam ſummam; idque admonitu ipſius Sancti; nolentis, neque valentis etiam baiulari, niſi ab ſeptennib. pueris.

Interea Pipinus apparat bellum contra Longobardum; ducit in Italiam; primoque conflictu cum paucis deuincit quam plurimos; frangit animos cæterorum; obſeſſum cogit tyrannum ad æquas conditiones accipiendas: Victorque in Galliam reuertit, & Romam Papa; vbi honori S. Dionyſij gratus conſtruit monaſterium Græcorum Græco.

Copronymus hæreticum monachum creat Patriarcham Conſtantinopolitanum; quem cæteri execrantes Monachi, iubentur, vbi vbi degeret, lapidari. Cogit item Pſeudoſynodum, in qua iubet imagines damnari, idola dici; vetat Sanctos appellari ſanctos; minus adorari.

Vocat Stephanum Antiochenum Epiſcopum quem Synodus coarguat; ſed ipſe conuincit omnes, confunditq; defenſor cultus imaginum. Et tamen adulator populus iconoclaſtis acclamat vt victoribus. Verum Papa protinus condemnat pſeudoconcilium totum.

Anno DCCLV. Aiſtulphus iterum cingit obſidione Romam: inuocatus ſub comminatione excommunicationis aduolans Pipinus; obſeſſum in Papia tyrannum ad æquas adigit conditiones. Redditaque pace donat Pontificatui complures vrbes Longobardicas.

Sanctus Bonifacius Friſijs Chriſtum prædicandi licentiam petit ab Papa; ſimulque Sanctum Lullum pro ſeſe relinquit Archiepiſcopum creandum Moguntiæ. Conceſſum vtrumque eſt. Verum dum vadit Confirmationis Sacramentum impenſurus innumeris baptizatis; ecce ad Bortnam fluuium cæditur cum ſocijs.

Digitized by Google

Patricidæ rebantur theſauros ſeſe reperturos; itaque paciſcentes quemadmodum eos inuicem partirentur, ex diſſenſione veniunt ad conflictum, mutuiſque ſeſe mucronibus conficiunt omnes.

In cæde S. Bonifacij librum Euangeliorum manu præferentis, hunc diſſecari medium contigit; neque tamen vel literulam oblædi, aut aboleri. Sepelitur Traiecti. Ipſius vox erat in Concilio Triburienſi: *Antiqui Sacerdotes aurei ſacrificabant in calicibus ligneis; noui ſunt lignei, & ſacrificant in aureis.*

Anno DCCLVI. Aiſtulphus in venatione diuinitus ictu incerti autoris percuſſus perit.

Rachis vero iam diu monachus, deſerto monaſterio, repetit regnum: at Papa, vt apoſtaſiam impediat, regnum tradit Duci Deſiderio, auxilium Eccleſiæ pollicenti.

Anno DCCLVII. Papa diu labores perdente in Copronymo ad ſaniora traducendo, ecce pœnam; Saracenus Oriente toto Chriſtianos exhaurit intolerandis exactionibus; templorum ornamenta diuendit Iudæis; ipſoſque pauperes monachos eſſe iubet capite cenſos.

Econtra Pipinus pluribus victorijs contra Saxones felicitatur:

In Hiſpania Rex Friola, magnus Sacrorum Canonum obſeruator, multas ab hoſtibus aufert victorias.

Anno DCCLX. Caput Sancti Ioannis Baptiſtæ translatum è monaſterio in baſilicam ipſi ſacram mirifice fragrabat, & ſanabat multos.

Pipinus iuſto bello cogit Ducem Aquitaniæ ablata eccleſiis bona reſtituere.

Verum eo ſæpius perfide, reſiliente, & denique diuinitus cæcitate percuſſo, Aquitania traditur Pipino à Papa.

Atquia Pipinus villam Epiſcopatus Laudunenſis ſuo ſub tributo retinebat, in ea pernoctans à S. Remigio apparente, increpitumque dirè flagellante, punitur.

Idcirco protinus cum febri, & vibicibus, à villa recedit,

An. DCCLXII. Copronymus edicto cauet, neu quiſquam ſuſcipere Monaſticen auſit; ſimul ſæue perſequitur monachos; inprimis S. Stephanum nouâ ſtrophâ trahit in calumniam, & exilium.

Subornarat Sycophantam, qui à Stephano in monachum attonderetur: de quo publicum luctum præſeferebat, ad populum oratione conqueſtus; demum ad Deũ in preces verſus orat pro reditu amici; & quaſi à Deo inſtinctus vaticinatur, continuò rediturum ad ſeſe amicum, (miſerat iam qui raptum è monaſterio adduceret.) Quo aduentante vates creditur, id quod nomen affectarat; cultu illum monaſtico exuit palam, induitque militari, gaudens acclamatione populari; *tolle Stephanum, tolle monachos.*

An. DCCLXIV. Paulus Papa complura Sanctorum corpora in ſuburbanis, per Longobardos vaſtatis, eruta religioſe tranſtulit in Vrbem: cum Pipino igitur petente quædam ex Vrbe translata ſunt in Gallias regiâ pompâ.

Nimi-

Nimirum, quos Oriens Sanctos perſequebatur, colit impenſius Occidens.

An. DCCLXV. Imperator reuocat ab exilio S. Stephanum, quod miraculis Sacrarum cultum imaginum comprobaret.

Nam cæco preces, pro ſui relumina tione ab eo petenti, ait; Si habes fidem Dei, eiuſque imaginem colis, reſpice. Et reſpexit videns.

Idem prænobilem puerum, ab dæmone inſeſſum, fuſis ante Chriſti & B. Virginis imagines precibus ſolis, ab inſeſſore genio liberauit.

Idem militem ex gibbo incuruum, imaginem ex iuſſu veneratum reſtituit rectum.

Id quod dum prædicat commilitonibus vt idololatra accuſatus traditur Copronymo.

A quo victus blandicijs execratur imagines.

In præmium Centurio factus additum ſibi in equum conſcenſurus ab hoc deijcitur humi, pedibusq; furentis obteritur.

Quò efferatior Cæſar Sanctum Stephanum compingit in tetrum carcerem.

An, quærit, *& quo modo pingi S. Trinitas poſſit?*

At ille è veſtigio mendicat obulum, exhibitoque ait: Cuius imago hæc?

Ferreſne proculcari eam?

At tu Chriſti, ac Deiparæ conculcas imagines ſacras; quid peccem ego tuam peſſundans?

Simulque peſſundabat. In carcerem abreptus ait: Hæc requies mea in ſæculum, &c.

Tyrannus edicto iubet ab omnibus toto imperio excipi iuramentum de non colendis imaginibus; detrectanteſque varijs tormentis enecari.

Anno DCCLXVI. Imperator cogit monachos ſingulos ſingulas monachas ad manum ducere per Hyppodromum; & ecce vindictam: Claſſis eius magna diſperijt eodem temporis articulo per ſæuam tempeſtatem. Idem circumferri Lipſana reliquiarum curat in ludibrium.

Chalcedone S. Euphemiæ reliquiæ flammis exuri à Perſis nequierunt in arca lignea conditæ: tempore Heraclij Conſtantinopolim translatæ & dium ſpirarunt odorem, & emanabant vnguentum ſalutare.

Iam vero ab Copronymo in altum proiectæ procul ad nauigantium proras adnatans arca recipitur; continuò receptam lux circũſtat, daturque Epiſcopo in Lemno inſula: cui apparens S. Euphemia diſſuadet iſthic ſeſe detineri, ſed vrbi Bizantinæ deberi. Interim feruet perſecutio iconoclaſtica, quæ illuſtri multos coronat martyrio, cum non raro miraculo.

Anno DCCLXVII. Sedes Rom. vacat mortuo Paulo: quòd Dux Nepeſinus fratrem ſuum laicum Conſtantinum intruſiſſet, & Præneſtinum Epiſcopum coegiſſet ad inaugurationem intruſi.

Cuius tamen dextera haud multò poſt exaruit, vt indigno impoſita.

S. Stephano carcerem pſalmorum con-

concentu in monaſterium vertente, fugiens Copronymus eum capite plectit; lictor ipſo in ictu à dæmone arreptus cum furia exhalat animam, &c.

Anno DCCLIX. Antipapâ fugato Clerus eligit Stephanum III. ſimul decernit, ex ſolo Cardinalium Collegio Papam eligi oportere intruſionib. cauendis.

Anno DCCLXX. In Concilio Wormatienſi præſentem Carolum Magnum exorarunt Patres, ne Clerus ad bellum ineundum, nec ad exactiones cogeretur; ſed ſolis intentior Diuinis vacaret.

Recitat idem ſolennem formulam Offertorij iſtam: *Facit ſcripturam de ipſis rebus, quas DEO dat, & eam ſupra altare tenens dicit; Offero Deo, & dedico omnes res, quæ in hac chartula tenentur inſertæ, pro remiſſione peccatorum meorum, ac parentum, & filiorum. &c. ad ſeruiendum ex his Deo in Sacrificiis, Miſſarumque ſolenniis, orationibus, luminarijs, pauperum ac Clericorum alimonijs, & cæteris diuinis cultibus, atque illius Eccleſiæ vtilitatibus.*

Si quis eas inde, (quod fieri nullatenus credo) abſtulerit; ſub pœna ſacrilegij ex hoc Domino Deo, cui eas offero atque dedico, ſtrictiſsimas reddat rationes.

Copronymus omnes toto Oriente monachos monachaſq; contrahit Conſtantinopolim edicit ipſe: Qui nobis obedire volet, candidâ ſe amiciat; hac hora vxorē ducat; aut cœcatus exulet. Deficiuntque multi.

Anno DCCLXXI. Continuò monaſteria ſubhaſtat, libros monaſticos, ſiplanaque ſacra dat rogo.

Carolus Magnus anno 770. ducit Berbam Deſiderij Longobardorū Regis filiam, repugnante Papa, ac anathema fulminante: at hoc eam anno repudiat, cum graui ſcandalo Imperij & orbis.

Ea verò fit monacha Corbeiæ, & vitâ miraculiſque Sancta.

Reliquiæ S. Huberti, ſexto decimo poſt obitum anno, eleuantur, corpore integro, abſque vllo vitio; ſituue, ac mirificè fragrāte: ijs rite adoratis, ornatiſq; flens Carolomannus diem obit.

An. DCCLXXII. Deſiderius omni vi petit Papam, vrbeſque Romanas rapit: Carolo interim Saxones præliis multis atterente.

Aliquando exercitus eius in longa ſiccitate laborabat ſiti; nec deſiſtebat tamen ab idoli demolitione; & ecce, de repentè torrens quæ ebullit tam diu, donec idolum cum fano euertiſſent iā refocillati.

An. DCCLXXIII. Deſiderius ad iteratam Vrbis obſidionem ducturus exercitum, ſpernit quidem & dehortantem, & deprecantem Papam: at telum excommunicationis intentantem fugit.

Mittit ad Carolum, mentiens ſe omnia reſtituiſſe Papæ: at inuocatus in auxilium Carolus adeſt; ſolo nominis terrore fugat Longobardos; vrbeſq; pontificias reciperat.

An. DCCLXXIV. Carolus, exercitu ſuo Papiam ac Deſiderium obſidēte, Romam init Paſcha celebraturus.

Venienti occurrit cum Clero Pontifex, ſcholaſticellis ramos præferentib. cum cantu. &c.

Carolus pedes S. Petri gradus ſcandens,

dens,ſingulos exoſculatur;& expleta oratione, licentiam petit Vrbis ineundæ: Veteres Donationes S. Petro factas confirmat;additque pares;quas & conſcriptas offert in ara more maiorum. Interim coactum morbo Ticinum dedi facit DEVS Carolo; qui Deſiderium abducit captiuum in Franciam.

Sigebertus,conditor Chronologiæ, finxit in gratiam Henrici Imperatoris ſchiſmatici;quod hic prætendebat;iam Papam in Synodo Romana Carolo contuliſſe IVS INVESTITVRÆ;idemque ex ipſo deſcripſit Gratianus.

Verum,anguſto tempore, quo Romæ Carolus egit, Vniuerſale nequijt Concilium cogi.

2. Deinde; Eginhardus, Caroli Secretarius,in huius vita negat eum quintùm iuiſſe Romam.

3. Adhæc, Carolus omnes Inueſtituras & Electiones fieri per Clerum mandauit,diſt.63.q.34.

4. Denique id ætatis nec vel nomen *Inueſtituræ* notum erat.

5. Legati Ludouici ne quidem admiſſi fuerunt ad electionem Adriani II.&c. Ergo fingitur.

ANNO DCCLXXV. Copronymus incurabili morbo anthracis in cruribus à Deo percuſſus febri ignota æſtuabat eiulans: *Viuens igni ſum inextinguibili traditus, iuſſique iam Sanct. Deiparam Virginem,Sanctoſque coli.*

Sicque extinctus perijt;qui viuus dæmonibus ſacrificauit; Caballinus cognominatus , quod ſe ſuoſque oblini ſtercore equino delectatus fuerit.

Eius filia Anthuſa, fit monacha, & Sancta: filius Leo IV. Imperator, & pietatis ſimulator donec tenere ſe omnia tuta putaret.

In Anglia Offa Rex Merciorum, Orientalium Saxonum, in partem ſatisfactionis pro peccatis ſuis facit deuouetque *Regnum* ſuum Eccleſiæ Romanæ *Tributarium* ſic, vt è ſingulis ædibus quoquo anno nummus penderetur; Et Erfordianam Eccleſiam ditat.

ANNO DCCLXXVI. Rebellantes Papæ Longobardos in Italia ocyus aduolans Carolus cum copijs venit; vidit; vicit.

Interim Saxones caſtrum Sigisburgum oppugnaturi , flammeâ ſupra id apparente romphæa, fugitãt diuinitus conterriti; ſeque ipſos mutuis ictibus ad internecionem concidentes delent.

Reliqui Carolo ſuperuenienti ſpondent, ſe fore Chriſtianos.

Inde reuerſus in Franciam Synodo Wormatienſi adeſt; iuxta Concilij decretum iubens bis omni anno celebrari Kalendis Martij & Octobris , Rege Franciæ præſente ; Non Præſidente.

ANNO DCCLXXVII. Carolo iurant Saxones omnes baptizati ;(præter Witakindum, cum ſuis ei piis profugum;) idque Padebornæ in Synodo.

ANNO DCCLXXVIII. Saxones ijdem , ab Witakindo inducti , reſilientes à fide data deſciſcunt; Carolo procul in Hiſpania belligerante; Et verò omnia ad Rhenum vſque deuaſtant;ipſamque VVendam.

Vbi *Ogellus Sancti Suiberti templo ſæ-*

Digitized by Google

pius, at fruſtra, ignem ſubiecit: nam diuinitus identidem extinguebatur: incenſor nihilominus de conatu ſuo dum gloriabunde ſe iactitat, in dicto, in plano corruens frangit ceruicem.

Sepelitur, idque ſæpius; ſed terrâ cadauer vſque reſpuente, & æquatam ſolo foſſam replente.

Quia autem tam horrifico vultu deformatus iacebat, vt nec oculis ferri poſſet, fœtore abominabilis in Rhenum abijcitur.

Amici eius duo Paderbornæ cognito caſu, diram in S. Suibertum vomunt blaſphemiam: dictoque citius alter cæcus, mutus alter effectus ac ſurdus; tacitis vouent animis, ſeſe S. Suiberto Ecclesiã inſtauraturos, ſi vel à diris cruciatibus liberarentur; quos præter dictas plagas perpetiebantur.

Conceptum ecce votum vtrique reſtituit ſanitatem.

Anno DCCLXXIX. Carolus ducit in rebellem Saxoniam; incruentoque bello fugientes, acceptis obſidibus, recipit in fidem; ſubactâ iam Saxoniâ & Weſtphaliâ.

Hoſce per annos Carolus *legendi, pſallendique diſciplinam* emendauit. Eius monitu quidã Archiepiſcopi explanarunt *ſacrorum veſtimentorum ſignificationes*: Vſuardus Monachus *Martyrologium*, poſt Sancti Hieronymi, Beda, Flori labores, diſpoſuit: Hadrianus Papa *Antiphonarium & Reſponſorium* elaborauit:

Alcuinus *libros de Diuinis officijs* elucubrauit; & *Sancta Biblia* à mendis Scribentium emaculauit: Tanti Carolum fecit in ſcientia, vt interrogaret ex eo; *Cur Dominicæ dicerentur ſeptuageſima, Sexageſima, &c.*

Orta hæreſis in Scotia eſt, *Confeſſionem Deo tantum, non Sacerdoti faciendam.*

Eam refutauit Albinus perdoctè, ac ſolidè.

Ad Alcuina, iam ſunt correcta *Biblia Clementina.*

Anno DCCLXXX. Leo ſuã prodit hæreſim, dum duas icunculas ſub Auguſtæ puluinari conditas reperit.

Eas n. ritè colebat Irena: quã is acerbe obiurgat, licet negantem ſcire ſe, quemadmodum iſthuc veniſſet. Ille ergo aulicos fidiculis examinat, torquet, alios etiam enecat.

Leo carbunculorum amantior, coronam carbunculinam, ex templo raptã, gerens, febri & carbunculis in capite natis exæſtuans perit.

Irene piiſſima cura decenni filio Cõſtantino imperat; cõiuratos in eum capite minuit; Cæſares, germani Leonis, tonſos cogit eſſe Clericos & Sacerdotio inaugurari: Coronam carbunculinam reſtituit eccleſiæ: Profeſſionem Monaſtices, iam diu vetitam, eſſe cuique liberam iuſſit.

Carolus cum Hildegarde Regina tendit in Saxoniam, iam penitus ſubactam, certa eccleſiis erigendis loca deſignaturus: inde Romam peregrinationem obiturus, agendis Deo gratijs pro ſubacta gente tanta ſub dulce iugum Chriſti: pariter vt cum Pontifice pertractet de Epiſcopatibus per vtramque Saxoniam conſtituendis.

Anno DCCLXXXI. Init iter Romam peregrinus Carolus, affert, offertque Eccleſiis regiæ munificentiæ

Digitized by Google

tiæ dona; quin ipſum filium Pipinum offert Papæ baptizandem.

Pontifex verò etiam & hunc, Longobardis, & Ludouicum Aquitanis in Reges inungit.

ANNO DCCLXXXII. Ioannicio Duci Copronymi iconoclaſtæ, per Olympum ducens exercitum, ex deſertis occurrens eremita ait: Fili, ſi magnum tibi ſit Chriſtianum eſſe, cur Chriſti deſpicis imaginem?

Ican' in te virtus tanta erit, fruſtranea?

Attonitus ille, proſtratuſque petit veniam errati; virumque animumque induit alium, & duram pœnitentiam in omnem vitam.

Carolus è facientibus iam ſæpe defectionem Saxonibus delecta dena factioſorum millia, præſertim Albim accolentium, educit, ac per Galliam, Germaniamque diſpergit.

Atque ita munitam pace firma *Saxoniam vniuerſam offert S. Petro Romæ vectigalem*; quod ipſius eam ope atque patrocinio ſe perdomuiſſe profiteretur.

Indicto igitur cuique domui vno nummo annuo, quotannis Romæ S. Petro mille ducentæ argenti libræ pendebantur.

Pari pacto & Galliam totam S. Petro ſubiecit tributariam.

ANNO DCCLXXXIII. Weſtphalis, arma infeſta Carolo iuniori, Caroli filio, inferentibus, commilitare coactus præporens quidam Dux Bruno Chriſtianus, vouet ſe quotidie Orationem Dominicam & Angelicam Salutationem, ſemel minimum, in honorem S. Suiberti oraturum, morti ſuæ felicitandæ.

In conflictu lancea ſternitur, pro mortuo relictus; equis inſuper peſſundatus ac obtritus, non moritur; opem interea tacitus Sancti Suiberti implorans.

Franci victores lucem cœlo iſthuc deſcendere conſpicati, rem propius explorant: ignotus & exanguis ſeruationis ſuæ votum memorat, Caroloque ſiſtitur.

Donatus libertate ac vita, ſanitatem recipit; VVerdæque in famulitio vitæ reliquum expleuit.

ANNO DCCLXXXIV. Paulus Patriarcha Conſtantinopolitanus, abdicato Epiſcopatu, init monaſterium Flori, ad pœnitentiam, habitu monaſtico ſuſcepto.

Ad ægram corpore viſitantes Imperator cum matre, facti cauſam percunctantur:

Heu, inquit, *inuitus licet Epiſcopus ego creatus, Silui Veritatem Sacerdos, adque Iconomachiam diſſimulaui.*

Dixit; *&* Vixit.

Territus Auguſtus, edicto licentiam dat protiuus diſputandi de imaginum cultu.

Taraſium nominat Patriarcham, etſi laicum, at Catholicum: qui cunctatus diu conſentit demum ea conditione; ſi indicto Generali Concilio ſuper imaginum cultu ſtatuatur; & pax reddatur Eccleſiæ.

Fit vtrumque. Conſtantinus teſtatur palam abolitæ iconomachiæ triumphum deberi Taraſio, ſub Papa Hadriano.

Porro, inde luxum veſtium in Clero corrigit Taraſius; in Paſchate pauperibus ad menſam miniſtrat.

Saracenus, etſi diriſſimus Chriſtianorum perſecutur, Carolo Magno tamen, ad Domini ſepulcrum peregrinãti, donat idipſum vltro nil rogatus.

ANNO DCCLXXXV. Imperator demiſſe ſcribit ad Papam pro Taraſio confirmando; proque indicendo Concilio Taraſius; qui & ſuam fidei Confeſſionem ſubmiſit eidem.

Saxones reliqui ſe dedunt, ſubduntque colla Chriſto, Duce VVitikindo.

Qui in Paſchate clam inter mendicabula aſſidens in templi veſtibulo, quid ageret Imperator, dum explorati ſub Miſſa ad S. Hoſtiæ eleuationem miraculo ſpecioſulum conſpicatur in ea puellum; eundemque deinde in diſpenſatione Sacræ Synaxios his triſtem, tantumque illis dari ſumendum! Quo motus ſe prodit, traditque Carolo, datâ humanâ Carolo, acceptaque Chriſtiana à Deo eiuſque miniſtris, Fide, catechiſanti obaudiens S. Herimberto.

ANNO DCCLXXXVI. SYNODVS VII. GENERALIS, in cauſa imaginum cœpta Conſtantinopoli, per Iconoclaſtarum irruptionem diſturbata; ſuaſu Imperatoris differtur in AN. DCCLXXXVII. Quo Nicææ habetur ab CCCL. Epiſcopis Orthodoxis; lapſique Epiſcopi in Eccleſiæ Romanæ Communionem recepti reconciliantur pœnitentes.

In Seſſione ſexta multis probatur cultus imaginum: in cæteris ex hiſtoria Sancti Athanaſii iſta: Beryti ædiculam conduxerat habitandam Chriſtianus; ex qua in amplius emigrans domicilium, obliuione reliquit Crucifixum; ſucceſſorique iudæo cedit domum: qui eam incolens nil aduertit Crucifixum prius, quam aſſeſſor conuiua ei demonſtraſſet.

Hic apud Recutitos accuſat hoſpitem; aduolantes Rabbini fratrem excommunicant; Crucifixo, ceu maiores Chriſto, illudunt ſputis, plagis, blaſphemijs, ac demum crucifixione.

Ad ictum lanceæ iconis latus it ſanguine & aqua: ſacrilegi conterriti licet, tamen in probum ex eo perungunt paralyticum, iterumque cæcos pluresque affectos: & ecce perſanabantur momento vniuerſi.

Fit fama vrbe tota, morbidorumque concurſus; & votis ſinguli damnantur conſanati.

Iudæi ad Epiſcopum confugi Chriſtum profitentur.

Contigit iſtud, quando hæretici vnam ſolam Chriſti imaginem in Euchariſtia ſeſe venerari iactitabant; & cæterarum nullam.

Ecce *Sacramentarios*. Nam *Euchariſtia eſt vere verum Corpus Chriſti, Dei & Hominis viri; Non imago* ſolum. Et vero iſtud in Concilio ſic ſtabilitur:

Quia, *Qui ex Patre, Filioque procedit*, recte creditur. At Iconomachi ita dicendum pertendebant;

Qui ex Patre PER Filium procedit, vti imaginem Patris, non vt ſubſtantiam coæqualem.

Ibi-

Digitized by Google

Ibidem ſancitur, *Non eſſe Principum ſecularium Eligere, nominare, aut dare Epiſcopos. &c.* Denique in Menologium referunt Patres, *Annuam eſſe memoriam celebrandam damnatæ profligatæque iconomachiæ.*

Carolus, ad Beneuentanum Ducem Longobardorum, vnum reliquum, extirpandum ducit Romam copias. Vbi dum Paſcha celebrat, Gallos inter & Romanos ortam contentionem ſæuam, *vtri melius canerent*, ſic definit: *Dicite, puriorne fons, an riuuli?* Gallis *Fontem* acclamantibus infert: Ergo *reuertamur Galli ad fontem Gregorianum.* Simul orat à Pontifice dari ſibi gnaros Gregoriani cantus, qui eundem per Gallias docerent; vbi & ſcholas excitat Cantuales. E contra Galli docent Romanos canere organis.

Hinc Adrianus Papa vel compoſuit, vel reformauit *Antiphonarium.* Diuerſitas tamen Cantus Eccleſiaſtici inde nata videtur, quod S. Gregorius S. Auguſtino licentiam fecerit vtendi cãtu, quẽ in quoquo in loco reperiſſet vſitatum ac bonum.

ANNO DCCLXXXIIX. Carolus deuictor Hunnorum octenni bello, orbis vtriuſque potentum, Bremenſem fundat Epiſcopatum, accepto Româ Epiſcopo S. Willehado, vita & miraculis inclyto.

AN. DCCLXXXIX. Laicis in Gallia Epiſcopia & Monaſteria in priuatos vſus diſtrahentibus, edicit: *Quia iuxta Patrum Traditionem nouimus Res eccleſiæ vota eſſe fidelium, pretia peccatorum, & Patrimonia pauperum; cuiq; ea conſeruare, ſed & conferre optamus.* &c.

Ideo diuidi prohibet, &c. Conquerentibus de monaſteriorum opulentia, cum interim omnia bellis exhaurirentur; negat ſe vllius facultates minuere, aut grauare poſſe, velle, aut debere.

AN. DCCXCI. In Hiſpanijs Rex *Alfonſus Caſtus*, ſuo Gallæciæ regno reſtituitur; Sic dictus, quod cum Berta vxore, Caroli Magni ſorore, viueret in Rato ſolum, non Conſummato, matrimonio. Auri maſſam, gemmas coram ſe habens idem deſtinat ad Crucifixum fabrefaciẽdum, Redeũdi à Miſſæ officio ſe obuios forte ferunt, qui aurifabros ſe profitebantur: erant autem Angeli, euentu teſte. Aurum eis, gemmaſq; credit, domumque tribuit, in qua laborent. Prandenti venit in mentem, Itane credis ignotis? Mittit, qui, quid agant, explorent; ecce relucet domus. Rex hoc audito aduolat; ad lucem ſtupet, crucem videt abſolutam, artifices nuſquam. Accerſitus clerus radiantem defert in Saluatoris templum. In ſtipite crucis inciſum viſebatur: *Hoc ſigno vincitur inimicus; hoc ſigno tuetur pius.*

Quo animoſior.

ANNO DCCXCIII. audito, quod Mauris tributi nomine Virginum pudicitia Hiſpanicarum proſtitueretur; vindex arma rapit, cum paucis cædit, vincit, profugat Saracenorum ſeptuaginta millia: Deoque gratus vindici templum Saluatoris collocat Oueti.

Carolus item Saracenis pyratis deuictis in tropæum ponit & S. Cruci baſilicam, & S. Petro monaſterium apud Arelatem: cui in valuis ita:

Si CHRISTVS eſt DEVS, *& Petrus quoq; Clauiger eius;*

Iam, niſi per Petrum nemo videbit eum.

ANNO DCCXCIV. Felix Vrgelitanus, & Elipandus Toletanus ſuſcitant Neſtorianiſmum, Duos eſſe Dei Filios; unum Deitatis, alterum Humanitatis: Huc inducere Carolum attentantes, ille Concilium Francofurti viget cogi: vbi ſuam ipſe in libello conſcripſit, obtulitque Synodo *Regulam Fidei eſſe Euangelia, Epiſtolas Apoſtolorum & Pontificum Roman. ac Sanctos Patres.*

Hadrianus Papa anathematizat Felicem & Elipandum: Synodus vero *Aliquid* duntaxat reijcit, *non totum* Concilium Nicænum VII. Legati tamen Romani aſpernationis ſententiæ reclamarunt. Et Papa repudiauit eandem: Et Epiſcopi congregati, ipſeque Carolus relatione falſi fuerunt decepti à factioſis imaginum oſoribus; quaſi Nicææ ſtatutum fuiſſet, *Vt par honor Imaginibus, ac Deo tribueretur*: Item, *Sanctum Gregorium reieciſſe cultum imaginum.*

Quæ ſingula

AN. DCCXCV. refutat Hadrianus Papa vitamque finit, Carolo defletus acerbe. Conſtātinus legitima repudiatâ, ductâq; aliâ excōmunicatur: qui deuitantes eum monachos diflagellari curat, alioſq; deportari. Scandalo populus occlamauit.

ANNO DCCXCVI. Irene *anno* 780. viduata Leone, cum ſolo Conſtantino filio capeſſit imperium; coniuratos in te plectit, Cæſares tondet in clericos, ſibi firmat Imperium, rite colit imagines; *Anno* 788. Perſuadet filio, deſponſatam ſibi filiam Caroli repudiaret: qua cauſa Carolus exercitum Conſtantini iuſto bello fundit, fugatque.

Anno 789. Irene comperto filium ſibi ſoli meditari imperium, ipſa excluſa ac relegata; complices eius cædit hos, deportat iſtos. *An.* 791. Conſtantinus patruos exoculat cupidine regni, tutaque timet: conniuet Irene. At *anno* 796. inſidias ſtruit filio, quæ mox ſortiuntur euentum.

AN. DCCXCVII. Vt imperaret ſola, prehenſum filium excæcat, eodem die, quo ante quinquennium ſuos ipſe cæcarat amicos. Eodē tempore cōtigit ſolem obtenebrari ſolito obſcurius: ſimulque mortuo Copronymo ſtemma eius emori totum: exuleſque monachos reuocari.

ANNO DCCXCIX. Hadriani nepotes Primicerius & ſacellarius Clerici, quod ambiti Pontificatus ſpe cecidiſſent, odio Leonis, in Litania Maiore procedentis, improuiſam in eum faciunt irruptionem, diffugiente populo inermi: inſonti Papæ & oculos, & linguam euellunt, trahunt, verſant, fuſtuarioque contuſum ante aram in monaſterio Sancti Proſani relinquunt, prius ibidem carceri concluſum. Hinc dum noctu in ſecretiora abduceretur, populi metu eum erepturi; ecce diuinitus ac protinus & oculos recipit, & linguam: ſimul cum armatis ſuperuenit eius Cubicularius Albinus, vi eripit vinctum corpore non oculis, non lingua; adeo clara laudes Deo grateſque concinebat.

Ade-

Aderāt tum forte Romæ Legati Caroli;ſecum hi Papam abducunt Spolletum;indeque porro cum confluentibus ad eum vndique Epiſcopis contendit ad Carolum; qui procul ei cum hymnis,feſtaque pompa occurrit,&aliquandiu honorifice detinuit conſecrantem Paderbornæ aram,cui reliquias S. Stephani, ex vrbe ſecum allatas, incluſit. Interea calumnijs eum apud Carolum petunt inuidi;quibus diluendis, Romā ſtipatus Epiſcoporum comitatu reuertitur:Hic quanto Cleri,populique cum plauſu fuerit exceptus, dicere vix eſt; nemo non erat,qui in celebrantis Miſſa communicare nollet,cognita cauſa malefici in Franciam relegantur, Leone pro ijs deprecante.

Patriarcha Ieroſolymitanus ab Saracenis oppreſſus miſit S. Sepulchri claues in Franciam ad Carolum; qui per totum Occidentem indicit communem Collectam pro Ieroſolymitanis oppreſſis.

An.DCCC. Carolus ducit Romam, pacis turbatoribus comprimendis. Hic in Synodo edicitur: Qui habuerit quicquam aduerſus Papam, ſecure proferat in medium. Nullo ſe offerente accuſatore, Leo Papa in S. Petri baſilica, proferens manu S. Biblia, ex vmbone iuramēto ſe purgat. Synodus enim ſolenniter fuerat proteſtata, ſe non poſſe, nec alium, iudicare Papam.

Inde in Natiuitate Chriſti Papa in S. Petri,nil tale præſcientem *Carolum Magnum coronat imperatorem*, acclamantibus Romanis Avgvstvm inungit;itē q; filium eius Ludouicum in Regem. At Carolus iuramentum concepit in hæc verba: *In nomine Chriſti Spondeo Imperator coram Deo & S. Petro me Protectorem ac Defenſorem fore huius S. Ro. Eccleſiæ, prout ſciero & potuero, diuino fultus adiutorio.*

Ecce, in Occidentem ex Oriente Translatvm Imperivm.

Nimirum id ita & *Potuit, & debuit Papa*, Pater vnus orbis Chriſtiani. *Potuit* iure, ex poteſtate illius per quem Reges regnant,&qui regnum de gente in gentem trāsfert. Neq; minore pollere Noui Teſtamenti ſacerdotes ſummis poteſtate voluit Chriſtus, quam Myſtæ Aaronis. E quibus Samuel Saulem, hocque reprobato Dauidem inunxit: Elias & Eliſæus ab Achab in Iehu, ac rurſus in Ioiada regnum tranſtulerunt.&c. *Debuit*; Quia ingrata Græcia toties adeo peccauit in Eccleſiam, toties Italiam & Occidentem cruentauit: toties Imperium ſubiecit Auaris, Hunnis, Gothis, Oſtrogothis, Mauris, Saracenis, Lōgobardis. At Carolus toties & tot hoſtes triumphauit, Eccleſiam, Imperium conſeruauit, auxit, illuſtrauit; vt meruerit idem, ſi quisquam. Qua de Translatione conſule Bellarminum.

ERGO.

ERGO:

1. Dic age; Quæ ſincera FIDES hoc conſtitit AEVO VIII?
   At SIC PAPISTIS RESſtat ROMANA, FIDESQVE:
   Non SIC REM ſeruat Luthero-caluiniſta, FIDEMQVE.
2. IVRE SVO Proprio Papa, atque Eccleſia gaudent:
   Quis quid Ei AVGVSTVS proprio de iure remiſit?
3. ANTI ne CHRISTVS erat quiſquam hoc ROM. in Aeuo VIII?

SÆ-

SÆCVLVM NONVM SEPTICO-GERMANICVM.

PONTIFICVM ROMANORVM CONTINVATA SVCCESSIO.

99. LEo III. *anno* 804. Mantuæ de reperto ibi ſanguine Chriſti, qui è Latere manarat, cognoſcit; retertque Carolo, & peragrat cum eo Germaniam, Canonizat S. Suibertum Anno 816. viuere deſijt magnus ornator eccleſiarum. Sedit annis 20. Men. 5.

100. STEPHANVS V. Romanus creatur *an.* 816. coronat Ludouicum Pium Imp. occidentis. Moritur *an.* 817. Sedit menſ. 7. dies 3.

101. PASCHALIS I. creatur *an.* 817. *an.* 818. per Legatos in Orientem damnat Iconoclaſtas. *Ann.* 821. inuenit reliquias S. Ceciliæ & plurium. *Anno* 823. Lotharium coronat Imp. Occident. *anno* 824. ſe purgat de homicidio: & moritur. Sedit an. 7. Menſib 3.

102. EVGENIVS II. Romanus creatur *anno* 824. *anno* 825. conflatum contra eum Schiſma ſopit Lotharius. Conſultus à Ludouico de cultu imaginum decernit. Moritur *anno* 826. Sedit annis 3. Men. 2.

103. VALENTINVS Romanus ſedit dies 40. obit dyſenteria.

104. GREGORIVS IV. Romanus creatur *anno* 827. inuictiſſimus. *Anno* 829. Sancti Gregorij Ma. reliquias recondit in Sancti Petri æde. *Anno* 833. Pacem inter Ludouicum & filios componere

mittitur incaſſum. *An.*835. Feſtum omniũ Sanctorũ vbiq; celebrari inſtituit. Moritur *an.*844. Sedit an. *6.*

105. SERGIVS II. Romanus creatur *an.*844. Ludouicum coronat in Regem Longobardorum *ann.*847. & moritur. Sedit an. 3. Men. 1.

106. LEO IV. Rom. creatur *an.* 847. & reſiſtit Imperatori, arroganti ſibi Cõfirmationem Papæ. Baſiliſcum ſuis precibus Romæ extinguit. Moritur *an.*855. Sedit an. 8. Men. 3. Papiſſa Ioanna VIII. fingitur huic ſucceſſiſſe.

107. BENEDICTVS III. Rom. creatur *an.*855. inuitus. Moritur *anno* 858. Sedit an. 1. Men. *6.*

108. S. NICOLAVS I. Ro. creatur *an.* 858. cui Ludouicus officium ſtratoris exhibet. Photiũ ſchiſmatis condẽnat. Aduerſis & calumnijs pulſatus multis euaſit innocuus. Gratianus eius decreta cõplura collegit. Obijt *an.*868. Sedit an. 9. Mẽ. *6.* viſus eſt, in cœlũ receptus vna cũ S. Gregorio Mag. apparuiſſe.

109. HADR. II. Ro. creatur *an.*868. Is adhuc Presbyter dabat Equeſtri ſuo 40. nũmos, è Pręſentia acceptos, quos inter plurimos diſtribueret peregrinos; illo cauſante nec tertiæ parti ſufficere; iubet, Tu vero etiam ſingulis nũmos da ternos: dat; nec deficiunt; quin & ſuperant. Mandat regnũ Franciæ cõſeruari Lothario, vt hæredi paterno. *Anno* 869. Photium & aſſeclas damnat; iubetq; cogi Concilium Generale VIII. in Oriẽte. *An.* 871. Excommunicationem comminatur Carolo Caluo ob vſurpationẽ regni Lotharij. Moritur *ann.*872. Sedit an. 4 Men. 10.

110. IOAN. VIII. creatur. *an.*872. *A.*873. abſoluit Ludou. ab iuramento per vim præſtito. *A.*875. Carolum Caluum creat Imp. & confirmat *an.*876. *An.*877. pacẽ à Saracenis redimit. *A.*878. Roma à tyrãnis occupata ſecedit in Gallias. In Trecenſi Cõcilio petit Principũ auxilia pro Eccleſia. Ludouicum III. coronat Imp. *An.*879. Photium recipit in Cõmunionẽ Eccleſiæ, cum & huius damno, & ſuo probro. Et *an.*880. eã reſtitutionem adprobat. At cognitis verſutijs eiꝰ ipſũ ac pſeudoſynodũ eiꝰ anathemate ferit, ac ſectatores. Tyrãnos pœnitẽtes abſoluit. *An.*881. Carolũ Craſſum coronat Imp. Moritur *an.*882. Sedit an. 10.

111. S. MARINVS creatur *an.* 882. Legatus fuit Papæ ad cogẽdum Con. Generalẽ, plurimaq; pertulit ob damnatũ Photium. Moritur Papa *an.* 884. Sedit an. 1. Dies 20.

112 HADRIANVS III. Roman. creatur *an.*884. damnatq; Photium ſchiſmaticum: ideoq; oneratur calumnijs ab Baſilio Imp. ac moritur *anno* 885. Sedit an. 1. Men. 3.

113. S. STEPH. VI. Rom. creatur *anno* 885. Literis ad Baſiliũ Imp. defendit ſuorũ prædeceſſorũ acta cõtra Photiũ. *An.* 890. decernit contra maleficos, moritur *an.*891. Sedit annos 6.

114. S. FORMOSVS Portuenſis Epiſcopus *an.*866. in Bulgariam ablegatus prædicat Chriſtum barbaris. *Ann.*883. vrbe eiectum à Ioanne Papa quod acrius reſiſteret Photio; à S. Marino reſtituitur. *An.*891. creatur Papa; etſi criminibus ei, ſed falſo, afflictis. *An.*892. Inuidiam Principũ incurrit ob Widonem coronatum Imp. *An.*893. Widonis tamẽ filium Lambertum vngit in Imperatorem;

rem:& laborat pro pace Franciæ. *Anno* 896. A Romanis dire exagitatus, Arnulphum vindicem ſuum coronat Imperatorem: & moritur. Eius corpus *ann.* 897. impie tractatur à pſeudopapa. Sed eius innocentiam Deus teſtatur miraculis. Sedit annis 6.

115. STEPHANVS VII. Romanus creator *anno* 897. Sedit annis 4. confirmatus à Clero Rom. ſed ſtrangulatur in carcere *anno* 900. Vali monſtrum pſeudopapæ. De prædictis ſingulis plura *in Varijs* meis.

IMPERATORVM OCCIDENTIS ACTA IN SÆCVLO IX.

	An. Ch. nati
1. CAROLVS MAGNVS *coronatur; iurat defenſionem Eccleſiæ.*	800
Fert leges pro Eccleſia Rom. & veteres innouat.	801
Monitu Angeli inuenit reliquias: ſcholas vtiq; reſtituit: Florentiã à Gothis euerſam inſtaurat.	802
Pro matrimonio & pace mittit ad Irenen.	803
Bellum cũ Saxonib. finit; & Saxoniam facit tributarium S. Petro.	804
Regnum teſtamento diuidit inter filios, & hos Eccleſiæ Defenſores facit: Imperium relinquit Papa decernendum.	806
Profligat Saracenos.	807
Teſtatur de bonis mobilibus.	812
Ludouicum filium renunciat Imperatorem.	813
Moritur, & inter Sanctos refertur.	814
2. LVDOVICVS PIVS *coronatur Rex.*	806

Reſtituit diſciplinam Eccl. per Gallias & ſtruit multa monaſteria.	807
Creatur Imperator collega Patris.	813
Solus Imperat.	814
Vindicat Hiſp. & Gallos à Saracenis.	815
Vngitur & coronatur à Papa.	817
Exoculat coniuratorem in ſe Bernardum.	817
Comitia celebrat pro pace Principum: Cõfirmat donationes & Immunit. Eccleſiæ.	819
Iniuriam in fratres luit publica pœniten.	823
De cultu imaginum vult Papam decernere.	824
Pariſiis in Concilio fere ſeductus eſt in cultu imaginum; reducitur à Papa.	825
Concilia diuerſa inſtituit pro reform. morum.	828
A Pipini & aliorum conſpiratione liberatur.	830

Conſulit Papam de officio Eccleſiæ. An Ch. nati
Exuitur Imperio à tribus filijs. 831
Reſtituitur. 833
Coercet Lotharium ab infeſtatione Italiæ. 834
Regnum filijs diſtribuit; & Eccleſiæ 836
defenſionem commendat. 838
Perſequitur rebellantem Ludouicum: obit. 840
Petit à Ludouico liberari è purgatorio. 874

3. LOTHARIVS *à patre dicitur Imperator.* 823
Romam miſſus ſchiſma componit: & Conſtituit de Electione Papali. 824
Inſurgit in patrem cum fratribus. 833
Armis fratrum cogitur conciliari patri. 834
Pro monarchia bellans in fratres vincitur regnoq; exuitur. 841
Exuitur Imperio ab iiſdem. 842
Reſtituitur ab iiſdem. 843
Abdicato Imperio fit monachus, & moritur. 855

4. LVDOVICVS II. *Iunior Romam cum exercitu veniens coronatur Rex Longobard.* 844
Romam ducit in cauſa Francorum in Italia. 855
Officium ſtratoris præſtat Nicolao Papæ. 858
Eccleſiam liberat à fratre Carolo, in quem parat bellum, ſed componit pacem. 859
Debellat Saracenos. 866
Baſilio Imp. or. offert filiam in vxorem. 869
Vngitur in Regem Franciæ: contendit cum Baſilio pro titulo Imperatoris Orient. 871
Capitur à Duce per Baſilicum ſubordinato. 872
Abſolutus per Papã à iuramento vi extorto, ducit in Adelgiſum tyrannum. 873
Moritur. 875

5. Carol. caluus *Ludouici pij filius Rex Franciæ, Lothariũ fratrẽ vincit, regnũq; cũ Ludouico fratre partitur.* 842
Northmannos cogitur in regnum recipere. 850
Carolum & Pipinum ſeditioſos coercet. 852
Infeſtatur à fratre Ludouico: queſtus de eo apud Papam ei reconciliatur. 859
Vſurpat ſibi regnum Lotharij 869
Impius in filium Carolomannum. 870
Accipitur à dam. ob conſpirationẽ in patrem. 873
Coronatur Imperator à Papa. 875
Confirmatur in Concilijs per Papã. 876
Inuadens Germaniam vincitur diuinitus à Ludouico: & detrectat ſubuenire Italiæ contra Sar. 876
Bene meretur de literis: veneno tollitur. 877

6. LVDOV. III. *Balbus coronatur Imp. à Ioan.* VIII. *quẽ tuetur, & obit.* 878

7. Carolus craſſus *coronatur à Ioanne.* 881
Auro redimit Germaniã à Northmannis. 882
Repudiat coniugem, repudiatur à ſuis, rerum egeſtate interit. 888

8. Arnulphus *Carolomanni filius Ger. & Gallias affligit vocatis in ſubſidium Hunnis.* 889
A Papa inauguratur, qualiter? 892
Flagitioſus fœdũ ſortitur exitum. 899
Vidonem *alij ponũt pro Arnulpho.*

Imperatores Orientis.

73. NICE-

Anno Christi nati

73. NICEPHORVS *ex patricio fecit ſe acclamari: Irenem captam relegat in Lesbum.* 802

Redimit pacem à Saraceno ingenti tributo. 805

Ducens in Bulgaros indicit 8. *annorum tributum etiam monachus; victor ſpolians vincitur, cæditur capite propoſito, è cranio fit poculum.* 811

74. MICHAEL Curopalata *pius, pacem reddit Monachis.* 811

Victus à Bulgaris acclamato Leone ſponte cedit, fit monachus. 813

75. LEO ARMENVS *Imperat.* 813

Ex Orthodoxo fit per monachum Iconoclaſta: iubet diſputari de cultu imaginum: nolunt Catholici, ob definitionem perſequitur dire illos. 814

Cauet in perſecutione ſæua ne quis fiat martyr: promonetur necis: à Michaelo confoditur. 820

76. MICHAELVS BALBVS *à cæde cruentus hæreticus Iudaizans vngitur Imp.*

Exules tamen orthodoxos reſtituit, Permittit cultum imaginum. 820

Iconomachis fauet contra Catholicos. 823

Legat ad Papam de cultu imaginum. 824

Monialem ducit in vxorem hæreſiarcha. 826

Impie moritur. 829

77. THEOPHILVS *Balbi filius impius.* 829

Dirus perſecutor imaginum nec Auguſtæ parcit: necat plurimos. 832

S. Methudium viuum includit ſepulcro. 835

Vincitur à Saracenis. 834

Vtitur ſatidica 841

In agone conuerſus adorat imaginem: mortui anima liberatur è purgatorio ab vxore. &c. Iuſſerat filium reſtituere imagines. 842

78. MICHAEL III. *reſtituit imagines Feſtumque annuum reſtitutionis inſtituit.* 842

Peruerſus ridet myſteria Chriſti. 854

Matrem detrudit in monaſterium. 855

Calumnioſe egit cum Papis, occiditur à coniuratis Baſilij. 867

79. BASILIVS *Macedo ob occiſum Bardam fit Imperator à Michaele. Reſtituit Ignatium eiecto Photio.* 867

Pænitentiam agit de occiſo Michaele; & Conſtantinum filium adſciſcit in Imperium. 868

Eius humilitas in Conc. VIII. Generali 869

Petit à Papa Bulgariam addi Imperio. 871

Mittit munera ad Ludou. Regem Germ. 872

Remedium contra Photianos petit à Papa. 877

Seductus Photium reſtituit ſuo malo. 878

Luit diuinitus morte Conſtantini. 878

Seducitur iterum contra Papam. 879

Sugillans Papam ab eo confutatur 883

Eximie doctus & liberalis fuit: filium Leonem è carcere vocat ad Imperium, moriturque dyſſenteria. 886

79. LEO VI. *Succedit patri, Photium eijcit. Santabarenum magum exocculat.* 886

In Bulgaros ducit Turcas & Hunnos. 893

Excommunicantem ſe Patriarcham pellit. 901

Concilium Generale Sæculi IX. Papis conſonum.

Vnicum id fuit *Conſtantinopolitanum VIII.* Oecumenicum, anno 869. contra Photium Schiſmaticum

Prouincialia plura.

SS. Patrum, & Scriptorum Concordia ſub Papis Sæculi IX.

S. Nicolaus I. Papa ſedit *an.* 862. ſcripſit plures epiſtolas Decretales; quas Gratianus digeſſit; inprimis de Romana Prærogatiua, nulli iudicabilis vnquam; & ne ſpiritalia attingant Imperatores; nec interſint Concilijs, niſi his defendendis, & ad decreta circa laicos accipienda in executionem. Sicque porro de ſingulis ſtatibus conſtituit.

S. Nicephorus Epiſc. Conſtantinopol. ſcripſit *anno* 811. ad Leonem III. Papam; & Chronicon; & contra Iconomachos. Obijt in exilio *an.* 828.

Vſuardus Monachus Gallus, Alcuini diſcipulus, ſcripſit iuſſu Caroli Magni Martyrologium accuratè. Vixit ſub *annum* 812.

S. Ludgerus Friſius puellus percunctanti, quid totum diem egiſſet, aiebat: *Legi, ſcripſi, compoſui libros.* Te quis docuit talia? DEVS, inquit.

In procinctu contra Saracenos obit. 911

Dein profecit ſub S. Gregorio S. Bonifacij ſucceſſore; & toto quadriennio ſub Alcuino. Dauentriæ parochus eruit fana ethnica; quærenti, nec inuenienti, corpus S. Lebuini, hic apparens eum reddit Zeloſiorem. Witakindo Friſiã depopulante, Romam is confugit; vbi Friſiæ præficitur, donante ei Carolo pagos quinque & inſulam. Conuertit Friſios cum Duce: Nortuegos tentauit fruſtra. Monaſterij Epiſc. pro cæco precari rogatus, annuit, ſi pecc. prius expiare Confeſſione velit: confeſſumq; reluminat. Alium item, dicens: Videas per amorem Dei. Idem furem equorum VVindikindi membratim diſcerptum colligi curauit; orauit; reſuſcitauit; ſanauit. Idem ſuſpendiarium, ſibi petenti negatum, liberauit ſuſpenſum. Precib. multas euertit arbores, vt eſſet locus monaſterio conſtruendo. Innumeris inclytus miraculis VVerdæ requieuit. Acceſſitus aliquando ſæpius ad Carolum Magnum, dum preces perſolueret Deo, venire differens, ait Carolo; *cum maiore Domino mihi ſermo erat, quam ſit Carolus.*

Aponius, Commentator in Cantica, tempore eodem floruit.

Paſchaſius Ralbertus Abbas Corbeienſis, de Euchariſtiæ Veritate, inque Threnos ſcripſit, contra Bertramum Sacramentarium primum. Floruit ſub *annum* 820.

Claudius Scotus, ſub idem tempus fuit magnus in S. Biblia Commentator.

Ionas Epiſc. Aurelianen. pro Imaginibus, S. Cruce, & Peregrinatione egregie diſſeruit, *ſub annum* 830.

S. Theo-

S. Theodorus Studites, mirificus imaginum propugnator contra Imperatorem Leonem, Michaelem. &c. Scripſit ſupra 200. epiſtolas; exilia, carceres, & vltima perpeſſus ab *an.* 814. vſque ad 820. claret miraculis. Moritur *anno* 826.

Amalarius Epiſcopus Treuirenſis ſuos de officijs diuinis libros dedicauit Ludouico Pio Imp. *an.* 830.

Nithardus Caroli Magni filius hiſtoriæ conditor de diſſidio filiorum Ludouici, *ſub an.* 830.

Freculphus monachus S. Benedicti, dein Epiſcopus Lexouienſis, conditor hiſtoriæ ab Orbe Condito vſque ad annum 600. ſub *an.* 830.

Hilduinus Abbas S. Dionyſii petenti Ludouico ſcripſit Areopagitica ſub *an.* 840.

S. Eulogius Epiſc. Toletanus, multa præclara & pro, & de Martyribus ſcripſit in perſecutione Saracenorum per Hiſpaniam, annis 850. 851. Demum & ipſe martyrio conſummauit.

Theodulphus Abbas Floriacenſis, dein Epiſc. Aurelianen. autor hymni Palmarij *Gloria, laus & honor tibi ſit Rex Chriſte. &c.* Floruit *ſub an* 835.

Rabanus Maurus Germanus Abbas Fulden. Epiſcopus Moguntinus creatur *an.* 847. complura Moguntiæ Concilia celebrauit reformandæ clericalis diſciplinæ. Moritur *an.* 856.

Vniuerſam S. Scripturam Commentarijs illuſtrauit.

Strabo Fuldenſis Rabani diſcipulus, autor Gloſſæ Ordinariæ ex Rabani Commentarijs; quam poſteri auctiorem illuſtrarunt.

Moritur *ſub annum* 870.

Haymo Epiſcopus Halberſtadianus, Alcuini diſcipulus; in omnem pene S. Scripturam commentatus eſt. Obijt *an.* 853.

Angelomus Monachus Gallus, ſcripſit in quatuor Regum, & Cantica; Laudat Lotharium, quod dimiſſo Imperio monaſticen ſit profeſſus. Obijt *ſub an.* 860.

Chriſtianus Druthmarus Monachus Gallus, Commentator in Matthæum. Floruit *an.* 860.

VValafridus Strabo Abbas Augiæ. Sub *an.* 850.

Simon Metaphraſtes Vitas Sanctorum conſcripſit oratoriè, digeſſitque per menſes: floruit in Græcia ſub *annum* 850.

Anaſtaſius Bibliothecarius & Abbas Romanus ſcripſit vitas Pontificum à S. Petro vſque ad S. Nicolaum I. aliaq; plura, ſub *an.* 858.

Hincmarus Epiſc. Remenſis, nonnullorum vitas Sanctorum conſcripſit. Obijt *an.* 882.

Ioannes Diaconus Romanus ſcripſit *anno* 873. vitam Sancti Gregorii Magni.

Aimoinus Monachus Gallus contexuit hiſtoriam Franciæ, vſq; ad Ludouicum Pium, *an.* 840.

Ado Viennenſis Epiſc. ſcripſit Chronicum de ſex ætatibus mundi, ab O. C. ad *an.* 879.

Remigius Antiſiodorenſis Monachus multa in Scripturis illuſtrauit.

Similiter & *Ambroſius Ansbertus* Monachus.

FOR-

FORTVNATVS Grandenſis Patriarcha *ſub annum* 812. item EGINHARDVS ſimiliter, qui corpora S. Marcellini & Petri tranſtulit Coloniam *anno* 826.

Dogmata Eccleſiæ Romano-Catholicę, Nouatoribus contraria, in Sęculo IX. Exempli gratia.

I. *Miſſam & Ceremonias eius, iuxta Ritum Romanum conſeruatas*, conſtruit *Amalarius* li. de Diuinis Officijs. *Angelomus. Rabanus* de Inſtit. Cleric. *Hincmarus* in Capitulis. *Strabo* Fortunatus.

II. *Veritatem Corporis & Sanguinis Chriſti in Euchariſtia, & Tranſubſtantiationem* aſſerit *Rabanus* lib. de Sacramento Euchariſtiæ. *Haimo* in 1. Tim. 2.

III. *Baptiſmum, & eius Ceremonias* docet *Hincmarus* ad Hincmarum Laudunenſem. *Haimo* ſuper Aſcenſionem Domini. *Rabanus* epiſtola ad Reghinaldum.

IV. *Confirmationem, Chriſma, & alia Sacramenta* docet *Rabanus* de Inſtitut. Clericorum. *Haimo* ſuper Pſ. 26. *S. Nicolaus* 1. Papa in epiſtola.

V. *Sanctorum inuocationem, Reliquias, Imagines, Feſtiuitates* docet *Haimo* homil. de Virginibus. *Rabanus* lib. 4. cap. 10. de ſermonum proprietate. *Strabus* paſſim ac ſæpe.

VI. *Iuſtificationem, Liberum arbitrium, & Opera bona* docet *Haimo* in c. 1 Malac. [illegible] in Iſaiam. In Hebr. 4. in Pſ. 26. & 13[illegible]. *Rabanus* in epiſt. ad Humbertum. *Angelomus* in 3. Reg. 3. Strabus ſæpe in Gloſſa Ord.

VII. *Pœnitentiam & Confeſſionem Sacramentalem* docet *Rabanus* in Eccleſiaſt. lib. 8. Et in Inſtitut. Cleric. ca. 14. 16. 30. Et lib. de modo Pœnitentiæ.

VIII. *Primatum Petri, & Rom. Pontificis* docet *Hincmarus* ad Hincmarum Laudunenſem. *Photius* Græcus ſchiſmaticus in Noniocanone.

IX. *Suffragia pro defunctis & Purgatorio* docet *Haimo* in 1. Cor. 3. 4. 5. *Rabanus* lib. 8. in Eccleſiaſt. 14. *Photius* in Bibliotheca.

Hæreſiarchę in Sæculo IX. diſſoni Papis.

GLAVDIVS Taurinenſis Epiſcopùs Felicis hæretici, in Conc. Francofordiano damnati, diſcipulus, *negabat eſſe venerandam Crucem Domini, ſepulcra, Reliquias Sanctorum; vtilem eſſe peregrinationem ad limina Apoſtolorum.*

Ita *anno* 825. Refutatur à Iona Aurelian. epiſc. Damnatur ab Eugenio II.

MICHAEL BALBVS Imperator *anno* 820. factus, permiſit reſtitui imagines; & tamen fauit Iconomachis contra Orthodoxos.

An. 826. Sanctimonialem Virginem ducit vxorem.

Impius *negabat Reſurrectionem mortuorum, Sabbatiſſabat, Prophetas irridebat, Negabat eſſe dæmones, Scortationem eſſe peccatum, Iudã proditorẽ inter beatos numerabat. Paſcha celebrari alieno tempore aiebat. Beatos ſcribi, dicique* SANCTOS *vetabat edicto: item literaturam ac ſcholas prohibuit.*

Iurari per ſe, non per Deum, iuſſit.
De SERGIOTIS vide *anno* 810.
De MOECHIANIS *an.* 808.
De GODESCALCO *an.* 848.

VARIA

Teſtimonia Fidei hiſtorica in Sæculo IX.

ANNO DCCCI. Leonis III. 6. CAROLI MAGNI Imperatoris 1. Papa Symbolum Apoſtolorum in ſcuto argenteo inciſum, propoſuit in Æde Sancti Pauli.

Carolus autem ita edicit: *In memoriā B. Petri Apoſtoli honoremus S. Ro. Apoſtolicam Sedem; vt, quæ nobis Sacerdotalis Mater eſt Dignitatis, eſſe debeat Eccleſiaſticæ Magiſtra rationis.*

Quare ſeruanda eſt cum manſuetudine humilitas, vt, licet vix ferendum ab Illa S. Sede imponatur iugum, tamen feramus, & pia deuotione toleremus.

Porro negat dari appellationem ab ea aliò vſquam.

Eius iuſſu facta eſt COLLECTIO LEGVM Eccleſiaſticarum.

Vnde vix paucas ſanciuit; ſed olim ſancitas voluit obſeruari.

S. SALVIVS cum ſocio venit ex Aquitania in Galliam, cauſa Chriſti prædicandi: at trucidati in ſtabulo defodiuntur.

Locum vero mundum conſeruat taurus, alia inde abarcens bruta: tædiſque eum cœleſtibus illuſtrat Deus.

Carolus demum, ter diuinitus monitus, ambos transfert in eccleſiam, multos inclitos miraculis.

ANNO DCCCII. Doctiſſimus hac ætate vulgò credebatur, qui grammaticam noſſet; quam & Epiſcopi profitebantur.

Carolus autem vbique bonas literas reſtituebat, Profeſſoribus earum ampliſſimè donatis, ac Honoribus mactis.

At eo mortuo rurſus ſunt collapſæ.

S. Donatus Epiſc. Feſulanus, claret miraculis.

ANNO DCCCIV. Leonis III. 7. Pontifex inuiſit Carolum in Germania; quam obiens paſſim multas *conſecrat eccleſias*, inſtituitque Epiſcopatus; *Indulgentias* largas donat: *Canonizat* VVerdæ Sanctum Suibertum, ſuauè fragrantem, plurimis iſthuc confluentibus cauſa & deuotionis, & ſanationis.

In his nobilis matronæ filius, in appulſu nauis forte excuſſus in undas mergitur; mater eum deuouet S. Suiberti ſeruitio.

Poſtridie repertus ad Sancti ſepulcrum deponitur mortuus: oratur: reuiuiſcit: rediuiuus proponitur vniuerſis.

Erat Archiepiſcopi Colonienſis nepos ex ſorore. Parens exutum torque tradit Archiepiſcopo tonſurandum in monachum; ideoque nomen ei datur Suiberti.

Carolus è Saxonia deducit colonias in Galliam ac Germaniam, cauſa pacis ſtabiliendæ; & è tota Gallia & Saxonia penditur tributum Papæ de ſingulis ædibus. *Obit Alcuinus.*

Anno DCCCV. Carolus ad monaſterium S. Gudulæ diu in venatione vrſerat vrſum qui tandem in apertum inuadens templum ad S. Lipſana ſeſe deponit, pedeſque monialium lambit.

Quare à Carolo relictus ſeruit ibidem Virginibus ad omnem nutum cicur & obſequioſus.

Anno DCCCVI. Carolus parta regna diuidit inter filios, teſtamento, in Theonis Villa condito, oblatoque Papæ, qui confirmaret. Imperium tamen reliquit Papæ diſponendum, dandumque cui vellet: Galliam dedit Ludouico; Italiam Pipino; Carolo Saxoniam, Friſiam, Baioariam, Auſtriam, Thuringiam, Neuſtriam: poſtque multa præcepta ſic ſtatuit: *Super omnia iubemus, vt ipſi tres fratres curam & defenſionem S. Papæ ſimul ſuſcipiant.*

De Imperio nil cuiquam legauit; quod eſſet electiuum ſub Papa, non hereditarium.

S. Cypriani reliquiæ ſunt Carthagine Lugdunum translatæ.

Anno DCCCVII. Aaron Saracenus Rhodum cum Myræa peſſum dante, Lipſana S. Nicolai euertere attentabat: at luit claſſe eius pene tota hauſta à ponto.

Idem à Carolo victus pœnam eſſe fatetur, quod captos anno ſuperiore monachos diuendidiſſet: quos Carolus redemit. Qui ēt per Paulum Diaconum curauit *Horas canonicas* ordine diſponi.

Anno DCCCVIII. Cum *Mœchianis hæreticis* communicare fugiunt Sancti Epiſcopi. Erant ij, qui ſtudebant Cōſtantino, abiecta anno 795. vxore, cum pellice viuente, ac ſi liceret.

An. DCCCIX. Aquiſgrani Concilium ſuper Symbolo Nicæno habetur. Huius in Miſſa cantandi licentiam acceperant Galli à S. Leone Magno; iam autem quæritur, An additiuncula *Filioque* etiam cantari debeat, an ſolum recitari. Papa negabat addi neceſſe; forſan quod hæreſios periculum abeſſet. Simul in duabus id tabulis argenteis deſcriptum abſque *Filioque* iuſſit in S. Petri græce, latineque affigi. Poſterioribus tamen additum eſt Symbolo ibidem.

An. DCCCX. *Sergius* ſeſe paraclytum mentitur, ac lucidam ſtellam; ſeductus à Saracena credit, Euangelium legere eſſe cuique licitum; Sacerdotes autem id prohibere; ne ex eo cæteri diſcant, quæ Sacerdotes ſciri nolunt: Se Tychicum, Pauli diſcipulum eſſe iactat, dicique affectat: matrimonia diſſoluebat; vxores diſcipulis proſtituebat; Cœlibatum execrabatur.

Sectatores eius *Sergiotæ* dicti, autore mortuo ſunt extincti, gladio eos perſequente Michaele Curopalata Imp. *anno* 812. Quià Bulgaris victus, Leone Armeno Imperatore acclamato, cedit imperio factus monachus, *an.* 813.

Anno DCCCXIII. Carolus Aquiſgrani in Comitijs Epiſcoporum ac Principum, eorum ex conſenſu renunciat Imperatorem Ludouicum filium, cæteris iam vita perfunctis.

Eum iubet honorare Sacerdotes, vt Patres; populum amare, vt filios; eſſe conſolatorem cœnobiorum ac pauperum: ipſe inde tantum vacat orationi, lectioni, correctioni Euangelij, ac clericalis diſciplinæ per quatuor Concilia in Gallia.

S. Her-

Digitized by Google

S. Herbertus primum Oſtrogothis, Sueonibusque prædicauit Euangelium; Regibus Caroli amicitiam ambientibus.

An. DCCCXIV. Leone Armeno Imp. per Iconoclaſtas monachos ſeducto, poſcenteq; ſuos cum Orthodoxis diſputare, hi noluerunt; quod poſt definitum Cultum imaginum in Concilijs diſputare nefas ducerent: quodque Imperatoris eſſet ciuilia tractare; non Sacra. At is damnat monachos, orthodoxis imperat ſilentium; nolentes exulare iubet, alioſque eis ſurrogat Epiſcopos.

Carolus Magnus diem obit anno ætatis 72. communicatus prius ac inunctus, canenſq;, *In manus tuas. &c.* Aquisgrani in B. V. Mariæ ſepelitur.

Anno poſt mortem 166. canonizatur à Paſchali Papa Schiſmatico; ideo abolitus eſt canoniſmus. Colitur tamen inter Sanctos Aquisgrani & paucis Galliæ Eccleſiis.

An. DCCCXVI. Dum Leo Armenus dire monachos perſequitur ob imaginum cultum, & S. Theodorum Studitam cum ſuis fratribus carcere & fame macerabat; hic ſe ſuoſque particulis S. Euchariſtiæ ſecum aſſumptis diu ſuſtentat: Cõtra tyrannum docet, Imaginem referri ad imaginatum: Et non eſſe Imaginariam paſſionem ſuam, vt Iconoclaſtæ iactabant; ſed veram Martyrum.

Inuentio Sancti Iacobi ſic accidit. Dum capite plexus Ieroſolymis iaceret canibus expoſitus, clam ſurripitur, transuehiturque Compoſtellam.

At per tempora perſecutionum venit in obliuionem, donec ſub Alfonſo Caſto locus ſæpe de cœlo collucere videretur, fodienſque Epiſcopus Irienſis totum reperiret.

Stephanus IV. Papa Ludouicum adit in Galliam; qui ei ad milliare occurrens, ipſum ter humi proſtratus adorat ante quam conueniret, dicens; *Benedictus qui venit in. &c.*

Deinde per manum ducens eum canit, *Te Deum laudamus. &c.*

Quem Papa cum Auguſta coronat, & vngit; Romamque reuertit.

Anno DCCCXVII. Ludouicus in Conuentu Aquisgrani compoſuit *Librum Canonicæ vitæ* capitum 86. eumque per ſingulas vrbes Imperij miſſum deſcribi iuſſit.

In eo factas olim *Romanæ Sedi Apoſtolicæ Donationes* Regnorum, vrbium. &c. *confirmat*: Item; *Electionem Papæ* ſoli Romano Clero facit liberam ac propriam; tantum vt eâ factâ legati ad Imperatorem mittantur, qui ſancitam olim innouent amicitiam.

Iiſdem in Comitiis effecit filium ſuum Lotharium creari Imperatorem. Qua cauſa Bernhardus Rex Italiæ cum filijs Ludouici conſpirant contra Ludouicum:

At hic proditos comprimit per exercitum; prehenſos autores excæcat: tondet in monachos aut Clericos: Epiſcopos vero complices per Concilium conuocatum exauctorari curat, alijs in Sedes eorum ſubrogatis.

Anno DCCCXIIX. *S. Methodius*, Apocryſarius Patriarchæ Conſtatinop. Nicephori, miſſus ad obiecta Nice-

phoro crimina diluenda apud Papam; dum Romæ degit, acres libidinis ignes patiens, diu ardenterque ſupplicabat S. Petro, cuius patrocinio liberaretur. Noctu tandem apparens ei Apoſtolus dexterâ tangi verenda; quibus tactu vſtulatis ait: Ex hoc ne timueris libidinem. Dolor vt excuſſit ſomnum, is ſibi virilia emarcuiſſe comperit.

Idem breui poſt creatus in Patriarcham Conſtantinopol. accuſatus ſtupri, ſuâ ſe purgat impotentiâ; caſumque refert, quem & ocularis inſpectio probauit.

ANNO DCCCXIX. Imperator quotannis Edictum de rebus Eccleſiaſticis obſeruandis edebat, non vt qui ſibi quicquam iuris eccleſiaſtici arrogaret; Nec qui noua conderet: ſed qui condita olim ac ſancita ſeruari vrgeret, velut Executor Iuris eccleſiaſtici, & Canonum cuſtos: Idque vſitabat autoritate, ac ſuaſu Papæ.

In rebus tamen grauioribus, ac dubijs Papam conſulebat, Et ſua eidem Decreta prius offerebat confirmanda, quam vulgaret.

Ita conſueuerunt & anteceſſores, & ſucceſſores Ludouici; exceptis hæreticis Imperatoribus.

S. Theodorus Studita tertium iam captus annum cum centum fratribus, Armeni iuſſu diflagellabatur; cùm in Bithynia ex obſeſſa dæmonium clamitat: *Leo meus rurſus miſit verbera ad Theodorum: at propius adire cauete; flammas ore gerit.* Silet: moxque exclamat: *Heu! nil actum eſt; nil flectitur: Virtutem habet inſidentem.*

AN. DCCCXX. Vrgente perſecutionem Leone, (cauente tamen ne cui Martyrij nomen cederet) lapſi prius Conſtantinopolitani, iam vltro confitentur Imaginum cultum. Barda, cognatus Imperatoris, perſecutor ſæuus ex morbo habitus pro depoſito, nequicquam tentatis omnibus; demum audit ſeruum ſuum catholicum ſuggerẽtem: *Domine, ſi petieris, Theodorus Abbas te perſanabit.* Petit; ſed Abbas ei prius perſuadet pœnitentiam: deinde ex carcere mittit ad eum Deiparę iconculã, quam, vt, Patronam, ſanctè coleret. Paret ex animo: Sanatur continuo. At vero, nec diu poſt, in hæreſim relapſus, recidit in morbum; ac morte perit infelix.

Leo Armenus ipſa nocte Natalis Domini, ex inſidiis, in templo, à coniuratis, autore Michaelo Maieſtatis reo, & captiuo, trucidatur; vxor, liberique tondentur: Michaelus Balbus, excepta circumciſione, Iudæus fit Imperator.

Translatio Sancti Marci fuit talis.

Iuſtinianus Dux Venetus inhibuerat quemquam appellere ad Ægyptum: Tempeſtate tamen Veneti Mercatores Alexandriam delati, cernunt Saraceni iuſſu, Babylone palatium conſtruentis, ex omnibus baſilicis Chriſtianis marmora conquiri: Notantes cuſtodes baſilicæ S. Marci anxios mœrere; nam quotidie Sacram Ædem frequentabant; ipſos aliquando ſibi conciliant, vt Chriſtianos Chriſtianis; monachus erat, & alter Clericus: ſpondent eis à Turca liberationem, & apud Venetos honorem; ſi cum tradito ipſis Sancti Marci Corpore ſecum velificare Venetias voluerint.

Diu

Digitized by Google

Diu tergiuerſati demum cedunt his rationibus:

1. Quod Sanctus Marcus ante prædicaſſet Aquileiæ & Venetijs, quam à S. Petro miſſus Alexandriam appuliſſet.

2. Deinde, quod Venetiani translatã ſub Heraclio Imp. Cathedram S. Marci tenerent.

3. Adhæc, quod iam eorum ſocius tertius à Turca diris flagris eſſet conciſus, &c.

His inducti timide conſentiunt. Ergo clam S. Claudiæ corpus in locum S. Marci extracti, inque nauim deportati, reponunt. Proximo propius eos prodidiſſet dia fragrantia, vrbem complente totam ſic, vt ciues in motum ſurgerent: Et erat de Sancto Marco ſuſpicio: verum corpore viſo decepti conquieuere.

Veneti portu ſoluunt; fragrantiã ſecuti Turcæ præuertunt nauigantes, percunctantibus quid portarent, Veneti ſuillam obtendunt ac oſtendunt per iocum; at ſerium: nam eam execrantur Turcæ & fugitant.

Nauarchus vnius nauis in claſſe noluit credere, eſſe verum S. Marci corpus; & luit. Nam eius nauis forte in eam impacta, qua S. Corpus vehebatur, dilacerabatur.

Suborta tempeſtate S. Marcus apparens monet, vt ad terram appellerent. Continuo aduolant incolæ; fieri ſibi poſcunt S. Marci reliquias adorandi: ab ipſis enim id aduectari conſtare ſibi ex reuelatione manifeſta. Incolarũ tamen vnus negans eſſe S. Marci corpus, à cacodæmone protinus obſeſſus, eſſe ipſiſſimum proclamat; & ab inſeſſore derelinquitur.

Delatis Venetias cum proceſſione ſeſe ferunt obuii Epiſcopus cum Clero, Dux cum populo: S. Marco ponunt baſilicam ſimillimã Alexandrinæ: in qua ſic eum abdũt, vt locus conſtaret nemini, niſi paucis; ne ſcilicet donari Francis contingeret, tunc omnium potentiſſimis.

An. DCCCXXI. Papę inter preces in S. Petri ſopito S. Cæcilia apparet; (quam Longobardos abſtuliſſe fama erat:) ipſa ſe, locumque ſuæ quietis indicat: reperta in Æde ipſius honori ſacra deponitur. Voluentibus annis iterum in obliuionem deponit: at anno 1601. ab Cardinali Sfondrato, locum alijs parante reliquijs, reperta eſt.

Anno DCCCXXII. Ludouicus in Comitijs Epiſcoporum, Abbatum, ac Principum, ſibi dictat ipſe pœnitentiam, ob patratam à ſe anno 817. cædem cognatorum: Stans igitur ad valuas tẽpli ſingulos orabat vt Deum pro ſe deprecarentur.

Huc eum extimulabat S. Adelhardus Abbas Corbeiẽſis, ab eo ante in exilium miſſus inſons; at nunc cognitis calumnijs reuocatus; cui & Corbeiam ædificauit in Saxonia.

Anno DCCCXXIII. Miſſus in Italiam rerum cauſa gerẽdarum Lotharius, à Papa, ſic fieri rogante, vngitur in Imperatorem, ac renunciatur die Paſchali. Contigit deinde duos Cardinales excæcari, & in Laterano capite minui: de quo inuidi Papam accuſant apud Imperatorem. At hic in Conuentu Epiſcoporum ſe purgat & iuramento, &

Synaxi: confirmatq; miraculo Deus: nam exortum forte incēdium in vrbe comprimit, vno ſtans in loco tota nocte, quem flamma trāſgredi nequiuit; quin in ſeipſam recideret extincta.

Eodem anno in Comenſi territorio picta S. Mariæ cum puero, ſed vetuſtate obſcura, toto biduo coruſcauit; manentibus in obſcuritate imaginib. trium Magorum dona offerentium. Pluit lapides: puella anno ſolido nil cibi ſumſit, & vixit. Quibus monſtris territus Ludou. Imp. fecit, fieriq; indixit eleemoſynas, & à ſingulis toto imperio Sacerdotibus tres Miſſas, Numini placando.

Baſil. Leonis filius, à Michaelo Balbo caſtratus redditur mutus: orans ante S. Gregorij Naz. imaginem recipit vocem, eiuſq; mater cum eo relegata conuertitur ad Rom. catholicā fidem.

An. DCCCXXIV. Eugenii I. In cuius electione fit ſchiſma populi: cui cōponēdo Lotharium mittit Imperator, vt turbas cohibeat, non vt ſeſe in electionem immiſceat.

Michaelus ſe catholicum ſimulans, petit per legatos pacem à Ludouico ſibi confirmari: In cæteris donis erant Opera S. Dionyſij; quæ Ludouicus mittit Hilduino Abbati S. Dionyſij Pariſios, qua ea latine reddit: Petijtque ſimul Imperator à Papa licentiam habendę ſuper imaginum cultu diſputationis. Quā petitionē primo reprehēdit Papa, vt de re iam definita: annuit tamen, etſi inſtigante Michaelo petitum eſſet.

An. DCCCXXV. Conceſſa habetur Pariſijs *Diſputatio*. Sed Græci prius quoſdam Epiſcopos Gallos corruperāt indoctos, aut improbos; qui prope ſeduxiſſent Ludouicum, vt ſentiret, *Imagines haberi tantum vt ſignificent, non, vt honorētur.* Qua cauſa petijt à Papa; quatenus ſe cum Michaelo & Oriente reconciliaret. Verum corrigēti eum Papæ protinus acquieuit; Et damnat ſeductorem ſui Claudium Taurinenſ. Epiſcopum. Neque etiam Orientales Catholici recipiebant miſſam ad ſeſe Gallicam Tranſactionem, vt temerariam in eo diſputando, quod iam definitum fuiſſet.

S. Ioannicius Eremita captos in Bulgaria ſub Turco Catholicos ita liberat. Ibat per cuſtodes nulli viſus; ſigno crucis facto carceres reſerat, educit omnes ſilentio noctis, nullo id hoſtium perſentiſcente.

Nobiliſſa inextinguibili incendio demū inijcit miſſam alias ſibi epiſtolā S. Theodori Studitæ, clamans, *S. Theodore adiuua*: & mox victrix flamma victa reſedit.

An. DCCCXXVI. *S. Anſgarius* Danos conuertit: eorum Rex Moguntiæ, in S. Albani baptizatus, Imp. patrocinio tutuſ agit in Friſia. *S. Theodorus* Studita piiſſime obit. Michaelus monialē ducit in vxorem; quo mox humanis erepto ipsā eiuſdē filius retrudit in monaſterium: item eius exercitum in Creta totum internecione delent Saraceni, vt nec vnus euaſerit.

An. DCCCXXVIII. Ad tranſlatas Aquiſgranum reliquias S. Marcellini & Petri miracula eduntur ingentia: quibus illuſtrata Gallia eſt, præſertim obſeſſa liberata puella; è qua dæmon cla-

Digitized by Google

clades Galliæ ob ſcelera permitti proclamauit: ideo varia paſſim indicta ſunt Concilia ad Morum diſciplinam reformandam; ſic iubente Ludouico, ſibique metuente, ac ſe plurimum humiliante in veſtitu. &c. ſic vt ſacros profanoſque traheret in exemplum. Infanda tamen paſſus à filijs redditur imperio.

AN. DCCCXXX Ludou. Imp. offerentem ſibi Amalarium libros de Eccleſiaſticis Officijs mittit ad Papam, vt, quæ deeſſent, diſcat, ea vel ſuppleturus, vel ſequiora correcturus:

AN. *DCCCXXXV.* Papæ Gregorii monitu Ludou. curat tota Gallia & Germania inſtitui *feſtum omnium SS.* ſeu potius inſtitutum olim à Bonifacio Papa, tempore Phocæ, vbique introduci.

AN. *DCCCXXXVI.* Aquiſgrani frequens fit Concilium auertendis aduerſis, quæ eueniebant eo, quod ſæculares & laici bona & iura ſibi Eccleſiaſtica vſurparent, & Eccleſiaſtici ſæcularia gererent officia.

AN. *DCCCXLII.* Ludouicus & Carolus fratrem Lotharium fugant prælio, exuunt Galliæ regno: factis tamen ante Iudicibus Epiſcopis; qui auctoritate ſua regnum Lothario adimunt, transferuntque in fratres.

Theophilus Imperat. Iconomachus in agone conuerſus adorat imaginem, iubetque adorari: hæreſin ac tyrãnidem confeſſus dolet. Pro defuncto regina aſſiduas & ipſa preces fudit, & Miſſas patrari curauit.

Vidit aliquando ipſum rapi ad ſupplicia; at donari ſuis eum precibus, angelo ſic ei reuelante.

Tum vero Imperatrix cum filio Michaele III. Imp in *Imaginum reſtitutionem* tota incumbit. Reſiſtens Manuel, pædagogus & tutor Michaelis, morbo deijcitur ad vſque mortem. Viſitantes eum monachi reſtituere eum imagines iubent, eaſque colere; fore ſanandum. Aſſentit conſiliis ſanis, & protinus conſanatur.

Hic tum plurimorum fiebat conuerſio; pertinaces exilio multantur; exauctorato Ioanne hæretico Patriarcha, *S. Methodius* ſurrogatur, qui continuo indicit Concilium pro imaginum reſtitutione.

Sed ſchiſma ſimul oritur de hoc: *An ordinati ab Iconoclaſtis debeant in officijs tolerari?* Ergo lapſis, ac reſipiſcẽtibus S. Methodius præſcribit pœnitẽtias, ieiunia, preces, certiſque diebus ſæpius proclamare *Kyrieeleiſon.*

Confeſſores in Iconomachia conſtantes conuocat ad conuiuium Imperatrix, vnanimique conſenſu inſtituitur *feſtum reſtitutionis imaginum*; & annum agitari iubetur Dominica prima Quadrageſimæ: In quod hymnos componunt S. Theophanes & Theodorus.

S. Methodius aſſiduis inſtans orationib. pro Theophilo Imperatore defuncto, ab apparente ſibi Angelo audire meretur: *Veniam obtinuit.*

ANN. *DCCCXLIV.* Lotharius mittit cum exercitu filiũ Ludouicum Romã, hoſtiliter inuadendam; at ijs in ipſo Italiæ ingreſſu vaſtantibus omnia, cœlo ſereno cooritur ſæua tempeſtas, quæ fulmine crebro duces ferit primipilos, & enecat.

Simul

Simul Pontifex obuiam mittit cum crucibus proceſſionem, animo Ludouici mitigando. Qui & ceſſit Deo; Romamq; init: ei tamen fores templi occludit Papa, donec profiteretur ſe Amicum adeſſe: impetrat pariter in Longobardorum Regem coronari.

Eo tyrannidis per Hiſpaniam euaſerat Saracenus, vt quotannis ſibi 50. nobiliſſimas puellas dari in tributum poſceret.

Ergo *Ramirus Rex*, tametſi cinctus copijs Saraceni, ſe pro nomine & ſanguine Chriſtiano deuouet, ciet in arma quoſcumque poteſt. Intentis vero ſupplicationi cunctis, *S. Iacobus* apparens Ramiro, ſe affore *Patronum Hiſpaniæ* ſpondet in prælio, candido cum vexillo. Itaque victor Saracenorum, vouet ſe è terra Saracenis ademta Clericis S. Iacobi decimas perpetuum daturum.

An. DCCCXLV. *Rex Bulgarorum* Monacho pictori iuſſit ſibi pingeret domi, quod poſſet terribiliſſimum. *Pingit extremum iudicium*, pœnas impiorum, iuſtorum gloriam. Quo viſo, altiuſque in animum dimiſſo noman dat Chriſto, ſe prius captiuo ſubmittens catechizandum.

Satrapæ mox in caput eius coniurant; inque apertum bellum erumpunt: At Rex, *prælata ſibi cruce*, cum paucis vincit numero longe ſuperiores.

Northmanni Duce Horich Galliam inuadunt, quæ eſt Caroli: iactante victore; *mortuorum, quam viuorum, maiorem* eſſe in Gallia virtutem; nec enim ſibi reſtitiſſe quenquam præter ſenem *Germanum mortuum*.

Carolus ducturus in hoſtem, prius adit S. Dionyſij ædem ſupplex, Dei, Sanctique tutelaris implorans opem.

Et feliciter! Nam ſolo aduentus ſui nomine terrorem incuſſit hoſti, vt fugam inuaderet.

In fuga templum S. Germani nullo modo valebat incendi: In eo trabem incidens obriguit: Alij excæcati abducuntur: Exercitus dyſſenteria diffluēs peribat: Dux Ragenarius apud Horich iactans, quæ apud Pariſios patraſſet; continuo percuſſus à S. Germano crepabat medius, facto nequicquam voto ſtatuæ aureæ Sancto ponendæ. Cæteris ſacrilegis viſcerum inflatione copias reliquas inficientibus, Horich quos reos compererat, omnes capite plectit, in ſatisfactionem Deo; & quos captiuos trahebat Gallos, manumittit.

Turonenſes ab ijſdem obſeſſi, ac reſiſtere deſperati, damnatis vi & armis, vnum S. Martinum in tumba obijciunt hoſti.

Qui terrore exanimatus dum fugam arripit, ab inſequentibus cæditur partim, partim retrahitur captiuus.

Inter hæc mala tot ac tanta Epiſcopi conueniunt in Concilium Meldenſe; ſtatuuntq; principem eorum cauſam eſſe Caroli culpam, *quod Eccleſiaſtica bona dediſſet laicis poſſidenda; itemq; Hoſpitalia per viam Romanæ peregrinationis* plurima; quæ Angli peregrini paſſim condiderant ac dotarant.

De

De quibus reſtituendis vniuerſis decreta Cõcilii aſpernatur Carolus. Haidulphus inter epulas iactabat, S. Mauri monaſterium ſeſe æquaturum ſolo, ne vnquam monachis vel ſpes eius repetẽdi foret. Et ecce ad menſam, ab apparente S. Mauro virga percuſſus furit, perit.

An. DCCCXLVI. Carolus Comites, quam Concilii Patres, audit potius, Eccleſiaſtica bona retentat, negat reſtitutionem. Ecce redeunt Nortmanni, vaſtant omnia, ipſumque exagitant. Ac rurſus ei denunciatur, nil ei proſpere ſucceſſurum, ni Eccleſiaſtica reſtituat.

Anno DCCCXLVII. S. Leonis IV. Papæ electi pedes baſiãtur pro more vetuſto. Depilatas ab Saracenis eccleſias Apoſtolorum rurſus coornat: inde mores Cleri, populique reformat. Baſiliſcum immanem, natum in ſepulta Roma, multoſque halitu enecantem, ipſo B. V. Aſſumtæ inſtituta ſupplicatione fugat, dein & oratione ſua enecat illæſus.

Idem late dominans in vrbe incendium ac inſuperabile obiecto S. crucis ſigno comprimit.

Rex Anglorum Edelvvolfus, à Danis liberatus ex voto peregrinatur Romam; vbi reliquam Angliæ partem Papæ reddit tributariam, nummo recognitionis annuo, die S. Petri ac Pauli, pendendo.

An. DCCCXLVIII. Papa Leo IV. diuino admonitu nouam condit vrbem clauditq; muris, Vaticanæ ab incurſibus defendendæ.

Sumptus præſtat Lotharius cum fratribus.

Concilium Moguntinum damnat *Godeſcalcum hæreticum*, præſide Rabano Archiepiſcopo. Fuit is Monachus Rhemenſis; aucupandi nominis cauſa ex peruagatis olim hæreſibus centonem conſarcinatum vulgauit; præſenſque Concilio libellum dogmatum ſuorum obtulit Rabano; damnatuſq; remittitur Hincmaro perpetuo concludendus carcere.

Hæreſes eius erant hæ: *Deum æque iuſtos ac iniuſtos prædeſtinaſſe*; Tales Prædeſtinatianos, olim à S. Proſpero conuictos, damnarat S. Cæleſtinus Papa. 2. *Chriſtum non eſſe crucifixum pro ſalute mũdi totius; ſed horum duntaxat, qui ſaluantur.* 3. *Neminem prædeſtinatorum poſſe peccare.* 4. *Deitatem S. Trinitatis eſſe triplicem.* Eum in carcere pertinacem ſuus Abbas Hincmarus confutat: ſed laterem lauat; ipſe poſt nihilo melior.

An. DCCCXLIX. Papa è cœmiteriis ſuburbanis transfert ſanctos intra Vrbem, vt cuſtodes eiuſdem.

Redeuntes Saraceni ad prædas faciendas claſſe vincuntur, cui prius Papa ritu ſolenni benedixerat: Capti innumeri barbari damnantur ad vrbis nouæ fabricam.

In minore Britannia Nomenoius inuadit tyrannidem contra Carolum; dire ſæuiens in Chriſtianos à Papa, & Concilio Turonenſi monetur. Contumax ab Angelo occiditur.

Anno DCCCL. Rurſus in pœnam oppreſſarum eccleſiarum infeſtatur Carolus à Nortmannis; vt regni partem inhabitandam eis permittere cogeretur.

Ludouicus quoque à Boemis vincitur:

tur; quorum Ducem ſeipſum fuiſſe proclamat ex obſeſſo Dæmon: Et Germania, præſertim circa Moguntiam, dira fame emarcuit.

An. DCCCLII. Abſoluta vrbs noua dedicatur à Leone IV. cum ſupplicatione circum eam ducta; in qua ipſe, Cardinales, Clerusque nudis ibant pedibus & capitibus, cinere conſperſi, & induti ſaccis, cum hymnis, Litanijs, aqua luſtrali, ac ſolenni Miſſæ officio ſubiuncto.

Saraceni diram exercent perſecutionem Cordubæ perque Hiſpaniam: quorum Rex Martyrum corpora in rogum abijci iuſſit; ſed ante percuſſus ab Angelo, perdit vſum linguæ; mox & vitam.

An. DCCCLIII. Nortmannis rurſum Caroli regnum & Turonē vaſtantibus, hinc S. Martinus transfertur Antiſiodorum, ac propter S. Germanum deponitur. Cum vero exinde fieret controuerſum, vtrius Clericis Oblata maxima cederent; quia ab vtroque edi miracula promiſcue viſebantur: iudicium petitur ab Sanctis hoc modo: leproſum collocant medium inter vtrumque: vt, quod latus obuerſum Sancto perſanari contigiſſet, ei miracula tribuerentur. Et ſanatur latus verſus S. Martinum. Rurſus eundem altero cum latere obuertunt; ſanatur & iſtud à S. Martino. Itaq; S. Germanus honorem ceſſit hoſpiti Sancto.

Ioannem Papiſſam ſucceſſiſſe hoc anno S. Leoni IV. primus autor fabulæ fit Marianus Scotus, qui vixit an. 1060. Fuldæ monachus, Chronicorum cōpilator. 2. Error fors inde manauit, quod Michael Imper. cinædum ſuum Photium laicum, hæreticus hæreticum fecerit Patriarcham Conſtantinopolitanū: vnde fama, Fœminam eſſe Pontificem. Leo IV. namq; ea de fama ipſe ſcripſit ad Michaelum. 3. Si Romæ probrum tale ſediſſet, ſane Romani hoſtes Michael & Photius id minime ſiluiſſent; præſertim tanto in Schiſmate, in quo Photium Papa depoſuit exauctoratum, & Ignatium approbauit. 4. Deinde; nullus huius æui ſcriptor iſtius meminit vſquā. 5. Poſteriorum Sæculorum ſcriptores diſſentiunt in tempore, nomine, patria, facto. &c 6. Leoni IV. denique *anno* 855. vita perfuncto, immediate ſucceſſit Benedictus III. vt nuſquam Papiſſæ locus inueniatur.

An. DCCCLVI. Lotharius ſe abdicat imperio; regnum fratribus partitur, comâ poſitâ, attonderi ſe in monachum Pruniaci facit: & obit mortem.

Michael Imperator matrem Theodoram pijſſimam, conſortem imperij; quod ei moleſta eſſet monitrix; inuitam tonderi curat, detruditque in monaſterium.

Ludouicus creatur Imperator.

An. DCCCLVIII. Nicolaus I. creatus ſe confert ad Imperatorem Ludouicū: hic ei viſo pedes occurrit, equū Pontificis prehenſo freno ad teli iactum manuducit; & poſt colloquia ac mēſam regredientem pari officio ſubmiſſe eſt proſecutus.

S. Anſgarius Bremenſis & Hamburg. Epiſc. monitos Freſios, ne Dominica laborarent; at peruicacius reſiſtentes igne de cœlis deuocato mulctat.

Caro-

Carolus Martellus ob eccleſiaſticorum bonorum inuaſionem oſtenditur S. Eucherio damnatus. Et vero aperto ſepulcro exibat draco; foſſa autem viſebatur exuſtione denigrata.

Vnde Epiſcopi admonent Ludouicũ pietatis, vt palatium habere malit ſacrum, & non ſacrilegum.

In Oriente cœpit Schiſma Conſtantinopolitanum, Sancto Ignatio Patriarcha per calumnias relegato, & ſuffecto per Michaelem laico ſuo ſecretario Photio. Incæſtus cauſa tragœdiæ fuit. &c.

An. *DCCCLIX.* Tulli in Synodo rurſus eſt damnatus Godeſcalcus hæreſio Prædeſtinatianæ.

Anno *DCCCLX.* Carolo ſeniore à pactis, in Conuentu Epiſcoporum Confluentiæ ſancitis, reſiliente, Reges cæteri ad Papam ſupplices per literas, vt ad Patrem, confugerunt, ſe ſubmiſerunt, orarunt Iudicem in cauſa tot regnorum, quot quinq; Principes gubernabant.

De cætero pluribus annis tenuit Papam Nicolaum Schiſma Photianum, incœſtus Lutharii; Legatorum manca fides; & Conciliorum adulatoria Regi colluſio: quæ tamen Papam circumuenire nequiuerunt.

Anno *DCCCLXV.* Græcis primum campanæ eſſe vſui cœperunt, à Duce Veneto miſſæ Michaeli Imperatori, in S. Nicolaum Papam iniquiſſimo.

Qui dum ſe cum Photio ſcindit ab Romana Eccleſia; ecce Bulgari ad Chriſtum cõuerſi in gremium ſeſe condunt Eccleſiæ.

Anno DCCCLXVII. Bardas rc imperat, nomine Michael, arguitur de incœſtu ab S. Ignatio, Epiſc. Conſtantinopolitano: quẽ ideo facit deponi, intrudiq; Photium. &c. Demum poſt multa flagitia viſus ſibi videre *S. Petrum, qui iuſſit eum infruſta ſecari.*

Id quod pauxillo poſt euenit à Michaele. Qui in eius locum creauit Cæſarem Baſilium: à quo tamen Michael trucidatur, vt vitæ ipſius inſidiator. Cõtinuo Baſilius acclamatus Imperator Photium detrudit in monaſterium, reſtituit S. Ignatium: Papæ ſe ſubmittit, orans ab eo ferri auxilium eccleſiæ Cõſtantinopolitanæ. Sed obit S. Nicolaus Papa; ſuccedit S. Hadrianus II. miraculis vterq; celebris.

An. DCCCLXVIII. Lothar. Rex Galliæ, citatus à Papa, Romam venit, ſe de adulterio purgaturus: repudiata enim vxore, aliam deperiens duxerat. Conuicto, pænitenti, ſpondẽtique abdicata adultera recepturum ſeſe legitimam priorem, Papa Sanctam Eucharistiam porrigens ait: *Si nil fingis, Communio tibi perueniat ad ſalutem: Sin', noli accedere.*

Similiter & ad ſequaces eius: *Si non communicaſti cum excommunicatis, ſume ſalutem.*

Et ecce: Omnes anno moriuntur eodem: Lotharius etiam ante, quam ex Italia exceſſiſſet. Teudgaud⁹ quoq; Treuiren. Epiſcopus, fautor Lotharii; hoſpitans in monaſterio S. Gregorij, quod hic S. Andreæ honori conſtruxerat, ab vtroque ſibi apparente protinus exire hoſpitio, vt indignus, iubetur.

Digitized by Google

Ea nocte excedit: at cum omnibus ſuis eodem anno etiam è viuis.

An. DCCCLXIX. Hadrianus II. permittit *Generalem* indici *Synodum Conſtantinopolitanam VIII.* In qua Baſilius Imp. mirificam Epiſcopis Reuerentiam ſuiq; ſubiectionē demonſtrauit, haberiq; iuſſit, adeo vt vel oculos ſuos etiam calcari ab eis voluiſſet: zeloſe laborat vt Photianos Epiſcopos ab ſchiſmate ad Romanæ Eccleſiæ vnionem reduceret.

Imperator noluit primus ſubſcribere Decretis Concilij; ſed poſt Legatos Apoſtolicos. Liber Photij dum in rogū injceretur, ab ingenti imbre flamma, non ſecus ac ab oleo, gliſcebat.

Anno DCCCLXX. Carolus Caluus regnum Lotharij inuadens arguitur à Papa id inhibente. Hincmarus ergo Rhemenſis, autor Carolo facti, nunc & defenſorem agens docere nititur, *Papæ nil eſſe iuris in regna; vt quæ bello quærantur; non dentur, nec confirmentur à Papis.* At ſecus docent ſuperiorum Facta ſæculorum: ideo *Hincmarus politicorum Doctor* fingebat ſe, quæ ſcribebat, ab alio audiuiſſe; fugitans tanti Falſi autor haberi.

Danis Angliam populantibus, Ebba Abbatiſſa metuens ſanctimonialibus, ſuo mouet exemplo Sorores, vt truncatis labris ac naſis ſe ipſas deformarent, ne ab hoſte ipſis illuderetur. Viſæ fugiūtur; ſed & cum cœnobio combuſtæ, martyrio coronantur.

Prope Damaſcum ruri, in cœnobii templo Deiparæ ſacro, pictā in lignea tabella *imaginem B. V. Mariæ accidit mutari in carnem*; ſudareque oleum mirificæ fragrantiæ: quod nil imminuitur, quantumcumque tollatur; varios ſanat morbos, etiam in Saracenis; qui proinde frequentiſſimi, inter innumeros ad eam peregrinantes Fideles, eodem confluunt cauſa religionis; præſertim in feſtis Natiuitatis, & Aſſumptionis B. V. Mariæ.

An. DCCCLXXI. Ludouic. II. inungitur Imperator à Papa. Doluit id Baſilio, inuiditque ei nomen Imperij: cui reſcribens Ludouicus docet, *à Papis accipi regna & imperia, more maiorum*; & ita ſe Imperare; non ipſum.

Æthelredus Rex Angliæ ſigna cum Danis commiſſurus, ante Miſſam audito ſæpius auocatus, ob occaſionem rei bene gerendæ, vrgente hoſte, cedere à Sacro noluit, niſi abſoluto. Moramque hanc Deus illuſtri compenſauit victoria.

An. DCCCLXXII. Baſilii inſtinctu Dux Beneuentanus capit Ludouicum II. incenſo eius palatio, coactum pactis auitis ſtare ſcilicet in pœnam iſtius: quod excommunicatum Teugaudum Treuirenſem Epiſcopum tuitus eſſet: occurrenteque ei cum Clero & crucibus Papa, Clerum cecidiſſet, cruces proculcaſſet, ac Romā dediſſet in prædam. &c.

An. DCCCLXXIII. Ludou. II. Romæ ſe ſubmittens Papæ impetrat abſolutionē iuramēti ſui, quod Adelgiſo captus & coactus fecerat: ſimul in eum ducens profugat eundem.

Ludouicus Rex Germaniæ dum Francofurti init Comitia, filium Carolum arripi à dæmone coram omnibus cernit: furentem monet coniurationis contra ſe patrem factæ; iubet

pœ-

Digitized by Google

pœnitere: ignoſcit ipſi, Deumque pro eo deprecatur.

Reſtitutus fatetur, quotieſcunque attentaſſet coniurationem, toties arreptum fuiſſe.

ANNO DCCCLXXIV. Ludouico Regi Germaniæ, in Quadrageſima, precibus inſiſtenti, annis inde triginta mortuus pater Ludouicus Imperator adſtans ait: *Adiuro te per Ieſum, vt me è flammis eripias vt vita perfruar beata.*

Continuo fieri curat toto regno per omnia monaſteria preces & ſacra: breuique poſt & ipſe moritur.

Dux Saracenus violator templi monialem in eo oppreſſurus trabe, aliunde aduolante, opprimitur, & Salernum, quod obſidebat, liberatur diuinitus.

ANNO DCCCLXXV. Prodefuncto Ludouico II. patratis plurimis Sacrificijs; Auguſtâ ſic orante Papam; quæ ſeſe recluſit in cœnobium. Papa *Carolum Caluum*, Romam accitum coronat & vngit Imperatorem.

Ex Corbeia factæ miſſiones in Sclauiam, hanc totam adduxerunt ad fidẽ Chriſti; & Saluatori ac B. Vito baſilicam poſuerunt.

Huius *S. Viti honor* tandem à fide excidit, gente Sclauorum ipſum pro Deo & colente, & coli ab aduenis compellente, vt nil vendi mercatoribus liceret prius, quam S. Vito quid libaſſent.

AN. DCCCLXXVI. Ludouico Rege Germaniæ vita functo, Carolus Caluus primum infeſtè perſequitur Clerum, Eccleſiam, & eccleſiaſtica iura; dein regnum Germaniæ inuadit, excluſis filijs Ludouici: Horum vnus Ludouicus Iunior, parato vtrinque exercitu, ſtatuit coram eo denos, qui innocuo tactu *ferri candentis probam* darent, ab vtra parte ſtaret iuſtitia: tangunt omnes illæſi: ſed nil Carolus motus parat arma; Papa nequicquam eum reuocante. Ante cõflictũ Carolini ita trepidant, vt iam tunc ſe victos putarent. In conflictu *ſtant equi immobiles*; niſi cum in fugam vertebantur; in qua Auguſta abortiuit.

Iuſta vindicta in iniuſtum. In fuga etiam mutuis ſe gladijs verberabant; at nemine læſo.

AN. DCCCLXXVII. Carolus Imp. veneno potatus tollitur à Iudæo, prius tamen Papæ ſuccurrerat contra Saracenos. Recepit pro munere *benedictas* à Papa *palmas*.

AN. DCCCLXXVIII. Vrbe Rom. ab Spoletano Duce occupatâ, Pontifex Ioannes VIII. carcere clauditur, Clerusque vapulat.

Elapſus tamen confugit ad Ludouicum: qui eum reducens in Vrbem quærit; *Quid de eorum ſalute ſperandum, qui pro defenſione Eccleſiæ cecidiſſent.* Cui Papa; *Poſſe certos eſſe ſalutis.* Ideoque *plenariam* impertit *Indulgentiam* pugnantibus contra Paganos: & Caroli Calui filium Ludouicum coronat in Imperatorem.

AN. DCCCLXXIX. S. Ignatio ex humanis exempto, miraculis inclito, Photius impius redit Conſtantinopolim, operâ Ioannis VIII. Papæ, perſuaſi à Baſilio: Idque cum ingenti & ſcandalo, & damno Eccleſiæ: Vnde non Papa, ſed Papiſſa vocari cœpit velut effœminati pectoris, qui nec eunucho Photio, nec Semiuiro Baſilio reſtitiſſet; contra prædeceſſores, & Concilia. Sed cauſa

Digitized by Google

agebatur *non hæreſios*; verum *ſchiſmatis* ſolius: vnde lapſus Papæ fuit moralis & facti non Fidei.

An. DCCCLXXX. Papa idē, cognita fraude Photiana, in Conc. Romano Photium & ſectarios anathematizauit. Idem conceſſit Morauis *Diuina celebrari linguâ patriâ* Sclauonica: Ducemq; Spoletanū pœnitentē abſoluit.

An. DCCCLXXXV. Romanum agrum *nubes locuſtarum* oppleuit: Stephanus PP. VI. *aquam luſtralem benedixit*, qua campos aſpergi præcepit: aſperſaq; loca liberabantur à plaga.

An. DCCCLXXXVI. Baſilius Imp. miſerat Archiepiſcopum in Ruſſiam, qui prædicans diu Chriſtum, tandem à Principe accerſitus, ex libro Euangeliorum aliqua recitat ei miracula. Cui Dux: Tu ſi quid ſimile nobis oſtenderis, credemus: ſimul poſcit librum eum in rogum inijci; ſi non exuratur, tunc credituros Ruthenos. *Manet illæſus liber in fornace* multis horis, dum prunæ extinguerentur.

An. DCCCLXXXVIII. Carolo Craſſo in egeſtate mortuo *vacat Imperium Occid.* in multas ſciſſum partes, ac Reges. Aurelijs in templo *Crucifixi ſtatua riuos lacrymarum fudit* per aliquot dies cōtinuos: omen putabatur vrbis perdendæ. Et ecce ortus ignis vrbem hauſit vniuerſam.

An. DCCCXC. Northmanis ſeſe in Britanniam infundentibus; Alanus Dux Brito cum Britonibus *vouent decimam partem omnium fortunarum*, *S. Petro* Romæ ſe oblaturos, ſi vicerint. Vincunt; vt vix 400. ex 15000. euaſerint Nortmanni.

Sequuntur tumultuoſiſſima tempora ſchiſmatum, Sediſque Romanæ fœdus ſtatus.

An. DCCCXCI. S. Formoſus creatur Papa; Schiſma contra eum creat Sergium: cuius facinora hodie quidam affingunt S. Formoſo. Magnam tamen inuidiam Principum creauit ſibi, Widonem Ducem Spoletinum, imperij inuaſorem, vngendo in Imperatorem *an.* 891. Et *an.* 893. eiuſdem filium Lambertum item in Collegam Imperat. Et *an.* 896. ſibi ab Romanis exagito Regem Arnulphum in auxilium venientem, renunciando Imperatorem.

An. DCCCXCVI. Mortuo Formoſo, damnatus ob facinora Bonifacius inuadit Papatum: At An. DCCCXCVII. March. Tuſciæ eiecto illo nequiorem intruſit Stephanum VII. cui Clerus qualitercunque adquieuit. Hic S. Formoſum Sepulcro refoſſum, papalibuſque indutum in Sede expoſuit deſpicatui: exuto tres digitos præſecuit; damnatumque in Tiberim abiecit: ordinatos ab eo exauctorauit. Piſcatores repertum ſepeliunt in S. Petri baſilicam. Lateranum cacodæmone impulſore corruit vt ſolo adæquaretur. Solum remanſit integrū *Sanctuarium, in quo Sedes Apoſtolica eminebat*; indicio, portas inferi non præualituras ei; quia *Thronus eius ſicut ſol, & ſicut luna perfecta in æternum.*

An. DCCCXCIIX. Quod Carolus Simplex Franciæ Rex quæreret amicitiam Nortmannorum, Fulco Rhemenſis per epi-

epiſtolam diſſuadet; *dignam quæ Politicis obijciatur.*

ANNO CM. Arnulpho & Widone Impp. mortuis, Ludouicus Boſonis filius Berengarium Foroiulij ducem prælio vincit, & Romæ omnium conſenſu ſuſcipit à Papa Imperium. Marchio Tuſciæ Stephanum PP. carcere & neruo ſtrangulat.

ERGO:

1. Dic age; Quæ ſincera FIDES hoc conſtitit AEVO IX?
   At SIC PAPISTIS RES ſtat ROMANA, FIDESQVE:
   Non SIC REM ſeruat Luthero-caluiniſta, FIDEMQVE.
2. IVRE SVO Proprio Papa, atque Eccleſia gaudent:
   Quis quid Ei AVGVSTVS proprio de iure remiſit?
3. ANTI ne CHRISTVS erat quiſquam hoc ROM. in Aeuo IX?

SÆ-

Digitized by Google

SÆCVLVM DECIMVM ANTIPAPISTICVM,

ſeu

ROMANO-SCHISMATICVM.

PONTIFICVM ROMANORVM CONTINVATA SVCCESSIO.

THEODORVS II. ſuccedit anno 901. Sed die 24. moritur: ideo

116. IOANNES IX. ex monacho creatur Papa *an.* 901. depoſitoque Berengario reſtituit imperium Lamberto in Conc. Romano, *an.* 904. Moritur *an.* 905. Sedit annis 4. dies 15.

117. BENEDICTVS IV. creatur *an.* 905. magnus benefactor pauperum: obijt *an.* 907. Sedit annis 3.

118. LEO V. creatur *an.* 907. Sedit dies 40. Ab Chriſtophoro Sedis inuaſore detruſus obijt.

119. CHRISTOPHORVS ſedit menſes 7. Nam à Sergio pulſus, vinctus, carceratus, in monaſterio clauſus vitam finiuit.

120. SERGIVS III. inuaſor Sedis, intrudente eum Marchione Tuſciæ; obiit *an.* 910. Sedit annos 2.

121. ANASTASIVS Romanus ritè creatur *an.* 910. obit *an.* 912. Sedit annos 2. Men. 2.

122.

122. LANDO operâ Theodoræ meretricis intruſus vixit menſes paucos.

123. IOANNES X. *anno* 912. ab eadem intruditur.

Anno 928. ab Marchione Tuſciæ Widone captus, ſuaſu Marchiæ ſcorti per puluinar impoſitum ori ſuffocatur. Sedit annnos 16. Parum peregit.

123. LEO VI. Surrogatur *anno* 928. Sedit menſes 6. dies 15. Finijt in carcere vitam.

124. STEPHANVS VIII. ſuccedit *anno* 928. Obit *an.* 931. Sedit annis 2.

125. IOANNES XI. intruditur à Scorto Marchia Tuſciæ *anno* 931. ab eius Marchione Widone *anno* 933. coniectus in carcerem obit *anno* 936. Sedit annis 5.

126. LEO VII. Surrogatur *anno* 936. Moritur *anno* 939. Sedit annis 4.

127. STEPHANVS IX. Germanus ſuccedit *anno* 949. Pugnis ſæpius contuſum ab Alberico Duce, Otto Rex Germaniæ ſuum patriotam miſeratus, ſeſe miſcere electioni ſchiſmaticæ ſtatuit ac ſubuenire Germano. Obijt *anno* 943. Sedit annos 3. Men. 4.

128. MARINVS II. Succedit *anno* 943. Spiritu prophetiæ clarus, vita optimus: multum laborauit in Cleri & Monachorum reformatione. Obijt *anno* 946. Sedit an. 3. men. 3. dies 13.

129. S. AGAPITVS II. Subit *anno* 946. Cogit *anno* 949. Concilium Romæ confirmans Concilium Ingelheimenſe contra Hugones. Obijt *an.* 951. Sedit annis 10. Men. 3. Di. 10.

130. IOANNES XII. Alberici patricij filius duodeuicennis ſeipſum intruſit *an.* 951. Cleri cum conſenſu, ſchiſma metuentis.

Anno 960. contra Romanos tyrannos opem Ottonis implorat, eumque coronat Imperatorem *anno* 962.

At *anno* 963. deficientem ab Ottone ad impium Ducem Adelbertum, Otto victor in Conciliabulo deponit, ſufficitque Leonem Pſeudopapã: Quem Ioannes in Concilio, *anno* 964. cum eius Electoribus excommunicat, & obit ſeu ex mœrore, ſeu, vt Luitbrandus prodit, à dæmone tempora percuſſus, dum pellici accumberet, vt intra paucos dies exhalaret: Sedit an. 9.

131 BENEDICTVS V. à Synodo collecta continuo ſubrogatur *anno* 964. Sed Otthonis impulſu Leo Antipapa coacto cætu abrogauit Papatum Benedicto legitimo Papæ: quem Otto ſecum traxit in exilium Hamburgum: vbi captus exul ſanctè viuens obijt *anno* 965. Translatuſque Romam inter martyres numeratur.

Annoque eodem obijt pſeudopapa Leo. Ille ſedit annum 1.

133. IOANNES XIII. canonice creatur *anno* 965. Sed à factioſis in carcerem detruſus *an.* 966. ab Ottone Imp. liberatur in factioſos vindicante.

Synodis duabus ritè celebratis, moritur *an.* 972. Sedit annos 6. Men. 11. dies 5.

134. DONVS Romanus creatur *an.* 972. Obit poſt tres menſes.

135. BENEDICTVS VI. canonicè creatur *an.* 972.

Sed *an.* 974. à Bonifacio Romano Cardinali ſceleſtiſſimo, Papatus inuaſore, capitur, carceratur, ſtrangulatur.

dd

tur. Sedit annis 2. Contra quem ſeſe armans Benedictus Epiſcopus Sutrinus impium Vrbe ac Sede relicta fugere compulit: ſed prius Vaticana deſpoliata nauigauit Conſtantinopolim. Continuoque

136. BENEDICTVS VII. idem ille ab Clero eligitur in Papam. Obit *anno* 984. Sedit anns 9. dies 10.

136. IOAN. XIV. creatur *an.* 984. ex Epiſcopo Papienſi, & Archicancellario Ottonis.

Bonifacius audita morte Ottonis, Ioannem tutantis, rediens Romam factione contracta Ioannem capit, in carcere trimeſtri inedia enecat: enectumque proijcit in publicum; & ſe oſtentat Papam.

At vero protinus ſuiſmet, Deoque execrabilis factus, repentinâ corruit.

Hic ſui cadauer raptare, cædere, lanceis confodere, laceratum relinquere *an.* 985.

137. IOAN. XV. Romanus vnanimiter creatus *anno* 985. ſecedit in Tuſciam metuens factionum.

At Romani, Ottonum memores, eum rediret exorarunt, ac permagnifice exceptum rite coluerunt.

Sicque ex hoc reſpirare Sedes Apoſtolica cœpit. Reges Angliæ conciliat: anno 995.

S. Vdalricum alioſque canonizat: & obit *an.* 996. Sedit annos 10.

138. GREGORIVS V. Germanus, Ducis Ottonis filius, creatur *anno* 996. Eiectus à Creſcentio Duce Romano reſtituitur contra Ioannem XVI. pſeudopapam Creſcentianum.

Reſtitutus vero *ſolis Germanis, in Concilio Romano, concedit Ius eligendi Imperatorem*, ſimul coronat Ottonem III. Obijt *anno* 999. Sedit annos 2. Men. 8.

Tot tanta inter propudia ſchiſmatica ſtetiſſe quis non miretur Eccleſiam Romanam? Stetit autem; ſtabitque.

IMPE.

Digitized by Google

IMPERATORVM OCCIDENTIS ACTA IN SÆCVLO X.

An Ch. nati

9. LVDOVICVS IV. *coronatur à Papa.* 900

Oculis, imperio, vita priuatur à Bereng. deficitque in eo Imperium Carolinum, tranſiens ad Saxonem Conradum. 904

10. LAMBERTVS *Nidonis Imperat. filius coronatur à Papa, eodemque anno & Arnulphus coronatus eſt.* 892

CONRADVM *ad Ducem Saxoniæ eſt translatum Regnum Sax. occiſo Ludouico Italis interim vſurpantibus ſibi Imperium.*

Berengario Ludouicum necante, & imperante per vim, Romanum Concilium eum abdicat, & reſtituit Lambertum, Eccleſiæ priuilegia reſtituentem. 904

Occiditur in venatione, laudatus. 910

11. BERENGARIVS *Dux Foroiulij certat cum Ludouico pro Imperio.* 900

Inuadens Imperium coronatur, vngitur à Papa; ſed à Conc. Rom. abdicatur. 904

Redimit pacem Italiæ ab Hunnis. 902

Occiſo Lamberto ſolus imperat. 910

Coronatur a Ioanne X. 915

Occiditur. 924

10. HENRICVS *Ottonis filius, mortuo Conrado fit Rex Germ. iam ante Rex Franciæ.* 919

Vngi ſe indignum ducens per viſum inducitur vt ſe vngi ſineret: De vidua velata in vxorem ducta pœnitens peregrinatur Romam. 919

Reliquias S. Dionyſii reuerenter recipit. 920

Lanceam Domini extorquet à Rudulpho rege Ital. 929

Victis Danis reformat pietatem. 930

Hungaros mirificè vincit. 933

Obit piiſſime, nunquam Imperator creatus. 936

11. OTTO *Henrici filius ſuccedit in regno Germ.* 936

Rebelles vincit pietate 938

Deuictis hoſtibus propagat religionem Cath. 949

Vincit Berengarium tyrannum rogatu Papæ. 951

Eundem reſtituit regno Italiæ 952

Filius in eum conſpirat reconciliaturque 953

Hungaros miraculoſe vincit. 955

Liberatur à Papa per S. Vitum. 956

Berengario tyranno eripit regnum Italiæ. 961

	Anno Christi nati
Coronatur Imperator Occidentis, conſirmatque Iura Eccleſiæ.	
Intrudit pſeudopapam, vero depoſito.	962 963
Romani inſurgunt contra ipſum, at is eiecto Benedicto PP. reſtituit pſeudop. Leonem ideoque vindicat in eum Deus.	964
It Romam pro reſtitutione Ioan. XIII. carcerat.	966
In Conc. Rauen. confirmat Iura Eccleſiæ Ottonemque filium coronari Imp. curat.	967
Magdeburgum condit & Metropolim facit.	971
Moritur.	973
12. OTTO II. *Imp. occ. ducit filiã Niceph. Imp.*	969
A Francis fugatur, vadatque flumen ope S. VVolfg. Peccans in S. Laurentium extinguendo Epiſcopatum Marſpurgi à Græcis & Sarac. vincitur, & pie moritur.	983
13. OTTO III. *Imp. ſuccedit patri.*	983
Reſtituit Marſpurgenſem Epiſcop.	984
Creſcentium tyrannum occidit, & pſeudopapam: ideo pœnitens peregrinatur in montem Garganum: Coronatur Imp. à Papa.	996
Pie ſe exercet apud S. Romualdum anachor.	997
Vxorem igne illæſam probat.	998
Pœnitens peregrinatur ad S. Adelbertum	999
Reliquias Româ affert in Germ.	1000
Differt renunciare ſæculo ad monitum S. Rom.	1001
Pie moritur.	1002

IMPERATORES
Orientis.

80. CONSTANTINVS VIII. *Leonis filius Imperat.*	912
Romanum *aſſumit collegam in rebellione ciuium.*	919
Roman. creat duos filios ſuos Impp.	928
Conſtantinus obſeſſa Edeſſa extorquet ſibi dari epiſtolam Domini ad Abagarum, & imaginem non manu pictam; quæ clarent miraculis.	944
Ab filio veneno tollitur, vt is Imperaret.	960
81. ROMANVS *filius imperat triennio: obit*	963
82. NICEPHORVS *Phocas acclamatur Imp.*	963
Atterit Saracenos cladibus: milites haberi vult martyres; excommunicatur à Patriarch.	964
Specie nuptiarum cadit exercitum Ottonis, & caditur à ſuis, Deo vindice.	969
83. IOA. ZEMISCES *trucidat Nicephorum & Imperat. ideoque à Patriarcha excommunicatur*	969
Bulgariam fere delet totam ope S. Theodori: triumphum defert B. Virgini: & monetam inſignit imagine Chriſti primus.	971
Veneno tollitur ducens cõtra Syros.	979
84. BASILIVS & Conſtantinus *fratres Imperat.*	970
Baſilius moritur.	1025

CONCILIVM

Generale hoc ſæculo X. nullum: At *Schiſmata* prope continua. *Prouinciales Synodi* complures celebratæ, præſertim ad reformationem diſciplinæ ſacræ.

Hæ-

Hæreſiarchæ Diſſoni Papis.

Hoc ſæculo X. nulli: adeo Orco toto in Schiſmatis conflandis effuſo, ac diſtento. Vide tamen aliquid in varijs *anno* 990. *& anno* 1000.

SS. Patrum, & Doctorum Concordia ſub Papis legitimis hoc Sæculo X. obſcuro.

LEO VI. SAPIENS Baſilii Imp. filius & ſucceſſor in Imperio Orientis *an.* 888. Photium eiecit, ſuffecit Stephanum Epiſ. Conſtantinop. & pro eo confirmando Romam ſcripſit *an.* 887. Santaberenum vero magum oculis priuat. *An.* 893. auxilia præbens Turcis & Hunnis contra Bulgaros excommunicatur ab Epiſcopo Conſtantinop. ab Euthymio tamen ſubrogatur abſolutus moritur *anno* 911. Parens *an.* 902. bellum contra Saracenum ſcripſit inſignem epiſtolam ei *de Chriſtianæ fidei veritate, & Saracenorum impietate*; aſſeritq; Spiritum S. à Patre Filioque procedere. Plures item orationes dixit, ſcripſit, & euulgauit.

IDIOTA quidam nomine ſuppreſſo ſcripſit *de Contemplatione & humilitate* ſub annum 902.

MARCVS EREMITA varia ſcripſit *opuſcula Theologica*, plena errorum, legendaque caute: ſuſpicio, ab hæreticis eſſe deprauata: Nam vir pius Leonem VI. Imp. curauit ſaucium, & ei decennium vitæ prædixit. *ſub an.* 906.

RHEGINO Abbas Brumienſis ſcripſit Chronicon à Chriſto nato ad *ann.* 908. quod alius deïn continuauit ad annum 967.

RADVLPHVS Flauiacenſis Monachus floruit *ſub a.* 910. Scripſit libros 20. in Leuiticum: libros 14. in Epiſtolas 14. Pauli.

LVITBRANDVS Ticinenſis Diaconus, & Epiſc. Cremonenſis, Legatus Berengarij Imp. *an.* 946. ſcripſit libros ſex de rebus geſtis in Europa ſua memoria. At à capit. 6. libri 6. ſunt ab alio ſuppoſita.

WITICHINDVS Monachus Corbeienſis, ſub *an.* 946. ſcripſit res Saxonicas & Ottonum.

STEPHANVS Eduenſis Epiſc, *ſub an.* 950. ſcripſit de Sacramento altaris, & pertinentibus ad idem.

MOSES Barcepha Epiſcopus Syrus de paradiſo ſcripſit.

Dogmata Eccleſiæ Romano-Catholicę, Nouatoribus contraria hodiernis.

Eadem, quæ Sæculo ſuperiore, ſunt conſtanter aſſerta; hæreticis altùm ſilentibus cunctis.

VARIA

Teſtimonia Fidei hiſtorica in Sæculo X.

Sanctorum & Miraculorum feraciſſimo.

An.CMI. Leo VI. Sapiens Imperator *Sanctam Theophaniam*, miraculis celebrem, habuit vxorem. Proceſſurum inſanus vecte percuſſit in caput; Saucium *Marcus Abbas* ſanauit de vita periclitantem, vitæq; decennium ei reliquū eſt vaticinatus.

Eduardus Rex Angliæ cognatum ſuum bello perſecutus vicit; *quod monialem è monaſterio raptam duxiſſet vxorem*. Victor raptam retruſit in cœnobium.

An. CMII. Theoctiſte in inſulam Paros, quando Duce Nyſiride Arabes Lesbum euaſtarūt, abducta cū captiuis monacha, fugit in abdita, ibique ſup. 35. annos ſola ac nuda ſeruiuit Deo. Leonis Dux, in Saracenos Cretam populantes miſſus, nauigat in Parum venaturus, digreſſus in tēpellū B. Mariæ acclamatur: Siſte: fœmina nuda conſpici erubeſco. Præbe tunicam, Præbuit; vidit pari & canicie & macie aridam magis laruam hominis, quam hominem. Referens ei vitam petit, vbi poſt annum reuerterit, *S. Eucharistiam in panno mundo* ſibi afferri. Fit: Vt S. Synaxim obijt, è vita in beatiorem abijt communicata ſub vna ſpecie.

Anno CMIII. Opera Sancti Cyrilli & S. Methodii, conuerſo Duce Boriuoio, contigit & gentis Boemiæ conuerſio.

An. CMIV. Berengarius Dux Foro iulij captum *Ludouicum Imperatorem* oculis priuat & imperio; & Romæ ab Ioan. IX. coronari vi extorquet, abrogato Imperio Lamperto. Dolens facti Papa Concilio LXXIV. Epiſcoporū abrogat imperium tyranno, & cōfirmat Lambertū: Acta Stephani PP. contra Formoſum damnat foco, ſanciens: *Nullum mortuum eſſe iudicandum vt qui comparere non poſſit.* Iterum alio in Con. Rauen. præſentem Lambertum confirmat. Qui *omnia ab Imperatoribus Eccleſiæ Rom. conceſſa Priuilegia in perpetuum confirmat.*

At

In Ludouico Germaniæ Rege defecit Carolinum Imperium: Regnumque Germaniæ transfertur ad Conradum Ducem Saxoniæ.

An. CMV. Herueus Rhemenſis Archie. *Nortmannos* conuertit hos ad Fidē, illos, in idololatriam relapſos, ad pœnitentiam.

Anno CMVI. *Poloni* per & negotiatores, & comitatū Leſci principia Fidei agnoſcere cœperunt.

An. CMIX. Herueus crebra frequētat Concilia per Galliam, diſciplinæ morum reformandæ.

An. CMX. Comes Mediolan. Lambertum Imp. in venatione trucidauit: & Berengarius ſummam rerum inuadit: & Marchio Tuſciæ Principatum amiſſum reciperat.

Anno CMXI. Leone VI. mortuo, filij

Digitized by Google

filij Alexander & Conſtantinus capeſſunt Imperium Orientis. Sed cum Alexander idola colens ait: *Heu, dum iſti conterent Romani, erant inuicti.* Nocte inſecuta ſenex eum Lucidus virga percutiens ait: *Ego ſum Petrus Romanorum Princeps.* Protinus vomit ſanguinem, ac animam: fœterq; intolerabiliter. Et ex hoc puer CONSTANTINVS imperat ſolus An. 912. Moriturque *Berno Fundator Ordinis Cluniacenſis.*

AN. CMXIV. Leſci IV. Poloni filius naſcitur cæcus; dum ſeptennis affunderetur; nomenque acciperet *Meicislai*, inter lætos proceros ex vnigenito, mœſtos ex cœco, ecce continuo recipit viſum.

Conſulti arioli reſpondent, fore Poloniam ab eo illuſtrandam; putabant armis: at Deus voluit Fidem per eum inferendam portendere: euentu teſte.

AN. CMXV. Berengarius Saracenos ſæpius profligauit, & Italia eiecit: *Viſi in conflictu Sanctus Petrus & Paulus:* idcirco Ioannes X. & Clerus Populuſque Rom. ei detulerunt Imperium; & vnctus eſt.

AN. CMXIX. Conradus, Rex Saxonum & Francorum moriens, *regnũ tranſtulit in Henricum* Ottonis filium. Quo vngi noléte, quod indignum ſe diceret; S. Vlrico Epiſ. Auguſtano S. Petrus per viſum oſtendit enſes duos, capulatum, & non capulatum, dicẽs: Dic Henrico, *enſem capulatum eſſe Regem vnctum.*

Et vngitur.

AN. CMXX. Carolus ſimplex miſit Henrico Regi Saxoniæ *Brachium S. Dionyſij*: cui proſtratus humi oſcula fixit.

Certum indicium, diuinitus Imperium è Francia in Saxoniam eſſe iam translatum.

ANNO CMXXI. Vnio eccleſiarum Orientalium decreuit; ne quarta vxor, defunctis tribus, duceretur. In Occidente libertas nubendi fuit. S. Hieronymus ait nouiſſe, quæ ſepeliſſet 22. viros; & qui ſuperuixiſſet 21. vxoribus.

AN. CMXXII. *Reliquiæ de barba S. Petri* in pagum Geſedis delatæ dæmoniacos, morboſque plurimorum curarunt. Vide, infra anno 969.

AN. CMXXIV. *Angliam* Rex Adelſtanus *dedicat S. Petro*: ſed coniurans contra eum Elfredus, ſuam eſſe Angliam, inter verba iuramenti corruit mortuus.

AN. CMXXIX. Rex Henricus minis, precibus & pretio expreſſit à Rodulpho Burgundo *lanceam clauis Chriſti Crucifixi ſanctificatam.*

Item Rex Galliarum Hugo miſit ei *enſem Caroli Magni* cum clauo Dominico; *eiuſdemque lanceam*: item *vexillum Sancti Mauritij* Thebæi. Hiſce poſt Deum fretus victor vbiq; euaſit, hoſtiumq; terror.

AN. CMXXXIII. Hungàros in Germaniam infuſos Rex Henricus; præuia oratione, lancea, &c. & voto de Simonia per regnũ exterminãda fundit, ſugatq;.

Obit *an. 936.* regnum relinquens Ottoni filio, quià Mog. & Colon. Archiep. vngitur ritu ſolenni.

Anni hi diuinitus partis illuſtrantur victorijs multis contra infideles.

AN. CMXXXIIX. *S. Oddo Abbas* Cluniacẽ. euocatur Romã, Monaſticæ refor-

reformandæ. Rogatus illuſtrat notis vitam S. Martini; pulſuque ad veſperas dato aduolat relicto libro: pluit effuſe noctem totam, nec libri ſub dio, ſubque canali vel litera immaduiſſet.

Idem oratione *duos iunxit montes* ſic, vt riuulum interfluum exciperent, & vaſtum efficerent lacum; qui diues piſcium aleret adiacens monaſterium, iam liberatum moleſtia procul aduectandi piſces.

An. CMXL. Huc vſque licitum liberumque fuit Sacerdoti *plures eodem die Miſſas dicere*, ſed Concilium Salgenſtadianum ſtatuit, ne plures tribus celebrētur. Alexander Papa ſub an. 1073. ad vnicam ſolam reſtrinxit.

An. CMXLIV. Conſtantinus Edeſſam Syriæ Saracenicam obſidens, ad eas deſcendit conditiones ſoluendæ obſidionis, vt traderent ſibi *Epiſtolam Chriſti ad Abgarum, & Imaginem Chriſti nō manu pictam.* Nauis, eas vehens, ſine remige, contra ventum ac tempeſtatem, recta fertur Conſtantinopolim: plurima ad earum cultum patrantur miracula: vni abſecta manus recreuit. Imago Chriſti ſeſe imprimit ipſam in applicatum ei linteum ſic, vt clara luce radiaret.

Monſtroſi *globi ignei* paſſim volantes, & reſtinguuntur, & pelluntur aqua benedicta, & crucibus ruri collocatis.

Romanus Imperator Orient. à filio attonſus retruditur in monaſterium.

An. CMXLV. In Italia Hugo Rex filio dat regnum, & init monaſterium Monachus. *Igne inuiſibili* multi corripiuntur: & quotquot Pariſios in ædem B. V. Mariæ confugiunt oratum; conſanantur.

An. CMXLVI. In Gallia inuentum eſt corpus S. Hunegundis Virginis integrum, fragrans, lucidum, miraculis inclytum.

An. CMXLIX. Danorum ab Ottone debellatorum Rex Chriſtum multis Diuis inferiorem fore dicebat; quod ij maiora ipſo miracla patraſſent: aſſidens menſæ Poppo Sacerdos negat; Chriſtumque Deum ter Opt. Max. eſſe aſſerit. Huius probam expetit Rex, ſi Poppo ferri maſſam candentis tulerit illæſus. Fert: Rexque, Regnumque dant nomen Chriſto.

Et Sclaui fiunt Chriſtiani: Illis multæ paſſim apparebant animæ defunctorum; quod animarum non crederent immortalitatem.

An. CMLIII. Otto Rex Abbatiam donauit vxori; & ecce Deus filios armat in ipſum, regno eijciendum; niſi vtrinq; exercitus diremiſſet S. Vdalricus pacificator.

Quod indictum *S. Hunegundis feſtum* quædam violaſſet ſpicas legendo, legēti ſpicæ cruentæ apparuerunt.

An. CMLIV. *S. Matthæi Euangeliſtæ corpus*, ipſo reuelante repertum in Bythinia, (quo fuerat olim ex Æthiopia, vbi martyrium ſubierat, translatum) iā porro transfertur Salernum in Hiſpaniam.

An. CMLV. Hungaros innumeros ſe in Germaniam, vſque Auguſtam, infundentes S. Vdalricus precibus & ſacrificijs, Otto Rex pietate, & voto ſe Merſburgenſem Epiſcopatum Sancto Laurentio dedicaturum, vicerunt. Idem omni-

mnibus ſuis pridie *Sancti Laurentij ieiunium* indixit: communicauit; lanceamque Domini præferens adeo internecione deleuit hoſtem, vt vix VII. euaſerint.

Hiſpani Duce Conſaluo, *viſo in acie S. Iacobo*, & prece S. Pelagij eremitæ, illuſtri victoria ſeſe vindicarunt è ſeruitute Maurorum in libertatem Chriſtianam. Grati ex manubijs poſuerunt monaſterium, honori Sancti Petri ſacrum.

An. CMLVI. *Manus S. Ioan. Baptiſtæ* trâsfertur ex Antiochia Conſtantinopolim, pio furto ſurrepta. Ei excipiendæ Imp. Conſtantinus VIII. Chalcedonem miſit obuiam triremẽ regiam, ac Senatores, ipſeq; cum Patriarcha in proceſſione cleri populique occurrerunt.

Cun anno 954. pluiſſet crucibus, hoc inſecuta peſtis hauſit, quotquot eas cruculas veſtibus inhærentes riſerant: earum reuerentibus fuere ſaluti tota Germania. Otto Rex peſte correptus, edito voto S. Viti honori ſeruatur.

Feſtum S. Catharinæ ſolenniore cultu obſeruantes, ab continuis imbribus omnia mergentibus, ne quidem attingebantur.

An. CMLVII. Saraceni in Romanos ducti late prædantur. In Herculis vico irruunt in templum, dum ad aram operaretur Sacerdos: hic arrepta S. Hoſtia inuadit ſacrilegos; conterritos pulſat, cædit, occidit, fugat ſolus multos.

An. CMLIX. S. Dunslanus Eduinũ admonens Angliæ Regem, abſtineret matris ac filiæ nefaſtis amoribus; ex aula faceſſere & exulare iubebatur. Orationi intentus videt æthiopum turbam raptare animam Eduini: orat impenſius pro eadem; & reuerſi Mauri eiulantes ab ipſo ereptam ſibi prædam quiritabantur ſancto hoc amplio res gratias agente Deo.

Simul

An. CMLX. Romam ijt petitum *prædicandi poteſtatem* & benedictionem à Papa Ioanne XII. quantumuis improbo.

Papa idem cõtra Berengarij tyrannidem inuocat opem Ottonis; Regis Germaniæ; ea tamen conditione mutua; vt iuret Otto, ſe fore Patrimonij S. Petri, & Iuris Eccleſiaſtici, ac Priuilegiorum conſeruatorem: & iuret Papa, ſe titulum ei daturum Imperii. Et factum vtrumque eſt.

Itaque

An. CMLXI. Otto, filio Ottone in Regem creato, ducit in Italiam cõtra Berengarium cum 60000. occurrente: Sed deficientibus ab eo Principibus Italiæ, regnum ceſſit Ottoni ſine prælio, effugato procul Berengario.

Anno CMLXII. Otto Imperator omnia Sancto Petro reſtituit, cæteriſque ſua Eccleſijs: pacta conuenta ſancit diplomate dato: & Papa iurat ab eo ſe nunquam defecturum.

At

Anno CMLXIII. Ioannes Papa, quo impune flagitijs indulgeret, ſpreto Ottone ac iuramento, deficit ad impium Adelbertum Co-

mitem. Otto Romam aduolat; victor initſugit Papa. Fit Synodus: hæc prolatis criminibus Ioannis eum peragit reum, Pontificatu exuit, Leonem ſurrogat: Omnia contra ius fas, & Canones.

Quocirca Ioannes eos omnes excōmunicauit attentantes iudicare Papam, & damnare. Otto ſe nil miſcebat pſeudoſynodo.

An. CMLXIV. Dum Otto, Romæ præſidio relicto, Albertum Spoleti obſidet, ac vincit; Ioannes init vrbem, concitat Romanos, pro ſe contra Ottonianos depugnent; coactæ Synodo Leonem deponit: noctuque accubans ſcorto ad caput à dæmone ictus exhalat.

Romani creant Benedictum V. Otto autem iterato Romam obſidet, expugnat; deditum à Romanis Benedictum accipit; coacta Synodo & Sedi reſtituit Leonem, quem Clerus populuſque acceptat, licet Pſeudopapam.

Hinc error Gratiani, & ex eo cæterorum. Is enim credit Leonem fuiſſe Pontificem legitimum; vnde eius falſa ordinatione Codicem ſuum taminauit, *de facta ab Leone Imperatori Conceſſione ſuper ordinatione Papæ: de Inueſtituris ei datis; de Donationibus ante Sancto Petro factis, iam redonatis Imperatori.*

Nicephorus Imp. Orientis feliciſſime pugnans contra Turcas, contendit; at fruſtra; vt milites cæſi in Martyrum album referantur, & colantur.

An. CMLXV. Otto ſecum abducit Benedictum Hamburgum; vbi & mortuus eſt: ſimulque mortuus & Leo eſt.

Continuo Romani ſurrogant canonice Ioannem XIII. Ottone nil obnitente.

Sarmatis creditur olim Christum prædicaſſe S. Andreas: (qui iam à Leſco Poloni audire cœperunt:) Eorum Rex Meiceslaus, etſi ſeptem vxoribus vteretur, ex nulla tamen fieri pater valuit. Perſuaſus ducere Chriſtianam duxit prius ipſe baptizatus: gignitque Boleslaum. Illi igitur ſubmiſſi à Ioanne XIII. Sacerdotes *conuertunt Poloniam.*

An. CMLXVI. Tumultuantes Romani Ioan. XIII. male mulctatum carcerant. Otto è Germania aduolans eum reſtituit, mulctatis morte, & exilio, autoribus.

Primitiæ religionis in Polonia multos pariunt *eremitas ſanctos.*

Anno CMLXVII. Otto filium Ottonem Regem, iam etiam creari facit Imperatorem Germanorum

An. CMLXVIII. Papa *benedicit campanæ,* in honorem Sancti Baptiſtæ ſuſpendendæ. tum adhuc recens erat campanarum vſus: recentior benedicendarum.

Anno CMLXIX. Ottonis Comes à cacodæmone obſeſſus furit: Siſtitur ab Ottone Romæ tangendus *catena S. Petri.*

Clerici dolo obligant eum alia catena ſecundùm: deniq; Petrina; & mox ad huius contactum excuſſus euolat inſeſſor.

In

In eam iniecta manu Epiſcopus Metenſis ait: aut mihi relinquatur, aut manus præſcindatur. Otto flectit eum, vt accepto annulo acquieſcat. Idem Epiſcopus triennali bello per Italiam plures *collectas reliquias* ſecum aſportauit in Galliam, de pilis Sancti Petri, Cruore Sancti Stephani, Sancti Laur. &c.

An. CMLXX. In Anglia S Dunſtanus cum Concilio decernit: Clerici aut caſte viuant, aut præbendas perdant. Procraſtinantibus Clericis, cum canerent: *Seruite Domino in timore*: &c. Ethetvvaldus init chorum proiectaque Pluuiali clamat: *Apprehendite diſciplinam, ne pereatis.* Conſentiunt, fiuntque è Clericis Monachi regulares.

Sed quia oſcitabunde viueb..nt, Fulbertus Abbas mortuus dum biduo poſt effertur, è tumba ſe erigens rediuiuus clamat: Meritis Sancti Oſvvaldi ſeruatus redii, vt facta peccatorum exhomologeſi, ſumtoque Viatico ſacro, redormiam. Dictum factum ex ordine continuo.

Sanctus Dunſtanus Comitem inceſtuoſum irrito euentu primum monuit: at poſtea idem in ſacco, cinere, vndipesq; init Concilium, oratque pœnitentiam. Dignus quem à S. Dunſtanō excommunicatum abſolueret collacrymans idem.

Anno CMLXXI. S. Vdalricus quod aſſenſerit Imperatrici petenti, quatenus ſuus ei filius ſuccederet in Epiſcopatu; idcirco ante mortem luit, vocatus ad iudicium Concilii Ingelhemenſis.

Ioannes Imp. Ori. patrocinio ... Deiparæ, ac Sancti Theodori Martyris, in acie prima et ... vi..., deuincit Bulgaros. Gratus, h..rum ſpolia ducens in triumphum, ipſis ſuperimponit *ſtatuam Deiparæ triumphantem*: Saluatori baſilicam ſtatuit nulli ſecundam: aureos cudit nummos hac cum epigrapha: *Chriſtus Rex Regum*: ex altera ſtabat imago Chriſti. Ex hoc cœptus manauit *vſus monetas inſigniendi ſacris imaginibus.*

Anno CMLXXIII. Otto Imperator mane conſurgit ad Miſſam: iubet erogarii eleemoſynas: cum *Miſſa finita* finit & vitam in templo ſedens.

Iam obierat anno eodem S. Vdalricus.

Anno CMLXXIV. V. VI. VII. &c. Hi anni, vt plerique ſuperiores, & ſequentes annales, pene mera Sanctorum, & Monachorum produnt miracula, vt Romualdi, Niconis, Nili, &c.

An. CMLXXVIII. Otto II. Imp. ducit in Franciam; redux dum ad tumefactum retardatur flumen, inſtantibus à tergo Francis. *Sanctus VVolfgangus Epiſc.* Ratisbonenſis orat Deum; init flumen primus, ſequentibus cunctis; perit nec vnus. Franci idem ibidem vadaturi merguntur, quotquot inuaſerant vndas.

S. Eduar. Rex Angliæ, inſidijs nouercæ cæſus, claret miraculis.

Anno CMLXXIX. Monachi ſedes Clericorum occuparant: Catnæ in Concilio dum litigant, ſubita tempeſtate curia corruit; opprimit omnes partim occiſos, partim ſic attri-

tos, vt expirarint: Solus S. Dunſtanus cum monachis trabi inſiſtentes ſunt illæſi.

Anno CMLXXXIII. *Vindictæ diuinæ* in varios hic, vt paſſim hoc Sæculo toto, referuntur. Nec Otto II. immunis fuit, aut impunis, quin & clade ſui exercitus contra Græcos, & ſua morte ſecuta lueret; Deo Sanctum de ea præmonente per viſum.

Obijt tamen rite confeſſus, & communicatus.

S. Adalbertus Epiſ. Pragenſis, ob Boemorum improbitatem ſe abdicans Epiſcopatu, fit Monachus, miniſterq; culinarius toto quinquēnio: ſic meritus fieri Apoſtolus Gentium.

Stephanus Vngariæ Princeps, & Meicislaus Poloniæ, *petunt à Papa titulum Regis* ſibi concedi: annuitur illi; huic negatur, ob gentis cruditatem barbariuſculam.

An. CMLXXXIV. Romæ Sacerdotes incunt *Sodalitium* hoc pacto, vt ſinguli conſodalium defuncti viuorum ſuffragijs per Sacrificia, preces, & eleemoſynas adiuuentur; præſertim vt pro vnoquoque XL. Miſſæ cantentur.

An. CMLXXXVII. Ioānis XV. tertio, Ottonis Imper. Occ. quarto Ludouicus Rex Carolinæ ſtirpis non quidem vltimus; ſed illiberis tamen moriens, regnum non reliquit Carolo fratri, ſed tradi fecit Hugoni Duci Pariſienſi: cuius pater in Nortmannica irruptione, diuinitus monitus, tranſtulit reliquias Sanctorum Martyrum in ſuam eccleſiam. Eique apparens S. Valericus ſpondet, idcirco poſteros eius, vſque in ſeptimam generationem in Francia regnaturos.

Conſtantinopoli ludentes in ſphæriſterio *Cantum Veſperarum* interturbabant: Sanctus Nicon eos increpans abigitur à Præfecto, protinus paralyſi punito. Pœnitentem, precesque pro ſe à Nicone rogantem Sanctus conſanat.

Anno CMLXXXVIII. In Hiſpania Chriſtiani pauci vincunt prœlio Saracenos plurimos Duce Antolino pijſſimo. Hic *noluit inuadere conflictum prius, quam Miſſa tota patrata*: interea tamen ipſe inter primos viſus eſt fortiſſime pugnare, verſareque hoſtem: certum cunctis, *fuiſſe Angelum*: eius tamen equus vera vulnera ſaucius acceperat, & cæſorum ſanguine cruentus rubebat.

Sic & anno 999.

An. CMLXXXIX. *Boemis ſuum Paſtorem Adelbertum* requirentibus, Archiepiſ. Moguntinus impetrauit à Papa, vt è monaſterio extractus, eis redderetur. Sed dum reperit eos æque, vt prius crudos: ecce Geiſæ Regi de regni conuerſione cogitanti noctu, apparens iuuenis ſpecioſus ait: *Manus habes ſanguine plenas, ideo non tu, ſed filius tibi naſciturus cogitata perficiet.* Reginæ apparens S. Stephanus ait: *Paries, cui meum nomen impones Stephani. Excipe benigne qui venit, Dei famulum.* Ecce propediē aduenit S. Adelbertus, vtriq; ſpondet pro firmitate promiſſi.

Anno CMXC. Et Reges, & Comites Franciæ iam diu aſſuefacti inuadere bona & iura tum Eccleſiaſtica, tum Monaſtica, multis à

Deo

Deo plagis vindice puniti exempla reliquerunt: è quibus plurimis vix pauca Demonſtrationi noſtræ adſperſimus.

Hoc anno velut colophonem vindiciarum diuinarum in Francicam Sacram famem hic apponamus.

Rhemenſe Concilium *diras imprecatur Raptoribus eccleſiaſticorum bonorum*; Secutaque diuina vindicta eſt, dum Hugo Dux capit Carolum Regem, ſimulque cum vnicò Carolini Stemmatis ramo hoc Regnum Francorum excidit.

Ita vindicauit Deus HÆRESIN POLITICORVM hoc ortam æuo iactantium; *Carolo Regi omnia, etiam in Eccleſiis, licere.*

ANNO CMXCI. Rhemis cum Carolo captis Hugo voluit in locum Arnulphi Epiſcopi proditoris Gerbertum ſurrogari monachum Curialem; Sed Papa eum reijciente, hic Gerbertus plauſtra conuitiorum euomit in Papam, vti magum. &c.

Quo libro hodie exultant hæretici & Politici; Vane!

ANNO CMXCII. Hugo renitente Concilio Rhemenſi abdicat Arnulphum (Carolinum extinguere ſtemma ſtudens) intruditque Gebertum, eo in Papam inſolentius ſcribentem.

ANNO CMXCIII. Veſuuio monte inſolitas flammarum vndas procul euomente, etiam Roma vrebatur.

Iamque *correptâ S. Petri Baſilicâ*, vrbs in eam concurrit tota ſupplex, Ædi Principi parceret: Deus, ne Fides Petri veniat in opprobrium improborum; Ecce, momento flamma reſilit ab ardentibus abiegnis trabibus, auolatque per auras.

AN. CMXCV. Papa per Legatos cognoſcit cauſam Arnulphi & Gerberti coram Concilio Rhemis; huncque reum & intruſum abdicat; reſtituit Arnulphum non proditorem.

Ericus Rex Sueoniæ ethnicus bello vicit Regem Daniæ, in quo S. Poppo prædicabat Chriſtum. Cui Rex: age, factis dicta doce: indue ferream chirothecam hâc candentem (erat ponderoſiſſima) induit, fertq; illæſus quo volebant. Iterum cerâ tinctam rigentemq; veſtem eum induit: quæ accenſa deflagrat in cinerem, illæſo S. Poppone.

Rex, Daniaque tota, damnatis idolis, Chriſtum confitentur, ac baptizantur. Sunt, qui Ericum reſilijſſe dicunt.

ANNO CMXCVI. Defuncto Ioanne XV. Otto Rex cognatum ſuum Germanum curat ſurrogari dictum Gregorium V. Creſcentius Dux, perſentiſcens Pontificatum deriuari in Germanum ideo, vt Ottoni traderetur Imperiũ; ergo extruſo Gregorio intrudit Ioannem XVI. Aduolans Otto reſtituit Gregorium, obſeſſum capit Creſcentium, & contra promiſſum impunitatis capite minuit; vxoremque eius Romanarum ſpecioſiſſimam aſſumit in concubinam: Ioannem XVI. truncum auribus, naſo, oculis, aſinoque auerſum imponit, data in manus caudâ, præcone clamante: *Sic patitur, qui Papam Sede pellere nititur.*

S. Nilus ſibi donari Ioannem XVI. petit, & obtinet.

Sed eo iam reperto mortuo in carcere, Otto indoluit: *impœnitentiam pedes*

peregrinatur in monte Garganum S. Michael ſeque Monachum fore promittit.

Redux à Papa capeſſit Imperium, & inungitur coronatus.

Papa ſimul Ius eligendi Imperatoris permiſit ſolis Germaniæ Principibus: Quod poſtea Innocentius IV. in Concilio Lugdunenſi ad SEPTEMVIROS ELECTORES nominatos reduxit. Otto illiberis ita ſuaſit;

1. Ne cognati de Imperio decertarent;

2. Ne Franciam refloreſcentes, aliâ linea, & non Carolinâ, repeterent Imperium.

S. Adelbertus Romæ coram Papa Sacrum Miſſæ peregerat vſque ad *Memento defunctorum:* hic obdormit raptu. Miratus ſomnum Papa eum excitari curat.

Sanctus requirit chirothecam alteram, quâ nuſquam repertâ, dataque alia, proſequitur Diuina.

His rite factis Papa ita ſciſcitanti cauſam ſomni, amiſſæque chirothecæ edicit; ſe quinque Fratres ſuos, in Boemia cæſos pro fide, ſepulturæ dediſſe; ibique chirothecam reliquiſſe auocatum.

Miſſi protinus repertam, cæteraque vera referunt.

Otto Imp. Papa annuente, ſtatuit in S. Pauli monaſterio monachos vitæ peioris mouere, alterius inſtituti religioſos ſubſtituere.

S. Paulus autem in ſomnis apparens id prohibet; quod emendare, non extirpare, oporteat. Et factum eſt ita.

Idem Aquiſgranum reuerſus *Caroli Magni ſepulchrum* diu requiſiuit; demum reperit eum in ſolio aſſidentem, cruce aurea e collo pendente, veſtibuſque nihil dum quicquam læſis.

Crucem cum parte veſtis venerabundus ſuſtulit; cætera reliquit.

Fulco Comes Andegauenſis raptor bonorum eccleſiaſticorum, Deo poſuerat templum; Rogatus Archiep. Turonenſis id vt dedicaret, noluit, niſi prius reſtituiſſet aliena.

Nolens impetrat à Papa Cardinalem mitti, qui conſecraret.

Peracta dedicatione ingens momento coortus turbo templum euertit. Nimirum *in pœnam Sacrilegij*; ex quo data Deo diſplicent: Non in pœnam alienæ iuriſdictionis à Papa inuaſæ: vt mentitur Glaber.

An. CMXCVII S. Adelberto martyrio coronato, S. Bonifacius, Ottonis cognatus, monachus Ruſſiæ factus Apoſtolus, miſſu Papæ, conuertit plurimos.

Barbari ab eius cæde diu abſtinentes, quod martyrio & miraculis clariorem in Bruſſia viderent; demum tamen & ipſum trucidarunt.

Stephanus Rex Hungariæ iuuenis coniuratos in ſeſe vincit bello ſub ſignis S. Martini, & S. Georgij. Victor conſtruit monaſterium S. Martini, vbi hic oraſſe fertur: dotatque idem.

An. CMXCVIII. Antolinus iterum vincit Saracenos, vt ſupra anno 989.

Malacenus Conſtantinopoli coniurationis ſuſpectus, dum adit aulam citatus, petit S. Niconis preces; qui glorioſiorem fore prædixit, ſeque rurſus viſurum.

rum. Abit is ad aulam, hic e vita. Is demum completis quæ prædicta erant, cum defunctum interea videre non poſſet, pictori verbis vultum cultumque viri deſcribit, vt poteſt.

Sed cum is ad viuum ſic exprimere non poſſet, mœſto apparens S. Nicon ait: Me aſpice; ſic pinge. Dum ad tabulam cœptæ picturæ reſpiceret, Sanctus diſparuit, videtq; ipſam viuam in tabula picturam ſpirare ab ipſo Sancto impreſſam. Sicque rurſus eum vidit Malacenus.

An. CMXCIX. Otto, mortuo Gregorio V. ne Pontificatus rediret ad Romanos, Gerbertum, (quem Rauennenſem Epiſcopum dederat;) iam Papam creari efficit, dictum Sylueſtrũ II. Inde, in peccatorum pœnitentiam, init peregrinationem ad S. Adelberti ſepulcrum Gneſnæ.

An. M. Otto è Polonia ſecum retulit Romam brachium Sancti Adelberti, cui & eccleſiam ad Tiberim conſtruxit; in quam & Corpora S. Bartholomæi, & Sancti Paulini Nolani, Beneuento translata depoſuit;

Vnde etiam continuo dici cœpit Ædes S. Bartholomæi.

Otto rurſus peregrinatur ad Sanctum Nilum, viſiſque cellulis fratrum circa templum dixit: *Ecce tabernacula Iſrael in deſerto.*

Dotare voluit monaſterium; ſed renuit S. Nilus.

Hunc rogauit, à ſe quid peteret; qui tacto eius pectore ait: *Peto ſalutem animæ tuæ. Dole de peccatis: homo es, moriere & iudicabere.*

Otto illacrymatus poſitâ coronâ petijt, & obtinuit benedictionem.

S. Stephanus Dux Hungariæ impetrauit *a Papa dari ſibi diadema Regium.*

Addiditque vltro ei crucem præferri, velut Apoſtolatus, quod plurium gentium conuerſionem promouiſſet: quodque Hungariam poſt illuſtres victorias de barbaris, Romanæ Eccleſiæ donaſſet.

In pago Catalonico *ruſticus*, ruri obdormiens, videtur ſibi examen apum ſentire ſurrepens per podicem, & per os egrediens.

Ex eo ſtimulatur ad prædicandum; ergo repudiat vxorẽ; in templo crucẽ & imaginem Chriſti proculcat, iactans ſe iuſtum à Deo; Decimas non dandas è Scripturis docet; ſeducit multos.

A S. Lebuino Bremenſi examinatus, conuictuſque ſe noctu in puteum præcipitat: ſeductos reducit Sanctus Lebuinus.

Vilgardus Rauennæ Grammaticus, prædicat beatos Virgilium, Horatium, Iuuenalem. &c.

Damnatur à Petro Rauennatenſi.

ERGO

ERGO:

1. Dic age; Quæ ſincera FIDES hoc conſtitit AEVO X?
   At SIC PAPISTIS Reſtat ROMANA, FIDESQVE:
   Non SIG REM ſeruat Luthero-caluiniſta, FIDEMQVE.
2. IVRE SVO Proprio Papa, atque Eccleſia gaudent:
   Quis quid Ei AVGVSTVS proprio de iure remiſit?
3. ANTI ne CHRISTVS erat quiſquam hoc ROM. in Aeuo X?

SÆ-

Digitized by Google

SÆCVLVM VNDECIMVM,

Hoc placuit aliquibus appellare

FERREVM,

ſeu

POLITICO-SCHISMATICVM.

PONTIFICVM ROMANORVM CONTINVATA SVCCESSIO.

140. SILVESTER II. creatur *anno* 999. Vide ibidem.

Qui Papæ fecerat calumnias, iam Papa patitur grauiores. Nam à Bennone pſeudocardinali ſchiſmatico fingitur arte magica Papatum quæſiuiſſe, & animam Satanæ deuouiſſe, promittenti ei Pontificatum tamdiu, donec templum Ieroſolymorum non attingeret; iniſſe vero templum S. Crucis in Ieruſalem Romæ, ac ſtatim obijſſe.

Fabula hæc. Cauſata tamen eius ſtudio aſtronomiæ nimio, vnde ſuſpectus fuit de vatidica aſtrologia.

Zeloſus fuit cultor monaſtices, & Sanctorum virorum. Obijt *an.* 1003. Sedit an. 4. Men. 6. di. 12.

141. IOANNES Siccus XVI. creatur quem alij volunt eſſe XVIII. ſcil. connumerantes pſeudopapas Ioannes. Ob-

Ff ijt

iit cum ſediſſet menſes quinque, dies 26.

142. Ioan. XVII. Faſanus rite creatur *an.* 1003 Græcos ſchiſmaticos diſputatione conuicit, & aduniuit Eccleſiæ. Obijt *an.* 1009. Sedit annos 5. Men. 7. Dies 3.

143. Sergivs IV. creatur *an.* 1009. canonicè. Obit *anno* 1012. Sedit An. 2. Men. 9. Dies 12.

144. Benedictvs VIII. legitimè creatur *an.* 1012.

Contra ipſum quidam Romani intrudunt Gregorium potentem: à quo pulſus Benedictus confugi Mersburgum ad Henricum regem. Eum anno 1013. Henricus reſtituit præmiſſum ſibi cum exercitu ſubſequenti, & ſic Romanis ſcribenti: *Nemo Imperator dici aut eſſe valeat, niſi quem Papa Rom. morum probitate delegerit aptum, eique commiſerit inſigne Imperiale.*

Anno 1014. Henricum à Romanis regie exceptum, ac interrogatum in æde S. Petri, *An velit eſſe fidelis Patronus Eccleſiæ Romanæ?* reſpondentemque Velle, coronat Papa & inungit cum Kunegunde.

Anno 1016. feliciter pugnat mari contra Saracenos litora Italiæ infeſtantes, & horum capit Reginam.

Anno 1017. In Iudæos crucifixi illuſores vindicat.

Anno 1024. moritur Epiſcopus Capuanus in itinere obuium nigrum compellat: cui ait ſe detineri in pœna certum ſalutis; tantum Papæ diceret, pecuniam in tali capſa pro anima ſua inter pauperes erogaret.

Mox Capuanus ille fit monachus. Idem apparens Portuenſi Epiſcopo ait, ſe S. Odilonis Abbatis ſuffragijs reſeruari: proinde iubeat eum illa frequentare. Fit, S. Odilo fratribus indicit ſuffragia, diſpenſatque eleemoſynas. Benedictus ſedenti in Capitulo apparens actis gratijs candidus diſparet. Sedit An. 11. Men. 10. Di. 12.

145. Ioan. XIX. Germanus frater Benedicti creatur *an.* 1024.

Anno 1033. quidam cupientes Papam occidere cum non valerent, eum vrbe expulerunt: ſed Conradus Imp. continuo eum reſtituit, mox morientem. Sedit an. 8. Men. 7. dies 9.

146. Benedictvs IX. Alberici Comitis Tuſculani filius duodennis à patre intruditur, & Papa agnoſcitur *an.* 1033. Dicit eum Petrus Damiani tota vita luxurijs fuiſſe taminatum ac damnatum ad inferos.

An. 1041. diſpenſat cum Caſimiro Polono certis conditionibus, vt ex monacho in Regem inſtitueretur.

An. 1044. Ob benedicti turpitudinem duo alij Antipapæ ſeſe intruſerunt in Vrbe ſedentes.

Tunc Gratianus Presbyter perſuaſit duobus intruſis, vt certis redditibus victitantes abſtinerent à Papatu. Bartholomæus Abbas fidenter ſic affatus Benedictum: *Non licet tibi Sacra facere, ſed potius abſtinere; Deum placare, quem peccando irritaſti.* Territus ſeſe protinus abdicat Papatu. Succedit electione Gratianus, dictus.

147. Gregorivs VI. ille Gratianus continuo ſurrogatur omnium conſenſu an. 1044. reformat Eccleſiam vita, doctrinaque.

Anno

Anno 1045. vindicat diſtractũ & alienatum Patrimonium Petri. Debellat Saracenos; componit ſchiſmaticos.

At *an.* 1046. Henrico Imperatore intrudente CLEMENTEM II. cedens vltro Gregorius VI. ſe abdicat Pontificatu, ſchiſmati cauendo. Coronatus ab illo Imperator ſtatuit, *Papas ab Imperatore Rom. non ab Romanis eſſe creandos.*

Vnde Hæreſis Henriciana, de qua in Varijs. Gregorius ſedit an. 3.

148. CLEMENS II. intruſus *anno* 1046. moritur *anno* 1047. cum ſediſſet menſes 9.

149. DAMASVS II. creatur & moritur *an.* 1048. ſedit dies 23. Vacatque Sedes pene annum 1.

150. S LEO IX. creatur *an.* 1049. nouo exemplo, & iniquo. Clerus, Populuſque Rom. miſerunt in Germaniam ad Henr. II. Imp vt mitterent, quem eligi Romæ Papam vellet. Miſit Benonem Epiſc. Tullenſem. Qui ſe per Gallias in purpura pro Papa deſignato gerens, Cluniaci à Priore Hildebrando monetur, deſiſteret: Infandum eſſe ab laico dari Papam: Seque audiret; effecturum, vt Maieſtas Imperialis non offenderetur; & Libertas Eccleſiæ non temeraretur. Paret; poſitâque purpura in cultu, peregrini Romam venit, & agente Hildebrando eligitur Papa, retento Tullenſi Epiſcopatu.

Futuri honoris indicia præceſſere: Viſus ſibi fuit à ſene via aſpera ductum in ſolio collocari, dicique; Poſt quinquennium tibi ſedes dabitur, vt ſis Domino *fidelis ſeruus & prudens, quem. &c.*

Iamq; Romam initurus audijt cantantes Angelos; *Dicit Dominus ego cogito cogitationes pacis, & non afflictionis.*

Adeo ſanctam duxit vitam, miraculis illuſtris.

Continuo plura per Germaniam frequentat Concilia labi & Simoniacæ & Luxuriæ Clericalis corrigendæ.

Anno 1053. Patauij tres Sanctos inuentos cum tribus Innocentibus ſolenniter Canonizat.

Anno 1054. Laborat in tollendo ſchiſmate Conſtantinopolitano.

In Concilio Romano & Vercellenſi damnat Berengarium Sacramentarium.

Commutat quaſdam terras cum Henr. Imp. Ducenſque contra Northmannos, bonorum Eccleſiæ inuaſores, victus tenetur honorificè captiuus.

Anno 1054. moritur. Iuſſit leproſum in ſuum ferri lectum, & curari; at eo diſparente putatur fuiſſe Chriſtus.

Epiſcopus quidam forte reliquerat puerum mutum Româ abiens; puer ad ſepulcrum S. Leonis excubat, orat; ei creſcit lingua, loquitur recte. Alius loquentib. de eius Sanctitate, ait; Si is ſanctus eſt, contrahat hunc mihi digitum. Ecce continuò irruenti cani ſuo in porcum dum manus iniicit, porcus eũ mordicus prehenſum digitum eneruat, vt contractus fieret. Sedit an. 5. M. 2. dies 8. Canonizatur.

151. VICTOR II. ex Epiſcopo Eiſtebenſi deſignatur ab Imperatore Papa, Romam miſſus à Clero eligitur *an.* 1055.

Concilijs habitis incubit ad reformationem diſciplinæ Eccleſiaſticæ, & ne bona Eccleſiaſtica alienentur.

Diaconus ei calicem miſcuerat veneno: conſecratum eleuaturus non valuit: proſtiatus in preces cum admonito populo dum orat, Satan obſidet Diaconum; territus omnes ad inſtantiam orationis monet fugando diabolo.

Liberatus obſeſſus culpam fatetur.

Calix ſacratus aræ incluſus aſſeruatur: Papa miraculoſe ſeruato.

Anno 1056. Henrico quinqueni ſtabilit Regnum Germaniæ: obit *an.* 1057. Sedit annos 2. Men. 3. dies 16.

151. S. STEPHANVS X. Gallus liberè & canonicè creatur *an.* 1057. Concilijs habitis reformat diſciplinam eccleſiaſticam, territus exemplo hoc: Romæ Presbyter concubinarius negabat Conciliorum Statuta conſcientias obligare.

Robuſtus valenſque incumbit, moritur repentinâ. Petrus Damiani Iudex criminoſorum iubet ſepeliri in cœmiterio, ceu Sacerdotem, & ſine cruce, proceſſione cæteriſque ritibus; ſed ſepultura aſini.

Anno 1058. Florentiæ æger à S. Hugone Abbate Cluniacenſi viſitur; quo præſente dæmon aſtans aufugit; abeunte reuertit: ergo Papa reuocatum orat, ſecum permaneat dæmoni fugando: moritur: corpus eius claret miraculis conſanationum.

Sedit Menſes 7. dies 26.

152. NICOLAVS II. Burgundio canonicè creatur *anno* 1058. Corrupti pecunijs Romani intrudunt Mincium Benedictum; ſed à Cardinalibus degradatum, inque carcere mortuum auariſſimum.

An. 1059. celebrat Conc. Rom. contra Berengarium, hæreſim abiurantem.

Ibidem decreuit, vt Papæ eligendi & electi merita prius indicarentur Imperatori; cui ſit ius non eligendi, ſed proponendi quendam, ac deinde & defendendi.

Sed cum demum Imperatores hanc indulgentiam verterent in abuſum eligendi; merito eſt eis adempta.

Nortmannis dat in feudum Calabriam, Siciliam, Apuliam; vindicatque Eccleſiam à tyrannis. Moritur *an.* 1061. Sedit annos 2. Men. 6. di. 1.

153. ALEXANDER II. canonicè creatur à Cardinalibus *anno* 1061. Factioſi per Imperatorem, curant intrudi Cadoloum, quem dicunt Honorium.

Anno 1064. celebrat Mantuæ Concilium pro ſui confirmatione, & Cleri reformatione contra Simoniacos & Concubinarios; & eos *an.* 1065. excommunicat, fruſtra eum arguente Petro Damiani.

Anno 1069. Henricum Regem cohibet à diuortio per minas excommunicationis.

Anno 1070. Epiſcopum Moguntinum Babergenſem citat Romam ob Simoniam.

Æger ſumpta digitorum ablutione monachi ſanatur, & dedicat eccleſiam Caſſinenſem.

Anno 1073. Accuſatum ab Epiſcopis Germ. Henricum Imperator. citat Romam ad dicendam cauſam: Moritur cum ſediſſet annos 11. Men. 6. Dies 22.

154. GREGORIVS VII. antea Hildebrandus Monachus Card. creatur canonicè *an.* 1073. approbante electionẽ

Hen-

Digitized by Google

Henrico Imp. Galliæ Epiſcopis nequicquam obſiſtentibus. Exigit in Hiſpania cenſum S. Petro debitum. *Anno* 1074. compeſcit Saxones contra Henr. Imp. inſurgentes. Plura frequentat Concilia contra Simoniacos & Concubinarios Clericos. Principes rebelles excõmunicat, mittitque in eos exercitum.

Anno 1075. Miſſam celebrans ab ara abreptus à Quintio Romano carceratur; ſed liberatus Henricum citat Romam cauſæ dicundæ; verum ab hoc in Conc. Wormatienſi abdicatur Pontificatu. At Papa Henricum & complices excommunicat, regno exuit, ſubditos à iuramento ei facto abſoluit *anno* 1076. per Encyclicam: At à ſchiſmaticis retorquetur in eum excommunicatio. *Anno* 1077. Henricum pœnitentem ſub conditione abſoluit ab excommunicatione; ſeq; purgat ab obiectis. Excommunicat accipientes *Inueſtituram* à laicis Principibus. *Anno* 1078. In Conc. Romano excommunicat ſchiſmaticos Epiſcopos. Itemq; & Nicephorum Imp. Orientis excommunicat. *Anno* 1079. Berengarium rurſus in Con. excommunicat. Regem Poloniæ abdicat à regno.

Anno 1080. Henricum Regem iterum excommunicat, regno exuit; & Rudolphum Regem Germ. confirmat. At Rex Henricus in pſeudoſynodo Brixienſi ipſi abrogat Pontificatum; ſurrogat contra eum Guibertum Antipapam. *Anno* 1081. Refutat hæreſin Metenſis Epiſcopi, *negantis poſſe Reges excommunicari à Papa. Anno* 1082. Preſſus obſidione ab Henrico, Concilia contra eum celebrat, ſoluiturque obſidio per Robertum imploratum. *A.* 1085. Geſta eius contra Henricum diuinis Viſionibus comprobantur, & moritur. Sedit annis 12. Men. 1. dieb. 3.

155. VICTOR III. Beneuentanus creatur *anno* 1085. canonice, licet inuitus ex Abbate Caſſinenſi, diſciplinæ monaſtices eximio reformatore, & Regi Henrico ſana ſuadenti multis, etſi irrito euentu. *An.* 1086. Caſſinum reuerſus Papatus inſignia deponit: at anno 1087. reſumere perſuaſus confirmatur: & mittens in Africam copias ingenti prælio vincit Saracenos: & Concilio Beneuentano contra ſchiſmaticos celebrato, *an.* 1088. mortis præſcius obit. Sedit ann. 1. Men. 3.

156. VRBANVS II. Gallus creatur *an.* 1088. Canonice. Ægrotus Caſſini ſanatur à S. Benedicto monacho. Cõfirmat excommunicationes in Henricũ, Guibertum, & Schiſmaticos. *An.* 1095. Poſt plurima celebrata Concilia Conrado Regi fidelitatem iuranti Rom. Eccleſiæ promittit Imperij coronam. Decernit *expeditionem in terram Sanctam*, ideoq; in Conc. Claramontano indicit *Officium B. V. Mariæ* Clericis. *An.* 1096. excommunicat Regem Franciæ; iterumque abſoluit. *An.* 1098. comminatorias ſcribit Regi Hiſpaniæ in cauſa depoſiti Epiſc. Compoſtellani. Moritur *an.* 1099. Sedit an. 11. men. 4. di. 18. De prædictis explicatiora *in Varijs.*

IMPERATORES OCCIDENTIS IN SÆCVLO XI.

Anno Chriſti nati

14. HENRICVS II. *Rex Germ. ex Duce Bauariæ coronatur Imperator I.* 1002

Item Rex Italiæ procurat reformationem morum. 1005

Humilitas eius mira in Conc. Francofurd. 1006

Audit, poſt ſex:*omen Imperij.* 1007

Romam it pro corona Imperij. 1013

Coronatur cum certis ceremoniis: confirmatque donationes, & iura Eccleſiæ. 1014

Bambergam facit vectigalem S. Petro. 1019

S. Heriberto Epiſ. Col. iratus diſcit eius innocentiam diuinitus. 1020

In Græcos ducit profligatq́ eos ex Italia. 1022

Moritur vxoratus in Virginitate Sanctus. 1024

15. CONRADVS II. *Rex Germ. retardatur ab electione ob inceſtuoſum coniugium.* 1024

Intrat Italiam & coronatur Imperator. 1027

Ducens in Hungariam diuinitus impeditur. 1030

Papam verum, expulſum à Romanis reſtituit. 1033

Capit Lugdun. Epiſ. ob vitia. 1034

Ob Epiſcopos relegatos diuinitus punitur. 1038

Ducem Capuanum redigit in ordinem: moritur. 1039

16. HENRICVS III. *Imp. II. iura ſibi arrogās eccleſiaſtica parit* hæreſin Henricianam ſeu Politicam. 1046

Papam inique deponit, intrudit Clementen II. & ab hoc coronatur Imp. 1046

Concilia frequentat in Ger. contra Simoniacos. Vexatus à dæm. ob Epiſcopatum ſimoniace datum liberatur à S. Laurentio. 1047

Manichæos patibulo damnat. 1052

Dat Victorem in Papā eligendum. 1054

Moritur, & dæmones ab eo per S. Laur. fugantur. 1056

Diſciplinis ſpontaneis ſe ipſum flagellauit. 1056

17. HENRICVS IV. *Imp. III. infelici vaticinio naſcitur.* 1051

A patre fit rex Germaniæ, Papāq́ confirmat. 1056

Ius dedit ei Papa in Electione Papali, vt defendat à factioſis. 1059

Eſt in tutela S. Annonis Epiſ. Colo. 1062

S. Annoni offenſus eum ſpernit. 1066

Cogitur non repudiare vxorem excommunicandus. 1069

Cita-

Digitized by Google

	An. Ch. nati
Citatur Romam ad ſe purgandum obſ celera.	1073
Inſurgunt in eũ Saxones: de vẽditis Epiſcopat. abſoluitur ab Legatis Apoſt.	1074
Metu excommunicationis & belli Saxonici ſimulat ſubiectionem.	1075
VVormatiæ in pſeudoconcilio deponit Papam: ſed excõmunicatur cum eo Romæ: & accedit diuina vindicta: Principes in eum inſurgũt, eorum conditiones acceptat.	1076
Abſoluitur ab Excomm. à Papa conditionaliter: Foedifragus excõmunicatur: Imperio abdicatur, ſubſtituto Rudolpho.	1077
Dubio marte cum Rudolpho decertat.	1078
A Papa excõmunicatur, deponitur.	1080
In pſeudoconc. Brixienſi Papam abrogat, & ſurrogat ei Guibertum: Rodolphum prælio occidit.	1081
Romam obſidet; Italiam vaſtat, à Guiberto coronatur.	1082
Romam occupat, Conſecrari facit Guibertum Papam.	1083
Petit à Gregorio PP. fieri Synodum & impedit. Ab Antipapa coronatur: fugatur ex Italia.	1084
Ingenti prælio vincitur in Germ.	1086
Ab Vrbano II. Papa excõmunicatur	1089
Ingentibus flagitijs ſe obſtringit.	1090
Mathildis terras infeſtat: Ingens ſcelus admittens in vxorem ſuam excommunicatur: filiusq́; ei rebellat.	1092
Eius hæreſis in Conc. Rom. excommunicatur.	1102
Cogitur in Conc. Mog. deponere imperiũ, ſeq́; ſubijcere Papæ, rebellante ei filio Henrico.	1105
Fuga elapſus declamat in filiũ, cõtra eum appellat Romam, prælium declinat. Demum Moritur: ſepultus iubetur à Papa effodi.	1106
Permittit eum Papa ſepeliri.	1111

IMPERATORES Orientis.

85. CONSTANTINVS *Porphyrogenitus ſolitus*	1025
Moritur.	1028
86. ROMANVS *ſuccedit Imp.*	1028
Eccleſiæ redditus auget 80. libris auri.	1030
Sanctus vir veneno tollitur ab Zoe vxore.	1034
87. MICHAEL IV. *Paphlagon adulter Zoes ſpecioſiſſimus occiſo Imp. ſuccedit.*	1034
Imperij ſedem transfert Theſſalonicam.	1038
Arreptus à dæmone torquetur & nequit liberari 1034.	1039
Moritur pænitens.	1041
88. MICHAEL V. *Calaphates in Zoen ingratus imperat vix annum, eijcitur, cæcatur.*	1041
89. CONSTAN. *Monachus reſtituitur in imperium.*	1042
Ob pellicem deuenit in capitis diſcrimen.	1044
Moritur ſtante Schiſmate Lat. & Græcor.	1054
90. THEODORA *imperat vidua 21. menſ.*	1055
91. MICHAEL VI. *Stratonicus ſuccedit.*	1058
Cedit ſponte Iſacio Comneno.	1057
92. ISACIVS *Comnenus Imp. vſurpat ſibi bona eccleſiaſtica.*	1057

Fulmi-

	Anno Chriſti nati
Fulmine ictus in pœnam ſe abdicans profitetur Monaſticen.	
93. CONSTANTINVS *Ducas*	1059
imperat.	1059
Moritur relicta Eudoxia Aug.	1067
94. ROMANVS *Diogenes aſſumitur ab Eudox.*	1067
A Turcis captus perpetuam pacem cum eis componit electoq́; contra eum Michaele Duca mori cogitur.	1071
95. MICHAEL VII. *Ducas Imperat. æger ſanatur ab Apocryſario Romano.*	1072
A Nicephoro Imperij inuaſore detruditur in monaſterium cum vxore & filio.	1078
Pro reſtitutione implorat Papam.	1080
96. NICEPHORVS *Botoniates excommunicatur à Papa ob inuaſum imperium.*	1078
Carceratur ab Alexio.	1080
97. ALEXIVS *Comnenus Imp. vincitur à Northmãnis in Thracia.*	1081
Pœnitens de rapina Eccl. bonorum promulgat Bullam auream contra raptores talium.	1082
Pecuniam dat Henrico Regi contra Robertum.	1084
Petit abſolutionem à Papa.	1089
Mittit ad Concilium Placentinum pro paranda expeditione in Terram Sanctam.	1085
Fit perfidus in Orthodoxos.	1695
Petit à Papa coronam Imper. Occident. contra Henricum hæreticum.	1112
Moritur laudabilis in colligendis Decretis, fouendiſque viris doctis.	1181

CONCILIA,

Sed PROVINCIALIA, vix vnquam frequentiora contigit celebrari, atque hoc Æuo XI. ea potiora *ad Varia* reſeruo.

GENERALE ROMANVM in cauſa Berengarii relapſi Sacramentarij: & Electionis Papalis obſeruandæ celebratur *an.* 1059. Iterumque alterum GENERALE ROMÆ *an.* 1075. contra Clericalem Luxuriam & Simoniam, prauosq; populi mores. &c.

SS. Patrum, & Doctorum Concordia ſub Papis in Sæculo XI.

S. FVLBERTVS ex monacho Carnuti doctiſſimo, *ann.* 1007. creatur Epiſcopus Carnutenſis, fortiter ſtat contra raptores Eccleſiaſticorum bonorum, vitium quaſi innatum Gallis. Vnde ſcriptis permouit hunc vt in pœnitentiam peregrinaretur Ieroſolymam, illum, vt Româ abſolutionem peteret.

An. 1028. obijt Deipara prius ei per viſum vbera præbente, cui & liberum ſcripſit laudum, & baſilicam poſuit, & eximie deuotus extitit. Spiritu prophetiæ claruit. Nam Berengarium, inter cæteros Clericos, aſſiſtentem ægri lecto, iuſſit expelli, vt cui inſidere cacodæmonem cerneret: dirum oſtentum ſacramentariæ hæreſios. Cui & occupauit epiſtola ad Deodatum, & alia ad Finardum *de veritate Euchariſtica.*

Scri-

Digitized by Google

Scripſit etiam librum *de officiorum Eccleſiaſticorum varietate.*

S. Bvrchardvs Epiſc. Wormatienſis ſcripſit *viginti libros Decretorum* ex Concilijs, Pontificibus, & Sanctis Patribus. Claruit ſanctitate. Vixit *anno* 1026.

Berno Abbas Augienſis vixit ſub annum 1030. Scripſit *de rebus ad Miſſam pertinentibus*, & vitam Sancti Vdalrici.

Glaber Rodulphus Monachus, ſcripſit hiſtoriam ſui temporis, *ſub ann.* 1040.

Hermannvs Contractvs Monachus Augienſis, & Comes ſcripſit *Chronicon de ſex ætatibus mundi: Salue Regina: Veni S. Spiritus, & emitte. &c.* Claruit ſub *an.* 1050.

Leo IX. Papa ſub *an.* 1050. ſcripſit *de erroribus Græcorum & Homilias, &c.* Vide ſupra.

Hvmbertvs Cardinalis, & Legatus Sancti Leonis in cauſa ſchiſmatis Græcorum componedi. Scripſit de Azimo, Ieiunio Sabbati. Claruit ſub *ann.* 1050.

Petrvs Damiani Rauennas monachus, dein Epiſcopus Oſtienſis & Cardinalis, auſteræ vitæ ſectator. *Anno* 1033. inuehitur in Simoniam intruſi Penedicti IX. *Anno* 1049. Scribit contra fornicarios Clericos. *Anno* 1052. Confutat hæreſin de reordinandis per Simoniacos ordinatis. *Anno* 1057. inuitus creatur Cardinalis, ac *anno* 1059. miſſionem petit incaſſum: *anno* 1061. tamen abdicato Cardinalatu eremum repetit: vbi multis rebus præclare geſtis, fit clarior miraculis & ſanctitate, & moritur *anno* 1072. Quæ ſcribit in epiſt. 5. de animabus defunctorum viſi de lacu inferni exire ſpecie auicularum, & die Dominico mitius pati; ſunt fabulis ſimiliora.

Epiſtola ad Firminum arguit Sanctum Leonem quod bellum gerat in Nortmannos, quaſi Papæ ἄπρεπον. Sed errat: nam bellabat vt habens dominium temporale. Epiſtola ad Henricum ſcribit, Chriſtum 30. anno ætatis factum Sacerdotem; & Liberium Papam eſſe hæreticum: At errat vtroque: nam Chriſtus à puncto conceptionis habuit omnem gratiam: De Liborio *Bel. l.* 4. *de Pont. c.* 9.

S. Gregorivs VII. Papa Volumen epiſtolarum conſcripſit. Vide ſupra inter Papas.

Lanfrancvs Archiep. Cantuar. fit inuitus anno 1070. & Legatus Apoſtolicus in Anglia *anno* 1071. Suſpectus *anno* 1050. hæreſios Berengarianæ ſe purgat in Concil. Romano diſputatione contra Berengarium: Quem & ſcriptis confutat *an.* 1059. Moritur *an.* 1089. Conuictum Berengarium ita mouit, vt ſuum librum hæreſios in ignem inijceret.

Gvitmannvs Epiſc. Auerſanus *ſub an.* 1070. ſcripſit libros tres de veritate Euchariſtiæ; Item SS. Trinitate, & Chriſti Humanitate. Scrupuloſe negauit, Species ſacramentales poſſe corrũpi: Vt vere poſſunt, citra iniuriam Corporis Dominici.

Georgivs Cedrenvs hiſtoricus ab *O. C. ad an.* 1057.

Ioan. Cvrosalata hiſtoricus ab an. Chriſti 811. ad 1081.

Digitized by Google

Theophylactus Archiepiſ. Bulgarorum *ſub an.* 1071. Commentator Biblicus: ſed ſchiſmaticus, non credens S. Sanctum à Patre, Filioque procedere.

S. Anſelmus Mantuanus, Epiſcopus Lucenſis. *Anno* 1073. renuit ab Henrico Rege accipere inueſtituram. S. Mathildem Comitiſſam informat. Dira patitur reformationi Clericorum intentus. Guibertum Antipapam perſtringit, *anno* 1080. Mitra S. Gregorij ſanat Epiſcopum Mantuanum *anno* 1085. Moritur miraculis inclytus *a.* 1086. & ſcriptis.

S. Anſelmus Cantuarien. Archiepiſcopus factus *anno* 1093. agit contra Inueſtituras laicales: ideo ab Rege & Epiſ. agitur in exilium *an.* 1095. inde reuocatur *anno* 1100. Iterumque anno 1103. omnibus bonis & Epiſcopatu ſpoliatur à Rege ob inueſtituras eas confutatas. Obit *an.* 1109.

Anſelmus Laudunenſis Scholaſticus *ſub an.* 1077. autor *Gloſſæ interlinearis. &c.*

Bertold⁹ Cōſtanti. hiſtor. obijt *a.* 1100.

Micrologus de obſeruationibus Eccleſiaſticis, *ſub an.* 1080.

Oecumenius & *Olimpiodorus* Græci ſcripſerunt catenas è S. Patribus; ille in Acta Apoſt. & Epiſtolas Paulli: iſte in Iob.

Lambertus Schafnaburgenſis hiſtoricus ab O. C. ad an. 1077.

Ingulphus Abbas in Anglia *ſub a.* 1050. de Monaſterijs Angliæ.

Marianus Scotus Monachus Fuldenſis hiſtoricus Chronic. ab O. C. ad an. 1083.

B. Bruno Carthuſianorum autor Colonienſis anno 1086. Commentator in Pſalmos & Paulum, obijt *ann.* 1101. Rogerium Comitem per viſionem liberat ab inſidijs *an.* 1096.

Iuo Epiſcopus Carnotēſis, acerrimus impugnator laicalis Inueſtituræ per Angliam & Franciam: Scripſit *volumen Decretorū*: De diuinis & eccleſiaſticis ſcriptorib⁹: Sermones; librū de Corpore Domini: Epiſtolas *ab a.* 1092. vſq; ad *a.* 1112.

Euthymius, Algerus, Decentius, Hermenopolus:

Dogmata Eccleſiæ Romano-Catholicę, Nouatoribus contraria: Exempli gratia.

Miſſæ ritus docuit *Berno* Augenſis li. de Officio Miſſæ. *Hildebertus* Cænomanenſis. *S. Anſelmus* Cantuar. *Iuo* Carnotēſis in ſermonibus de rebus eccleſ. *Micrologus* de Diuin. Officijs. *Conſtantienſis* in Ordine Romano. *Burchardus Guitmondus. Lanfrancus:* & cæteri, qui Berengarium expugnauerunt.

II. *Gratiam Dei, Fidem, Iuſtificationē Romano-catholicę aſſerunt:* Anſelmus l. 1. Cur Deus homo, c. 9. & li. 10. de Concordia præſci. & prædeſt. Et li. de Concor. gratiæ & liberi arb. Et li. de medit. redemt. humanæ c. 7. & in Rom. 3. & 7. Et in 2. Cor. 3. *Algerus* lib de Euch. c. 2. *Berno* ſermone de Nat. Dom.

III. *Eucharistiæ veritatē, Sacrificiū, Trāſubſtātiationē, Adorationē, Miſſā* docet *Alge.* li. 6. de Euch. *Berno* ſer. de Paſchate. Et l. de Concor. offi. *Pe. Dam.* ep. ad Blancā. *Adelmā.* ep. ad Berengarium. *Lanfrancus* li. aduerſus Bereng. *Anſelmus* c. 10. & 11. in 1. Cor. 7. & in Heb 10. *Albericus* de Sacramēto. *Guitmōdus* de Sacram. *Hūbertus* in reſpō. ad Nicetæ librū. *Iuo* de cōuenientia Vet. & Noui Sacerdotij. Et tractatu de ſignificatione indum. Sacerdota. *Euthym.* in Panoplia part. 2. tit. 21.

IV. *Pæ-*

Digitized by Google

IV. *Pœnitentiã & eius Partes* docuerũt: *Anſelm.* li. ſimil. c. 99. & ſeqq. & c. 144. *Iuo* ep. 34. *Minardus* ad Guntherum de fide. *Euthymius* in Panoplia.

V. *Claues Eccleſiæ, & Abſolutionem* docuit *Anſelmus* in Mat. 16. *Iuo* & *Damianus* in epiſtolis. *Euthymius* in Panoplia.

VI. *Cõfirmationẽ, & reliqua Sacramenta, eorũq; uſũ* docuit Algerus li. 3. de Euch. c. 4. *Minardus* ep. ad Gnath. *Anſelmus* multis libris totis. *Berno* ſerm. de Pentecoſt. *Iuo* pluribus in locis ex profeſſo. *Microl.* &c.

VII. *Baptiſmi effectus, Neceſſitatẽ, alienã fidẽ in eo, Ceremonias* docuit Anſelmus in Mat. 3. & 15. & in 1. Cor. 4. *Algerus* li. 3. de Euch. c. 4. 6. 7. *Iuo* de Sacr. Neophitorũ: Et de Sacramẽtorũ dedicatione *Leõtius & Hermenop.* de ſectis. *Euthy.* in Panoplia.

VIII. *Primatum ſedis Apoſtolicæ* docuit *Berno* ep. ad Reg. Hungariæ. *Lanfrancus* de Euchariſtia. *Anſelm.* in Mat. 16. *Humbertus* contra Nicetam.

IX. *SS. preces, ſuffragia, Inuocationẽ, Reliquias, Imagines, Feſta* docuit *Berno* l. de dium. dæmonũ contemnenda: Ser. 1. & 2. de S. Marco, & alubi. *Anſelm.* li. de excellentia B. V. *Iuo* ſer. de Sacr. dedicatione: Et li. de conuenientia Sacerdotij. *Pe. Damian.* inuectiua in Cadaloũ. *Euthym.* in Panoplia *Leontius, & Hermenop.* in Sectis.

X. *Liberum Arbitr. & Bona opera neceſſaria* docuit *Anſelm.* dialogo de lib. arb. Et de ſimil. c. 182. Et li. de concordia Grat. & li. arb. Et li. de lapſu hominis 2. & alubi. *Berno* ſermone de Reſur. Dom.

XI. *Purgatorium, & preces pro defunctis* aſſeruit Anſelmus in Mat. 5. & 12. Et in 1. Cor. 3. *Algerus, & Berno* in Epiſt. *Euthym.* in Panoplia; Et Græci omnes in Euangeliſtas. &c.

Hæreſiarchæ Diſſoni Papis in Sæculo XI.

Græci Schiſmatici tametſi cœperint in Sæc. IX. an. 878. occaſione Photij cõtra S. Igna. Cõſtantinop. intruſi; tamẽ hoc Sæc. XI. in apertũ Schiſma eruperãt ſe ſe ab Rom. Eccleſia diuidẽtes: *Hæreſesq;* has priſcas profeſſi ſunt: *Spiritum S. à ſolo Patre procedere.* 2. *Miſſam non in Azymo celebrandam.* 3. *Primatum ſummi Pontificis nõ eſſe Romæ.* &c. Vide S. Antoninũ in ſumma hiſt. par. 3. tit. 22.

Berengarius Andegau. Archidiaconus publicauit, quẽ errorẽ prius inſinuauit in Gallia Leutharic. Benonen. Archiep. Quẽ primus Robertus Rex Franciæ refutauit, & metu Epiſcopatꝰ adimẽdi cõpreſſit. Berengariũ vero *a.* 1004. primus increpuit Adelman. Epiſ. Brixien. At S. Fulbertus Epiſc. Carnot. *an.* 1028. moriturus ſuũ illũ degenerẽ diſcipulum, vt à dæmone inſeſſum, conclaui expellit.

An. 1035. autem erupit cum pluribus corruptis fingens: 1. *Non eſſe verũ Corpus & Sanguinẽ Chriſti in Euchar. ſed Figuram merã. An.* 1050. dãnantur in Conc. Ro. & Vercell. anathematizat errorem ſuum in Conc. Rom. & Turon.

At *ann.* 1055. repetiit errorem ſic mutatum, vt doceret, *Cum corpore Chriſti eſſe etiam ſubſtantiam panis.* Mox plurimorum ſcriptis, ac miraculis quoq; Sanctorum refutatus, a. 1079. canit palinodiam in Conc. Romano. Vtrum pœnitens obierit *an.* 1088. ſub iudice lis eſt.

Demum addidit iſtis; *Paruulos non eſſe baptizandos, ſed adultos.* Ecce Patri-

archam Antibaptiſtarū in hoc: Lutheranorum in Impanatione: Zvvingliano rum & Caluiniſtarum in veritatis Euchariſticæ negatione.

HENRICVS Rex Germaniæ, vt Occidentale ſibi arrogaret Imperium, impia præſumptione *in res & perſonas eccleſiaſticas ſibi vſurpauit Iudicium*; eoque autorem *anno* 1046. ſe fecit hæreſios HENRICIANORVM; ſimilis Herodianis: Quam hodie POLITICI mordicus amplectuntur. Sed eam denique *anno* 1047. traditus Satanæ, ac vſtulatus Henricus vſque ad mortem, eſt & deteſtatus, & perſecutus cum Papis eam damnātibus ſub nomine Hæreſis SIMONIACÆ.

Huic cōtraria ANTISIMONIACA extitit eorum *an.* 1052. qui aſſerebant, *Simoniacos nullum S. Ordinis Actum efficaciter exercere:* ac proinde Non vere Ordinare, Tranſubſtantiare, Abſoluere, ideoque talia iteranda eſſe. Contra hos ſcripſit librum S. Pet. Damiani.

CADALOVS per vim intruſus pſeudopapa *a.* 1061. increpitus & cōfutatus à S. Damia. vt Clerū deteriorē ſibi cōciliaret, *liberā fecit luxuriā* clero, vt ea hæreſis iam diceretur CADALOIT. non amplius Nicolaitarum. Extincti *an.* 1065. creſcere cœperunt de nomine: at in re manſerunt *Concubinarij*.

De Incæſtuoſorū hæreſi orta, diuinituſq; vindicata vide *an.* 1065.

Schiſmatici, præſertim tempore Henrici III. Imp. turbulentiſſimi, dicebātur, qui ob defenſionē hæreſios & Simoniacæ, & Concubinariæ ſeſe ab Eccl. Rom. ſeparantes eandem infeſtabant per Galliam, Italiam & Germaniam: cætera omnia Romano cath. & credebant, & obſeruabant. A quibus, quotquot floruerunt Sancti vita & miraculis, fuerunt tā alieni, quā Eccl. Rom. conſentientes.

VARIA Teſtimonia Fidei hiſtorica in Sæculo XI.

AN. MI. Orta Pariſijs opinatio famā inuaſit; & vero prædicari cœpit Gallia tota; crediq; per orbem: ſed & cordate à doctis ac ſanioribus refutari perſuaſio, hoc ſęculo milleſimo appariturum Antichriſtum, extremo Iudicio, mundiq; fine ſubſecuturo. Ex hoc id contigit indicio: quo anno Annunciatio Dominica inciderit in Dominicam, eum orbi vltimum fore: ſicq; hoc cecidit an. Accedebant prodigia inſolentis Cometæ, chaſmatiſq; in cœlo ignei, & Ordinum ſtatuūq; pene omniū obſcœna deprauatio: perſuadebant id quoq; clades, quæ plures præierant, morum corruptio, Romanaque ſchiſmata.

S. Abbo Floriacēſis errorem ſcriptis primus confutauit, atq; confodit.

Ex eo terrore plurima Romæ cōſtructa ſunt monaſteria & templa: quadraginta monialibus, totidem monachis, ſexaginta Canonicis, ſolū intra vrbē: extra, plura. Tanto felicior ſurrexit è ruderibus Roma ſepulta, *S. Romuald.* Rauennæ monuit Ottonē pœnitentiæ iniūctæ ob cæſū Creſcentium, eiuſq; raptā vxorem: promiſerat ſe monaſterium cōſtructurum. Volenti prius ire Romam illi componendæ, ait Romualdus: Si Romanieris, Rauennā non videbis, Dictū factum, Nā ibi intoxicatas chirothecas induens obijt. Has pro munere dedit ei Cre-

Creſcentiana, dolens quod eam non duceret vxorem, nec crearet Imperatricem, vt ei addixerat.

An. MII. Otto III. Imp. obijt, cumque eo ſtemma Ottonicum interijt: Nimius fuit Paparum Dominus & intruſor ſchiſmaticorum.

Henricus à S. VVolffgango educatus, Moguntiæ à S. VViligiſo vngitur Rex Germ.

S. Stephanus Rex Hungariam implet Eccleſiis, monaſterijs: B. V. Mariam delegit Patronam regni: vnde incolæ eam tantum DOMINAM appellant. Id nomen locale iam factum eſt vniuerſale.

Idem Hungariæ Apoſtolus traduxit ad Chriſtum Tranſiluaniam de Guila Principe triumphans.

Northmanni XL. ex Ieroſolymitana peregrinatione reduces viſo Salernũ à Saracenis obſideri, popoſcerunt equos, & ingentem Saracenorum exercitum fuderunt: oblata & ſpolia & dona renuerunt, profeſſi, amore Chriſti & fidei ſeſe pugnaſſe.

Miſſis tamen ex Italia donis alij è Nortmannia in hanc pelliciebantur.

An. MIII. Certatim orbe toto fit templorum innouatio, vt nationes ac vrbes contenderent de ornatu: Putatur, eo, quod metum cernerent vanum fuiſſe de mundi interitu peruulgato.

An. MIV. *Robertus Rex* Galliæ intereſt Concilijs, ſed vt Epiſcoporum ſeruus. Viſis Epiſcopi pedibus pendulis altiores in ſubſellio, diſpexit de ſuppedaneo; attulit; ſuppoſuit.

Leuthericus Archiep. Senonenſis communionem præbens, dicebat; *Si dignus es, accipe.* Eum Rex arguit, vt nouatorem; quaſi indigni non acciperent Corpus Chriſti verum, & ipſum. Compreſſitque eum minis adimendi Archiepiſcopatus præludentem Berengario, & Sacramentarijs. Iſtum primus increpuit per epiſtolam Adelmãnus Epiſc. Brixienſis.

Romæ *catharris* ſubito multi ſuffocabantur: Quidam oppreſſus *deuouet ſe S. Alexij* ſeruitio; edit vota monaſtica; liberaturque à ſuffocatione; & ſeruatur à dæmonibus, eo fruſtratis, ac viſis ſpecie equeſtris turmæ intra portam monaſterij, vt raperent eum.

An. MV. *Henricus Rex* Eccleſiaſticæ amans diſciplinæ ac reuerentiæ in Conc. Tremonienſi orat Epiſcopos, vt Cleri, populique mores corrigant. Felix in cœptis vincit in Italia Longobardos, obtinetque regnum, gradumque facit ad Imperium.

An. MVI. *Henricus Rex Germ.* in Conc. Frãcofurdano allocuturus Epiſcopos, ſtratus humi iacet, dum ab VVillegiſo Moguntino Archiep. leuaretur; petit dein Bambergæ Epiſcopatum inſtitui.

An. MVII. S. VVolfgangus ei apparens oſtendit ad murum S. Emeramni. *Poſt ſex*: idque interpretatur ad mortem poſt ſex dies, menſes, annos; ſed portendebatur Imperium, quod ei ſexto poſt anno Papa contulit. Ipſe ſuis humeris vita functũ S. Romualdũ baiulat ad ſepulcrum Ratisbonæ.

S. Fulbertus Epiſc. Carnotenſis eſt mirificus impugnator laicalis inueſtituræ.

An.MVIII. Senonis ſanctorum reliquiæ ſunt eleuatæ; in his particula virgæ Moſaicæ.

S. Bruno cum 18. ſocijs, à Papa miſſus Apoſtolus Pruſſorum, eſt in prædicatione Euangelij affectus martyrio.

S. Bonifacius Ruſſorum Apoſtolus à Papa miſſus, pauper & nudipes ꝑdicabat. Princeps accerſitũ tentat oblatis ei donis ampliſſimis, vt auri cupido; qui in tam vilibus incederet; at ſpretis muneribus reuertenti pontificalibus induto ait; Nunc ſcimus, quia te ad vanam doctrinam impulit veritatis ignorantia, non paupertatis inopia. Si tamen pyram illæſus tranſieris, credemus. Extruuntur duæ luculentiſſimæ, quas aqua luſtrali conſpergit & thurificat, tranſitque innoxius; & Rex cum Ruſſis Sacra Chriſtiana amplexati venerantur. At Regis frater S. Bonifacium contrucidat.

An. MIX. *Iudæi*, per fugitiuum ſeruum, ſpecie peregrini, dant literas, eius baculo incluſas, ad Principem Babylonis; nî *Ieroſolymitanum euerteret templum*, Chriſtianos regnum eius occupaturos; (adeo frequens iſthuc erat *peregrinatio*) Cum igitur æquaretur ſolo, *Sepulcrum Domini erui nequiuit*. Cognita Iudæorum techna, protinus vbique ac̃tantur, fugantur; cum vllo quicquã agere vetantur Chriſtiani; multi ſeſe necabant ipſos deſperati. Regis tamẽ genetrix templum inſtaurat; & Fideles orbe toto miſſis ad eam munerib. opitulantur.

An. MXI. Miles germanus *rapuit bona S. Clementis*, vt tectum inde pararet. At vel in cubili inuaditur à muribus; in turri è laqueari arcam ſuſpendit, vt in ea ſe tueretur; at obrutus & ibi *corroditur à muribus*.

Dani vaſtant Angliam, Cantuariam obſidentes cholicis paſſionibus puniuntur diuinitus. S. Elphegus Epiſcopus ſupplices ſibi dato *pane benedicto* ſanat, ſeruat.

An. MXII. Ingrati Dani ab S. Elphego Cantuarienſi poſcunt litrum; negantemque trucidant. Ecce vindictam: Duces duo ſeſe enecant, alius à dæmone obſeſſus furit: alijs aliter pereuntibus Dani repetunt Claſſem terrore fugituri; at tempeſtate pereunt naues 160. alijs 65. ad barbaras oras diſiectis, vbi ab incolis mactantur omnes vt inſidiatores: cæteri cum Anglis paciſcentes quidem vno tamen omnes die occiduntur.

An. MXIII. Benedictus VIII. PP. intruſo contra eum Gregorio, confugit ad S. Henricũ Regem in Saxoniam: à quo ductis Romam copijs reſtitutus offert ei dono POMVM IMPERIALE aureum cum eminente cruce; quo primus vteretur Inſigni. Rebuſq; compoſitis Romæ, Imperium confert eidem ritè vncto & coronato cum Chunegundè.

An. MXIV. Percunctanti S. Henrico; *cur Romæ cantato S. Euangelio non cantaretur & Credo*? Papa reſpondit: *Quia Roma nulla vnquam hæreſi fuit infecta*. Ab Imperatore tamen perſuaſus Pontifex cantari *Credo* inſtituit; Cui & Patrimonium S. Petri S. Henricus confirmauit, ſuam vero Coronam donauit S. Odiloni Abbati; qui eam, ſæuiente fame, diuiſit inter egenos.

Suanus Rex Danorum euaſtans An-

Digitized by Google

Angliam dum ingens ei litrum imponit, in medio exercitu à S. Eadmundo inuiſibiliter confoditur.

An. MXV. *Erneſtus* Alemaniæ Dux in venatione fortuito ictus telo, quod Sacerdote careret, omnes ſuos conuocat, palam peccata ſua confeſſus obit pœnitens.

An. MXVI. Illuſtris fidei teſtis *Simeon Armenus* fuit monachus ex eremo Romam veniens, obcultum incultum creditus Manichæus à quodam reus peragitur; At cum in Concilio ſe purgaſſet examinatus, accuſator à dęmone arripitur; Simeon eum manus impoſitione curat: ꝙ multis ibi fieret inclytus miraculis, clã abſcedenti Piſis obuius, vt homo, dæmon percunctatur; *quo pergis monache?* eo reddente, *quo Deus voluerit*, Satan diſparuit. Iudæus diſputaculus negans ei, Chriſtum ex Virgine natum; momento corruit mortuus. &c.

An. MXVII. Robertus Rex Galliæ per Conc. Aurel. adiudicat igni Manichæos,

Læti eunt: illæſi diu in flammis; demũ clamore in medio tali: *Ah decepti ſumus!* extrahendi ab Orthodoxis in puncto corruunt in cinerẽ, vt nec os ſupereſſet.

Romã ipſo Veneris ſancto immanibus quaſſã ventis; multis ea mortem attulit vis: fuitque compertum ex Iudæo prodente, Iudæos tunc cum *Imagine Chriſti* egiſſe eadem, quæ olim cum Chriſto. Cunctis capite plexis illicò venti remiſere.

An. MXIIX. Kiiouia metropolis Ruſſiæ ſola 400. *templa* numerabat; adeo vigebat religio, vt qui *ieiuniũ Quadrageſimale* violaſſet, ei dentes excuterẽtur.

An. MXIX. Papæ Bambergenſem eccleſiam dedicante, & Epiſcopatum confirmante, S. Henricus Imp & Petro facit eãvectigalem, vt annuè penderet Papæ album equum ornatum, & centum marchas.

Has dein Pontifex Conrado remiſit accepta Beneuento.

An. MXX. *S. Henricus* maleuolis credens contra *S. Heribertum* Epiſc. Colon. Citans eum febri decumbentem adit ipſe iratus: at per quietem monitus, nil aſpere diceret, faceretue, illi ſe ſubmittit; aperitque factam ſibi monitionem. Altera nocte media Rex init cubiculum Sancti; ſed in Oratorio eum reperit de more precibus inuigilãtem. Vbi ſupplex rite confeſſus abſoluitur à Sancto; ſubijciente: Nunquam hic nos videbimus.

An. MXXI. Mortuo S. Heriberto Imp. pro eo paſſim Miſſas ac eleemoſynas fieri curat.

An. MXXII. Rogatu Papæ Imp. Henricus ducit in Italiam contra Græcos, eam infeſtantes; Obſidet Troiam; iubet dedi, aut æquandam ſolo cunctis mactandis: Ciues emittunt pueros clamantes *Kyrieeleiſon*: Miſeretur eorum. Mox à calculo ſanatur per apparentẽ S. Bened. cui⁹ cœnobio regia dat munera.

An. MXXIV. Benedictus VIII. PP. moritur. Viſus atro in equo, Capuanum Epiſcopum iubet, vt ſuus germanus iam Papa relictas à ſe pecunias eroget pro anima ſua pauperibus.

Idem apparens Portuenſi Epiſcopo dicit ab S. Odilone ſe *pœnis Purgatorij* liberandum fore, quo audito S. Odilo ſuffragia Miſſasque à ſuis fieri præcipit,

&c.

Digitized by Google

& eleemoſynas, donec liberatus ei in capitulo apparens gratias ageret.

Græci Conſtantinopolitani vendicant ſibi nomen *Epiſcopi VNIVERSALIS*, miſſa Romam legatione.

Atque ex hoc in publicum ſchiſma èruperunt, cœptum à Photio *anno* 878.

Henricus Imp. obiturus circumſtantibus ait proceribus: *Recipite, quam mihi tradidiſtis, Virginem veſtram.* Paſſa tamen calumniam ſe purgauit, viuos carbones illæſis manibus nudis geſtans. Succeſſit in Imperio Conradus Henrici Ducis Wormatiæ filius, nominatus ab S. Henrico.

An. MXXV. *Anniuerſario* S. Henrici rite patrato, S. Chunegunda ſe exuta purpurâ induit griſeâ, *acceptoque S. velo monialis* profitetur.

Aquitaniæ Dux Wilhelmus inuenit *Caput S. Ioannis Baptiſtæ*: ad quod Rex Franciæ, populique innumeri religionis cauſa *peregrinantur cum Proceſſionibus.*

An. MXXVI. *S. Burghardus* Epiſc. Herbip. paralyticus, aduentante Conrado Rege orat ſanari, quoad abiſſet Romam ducens: dein ſe lauat, induit albis, communicat. &c. cæteraque ſibi funeralia parans, ſuos exhortatur, & obdormit.

Solum tres réliquit denarios, cilicium, ferreamque catenam.

An. MXXVII. Conradus Rex Italiam rebellem edomat: Romæ Imperator coronatur; datque filiam Canuto Regi Angliæ, tunc ibi peregrino. Hic reuertens in Angliam Papiæ magno *emit brachium S. Auguſtini*: Vnde Ariano Longobardo ſumpta occaſio *nundinandi pſeudoreliquijs*, fingens ſe quot noctibus ab angelo rapi, docerique de reliquijs occultis.

Miranda Dei permiſſio! Fertur aliquos talibus pſeudoreliquijs ſanitatem conſecutos: haud dubie vel operá diaboli impoſtoris; aut vana hominum perſuaſione.

Emptas alicuius Iuſti, ficto nomine; ſed malefici capitis olim damnati, reliquias Manfridus Italiæ Marchio depoſuit in templo. Vbi monachi noctu vident ætiopes ex capſa prodire, exireq; templo.

Publicatur fraus; dementata tamen plebs ægrè credebat.

Multis tunc ariana Lombàrdia Satanicis illuſionibus faſcinabatur.

S. Romualdus canonizatur, ritu hoc tunc vſitato; ſcil. vt petentibus Papa concederet aram ſupra corpus Sancti collocare.

An. MXXVIII. *S. Fulbertus* ante obitum prodit Berengarium hęreticum, vt ab Satana inſeſſum.

Nortuuegi *in S. Olaum* Regem ſuum inſurgunt, quod augures, magoſque toto regno plecteret morte; ideoque à Dynaſtis clam noctu contrucidatur.

An. MXXIX. Robertus Rex Galliæ, ab moriente patre, viuique exemplo edoctus, in præcipuo honore habuit *Sanctos certos regni tutelares.*

Lemouicenſe Conc. pluraque alia diſputant, An S. Martialis à S. Petro miſſus, ſit Apoſtoli nomine honorandus.

Huc demum Pontificis Rom. opus deciſione fuit data anno 1031.

An. MXXX. Conradus Imp. ducit in Hungariam contra Stephanum.

Hoc

Digitized by Google

Hoc Deiparæ commendante regnum, ecce poſtridie, ſtante vtrinque acie, ad ſingulos Duces Germanos aduolat nuncius cum literis Imperatoris, eos reuocantis.

At ignarus rei, factum miratur, ratus eſſe defectionem ſuorum, cauſam quærit: negat à ſe quemquam miſſum: agnoſcit diuinitus id accidiſſe.

Statuit igitur nunquam attentare Pannoniam.

S. Sigfridus, rogatu Olai Regis, venit cum pluribus in Gothiam, Chriſtum genti prædicaturus. Ibi Vexionij primum Sacrum Miſſæ celebrans ſub papilionibus, cernitur à Præfecto regio eleuare Puellum: Rex cum gente ſubdunt colla iugo Chriſti.

AN. MXXXI. S. Dominicus Soranus multis illuſtrat miraculis Eccleſiam viuus, ac mortuus.

AN. MXXXII. Rex Nauarræ Sancius feram telo confixurus, ad S. Antonini Martyris ſepulcrum conſiſtentem, brachium ſibi obtorpuiſſe ſentit. Cognito loco ſacro & culpam agnoſcens recipit vires.

Gratus inſtaurat templum, addit monaſterium; vrbemque ibi olim Palentinam reſuſcitat.

AN. MXXXIII. Eccleſia Romana patitur, non facit mala in ſchiſmatis. Vnde intruſus ab Alberico, Comite Tuſculano, duodennis filius ſuus in Sedem Apoſtolicam, tolerabatur.

Frequens hoc præteritoque ſæculo malum! Ferendum, quod mutari nequibat, in tali & comitum, & Imperatorum potentia, & æui factioſi inconſtantia.

Robertus Rex Franciæ obit Sanctus, miraculis clarus, in egenos mirè benignus.

In præcipuis 8. ciuitatibus regni ſingulis paſcebat mille pauperes; in quadrageſima ipſe manibus porrigebat cibum quotidie ducentis, miniſtrabat flexo poplite: in cœna Domini 180. pauperculis lauabat pedes cilicio indutus. Noctes Chriſti natales, Paſchæ, Pentecoſtes ducebat inſomnes, frequens in Synaxi, quotidianus in Miſſa. &c. Communicaturus pridianam noctem in precibus ducebat: aqua benedicta ſemper vſus. &c.

AN. MXXXIV. In Conc. Læmouicenſi, act. 2. refert Epiſc. Caturcenſis, militem prædonem à ſe excommunicatum obijſſe; ſepultum à ſuis in cœmiterio quinquies procul eiectum humo fuiſſe repertum.

Romani Imp. Orient. vxor Zoe deperijt aurifabrum Michaelem ſpecioſiſſimum; venenat Romanum ipſa, demum Michael ſuffocat in Cœna Domini.

Obſeſſus mox à Dæmone fit deformis.

Meiceslao Poloniæ Rege mortuo, Reginâque cum liberis ob ſuperbiam pulsâ, Cazimirus filius fit monachus Cluniaci, duranteque policratia tenuit ſeptenne interregnum.

AN. MXXXV. Berengarius Archidiaconus Andegau. fauente Brunone Epiſc. Andeg. vulgant hæreſim; negantes Veritatem Euchariſtiæ, baptiſmum paruulorum, & Matrimonium.

Epiſcopus Leodienſis ſuadet Henrico Regi ad Papam deferret; quod hu-

Digitized by Google

ius ſolius eſſet Epiſcopum condemnare, non Concilij prouincialis.

An. MXXXVII. Dum *Cunradus* à Papa ſub Miſſa coronatur Imperator, tanta ſunt eliſa fulmina, vt hi mente, illi vita exciderent: viſuſque eſt *S. Ambroſius* minitari Imperatori.

Tunc ſimul Poppo Treuir. Archiep. impetrauit *canonizari S. Simeonem* anachoretam.

An. MXXXVIII. Pandulphus Dux Capuanus monachis Caſſini ſeruum præfecit; miſitque alium, qui raperet inde theſaurum; at hunc ſubita proſtrauit epilepſia.

Imperator illum exuit Ducatu ab monachis accuſatum. Demum à venatore in ſilua ab obuijs monachis ſeſe ſequi iuſſus, ducitur *ad lacum obſcænum*; cernitque in eo Ducem iam vita perfunctum dire torqueri, clamantem: etſi ob innumera ſcelera patiar; hic tamen ob raptum monachis calicem diſcrucior: eum iube reddi ab vxore mea, & pœnis ſubleuabor. Paret ille; & obit.

S. Stephanus Rex Hungariæ ipſo Aſſumptionis Mariæ ſanctè emigrat in cœlum; mirificus cultor Deiparæ & gentium barbararum Apoſtolus.

S. Luciæ corpus captis Syracuſis transfertur Conſtantinopolim.

An. MXXXIX. Conrado Imp. repentinâ mortuo, eius filius *Henricus II.*, ſuccedit in regno Germ.

An. MXL. Ex hoc vacat Imperium Occidentale per ſexennium.

Obit *S. Chunegundis* virgo, ſe iuſſam ſepeliri *pauperculam* ad latus ſui fratris mariti S. Henrici I. Imp.

Saraceni occupatâ Siciliâ Meſſanam obſidentes, à paucis, antè *ſub Miſſæ Sacrificio communicatis*, plurimi cæduntur, fugantur.

Conimbricam à Mauris obſeſſam Rex *ope S. Iacobi*, in acie viſi præliari, vindicauit. Græcus Compoſtellam peregrinans riſit dicens; Piſcatori fuit, non bellator; nocte proxima grauiter ab eo increpatur.

An. MXLI. Poloni proceres, cladibus feſſi, & interregno, per Legatos ab S. Odilone ex Cluniaco repetunt Cazimirum ad regnum: qui ſui ſe iuris eſſe negauit, vti iam profeſſum & ſubdiaconum. Papam adeunt, impetrant ab vtroque abſolui, in ſpem prolis regiæ; Sed ita: vt Poloni raſi coronam; faſciamque ex collo inſtar ſtolæ gerant ad dextrum humerum pendulam; & ſcapulare album in feſtis B. V. Mariæ; S. Petro ad lucernam perpetem pendant de ſingulis capitibus nummum, præter nobiles & clerum & religioſos. Cazimirus ductæ Mariæ Imp. Orient. nomẽ mutauit in honorem B. V. Mariæ; & ſchiſma Græcorum ſimul compoſuit.

An. M LII. S. Gerardus Epiſ. ſtola indutus dixit Ouoni tyrãno Hũgariæ:

S. Quadrageſimæ obſeruatio eſt peccatoribus pro venia, iuſtis pro præmio; tu v niam nullam mereris tyranne; gladio regnum rapuiſti, anno tertio gladio peribis. Dictumque factum.

An. MXLIII. *S. Euardus* Rex Angliæ cum coniuge vixit in perpetua Virginitate.

An. MXLIV. Benedictus Romæ reſidebat in Laterano, Syluester III. in Sancta Maria maiore:

Gratianus Presbyter vtrique perſuaſit

vt

Digitized by Google

vt ſeruata redituum parte ſe abdicarent Pontificatu, & ecce ipſe ab omnibus eligitur Papa dictus Gregorius VI. Reformator Eccleſiæ mirificus.

An. MXLV. Cazimirus Rex Poloniæ paucis vicit plurimos Ruſſos, viſo pugnare cum eo viro candido.

Gratus Deo miſit Romam denarium S. Petri, eamque Capitationem in Comitiis conſenſu procerum fecit eſſe perennem.

Nortmanni diripuerunt fundos Caſſinenſes; monachi in eos arma ſumentes, fuderunt pauci cunctos, ablataque recuperarunt.

Sed viſus eſt S. Benedictus in conflictu præliari: vnde tela, ſaxa, armaque hoſtium in ipſos retorta vertebantur.

An. MXLVI. Henricus Rex fit *autor hæreſis Henricianæ*, ſeu *Politicorum*.

Nam Romam aduolans eccleſiaſtica iudicia ſibi vſurpauit; Epiſcopum Rauennatem coacto Concilio exauctorauit; Gregorium VI. PP. iudicauit iuxta delationes factioſorum, & Epiſcopum Bambergenſem intruſit in Papam dictum Clementem II. Gregorio VI. tunc pacis cauſa ſeipſum abdicante.

Clemens eum cum Agnete coronat & vngit in Auguſtos.

Coronatus ſtatuit edicto, *Papam ab Imperatore, non ab Romanis, creandum eſſe.*

Sancti Guidonis obitus, vt vita multis illuſtrauit miraculis Eccleſiam.

An. MXLVII. Clemens II. PP. in Conc. Romano ſancit, *Simoniace ordinatos, ſuſcepiſſe S. Ordines vere ac rate; ſed non bene, ideoque* 40. *diebus ab officio ſuſpenſos pænitere debere.*

Eiuſdem decreti Imperator executionem vrget per Imperium, etſi luxuriæ deditus; at eximius cultor iuſtitiæ.

En; Equum dono ab Abbate acceperat, quem miles raptum Abbas emerat ignarus furti.

Equitanti Imperatori herus equi priſcus ait: Meus eſt: Cui Imp. Si tuus, abduc eum cum ſeſſore.

Accerſitoque Abbati pedum aufert, traditque ſtatuæ Saluatoris: *Iam*, ait, *ab hoc Pedum recipe; ne largitione accepiſſe credaris.*

Puer à Clerico *fiſtulam argenteam*, quâ aqua eiaculatur, accepit eo pacto, & Imperator factus, ei donaret Epiſcopatum.

Coronatus donauit. Morbo repente deijcitur, mortuo ſimilis ipſo triduo; Fiunt pro depoſito preces, Miſſæ, eleemoſynæ: reſpirans fatetur, è fiſtula dæmones in ſeſe ignes eſſe eiaculatos, vſtulatumque totum: at S. Laurentium denique per calicem aqua affusâ feciſſe medelam.

Illico conuocato Concilio deponi curat Epiſcopum. Calicem Henricus obtulerat in æde S. Laurentij, & hanc ruinoſam repararat.

Simul deteſtatus eſt eum, cuius ſuaſione fuerat in hæreſim Simoniacam inductus: quò eam acrius cum Papa perſequebatur.

Godefridus Lotharingiæ Dux ob ademtum ſibi ab Imperatore Ducatum incendit Virdunum, ſimulque deflagrauit templum Deiparæ: *pænitens fit monachus.* Obit PP.

An. MXLVIII. Damaſus II. datus ab Imperatore Papa, acceptus à Romanis, ſimul moritur.

Digitized by Google

S. Odilo Abbas Cluniacenſis moriturus adſtantem Satanam increpat, fugat.

Primus in ſuis monaſterijs indixit *Feſtum animarum*, poſt Omnium Sanctorum; ob varias ei factas de purgatorio reuelationes. Falſus Benno ſchiſmaticus, qui Sanctum infamauit.

An. MXLIX. Tullenſis Epiſcopus Bruno ſubmiſſus, ita rogantibus Romanis, canonicè fit Papa creatus, Simoniacam hæreſin perſequitur; reformat Eccleſiam, vt lucem viderit poſt tenebras.

Dictus S. Leo IX. claruit miraculis. In Gallijs donatum ſibi poculum ligneum fregit forte famulus, Papæ gratum ob memoriam S. Remigij eo vti. Orat Leo, & protinus redintegratur poculum.

Gibertus cuidam promiſit, Romæ ſe impetraturum ei diſpenſationem abſente Papa. Impetrauit ære & falſa relatione: Reuerſo in Galliam S. Leo, proiecta in ipſum pecunia, ait; ſit tecum in perditionem: Ex ea hora Gibertus fit amens & vagus; Papa ſpiritu prophetico illuſtrior.

An. ML. *Berengarium* in Conc. Romæ damnat S. Leo, ſuſpectuſque Lanfrancus ſe purgat.

An. MLI. *S. Gualbertus* monachus rogatus propter Crucifixum, ignoſcit ſuo fratricidę; cui dein ante Saluatoris imaginem precanti ea caput inclinauit.

Quo motus ille fit monachus Poſſini. Sed quia Abbatē ibi cognouit Simoniacum eſſe, deſerens eundem, ſecedit in eremum, fitque *autor Ordinis Fratrum Vallis vmbroſæ.*

Henricum auxit filio Henrico Agnes, quæ grauida viſa ſibi fuit dracone virulentum geſtare. Euentus approbauit natum maximo damno Eccleſiæ. Naucleus gener. 35. ait occidendum; iāque expoſitum eſſe à Decano Spirenſi ſeruatum; adoptatum ab Hermanno Sueuiæ Duce.

An. MLII. S. Pet. Damiani edit librum contra nouam hæreſin, aſſerentium: *Simoniacos nullum Actum S. Ordinis efficaciter exercere*: V. g. Non vere Ordinare, Conſecrare, Baptizare, Abſoluere. &c.

An. MLIII. Nortmanni in Gallia & Anglia Victores Italiam attentant: Papa acceptos ab Imperatore Germanos ducens in eos vincitur, capitur; at ſummo in honore habitus: demum puduit Nortmannos, *habere captiuum Papam*, eum dimiſerunt.

Acerbior, quin & iniquior eſt in eum Pet. Damianus, ſcribens, *Non licere Pontifici belligerare*. Verum reor, in Perſona propria: at per alios *licet; quia accepit vtrumque gladium*, & Dominia temporalia.

An. MLIV. *S. Leo PP.* IX. obit, miraculis inclitus. *Benedictus IX. PP.* improbus mortuus apparens inſtar aſini damnatum ſeſe quiritatur. Vide ſupra.

An. MLV. Victor II. PP ab Imperatore ſubmiſſus, rogante ſic Clero Rom. ac dein creante; reſtringit S. Canonum ſeueritatem in Pœnitentijs, ac vſum omiſſum reducit, ſuggerente S. Pet. Damiano; licitumq́, fecit, vt quib. anno ū pœnitentialium numerus excreuit, redimerentur eleemoſynis, ieiunijs, *diſciplinis ſcopatis*, & orationibus.

In

In decantatis pſalmis 10. redimebantur ſcopæ mille 5. anni in pſalmis 150. Tunc cœpit *vſus ferularum* ſuper ſcapulas, aut palmas.

Comes Germanus poſſidens à decima retro generatione fundum eccleſiaſticum Metenſem, videtur mortuus à religioſo rapto, in pœnis inferni inſiſtere ſcalæ, & ordine poſt eum gradatim ſingulos maiores eius, quorum pœnæ creſcerent iuxta numerum poſterorum accedentium.

Hildebrandus Monachus Clun. & Legatus Apoſtolicus Lugduni in Concilio contra Simoniacos, accuſatum Archiepiſcopum, (ſequente nocte accuſatores pecunia corrumpentem, ideoque dein ſilentes in iudicio) interrogat: *Credisne S. Sanctum à Patre Filioque procedere*; eiuſdem *eſſe ſubſtantiæ?* dicentem, *Credo*; iubet dicere, *Gloria Patri, & Filio, & Spiritui Sancto*. Dicit, *Gloria Patri, & Filio*, expedite: at nequit eloqui iſtud, *Et Spiritui S.* quantumcumque niteretur. Confuſus ſupplex fatetur culpam, petit veniam: qua facta depoſitus, clare canit, *Et Spiritui S.* Continuo 27. Prælati, 45. Epiſcopi ſupplices ob parem culpam, ſe abdicant ipſos officijs.

Heduæ in Concilio S. Hugo Abbas ab Hildebrando iuſſus aliquid dicere de pace: (adeo late rex Diſcordia vulgabatur:) dixit: *Qui filius pacis, maneat: qui non, exeat.* Ecce procerus gigas ſurgit, exitq; multis eum comitātibus; ſimulq; diſparentibus. Illico cuncti in fraternos ruunt amplexus.

Subdiaconus calicem Papæ venenarat, eleuaturus conſecratum nequibat; ſed arreptus à dæmone fatetur facinus: ſed orante Papa cum populo liberatur: calix ſub altari aſſeruatur.

An. MLVI. Guntherus Cancellarius Imperatoris in viſione cernebat Chriſtum in ſolio, ſurgentem ſtricto, inque ictum vibrato gladio dicere: *Reddam vltionem hoſtibus meis, & his, qui oderunt me, retribuam.* Dein reſidentem ſubiicere: *Ignis ſuccenſus eſt in furore meo, & ardebit vſq; ad inferni nouiſſima.* Mortes inde Principum ſecutæ, vulgo fames, malaque multa.

Henricus indoluit acerbe, præſertim de peccatis ſuis; confeſſus tamen & cōmunicatus obijt; Conſecrato prius tamen coram ſe Henrico filio in Imperatorem, idque à Papa præſente, proceribuſque Imperii. Vidit in agone ſeſe accuſari à dæmonibus *de vſurpato iudicio eccleſiaſtico, & deſignatione Papæ.* Defendi vero ab S. Laurentio Patrono, atque liberari.

Gamugenſes monachi cœptum abhinc triennio dicere Officium B. V. Mariæ omittunt, ſuaſu confratris, quod inuentum eſſet nouum, non Sancti Benedicti inſtitutum. Ecce, affliguntur à prædonibus, multiſque cladibus: imploratum Imperatoris auxilium ſubmiſſum nil proficit: Conſultus S. Damianus ſuadet eiectam Deiparam eiuſque cultum reſumant. Parent etiam voto ſe obligantes. Protinus proſperantur palbabiliter. Idem S. Damianus videtur autor eſſe vulgati etiam inter *laicos officij Mariani.*

Hoc æuo adeo vulgatæ erant *Scopatæ* ſeu *Diſciplinæ*, vt imi, ſummi, mediaſtimi eas palam frequentarent: ipſeque Imperator non indueret Regalia, quin con-

feſſus prius, & à Sacerdote ſcopatus. Quem pietatis vſum arridens quidam monachus refutatur à S. Damiano.

Toto Occidente mos inoleuit, à monachis ductus, vt *feria II. deſtinaretur Sacris pro defunctis, Sabbatū pro Deiparæ cultu.*

In Cōcilio Cōpoſtellano ſancitur; *Vt ſinguli Sacerdotes quotidie ſacrificent: Clerici diebus ieiuniorum & Litaniarum cilicÿs ſeſe induant.*

Sueonum conuerſio ſic habet: eorū ſacrificulus nouennale ſacrificium patraturus in actu cæcatur. Ploranti apparens noctu Virgo cū puello credere in Chriſtum iubet, moxq; reluminandum fore. Aſſentienti dicit: per Chriſtum filium meum reſpice. Vidit: Credit: Chriſtum prædicat, Dictumq; factumq; gentilib. facile perſuadēt. S. Adalbertus Arch. Brem. ſubmittit Sacerdotes, qui catechizent: vna in Miſſa offeruntur 700. marcæ argenti. Nā ducebatur nefas audiſſe Miſſam, & nil ad Offertorium cōtuliſſe.

Henricus ſeptennis puer traditur Eccleſiæ Rom. educandus: Sed, eheu, peruertebatur.

Anno MLVII. Papa frequentat Concilia contra Clericos concubinarios, & Monachos vagos: quos impœnitentes ſancitur ſepeliri ſepultura aſini.

Michael, ſuadente & promittente patriarcha cœleſte pro terreſtri regno, reſignat Iſaacio: qui mox omnia bona monaſterii addicit fiſco. Deniq; autem coactus abire imperio, ictus fulmine, orat, & exorat ipſe fieri monachus. Ca-[illegible]nurus obiit pie an. 1058.

An. MLX. S. Damianus an. 1057. ex eremo ad Cardinalatum extractus, iam dat libellum de ſe abdicando ab onere honorario, ſed nil auditur.

Berengarius in Generali Concilio Romæ eiurat ſuas hæreſes, libros in rogum abÿcit iam ſecundo. Sed contra relapſum protinus, & *Impanationis* cōmentum inuenientem refutat Lanfrancus, pluresq; Patres ac Scriptores. Sed & miraculis Devs.

Zelotypa, ſuaſu vetulæ, SS. Hoſtiam acceptam reſeruat dandam ſuſpecto marito cum certis carminibus. Sed ecce, reperit eam dimidiatam verſam in carnem, altera parte remanente ſub ſpecie panis.

Petrus Epiſcopus Amalphitanus iuratus affirmat Papæ; ſibi ad aram dubitanti de Veritate præſentiæ, in ipſa confractione Sanctæ Hoſtiæ manantem Sanguinem ex ea digitos cruentaſſe.

Sancitum quoq; in Conc. Generali; *Vt Clerus Romanus Pontificem eligeret; Imperator faueret Electo. Si Clerus in libera electione impediretur, hic ius ſuum daret Imperatori; qui eligeret vnum; ſed nomine Cleri.* Verum Imperatores deinde interuerterunt ordinem, autore Guiberto gallo intruſo Papa, qui adulatus Imperatori deſuper edidit Decretum ſcilicet: Vt Clerus electum præſentaret Imperatori; qui ſi minus placuiſſet, alium daret: Si placuiſſet, confirmaret.

Nortmanni in Apulia & Calabria rerum Domini præſtant Papæ iuramentum fidelitatis, vt vaſalli: tributique annui Sancto Petro pendendi. Per eos deinde caſtella Comitum Romanorum euertit eorum; qui intrudere vi Pſeudopapas conſueuerant; ſic-

que

que minutos viribus redegit in ordinem.

Anno MLX. Sanctus Eduardus Rex Angliæ Vectigal annuum S. Petro mittens atque confirmans petijt abſolui à voto peregrinationis ſuæ ad Limina Apoſtolorum, ſibique iniungi, vt S. Petro monaſterium extruat. Rex Stenchillus, Gothorum ac Sueonum quaſi Apoſtolus, ſanctè obit.

Ann. MLXI. *Cadalous intruſus* pſeudopapa innouat *hæreſim Nicolaitarum*, in gratiam Cleri. Sanctus Damianus eum confutat, relictoque Cardinalatu & Epiſcopatu redit in eremum: & eo liberius inuehitur in vitia Cleri.

Hildebrandus Cardinalis & Cancellarius Papæ pompoſo cum comitatu incedens, tacita cogitatione Sancti Hugonis Abbatis Cluniacen. iudicatur. Ad quem is equum & vocem vertens ait: *Male cogitaſti: Non mihi ſed SS. Apoſtolis honores hos imputo.* Et Hugo: *Heu Domine, vnde cogitatio tibi cognita eſt?* Cui ille: *Ab ore tuo, ceu tubo vox mentis tuæ ad aures meas delata venit.* Ita ſæpius patuit eum pollere ſpiritu prophetico. Sanctus Dominicus Loricatus obit.

Anno MLXII. Sanctus Damianus legationem obiens audijt ex Bremenſi Abbate iſta: Iter habenti monacho fratri meo alius obuius ait: *Complectorium in lecto nec ſalus eſt, nec profectus:* qui reſpiciens comparuit nemo. Is è via laſſus pridie ſe in lecto illud oraſſe recordabatur.

Clericus Colonienſis dum flumen tranſit, in medio *Pelegrinus Epiſcopus Colonienſis* nuper mortuus equum prenſo capiſtro tenet; percunctantis, ecquid tam pij viri anima illhic moraretur, manum prehenſam exurit, vt ſolis oſſibus nudis hæreret: cauſamq; ſubiecit, Eò ſolum puniri ſeſe, quod *mane omnes Horas Canonicas* ſimul perſoluerit, quo regijs vacare negotijs poſſet.

Poſcit igitur ſuffragia pro ſe fratrum in Miſſis & eleemoſy. Porro S. Damianus arguit Clericos ac Monachos, quod ſedentes decantarent Horas in templis.

Imperatrix Agnes peregrinatur ad Limina Apoſtolorum; Damianus per epiſtolam varios ei recitat hominum caſus, ſuadetq; tutiora in religione. Se igitur abdicat & regno, & ſæculo, *facta monialis.*

Prius tamen Sanctus Anno Epiſcop. Colon. abſtraxit ab ea Henricum educandum.

Dani moniti S. Petro vectigalem pecuniam ſubmittunt.

Alexandri Papæ ſigilli inſcriptio hæc erat: *Exaltauit me Deus in virtute brachij ſui.*

Anno MLXIII. In Concil. Lateran. ſancit Papa Alexand. ne Sacerdos plures vna per diem Miſſas legerent.

Monachi Florentinum Epiſcopum peragunt reum de Simonia. Aldobrandinus Vallumbroſæ monachus, paſtor ouium & vaccarum ſe offert ad probam per ignem contra ipſum. Fiunt publicæ preces ac Sacra: duas tranſit pyras per medias prunas, prius aqua benedicta ac thure luſtratas, illæſus, appel-

appellatur inde *Igneus* : fit Epiſcopus & Cardinalis. Diſplicuit tamen Papæ, Monachos ſe populi miſcere turbis:pro inde iubet omnes Clauſtris contineri.

Ann. MLXIV. Epiſcopi Moguntinus, Traiect. Bamberg. & Ratisbon. *cum 7000. peregrinorum Ieroſolymam peregrinantur.* Verum nimius eorum cultus illexit Saracenos ad prædam. Itaque inuaſi vix 2000. reuerterunt, cæteris cœſis.

An. MLXV. *Nicolaitæ* Clerici tandem coercentur opera Papæ & S. Damiani. Hic idem confutauit, & iugulauit ſimul *hæreſim Incæſtuoſorum*, ortam per Iuriſtam Florentinum, autoritate Iuſtiniani docentem, *Gradus Conſanguinitatis ea ratione eſſe numerandas, qua in Succeſſionibus:* ſcilicet fratres eſſe in ſecũdo gradu, fratrum proles in quarto, nepotes in ſexto. &c. Ideo neptem ducens, ſpretis duorum Conciliorum decretis, nocturno ictus fulmine perit, prima nocte concubii: nec canes volunt nuptiarum eius panes vel deguſtare.

Hamburgenſis Eccleſia deuaſtatur ab hoſte; in pœnam peccatorum populi, præſertim *ſtata ieiunia* temerantis, vt ipſi interpretati ſunt.

An. MLXVI. S. Eduardo ex humanis exempto, relicta Editha vxore Virgine, Papa *conſecratum dat vexillum* Nortmannorum Duci Guilielmo, vt Heroldum tyrannum ex Anglia propellat, facta ſpe regni capeſſendi. Is igitur ſuis copijs, numero longe inferioribus, ſed ante conflictum *Confeſſione expiatis, & S. Communione munitis*, facile vincit: Atque Rex ſalutatus, à Papa confirmatur, inunctus à S. Aldredo Epiſc. Eborac. Huic Rex aliquando iuſta petenti negabat: mox auerſo, malaq; minitanti ſupplex accidit orata venia. Proceres monent, vt iacentem leuaret: quibus ille: *Sinite eum iacere ad pedes Petri.*

Epiſcopus Miſnenſis ab auaritia infamis, ſurgens à menſa inijt cerarium, quieturus. Verum effractis demum foribus reperitur ſtrangulatus, theſauro incubans, carbone atrior. *S. Arialdus* prædicans contra Epiſc. Mediolanenſem, notorium Simoniacum & Nicolaitam, dire ab eo martyrizatur. Sed clam abiectum eius corpus coruſcis è cælo facibus reuelatur.

An. MLXVIII. Conſultus ab Hiſpanis Papa; *Num Iudæos perinde ac Saracenos liceat bello perſequi, & extirpare?* Negauit. Quia Iudæi ſeruire parati ſunt; non hi.

Duces Burgundiæ, & Boemiæ *coniurant in defenſionem Sedis Rom.* S. Petri: alijque Franci, idque proſtrati ante S. Reliquias Apoſtolorum.

Sub hoc tempus Lex Toletana recepit tota Hiſpaniâ legem Romanam de *Cælibatu Sacerdotum.*

An. MLXIX. Henricus Imp. Bertæ vxoris pertæſus, poſcit in Comitijs *eam repudiare* ſic, vt vtrique nubere liceret, Reclamat Concilium, (præter Mogun. Archiep.) Papaque diſſuadet per Legatum S. Damianum: ægre eam, turbarum metu, recipit in regni conſortium: ſed non thori.

An. MLXX. Archiepiſcopi Colon. & Moguntinus Romam citati ob ſimoniam, ſe purgant. Donati *brachio S. Cæſarij;*

rij;id in æde S. Georgij Coloniæ deponunt.

Romæ quidam Epulo diues obijt mortē: *reſurgit e tumba* pridie ſepulturæ: conſternatis viſas narrat pœnas, ſuamque damnationem:ſed & liberationem *per Deiparã & S. Cæſarij interceſſionem* apud Iudicem: quod ſueſſet ſæpius eum patronum ſuum venerari. Dixit;riteq; pœnitens remoritur.

Talium aut mortes ſunt meri raptus ecſtatici, & viſa imaginaria, ſic volente Deo: Aut ſi veræ ſint mortes, ſententia damnationis tamen eſt reſpectiua, & prorogatoria, ad redanimationem; non abſolute definitiua. nam ex inferno nulla redemtio. Damnatio igitur facta, eſt ſimilis ſententiæ latæ, & cōditionata, ſcil. niſi reditus in vitam concederetur, iam tūnc infelix promeruiſſet damnationem. Et ſic tales ſunt facti, non ficti relationes.

An. MLXXII. Archiepiſc. accuſant Romæ Henricum de iniuſte depoſito Bauariæ Duce, de nundinatione Epiſcopatuū, Abbatiarum, &c. in eiuſdem aula S. Damianus obit.

Ann. MLXXIII. *Alexander* II. PP. obit, ante tamen per ſuum ſolum iubentis imperium dæmoniaco liberato, & clauda ſanata per aquam datam in hauſtum, qua ſacrificans manus abluerat. Sancti Petri Damiani annua memoria feſtiue celebratur Fauentiæ ſolenni cum Litania.

Succedit *Hildebrandus* in Papatu; occupatumque in exequijs S. Alexandri Clerus, Populuſque acclamant Papam. Is vero protinus per Legatum orat Henricum Imp. vt ne ratam habeat electionem: ſed votum caruit euentu: dicitur Gregorius VII. Hēricum culpatū dein ſuarum ab eo admonitum, humiliter ſpondet emendationem.

Boemia ſoluit Canonem S. Petro.

Saxones fremunt in Regem Henricum, bellum mouēt, Regē aliū creaturi: Papa illud ſedat; hoc diſſuadet. *Sanctus Gualbertus* obit autor Ordinis Vallumbroſi.

An MLXXIV. Legati Apoſtolici accuſatū Henricū laborant abſolui ab excōmunicatione lata ob Simoniā: ſed renituntur Epiſcopi Galliæ. Itaq; Romam citatur ad dicendam cauſam Epiſcopus Bremenſis, peruerſor Henrici.

Afflictā Eccleſiā Deus tuetur per tres Reginas: per Agnetē matrē Hērici, Beatricem, amitam, & S. Mathildem filiam, quæ nupta fuit, ſed Virgo permāſit; nūc vidua Italiam regit. Eam in multis opitulatricem Papæ, vocarunt improbi in ſuſpicionem, vt quæ cum ipſo volutaretur.

Vrget Papa Canonem *contra & Simoniacam, & Cōcubinariam hæreſin Clericorum*: ſurgitque in tumultum Germaniæ Clerus fere vniuerſus.

At vetantur edicto laici eorum Sacris intereſſe, poſtquam ſuſpenſionem ab Ordine contemnerent.

S. Ianuarius viſitur Neapolim tueri contra obſidentem eam Robertū Northmannum.

Papa adornat *Expeditionem Ieroſolymitanam I.* contra Saracenos & Northmannos, inuitatque ad eam literis Principes Imperij; vt in *Sacrum Bellum*.

Salomonem Hungariæ Regem coarguit Papa, quod regnum illud ab Hẽrico Imp. accepiſſet feudatorium; cum eſſet Rom. Eccleſiæ feudum.

An. MLXXV. *Generale Concilium Romæ* agitur aduerſus vulgatiſſimam Luxuriam & Simoniam Clericalem, & corruptos populi mores. Orat idem paſſim Reges ac Principes, ne vſquam Simoniacos recipiant; ſed procul arceant & excludant. Simul complures Epiſcopi exauctorantur.

Henricus Spir. Epiſc. decoctor Epiſcopatus, fit ſuſpẽſus. Clericus, eius ſucceſſor, videt in choro ſenem cum duobus iunioribus, iubentem hoſce exequi ſententiam Dei: Ergo decollant eum, truncumque ſuſpẽdunt in cruce chori media. Is viſum refert ridenti, valentique: at ſeptimo poſt die conſiſtens in chori ſubſellijs, ſibi ad collum ſubnaſci puſtulam ſentit; ex qua intra horas paucas exhalat animam.

Henricus Rex Germ. verbis ſe ſub Pontifice Roman. profitetur ſubiectum; donec alteram contra Saxones victoriam abſtuliſſet: exinde ſpernit Papam; Simoniacosque in Concilio depoſitos reſtituit. At è contra, Rex Ruſſorum, miſſo filio Romam, offert regnum S. Petro. Mergitur hinc, aſt indè ſurgit Eccleſia.

Anno MLXXVI. Henricus, parta de Saxonibus victoria, tumidos in Eccleſiam Romanam Spiritus reſumſit contemptor Papæ. Gregorius VII. tamen eum peremtorie citat Romam ad dicendam cauſam, contra Saxonum accuſationes in Synodo depoſitas; ſin' dicto die fore ab Eccleſia abſcindendum. Capita accuſationum erant; quod vſurparet bona Sancti Petri; quod ſperneret Acta Synodi, fautor, tutorque Concubinariorum ac ſimoniacorum, auctorque ſchiſmatis.

At Rex cogit *Conciliabulum VVormatiæ* Schiſmaticorum Epiſcoporum, qui Papæ abrogant Pontificatum: quibus tamen Saxonici Epiſcopi reclamãt. Itaque ſcribunt Papæ, vt ſeipſum deponat officio.

Romæ vero Papa cum Concilio excommunicat Regem, & Complices, editurque Encyclica ad omnes Fideles, ab Regis obedientia fideq; abſolutos.

Epiſcopus Traiectenſis, caput ſchiſmaticorum VVormatiæ correptus morbo denunciat Regi: *Ego, ipſe, omneſque complices ſumus æternum damnati.* Interque cruciatus deſperans clamat *Ecce, dæmones lectum circumſtant, vt egreſſam animam rapiant. Itaque rogo vniuerſos ne ſe fatigent in ſupplicationibus pro me mortuo faciendis.* Inque hac voce expirat: *Iuſto Dei iudicio hanc, & æternam vitam perdo, quod ſciens contra Papam calumniatus Regi faui.*

Singuli complices eodem anno aut præcipitio, aut gladio, alijſue fœdis caſibus interierunt. Territi non pauci reſipuere, ſe Romæ ad pœnitentiam ſiſtentes.

Porro Gregorius VII. ad plures ſcribit Principes Germaniæ, ſuadeant Regi vt reſipiſcat, regno iam & Cõmunione priuatus. Sin', alium ſibi Regem eligant.

Itaque Triburiæ frequentant Comi-

mi-

mitiæ aduerſus Henricum. Hic Oppenhemij cum exercitu ſedens per legatos ſpondet ſe Papæ ſatisfacturum: Sed legati reijciuntur cum ea denunciatione: Rex in Auguſtanis Comitijs ſe defendat, aut ſeipſum abdicet accuſatum: Sin; regno exuendum. Interim dimiſſo exercitu Spiræ, vt priuatus reſideat, nouet nihil; à ſe dimittat omnes excommunicatos à Papa; ſeſe intra annum excommunicatione enodari, Romæ ſeſe humilians curet.

Deſperatus accipit conditiones: aſperrima hyeme priuatus, cum paucis vilioribus, contendit per diuerticula Romam; quod Sueui, Bauariq; vias omnes intercepiſſent; alicubi etiam tranſitum emit.

Interim Papa Ducem Croatiæ & Dalmatiæ ornat titulo regio; qui ſe, regnumque ſuum S. Petro efficit vectigale.

Rex etiam Arabiæ ſeſe ſubmittit Papæ; petit ab eo Sacerdotem Chriſtianæ religionis Doctorem, omneſq; Romanos captiuos dimittit.

Rogerius quoq; Siciliæ Comes excõmunicatus ſeſe reconciliari Eccleſiæ rogat, & impetrat.

AN. MLXXVII. Henricus exrex difficillimis vijs init Italiam; ei Longobardi, diu excommunicati, fauẽt. Papa iturus Auguſtam ſubſiſtit Canuſij, vbi excommunicatos Epiſcopos, humiliter ſupplices ac pœnitentes, abſoluit.

Henricus eum per legatos ſibi mitiorem propitiari ſtudet; ſed incaſſum ob expertam inconſtantiam.

Itaque ipſus aduolat Canuſium triplici ſeptum muro; iuſſus relinquit foris comitatum, intrat ſolus intra ſecundum murum, traditiſque ibi regni Inſignibus ſubſiſtit totum triduum nudus pedibus, à primo mane ad vſq; ſerũ veſperum; die quarto ad pedes Gregorij admittitur: humillime ſupplex ſpondet ſui & purgationem, & emendationem, nihilque non agit, tantum vt anathematis auferat abſolutionem. Quam & impendit ei Papa; iubetque ſe Principum ſiſtat Comitijs cauſæ dicundæ, aut regno abeat. Acquieſcit: ſimul ſpondent pro eo Epiſcopi complures; Papa tamen tacite diffidente.

Sub Miſſa igitur ad populum & Henricum verſus cum parte S. Hoſtiæ dimidiatæ ait: *Ecce, in fidem meæ de obiectis criminationibus innocentiæ, ſi reus ſim, me ſubitanea morte mactet Deus in hac Sumtione SS. Sacramenti.* Sumitque innoxius. Fiunt acclamationes, laudeſque, grateſque Deo. Partem S. Hoſtiæ alteram offert Henrico, diu renitenti; demum tamen acceptanti in probam.

Dimiſſum excipiunt Longobardi Epiſcopi ob Luxuriã & Simoniam ſchiſmatici: hi autore Rauennatenſi Epiſcopo, perſuadent ei, Papam eſſe ſimoniacum: ijs ſe iungit Henricus, deſciſcit à Papa, pactiſq; promiſſis, ac iuramẽto. Interim à plurium Epiſcoporũ frequentia côugnitur, vt reſtitutus regno & Eccleſiæ, apud hos multa de Põtifice queritur licentius eorum fretus fauore, quos ſimonia & luxuria obnoxios habebat per Italiam & Germaniam.

Principes cæteri cõperto deceptum

eſſe Gregorium, Comitia indicunt Forchemij; rogāt eodem & Papā adeſſe contra toties perfidum Henricum. Huc eum citat Papa; ſed per recepti regni negotia ſeſe excuſantem: ac vias interim omnes inſidentem, ad intercipiendum Papam. Qui cum nuſquā tutum cerneret tranſitum in Germaniam, reuerſus Romam præſidio Mathildis, excommunicat Henricum, omneſque ſectarios: monet Principes, Forchemij fortiter agant.

Vbi *Henrico regnum abrogant; ſurrogant Rodulphum Sueuiæ Ducem.* Facto ſuccenſet Papa, *quod maiora Eccleſiæ negotia ſpectarent ad Sedem Romanam imo ad Politica ſolum Comitia.*

Interim Deus vindicias exercet contra Henrici cōplices, ſacros, politicoſq; Principes Schiſmaticos; vt eorum hi repentinâ caderent; illi morbis nulli curandis iacerent, alij aliter male perirent.

Suenno Rex Daniæ audiens Dynaſtas de ſeſe ſiniſtre muſſitare, percitus ira, intra templum orantes iubet confodi vniuerſos. Inituro dein eccleſiam Epiſcopus, Pontificalibus indutus, occurrit, & arcet excluſum, ac abſtētum. Rex perculſus reuertit domum, poſito cultu regio ſordidum aſſumit, nudus pedibus & capite lugens reuiſit ad valuas eccleſiæ, vultuq; in humum abiectus veniam petit, acceptat pœnitentiam, impetrat abſolutionem.

Mathildis donat S. Petro Liguriā & Tuſciam prouincias, in augmentum perpetuum patrimonij ſacri.

Anno MLXXVIII. Papa in *Conc. Romano* multos excommunicat, ac deponit Schiſmaticos Principes, Epiſcopos, Archie. Cardinales, Northmānos; *irritamque declarat Ordinationem ab excommunicatis factam.*

Henricus valido cum exercitu ex Italia inuadit Germaniā, perque Sueuiam ac Bauariam vario marte confligit cum Rodulpho, capta Herbipoli: verum ab eo demum in Saxonia victus eſt, & profligatus.

Papa ſuadet nobilibus Danis & Nortvvegis, vt *filios Romam mittant*, in aula Pōtificis gratis erudiendos: Innouatq; Decretum de *Inueſtituris*, ne eas laici vſurpent.

An. MLXXIX. In Conc. Romano confutatur, damnaturque hæreſis ſacramentaria, aſſerens, *meram Chriſti in Sacramento Figuram eſſe.* Berengarius quoque iam octuagenarius rurſus conuictus, conſtrictus eiurat hæreſim, toties relapſus.

Legati Henrici & Rodulphi iurant in Synodo Romana eos Papæ parituros: ſed Henricus victo ad Fladesheim Rodulpho Papam aſpernatur. Hocq; impenſius ſtudent adhærentque Pontifici, quicquid eſt vſquam Sanctorum virorum.

Rex Angliç edicto *vetat*, neu quiſquā iniret *peregrinationem* ad Limina Apoſtolorum. At monitus à Papa pœnitens errati reuocat edictum.

Kanutus, Rex Daniæ creatus, petit à Papa ſe, vt filium ſubiectum, recipi, erudiri, ac dirigi.

S. Stanislaus, arguens de inceſtu Boleslaum Poloniæ Regem, martyrio coronatur. Regem Papa exuit regno; vetat

Digitized by Google

verat ne vnquam Epiſcopi Regem cre-ent & vngant, iniuſſu Papæ; & ne parri-cidę poſteri vſque ad quartam proſapi-am vllis eccleſiaſticis ſeu Honoribus, ſeu Beneficijs gaudere poſſint. Rex ve-ro exul & vagus, vt Cain, demum in mo-naſterio ſeſe culinarijs obſequijs addi-xit, ignotuſque duram egit pœniten-tiam. Mortuus à canibus deuoratur: Et tum primum ex annulo regio apud eũ reperto cœpit agnoſci fuiſſe Boleslaũ.

An. MLXXX. Gregorius VII. negat Vratislao Boemiæ Duci officia diuina celebrari linguâ Sclauonicâ. Idemque Legatos ſuos, quod in Comitijs minus fortiter cum Henrico egiſſent, incre-pat; ipſum excommunicat, ſinguliſque Germaniæ proceribus ſeſe purgat ab ſuſpicione exinde ſuborta, quod Henri-co faueret. Quare iterum confirmat in Regem Rodulphum; cui & Coronam donat ſic inſcriptam; *PETRA dedit Pe-tro; Petrus Diadema Rodulpho.*

Henricus cogit Concilium XIX. Epiſcoporum ſchiſmaticorum Mogun-tiæ, dein & Brixini; in eo *abrogatur Pon-tificatus Gregorio VII.* confertur Guiber-to Rauenn. nefario; Hic Henricum co-ronat Imperatorem; Henricus eum ad-orat.

Sed neutrum recipiunt Principes Germaniæ, exterique Duces aut Re-ges, Gregorium omnes venerantur.

Quin *Robertus* Nortmannorum Dux, (quos hoc anno Papa excommu-nicarat, vt inuaſores Patrimonij S. Pe-tri) nunc ſupplicem ſeſe Eccleſiæ Ro-manæ ſubmittit, ac *deuouet cenſualem.*

Salerni *inuenitur Corpus S. Matthæi* Euangeliſtæ, translatum iſthuc annis abhinc centum & XXV. ſed inter bel-la Saracenica neglectum aduſque ob-liuionem.

An. MLXXXI. Robertus dux cum 1700. armatis, tranſito mari, vincit A-lexium Imp. Orientis, Thraciamque debellat: Henrico autem interea Ro-mam obſidente, aduolat in auxilium Papæ; iunctus Mathildis copijs eum profugat.

Galli & Franci offerunt *cenſualem nummum* S. Petro, aliaque plura vltro in neruum belli ſubſidia.

VViſigothi conuertuntur ad Chriſtum, ſeque Papæ Rom. ſubijciunt.

Comes Prouinciæ iurat fidelitatem Papæ; pluſque aliunde eſſloreſcit Eccle-ſia Romana; quanto ſæuius eam ſchis-matici affligunt.

Saxones Lotharingiæ Ducem ſurro-gant Regem in locum Rudolphi anno ſuperiore cruento in prælio occiſi ab Victore Henrico.

An. MLXXXII. Alexius Comne-nus edicto vetat quicquam è locis ſa-cris tolli aut alienari: Idcirco enim ſe ra-ptorem fuiſſe, vt à paucis Northmannis deuinceretur.

Henricus Romam obſidens ignem iniecit in ædem S. Petri, quo facilius in-uaderet vrbem: at Papa ſigno S. crucis incendium oppreſſit; ciuibus interim Henricum depellentibus.

An. MLXXXIII. Henricus denuo at-tentat Romam introducturus Antipa-pam Clementem Guibertum: ſed de-pulſus petit à Gregorio indici Synodũ, huius ſeſe acquieturum ſententiæ.

At perfidus conuenientes paſſim in-tercipit in vijs, ac tyrannice tractat.

Mediolanenſis Epiſcopus *coronat Cunradum*, vt contra Patrem regnet, ac militet cum Welfone. Agit fortiter.

An. MXCIV. Ad Marciacenſe cœnobium monialium orto incendio, Archiepiſcopus mandat Virginib. vt clauſtro exeant, ſeque ſeruẽt. Cui Giſla; *Præcipis, quod non licet: Quin iube magis, vt flãmæ cedant.* Exit, imperat flammis in fide Giſlæ. Eæ cedunt, reſidentque extinctæ.

An. MXCV. *Conradus* Rex obuius Papæ Vrbano ad Cremonam, *ſtratoris ei præſtat obſequia*; cui & Imperium promittit Papa.

In Conc. Claromontano Papa excõmunicauit Philippum regem Franciæ ob repudiatam vxorem. Suadet & indicit *Sacrum bellum*, ſeu *Expeditionem Cruciatam* ad recuperandam Terram Sanctam; iam diu ſic orante Alexio Imper. Orient. Prædicatur Crux, ſignanturq; eá paſſim tot nomina dantes, vt plurimi eſſent reijciendi.

Indicit quoque orationes Papa; inprimis imponit Clericis *Officium Diuæ Virginis* quotidie cum Horis Canonicis perſoluendum.

Gotfridus Bullionius Regis frater, Dux belli creatur.

Cunctis impendit Papa *plenariam indulgentiam.*

Pugnatur victorioſè, glorioſè. Bullionius Rex Ieroſolymitanus creatur primus.

Gaſtonus Francus Viennenſis cum octo ſocijs auſpicatur *Ordinem Sancti Antonij*, miniſtrantiũ infirmis ex *Igne Sacro.*

An. MXCVI. Reduces Cruceſignati tota Germaniâ Galliâque exarſerunt in *Iudæos*, vt crucis Chriſti inimicos, ac multa millia contrucidarint.

An. MXCVII. *Rogerius* Siciliæ Comes à S. Brunone apparente monetur de inſidijs Capuanorum; ideo Carthuſianos multis bonis auget ac priuilegiis. Eidem Papa concedit Siciliam & Calabriam hæreditario, ſaluo iure Sedis Apoſtolicæ; contra quam fingunt quidã, ob Papam factum eum abſolutum Monarcham.

An. MXCVIII. *S. Robertus* Abbas Moliſmenſis, cum XXII. fratribus ſecedens Ciſtertium, auſpicatur *Ordinem Ciſtertienſem.*

An. MXCIX. Stephanus Lucanus attulit ex Terra ſancta Chriſti imaginem cultu regio pingi curatam ab Nicodemo, teſtis inſaniæ Iconoclaſtarum.

Antiochiæ obſeſſi Chriſtiani, à fame ac morbis deplorati, *inuenta cum Lancea Chriſti* erumpunt, vincunt. B. Andreas apparens Clerico monet requiri Lanceam Domini in Æde S. Petri: reperta glorioſè eleuatur.

Cum ea, præeunte Clero, plebs procedit: & ecce, *ros cadens* improuisò ita Fideles, eorumque recreat equos, vt nec ſentirent laborem conflictus. Cædunt pauci ad centum millia Saracenorum.

An. MC. Henricus Imp. fouet ſchiſma; Guibertus Antipapa moritur.

Philippus Franciæ Rex iam iterum excommunicatur, reuerſus ad adulteram; Guilielmus Rex Angliæ Concilium Pictauienſe impediturus, ne id excommunicaret eum, increpatur ab apparente illi S. Hilario.

Godefridus Bullionius Rex Ierol. obit,

Succedit *Balduinus* frater; qui, quod iura Eccleſiæ conuelleret; infeliciter regnat.

Presbyter ad Cluniacum frequens in celebrandis Sacris, at concubinarius, morbo deijcitur, viſitur à Priore Cluniacēſi: clamorem excuti horrificum, adeſſe duos eum deuoraturos: qui orante Priore Deum, cedunt.

Repetit clamorem, decidere flammas eum exuſturas: quæ verſo ad preces Priore euaneſcunt. Æger mox raptus obmutuit; redditus ſibi, ſe damnatum affirmat in ſartagine frigendum; è qua gutta exiliens in momento ægri manum exuſſit ad oſſa; exhalatque animam infelix.

ERGO:

1. Dicage; Quæ ſincera Fidei hoc conſtitit Aevo XI?
   At Sic Papistis Res ſtat Romana, Fidesqve:
   Non Sic Rem ſeruat Luthero-caluiniſta, Fidemqve.
2. Ivre Svo Proprio Papa, atque Eccleſia gaudent:
   Quis quid Ei Avgvstvs proprio de iure remiſit?
3. Anti ne Christvs erat quiſquam hoc Rom. in Aeuo XI?

feſſus prius, & à Sacerdote ſcopatus. Quem pietatis vſum arridens quidam monachus refutatur à S. Damiano.

Toto Occidente mos inoleuit, à monachis ductus, vt *feria II. deſtinaretur Sacris pro defunctis, Sabbatū pro Deiparæ cultu.*

In Cōcilio Cōpoſtellano ſancitur; *Vt ſinguli Sacerdotes quotidie ſacrificent: Clerici diebus ieiuniorum & Litaniarum cilicijs ſeſe induant.*

Sueonum conuerſio ſic habet: eorū ſacrificulus nouennale ſacrificium patraturus in actu cæcatur. Ploranti apparens noctu Virgo cū puello credere in Chriſtum iubet, moxq; reluminandum fore. Aſſentienti dicit: per Chriſtum filium meum reſpice. Vidit: Credit: Chriſtum prædicat, Dictumq; factumq; gentilib. facile perſuadēt. S. Adalbertus Arch. Brem. ſubmittit Sacerdotes, qui catechizent: vna in Miſſa offeruntur 700. marcæ argenti. Nā ducebatur nefas audiſſe Miſſam, & nil ad Offertorium cōtuliſſe.

Henricus ſeptennis puer traditur Eccleſiæ Rom. educandus: Sed, eheu, peruertebatur.

ANNO MLVII. Papa frequentat Concilia contra Clericos concubinarios, & Monachos vagos: quos impœnitentes ſancitur ſepeliri ſepultura aſini.

Michael, ſuadente & promittente patriarcha cœleſte pro terreſtri regno, reſignat Iſaacio: qui mox omnia bona monaſterii addicit fiſco. Deniq; autem coactus abire imperio, ictus fulmine, orat, & exorat ipſe fieri monachus. Caſimirus obit pie an. 1058.

AN. MLX. S. Damianus an. 1057. ex eremo ad Cardinalatum extractus, iam dat libellum de ſe abdicando ab onere honorario, ſed nil auditur.

Berengarius in Generali Concilio Romæ eiurat ſuas hæreſes, libros in rogum abijcit iam ſecundo. Sed contra relapſum protinus, & *Impanationis* cōmentum inuenientem refutat Lanfrancus, pluresq; Patres ac Scriptores. Sed & miraculis DEVS.

Zelotypa, ſuaſu vetulæ, SS. Hoſtiam acceptam reſeruat dandam ſuſpecto marito cum certis carminibus. Sed ecce, reperit eam dimidiatam verſam in carnem, altera parte remanente ſub ſpecie panis.

Petrus Epiſcopus Amalphitanus iuratus affirmat Papæ; ſibi ad aram dubitanti de Veritate præſentiæ, in ipſa confractione Sanctæ Hoſtiæ manantem Sanguinem ex ea digitos cruentaſſe.

Sancitum quoq; in Conc. Generali; *Vt Clerus Romanus Pontificem eligeret; Imperator faueret Electo. Si Clerus in libera electione impediretur, hic ius ſuum daret Imperatori; qui eligeret vnum; ſed nomine Cleri.* Verum Imperatores deinde interuerterunt ordinem, autore Guiberto gallo intruſo Papa, qui adulatus Imperatori deſuper edidit Decretum ſcilicet: Vt Clerus electum præſentaret Imperatori; qui ſi minus placuiſſet, alium daret: Si placuiſſet, confirmaret.

Nortmanni in Apulia & Calabria rerum Domini præſtant Papæ iuramentum fidelitatis, vt vaſalli: tributique annui Sancto Petro pendendi. Per eos deinde caſtella Comitum Romanorum euertit eorum; qui intrudere vi Pſeudopapas conſueuerant; ſicque

que minutos viribus redegit in ordinem.

Anno MLX. Sanctus Eduardus Rex Angliæ Vectigal annuum S. Petro mittens atque confirmans petijt abſolui à voto peregrinationis ſuæ ad Limina Apoſtolorum, ſibique iniungi, vt S. Petro monaſterium extruat. Rex Stenchillus, Gothorum ac Sueonum quaſi Apoſtolus, ſanctè obit.

Ann. MLXI. *Cadalous intruſus* pſeudopapa innouat *hæreſim Nicolaitarum,* in gratiam Cleri. Sanctus Damianus eum confutat, relictoque Cardinalatu & Epiſcopatu redit in eremum: & eo liberius inuehitur in vitia Cleri.

Hildebrandus Cardinalis & Cancellarius Papæ pompoſo cum comitatu incedens, tacita cogitatione Sancti Hugonis Abbatis Cluniacen. iudicatur. Ad quem is equum & vocem vertens ait: *Male cogitaſti: Non mihi ſed SS. Apoſtolis honores hos imputo.* Et Hugo: *Heu Domine, vnde cogitatio tibi cognita eſt?* Cui ille: *Ab ore tuo, ceu tubo vox mentis tuæ ad aures meas delata venit.* Ita ſæpius patuit eum pollere ſpiritu prophetico. Sanctus Dominicus Loricatus obit.

Anno MLXII. Sanctus Damianus legationem obiens audijt ex Bremenſi Abbate iſta: Iter habenti monacho fratri meo alius obuius ait: *Completorium in lecto nec ſalus eſt, nec profectus:* qui reſpiciens comparuit nemo. Is è via laſſus pridie ſe in lecto illud oraſſe recordabatur.

Clericus Colonienſis dum flumen tranſit, in medio *Pelegrinus Epiſcopus Colonienſis* nuper mortuus equum prenſo capiſtro tenet; percunctantis, ecquid tam pij viri anima illhic moraretur, manum prehenſam exurit, vt ſolis oſſibus nudis hæreret: cauſamq; ſubiecit, Eò ſolum puniri ſeſe, quod *mane omnes Horas Canonicas* ſimul perſoluerit, quo regijs vacare negotijs poſſet.

Poſcit igitur ſuffragia pro ſe fratrum in Miſſis & eleemoſy. Porro S. Damianus arguit Clericos ac Monachos, quod ſedentes decantarent Horas in templis.

Imperatrix Agnes peregrinatur ad Limina Apoſtolorum; Damianus per epiſtolam varios ei recitat hominum caſus, ſuadetq; tutiora in religione. Se igitur abdicat & regno, & ſæculo, *facta monialis.*

Prius tamen Sanctus Anno Epiſcop. Colon. abſtraxit ab ea Henricum educandum.

Dani moniti S. Petro vectigalem pecuniam ſubmittunt.

Alexandri Papæ ſigilli inſcriptio hæc erat: *Exaltauit me Deus in virtute brachij ſui.*

Anno MLXIII. In Concil. Lateran. ſancit Papa Alexand. ne Sacerdos plures vna per diem Miſſas legerent.

Monachi Florentinum Epiſcopum peragunt reum de Simonia. Aldobrandinus Vallumbroſæ monachus, paſtor ouium & vaccarum ſe offert ad probam per ignem contra ipſum. Fiunt publicæ preces ac Sacra: duas tranſit pyras per medias prunas, prius aqua benedicta ac thure luſtratas, illæſus,

appel-

appellatur inde *Igneus* : fit Epiſcopus & Cardinalis. Diſplicuit tamen Papæ, Monachos ſe populi miſcere turbis:pro inde iubet omnes Clauſtris contineri.

Ann. MLXIV. Epiſcopi Moguntinus, Traiect. Bamberg. & Ratisbon. *cum 7000. peregrinorum Ieroſolymam peregrinantur.* Verum nimius eorum cultus illexit Saracenos ad prædam. Itaque inuaſi vix 2000. reuerterunt, cæteris cœſis.

An. MLXV. *Nicolaitæ* Clerici tandem coercentur opera Papæ & S. Damiani. Hic idem confutauit, & iugulauit ſimul *hæreſim Incæſtuoſorum*, ortam per Iuriſtam Florentinum, autoritate Iuſtiniani docentem, *Gradus Conſanguinitatis ea ratione eſſe numerandas, qua in Succeſſionibus:* ſcilicet fratres eſſe in ſecũdo gradu, fratrum proles in quarto, nepotes in ſexto. &c. Ideo neptem ducens, ſpretis duorum Conciliorum decretis, nocturno ictus fulmine perit, prima nocte concubii: nec canes volunt nuptiarum eius panes vel deguſtare.

Hamburgenſis Eccleſia deuaſtatur ab hoſte; in pœnam peccatorum populi, præſertim *ſtata ieiunia* temerantis, vt ipſi interpretati ſunt.

An. MLXVI. S. Eduardo ex humanis exempto, relicta Editha vxore Virgine, Papa *conſecratum dat vexillum* Nortmannorum Duci Guilielmo, vt Heroldum tyrannum ex Anglia propellat, facta ſpe regni capeſſendi. Is igitur ſuis copijs, numero longe inferioribus, ſed ante conflictum *Confeſſione expiatis, & S. Communione munitis*, facile vincit: Atque Rex ſalutatus, à Papa confirmatur, inctus à S. Aldredo Epiſc. Eborac. Huic Rex aliquando iuſta petenti negabat: mox auerſo, malaq; minitanti ſupplex accidit orata venia. Proceres monent, vt iacentem leuaret: quibus ille: *Sinite eum iacere ad pedes Petri.*

Epiſcopus Miſnenſis ab auaritia infamis, ſurgens à menſa inijt cerarium, quieturus. Verum effractis demum foribus reperitur ſtrangulatus, theſauro incubans, carbone atrior. *S. Arialdus* prædicans contra Epiſc. Mediolanenſem, notorium Simoniacum & Nicolaitam, dire ab eo martyrizatur. Sed clam abiectum eius corpus coruſcis è cælo facibus reuelatur.

An. MLXVIII. Conſultus ab Hiſpanis Papa; *Num Iudæos perinde ac Saracenos liceat bello perſequi, & extirpare?* Negauit. Quia Iudæi ſeruire parati ſunt; non hi.

Duces Burgundiæ, & Boemiæ *coniurant in defenſionem Sedis Rom.* S. Petri: alijque Franci, idque proſtrati ante S. Reliquias Apoſtolorum.

Sub hoc tempus Lex Toletana recepit tota Hiſpaniâ legem Romanam de *Cælibatu Sacerdotum.*

An. MLXIX. Henricus Imp. Bertæ vxoris pertæſus, poſcit in Comitijs *eam repudiare* ſic, vt vtrique nubere liceret, Reclamat Concilium, (præter Mogun. Archiep.) Papaque diſſuadet per Legatum S. Damianum: ægre eam, turbarum metu, recipit in regni conſortium: ſed non thori.

An. MLXX. Archiepiſcopi Colon. & Moguntinus Romam citati ob ſimoniam, ſe purgant. Donati *brachio S. Cæſarij;*

rij;id in æde S. Georgij Coloniæ deponunt.

Romæ quidam Epulo diues obijt mortẽ: *reſurgit è tumba* pridie ſepulturæ: conſternatis viſas narrat pœnas, ſuamque damnationem: ſed & liberationem *per Deiparæ & S. Cæſarij intercesſionem* apud Iudicem: quod fuiſſet ſæpius eum patronum ſuum venerari. Dixit; riteq; pœnitens remoritur.

Talium aut mortes ſunt meri raptus ecſtatici, & viſa imaginaria, ſic volente Deo: Aut ſi veræ ſint mortes, ſententia damnationis tamen eſt reſpectiua, & prorogatoria, ad redanimationem; non abſolute definitiua. nam ex inferno nulla redemtio. Damnatio igitur facta, eſt ſimilis ſententiæ latæ, & cõditionata, ſcil. niſi reditus in vitam concederetur, iam tũnc infelix promeruiſſet damnationem. Et ſic tales ſunt facti, non ficti relationes.

An. MLXXII. Archiepiſc. accuſant Romæ Henricum de iniuſte depoſito Bauariæ Duce, de nundinatione Epiſcopatuũ, Abbatiarum, &c. in eiuſdem aula S. Damianus obit.

Ann. MLXXIII. *Alexander* II. PP. obit, ante tamen per ſuum ſolum iubentis imperium dæmoniaco liberato, & clauda ſanata per aquam datam in hauſtum, qua ſacrificans manus abluerat. Sancti Petri Damiani annua memoria feſtiue celebratur Fauentiæ ſolenni cum Litania.

Succedit *Hildebrandus* in Papatu; occupatumque in exequijs S. Alexandri Clerus, Populuſque acclamant Papam. Is vero protinus per Legatum orat Henricum Imp. vt ne ratam habeat electionem: ſed votum caruit euentu: dicitur Gregorius VII. Hẽricum culpatũ dein ſuarum ab eo admonitum, humiliter ſpondet emendationem.

Boemia ſoluit Canonem S. Petro.

Saxones fremunt in Regem Henricum, bellum mouẽt, Regẽ aliũ creaturi: Papa illud ſedat; hoc diſſuadet. *Sanctus Gualbertus* obit autor Ordinis Vallumbroſi.

An MLXXIV. Legati Apoſtolici accuſatũ Henricũ laborant abſolui ab excõmunicatione lata ob Simoniã: ſed renituntur Epiſcopi Galliç. Itaq; Romam citatur ad dicendam cauſam Epiſcopus Bremenſis, peruerſor Henrici.

Afflictã Eccleſiã Deus tuetur per tres Reginas: per Agnetẽ matrẽ Hẽrici, Beatricem, amitam, & S. Mathildem filiam, quæ nupta fuit, ſed Virgo permãſit; nũc vidua Italiam regit. Eam in multis opitulatricem Papæ, vocarunt improbi in ſuſpicionem, vt quæ cum ipſo volutaretur.

Vrget Papa Canonem *contra & Simoniacam, & Cõcubinariam hæreſin Clericorum*: ſurgitque in tumultum Germaniæ Clerus fere vniuerſus.

At vetantur edicto laici eorum Sacris intereſſe, poſtquam ſuſpenſionem ab Ordine contemnerent.

S. Ianuarius viſitur Neapolim tueri contra obſidentem eam Robertũ Nortmannum.

Papa adornat *Expeditionem Ieroſolymitanam I.* contra Saracenos & Northmannos, inuitatque ad eam literis Principes Imperij; vt in *Sacrum Bellum.*

Salomonem Hungariæ Regem coarguit Papa, quod regnum illud ab Hērico Imp. acceptiſſet feudatorium; cum eſſet Rom. Eccleſiæ feudum.

An. MLXXV. *Generale Concilium Romæ* agitur aduerſus vulgatiſſimam Luxuriam & Simoniam Clericalem, & corruptos populi mores. Orat idem paſſim Reges ac Principes, ne vſquam Simoniacos recipiant; ſed procul arceant & excludant. Simul complures Epiſcopi exauctorantur.

Henricus Spir. Epiſc. decoctor Epiſcopatus, fit ſuſpēſus. Clericus, eius ſucceſſor, videt in choro ſenem cum duobus iunioribus, iubentem hoſce exequi ſententiam Dei: Ergo decollant eum, truncumque ſuſpēdunt in cruce chori media. Is viſum refert ridenti, valentique: at ſeptimo poſt die conſiſtens in chori ſubſellijs, ſibi ad collum ſubnaſci puſtulam ſentit; ex qua intra horas paucas exhalat animam.

Henricus Rex Germ. verbis ſe ſub Pontifice Roman. profitetur ſubiectum; donec alteram contra Saxones victoriam abſtuliſſet: exinde ſpernit Papam; Simoniacoſque in Concilio depoſitos reſtituit. At è contra, Rex Ruſſorum, miſſo filio Romam, offert regnum S. Petro. Mergitur hinc, aſt indè ſurgit Eccleſia.

Anno MLXXVI. Henricus, parta de Saxonibus victoria, tumidos in Eccleſiam Romanam Spiritus reſumpſit contemptor Papæ. Gregorius VII. tamen eum peremtorie citat Romam ad dicendam cauſam, contra Saxonum accuſationes in Synodo depoſitas; ſin dicto die fore ab Eccleſia abſcindendum. Capita accuſatiōnum erant; quod vſurparet bona Sancti Petri; quod ſperneret Acta Synodi, fautor, tutorque Concubinariorum ac ſimoniacorum, auctorque ſchiſmatis.

At Rex cogit *Conciliabulum VVormatiæ* Schiſmaticorum Epiſcoporum, qui Papæ abrogant Pontificatum: quibus tamen Saxonici Epiſcopi reclamāt. Itaque ſcribunt Papæ, vt ſeipſum deponat officio.

Romæ vero Papa cum Concilio excommunicat Regem, & Complices, editurque Encyclica ad omnes Fideles, ab Regis obedientia fideq; abſolutos.

Epiſcopus Traiectenſis, caput ſchiſmaticorum VVormatiæ correptus morbo denunciat Regi: *Ego, ipſe, omneſque complices ſumus æternūm damnati.* Interque cruciatus deſperans clamat *Ecce, dæmones lectum circumſtant, vt egreſſam animam rapiant. Itaque rogo vniuerſos ne ſe fatigent in ſupplicationibus pro me mortuo faciendis.* Inque [illegible] voce expirat: *Iuſto Dei iudicio hanc, & æternam vitam perdo, quod ſciens contra Papam calumniatus Regi ſaui.*

Singuli complices eodem anno aut præcipitio, aut gladio, alijſue fœdis caſibus interierunt. Territi non pauci reſipuere, ſe Romæ ad pœnitentiam ſiſtentes.

Porro Gregorius VII. ad plures ſcribit Principes Germaniæ, ſuadeant Regi vt reſipiſcat, regno iam & Cōmunione priuatus. Sin, alium ſibi Regem eligant.

Itaque Triburiæ frequentant Co-

mitiæ aduerſus Henricum. Hic Oppenhemij cum exercitu ſedens per legatos ſpondet ſe Papæ ſatisfacturum: Sed legati reijciuntur cum ea denunciatione: Rex in Auguſtanis Comitijs ſe defendat, aut ſeipſum abdicet accuſatum: Sin' regno exuendum. Interim dimiſſo exercitu Spiræ, vt priuatus reſideat, nouet nihil; à ſe dimittat omnes excommunicatos à Papa; ſeſe intra annum excommunicatione enodari, Romæ ſeſe humilians curet.

Deſperatus accipit conditiones: aſperrima hyeme priuatus, cum paucis vilioribus, contendit per diuerticula Romam; quod Sueui, Bauariq; vias omnes intercepiſſent; alicubi etiam tranſitum emit.

Interim Papa Ducem Croatiæ & Dalmatiæ ornat titulo regio; qui ſe, regnumque ſuum S. Petro efficit vectigale.

Rex etiam Arabiæ ſeſe ſubmittit Papæ; petit ab eo Sacerdotem Chriſtianæ religionis Doctorem, omneſq; Romanos captiuos dimittit.

Rogerius quoq; Siciliæ Comes excõmunicatus ſeſe reconciliari Eccleſiæ rogat, & impetrat.

An. MLXXVII. Henricus exrex difficillimis vijs init Italiam; ei Longobardi, diu excommunicati, fauẽt. Papa iturus Auguſtam ſubſiſtit Canuſij, vbi excommunicatos Epiſcopos, humiliter ſupplices ac pœnitentes, abſoluit.

Henricus eum per legatos ſibi mitiorem propitiari ſtudet; ſed incaſſum ob expertam inconſtantiam.

Itaque ipſus aduolat Canuſium triplici ſeptum muro; iuſſus relinquit foris comitatum, intrat ſolus intra ſecundum murum, traditiſque ibi regni Inſignibus ſubſiſtit totum triduum nudus pedibus, à primo mane ad vſq; ſerum veſperum; die quarto ad pedes Gregorij admittitur: humillime ſupplex ſpondet ſui & purgationem, & emendationem, nihilque non agit, tantum vt anathematis auferat abſolutionem. Quam & impendit ei Papa; iubetque ſe Principum ſiſtat Comitijs cauſæ dicundæ, aut regno abeat. Acquieſcit: ſimul ſpondent pro eo Epiſcopi complures; Papa tamen tacite diffidente.

Sub Miſſa igitur ad populum & Henricum verſus cum parte S. Hoſtiæ dimidiatæ ait: *Ecce, in fidem meæ de obiectis criminationibus innocentiæ, ſi reus ſim, me ſubitanea morte mactet Deus in hac Sumtione SS. Sacramenti.* Sumitque innoxius. Fiunt acclamationes, laudeſque, grateſque Deo. Partem S. Hoſtiæ alteram offert Henrico, diu renitenti; demum tamen acceptanti in probam.

Dimiſſum excipiunt Longobardi Epiſcopi ob Luxuriã & Simoniam ſchiſmatici: hi autore Rauennatenſi Epiſcopo, perſuadent ei, Papam eſſe ſimoniacum: ijs ſe iungit Henricus, deficit à Papa, pactiſq; promiſſis, ac iuramẽto. Interim à plurium Epiſcoporũ frequentia cõugnitur, vt reſtitutus regno & Eccleſiæ, apud hos multa de Põtifice queritur licentius eorum fretus fauore, quos ſimonia & luxuria obnoxios habebat per Italiam & Germaniam.

Principes cæteri cõperto deceptum

eſſe Gregorium, Comitia indicunt Forchemij; rogāt eodem & Papā adeſſe contra toties perfidum Henricum. Huc cum citat Papa; ſed per recepti regni negotia ſeſe excuſantem: ac vias interim omnes inſidentem, ad intercipiendum Papam. Qui cum nuſquā tutum cerneret tranſitum in Germaniam, reuerſus Romam præſidio Mathildis, excommunicat Henricum, omneſque ſectarios: monet Principes, Forchemij fortiter agant.

Vbi *Henrico regnum abrogant; ſurrogant Rodulphum Sueuiæ Ducem.* Facto ſuccenſet Papa, *quod maiora Eccleſiæ negotia ſpectarent ad Sedem Romanam imo ad Politica ſolum Comitia.*

Interim Deus vindicias exercet contra Henrici cōplices, ſacros, politicoſq; Principes Schiſmaticos; vt eorum hi repentinâ caderent; illi morbis nulli curandis iacerent, alij aliter male perirent.

Suenno Rex Daniæ audiens Dynaſtas de ſeſe ſiniſtre muſſitare, percitus ira, intra templum orantes iubet confodi vniuerſos. Inituro dein eccleſiam Epiſcopus, Pontificalibus indutus, occurrit, & arcet excluſum, ac abſtētum. Rex perculſus reuertit domum, poſito cultu regio ſordidum aſſumit, nudus pedibus & capite lugens reuiſit ad valuas eccleſiæ, vultuq; in humum abiectus veniam petit, acceptat pœnitentiam, impetrat abſolutionem.

Mathildis donat S. Petro Liguriā & Tuſciam prouincias, in augmentum perpetuum patrimonij ſacri.

ANNO MLXXVIII. Papa in *Conc. Romano* multos excommunicat, ac deponit Schiſmaticos Principes, Epiſcopos, Archie. Cardinales, Northmānos *irritamque declarat Ordinationem ab excommunicatis factam.*

Henricus valido cum exercitu ex Italia inuadit Germaniā, perque Sueuiam ac Bauariam vario marte confligit cum Rodulpho, capta Herbipoli: verum ab eo demum in Saxonia victus eſt, & profligatus.

Papa ſuadet nobilibus Danis & Nortvvegis, vt *filios Romam mittant,* in aula Pōtificis gratis erudiendos: Innouatq; Decretum de *Inueſtituris*, ne eas laici vſurpent.

AN. MLXXIX. In Conc. Romano confutatur, damnaturque hæreſis ſacramentaria, aſſerens, *meram Chriſti in Sacramento Figuram eſſe.* Berengarius quoque iam octuagenarius rurſus conuictus, conſtrictus eiurat hæreſim, toties relapſus.

Legati Henrici & Rodulphi iurant in Synodo Romana eos Papæ parituros: ſed Henricus victo ad Fladesheim Rodulpho Papam aſpernatur. Hocq; impenſius ſtudent adhærentque Pontifici, quicquid eſt vſquam Sanctorum virorum.

Rex Angliæ edicto *vetat*; neu quiſquā iniret *peregrinationem* ad Limina Apoſtolorum. At monitus à Papa pœnitens errati reuocat edictum.

Kanutus, Rex Daniæ creatus, petit à Papa ſe, vt filium ſubiectum, recipi, erudiri, ac dirigi.

S. Stanislaus, arguens de inceſtu Boleslaum Poloniæ Regem, martyrio coronatur. Regem Papa exuit regno, vetat

vetat ne vnquam Epiſcopi Regem cre- ent & vngant, iniuſſu Papæ; & ne parricidę poſteri vſque ad quartam proſapiam vllis eccleſiaſticis ſeu Honoribus, ſeu Beneficijs gaudere poſſint. Rex vero exul & vagus, vt Cain, demum in monaſterio ſeſe culinarijs obſequijs addixit, ignotuſque duram egit pœnitentiam. Mortuus à canibus deuoratur: Et tum primum ex annulo regio apud eũ reperto cœpit agnoſci fuiſſe Boleslaũ.

An. MLXXX. Gregorius VII. negat Vratiſlao Boemiæ Duci officia diuina celebrari linguâ Sclauonicâ. Idemque Legatos ſuos, quod in Comitijs minus fortiter cum Henrico egiſſent, increpat; ipſum excommunicat, ſinguliſque Germaniæ proceribus ſeſe purgat ab ſuſpicione exinde ſuborta, quod Henrico faueret. Quare iterum confirmat in Regem Rodulphum; cui & Coronam donat ſic inſcriptam; *PETRA dedit Petro; Petrus Diadema Rodulpho.*

Henricus cogit Concilium XIX. Epiſcoporum ſchiſmaticorum Moguntiæ, dein & Brixini; in eo *abrogatur Pontificatus Gregorio VII.* confertur Guiberto Rauenn. nefario; Hic Henricum coronat Imperatorem; Henricus eum adorat:

Sed neutrum recipiunt Principes Germaniæ, exterique Duces aut Reges, Gregorium omnes venerantur.

Quin *Robertus* Nortmannorum Dux, (quos hoc anno Papa excommunicarat, vt inuaſores Patrimonij S. Petri) nunc ſupplicem ſeſe Eccleſiæ Romanæ ſubmittit, ac *deuouet cenſualem*.

Salerni *inuenitur Corpus S. Matthæi* Euangeliſtæ, translatum iſthuc annis abhinc centum & XXV. ſed inter bella Saracenica neglectum aduſque obliuionem.

An. MLXXXI. Robertus dux cum 1700. armatis, tranſito mari, vincit Alexium Imp. Orientis, Thraciamque debellat: Henrico autem interea Romam obſidente, aduolat in auxilium Papæ; iunctus Mathildis copijs cum profugat.

Galli & Franci offerunt *cenſualem nummum* S. Petro, aliaque plura vltro in neruum belli ſubſidia.

VVisigothi conuertuntur ad Chriſtum, ſeque Papæ Rom. ſubijciunt.

Comes Prouinciæ iurat fidelitatem Papæ; pluſque aliunde effloreſcit Eccleſia Romana; quanto ſæuius eam ſchiſmatici affligunt.

Saxones Lotharingiæ Ducem ſurrogant Regem in locum Rudolphi anno ſuperiore cruento in prælio occiſi ab Victore Henrico.

An. MLXXXII. Alexius Comnenus edicto vetat quicquam è locis ſacris tolli aut alienari: Idcirco enim ſe raptorem fuiſſe, vt à paucis Northmannis deuinceretur.

Henricus Romam obſidens ignem iniecit in ædem S. Petri, quo facilius inuaderet vrbem: at Papa ſigno S. crucis incendium oppreſſit; ciuibus interim Henricum depellentibus.

An. MLXXXIII. Henricus denuo attentat Romam introducturus Antipapam Clementem Guibertum: ſed depulſus petit à Gregorio indici Synodũ, huius ſeſe acquieturum ſententiæ.

At perfidus conuenientes paſſim intercipit in vijs, ac tyrannice tractat.

Ecce datos ad cuſtodiam Antipapæ quadringentos *mors repentina* depaſcit, vt vix XXX. euaſerint. Synodus tamen Romana perpulit precib. Gregorium, ne rurſus excommunicaret Henricum vt victorijs iam nimis potentem.

Attamen Deſiderius Abbas Caſſinenſis Henricum adit, docet, & conuincit Henricianos; *Nunquam poſſe Concilium valide & iuſte ſancire, an Electio Papæ dependeat à placito Imperatoris.*

An. MLXXXIV. Alexius Imp. Ori. vt Robertum domeſtico bello implicaret, ingenti vi pecuniæ Henricum emit, vt eius Comitatum inuaderet.

Hic vero eam largitus Romanis emit vrbem, intrat; Auentinum muniens à ſuo Antipapa coronatur Imperator: Papa cum nobilibus ſeſe interim in caſtello S. Angeli ægre defendentibus: Deus tamen exercitum Henrici immiſſa lue conſumebat.

Superuenit ex Oriente Robertus accerſitus, profugat Henricum, Vrbem incendit in pœnam defectionis; Gregorium collocat in tuto.

Cuius Acta adprobauit Sp. Sanctus, in ſpecie columbæ viſus palam, ſupra caput Sacrum Miſſæ celebrantis: digladiantibus interea Romano-catholicis contra ſchiſmaticos; paſſim Victoribus.

Elapſus ex Italia Henricus obſidet Auguſtam, inuadit, tyrannizat ex odio in ſequaces Papæ.

An. MLXXXV. Concilium in Germania diſputat, *Poſſitne Rex validè excommunicari, regnoque priuari à Papa?* Schiſmatici pernegant autore Vicelone Archiep. Moguntino: Saxones, cæterique affirmant, docent, euincunt, & anathematizāt Schiſmaticos, Henricū, & Antipapā. Contra illos vero nouū cogit Conciliabulum Vicilo Moguntiæ.

S. Gregorius VII. obit, dicens: *Dilexi iuſtitiam, & odi iniquitatem; Propterea morior in exilio.* Eius veſtimenta ſolo contactu ſanant ægros. Surrogatur ei Deſiderius dictus Victor III.

An. MLXXXVI. Victor renunciās electioni cogitur ſubire Papatum.

Saxones ducunt in Henricum, facta expeditione Cruciata; nam præcelſam Crucem carrocio impoſuerant addito vexillo prætoriano; ante conflictum proſtrati humi orant omnes Deum, numero longe inferiores: vincunt Henricianos immani clade; è ſuis ſolū quindenis deſideratis.

S. Anſelmus Lucenſis, ſcriptis, miraculiſque inclytus, maxime pro ſede Romana obit.

Carthuſianum Ordinem auſpicantur S. Hugo Gratianopolitanus Epiſc. & S. Bruno.

Polonicus exercitus contra Pomeranum conſiſtens ad Naclum, nocturnis ſpectris ad caſtra aſſilientibus, in ſpeciem exercitus hoſtilis, ſæpius infeſtantur. Demum egreſſi dum pugnant cum Vmbris, Pomeriani deſerta caſtra incendunt. Pœna ea fuit ieiunij quadrageſimalis non obſeruati à Polonis; vt plerique cenſebant.

An. MLXXXVII. Expugnato precib. multis Victore ad capeſſendum Pōtificatum; pulſoque Româ Antipapa, Mathildis ſchiſmaticos profligauit. Papa continuo Sacram expeditionem indicit, & ſimul induci curat in fines Sirace-

racenorum Italiam infeſtantium: Vicit autem dato copijs vexillo S. Petri, & indulgentia conceſsâ: cæſa hoſtium ſunt vltra centum millia. Obitque Victor. Rex Hungariæ promiſit ei, ſe cũ 20000. equitum venturum auxilio contra ſchiſmaticos.

S. Arnulphus Epiſc. Sueſſion. æger terna inquaſſatione cubiculi ait; Signa hæc Maieſtatis ſunt; In prima ex S. Petro audiui, dimiſſa peccata mihi: in altera cognoui ex S. Michaele, ſe mihi ducem adſore; in tertia Deipara ſpopondit inter ipſius gaudia Aſſumptionis eſſe in cœlos aſſumendum. Iubet igitur funeralia, ſepulcrumque parari; & obit.

Guilielmus Rex Angliæ, quod Franciã inuadens nec *templis pepercisset*, in pœnã deijcitur in lectum; peccata ritè *Sacerdoti confeſſus* licet expiaſſet, eadem tamen totius vitæ palam enunciat; cum clauſula tali; *B. V. Mariæ me commendo, vt me reconciliet Filio ſuo IESV Christo:* dixit, & obit.

AN. MLXXXVIII. Vrbanus II. Caſſini diuertens æger ex latere decũbit Dubitanti de veritate S. Benedicti ibi tumulati, ipſe apparuit; increpitoq; ait, ſurgentibus ad matutinas tu ſurges dolore lateris liberatus, in ſignum, me adeſſe ipſum.

Schiſmatici paſſim reſipiſcentes ſeſe Romanæ Eccleſiæ reconciliarunt.

In Hiſpania orto diſſidio, *Vetusne ritus precum Gothicus eſſet retinendus; an Romanus inuchen lus*; duo milites duello decernunt: Vicit, qui pro ritu priſco ſtabat. Sed litigio nondum poſito, experiuntur coniectis in pyram libris duobus Ritus vtriuſque: Roma[illegible]è rogo exilijt protinus, Hiſpanicus permanſit illæſus. Ergo Rex ſtatuit, in maioribus Eccleſijs retinendum priſcum; at in Toletano Archiepiſcopatu toto Romanum eſſe introducendum.

AN. MLXXXIX. *Mathildis*, ſuaſu Papæ, *conſentit nubere* Welfoni Bauaro, *vt tamen ſaluam Virginitatem conſeruaret:* ſicque fortius reſiſteret Henrico, pro Eccleſia.

Sacro igne pergraſſante contigerunt mortes, aut mutilationes multorum; Auxilio tamen *S. Antonij*, in Viennenſi ditione quieſcentis, liberati ſunt multi. Alubi accidit perſæpe, qui in S. Antonium peccaſſent periurio, blaſphemia. &c. eos lue eadem puniri. Vnde dictus eſt *ignis S. Antonij*; obijtque in vulgarem imprecationem.

AN. MXC. Henricus varios ſolicitauit in partes ſuas; huc vſus Valtranio *Politicorum doctore*: Cuius ſcripta validè refutauit Stephanus Epiſc. Halberſtadianus.

AN. MXCI. Guibertus dolo Romanorum denuo recipitur intra Vrbem, vrbeſque capit plures in Italia.

At in Germania laici viri, fœminæque plurimi monaſteria inibant, *Vitam communem ſub Obedientia* viuentes.

Pro qua *Vita Communi* Bullam edidit Papa, & adprobauit eandem.

AN. MXCIII. Henricus vxorem Adelheidam, diu dilectam, cæpit auerſari; carceri tradit, & omnium libidini exponit: Conradum quoque filium cogit, cum matre coeat; renitentem carcerat.

Ambo elapſi confugiunt ad Papam; qui Henricum denuo excommunicat.

Me-

Mediolanenſis Epiſcopus *coronat* *Cunradum*, vt contra Patrem regnet, ac militet cum Welfone. Agit fortiter.

An. MXCIV. Ad Marciacenſe cœnobium monialium orto incendio, Archiepiſcopus mandat Virginib. vt clauſtro exeant, ſeque ſeruẽt. Cui G sla; *Præcipis, quod non licet: Quin iube magis, vt flãmæ cedant*. Exit, imperat flammis in fide Gislæ. Eæ cedunt, reſidentque extinctæ.

An. MXCV. *Conradus* Rex obuius Papæ Vrbano ad Cremonam, *ſtratoris ei præſtat obſequia*; cui & Imperium promittit Papa.

In Conc. Claromontano Papa excõmunicauit Philippum regem Franciæ ob repudiatam vxorem. Suadet & indicit *Sacrum bellum*, ſeu *Expeditionem Cruciatam* ad recuperandam Terram Sanctam; iam diu ſic orante Alexio Imper. Orient. Prædicatur Crux, ſignanturq; eâ paſſim tot nomina dantes, vt plurimi eſſent reijciendi.

Indicit quoque orationes Papa; inprimis imponit Clericis *Officium Diuæ Virginis* quotidie cum Horis Canonicis perſoluendum.

Gotfridus Bullionius Regis frater, Dux belli creatur.

Cunctis impendit Papa *plenariam indulgentiam*.

Pugnatur victorioſè, glorioſè. Bullionius Rex Ieroſolymitanus creatur primus.

Gaſtonus Francus Viennenſis cum octo ſocijs auſpicatur *Ordinem Sancti Antonij*, miniſtrantiũ infirmis ex *Igne Sacro*.

An. MXCVI. Reduces Crucecignati totâ Germaniâ Galliâque exarſerunt in *Iudæos*, vt crucis Chriſti inimicos, ac multa millia contrucidarint.

An. MXCVII. *Rogerius* Siciliæ Comes à S. Brunone apparente monetur de inſidijs Capuanorum; ideo Carthuſianos multis bonis auget ac priuilegiis. Eidem Papa concedit Siciliam & Calabriam hæreditario; ſaluo iure Sedis Apoſtolicæ; contra quam fingunt quidã, ob Papam factum eum abſolutum Monarcham.

An. MXCVIII. *S. Robertus* Abbas Moliſmenſis, cum XXII. fratribus ſecedens Ciſtertium, auſpicatur *Ordinem Ciſtertienſem*.

An. MXCIX. Stephanus Lucanus attulit ex Terra ſancta Chriſti imaginem cultu regio pingi curatam ab Nicodemo, teſtis inſaniæ Iconoclaſtarum.

Antiochiæ obſeſſi Chriſtiani, à fame ac morbis deplorati, *inuenta cum Lancea Chriſti* erumpunt, vincunt. B. Andreas apparens Clerico monet requiri Lanceam Domini in Æde S. Petri; reperta glorioſè eleuatur.

Cum ea, præeunte Clero, plebs procedit: & ecce, *ros cadens* improuisò ita Fideles, eorumque recreat equos, vt nec ſentirent laborem conflictus. Cædunt pauci ad centum millia Saracenorum.

An. MC. Henricus Imp. fouet ſchisma; Guibertus Antipapa moritur.

Philippus Franciæ Rex iam iterum excommunicatur, reuerſus ad adulteram; Guilielmus Rex Angliæ Concilium Pictauienſe impediturus, ne id excommunicaret eum, increpatur ab apparente illi S. Hilario.

Godefridus Bullionius Rex Ierol. obit; ſuc-

Succedit *Balduinus* frater; qui, quod iura Eccleſiæ conuelleret, infeliciter regnat.

Presbyter ad Cluniacum frequens in celebrandis Sacris, at concubinarius, morbo deijcitur, viſitur à Priore Cluniacēſi: clamorem excuti horrificum, adeſſe duos eum deuoraturos: qui orante Priore Deum, cedunt.

Repetit clamorem, decidere flammas eum exuſturas: quæ verſo ad preces Priore euaneſcunt. Æger mox raptus obmutuit; redditus ſibi, ſe damnatum affirmat in ſartagine frigendum; è qua gutta exiliens in momento ægri manum exuſſit ad oſſa; exhalatque animam infelix.

ERGO:

1. Dicage; Quæ ſincera Fides hoc conſtitit Aevo XI?
   At Sic Papistis Reſtat Romana, Fidesqve:
   Non Sic Rem ſeruat Luthero-caluiniſta, Fidemqve.
2. Ivre Svo Proprio Papa, atque Eccleſia gaudent:
   Quis quid Ei Avgvstvs proprio de iure remiſit?
3. Anti ne Christvs erat quiſquam hoc Rom. in Aeuo XI?

SÆCVLVM DVODECIMVM, MONASTICVM.

PONTIFICVM ROMANORVM CONTINVATA SVCCESSIO.

An. C nati

158 . PASCHALIS II. ex monacho eligitur miraculoſe animatque expeditionem Cruce ſignatorum. 1100

Conſultus ab Anſelmo Cantuarienſi de Inueſtituris Laicorum, eas prorſus reprobat. 1101

Henricum Imp. eiuſq; hæreſin damnat in Conc. Rom. Archiepiſcopo Poloniæ ſcribit pro præſtãda obediẽtia Sedi Apoſtolicæ: Hẽrico Regi Angliæ diſpenſat cum Boleslao Poloniæ in cauſa matrimonij. 1102

Belouacenſem Epiſc. mittit Legatum ad reformandam Poloniam, Albanenſem quoque in Galliam. 1104

Celebrat Conc. VVaſtalenſe: Parmenſes pœnitentes abſoluit ab excommunicatione: 1106

Certis conditionibus offert coronam Imperij Henrico: cui & negat ſepelire parentem. 1110

Venienti Romam renuit dare coronam, ob vſurpatas ab eo inueſtituras. Ideoque captiuus abductus annuit ei priuilegia Inueſtituræ, confertque coronam Imperij: at protinus factum ſuum ac inueſtituras laicas damnat. 1111

Iterumq; in Conc. Rom. condẽnat: in quo & abdicaturus ſeſe prohibetur. 1112

Celebrat Conc. Beneuentanum. 1113

In Conc. Lateranenſi hæreſios inſimulatur malè 1116

Henricum aduolantẽ Romam fugit, negatque abſolutionem. 1117

Pie

An. C. nati.

Pie moritur a. 1118. *Sed.a.*18.*m.*5.*d.*7.

159. Gelaſius II. *ex monacho creatur; mox pugnis dire exceptus carceri includitur; at liberatur ab Orthodoxis: Fugit Henricum; reuerſus iterum fugit euecto contra eum Burdino Bracharenſi concedit indulgentias.* 1118

*Moritur Cluniaci,*a.1119.*Sed.a.*1.*d.*5.

160. Calliſtus II. *Canonice electus, excommunicat Henricum Inueſtituras vſurpantem: reconciliat Regē Angliæ, & Archiepiſ. Eboracenſem.* 1119

Vienn. Eccleſiā donat titulo Primat⁹. 1120

Exercitum parat contra Burdinum; captumque Northmanorum auxilio, perpetuo carcere claudit. 1121

Henricum Inueſtituris renunciatu rum per legatos abſoluit. 1121

*Moritur a.*1124.*Sed.a.*5.*M.*10.*d.*13.

161. Honorius II. *illegitime electus pœnitet, ſe abdicaturus canonicè confirmatur.* 1124

Rogerium Siciliæ Comitem rebellem vtroque gladio coercet. 1127

Mittit Legatum ad reformandā Daniam, Sueciam, Boemiam. 1129

Moritur an. 1130. *Sed.a.*5.*M.*2.*d.*3.

162. Innocen. II. *creatur legitime, fugit in Gallias ab Antipapa; à Regib. Frāciæ & Angliæ honorifice excipitur.* 1130

Conc. Rhemis celebrat; vbi ſtratoris officium exhibet ei Lotharius rex Germ. Viſitat Claraullen. 1131

Redit in Italiam, pacemq; inter Lothariū & vrbes Italiæ firmat. 1132

Lotharium coronat Imp. datq; ei in feudum Mathildis allodium. 1133

In Conc. Piſano excommunicat Petrum Leonis. 1134

Eius & Antipapæ cauſſa cognoſcitur coram Rogerio. 1137

In Conc. Generali Rom. excommunicat Rogerium: Itemq; hæreticos duos: Ducens in Rogeriū captus ab hoc benigne habetur; & titulo Regis ornat cū. 1139

Diſſentit iterum ab Rogerio a. 1140. *Itemque ab Ludouico rege Franciæ; & Romanos pacat.* 1141

Moritur a. 1143. *Sedit a.*13.*M.*7.*d.*8.

163. Cœleſtin. II. *eligitur canō ce.* 1143

Moritur an. 1144 *Sedit M.* 5.*d.* 13.

164. Lucius II. *legitime eligitur cōponit pacē cum Rogerio Rege: patitur à Roma. perduellib. inſidas & calūnias.* 1144

Moritur an. 1145. *Sedit M.*11.*d.* 4.

165. Eugenius III. *creatur canonice, ex Abbate Papa, ob metū factioſorum creatur in monaſterio, accipitque monitorias ab S. Bernardo.* 1145

Armeni reddūt ei ſubiectionē; excitatq; Ludouicū Regem ad nouam expeditionē in terram S. Exagitatus Romæ ab Arnaldiſtis fugit in Galliam, & Carnuti celebrat Concilium. 1146

Itemque Rhemis; & probat ſtudium ac vitam S. Hildegardis; & excuſat S. Bernardum. 1148

Cognoſcit causā Archie. Mog. & Col. 1151

Moritur ſancte a. 1154. *Sedit an.*8.*m.*4.*d.*10.

166. Anaſtaſius III. *creatus ex Canonico regulari moritur, cum ſediſſet an.*1.*m.*4.*d.*23. 1154

167. Hadrian. III. *ex Epiſ. creatur.* 1154

Arnaldiſtas turbatores ſubijcit interdicto: Guilielmū Regem Siciliæ excōmunicat; Fridericū Regem reijcit ab oſculo pacis ob non præſtitū ſibi officium ſtratoris: eundemque coronat Imper. Romam interdicto ſubijcit. 1155

Beneuenti à Gulielmis obſeſſus co- An. C. nati
gitur homagium ſuſcipere Eccleſiæ
Rom. contrarium:
Sed idem irritatur ab Innocentio. 1156
Mittit legatos ad Fridericum Imp.
pro liberatione Epiſc. Londonen. 1157
Simultates inter ipſum & Frideri-
cum. 1158
Moritur angina, Sedit an. 4. M. 9. 1159
16. ALEXANDER III. *creatus*
ab Antipapa Octauiano carceratur; at
liberatus & conſecratus illum excom-
municat: Fridericum Imp. arguit arro-
gantiæ, indicere præſumentem Conci-
lium abſque conſenſu Papæ: 1159
Agnoſcitur legitimus Papa contra
Octauianum etſi damnetur in Conci-
liabulo Papiæ ab antipapiſtis, quos vti
& Fridericum imperatorem excommu
nicat. 1160
Fridericus in conciliabulo Lauden-
ſi retorquet in eum excommunicatio-
nem. At Papa mittit per Germ. & Ital.
legatos ad uniendos Epiſc. 1161
Abit in Galliam ob turbas Schiſma
ticorum: cum Ludouico Rege Franciæ
in anguſtiis poſitus liberatur à Rege
Angliæ diuinitus. 1162
In Conc. Turonenſi excommunicat
ſchiſmaticos. 1163
Thomam Cantuar. reſtituit contra
Regem; Mortuo Antipapa rogatus re-
dit Romam, euecto contra eũ Guidone. 1164
Alexander tamen honorifice exci-
pitur à Romanis. 1165
At Guido ab Friderico ſtabilitur cũ
iuramento. Hic Imperator orientalis
Manuel per legatos repetit ab eo Impe-
rium occidentis. 1166
Obſeſſus à Friderico Romæ elabitur. 1167

Henricum Angliæ & Thomã Cant.
reconciliare laborat: Fridericum ex-
communicat, exuitque Imperio. 1168
Henricum minis excommunicatio
nis terret, vt Thomæ pacem reddat. 1170
Reos necis S. Thomæ excõmunicat. 1171
Per Legatos iniungit Regi pœniten
tiam. 1172
S. Thomam inter Martyres refert. 1173
Pacem ei fraudulenter offert Fri-
dericus: Militum S. Iacobi Regulam
confirmat, & Primatum Toletanum. 1175
Serio rogatur de pace à Friderico:
Epiſc. Anglicanos auocat à Conſiliis
Henrici. 1176
Cum Friderico pacem init & fir-
mat Venetiis Donatus Comitatu Ber
tinotenſi nouam dat anſam diſcordiæ
Friderico. 1177
Reuerſus Romam ſuſcipit benigne
Antipapam. 1178
Conc. Gener. Lateranenſe celebrat. 1179
Confirmat S. Cazimiri conſtitutio-
nem contra barbaros Polonorũ mores. 1180
Probat ſpiritum cuiuſdam prophe-
tiſſæ; ſuſcitat Expeditionem Cruciatã:
Regem Scotiæ excommunicat, & Sco-
tiam Interdicto ſupponit. 1180
Decretum edit de Reliquiis & Ve-
neratione SS. 1181
Moritur, fitq; viſio de eius ſaluatio
ne: Sedit, an. 21. M. 11. Di. 23.
169. LVCIVS III. *canonice crea-*
tur. 1181
Exagitatur à factioſis Romæ. 1183
Sollicitatus à Cruce ſignatis Expe-
ditionem promouet. 1184
Veronæ cum Frid. contendit de qui
buſdã iurib. & tranſigit; ac moritur.
Sedit an. 4. M. 2. D. 28. 1185

An Christi nati

170. VRBANVS III. *creatur.* 1185

Iterum arguens Fridericum de criminibus infenſum experitur: cui & excommunicationem comminatur. 1186

Mittit Legatos ad inaugurandum regem Hiberniæ. Moritur: Sedit an. 1. men. 10. Dies 15. 1187

171. GREGORIVS VIII. *creatur: ſatagit pro expeditione Cruciata, plenariam indulgentiam impertit in eam; indicitq; ieiunium: Moritur: Sedit men. 1. dies 27.* 1187

172. CLEMENS III. *creatur: promouet Expeditionem Cruce ſignatorum.* 1187

Canonizat S. Ottonem Epiſc. Bambergenſem; & inaugurat Regem Siciliæ Tancredum moritur: ſedit ann. 3. men. 2. dies 15. 1189

173. CÆLESTINVS III. *creatur ex Cardinali vita ſancta, poſt obitas Legationes, & prænunciato ei Pōtificatu: ſeditioſas Anglos excommunicat.* 1191

Leopoldum Auſtriæ excommunicat: Idemque comminatur Regi Angliæ. 1193

in Gaufredi Archiep. Eborac. vitam ſeditioſam inquiri curat, S. Bernardum Epiſcop. Hildeshemen. canonizat. 1194

Gaufredum ab Officio ſuſpendit, & Henricum Imperatorem excommunicat. 1195

Nouam Expeditionem Cruciatam promouet, & Henrico Henrici filio concedit ſub tributo regnum Siciliæ. 1197

Legatum deſtinat in Poloniam diſciplina eccleſiaſtica reformanda. Moriturque. Sedit Ann. 6. Men. 9. dies 11. 1198

IMPERATORVM Occidentis Acta Sæculo XII.

18. HENRICVS V. *Rex, Imperator IV. euehitur in Regnum à Legatis Apoſtolicis & Principibus contra patrem rebellem Henricum.* 1105

A patre contra eum conclamatur, cum quo per legatos agit: Coloniam obſidet: ſeſe Papæ per legatos ſubmittit. 1106

Reſiſtit Papæ pro Inueſtituris Laicis. 1107

A Burdino excitatus tyrannidem aſſumit: at certis pactis offert ei coronā Imperij Papa negans ei patrem ſepelire. 1110

Doloſe iurat pro capeſſenda corona Imperij. Pompoſe init Romam; capit Papam; extorquet coronam turbatis Romanis, 1111

Excommunicant eum plura Concilia, & orthodoxi inſurgunt in eum cum Alberto Archiepiſcopo Moguntinenſi. 1115

Romam aduolans coronatur à Burdino Epiſc. Bracharacenſi, reſiſtentibus Romanis. 1117

Ideoque Burdinum creari facit Antipapam. 1118

A Calliſto Papa bello appetitus in Comitijs Herbipolitanis pollicetur pacem. 1121

Digitized by Google

An.Chr. nati

Renunciat inueſtituris, abſolutuſq; ab excommunicatione pacem reddit Eccleſiæ. 1122

Remenſibus intentans vindictam reprimitur à Ludouico Franciæ. Moritur, & in eo deficiens à Germanis Imperium tranſit ad Saxones. 1125

19. LOTHARIVS II. *Dux Sax. Rex Germaniæ conſecratur ab Archie. Colonienſi.* 1125

Papæ adhæret contra Antipapam Petrum Leonis. 1130

Innocentio II. præſtat officium ſtratoris. 1131

Extorquere nitens inueſtituras cōpeſcitur à S. Bernardo. 1132

A Papa coronatur Imperator Romæ, accipitq; allodium S. Mathildis in feudum. 1133

A Conrado Rege Rom. bello appetitur. 1134

Rogerium Siciliæ tyrannum, rebellem Papæ, coercet. 1137

Moritur. 1138

20. CONRADVS II. *appetit regnum Germaniæ.* 1125

Infeſtat Italiam & Lotharium Imperatorem. 1134

In Comitijs Confluentinis creatur Rex Roman. 1139

Cruce ſignatus ducit in Terram S. 1147

Vnde redit inglorius. 1149

Moritur relicto ſucceſſore Friderico Duce Sueu. 1151

21. FRIDERICVS *Dux Sueuiæ creatur Rex Rom.* 1151

It Romam, à Papa honorifice exceptus repellitur ab oſculo pacis, quod non præſtitiſſet officium ſtratoris: Rebellē Comitem Spoletanum redigit in ordinem. 1155

Repudiata ob conſanguinitatem priore ducit aliam. 1156

Legatos Papæ cum literis repellit. 1157

Reconciliatus Papæ expetit ab eo Regalia Imperij. 1158

Iterum diſcordat cum Papa, fauens Antipapæ. 1159

Arguitur à Papa, quod ſine ſuo conſenſu indicat Concilium: ideo in Conciliabulo Papienſi abrogat Alexandro III. Pontificatum. 1160

Eundem in Conciliabulo Laudunēſi excommunicat. 1161

Dolis Principes in ſuum ſchiſma pertrahere fruſtra conatur. 1162

Confirmat intruſionem Antipapæ Guidonis ideoq; varijs aduerſitatibus caſtigatur à Deo. 1164

Alexandro III. Romam redeunti inſidiatur. 1165

In Conciliabulo Herbipolen. iurat, iurareque adigit alios ad Antipapæ defenſionem: ideo ducit in Italiam, repellitur à Longobardis. 1166

Romam dolo capit: ſed immiſſa peſte in exercitum diuinitus cogitur recedere. 1167

Excommunicatur, Imperio deponitur à Papa; à Mediolanis grandi clade affligitur: conſulit cum Epiſcopis de rebus ſuis afflictis. 1168

Hildebrando Comiti Palatino confirmat rerum ſuarum poſſeſſionem. 1170

Ale-

Digitized by Google

Anno Chriſti nati

Alexandriam Longobardiæ obſidens ope Sancti Patri profliga tur. 1174

Pacem ideo doloſe ſimulat ex metu. 1175

Angliæ Regem per nuptias filiæ à Papa nititur alienare: rurſus autem à Mediolanis oppreſſus pacem ſerio precatur à Papa. 1176

Pax certis pactis compoſita eſt: at an Papa collum eius calcarit, incertum ſit. Mox nouas excitat diſcordias. 1177

Auxiliares copias mittit Lucio PP. contra Romanos factioſos. 1183

Cum Papa Veronæ altercatur de quibuſdam iuribus, coronatq́ Henricum filium Regem Rom. inuito Papa. 1184

Roberto confirmat erepta bona Eccleſiæ. 1185

Redargutus de criminibus à Papa rurſum infeſtat Sedem Apoſtolicam. 1186

Cruceſignatur contra Saracenos in Terram S. 1188

In Orientem perueniens, interit. 1190

22. Henricvs VI. *Rex Rom. at Imperator V. coronatur à Celeſt. III.* 1191

Dire graſſatur in Siculos ob iniuriam in vxorem detentumq́ Regem Angliæ diu captiuum cogitur à Papa dimittere liberum. 1193

Siculos ſpoliat, rediitq́ in Germaniam. 1194

Excommunicatur à Papa; reſipiſcens parat Expeditionem in Terram S. 1195

Affligit Italiam horrende, & Siciliam. 11[illegible]

Ob tyrannidem exoſus etiam vxori moritur impœnitens, in teſtamento tamen rapta bona Eccleſiæ reſtituit: ſed ſpolia eius aſpernantur Ciſtercienſes. 119

IMPERATORVM Orientis Acta contracta.

98. Ioannes Connenvs *ſuccedit Alexio.* 1119

Ope Deiparæ vincit Scythas glorioſe. 1123

Moritur. 114

99. Manvel *ſuccedens patri ducit ſororiam Conradi.* 1143

Molitur mala in exercitum Romanum. 114

Iura Eccleſiæ derogata reſtituit Bullâ aureâ. 114

Petit à Papa Imperium Occidentale contra Fridericum. 116

Faſtus eius contra Fridericum. 117

Moritur pœnitens in habitu monaſtico. 1180

100. Alexivs II. *Connenus ſuccedit patri.* 1182

Strangulatur ab Andronico tyranno. 1183

101. Andronicvs *Connenus ſæuit in Latinos, vindicat ſæuitiam Deus; pœnitens interit.* 1185

Digitized by Google

102. ISACIVS *Angelus arripit* Anno Chriſti nati
imperium.

Armis ſpiritalibus rem aggreſſus 1186
triumphat hoſtes. 1187

Compingitur in carcerem ab Alexio Angelo. 1195

103. ALEXIVS III. *Angelus imperat quinquennio.* 1195

A Papa inuitatus ad Sacrum bellum ſubterfugit. 1198

Veneti faciunt Balduinum Imp. Latinorum. 1199

Et recuperant Conſtantinopolim, reſtituuntq́; Alexium iam Latinis iunctum, & Eccleſiæ. 1203

Iugulatur à tyranno. 1204

Concilia Papis Conſona.

Prouincialia *hoc Sæculo XII. fuere plurima.* GENERALE *Romæ anno* 1112. *in quo excommunicata hæreſis Henriciana & Henricus III. ſæpius reſiliens à promiſſis. Item eadem, aut pari in cauſa, ann.* 1116. 1119. 1122. 1134 1139. 1175.

SS. Patrum & Doctorum Concordia ſub Papis hoc Sæculo.

Leo *Oſtienſis Epiſcopus Chronographus.*

Zacharias *Epiſcopus Chryſopolitanus ſcribit in Euangeliſtas quatuor.* 1101

1101

Sigebertus *Gemblacenſis Monachus hiſtoricus, iniquiter fuit Gregorio VII. obſtudium ſuum in Imperatorem. Eum refutauit S. Anſelmus epiſt. octaua.* 1110

Euthymius *Zigabenus Monachus græcus.* 1118

Ioannes Zonaras *Monachus græcus.* 1118

Rupertus *Tuitienſis Abbas apud Coloniam.* 1119

Algerus *ſcholaſticus Leodien. dein monachus Cluniacenſis.* 1130

Hildebertus *Turon. Archiep.* 1130

S. Bernardus *Abbas Claraual.* 1130

Petrus Cluniacenſis *Abbas.* 1130

Hugo de S. Victore *Saxo Monachus.* 1130

Richardus de S. Victore *Scotus Monachus.* 1140

Wilhelmus Malmesberienſis *Monachus Anglus.* 1140

Gratianus *Cluſinus Monachus S. Benedicti.* 1150

Petrus Lombardus *Epiſcopus Pariſienſis.* 1150

Otto Friſingenſis *Epiſc. ex Monacho Ciſtert.* 1150

Petrus Comeſtor *Magiſter hiſtoriæ Eccleſ.* 1150

Petrus Bleſenſis *Archidiaconus.* 1177

Guilielmus Tyrius *Archiepiſc.* 1180

Godefridus Viterbienſis *Notarius Conradi III.* 1186

Guilelmus Neubrigenſis *hiſtoricus Anglus.* 1190

Ioachimus Abbas *Florenſis vates de Papis XV. futuris.* 1195

Theodorus Balſamon *Patriarcha Antioch.* 1190

Rogerius hiſtoricus. 1190

Hono-

Honorius *Auguſtodunẽſis*, Odo Cameracenſis: Leo Tuſcus, *Ioan.* Baletius, Oſmundus *Salisberien.* Ioann. Salisberien. Guiliel. Signiacen. Zonaras Nicetas Choniates. Ioan. Baudinus. Balſamon, Petrus Cantor, Theodorus, Potho. Sigebertus.

Dogmata Eccleſiæ Romano-Catholicę, Nouatoribus contraria.

I. *Miſſam, Rituſq; eiuſdem* aſſerunt Honorius Auguſtodunenſis, & Odo Cameracenſis in Canonẽ Miſſæ: *Hugo* Victorinus, *Rupertus* Tuitien. *Leo Tuſcus* in Liturgia Chrys. *Ioan. Baletius Oſmundus* Salisberien. lib. de Eccl. Officijs.

II. *Gratiam Dei, Fidem, Iuſtificationem* aſſerunt *Honorius* de prædeſt. & lib. arb. Et in Pſ. 17. *Richardus* l. de ſtatu hominis c. 12. 16. Et in ep. Pauli paſſim. *Bernar.* ſe. de Aduentu Dom. Et in Cant. ſerm. 67. *Petrus Cluni.* li. 2. contra Iudæos c. 4. *Rupertus* lib. de victoria verbi. *Magiſter ſent.* li. 3. diſt. 19.

III. *Euchariſtiæ veritatem, Tranſubſtantiationem, Adorationem, Sacrificium* aſſerũt *Bernardus* ſerm. de Cœna Dom. *Petrus Clun.* contra Petrobruſian. Et libr. 1. ep. 2. *Magiſter ſent.* 4. diſt. 8. *Bandinus* lib. 4. c. 9. *Rupertus* libr. 16. in Ioann: Et libr. 2. de diuin. offic. c. 2. 22. 23. & lib. 1. cap. 28. & alubi. *Richardus* li. de Sacerdotio Melchiſedech. *Guilhelmus Signiacen.* li. de ſac. altaris. *Leo Tuſcus* li. de Liturg. Chryſ. *Balſamon, Zonaras, Nicetas Chon.*

IV. *Baptiſmi Effectum, Neceſſitatem, Alienam fidem, Ceremonias* docent *Magiſter* ſent. 4. diſt. 3. *Bandinus* li. 4. c. 3. & paſſim alubi. *Bernardus* ſerm. de Cœna Dom. *Rupertus* li. 10. de diuin. offic. c. 5. *Pet. Cluniacen.* lib. 2. contra Petrobruſ. *Balſamon* in Canones Apoſtolorum & Synodor. *Honorius* in ſpeculo Eccleſ. *Nicetas* Choni. *Zonaras &c.*

V. *Pœnitentiam, eiuſque partes* docent *Magiſter* ſent. 4. diſt. 14. *Bandinus* l. 4. c. 13. *Hugo* lib. de Conſcientijs. *Petrus Cantor.* cap. 106. *Balſamon* in Canon. &c. *Theodorus.* &c.

VI. *Claues Eccleſiæ, & Abſolutionem* docent *Petrus Cantor* cap. 21. *Magiſter* ſent. 4. diſt. 13. *Bandinus* ibidem. *Richardus* lib. de poteſtate lig. & ſol. *Theodorus Balſam.* &c.

VII. *Confirmationem, Sacramenta cætera, eorumq; vſum docent* Magiſter ſent. 4. *Bandinus* li. 4. *Hugo* in li. de Sacramentis. *Rupertus* l. 5. de diuin. offic. c. 15. & ſeqq. *Honorius* in ſpeculo Eccleſiæ.

VIII. *Primatum Sedis Apoſtolicæ* docent *Bernardus* ſerm. de Ioan. Bapt. Et lib. de Conſideratione: Et Epiſt. 133. 237. 285. *Richardus* lib. de autoritate Petri. *Potho* lib. 1. & 3. de ſtatu domus Dei. *Sarisberienſis* lib. 8. ca. 17. *Petrus Cluniac.* libro 6. Epiſt. 44. Zonaras, Cedrenus in vita Leonis.

IX. *Liberum arbitrium, & Bona opera* docent *Bernardus* lib. de libero arb. Et in Cant. ſerm. 81. 82. & alubi. *Magiſter* ſent. 2 diſt. 24. *Bandinus* ibid. *Honorius* lib. de prædeſt. & lib. arb. *Richardus* de ſtatu hominis inter cap. 2. 3. *Hugo* libr. de Conſcientijs. *Petrus Clun.* libr. 1. de

Miraculis cap.6.*Salisberienſis* libr. 5.capit.4.

X.Sanctorũ Preces,Inuocationem, ſuffragia, Imagines, Reliquias docent *Bernardus* multis ſerm. & in Cant. *Honorius* in ſpeculo eccleſ. Magiſter ſent. *Rupertus* li.4.in Zach.10.& lib.7.in Cant.*Richardus* ſuper Cantica *Petrus* clun.li.contra Petrobruſ.*Zonaras*,*Nicetas*,*&c.*

XI.Preces pro defunctis,Purgatoriũ docēt *Etherianus* libro de regreſſu animarum ab inferis.*Petrus Cluniac*.l.1.de Mirac. & lib.1.contra Petrobruſ.cap.1.2.*Honorius* in ſpeculo Eccl.Et ſerm.de Nat. Dom. *Magiſter* ſent.4.diſt 20.21.25. *Rupertus* li.2.in Leuit.42.Et in Gen.32.*Bernard*.ſer.66.in Cant.*Guil.Tyrius* lib.18.c.32. *Sigebertus* paſſim.

Hæreſiarchæ Diſſoni Papis in Sæculo XII.

Bongomili in Oriente orti ab Basilio apoſtata monacho & Medico, qui cum diu ſparſiſſet venenum alubi,demum Conſtantinopolim irrepſit: Non fefellit Alexium Comnenum Imp. doctiſſimum & doctorum iuxta amantiſſimum:hic ſe eius dogmata amplexari ſimulans ea dilaudabat, donec atheus Baſilius ſe totum aperuiſſet: demum eum in publico combuſſit *an*.1118.

Eius iſta fuere Commenta: 1.*Trinitatem in Deo negauit : 2. Reiecit libros Moyſi, ſolum ſeptem S. Scripturæ libros agnouit : 3. Deum eſſe in forma humana: 4.Mundũ à malis Angelis creatum: 5 Imagines execrandas, Crucem ridendam ; quam dæmones ficte timeant: 6.Baptiſmum Eccleſiæ eſſe Ioannis;ſuum eſſe Chriſti. 7. Sacrificium incruentũ eſſe contemnendum: 8. Euchariſtiam eſſe Orationẽ Dominicã.9. Præter hanc orationes cæteras eſſe vaniloquia:10.Suos cõcipere & parere Verbum Dei,ſicut B.V. Maria: 11.Nullam eſſe reſurrectionem niſi pœnitentiam & vitam Euangelicam.*

Tanchelinus irrepſit in Antuerpiam, *ann*.1126. inceſſit demum cum tribus millibus armatorum, ipſe in aureis veſtibus crinitus, ſed intextis auro crinibus.Dogmatizabat, 1.*Epiſcopale & Sacerdotale miniſterium nil eſſe niſi commentum.2.Euchariſtiam nil conferre ad ſalutem: 3.Lotiones eius bibebant ſectatores*;reliquias eius colebant;beatas ſe credebant, quæ miſceri cum eo valebãt;idq;& parentes & mariti gaudebant.

Sanctus Norbertus contra eum miſſus multum ſudauit dum eum profligaret.

Petrobrusiani *anno* 1126.orti in Arelatenſi terra ab Petro de Bruis. Hic fingebat. 1. *Infantes non ſaluari poſſe, niſi ſub annos intelligentiæ ; nec fidem eis prodeſſe alienam.2.Templa eſſe ſubruenda, orationi ſeruire loca omnia, ſacra non requiri. 3. Cruces non tolerandas, vt indicia necis infandæ. 4.Sacrificium nil eſſe,nec offerendum, ſed extirpandum cum Euchariſtia.5.ſuffragia pro defunctis, eleemoſynas. &c. nil prodeſſe, eſſe nugas meras ; 6.Pyra è crucibus extruxit, carnes coxit in Dominica Paſſionis, vorauit, diſtributaq; ſuis in Communionem.* At zelus fidelium eum combuſſit.

Innouauit eoſdem errores in partibus Toloſanis Henricus apoſtata mo-

monachus; addens, DEVM *Canticis eccleſiaſticis irritari.*

Eum S. Bernardus & ſcriptis & miraculis refutat. De quibus vide *Varia anno* 1147.

APOSTOLICI ſunt à S. Bernardo, in Gallijs Crucem prædicante, deprehenſi, ſicque deſcripti: Nullo autore orti ſciuntur, vt cæteri: in multis manichæizabant. Se ſolos eſſe Chriſti corpus gloriabantur: Ideo ſe poteſtatem habere, conſecrandi omnes cibos in corpus & ſanguinem Chriſti in menſa quotidie, ad nutriendum ſe in Corpus Chriſti, Ruſticani & idiotæ ſe iactant Apoſtolicos; ſed abſq; ſigno. Hoc eis ſymbolum Manichæorum: *Iura, periura, ſecretum prodere noli.*

Catholicos dicunt canes, porcos: Coniugium abhorrent libidinoſiſſimi. Carnibus abſtinent: Apud Catholicos omnia catholice agũt, ſimulant. Cõuẽtus ſecretos & promiſcuæ Veneris agũt: Rident infantes baptizari, orari pro mortuis; Inuocari Sanctos: credi Purgatoriũ. Negant ſacramentis adminiſtrãdis idoneos catholicos; vtpote Peccatores. Demum orti ſeipſis, ſeipſis extincti ſunt. Hodie reuixerunt.

GILIBERTVS Pictauien. Epiſcopus *a.* 1147. voluit omnia fidei ad categorias Ariſtotelis referre. Finxit 1. *Diuinam Eſſentiam non eſſe Deum.* 2. *Proprietates Perſonarum nõ eſſe perſonas ipſas.* 3. *Diuinã naturã non eſſe incarnatam.* 4. *Nullum mereri præter Chriſtum.* 5. *Nullum vere baptizari præter ſaluandum.* S. Bernardus in prædicatione crucis eum deprehẽdit: ſuaſit Eugenio, vt coacto Concilio Rhemenſi de eo decerneretur, *an.* 1148. Ibi eiurauit errores ſuos, ſimul reſtituitur Epiſcopatui ſuo, opera S. Bernardi.

EVDO Britto idiota; ex iſto: *Per* EVM, *qui venturus eſt iudicare*: ſe vocauit EON, eſſeque dixit Iudicem EVM. Magus arte magica contraxit admirãdam hominum turbam, ac dementauit: dirus monaſteriorum infeſtator ac depilator, turba fretus. Demum captus traditur Epiſcopo Rhemenſi *an* 1148. ibiq; damnatus in Concilio ab Eugenio Papa, immoritur carceribus.

ALBIGENSES ad Toloſam orti ann. 1176. Manichæis ſimiles & Arianis fingebant 1. *Vetus Teſtam. reyciendum totum: amplectenda in Nouo ſolum Euangelia 4. Epiſtolas Pauli, Canonicas ſeptem, Actus Apoſt. & Apocalypſin.* 2. *Neminem teneri ad Confeſſionem fidei.* 3. *Saluari ſolos, qui peccato originali peccata non addidiſſent actualia.* 4. *Sacramenta mali Sacerdotes nec conficiunt, nec vere adminiſtrant:* 5. *Coniuges non ſaluari, ſi commiſceantur.* 6. *Milites vulneratos ſaluari ſi non confiteantur:* 6. *Iurantes etiam iuſte, damnari.*

Eos in Concilio conuicit, & damnauit Epiſcopus Albigenſis. Iterum a Legatis Papæ *an.* 1178. conuicti excõmunicantur: at *an.* 1179. in Conc. Gen. Lateranenſi condemnantur.

PETRVS ABAILARDVS, è Francia Gallus, innoteſcere cœpit anno 1140. *Is cum de Trinitate loquitur, ſapit Arium, cum de gratia, ſapit Pelagium; cum de Perſona Chriſti, ſapit Neſtorium,* ait S. Bernardus, qui eum in diſputatione publica cõfutauit, & conuicit: at Petrus Cluniacenſis ei perſuaſit, vt palinodiã caneret. Exinde monachũ induit Cluniaci: vbi & feliciter pœnitens obijt. Prouocarat ad Papam; ſed

ſed non iuit; nàm conuerſus ſubſtitit a. 1140.

Arnaldvs Brixienſis Clericus in Italia, diſcipulus Abailardi, à ſtudio è Gallia in Italiā reuers⁹ induit monachū, quo amplius deciperet; Clericorū & Epiſ. derogator, monachorū perſecutor, Laicorū adulator, dogmatizauit: *Nec Clericos, proprietatem; nec Epiſcopos Regalia; nec monachos, poſſeſſionem habentes, ſaluari poſſe: cunctaq; hæc Principis eſſe, Concedi ijs in vſum.* In Concilio Rom. dānatus fugit in Germaniā: excommunicatur ab Innocentio III. Cum eo perijt & hæreſis *ſub an.* 1145. Reliquit Arnaldistas, qui ſępius electiones Pontificum turbarunt a. 1141. 1143. 1145. 1148.

Catari ſiue Patareni orti ſub annum 1153. fingebant, *Mundum à dæmonibus factum: Sacramenta nil valere: &c.* Quo orti, periere ſæculo.

Valdenses in Gallijs orti à Valdone ciue Lugdunenſi prædiuite, & idiota. Curauit is ſibi quaſdam ſententias à doctis in libellum inſcribi, quas de in, abdicatis bonis omnibus, prędicauit, Magiſtratuum dirus inſectator, & ſacramentorum contemtor. Poſt admonitionem pertinax excommunicatur, & exul proſcribitur, ſub annum 1186. Dicti quoque ſunt ſectatores eius Pavperes De Lvgdvno: fingebant; *Non obediendum Papæ: Poteſtatem abſoluendi à peccatis, & conficiendi Euchariſtiam Laicis quoque datam: Indulgentias nil valere: Non eſſe Purgatorium: Sanctos non inuocandos, nec audire preces: Feſta & ieiunia non ſeruanda. &.*

Petrvs Ioannis finxit *ſub an.* 1191. *Chriſto latus perforatum adhuc viuēti: Animam rationalē non eſſe formam corporis: Eccleſiam Vniuerſalē eſſe Babylonem Apocalypticam: Papā eſſe myſticum Antichriſtū.* Dixit, & vixit, ſeq; ipſo perijt. Damnati Romæ oſſa refoſſa publice exuruntur anno 1199.

Almaricvs Doctor Pariſienſis finxit, *Legem Dei duraſſe vſq; ad Chriſti Aduentum: Legem Chriſti vſq; ad Almaricum: Legem Spiritus S. vſq; ad finem mundi.* Sub *an.* 1200. extitit, & interijt.

Radvlphvs, *anno* 1146. prædicante Crucem per Gallias S. Bernardo, prædicans eandem per Germaniam, nouæ hæreſis autor euaſit docens: *Impune, abſq; piaculo necari Iudæos, vt hoſtes nominis Chriſtiani: vt Vſurarios, vt Infanticidas.* S. Bernardus eum ſcriptis refutat.

VARIA

Orthodoxæ Fidei Teſtimonia hiſtorica in Sæculo XII.

Anno MC. Papæ Paſchalis electio, poſt mortem Vrbani, reuelatione prædictam, fuit reuelata religioſo; percunctanti, quā diu victurus eſſet, dicitur vide ſuppedaneum, vbi ſcheda habebat: *Terni, terquaterni, terniq;* i. 18. an. Eratque ſcheda partim piloſa, partim pura, quod eius Pōtificat⁹ eſſet futurus partim quietus, partim turbulentus. Omnium votis electus eſt ex Abbate & Cardinali, & acclamatus; ſed renitens. Neq; Guibertus Antipapa ei contradixiſſet.

Go-

Godefr. Bullionius, poſt difficilem obſidionem ad Antiochiam, capit eam tandem Deo ſenſim opitulante; vel hoſte teſte.

Tunc inuentam putant aliqui Lanceam Domini; Sed vetuſtior obtinet inuentio atteſtata miraculoſis victorijs Henricianis.

Balduinus fratri Godefrido ſuccedẽs in regno Ieroſolymitano infeliciter regnat; quod Iura Eccleſiæ temeraret.

AN. MCI. *S. Bruno* Colonienſis incolit Carthuſiam *an.* 1086. euocatur Romam ab Vrbano *an.* 1092. Rogerium, Comitem Siciliæ, à Græcorum inſidijs liberat; moritur *an.* 1101.

S. Bertholdus monachus multis & magnis claret miraculis, & obit.

Inſtituta altera Expeditio Cruciata frequentat victorias; ſed aperta S. Crucis virtute; quantumuis Alexij Imp. Orient. perfidia alias ex alijs inſidias aperiret.

Rex Franciæ Philippus anno ſuperiore ob ſuperinductam adulteram excommunicatus, pro miſſa emendatione, à Papa petit, & impetrat abſolutionem excommunicationis.

AN. MCV. Henricum III. toties excommunicatum, ac relapſum, ſuus filius Henricus IV. hæreſim eiurans, ita perſequitur, licet dolens; vt is demum amicitiam Papæ per Legatos oraret: ſeque in Comitijs Ingelhemenſibus abdicaret Imperio, & conderet in vrbe à filio Imp. aſſignata.

Eo ſimul *ſchiſma reſedit*: mox Guiberti abhinc quinquennio mortui ex deſperatione Antipapæ & ſequacium plurimorũ oſſa ſunt exhumata, & abolita.

AN. MCVI Henricus III. fuga elapſus datis encyclicis multos ad partes ſuas pertraxit, inque arma ciuit; cui, vt toties perfido, nil cedit filius; demum vltrice ſubita moritur, cum orbis gaudio, & bono. Spiræ toto quinquennio ſtetit inhumatus, vt excommunicatus.

AN. MCVII. Rex Angliæ demum *remittit inueſtituram* S. Anſelmo Cantuarienſi; ſicque facta patriæ pace, feliciter debellat Northmannos; quorum Comes Robertus erat eccleſiaſticæ Immunitatis contemtor.

At victoria elatus Henricus redit ad ingenium, & libertatis eccleſiaſticæ defenſorem S. Heribertum Epiſc. Cenoman. detrudit in carcerem.

Anno ſequenti tamen remiſit Rex Papæ Inueſtituras, opera S. Anſelmi.

AN. MCVIII. Aragonum Rege tertio cum Mauris præliante, viſus eſt repente eques candidus cum flammea cruce pectorali depugnare, fugareque Mauros: erat is S. Georgius. Inde Aragoniæ inſignia eſt crux flammea in clypeo albo.

AN. MCIX. Iudicium Papæ de eius ſeruitio adprobauit. Alphonſus Rex Aragoniæ Vracam in tertio ſibi gradu iunctam duxerat, & deperit, vt excommunicatus à Papa etiam non dimitteret eam. Ergo is interit in bello Saracenico; ipſa crepat media eodem anno, ex communicati ambo.

AN. MCX. Henricus III. Rex Rom. intrat armatus Italiam, agitque cum Papa de Coronatione ſui pactis conuentis, & vtrinque iuratis iſtis;

1. Imperator Ius eccleſiaſticum, male ſi-

le ſibi vſurpatum, reddat palam Papæ:

2. Poſſeſſiones eccl. abreptas reddat.

3. Reddat patrimonium S. Petro, datum à Carolo, Ludouico, Henrico. &c.

4. Nil aduerſus Papam agat:

5. Legati vtrinque agerent ſecuri;

6. Super hæc, datis obſidibus, iurarent. &c. Sicque iuratum eſt ſolenniter. At vero

AN. MCXI. Henricus init Vrbem regifice exceptus pedes oſculatur Papæ, mutuis amplexibus factis ternis. Conſidetur, pacta præſtari iubentur; Rex cum ſuis ſecedens in partem, ſpecie deliberationis, trahit moram; demum eius Dynaſtæ muſſitant; Pacta firmari non debere, quibus aduerſetur S. Scriptura docens; *Date Cæſari, quæ ſunt Cæſaris*, Et, *Nemo militans DEO implicat ſe negotijs ſæcularibus*: Cum iuxta Ambroſium, *armorum vſus ab Epiſcopali officio alienus ſit*.

Simul Henricus tradit Papam cum omnibus ſuis cuſtodiæ; factoque tumultu Teutones multi cæduntur à Romanis.

Quibus pro Papa coniuratis Rex fugiens captiuos cum Papa trahit ſecum in arcem, vltimam vaſtat Italiam. Papa vitam deſpondente pro Iuribus Eccleſiæ, neces metuendæ, ac preces ſuorum eum perpulerunt, *vt Cæſari dimitteret Inueſtituras, raptaque Eccleſiæ bona.* At dimiſſus cum ſuis liber quod coactus permiſit, id reuocat totum: ipſeque ſuus Iudex ſuũ illud factũ damnat: datis deſuper encyclicis per orbẽ vniuerſum.

NOTA; Concedere Inueſtiturã Laicalem, non eſt hæreſis, ſed conceſſionẽ defendere, eſſe iuris; hoc hæreticum eſt. Illud, non hoc, Papa fecit; Ita S. Iuo.

Berengero Abbati in matutinis paſchalibus cingulum, quo fortiter innodatus erat, improuiſo iacuit ad pedes. Credens ſolutum excidiſſe leuat, ſolideque conſtrictum reperit; ſimul vox ei accidit iſta:

Sic potuit clauſo Chriſtus prodire ſepulcro;

Nam de hoc ſæpius ei venit in mentem dubitare. Protinuſque recordatur ſimile accidiſſe matronæ apud Auguſtinum dicentem; *Non credant hoc, qui etiam Dominum per integra Virginalia matris enixum, & clauſis ianuis ad diſcipulos ingreſſum non credunt.*

AN. MCXII. *Concilium Lateranenſe VI. Generale* caſſat, ac damnat datum à Papa priuilegium de Inueſtituris; nolente Papa ſententiam ferre in reuerentiam iuramenti.

Item Conc. Viennenſe excommunicat Henricum, fidem ei ac amicitiã ſeruante Paſchali II. Ex eo Cancellarius Cæſaris, quique ei perfidiæ autores fuere, fiunt eiuſdem hoſtes.

Romæ nominatorum Sanctorum *Martyrum reliquiæ* inueniuntur, & obſeruantur.

AN. MCXIII. Boleslaus Poloniæ ducit in Pomeranos barbaros; perplexis vti hoſtes inuaderent, ecce in culmine templi clara die candidus iuuenis conſpicuus cũctis ſtat deſilit, eis præit; ſequuntur; proſternunt hoſtiũ 27. millia, duo millia capiunt; fugant cæteros.

AN. MCXVI. *In Conc. Lateran. Generali,*

rali, in pluribus prouincialibus damnatum, Cæſari datū priuilegium damnat & anathematizat; non vt hæreticum, ſed vt iniuſtum: & confirmat prius Gener. Conc. VI. damnans Henricum. Mathildis annorum 69. obit.

AN. MCXVII. Henricus redit Romam quaſi pœnitens perfidiæ; data ibi filia Conſuli in vxorem ſibi eam conciliat; poſcenti iterum coronari obſiſtunt ciues ne in S. Petri fiat; petenti abſolutionem excōmunicationis negat Papa. Inſtat ſolicitius territus miraculo S. Bēnonis, qui iniurioſum ſibi comitem citarat ad iudicium, cui & apparet decennio poſt mortem ſuam; iſque moritur.

AN. MCXVIII. Gelaſius II. rite creatus infande vapulat ab Henricianis, quibus Antipapam dat Burdinum Henricus, inaugurantem ſeſe ſanguine, quo inundabat Roma. Sed elapſus Papa confugit in Franciam. Robertus auſpicatur *Ordinem nouum*; dein dictum Ciſtercienſem.

AN. MCXIX. *Ordo Templariorum cæptus* per nouem nobiles ad tuendas vias Ieroſolymitanas ab latronibus.

Concilium Rhemenſe Generale iterum damnat Henricum, ob intruſum Burdinum Antipapam; & vtrumque excōmunicat Calliſtus PP. At Henricus audito, Comitiis per Germaniam indictis Imperatori nouo creando, relictā Italiā euolat.

AN. MCXX. *S. Northbertus* auſpicatur *nouum Ordinem* in loco *Pramonſtrenſi*, iuxta regulam S. Auguſtini. Plures Sancti, miraculis clari, canonizantur.

AN. MCXXI. Burdinus Antipapa captus Romæ, poſt diras Italiæ clades datas, in camelo auerſus caudam tenens fit vrbi toti ludibrium; promittitque ſe complices ſchiſmaticos literis reconciliaturum Eccleſiæ. Interim Archiep. Moguntino contra Henricum ducente copias, dati vtrimque viri XII. arbitri Herbipoli, pronunciant contra Henricum: qui promittit pacem.

AN. MCXXII. *Concilium VVormatiæ Generale* fit in cauſa Henrici; iſthic renunciantis Iuribus Eccleſiæ malè vſurpatis.

Et ſic tandem ſchiſma reſedit extinctum.

AN. MCXXIII. Ioan. Comnenus Imp. Orient. contra Schytas, Thraciam euaſtantes, iam congreſſurus, prehenſa *B. V. Mariæ ſtatua* illacrymans orauit; Pugnam inuadit, & vincit victores: ergo *Statuam eam in triumphali curru Bizantium inuehit*, ipſeque pedes crucem præfert; & diem feſtum annuum iubet celebrari.

AN. MCXXIV. Saracenorum quadraginta millia cingunt tria millia Chriſtianorū in Terra S. capto Balduino. At hi *indicto ieiunio, prælata cruce, Lācea Domini, & lacte Deiparæ*; ſtantes in acie vident lucem claram rupto velut cœlo labi; continuo hoſtes ſemianimes fugam capere, at Chriſtiani cædere 7000. demergere 5000. cæteros profugare, nullo è Chriſtianis deſiderato.

S. Malachias in Hibernia reformat omnia ad formam normamque Romanæ Eccleſiæ.

AN. MCXXV. Archiepiſc. Mogū. *transfert imperium à Germanis ad Saxonum*

Ducem

Ducem Lòtharium; quem Colonienſis coronat Aquiſgrani: ideo Papa vtrumque excommunicat; quod ſolius Papæ eſſet regna transferre. Henricus ducit in Rhemos delendos, quod ibi fuiſſet excommunicatus: exponunt reliquias in aram, ſupplicant, Henricus moritur illiberis.

An. MCXXVI. Affinem ſuum, Ciſtertio ad Cluniacenſes transgreſſum reuocat S. Bernardus, dum, ſub dio ſcribitur, imber effunditur; fugitanti ſcribæ is ait: Mane *Opus Dei eſt, curat ipſe ſua*; Ecce, nec gutta aſperſiſſet epiſtolam.. Abbas Cluniac. non ſolum reſtituit ei Robertum; ſed & alios ſubmiſit fratres.

Tanchelinum hæreſiarcham Antuerpiæ reprimit S. Northbertus. *Petrum Brũis* hæreſiarcham comburunt Arelatenſes ad S. Ægidium.

S. Stephanus Aruernenſis; *autor Ordinis Grandimontenſis, moritur.*

An. MCXXVII. *Ordo Ciſtert.* confirmatur in Concilio Trecenſi; cui regulam ſcribere iubetur S. Bernardus. Honorius II. per Legatos ſuos varia & magna peregit in Patriarchalibus, & Archiepp.

An. MCXXVIII. In Rogerium rebellem Siciliæ Comitem ducit; fieri ſupplicem cogit; dat ei Ducatum Apuliæ in feudum; Sed, quod ſibi ipſi ſumpſiſſet titulum Ducis, inconſulto Papa, mox excommunicatur.

An. MCXXX. Contra Innocentium II. ſchiſmatici creant Antipapam Petrum Leonis, mox eccleſias ſpoliantem Romæ; Papa in Gallias fugiente: dantem quoque Rogerio titulum Monarchæ.

Papæ occurrentes Reges Franciæ & Angliæ proſtrati *pedes ei deoſculantur*; pluribus vero Concilijs Papam excommunicat Anacletum antipapam.

Et Deus miraculis punit eius ſectatores.

Nam S. Bernardus miſſus ad Pictauos reconciliandos, miſſam patrabat ante, quam infecto negotio abiret. Quo digreſſo Decanus aram demolitur in odium, orditurque perſecutionem.

At breui poſt percuſſus à Deo, domũ plenam dæmonibus videns, poſtulat cultrumquo ſibi gulam abrumpat ingreſſo dæmoni extrahendo; qua in vociferatione animam exhalat.

Petrus Epiſc. Pictauorum, dum verba excommunicationis pronunciat in Guilielmum Pictau. Ducem, hoc in eum ſtricto enſe inuolante àc minante mortem, nî protinus eum abſolueret; ſed pergit in excommunicatione: qua abſoluta, collum præbens ait: nunc ferito; cui ille; *tantum te odi, vt te non digner odio meo.*

Nunquam cælos inibis mea manus miniſterio.

Pauxillo poſt eundem incœſtus diſſuaſorem ſuaſu meretriculæ relegauit, vbi & obijt miraculis clarus.

An. MCXXXI. Papæ Leodium intranti Lotharius rex occurrens *officium præſtitit ſtratoris*, adque manu duxit equum eius, altera per virgulam viam fecit; dein deſcendentem tota via ſubbrachiauit.

Mox mutatus inueſtituras appetijt: Sed Sanctus Bernardus eum rectius informat.

Tem-

Templariorum ordo mirifice augeſcit, & diteſcit; vt in Polonia vnus Duinus eques eis conſtruxerit LXX. templa, monaſteria duo.

An.MCXXXIV. *Piſis Conc. Generale* cogit Papa; ſchiſmaticos Anacleti excommunicat; canonizat S. Hugonem Epiſc. Gratianop. In eo S. Bernardus fuit oraculum, innumeris inclitus miraculis. Mediolanum rebellem ſola præſentiæ reuerentia compeſcuit, & Papæ Lotharioque reconciliauit. Cæſarauguſta, à Mauris obſeſſa, ſeruatur à B. V. Maria, à muris iam dirutis eos cum cætu Angelico depellente.

An. MCXXXV. S. Bernardus cum Gaufredo Carnot. Epiſc. miſſus in Aquitaniam, *Gulielmum Ducem* ferum diu nequiens inducere ad agnoſcendum Papam verum, reſtituendoſque exules Epiſcopos; demum intraturo templũ *occurrit cum S. Hoſtia*, increp tum proſternit epileptico ſimilem, vt ſibi redditus vltro faceret poſtulata omnia.

An. MCXXXVI. Rogerio Siciliæ Cancellario, fruſtra contendente, vt Caſſinenſes Regi ſe traderent ſchiſmatico, (qualis erat & Abbas eorum) fratres mœſti ſupplicãt ad S. Stephanum, vbi valuæ ſe eis vltro pandunt. Ille eis deuaſtationem parans mittit Notarium ſuum cum ſatellitio: at hic repentina extinguitur: Cancellarius quoque die 17. poſt æger clamat; Benedicte, & Maure cur me occiditis? Moritur: à duob. videtur in orco dirè cruciari. Poſt triduum & Abbas exhalat.

Feſtum Conceptionis inchoari ab Lugdunenſibus abſque licentia Papæ, arguit S. Bernardus.

Ludouicus Craſſus Rex Franciæ abdicato regno, S. Benedicti profitetur monaſticen. Et *VVilhelmus* Dux Aquitaniæ vitam claudit in peregrinatione ad S. Iacobum Compoſt. Eremicam egit nunquam.

An. MCXXXVII. Lotharius armis reddit Apuliam & Beneuentum Papæ; Caſſini ternas quotidie Miſſas auſcultat; egenis ſeruit, pedeſque lauat.

Rogerius Schiſmaticus infeſtans Italiam à Duce Rainulpho vincitur; ſed orationibus S. Bernardi: Qui & nobilem, à medicis depoſitum, ſanat data *Calicis ablutione* bibenda; Sed viſione monitum, vt illam ab eo expeteret.

An. MCXXXVIII. S. Bern. ex vrbe ſecum multas *S. Reliquias* transfert.

An. MCXXXIX. *Concil. Generale* fit Romæ in cauſa Rogerij contra Papam ſchiſmatici: vbi & Acta Petri Leonis reſciſſa ſunt, aduerſantia Iuribus Eccleſiæ.

An. MCXLII. *S. Guilielmus Vercellenſis* mira emicuit ſanctitate & miraculis.

An. MCXLIV. Alfonſus Rex Portugaliæ conſtituit *regnum ſuum Sedi Apoſtolicæ vectigale.*

Expeditio III. Cruciata inſtituitur autore Papa & Ludouico Rege Franciæ.

An. MCXLV. Dum Romani priſtinum reſtituere Senatum nituntur; hocque amplius, quod Arnaldus hæreſiarcha perſuaderet, ſolum Eccleſ. regimen eſſe Papæ, non politicum; nil ei iuris in Vrbem; dum Arnaldiſtæ furunt, & templa profanant, ecce Armeni ſeſe ſubmittunt vltro Papæ. Hi ſub Miſſa cer-

mm nebant

nebant in radio cœlitus lapſo *ſupra caput Papæ duas ſus deque meare columbas.*

Eugenius laborat pro *Expeditione Cruciata* promouenda; & Deus ei reconciliat ſchiſmaticorum Ducem factum ſupplicem pro venia.

Petrus Cluniac. narrat ſibi hoſpiti Romæ Priorem apparuiſſe, veneno extinctum; eumque interrogaſſe, Quî haberet? an Deum videret? an vera noſtra fides; an ex veneno obiſſet! ipſum affirmaſſe omnia vti beatum.

An. MCXLVI. S. Bernardus Dux Expeditionis III. crucem prædicans per Gallias, pene exhaurit à viris vrbes & agros: Refutat hæreſiarcham *Radulphum*, crucis prædicatorem per tractum Rheni; docentem, *Iudæos Chriſtianorum hoſtes eſſe enecãdos:* Vnde mox cædes eorũ innumeræ ſecutæ ſunt. Plus laboris erat S. Bernardo in coercendis à cæde, quam vocandis ad crucem viri; Sed & Petrus Cluniac. eos vt Vſurarios proclamans effecit, vt alere milites deberent; Acceſſit, quod in Anglia puellũ Chriſtianum crucifixiſſent; quem lucis radius è cœlo prodiderat humatum.

An. MCXLVIII. S. Bernardus miraculis omnia complet. *Giliberti* hæreſes ſuadet in Conc. condemnari. De eo ſupra inter Hæreſiarchas.

Henricus circa Toloſam apoſtata refodit ſopitos Petrobruſianos errores; eum literis perſequitur S. Bernardus; dein & perſona; nam iſthuc adueniens ſeductos reduxit verbis & miraculis; præſertim ex *panibus benedictis*, promittens, Quiſquis eos guſtaſſet, ſanandum fore: Dictum factum.

Henricus ab eo fugit; demum captus traditur Epiſcopo cum perpetuis carceribus addicenti.

Et in *Apoſtolicos* incidit hæreticos, quos contra laborauit ſtylo & voce. Vide ſupra.

An. MCXLVIII. Eon è Britannia ſeſe in Gallia iactat *EVM qui venturus eſt iudicare*, meras ac miras exercet præſtigias dæmonibus familiaris, quibus innumeram trahit turbam. Damnatus in Concil. Rhemenſi traditur carceri, & moritur.

Gilbertus eiuratis erroribus reſtituitur Epiſcopatui.

Eugenius Papa in Concilio ſurdum opilionem ſolo tactu reſtituit auditui.

Manuel Imp. Orient. abrogata per ſe *priuilegia Eccleſiaſtica* reſtituit euulgatâ *Bulla aurea.*

Anno MCXLIX. Cruceſignati infeliciter rem gerunt, cæduntur, moriuntur.

Vnde Sancto Bernardo fit opprobrium.

Læti obiſſe dicuntur, quod pro Chriſto, in terra ſancta decederent; & nõ ad recidiuas in Patriam redirent. Apparentes S. Baptiſta & Paulus reuelarunt, ex iis vacuas lapſorum cacangelorum ſedes eſſe reparatas.

Henricus frater Ludouici Regis inuiſens Ciſtertium petit fratrum pro ſe preces: cui S. Bernardus; Vade; ſenties. Eodem die petit habitum: Nec diu eſt monachus; nam paulopoſt trahitur ad Epiſcopatum Belouac. & frater ei aduerſatur.

An. MCL. Petrus Cluniac. queritur apud Papam de Hugone ædificante in

in damnum Fratrum, Eugenius excommunicat contumacem; temtorem punit Deus; nam Caſtrum eius dehiſcit, fitque acus.

An.MCLI. *S. Ericus* Rex Sueciæ & Gothiæ infert arma Findlandis ethnicis; vincit, *S. Henricus* Vpſalen. Epiſ. ibi gentis agit Apoſtolum. Increpans homicidam ab eo trucidatur. Latro eius pileum ſibi imponit gloriabundus facti; at pileus capiti coaluit immobilis. Sanantur eo inuocató plurimi.

Gratianus Benedictinus componit, & diſponit *librum Decretorum*.

An.MCLIII. S. Bernardus & Eugenius obeunt diem ſuum; reconciliatis ante Romanis & Arnoldiſtis cum Eugenio. Moriensque Conradus Rex Rom. ſubſtituit ſibi illiberi Fridericum Suenum.

An.MCLV. Arnaldus Romam reuerſus denuo conciuit ciues in tumultum; Fridericus interuenit, exceptus à Papa honorifice; qui tamen poſt oſculum pedum reiecit eum ab amplexu, eo, quod non præſtitiſſet ei Stratoris officium. Cæſariani re in conſultationem ſumpta decernunt, *Ex more maiorum deberi ab Regibus Rom. officium Stratoris Pontifici.* Id igitur poſtridie Rex præſtat; & coronatur ac vngitur à Papa.

An.MCLVI. Hadrianus Beneuenti obſeſſus, metu maioris mali, ſuſcipit ab Wilhelmo Siculo pacta *Ligij homagij*, confirmatque diplomate; idque contra Iura & Immunit. Eccl. idcirco liberatus diploma caſſat, vt vi extortum; reſtituitque Iura Eccleſiæ per Siciliam, Calabriam, Apuliam, &c.

Percunctanti Papæ ex gentili ſuo Ioanne Sareberienſi: quid ſentirêt & audiret de Papali Curia; libere reſpondit: Videri *ex matre Eccleſiarum factam nouercam* heredipetam &c. Papa excuſat parabola membrorum & ſtomachi de hoc conquerentium.

An.MCLVII. Perægre tulit Fridericus à Papa ſibi ſcribi, quod ab eo Imperium precario accepiſſet.

Ideo edicto prohibet quemquam peregrinationem obire Romam. Papa datis Encyclicis de hoc queritur.

An.MCLVIII. Hibernia nũc Chriſtiana decreto Regis S. Erici, pendit annuum denarium S. Petro de ſingulis ædibus. Fridericus Imp. ſtudet Antipapę Octauiano; ipſeque inueſtit eũ *an.* 1160. Sed Alexander agnoſcitur ab omnibus pro legitimo, excommunicans Fridericum & ſchiſmaticos.

An.MCLX. *S. Ericus* Rex Sueciæ acta ſancte vita demum martyrio coronatus illuſtrat miraculis Eccleſiam. Pari & vitæ ſanctitate, & martyrio, & miraculis eius luxit coniux *S. Chriſtina.* Papa per & literas datas, & Legatum *Petrum Tarenſium, clarum miraculis*, laborat ſchiſmaticos reducere. Quin ipſe *an* 1161. ea cauſa peragrat Galliam, vbique magnifice exceptus.

An.MCLXIII. S. Thomas Cantuar. quod facinoroſos Clericos tradere nollet Curiæ ſæculari; Regis iram incurrit; eum anno 1164. dire perſequẽtus; at Papa fouente ipſum. Eoque ſanctius, quod iam monachũ induiſſet, abdicato Epiſcopatu; vtpote quem intruſus ſuſcepiſſet ex metu: Sic ipſe culpam ſuam in Conc. Romæ eſt faſſus, ſtatuente, oportere eum manere Epiſcopum.

 Verum

Verum ipſe monachus ſe applicat Theologiæ ſtudio, ac Canonum *anno* 1164. Interim per Franciam publica fit Collecta, alendo Papæ; Moriturque *Petrus Lombardus* Magiſter Sententiarum. Tragœdias, turbaſque cæteras Papam inter & Fridericum repete ex Actis Pontificum & Impp. Occid. ſupra.

Certe *an.* 1168. in perpetuam memoriam defenſæ ab Alexandro III. Eccleſiæ conſtruitur in Italia vrbs noua *Alexandria.*

An. MCLXIX. Soldanum Iconij ſua mater ſe Chriſtianam eſſe diu celauit; demum aperit, ipſumque ad credendum inducit; ſed ob Paganos item celantem. Petit illa, vt mortuæ ſepulcro imponeret præcelſam pyramidem, & huic crucem. Paret; crucem noctu imponit.

Viſam Paganis per audaculum depoſituris, hic aſcendens ruina perit; iterumque & alter: triduo poſt conuolãt molem deiecturi; at inter fulgura igne diuino multa millia perimuntur. Et ecce Angelus clariſſimam crucem figit in apice pyramidis. Conuertuntur plurimi.

An. MCLXX. *S. Dominicus* naſcitur, matri ab eo grauidæ præmonſtratus in forma cubitali faculę ſuccẽdentis orbẽ. Baptizandi ad frontem ſtella micare viſa eſt.

Fontem baptiſmalem eum Rex Philippus III an. 1605. ex Calagora tranſtulit Valliſoletum filio baptizando.

S. Thomas martyrio affectus monachis eum parentantibus elata manu impertit benedictionem.

Rex etſi *an.* 1172. ſeſe iuramento purgarit, tamen ſuſcipit pœnitentiam pro nece S. Thomæ:

Parricidæ excommunicati, licet iniunctam peragerent pœnitentiam, omnes tamen infeliciter decedunt.

An. MCLXXIII. S. Thomam, miraculis coruſcantem, Papa canonizat. At Regem Angliæ odio belloque irremiſſo ſuus perſequitur filius ſic, vt Henricus ad Papam confugere cogeretur, multum pro eo paterne laborantem.

An. MCLXXIV. Henricus Angliæ, auditis S. Thomæ miraculis, tumulum ad nudus pedes, habituque priuato; in ieiunio & oratione biduum perſiſtit; demum capite in tumbæ foramen inſerto, virgis cæditur ab Epiſcopo quin quies; à monachis ſupra octoginta tres ictus pertulit.

Simul reuocat omnes Angliæ Conſuetudines prauas, Iuraque Eccleſiæ reſtituit.

Mirum auditu! Qua hora dein Miſſam audijt, eadem alubi Rex Scotiæ hoſtis eius capitur, & proſpera ei cedunt omnia, filius quoque reconciliatur ei.

Anno MCLXXV. Fridericus iam diu obſidens Alexandriam vltima tentat; ſed ecce derepente viſit S. Petrus albo inuectus equo præire Alexandrinos in hoſtem; quo pij alacrius cædunt, fundunt, fugant.

Ideo Papa vrbem honorat Epiſcopatu; ſuo priuat Papienſes, Friderico ſtudentes.

Anno MCLXXVI. Albigenſes emergunt; confutati damnantur: item annis 1178. 1179.

An. MCLXXVII. Pax deniq; cõpoſita eſt Regnũ inter & Sacerdotiũ, vt huic cede-

cederet, ſubeſſet, pareret illud. Ideo ab excommunicatione abſolutus Fridericus, tenet ſtrepam Papæ equum conſcenſuro, in ſignum. Sed mox reſilit Imperator in tyrannidem quoq; erumpens.

An. MCLXXVIII. *Conc. Lateranenſe Generale* celebratur. Angliæ & Franciæ Reges in necem Albigenſium conſpirant; in conuerſionem Papa: conuicti iurare nolunt: excommunicati damnantur, Coriphæus eorum Petrus Moranus Toloſæ dicit ſe Ioannem Euangeliſtam: ſed conuerſus publicam virgarum ſubit pœnitentiam.

Patauij defoſſæ ſub perſecutionibus nunc reperiuntur *Reliquiæ* SS. Innocentum, Matthiæ, Lucæ.

An. MCLXXIX. Concil. Lateran. impertit plenariam Indulgentiam militaturis contra Albigenſes: Templarij vero inprimis in arma inuadunt ſacri primordia belli: paſſimque Germani Principes damnantes ſchiſma reſipiſcunt, adque Eccleſiam reuertuntur.

Anno MCLXXX. Papa in Expeditionem Cruciatam IV. excitat Imperium & regna.

An. MCLXXXII. *Almericus* Antiochenus Patriarcha diſperſos tota Palæſtina eremicolas occidentales, quos eo peregrinatio traxerat, congregat in montem Carmeli, futuri Ordinis auſpicia.

Miracula quoq; tam illuſtria, quam pluria contigerunt per Gallias paſſim in Sacris Hoſtijs, ad conteſtandam veritatem realem Euchariſtiæ; quam Albigenſes abnegabant.

S. Franciſcus naſcitur Aſſiſij.

Anno MCLXXXIII. *Henricus Iunior* Rex Angliæ, quod S. Thomæ olim hoſtilia feciſſet, & Patri, & Eccleſiæ bona diripuiſſet, moriturus ſecreto prius, dein palam confeſſus, Mariſcallo dat crucem ſuam Ieroſolymam perferendam; laqueo dein collum induit, iubet Epiſcopos, ſe trahāt in cinericeum ſtratum: communicat, obit relicto pœnitentiæ exemplo memorando.

An. MCLXXXVII. Deuictis à Saladino Chriſtianis in Terra S. Papa Gregor. III. encyclicis datis excitat Occidētis Principes in Sacrum bellū quintū: Prædicatorem Crucis inſtituit *Petrum Ambienſem* Hiſpanum, de monte Dei Carmelitam.

An. MCXCI. Cæleſtinus Pontificatus ſui vaticinium diu ante accepit à S. Petro, apparente ipſius procuratori pecunias corrogaturo.

Hugo Caſtrenſis Epiſc. in peregrinatione ad Limina Apoſtol. æger decumbens, coram Epiſcopis & Prælatis publice confitetur enormia. Obmuteſcentibus cunctis ait: *Scio: neſcitis qualem iniungatis pœnitentiam. Iubete, vt ſecundum voluntatem Dei ſim in Purgatorio vſq; ad extremum iudicium: quo vel tunc ſaluer.* Acquieſcunt: Moritur profuſè lacrymans collacrymantibus cunctis.

An. MCXCII. Prope Erfordiam ſacerdos ægram inuiſens puellam dedit ei *digitorum ablutionem*, quæ fit in Miſſa poſt S. Calicis ſumtionem. Eo digreſſo, puella iubet diligentiſſime operiri poculum, quia, ait, vidi minimam particulam S. Hoſtiæ ab digitis Presbyteri in eam decidiſſe. Viſaque & ipſa in carnem

verſa, & aquam rubere ad inſtar ſanguinis. It fama miraculi: accurrit vicinia Sacerdotum: Archidiaconus perfert rem ad Archiepiſc. Moguntiam: Aduolat, ſupplicatur Deo, ieiunatur: demum & miculæ & aquæ ſua redit forma prior.

An. MCXCV. Leopoldus Dux Auſtriæ, iuſtæ excommunicationis Papalis contemtor fuit: igne infernali crus ei corripitur; quo reſecto indoluit quidem pœnitens, paruitq; Papæ; ſed cum pede vitam amiſit.

ERGO:

1. Dicage; Quæ ſincera Fides hoc conſtitit Aevo XII?
   At Sic Papistis Res ſtat Romana, Fidesqve:
   Non Sic Rem ſeruat Luthero-caluiniſta, Fidemqve.
2. Ivre Svo Proprio Papa, atque Eccleſia gaudent:
   Quis quid Ei Avgvstvs proprio de iure remiſit?
3. Anti ne Christvs erat quiſquam hoc Rom. in Aeuo?

SÆ-

SÆCVLVM DECIMVMTERTIVM MONASTICVM,

ET CRVCE SIGNATVM,

PONTIFICVM ROMANORVM CONTINVATA SVCCESSIO.

An. C nati

174. INNOCENTIVS III. *Pariſijs olim primarius Sacræ Scripturæ Profeſſor, natus annos* 37. *Cardinalis tanti erat, vt Clemens abdicare ſe Pontificatu voluiſſet, ſi Cardinales eum ſuffecturos ſeſe addixiſſent. Diuina Viſione præmonſtratur eius Papatus: creâturque.* 1199

Excommunicat Philippum Galliæ Regem ob adulterium: Mittit Legatos in Galliam extirpandis Waldenſibus. &c. data adiutoribus plenaria Indulgentia: Fauet Ottoni præ Philippo in Imperatorem electo: Reges Galliæ & Franciæ inuitat ad Bellum Sacrum vetatq; cœptas in Gallia domeſticas expoſtillantibus gallicis conciunculas. 1199

Ottonem Saxonem coronat, reiecto Philippo, & Friderico. 1200

Philippum & Othonem reconciliat. 1207

Orbis Imperia, regnaq; regnat continuo. Abrogat Imperium Ottoni; conferiq; Friderico Siciliæ Regi. 1210

Dat, vngitque Regem Aragonibus. 1214

In

Anno Chriſti nati

In Concil. Lateran. damnat Almericum, Albigenſes, Ioachim Abbatem. 1215

*Moritur, cum ſedit An.*18.*men.*6. *die.*9. 1216

175. HONORIVS III. *creatur canonice.* 1217

Reges & Imperatores frenauit, direxit: Sacros Ordines complures confirmauit: Fridericum II. Imperatorem coronauit: dein & excommunicauit: cum ſediſſet annos 10. *menſ.* 8. *moritur.* 1227

176. GREGORIVS IX. *creatur rite.* 1227

Pene centena millia Germanorum contrahit in arma, data encyclica pro bello ſacro: ſed deluſus à Friderico II. in mari morbum ſimulante, regrediente, excommunicato. 1228

OrdinemB. Mariæ de mercede redemptionis confirmat. 1230

Item Ordinem Monachorum Mercenariorum. Item Seruitarum, ſeu Seruorum Mariæ. 1231

Reconciliatur Friderico II. 1232

Condormientes hær. in Germ. proſcribit, & condemnat. 1233

Canonizat S. Dominicum. 1234

Multis præclare peractis per an. 14. *me.*4. *die.*3. *moritur.* 1241

Vacat S. Sedes anno ſolido. 1242

177. COELESTINVS IV. *Sedit dies* 17. *moritur.*

178. INNOCENTIVS IV. *creatur rite: & Conatur Fridericum conciliare Eccleſiæ, ſed molientem ei mortem.* 1242

Pariſijs Prædicatores mittit ad barbaros. 1244

Contra Fridericum creat XII. Cardinales donatos rubris pileis, vti ſanguinem profuſuros. 1245

*Cum ſediſſet ann.*11. *men.*5. *di.* 14. *moritur.* 1254

179. ALEXANDER IV. *rite creatur.* 1254

*Orbis Rector per tyrannos Ezelinum & Manfredum prope ad incitas redigitur: fide interim procedente inter barbaros; ſed vacante Imperio ob exauctoratum Fridericum II. Et cum ſediſſet an.*6. *m.*5. *d.*5. *moritur.* 1261

180. VRBANVS IV. *Gallus ſutoris filius creatur.* 1261

Reſtituitur ei Patrimonium S. Petri per Cruceſignatos contra Albigenſes. 1262

*Inſtituit feſtum Corporis Chriſti: cumque ſediſſet ann.*3. *me.*1. *di.*4. *moritur.* 1264

181. CLEMENS IV. *Gallus rite creatur.* 1264

Siciliam & Neapol. dat in feudum Carolo, Sancti Ludouici filio, qui & coronatus vincit Manfredum & occidit. 1266

*Prædicit Conradino hoſti interitũ, cumque ſediſſet an.*3. *m.*9. *d.*27. *moritur.* 1268

Vacat S. Sedes triennio per diſcordiam Cardinalium.

182. S. GREGORIVS X. *rite creatur.* 1272

Vnionem Græcorum cum Romanis perficit. 1272

Concil. Lugduni celebrat contra Flagell. &c. 1274

*Cum ſediſſet a.*4. *m.*4. *D.*10. *moritur inclytus miraculis, Rex Regum.* 1276

183 HA-

Digitized by Google

An.Chnati

183. HADRIANVS V. rexit & vixit XL. dies.

184. IOANNES XXI. Luſitanus rite creatur. 1276

Cum dominantium Moderator ſediſſet men. 8. di. 5. moritur. 1277

185. NICOLAVS IV. creatur rite. 1278

Cum Monarcha ſediſſet an. 2. m. 8. di. 22. moritur. 1281

186. MARTINVS IV. Gallus rite creatur. 1281

Frenat Imp. & reges, ſedens an. 4. me. 1. d. 7. moritur. 1285

187. HONORIVS IV. Rom. creatur. 1285

Rexit Eccleſiam & regna An. 2. d. 2. moritur. 1287

188. NICOLAVS IV. rite creatur. 1288

Rexit ſacra & ſæcularia an. 4. m. 1. di. 14. moritur. 1292

Vacat S. Sedes biennio ex Cardinalium diſſidio.

189. S. COELESTINVS V. ex Eremita fit Papa inuitus extractus eremo. 1294

Se abdicat ipſe poſt m. 2. di. 7. & viuit in cuſtodia vſq; ad an. 1297

190. BONIFACIVS VIII. rite creatur. 1294

Conciliat Siciliæ & Aragon. Reges. 1295

Item Angliæ & Franciæ. &c. Feſta Apoſt. Euangeliſtarum & Doctorum præcipit: Sextum Decretalium euulgat. 1297

Sedit ann. 8. men. 9. di. 19. moritur. 1302

IMPERATORVM Occidentis Acta perſtricta.

Vacat Imperium anno toto.

23. OTTO Henrici filius creatur Aquiſgrani contra Philippum Sueuiæ Regem. 1198

In eum ducit Philippus Sueuiæ, cum ſe præterito ipſum Papa confirmaſſet. 1199

Cum Philippo conciliatur per Papã, & imperat, ducitq; filiam Philippi. 1207

Occiſo Philippo per alium, ſtabilit iterum ei ſoli Imperium Papa, Ferreaq; Mediolani, aureâ Romæ coronatur Imp. 1208

At mox ingratus vi rapit Mathildis dominia S. Petro donata. 1209

Monito, contẽmnẽtiq; Papa abrogat imperium, & confert id Friderico. 1210

Moritur deſertus à cunctis & inglorius. 1218

24. FRIDERICVS Siciliæ Rex fit Rex Rom. 1210

Fidẽ iurat Papæ, feudorũq; fructus ſe daturum, & eiurat Inueſtituras Laicales ab ſe vſurpandas. 1211

Coronatur Imp. præſtito iuramento fidelitatis ac obedientiæ Papæ præſtandæ. 1213

Ottone fuſo, fugatoq; per Ludouicũ Fridericus init Coloniam. 1214

Confirmat data omnia Iura Eccleſiæ. 1220

Retardat rem in Oriente doloſus ac perfidus: peſſundat Eccleſiæ iura: Excommunicatur. 1225

Anno Christi nati

Spondens ſe ducturum in Palæſtinã
abſoluitur ab excom. ſed in mari mor-
bum ſimulans retrocedit cum 4000. 1227

Ideoque excommunicatur: Inde per
Italiam oritur factio Guelforum & Gi
bellinorum. 1228

Cum Sulthano turpiter & iniurio-
ſe paciſcitur ad decennium: initium rui
næ. Excommunicatur. 1229

Ficte ſupplex Papæ vere abſoluitur;
mox dirius vexat Eccleſiam. 1230

Gibellinos adiuuat contra Guel-
fos, et acuit. 1233

Eius filius Henricus iurat in Comi-
tijs Auguſtanis, ſe fore in poteſtate Pa-
pæ, ſi imperarit. 1233

Ideo cogit eum in carcere mori. 1237

Molitur Papæ necem, cæſis Legatis
eiuſdem, & carmine ludit in Papam,
qui regerit luſum. 1238

Indictum Concil. Generale nititur
impedire. 1240

Excommunicatus in Conc. exutusq́;
Imperio, ſæuit. 1246

Filius eius vincitur ad Franco-
furtum, & Henricus Turingiæ impe-
rat. 1247

Ab notho ſuo Manfredo in lecto
ſuffocatur. 1250

25. HENRICVS Turingiæ
Landgrauius anno 1244. rex deſi-
gnatus, ad Herbipolim capeſcens
Imperium vincit Friderici fili-
um. 1246

Ad Vlmam ictu ſagittæ toxicatæ
cadit. 1247

26. GVILIELMVS Hollandiæ Co-
mes creatur Rex Rom. 1248

Confirmat Priuilegia Eccleſiaſti-
ca. 1249

Eliguntur duo Reges Rom. digla-
diantes. 1257

Caſtellano tamen demum renunci-
ante. 1258

27. RICHARDVS Rex
Cornubiæ in Anglia coronatur Rex
Rom. 1263

28. RODVLPHVS, Habſpurgen-
ſis Comes eligitur Rex Rom. merito re
uerentiæ in Ven. Sacramen. Euchari-
ſtiæ. 1267

Fortibus geſtis inclytus moritur. 1291

ADOLPHVS Naſſouius aſtu Mo
guntini eligitur Rex Rom. 1292

Iuramentumq́; fidelitatis & obedi-
entiæ præſtat Papæ. 1293

Ob ſcelera autem abdicatur ſuffecto
Alberto Auſtriæ, dum Moguntinus
coronaret VVenceslaum II. Boemiæ Re-
gem. 1296

29. ALBERTVS Auſtriacus ab-
rogato Adolpho eligitur. 1296

Victo & occiſo Rodulpho rurſus eli-
gitur. 1299

IMPERATORES
Orientis.

Alexius ſuorum cædibus occupatus
nequit parere Papæ, cum ad ſacrum
bellum inuitanti, occiditur à Venetis
in prælio. 1199

104. BALDVINVS deſi-
gnatur Imperator primus Latino-
rum. 1199

Capta Conſtantinopoli, & tyranno
ſuperato creatur Imperator. 1204

Captus à Miſiæ Præfecto membris
om-

An C. nati

omnibus truncatus, & protectus mo-
ritur. 1205

105. Henricus *frater Balduini*
Imp. Latinorum contra Græcos. 1205

Edictum ſuum hoc; Non eſſe hære-
des immobilium bonorum Eccleſias,
iuſſu Papæ reuocat, reſtituiq́ curat ſua
Eccleſijs. 1210

Parem cum Epiſcopo locũ in choro
ſibi vendicans; cedit monente Papa. 1214

Moritur ſuffecto ſibi genero Petro. 1215

106. Petrus, *conuiua Laſcari An-*
tiimperatoris, amica omnia præferen-
tis, occiditur. 1218

107. Robertus *Petri filius ſucce-*
dit. 1220

Exoſus ſua culpa Latinis fit & Græcis. 1224

Moriturq́. 1229

108. Balduinus II. *donat Lanceam*
Dominicam Venetis. 1235

Item Sertum ſpineã Chriſti eiſdem. 1247

109. Michael *Palæologus occupat*
Imperium. 1259

Multa agit prudenter, fortiter, per-
ficitque cum Papis Vnionem Græco-
rum & Romanorum. 1260

Moritur: magnaq́ confuſio ſequi-
tur. 1283

110. Andronicus *filius Palæolo-*
gi ſuccedit. 1284

A coniuratis ſeruatur ope B. Virgi-
nis. 1295

Iuſtitia & prudentia eximius
fuit. 1299

CONCILIA

GENERALIA Tria. I. Lateranenſe *anno* 1215. contra Almaricum hære: contra librum Ioachimi, non ipſum Ioachimum: *præſertim*, ait Concilium, *cum ipſe omnia ſcripta nobis aſſignari mandarit, apoſtolicæ Sedis iudicio adprobanda, ſeu corrigenda: & firmiter confitetur, ſe illam Fidem tenere, quam Romana tenet Eccleſia, quæ cunctorum fidelium, diſponente Domino, Mater eſt, & Magiſtra. &c.*

LVGDVNENSE I. *anno* 1245. contra immanitatem Friderici, qui excommunicatur: contra Saracenos in Paleſtina decernitur Bellum ſacrum: Cõtra Græcos Latinis in Oriente excidium meditantibus: & contra Tartaros effuſos in fines Chriſtianorum.

LVGDVNENSE II. 500 Epiſcoporũ *an.* 1274. De Græcis Eccleſiæ conciliandis: de continuando bello ſacro: de morum reformatione.

PROVINCIALIA habita ſunt perplura.

Dogmata Eccleſiæ in Sæculo XIII. Nouatoribus hodiernis contraria.

Hic quid ſingula memorem? Vnus omnia & ſingula aſſeruit tum *Petrus Lombardus* Magiſter ſententiarum: tum vero luculentiſſime *Sanctus Thomas Aquinas* Doctor Angelicus Ordinis Prædicatorum.

Similiterq; vniuerſus Doctorum chorus & orbis.

DOCTORES, ET Scriptores in Sæculo XIII. Romanæ conſoni ſubditique Eccleſiæ.

	Anno Chriſti nati
Innocentius II. in Italia	1200
Guntherus Monachus Pariſienſis hiſt.	1201
Helinaldus Gallus Monachus hiſtoric.	1203
Nicetas Choniates hiſtoricus græcus.	1205
Conradus Vrſpergenſis Abbas Præmonſtrat. hiſt.	1205
Sed qui ſtudioſior fuit Germanis Imperatoribus, quam Romanis.	
Honorius Auguſtodun. Presbyter hiſt.	1220
S. Antonius de Padua Franciſc. homiliarius.	1220
S. Raymundus de Pennaforti Ord. Prædicatorij Theol. & Decretalum collector.	1230
Guilielmus Antiſiodorenſ. Theologus.	1240
Guilielmus Pariſienſ. Epiſc. Theologus.	1240
Iacobus à Vitriaco Gallus Card. Homiliarius hiſt.	1240
Sanctus Edmundus Epiſc. Cantuarienſis.	1240
Innocentius PP. IV. Canoniſta.	1243
Alexander de Hales Franc. Theolog.	1245
Hugo Cardinal. Ord. Præd. Biblic.	1245
Humbertus Ord. Præd. Theol. & Canon.	1245
Matthæus Pariſienſis monachus hiſtoric.	1245
Martinus Polonus Monachus hiſt. fabulator.	1250
Vincentius Belouac. Epiſc. ſpecula ſcripſit.	1250
Henricus Card. Gall. Canoniſta.	1260
Guido Narbon. dein Clemens IV. PP. Iuriſta & Canoniſta.	1265
Robertus Sarbona Theolog. Pariſienſis.	1265
Thomas Cantipratanus Ord. Præ. Theol.	1265
S. Thomas Aquinas Doctor Angelicus.	1265
S. Bonauentura Franciſc. Cardin. Theol.	1265
Petrus Taruntaſien. Ord. Prædic. Theol.	1270
Henricus Stero Monachus hiſtoricus.	1270
Vdalricus Argent. Ordin. Præd. Theol.	1280
Rupertus de Ruſſia Franciſc. Theologus.	1280
Gulielmus Durantes Epiſcopus Iuriſta.	1280
Guido Archid. Bononienſis Canoniſta.	1285
Ægidius Romanus Generalis Auguſtin. Theol.	1290
Raymundus Lullus Alchimiſta.	1290
Richardus de media villa Anglus Franciſc. Theol.	1290
Henricus Gandauenſis Belga Canoniſt.	1290
Ioan. Pariſien. Ord. Præd. Theol.	1295
Dinus Mugilanus Græcus Iuriſta.	1299

Hæ-

Hæreſiarchæ Sæculi XIII. diſſoni Papis & Eccleſiæ.

HVMILIATI certam *Religionem profitebantur, Curãq; animarum: cõcionabantur Laici & Confeſsiones audiebant* licet prorſus analphabeti; ſub *annum* 1199. in Gallia.

Innocentius III. eos condemnauit.

Pauperes De Lugduno in Gallijs ortos ſub *an.* 1199. fundos non poſſidebant; nec certi laris vagabantur; mulierculas circunducebant. Damnantur ab Innocent. III.

Almaricus Gallus extitit Pariſiis *anno* 1215.

Finxit: 1. Chriſtum tam alijs in rebus quibuſcunque ineſſe, quam in Euchariſtia, ac proinde Tranſubſtantiationem nihil eſſe.

2. Deum locutum in Ouidio, ſicut in Auguſtino.

3. Nec paradiſum, nec infernum eſſe; ſed qui haberet notitiam Dei, habere in ſe paradiſum; infernum, qui peccatum haberet.

4. Altaria conſecrata, imagines, Sanctorum cultum, eſſe idololatrica.

5. Nullam fuiſſe ſexuum diſcretionem ante peccatum Adæ, & tamen propagari potuiſſe homines, ſicut angeli.

6. Deum non videri in ſe, ſed in creaturis, vt lux in aere.

7. Peccatum qualecunque factum in amore non eſſe peccatum.

8. Idæas in Deo creari, non eſſe ab æterno.

9. Beatos, & hic Contemplatiuos perdere Eſſe proprium, & acquirere Eſſe Idæale diuinum.

10. Omnes creaturas demum redire, conuertique in Deum, & omnia vnum fieri.

11. Legem Patris duraſſe vſque ad legem Chriſti; hanc vſq; ad Almaricum: huius legem Sp. Sancti durare ad finem mundi.

Damnatus eſt in Conc. Lateran. & ab Philippo Rege Galliæ exhumatus ac combuſtus; multi quoque ſequacium ſunt in rogo conſumpti.

Condormientes in Germania ſuborti *an.* 1233 qui ex amore Euãgelij, omnem ſexum & ætatem concludebant, vt pro libitu commiſcerentur.

Gregorius PP. IX. miſit in eos Inquiſitorem Ord. Prædicator. & condemnauit.

Imperator Fridericus II. eos pœnis coercuit.

Circumcelliones in Germania pullulantes *an.* 1249. libenter ſinebat Fridericus II. quod fingerent Papas eſſe hæreticos, Epiſcopos Simoniacos; Magiſtratus nõ à Deo eſſe, eoſque diris inſectarentur. &c.

Innocentius IV. miſit in eos Inquiſitores Dominicanos, atque damnauit.

Raymundus Lullus, ſub *annum* 1260. extitit in Lombardia, cuius blaſphemias & dæmonolatriam Alexander IV. PP. condemnauit.

Alchimiſtæ eum eluunt ſcil.

Ioan. Parmenſis in Italia ſub an. 1258. blaſphema plura euomuit in libro *Aeterni*

terni Euangelij. V. g. Ioachimi doctrinam excellere doctrinam Chriſti, ac vtriuſque Teſtamenti; Et Euangelium Chriſti non eſſe Regni Euangelium. &c.

Damnatur ab Alexandro IV. per Inquiſitores Prædic.

Guilielmus De S. Amore Doctor Pariſien. ſub *an.* 1261. ex odio in Religioſos Mendicantium finxit; Illicitum, omnia relinquere, niſi quis cogatur. *Deſiderius Longobardus* addidit, Illicitum, inſtituere, vel inire Ordinem religioſum, qui non habeat poſſeſſiones proprias, ſaltem in communi. Damnauit eos Alexander IV. Refutauit D. Thomas & Bonauent.

Flagellantes orti in Italia ſub annum 1273. per Galliam & Germaniam turmas traxit plurimas, infanda in ſcelera effuſas ſpecie pœnitentiæ pro peccatis hominum. Proſcripti à Papa & Regibus, recruduerunt ſub annum 1313. Ottocaro eos flamma ferroque perſequente.

Apoſtolici noui, ſiue *Silueſtrini*, orti *an.* 1285. auctoribus Geraldo Parmenſi & Dulcino Nouarienſi in Italia; dicti & *Fratricelli*, dogmatizabant.

1. Eccleſię Rom. autoritatem, à Chriſto datam deſiiſſe, verſam in Meretricem Babyl.

2. Petri Poteſtatem tranſiſſe ad ſe Apoſtolicos.

3. H..s, vt perfectiſſimos iuxta Regulam Chriſti obedire nulli debere.

4. Licitum tranſitum ad ſeſe ex quocunque ſtatu; ſic vt etiam matrimonia dirimere queant, at à ſe tranſitus nefas.

5. Saluari neminem, niſi ſuæ ſortis apoſtolicæ ſit.

6. Ab S. Sylueſtro neminem Epiſcorum ſaluatum, præter Cæleſtinum V. & Apoſtolicos ſuos.

7. Ordines religioſos eſſe ad damnum fidei.

8. Tactus mutuos, concubituſq; ſexus vtriuſque eſſe licitos, vt tentatio refrigeſcat, nec eſſe peccatum.

9. Loca conſecrata non plus valere ad orandum &c quam ſtabulum.

10. Licita periuria & mendacia; *Mens iniurata manet, etſi lingua iuret*, Eorum axioma iſtud:

Iura, periura; Secretum prodere noli.

Damnati ſunt ab Honorio IV. *an.* 1286. & Bonifacio VIII.

S. ORDI-

S. ORDINES RELIGIOSI EXORTI ET CONFIRMATI.

	An. C. nati
Ciſtertienſium ab S. Roberto.	1106
Canonicorum Regularium.	1118
Equitum S. Ioannis Hieroſolymit.	1113
Templariorum.	1119
Pramonſtratenſium.	1143
Militum Teutonicorum.	1144
Plures ſupra vide ac infra in VARIIS.	

Pradicatorum S. Dominici.	1216
Franciſcanorum.	1220
Carmelitarum.	1248
Cruciferorum.	1297
Redemptionis Captiuorum.	1220
Monialium S. Clara.	1228
Eremitarum S. Auguſtini.	1241
Syluestrinorum.	1248
Cæleſtinorum.	1294
Seruitarum B. Mariæ.	

VARIA

Teſtimonia Fidei Hiſtorica in Sæculo XIII.

AN.MCXCVIII. Innocentius III. prius S.Scripturæ Profeſſor Pariſijs; dein Cardinalis annos 37. natus Pôtificatu dignus cenſetur à Cæleſtino ſe abdicare parato, ſi S. Collegium eum ſubrogaſſent. Nam Dei fato debebatur ei: ideo cuidam in quiete viſus eſt matrem ducere in vxorem, & columbam candidam eius humero inſidere.

Philippus Rex Galliæ toto regno extirpat Iudæos fortunis exutos; quod die Paraſceues puerũ Chriſtianum exẽplo Chriſti crucifixum enecaſsẽt. Dimiſsâ Danâ legitimâ recipiens pellicẽ, à Papa monitꝰ demũ excõmunicatur cõtumax. Quia ſimulato morbo deſeruit Palæſtinã & Cruce ſignatos, odiũ fit publicũ: & Papę hortatu ſuccedit ei rex Hungarię,

Sacerdotem ter apparens S. Petrus iubet *diſſecrata altaria conſecrari*, idque Papæ referri, quo mandat Epiſcopo Hoſtienſi Philippo pellicẽ reſumente, dicitur dies locuſque diſceptationi, perorant vtrinque coram Legatis Apoſt. & Regibus oratores; viſis pro pellice vincere, ecce è corona hominum procedens *iuuenis, perorat pro Dana* ad ſtuporem; per uincit; recedens comparuit nuſquam. Reſtitutâ legitimâ, pellex moritur.

EXEM-

EXEMPLA PRÆTEReo, & Miracula,

Quæ complures æui huius Scriptores pro tempore contigiſſe, aut floruiſſe SANCTOS miraculis illuſtres plurimos, vere produnt; Hiſce enim multa volumina ſunt completa vt ſectanti ſolum Publica, etiam horum delectus ex innumeris neceſſario ſit habendus;

Adeo contra Hæreticos & Schiſmaticos Romano-Catholicæ Fidei Eccleſiam Deus teſtatam voluit demonſtrare.

Atque hoc SOLENNE MEVM toto hoc tenui, teneoque Tractatu.

Deinde

POLITICA ea quædam pauca delibo, non quæ Neceſſariam, *ſed* Illuſtrem, *ad Fidei Eccleſiæque Demonſtrationem, habent* coniunctionem cum Eccleſiaſtica Poteſtate.

Deniq; plurima Acta Publica prætermitto, quibus Apoſtolicæ Sedis Romanæ Primatus Autoritas ac Poteſtas in Eccleſiaſticis iuxta & Politicis orbis Chriſtiani totius luculente aſſeritur.

Sileo, *quot, quantique Principes tranſierint ad Monaſticen.*

An. MCXCIX. Hucuſque Rom. Pontifices per Vicarios omnia Eccleſ. negotia tractarunt Conſtantinopoli, Græciaque tota; Nunc Veneti cum exercitu Crucesſignatorum, victo occiſoque Alexio Imperat. *Balduinum* Flandriæ dederunt *Imperatorem Latinum, & Patriarcham Latinum* Maurocenum.

Huic mandat Papa *prohibeat Confirmationis Sacramentum dari à Sacerdotibus:* cum ſit Epiſcopi.

Interdicit *clancularias domi conciunculas* laicorum & fœminarum fieri cœptas è vulgari verſione homeliariorum: cum Chriſtus & Apoſtoli, miſſique ad hoc ſolum publice prædicarint.

Armeni cum Rege & Patriarcha redeunt vltro ad Vnitatem Eccl. Romanæ:

Ideoq; Papa mittit Regi *vexillum imagine S. Petri inſigne*; qui antea per Moguntinum Archiepiſcopum promoverant eam reductionem.

Philippo Sueuo denegat confirmationem Electo à pauculis, & excommunicato; moxque in Ottonem Imp. ducenti.

Celebrari incipiunt S. Dominicus Canonicus in Hiſpania, & S. Franciſcus in Italia.

Abbas Ioachim Florienſis ſua in Scripturam Commentaria prophetijs aſpergit vſque ad 15. Pontifices futuros; ſed ancipitis fidei.

Ordo S. Trinitatis de redemptione captiuorum oritur.

Albigenſes circa Toloſam plus mille vrbes infecerant; quorum errores erant 35. infandi.

Edicto proſcribuntur & arcentur ab Hiſpania.

An. MCCI. Dominicæ obſeruationem in Anglia per negotiationes pene abolitam reſtituit Abbas Euſtachius, vtpote de cœlo mandatam; & miraculis vindicauit Deus in reſiſtentes eidem.

An. MCCII. Regnum Armeniæ eſt imme-

immediate ſub Papa: qui & Domino Bulgarorum dat ius coronę regiæ.

Mittit quoque Gladium benedictum Regi Scotiæ cum inſcriptione, *Defenſoris Fidei.* Rex ille claret miraculis viuens.

Ordo Hoſpitaliorum S. Spiritus inſtituitur ab Innocentio Papa; & plurium fit Sanctorum canonizatio.

AN. MCCIV. Conſtantinopolim, excuſſo Saraceno, recuperant Crucesignati, & Alexius V. Imp. ſe vnit Eccleſiæ Romanæ; Verum hoc per tyrannum occiſo, Balduinus Flandriæ comes creatur à Cruceſignatis Imperator Orientis, Latinorũ Eccleſiæ Rom. iunctorum, vt eis Græci vniantur.

Ottocarus Boemiæ Dux titulum regium accipit ab Ottone Imp. & confirmatur à Papa ſic rogato.

Item Bulgarorum Ducem vngit in Regem per Legatum Papæ. Aragonum Rex item coronatur Romæ, & *regnum conſtituit vectigale S. Petro*; fidemque iurat Eccleſiæ Romanæ.

Contra Albigenſes mittit Papa Petrum Legatũ cũ XII. Abbatibus Ciſterc. qui prædicent Crucem & plenariam Indulgentiam ijs, qui nomina darent Sacræ militiæ contra Albigenſes.

Cunctis ijs præijt exemplo S. Dominicus, vt poſito apparatu prædicarent in Apoſtolica humilitate ac paupertate.

Neque ſolum trahebat exemplo; ſed multiplici rapiebat miraculo.

1. In diſputatione cum peruicacibus *prouocat ad diuinum iudicium*; Suæ fidei confeſſionem perſcribant vtrinq;, flammis inijciant; vtrius in exuſta permanſerit, cum ea Deum ſtare cenſendum.

Albigenſium iniecta, momento abſumitur; S. Dominici ter iniectus liber ter reſilijt illæſus. Conuerſi multi.

2. Ad Narbonem petenti hæretico tradit ſcripta quædam Romano-catholicæ fidei capita: ad ſocum ea verſant diſputantque hæretici complures.

Placuit demum *Schedam inijcere in focum*, ter iniecta ter exilijt illæſa.

Condicunt ad ſilentium facti; ſed adſtans miles Catholicus euulgauit.

3. Ab concione abeuntem ſecutæ nobiles matronæ, poſcunt doctrinam ſuam quo miraculo teſtetur.

Et ille; Videte Ducem veſtrum; Ecce, obſcœnè *monſtroſum felem* inter ſe obambulare cernunt, & abhorrent; qui tandem per reſtem campanilem euadens euaneſcit.

Talibus repleuit Gallias fidei teſtimonijs.

AN. MCCV. Colonienſis Archiep. etſi coronaſſet Ottonem, ab eo tamen ad Philippum deſciuit.

Monitus à Papa contempſit; itaque *Innocentius eum & Epiſcopatu & Electoratu deijcit*; iuſſique Canonici ſurrogant alium Comitem à Seien.

Dux Philippi S. Goarem ad Rhenum impugnans oppoſitum ab obſeſſis *Crucifixum* telo per brachium traijcit; itque cruor.

Ottonis miles crucifixo ad Herbipolim dum haſtili veſtem detrahere vellet, forte vulnerat imaginem; manatque cruor.

Ordinem Cruciferorum aſſerunt à S.

Cleto, Petri diſcipulo, duxiſſe originem; cui angelus crucem exhibuerit, qua inſignirentur Romam peregrinantes, in memoriam Dominicæ Paſſionis: dictumque *Ordinem Crucigerorum*.

Sanctus Cyriacus Hieroſolym. Epiſcopus eum auxit ſub Iuliano Apoſtata; confirmauit Alexander III. & Innocentius III. Crucigerorum traduces ſecum eduxit Albertus Liuonum Epiſcopus.

Ordinem Eremitarum S. Auguſtini hoc anno adprobauit Innocentius PP. Secus volunt alij.

Anno MCCIX. *Simon Comes Montisfortius* Dux Crueeſignatorum ad Biterras cædit 17000. Albigenſium.

Otto Imp. confirmat *Priuilegia Rom. Eccleſiæ* datâ *Bullâ aurea*. Ferreâ Mediolani, aurea Romæ coronatus; Mox ingratus eripit S. Petro donata ab S. Mathilde domina.

Ad quinquies centena millia Crucesignatorum ducit Montifortius contra Albigenſes. *S. Franciſci Ordo* inſtituitur hoc anno; confirmatur an. 1224. *S. Dominici Ordo* inſtitutus an. 1201. confirmatur an. 1216.

An. MCCX. Ottoni raptori Mathildis patrimonij, monitoq; ſed contemtori, Papa abrogat Imperium; iuſſique Electores Francofurdi renunciãt Rom. Regem Fridericum, Regem Siciliæ; petuntq; confirmationem à Papa.

Henricus Imp. Orien. publicatũ à ſe edictum; *Quod Eccleſias nemo poſſit, debeatque bonorum immobilium inſtituere hæredes*: iuſſu Papæ obedienter reuocat; & cogit Satrapas, Eccleſiaſticorum bonorum raptores, ad reſtitutionem.

Montisfortio armis, S. Dominico prædicatione & miraculis vrgente Albigenſes, viſæ per XV. dies argenteæ cruces in aere; demum ſenem cum illuſtriore cruce diſtringere viſus gladium aduerſus Toloſam, cui cæteræ cruces opitulabantur. Secutaq; protinus eſt Papalis excommunicatio in relapſum Comitem Toloſanum, tutorẽ Albigenſiũ. Inuita matre filius peregrinationem votiuam obibat ad B. Mariã miraculis claram. Digreſſum mater impenſis precibus Deiparæ commendat. Is capitur, truncatur manibus, & exoculatus dimittitur; perreptatque domum. Mæſta parens orat Deiparam, vt commendatum ſibi filium reſtituat integrum. Ecce oculos recipit mométo; manus ſenſim recreſcunt.

An. MCCXI. Fridericus Romæ præſtat *iuramentum fidelitatis* in Eccl. Rom. dependẽdis fructibus ex feudis Romanis; item de omittenda Laicali Inueſtitura. Simul ducit in Germaniam; Ottone interim Apuliam, Calabriam & Neapolitanum regnum occupante.

Contra Albigenſes acriter pugnatũ & feliciter. Leuauri palliũ cruce ſignati potuit flammis abſumi; at non crux.

Sabbato Sacris operantem Albigenſes capiunt, & exſecta lingua dimittũt. Deiparam implorantis ori digitum illa imponit; redditaque lingua in Angelicæ Salutationis recitationem primam reſoluitur.

An. MCCXII. Montifortio percunctante, quouſq; tam Cruentum bellum durabit? Reſpondit S. Dominicus; Dũ exterus Rex ceciderit, cum innumeris hæreticis. Et ecce hoc an. Rex Aragonum

rium ducit contra Cruceſignatos. *Alfonſus Rex* Hiſpaniæ occidit prælio ducenta millia Maurorum, præſidio Crucis in acie apparentis. Indictumque eſt *feſtum victricis Crucis*.

Rex Angliæ, anno ſuperiore excommunicatus, hoc anno ſupplex Papæ faceſſit ab Inueſtituris Laicis, reſtituit bona Eccleſiaſtica, *coronam deponit in manus Legati Apoſtolici*. recipitque redditam poſt V. dies ab excommunicatione abſolutus; & dependit S. Petro annuas auri marcas, ex Anglia 700. ex Hibernia quadringentas.

An. MCCXIII. *Fridericus*, præſtitis Papæ ſolennibus, Principum Germaniæ ſuaſu, dato diplomate confirmat priſca, nouaque Iura, Donaque Eccleſiæ Romanæ: ſicque coronatur Imperator.

Rex Aragonum ſuas ingentes copias iungit Toloſanis; Montortius ad oppidum Muretum 10000. peditum diſponit; procedit cum 800. equitibus, tres in turmas diuiſis, crucem præferente Epiſcopo Toloſano, preceſque congeminante S. Dominico.

Funduntur cum Rege, fugantur que Albigenſes; deſideratis è grege Cruceſignatorum vix duobus.

Monfortij arma benedixerat prius in Miſſa Epiſcopus: Comes illacrymans regi cæſo & ſpoliato, redit ad templum, Victoriam referens Deo: equum, & arma diſtribuens in pauperes.

Rosarii *S. precibus* ea tribuitur victoria.

Nam cum poſt tantos tot annorum labores prædicationum, & miraculorum ſigna, pauci tamen Albigenſium errore damnato reſipiſcerent;

Sanctus Dominicus inter flagra votaque deprecans Deiparam, audijt, eam *Laureolam conuerſionis Reſtituto Suo Filijque Pſalterio* ex Deo deberi, ac reſeruari.

Proinde in Angelicæ Salutationis prædicationem ſedulus incumberet; ſimul, quæ, qualia prædicaret, aperiens, cum momento reddidit Theodidactum: ipſe vero cum ſocijs omnem inter plebem, inprimis ad pleratumque nationum proceres, Roſarium peruulgarat; ſicque commendauit miraculis, vt Cruceſignatorum eſſet ferme nemo, qui cum Cruce Chriſti Filij ſigno, non gereret, ſimul & *Matris Dominicæ Symbolum Roſarium*.

De hiſce nuper reddidimus orbi, Eccleſiæ ac Ordini Dominicano

B. ALANVM REDIVIVVM:

Quem editione Henninganâ deprauatum reddidit emendatiorem mea Schönvvetteriana; Boni conſulas, oro;

Hic Prætereo.

Papa Concilium Generale denunciat Sacris, laiciſque Principibus ob hæreſes, Terram S. & diſciplinæ reformationem.

An. MCCXIV. Papa dat vngitque Regem Aragonū, his ita ſupplicātibus.

Philippus Rex Galliæ poſt nuptias cũ Blanca Alphonſi Hiſpaniæ regis congreſſurus cum Otthone Eximperatore ab 150000. militum inſtructo, prius orat in proximo templo S. Petri; aitque ſuis; *Feliciter pugnabimus; Facile enim paucis vincere plurimos, iudicio Eccleſiæ damnatos.* Ottone fuſo fugatoque Rex largiſſimus eſt in loca ſacra. Querentibus de eo proceribus ait: *Ecqui negem Deo tantilla; qui donauit omnia?* Itaque è ſpolijs *ponit baſilicam Deiparæ Victrici.* Archiepiſcopum Colonienſem Theodoricum, Ottoni inhærentem excommunicato, Papa exuit Epiſcopatu; alio ſurrogato.

An. MCCXV. *Concilium Lateranenſe Generale* ſtatuit de Baptiſmo, Pœnitentia, & Euchariſtia: adprobauit vocem *Tranſubſtantiatio*; Almerici hæreſiarchæ condemnat figmenta; item Albigenſium; Montifortio in præmium donat Ducatum Toloſanum; qui, vt Beneficiarius Philippi regis Gallorum, ei præſtat iuramentum fidelitatis.

Exercitus 20000. *puerorum*, autore incerto, ducit in Terram S. At in mari à pyratis capti pereunt omnes.

S. Dominicus cum Fulcone Toloſano Epiſc. adiens Concilium *petit Ordinis ſui Confirmationem*: ſed eum diſtulit Papa; quod plures iniſſent ſocietatem; vt vt S. Franciſcus cum Chriſti; Carmelitæ quidam; alij ſub nomine S. Auguſtini. Vbi vero didicit Papa ſecundum quietem ei reuelante Deo, Lateranũm lapſabundum ab S. Dominico & ſociis ſuſtentari; eſſe petenti propenſior cœpit: Iuſſoque Toloſam reuerti ad ſocios, eis diuinitus inſtinctus dat nomẽ Prædicatorvm. Alius Profeſſor ad pluteum obdormiſcens videt *VII. ſtellas intrare ſcholam*; & ecce aduenit S. Dominicus cum ſocijs. Idem Papa durior S. Franciſco, ob paupertatem intolerabilem viſam, eluditur ab eo iſto; *Virgo paupercula, Regi nupta, dotis ſecura eſt.*

Monfortij ſaluo labaro, ſæpe perticam vexilli contigit transfigi telis; præſtante id cruce; S. Dominicus ſæpe telis inſtar niuiũ petitus ſtetit illæſus, protegente Patrona Maria.

An. MCCXVI. Innocentius PP. III. amantiſſimus decoris domus Dei, plus octo millibus egenis miniſtrauit neceſſaria; omni Sabbato 12. pauperculis pedes abluebat. Moritur ſancte: Succedit ei Honorius III.

Ab hoc *obtinet S. Dominicus Ordinis confirmationem* hoc fine; vt aduerſum Albigenſes prædicet. Vidit in Sancti Petri Chriſtum Iudicem *tria irarum tela* in tria ſcelerum capita vibraturum, intercedente Deipara retardatum, ſiſtenteque famulos duos orbem reformaturos. Altero mane ignoti inuicem ruerunt in amplexus S. Dominicus & Franciſcus; cui ille; *Stemus ſimul, & nullus aduerſariorum præualebit.*

Alias ibidem comprecanti apparentes S. Petrus baculum, S. Paulus librum præbent, cum mandato; *Vade, prædica hoc enim tibi miniſterium à Deo eſt demandatum.* Leodienſis peregrinatus per loca ſacra omnia demum conſtitit in loco Dominicæ aſcenſionis, & ait; *Vbique te quæſiui; nuſquam inueni, Domine; non datur hinc vltra, ni tu me rapueris poſt te*, dictoque occidit.

An. MCCXVII. Honorius III. cunctatus *Carmelitarum Ordinem* confirma-

firmare, ab apparente Deipara monitus audit: *Non eſt aduerſandum in his, dum iubeo: nec diſſimulandum, dum promoueo.* Teutonici *Bruſſiam* armis edomant; dein *ad Chriſtum perducunt.* Iſthuc plurimum templarij conferunt.

An. MCCXIIX. S. Dominicus Bononiam cum tribus ſuam infert Coloniam; quæ vrbem trahit in pœnitentiam, ſupplicationes frequentantem! Mortem cuiuſque Dominicani campanula cœnobij ſua ſponte inſonans prænunciare diu ſolebat.

Otto Eximperator obit deſertus, ingloriusſ; ſed *pænitens* de ſua in Eccleſiam rebellione: petijt æger collum à coquinarijs ſuis calcari, præbuit Sacerdotibus dorſum diflagellandum, abſolutus ab Epiſcopo Hildeshemenſi, Honorio adprobante.

Ordinem B. Mariæ de mercede auſpicatur Rex Aragoniæ; habitũ dedit B. Raymundus, veſtem & cucullam candidam cruce rubra inſignitam. *Alij rectius id referunt in an. 1223.

An. MCCXX. Fridericus II. data & fide, & confirmatis iurib. Eccleſiæ, coronatus iã imperat. *Ordines* S. Dominici, S. Franciſci, Carmelitarumque mirifico cum progreſſu propagantur.

Capta Damiata ab Cruce ſignatis, peſte magis, quam armis, Columna Cardinalis, bis à Saracenis captus, Romam ſecum *tranſtulit Columnam,* ad quã Dom. flagellatione rubuit.

An. MCCXXI. Recrudeſcente Albigenſium hæreſi iubet Papa *Sacram militiam de Pænitentia* prædicari ab Dominicanis S. Dominicus, Clero Romæ otio diffluente, permouit Papam, *Sacri Palatij Magiſtrum* inſtitueret, qui S. Scripturam Clericis interpretaretur. Sic hodieque perſeuerat. Famoſæ peccatorum & peccatricum fiunt Romæ conuerſiones prædicatione meritoq; Roſarij. Inter ea S. Dominicus, Ordine latiſſime propagato, concedit fatis.

An. MCCXXII. Conradus Henrici Bauariæ filius Pariſijs in Germaniam abiens, viſis Prædicatoribus Deum orat, noſſe cupiens, quid Inſtituti id eſſet: apertoq; libro primum occurrit oculis, *Laudare, Benedicere & Prædicare.* Inde Ordinis amantiſſimus extitit.

Fridericus II. contra fidem datam violat Iura Eccleſiæ: & ſubterfugit ſuccurrere Cruce ſignatis.

At PP. viceſimã Galliarum partem exactam ſubmittit eiſdem. *Naſcitur Sanctus Thomas Aquinas* maximo orbis bono.

Conuentus Prædicatorum Coloniæ ædificatur ex occaſione tali: Petrus Canonicus S. Andreæ, & medicus audit ægrum communicandum percunctanti: Credis hoc eſſe verum Corpus & ſanguinem Chriſti? reſpondere, Credo: quærit. Num bene reſpondit? Affirmante Sacerdote exclamat: Vę mihi! Quomodo tot annis Miſſas celebraui; putaui ſpecies iſtas eſſe merum ſignum veri Corporis Dominici. Ergo in pœnitentiam conſtruit in Strollano vico templum S. Magdalenæ & Hoſpitale: quæ ex hoc vetterunt in Conuentum Prædicatorum.

An. MCCXXIV. S. Franciſci Ordo Minorum confirmatur: Et ipſe die S. Crucis exaltatæ, quadrageſimam ieiunans meruit vere Stigmatis Chriſti paſſi inſigniri. Secus ac impoſtor quidam in

in Concil. Oxonienſi deprehenſus eſt præſtigioſe ſtigmata Chriſti in ſuo corpore mentiri: ideoque combuſtus.

ANNO MCCXXV. Fridericus II. etſi dolo malo tardaret promiſſam à ſe expeditionem in Terram S. & Eccleſiæ Iura peſſundaret: *hæreticos* tamen *edictis exagitat*, pœniſq; coercet; eorumq; pariter fautores: S. Ludouicus Rex Galliæ Animum eis eripit.

ANNO MCCXXVI. Obit Sanctus Franciſcus exhauſto per ſtigmatum cruciatus corpuſculo.

A. MCCXXVII. Toloſæ Prædicatores ſeptem pro fide plexi, capita receperunt, ac in Prędicatorum eccleſiam detulerunt.

Ac idcirco Raymundus Comes Toloſanus hactenus pertinax, eiurata hęreſi, redit in gremium Eccleſiæ, iam perſecutor Albigenſium, S. Ludouico & Blancha cum adiuuantibus anno 1228.

A. MCCXXVIII. Excommunicato Friderico II. inuitatiſque ad Bellum Sacrum Danis, Suecis, Anglis, Gallis, Germanis quieſcit per Italiam *factio Gulforum & Gibellinorum*: orta ſub Rogerio Siciliæ anno 1137.

Epiſcopus Ambienſis, quod Decreto Prædicatorum Pariſijs iſti: *Plura beneficia præter unum, tenere poſſe neminem, ſalua conſcientia ac ſalute*: iſti inquam contradicēs apparuit mortuus Epiſcopo Pariſienſi, ac damnatus.

AN. MXXIX. Fridericus ad decennium paciſcitur cum Sulthano, turpiter ſibi, Chriſtianis iniurioſe: geſſitque nihil glorioſe. Nemine Ieroſolymis volente ei, vt excommunicato, coronam imponere poſt Miſſam Paſchalē: ipſe eam ſibi impoſuit ab ara raptam, ſeq; gladio accinxit; & ſic vrbem obiuit. Papa nouam indixit, excitauitq; Expeditionem cruciatam.

AN. MCCXXX. Fridericus II. ipſe ſupplex Papæ abſoluitur ab anathemate: ſed continuo exauget factionem Guelfiorum & Gibellinorum; diriuſque diuexat Eccleſiam atheus, Iuraque peſſundat.

Iuliana virgo, Leodij ſeruiens leproſis, ex reuelatione crebra accepit de *feſto Corporis Chriſti inſtituendo*: itemq; aliæ ibidem duæ, ex ſanctitate claræ.

AN. MCCXXXI. Gregorius IX. confirmat *Ordinem Monachorum Mercenariorum*: & Ordinem B. Mariæ de mercede redemtionis.

Seruitarum Ordo, ſeu Seruorum B. Mariæ, cœptatur Florentiæ à VII. nobilibus, quibus Deipara cum Angelorum choro apparens in veſte pulla ſic fieri monuit ſub regula S. Auguſtini. Eum approbauit Gregorius XIII. an. 1578.

Crux prædicata contra Mauros in Aragonia, eos obterit. Paſſimq; rareſcunt hæretici Albigen. & VValdenſes: Imperatorijs eos opprimentibus pœnis.

AN. MCCXXXII. Papa per *S. Iordanum Prædicatorem*, miraculis inclytum ac eloquentia, componit pacem inter Fridericum vrbeſque Lombardiæ: *S. Inquiſitionis officio*, Prædicatoribus paſſim demandato, hæreſes euaneſcunt. *S. Eliſabetha* obit.

An. MCCXXXIII. Barbarę gentes accipiunt legem Chriſtianam per miſſos à Papa Prædicatores, ac Minores.

Sed

Sed & vtrorumque martyres ſancti cumulantur, Confeſſores miraculis illuſtrantur.

An. MCCXXXIV. *S. Dominicus*, anno ſuperiore translatus, ob miraculorũ denſitatem, canonizatur, *Ludouicus* Rex ab vitæ ſanctitate toti Galliæ inclareſcit deſponſatus.

An. 1235. *S Eliſabetha*, canonizatur, teſtatò ipſius vita perſcripta, & innumeris miraculis atteſtantibus, transfertur an. 1237. Marpurgum: Quo etiam *Lãcea Domini* Venetis donatur à Balduino II. Im. Latinorum. Fridericus autem turbat Italiam, cum propoſito euertendi Papã: ſimul huic ſtudioſum filium Henricum mori in carcere cogit: vt cui Imperij ſpes facta fuiſſet.

An. 1238. Fridericus tandem erupit; cæſis Papę Legatis ipſi necẽ molitur. Sed

An. 1239. Excommunicatus ita ſcribit Papæ:

Roma diu titubans, longis erroribus acta,
Corruet; & mundi deſinet eſſe Caput.

Cui Papa *Niteris incaſſum nauem ſubmergere Petri.*
Fluctuat, at nunquam deſinet eſſe ratis.

Contra Frider. *Fata volunt; ſtellaq; docent Auiumque volatus;*
Quod Fridericus ego Malleus orbis ero.

Cui Gregorius. *Fata volũt; Scriptura docet; Peccata loquuntur;*
Quod tibi vita breuis, pœna perennis erit.

An. 1240. Indictum à Papa Conc. generale nititur impedire vincẽs Legatos eius prælio nauali, & nexos retentans: quos an. 1243. dimiſit.

An. MCCXLIII. Innocentius IV. tentat Fridericum Eccleſiæ conciliare; ſed hic ei molitur necem, turbatque Italiam. *S. Hedvvigis* Duciſſa Poloniæ obit, viſis prius S. Virginibus cum quibus abit in cœlos.

A. MCCXLIV. *Ordo Equitum Chriſti* inſtituitur in Liuonia, cum ſigno enſis rubri & crucis in pallio. *Coronam Spineam Chriſti* dat Balduinus II. Venetis, qua nunc Pariſiani gloriantur.

An. MCC.XLVI. Innocentius III. indictum *Concilium* celebrat *Lugduni I.* Fridericum excõmunicat, exuit Imperio: contra eũ creat *XII. Cardinales*, quos *pileo rubro* inſignit, indicio, quod ſanguinem fundere parati ſint pro Libertate Eccleſiæ. Hic furere Fridericus, necare Sacerdotes, Miſſam ipſo coram patrare detrectantes, data encyclica Claues ambas Papæ derogare, Parmam obſidere euertendam, ideoq; eius loco condere *Victoriam*: ſed ante victoriam triumphabat. Nam Papa contra eum prædicari Crucem curauit; Parmẽſes eruptione facta Fridericum caſtris exuunt, ac profugant, euerſa victoriá *an.* 1241. *S. Ludgardis* Ord. Præd. moritur.

Henricus Turingiæ Landgrauius an 1244. Rex Romanorum deſignatus, capeſſit Imperiũ hoc an. vincitq; Friderici filium ad Francofurtũ. Et Papa hortatur omnes Principes ad eius obedientiam, ſimul *Authenticas addit ad Decretales.*

Raynoldus Archiepiſc. Colon. deuicto Mediolano transmittit *corpora trium Magorum* & SS. Naboris ac Felicis Coloniam.

A. MCCXLVII. Henricus Rex Rõ. ad Vlmã ictus ſagitta toxicata extinguitur:

Digitized by Google

tur: Papa Prædicatores cum officio Inquiſitionis mittit in Lotharingiã, Burgundiam. &c. Sancit de hæreticis non ſepeliendis in loco ſacro: Quia *non conuenit in locis ſacris fidelium, tumulari corpora excommunicatorum; vt, quibus viuis Eccleſia non communicauit, nec communicet & mortuis.*

A. MCCXLVIII. *Guilielmus* Comes Hollãdiæ creatur Aquiſgrani Rex Ro. contra Fridericum eiuſq; filium Conradum, ſub Decembre ab *B. Alberto Magno* exceptus in refectorio Conuentus Coloniæ inter florentes arbuſculas, arte viuificatas in aquis calidis, quas inter auiculæ fritillantes vernabant. Imperiti magicâ fieri putabant.

Papa *Carmelitarum Regulam*, ab Alberto Patriarcha perſcriptam, nũc datam Hugoni & Guilielmo Prædicatoribus mitigandam, confirmat.

An. MCCXLIX. *Guilielmus Rex Rom.* confirmat priuilegia Eccleſiaſtica, iuratque fidem Papæ: Friderico hęreſin Circumcellionum permittente, vt quæ Papam proclamaret vt hæreticum.

Erfordij, Hierotheca ſeruata argẽtea, fures *S. Hoſtias corporali inuolutas* in lacunam abijciunt. Quinto poſt mẽſe vnus æger confitetur, & moritur. Cõfeſſarius cum Magiſtratu lacunã adit in octaua Epiphaniæ, in lacu non congelato reperit linteolum cum Hoſtijs ſiccum: viſæque ibi fuerant nocturnæ faces. Archiepiſc. Moguntinus cum Clero & plebe defert inde ad B. Mariæ ſolenni cum proceſſione.

An. MCCL. *S. Ludouicus* exacto quinquennio in terra S. recepit Damiatam, bis prælio vicit; demum peſte attrito exercitu receſſit, viſitata prius religioſe ... dicula Conceptionis Dominicæ, qu nunc eſt Laureti.

Fridericus II. velut atheus, vixit: Hi e mœrore obijſſe narrant: at verius, qu produnt eum à Mãfredo ſuo notho, o compreſſo, Tarenti ſuffocatum.

A. MCCLIV. *Carthuſiani* hoc ann primum *renunciant eſui carnium* in perpetuum. Qui cum adhæſitarent, num tantæ auſteritati eſſe ferendo poſſint, medius adſtitit grandæuus certam eis ſpondens perſeuerantiam, patrocinante Deipara, ſi *Horarias ei Preces* quotidie ſeſe perſoluturos ſponderent. Hodieq; fit vtrumque.

An. MCCLV. Ezelinus Comes in Italia, dire iamdiu tyrãnizauit eripuitq; plurima Papæ: Manfredus, iam tyrannus Siciliæ, cætera Italię Dominia ſibi rapit, nudato Papa.

Electores *an.* 1257. Francofurti Regẽ Ro. creant hi Richardum Anglum, illi Alphonſum Caſtellæ Regem: qui inuicem digladiantur.

Papa Henricum & Edmundum Reges Angliæ euocat ad capeſſenda regna Siciliæ & Neapoleos: fulminatque in Manfredum & Ezelinum contemtores.

Apud barbaros procul per Dominicanos & Franciſcanos fides Chriſtiana proficit; deficit indies hæreſis apud Gallos. &c. S. Ludouicus ſolus regnat in pace.

An. MCCLIX. Cardinalis per Cruce ſignatos extinguit Ezelinũ fratremque tyrannos. At *Michael Palæologus*, tutor Laſcaris, hunc exoculat, Imperium orien-

Orientis ſibi vendicat; Balduinum II. cum Latinis fugat, Conſtantinopolim inuadit: Latinum imperium in oriente extirpat; Venetis interim & Geneuenſibus digladiantibus: *Hæc ianua ad Turcicum Imperium futurum; & ruinam noſtram.*

An.MCCLX. Pariſijs in eleuatione pleriſq; *Puellum in S. Hoſtia* conſpicãtibus, monitus S.Ludouicus adſpicere noluit, dicens: *Credo: eoque certius video.* Strumas tactu & crucis ſigno perſanandi gratiam habet. Orator ei Roma attulit licentiam inſtituendi Paſtores: at is ait: *De temporalibus mihi periculoſa reddenda eſt ratio Deo: de Spiritalibus qui potero?* ſimul abijcit in ignem diploma.

Italiâ perturbatâ totâ, viſum eſt ad *Supplicationes publicas* ſolenneſq; confugere: itaq; vbiq; peregrinantur *proceſſiones Flagellantium.*

Quibus in turbis, ſæculo hoc toto, nihil vulgatius fuit tũ *Miraculis*, *tum viris Sanctis Ordinum* S.Dominici, & Franciſci, & Carmelitarum.

Ottomannvs naſcitur, dum Gibellini ſeu Manfredani atterũt Guelfos.

An.MCCLXI. Alexandro mortuo Vrbanus IV. turbatum excipit plena omnia, medeturque ſedulo per Cruce ſignatos. Qua occaſione Bononiæ exoritur nouus *Ordo militum Mariæ*, dicti *Gaudentes*, quod domi remanerent.

An.MCCLXII. Manfredi excommunicati tandem à Cruce ſignatis delctur exercitus; S.Petri Patrimonium Eccleſiæ reſtituitur. In hiſce mores Cleri perdite erant peſſundati.

An.MCC.LXIII. Richardus Cornubiæ Rex creatur & Rex Ger. Aquiſgrani; cedente Alfonſo Caſtilliç, ſic ſuadente Papa.

Ordo Guilielmitarum, & Eremitarum S. Aug. alias a.1256. adprobati confirmantur. Turca interim per totum Oriẽtem prædas agit, cogitq; ad eas incitas Palæologum; vt ſupplex Papæ *vnierit Græcos cum Latinis*; at inſtabiles.

An.MCCLXIV. Vrbanus IV. inſtituit, ſeruariq; præcepit *Feſtũ Corporis Chriſti.* An.1266. Occiſo Mãfredo per victorem Carolum Siciliæ & Neap. Regem; itemq; Maurorum victore; Serenit s redijt Italiæ; Papis nil de iure ſuo tantas inter turbas remittentibus.

An.MCCLXVII. Rodulphus Comes Habſpurg. eligitur Rex Rom. ita de SS.Euchariſtia meritus olim. In venatione, die pluuio, incidit in Sacerdotẽ, qui SS.Euchariſtiã ad ægrotum peregre deferret; equo deſiliens ipſum imponit, ſequiturq; pedes, & capite nudus SS.Sacramento præeuntem ad vſq; domum ægri, reducemque pariter ſecuto prædicit Sacerdos: *Honoraſti omnium Imperatorẽ, honoraberis Imperio tu, poſteriq; tui.*

Papa pro S.Ludouico cum tribus filijs in terram S. ducente, *indicit Decimã*, tota Francia & late circũ pendendam; proq; Iure id Pontificis Max. in terras, in cauſa Religionis.

An.MCCLXVIII. Conradinus excõmunicatus, iunctis Gibellinis, animo excindendi Papam, ducit in Carolũ, qui capit ipſum, enecatq; fuſo exercitu. Obitq; Papa: Vacatq; ſedes triennio ex Cardinalium diſſidio.

A.MCCLXIX. Ad Neapolim aleatore *imaginem Deiparæ* ſecundum faciem vulnerante, cruor manauit.

Digitized by Google

An.MCCLXX. S.Ludoui. ad Carthaginē dyſenteria moritur: eademque pene extinguitur exercitus. *Reliquiarum* obſeruātiſſimus *Lanceæ Dominicæ ferrum* præfixū accepit à Balduino II. Amabat Theologos, inprimis Robertū Sorbonē; à quo *Sorbona Pariſienſis* originem habet, ab S. Ludouico erecta ac fundata.

An.MCCLXXIII. Perfecta vnione Græcorum cū Ro. Eccle. mandat Papa Electoribus VII. viris vt Rodulphū coronent Imp. & Aduocatū Eccleſiæ: ſin' ſe Eccleſiæ, Imperioq; conſulturū Deliberatione Comitiali ad triduū variante, demū renunciatur Imp. Alberti Magni, vt putatur, conſilio, qui illius fuerat Cōſiliarius, & Electorib. Colo. & Treuir. gratiſſimus. In Coronatione Aquiſgrani proditur, coruſcā crucē ſuper baſilicam fuiſſe delapſam. Inuitatꝰ ſæpius in Italiā pro coronatione diſtulit; demū cauſam edixit: *Læta, bonæq́ ſpei veſtigia Imperatorū ſemper fuiſſe video in Italiā ingredientium; at mæſta & infelicia egredientium.* In coronatione cū ſceptrum minus in promtu adeſſet, tacta cruce ait: *Ecce ſignū, in quo redemti ſumus; hoc vtamur loco ſceptri.*

Montfortius quod filiū Regis Angliæ Romæ ſub Miſſa occidiſſet, cū reſte ex collo ſupplex Papæ ſubit pœnitentiam, qui eum tetro claudit carcere, dum Principum audierit de eo ſententias.

A.1274. *Conc. Lugdun. II. Generale* 500. Epiſco. aliorumq; totidem Præſulum ex vtroq; orbe celebrat Gregor. X. de ſubſidio Syris Chriſtianis ſubmittendo; de Græcis Eccleſiæ reſtituendis; de reformatione morum. Ad hoc tendens itineri immoritur S. Thomas Aquinas. In hoc S. Bonauentura creatur Cardinalis.

An.MCCLXXIX. Rudolph. Imp. in Comitiis Viēnenſibus data aurea Bulla complexus eſt & confirmauit Eccleſ. Rom. omnia iura, priuilegia, & bona; idque omnium Principum conſenſu.

Turcici Imperij ominata origo eſt talis: Etrucales clara die ſomniauit vti & referebat Ebebuli: *Somniaui ſplendorem lunæ è tuo ſinu prodire, & in meum peruenire; deinde ex meo vmbilico enaſci arborem, quæ varias regiones inumbraret: ad radices autē enaſci aquam, quæ vineas hortoſq́ rigaret.* Cui Ebebules: pauliſper meditatus: *Naſcetur tibi filius Oſmanes: qui victoriam famamque pariet, ac poſteri Reges terrarū erunt. Mea autem filia Oſmani nubet. Ex vtroq́ arbor.*

A.MCCLXXXIII. Carolus Claudus, Caroli Siciliæ filius, poſt *Siculas Veſperas* an. 1280. nauali in prælio captus, omni ſpe liberationis deſperata, patronā ſuam *S. Magdalenam inuocat.* Quæ in vigilia ſuæ feſtiuitatis apparens ei poſtulat, vt ſui Corporis S. reliquias ſubleuet, Ordiniq; Prædicatorum iſthic monaſteriū collocet, ac fundet, centum iſthic ſuſtētandis. Spōdet: & ecce ab Diua libere educitur. Eius parēs Franciſcano apparens petit ab eo liberari è purgatorio. Vt factum.

Mortuo Palæologo, facta quoq; *Græcorum cum Romanis Vnio abrupta eſt*: interq; res inquietas illas ex Turcis *Ottomannica familia* ſeſe erexit.

An. 1285. Carolus Claudus fit Rex Siciliæ. Cuius exercitum Gallorum in Hiſpaniā ductum, grandium muſcarū verſicolorum nimbus aculeis, ceu gladijs, occidunt: præſidio, vt creditur, *S. Felicis & Narciſſi*, Gerundæ in Hiſpanijs patronorum.

Iſtà

Iſta inter plurimi claruere Sancti miraculis ante, poſtq; fata. Papæ vero conciliandis, coercendiſue Principibus ac Regibus plurimum deſtinabantur.

An. MCCLXXXIX. *Sultanus* inuadens Ptolomaidem dire ſæuit: confugis ad templa donat vitā: ſed dum reſiſtunt abutētis ſexui fœmineo, trucidatur. *Sanctimoniales* S. Claræ ſe mutuo denaſatas deformāt; ideoq; mactantur. Papa Nicolaus IV. indicit bellum ſacrum in ſequētem annum. Sed res Orientis fata vrgebant, an peccata.

Carlus opitulās Guelfis, ſeu Pontificijs Florentina è repub. tota *eiecit Gibellinos:* qui Vgolinum Guelforum principē humana felicitate ebrium, miſere, ſed iuſte, fame necarunt anno ſuperiore.

An. MCCXC. *Ordo Pœnitentium* S. Franciſci confirmatur.

An. MCCXCI. Iudæi ab infanticidijs multis paſſim per annos præteritos infames, proſcribuntur tota Anglia in Conc. Londinenſi.

In ſuprema Palæſtinæ clade, *Mariana Domus Incarnatione Dominica inclyta, transfertur Angelorum manibus è Nazaretho Syria in Darmatiam.* Deipara Terſaclenſi Epiſcopo ægro apparens indicat Domū eſſe natalem ſui, at Chriſti conceptione ſanctam aram à S. Petro conſecratam, effigiem à S. Luca depictam; poſt ſui Aſſumtionem vertiſſe in ſacellum.

Rodulphus moritur, cum ann. 1289. conſenſiſſet coronari à Papa.

An. MCCXCIV. Ion. Duacius Scotus ſemel ſepultus, bis mortuus eſt, σκότιμος à plerifq; dictus; apoplexia ſopitus Coloniæ ſepelitur: redditus ſibi nequicquam pulſitans ac mugiens eliſo capite perijt. In dubium omnia vocantis mors venit in dubium.

Auguſta Domus B. Mariæ transfertur ab Angelis è Dalmatia in ſyluam Picenam Lauretæ matronæ piæ.

An. MCCXCV. In Iulio *Domus Lauretam* tranſmigratur ob odia duorum fratrum in quorum agro communi ſtabit.

Adolphus Naſſouius aſtu Moguntini electus Rex Romanorum iuramentum fidelitatis & obedientiæ præſtat Papæ Sed An. 1296. compertis eius flagitijs, Electores ei abrogant imperium; creantq; Albertum Auſtriæ, dum Moguntinus Pragæ inungeret Wenceslaum II.

An. MCCXCVII. *S. Ludouicus* Caroli Claudi Siciliæ filius, Franciſcanus, canonizatur: Et Feſta Apoſtolorū, Euāgeliſtarum ac Doctorū ſub præcepto indicuntur a Bonifacio VIII. Et *Sextus Decretalium* euulgatur.

An. MCCXCIX. Albertus Adolphum occidit in prælio ſex horis pene ancipiti, intra Spiram & VVormatiam: iterumque electus in Francofurdanis Comitijs eſt.

Caſſanus Rex Tartarorum ethnicus vultu deformis ex Chriſtiana prolem accepit deformem, vt parens hanc cum matre, ceu adultera, flammis addiceret. Illa rogat infantem baptizari, ſeque confeſſione prius expiari: Et ecce infans baptizatus fit formoſiſſimus. Quo permotus Rex fit Chriſtianus, petitq; Romā Catechiſtas.

EXEMPLA PRÆTEREO, & Miracula,

Quæ complures æui huius Scriptores pro tempore contigiſſe, aut floruiſſe SANCTOS miraculis illuſtres plurimos, vere produnt; Hiſce enim multa volumina ſunt completa vt ſectanti ſolum Publica, etiam horum delectus ex innumeris neceſſario ſit habendus;

Adeo contra Hæreticos & Schiſmaticos Romano-Catholicæ Fidei Eccleſiam Deus teſtatam voluit demonſtrare.

Atque hoc SOLENNE MEVM toto hoc tenui, teneoque Tractatu.

Deinde

POLITICA ea quædam pauca delibo, non quæ Neceſſariam, *ſed* Illuſtrem, *ad Fidei Eccleſiæque Demonſtrationem, habent* coniunctionem cum Eccleſiaſtica Poteſtate.

Deniq; plurima Acta Publica prætermitto, quibus Apoſtolicæ Sedis Romanæ Primatus Autoritas ac Poteſtas in Eccleſiaſticis iuxta & Politicis orbis Chriſtiani totius luculente aſſeritur.

Sileo, *quot, quantique Principes tranſierint ad Monaſticen.*

An. MCXCIX. Hucuſque Rom. Pontifices per Vicarios omnia Eccleſ. negotia tractarunt Conſtantinopoli, Græciaque tota; Nunc Veneti cum exercitu Crucesignatorum, victo occiſoque Alexio Imperat. *Balduinum* Flandriæ dederunt *Imperatorem Latinum, & Patriarcham Latinum* Maurocenum.

Huic mandat Papa *prohibeat Confirmationis Sacramentum dari à Sacerdotibus*, cum ſit Epiſcopi.

Interdicit *clancularias domi conciunculas* laicorum & fœminarum fieri cœptas è vulgari verſione homeliariorum: cum Chriſtus & Apoſtoli, miſſique ad hoc ſolum publice prædicarint.

Armeni cum Rege & Patriarcha redeunt vltro ad Vnitatem Eccl. Romanæ:

Ideoq; Papa mittit Regi *vexillum imagine S. Petri inſigne*; qui antea per Moguntinum Archiepiſcopum promoueranteam reductionem.

Philippo Sueuo denegat confirmationem Electo à pauculis, & excommunicato; moxque in Ottonem Imp. ducenti.

Celebrari incipiunt S. Dominicus Canonicus in Hiſpania, & S. Franciſcus in Italia.

Abbas Ioachim Florienſis ſua in Scripturam Commentaria prophetijs aſpergit vſque ad 15. Pontifices futuros; ſed ancipitis fidei.

Ordo S. Trinitatis de redemptione captiuorum oritur.

Albigenſes circa Toloſam plus mille vrbes infecerant; quorum errores erant 35. infandi.

Edicto proſcribuntur & arcentur ab Hiſpania.

An. MCCI. Dominicæ obſeruationem in Anglia per negotiationes pene abolitam reſtituit Abbas Euſtachius, vtpote de cœlo mandatam; & miraculis vindicauit Deus in reſiſtentes eidem.

An. MCCII. Regnum Armeniæ eſt imme-

immediate ſub Papa: qui & Domino Bulgarorum dat ius coronę regiæ.

Mittit quoque Gladium benedictum Regi Scotiæ cum inſcriptione, *Defenſoris Fidei*. Rex ille claret miraculis viuens.

Ordo Hoſpitaliorum S. Spiritus inſtituitur ab Innocentio Papa; & plurium fit Sanctorum canonizatio.

AN. MCCIV. Conſtantinopolim, excuſſo Saraceno, recuperant Cruceſignati, & Alexius V. Imp. ſe vnit Eccleſiæ Romanæ; Verum hoc per tyrannum occiſo, Balduinus Flandriæ comes creatur à Cruceſignatis Imperator Orientis, Latinorũ Eccleſiæ Rom. iunctorum, vt eis Græci vniantur.

Ottocarus Boemiæ Dux titulum regium accipit ab Ottone Imp. & confirmatur à Papa ſic rogato.

Item Bulgarorum Ducem vngit in Regem per Legatum Papæ. Aragonum Rex item coronatur Romæ, & *regnum conſtituit vectigale S. Petro*; fidemque iurat Eccleſiæ Romanæ.

Contra Albigenſes mittit Papa Petrum Legatũ cũ XII. Abbatibus Ciſterc. qui prædicent Crucem & plenariam Indulgentiam ijs, qui nomina darent Sacræ militiæ contra Albigenſes.

Cunctis ijs præijt exemplo S. Dominicus, vt poſito apparatu prædicarent in Apoſtolica humilitate ac paupertate.

Neque ſolum trahebat exemplo; ſed multiplici rapiebat miraculo.

1. In diſputatione cum peruicacibus *prouocat ad diuinum iudicium*; Suæ fidei confeſſionem perſcribant vtrinq;, flammis inijciant; vtrius in exuſta permanſerit, cum ea Deum ſtare cenſendum.

Albigenſium iniecta, momento abſumitur; S. Dominici ter iniectus liber ter reſilijt illæſus. Conuerſi multi.

2. Ad Narbonem petenti hæretico tradit ſcripta quædam Romano-catholicæ fidei capita: ad focum ea verſant diſputantque hæretici complures.

Placuit demum *Schedam inijcere in focum*, ter iniecta ter exilijt illæſa.

Condicunt ad ſilentium facti; ſed adſtans miles Catholicus euulgauit.

3. Ab concione abeuntem ſecutæ nobiles matronæ, poſcunt doctrinam ſuam quo miraculo teſtetur.

Et ille; Videte Ducem veſtrum; Ecce, obſcœnè *monſtroſum felem* inter ſe obambulare cernunt, & abhorrent; qui tandem per reſtem campanilem euadens euaneſcit.

Talibus repleuit Gallias fidei teſtimonijs.

AN. MCCV. Colonienſis Archiep. etſi coronaſſet Ottonem, ab eo tamen ad Philippum deſciuit.

Monitus à Papa contempſit; itaque *Innocentius eum & Epiſcopatu & Electoratu deijcit*; iuſſique Canonici ſurrogant alium Comitem à Seien.

Dux Philippi S. Goarem ad Rhenum impugnans oppoſitum ab obſeſſis *Crucifixum* telo per brachium traijcit; itque cruor.

Ottonis miles crucifixo ad Herbipolim dum haſtili veſtem detrahere vellet, forte vulnerat imaginem; manatque cruor.

Ordinem Cruciferorum aſſerunt à S.

Cleto, Petri diſcipulo, duxiſſe originem; cui angelus crucem exhibuerit, qua inſignirentur Romam peregrinantes, in memoriam Dominicæ Paſſionis: dictumque *Ordinem Crucigerorum.*

Sanctus Cyriacus Hieroſolym. Epiſcopus eum auxit ſub Iuliano Apoſtata; confirmauit Alexander III. & Innocentius III. Crucigerorum traduces ſecum eduxit Albertus Liuonum Epiſcopus.

Ordinem Eremitarum S. Auguſtini hoc anno adprobauit Innocentius PP. Secus volunt alij.

ANNO MCCIX. *Simon Comes Montiſfortius* Dux Crucefignatorum ad Biterras cædit 17000. Albigenſium.

Otto Imp. confirmat *Priuilegia Rom. Eccleſiæ* datâ *Bullâ aurea.* Ferreâ Mediolani, aurea Romæ coronatus; Mox ingratus eripit S. Petro donata ab S. Mathilde dominia.

Ad quinquies centena millia Crucefignatorum ducit Montifortius contra Albigenſes. *S. Franciſci Ordo* inſtituitur hoc anno; confirmatur an. 1224. *S. Dominici Ordo* inſtitutus an. 1201. confirmatur an. 1216.

AN. MCCX. Ottoni raptori Mathildis patrimonij, monitoq;, ſed contemtori, Papa abrogat Imperium; iuſſique Electores Francofurdi renunciãt Rom. Regem Fridericum, Regem Siciliæ; petuntq; confirmationem à Papa.

Henricus Imp. Orien. publicatũ à ſe edictum; *Quod Eccleſias nemo poſſit, debeatque bonorum immobilium inſtituere hæredes*: iuſſu Papæ obedienter reuocat; & cogit Satrapas, Eccleſiaſticorum bonorum raptores, ad reſtitutionem.

Montiſfortio armis, S. Dominico prædicatione & miraculis vrgente Albigenſes, viſæ per XV. dies argenteæ cruces in aere; demum ſenem cum illuſtriore cruce diſtringere viſus gladium aduerſus Toloſam, cui cæteræ cruces opitulabantur. Secutaq; protinus eſt Papalis excommunicatio in relapſum Comitem Toloſanum, tutorẽ Albigenſiũ.

Inuita matre filius peregrinationem votiuam obibat ad B. Mariã miraculis claram. Digreſſum mater impenſis precibus Deiparæ commendat. Is capitur, truncatur manibus, & exoculatus dimittitur; perreptatque domum. Mæſta parens orat Deiparam, vt commendatum ſibi filium reſtituat integrum. Ecce oculos recipit momẽto; manus ſenſim recreſcunt.

AN. MCCXI. Fridericus Romæ præſtat *iuramentum fidelitatis* in Eccl. Rom. dependẽdis fructibus ex feudis Romanis; item de omittenda Laicali Inueſtitura. Simul ducit in Germaniam; Otto ne interim Apuliam, Calabriam & Neapolitanum regnum occupante.

Contra Albigenſes acriter pugnatũ & feliciter. Leuauri palliũ cruce ſignati potuit flammis abſumi; at non crux. Sabbato Sacris operantem Albigenſes capiunt, & exſecta lingua dimittũt. Deiparam implorantis ori digitum illa imponit; redditaque lingua in Angelicæ Salutationis recitationem primam reſoluitur.

AN. MCCXII. Montifortio percunctante, quouſq; tam Cruentum bellum durabit? Reſpondit S. Dominicus; Dũ exterus Rex ceciderit, cum innumeris hæreticis. Et ecce hoc an. Rex Arago-

num

nium ducit contra Crucesignatos. *Alfonſus Rex* Hiſpaniæ occidit prælio ducenta millia Maurorum, præſidio Crucis in acie apparentis. Indictumque eſt *feſtum victricis Crucis.*

Rex Angliæ, anno ſuperiore excommunicatus, hoc anno ſupplex Papæ ſaceſſit ab Inueſtituris Laicis, reſtituit bona Eccleſiaſtica, *coronam deponit in manus Legati Apoſtolici.* recipitque redditam poſt V. dies ab excommunicatione abſolutus; & dependit S. Petro annuas auri marcas, ex Anglia 700. ex Hibernia quadringentas.

An. MCCXIII. *Fridericus*, præſtitis Papæ ſolennibus, Principum Germaniæ ſuaſu, dato diplomate confirmat priſca, nouaque Iura, Donaque Eccleſiæ Romanæ: ſicque coronatur Imperator.

Rex Aragonum ſuas ingentes copias iungit Toloſanis; Montortius ad oppidum Muretum 10000. peditum diſponit; procedit cum 800. equitibus, tres in turmas diuiſis, crucem præferente Epiſcopo Toloſano, preceſque congeminante S. Dominico.

Funduntur cum Rege, fuganturque Albigenſes; deſideratis è grege Crucesignatorum vix duobus.

Monfortij arma benedixerat prius in Miſſa Epiſcopus: Comes illacrymans regi cæſo & ſpoliato, redit ad templum, Victoriam referens Deo: equum, & arma diſtribuens in pauperes.

Rosarii *S. precibus* ea tribuitur victoria.

Nam cum poſt tantos tot annorum labores prædicationum, & miraculorum ſigna, pauci tamen Albigenſium errore damnato reſipiſcerent;

Sanctus Dominicus inter flagra votaque deprecans Deiparam, audijt, eam *Laureolam conuerſionis Reſtituto Suo Filijque Pſalterio* ex Deo deberi, ac reſeruari.

Proinde in Angelicæ Salutationis prædicationem ſedulus incumberet: ſimul, quæ, qualia prædicaret, aperiens, eum momento reddidit Theodidactum: ipſe vero cum ſocijs omnem inter plebem, inprimis ad pleratumque nationum proceres, Roſarium peruulgarat; ſicque commendauit miraculis, vt Crucesignatorum eſſet ferme nemo, qui cum Cruce Chriſti Filij ſigno, non gereret, ſimul & *Matris Dominicæ Symbolum Roſarium.*

De hiſce nuper reddidimus orbi, Eccleſiæ ac Ordini Dominicano

B. ALANVM REDIVIVVM:

Quem editione Henninganâ deprauatum reddidit emendatiorem mea Schönvvetteriana; Boni conſulas, oro;

Hic Prætereo.

Papa Concilium Generale denunciat Sacris, laiciſque Principibus ob hæreſes, Terram S. & diſciplinæ reformationem.

An. MCCXIV. Papa dat vngitque Regem Aragonũ, his ita ſupplicātibus.

Philippus Rex Galliæ poſt nuptias cũ Blanca Alphonſi Hiſpaniæ regis congreſſurus cum Otthone Eximperatore ab 150000. militum inſtructo, prius orat in proximo templo S. Petri; aitque ſuis; *Feliciter pugnabimus; Facile enim paucis vincere plurimos, iudicio Eccleſiæ damnatos.* Ottone fuſo fugatoque Rex largiſſimus eſt in loca ſacra. Querentibus de eo proceribus ait: *Ecqui negem Deo tantilla; qui donauit omnia?* Itaque è ſpolijs *ponit baſilicam Deiparæ Victrici.* Archiepiſcopum Colonienſem Theodoricum, Ottoni inhærentem excommunicato, Papa exuit Epiſcopatu; alio ſurrogato.

An. MCCXV. *Concilium Lateranenſe Generale* ſtatuit de Baptiſmo, Pœnitentia, & Euchariſtia: adprobauit vocem *Tranſubſtantiatio*: Almerici hæreſiarchæ condemnat figmenta; item Albigenſium; Montifortio in præmium donat Ducatum Toloſanum; qui, vt Beneficiarius Philippi regis Gallorum, ei præſtat iuramentum fidelitatis.

Exercitus 20000. *puerorum*, autore incerto, ducit in Terram S. At in mari à pyratis capti pereunt omnes.

S. Dominicus cum Fulcone Toloſano Epiſc. adiens Concilium *petit Ordinis ſui Confirmationem*: ſed eum diſtulit Papa; quod plures iniſſent ſocietatem; vt vt S. Franciſcus cum Chriſti; Carmelitæ quidam; alij ſub nomine S. Auguſtini. Vbi vero didicit Papa ſecundum quietem ei reuelante Deo, Lateranũm lapſabundum ab S. Dominico & ſociis ſuſtentari; eſſe petenti propenſior cœpit: Iuſſoque Toloſam reuerti ad ſocios, eis diuinitus inſtinctus dat nomẽ Prædicatorvm, Alius Profeſſor ad pluteum obdormiſcens videt *VII. ſtellas intrare ſcholam*; & ecce aduenit S. Dominicus cum ſocijs. Idem Papa durior S. Franciſco, ob paupertatem intolerabilem viſam, eluditur ab eo iſto; *Virgo paupercula, Regi nupta, dotis ſecura eſt.*

Monfortij ſaluo labaro, ſæpe perticam vexilli contigit transfigi telis; præſtante id cruce; S. Dominicus ſæpe telis inſtar niuiũ petitus ſtetit illæſus, protegente Patrona Maria.

An. MCCXVI. Innocentius PP. III. amantiſſimus decoris domus Dei, plus octo millibus egenis miniſtrauit neceſſaria; omni Sabbato 12. pauperculis pedes abluebat. Moritur ſancte: Succedit ei Honorius III.

Ab hoc *obtinet S. Dominicus Ordinis confirmationem* hoc fine; vt aduerſum Albigenſes prædicet. Vidit in Sancti Petri Chriſtum Iudicem *tria irarum tela* in tria ſcelerum capita vibraturum, intercedente Deipara retardatum, ſiſtenteque famulos duos orbem reformaturos. Altero mane ignoti inuicem ruerunt in amplexus S. Dominicus & Franciſcus; cui ille; *Stemus ſimul, & nullus aduerſariorum praualebit.*

Alias ibidem comprecanti apparentes S. Petrus baculum, S. Paulus librum præbent, cum mandato; *Vade, prædica hoc enim tibi miniſterium à Deo eſt demandatum.* Leodienſis peregrinatus per loca ſacra omnia demum conſtitit in loco Dominicæ aſcenſionis, & ait; *Vbique te quæſiui; nuſquam inueni, Domine; non datur hinc vltra, ni tu me rapueris poſt te*, dicto que occidit.

An. MCCXVII. Honorius III. cunctatus *Carmelitarum Ordinem* confirma-

firmare, ab apparente Deipara monitus audit: *Non eſt aduerſandum in his, dum iubeo: nec diſſimulandum, dum promoueo.* Teutonici *Bruſſiam* armis edomant; dein *ad Chriſtum perducunt.* Iſthuc plurimum templarij conferunt.

An. MCCXIIX. S. Dominicus Bononiam cum tribus ſuam infert Coloniam; quæ vrbem trahit in pœnitentiam, ſupplicationes frequentantem? Mortem cuiuſque Dominicani campanula cœnobij ſua ſponte inſonans prænunciare diu ſolebat.

Otto Eximperator obit deſertus, inglorius; ſed *pœnitens* de ſua in Eccleſiam rebellione: petijt æger collum à coquinarijs ſuis calcari, præbuit Sacerdotibus dorſum diflagellandum, abſolutus ab Epiſcopo Hildeshemenſi, Honorio adprobante.

Ordinem B. Mariæ de mercede auſpicatur Rex Aragoniæ; habitũ dedit B. Raymundus, veſtem & cucullam candidam cruce rubra inſignitam. *Alij rectius id referunt in an. 1223.

An. MCCXX. Fridericus II. data & fide, & confirmatis iurib. Eccleſiæ, coronatus iã imperat. *Ordines* S. Dominici, S. Franciſci, Carmelitarumque mirifico cum progreſſu propagantur.

Capta Damiata ab Cruce ſignatis, peſte magis, quam armis, Columna Cardinalis, bis à Saracenis captus, Romam ſecum *tranſtulit Columnam*, ad quã Dom. flagellatione rubuit.

An. MCCXXI. Recrudeſcente Albigenſium hæreſi iubet Papa *Sacram militiam de Pœnitentia* prædicari ab Dominicanis S. Dominicus, Clero Romæ otio diffluente, permouit Papam, *Sacri Palatij Magiſtrum* inſtitueret, qui S. Scripturam Clericis interpretaretur. Sic hodieque perſeuerat. Famoſæ peccatorum & peccatricum fiunt Romæ conuerſiones prædicatione meritoq; Roſarij. Inter ea S. Dominicus, Ordine latiſſime propagato, concedit fatis.

An. MCCXXII. Conradus Henrici Bauariæ filius Pariſijs in Germaniam abiens, viſis Prædicatoribus Deum orat, noſſe cupiens, quid Inſtituti id eſſet: apertoq; libro primum occurrit oculis, *Laudare, Benedicere & Prædicare.* Inde Ordinis amantiſſimus extitit.

Fridericus II. contra fidem datam violat Iura Eccleſiæ: & ſubterfugit ſuccurrere Cruce ſignatis.

At PP. viceſimã Galliarum partem exactam ſubmittit eiſdem. *Naſcitur Sanctus Thomas Aquinas* maximo orbis bono.

Conuentus Prædicatorum Coloniæ ædificatur ex occaſione tali: Petrus Canonicus S. Andreæ, & medicus audit ægrum communicandum percunctanti: Credis hoc eſſe verum Corpus & ſanguinem Chriſti? reſpondere, Credo: quærit. Num bene reſpondit? Affirmante Sacerdote exclamat: Vę mihi! Quomodo tot annis Miſſas celebraui; putaui ſpecies iſtas eſſe merum ſignum veri Corporis Dominici. Ergo in pœnitentiam conſtruit in Stollano vico templum S. Magdalenæ & Hoſpitale: quæ ex hoc verterunt in Conuentum Prædicatorum.

An. MCCXXIV. S. Franciſci Ordo Minorum confirmatur: Et ipſe die S. Crucis exaltatæ, quadrageſimam ieiunans meruit vere Stigmatis Chriſti paſſi inſigniri. Secus ac impoſtor quidam

in Concil. Oxonienſi deprehenſus eſt præſtigioſe ſtigmata Chriſti in ſuo corpore mentiri: ideoque combuſtus.

Anno MCCXXV. Fridericus II. etſi dolo malo tardaret promiſſam à ſe expeditionem in Terram S. & Eccleſiæ Iura peſſundaret: *hæreticos* tamen *edictis exagitat*, pœniſq; coercet; eorumq; pariter fautores: S. Ludouicus Rex Galliæ Animum eis eripit.

Anno MCCXXVI. Obit Sanctus Franciſcus exhauſto per ſtigmatum cruciatus corpuſculo.

A. MCCXXVII. Toloſæ Prædicatores ſeptem pro fide plexi, capita receperunt, ac in Prędicatorum eccleſiam detulerunt.

Ac idcirco Raymundus Comes Toloſanus hactenus pertinax, eiurata hęreſi, redit in gremium Eccleſiæ, iam perſecutor Albigenſium, S. Ludouico & Blancha eum adiuuantibus anno 1228.

A. MCCXXVIII. Excommunicato Friderico II. inuitatiſque ad Bellum Sacrum Danis, Suecis, Anglis, Gallis, Germanis quieſcit per Italiam *factio Guelforum & Gibellinorum*: orta ſub Rogerio Siciliæ anno 1137.

Epiſcopus Ambienſis, quod Decreto Prædicatorum Pariſijs iſti: *Plura beneficia præter unum, tenere poſſe neminem, ſalua conſcientia ac ſalute*: iſti inquam contradicēs apparuit mortuus Epiſcopo Pariſienſi, ac damnatus.

An. MXXIX. Fridericus ad decennium paciſcitur cum Sulthano, turpiter ſibi, Chriſtianis iniurioſe: geſſitque nihil glorioſe. Nemine Ieroſolymis volente ei, vt excommunicato, coronam imponere poſt Miſſam Paſchalē: ipſe eam ſibi impoſuit ab ara raptam, ſeq; gladio accinxit; & ſic vrbem obiuit. Papa nouam indixit, excitauitq; Expeditionem cruciatam.

An. MCCXXX. Fridericus II. ipſe ſupplex Papæ abſoluitur ab anathemate: ſed continuo exauget factionem Guelfiorum & Gibellinorum; diriuſque diuexat Eccleſiam atheus, Iuraque peſſundat.

Iuliana virgo, Leodij ſeruiens leproſis, ex reuelatione crebra accepit de *feſto Corporis Chriſti inſtituendo*: itemq; aliæ ibidem duæ, ex ſanctitate claræ.

An. MCCXXXI. Gregorius IX. confirmat *Ordinem Monachorum Mercenariorum*: & Ordinem B. Mariæ de mercede redemtionis.

Seruitarum Ordo, ſeu Seruorum B. Mariæ, cœptatur Florentiæ à VII. nobilibus, quibus Deipara cum Angelorum choro apparens in veſte pulla ſic fieri monuit ſub regula S. Auguſtini. Eum approbauit Gregorius XIII. an. 1578.

Crux prædicata contra Mauros in Aragonia, eos obterit. Paſſimq; rareſcunt hæretici Albigen. & VValdenſes: Imperatorijs eos opprimentibus pœnis.

An. MCCXXXII. Papa per *S. Iordanum Prædicatorem*, miraculis inclytum ac eloquentia, componit pacem inter Fridericum vrbeſque Lombardiæ: *S. Inquiſitionis officio*, Prædicatoribus paſſim demandato, hæreſes euaneſcunt. *S. Eliſabetha* obit.

An. MCCXXXIII. Barbarę gentes accipiunt legem Chriſtianam per miſſos à Papa Prædicatores, ac Minores.

Sed

Sed & vtrorumque martyres ſancti cumulantur, Confeſſores miraculis illuſtrantur.

An.MCCXXXIV. *S. Dominicus*, anno ſuperiore translatus, ob miraculorũ denſitatem, canonizatur, *Ludouicus* Rex ob vitæ ſanctitate toti Galliæ inclareſcit deſponſatus.

An.1235. *S Eliſabetha*, canonizatur, teſtatò ipſius vita perſcripta, & innumeris miraculis atteſtantibus, transfertur an. 1237. Marpurgum: Quo etiam *Lãcea Domini* Venetis donatur à Balduino II. Im. Latinorum. Fridericus autem turbat Italiam, cum propoſito euertendi Papã: ſimul huic ſtudioſum filium Henricum mori in carcere cogit: vt cui Imperij ſpes facta fuiſſet.

An.1238. Fridericus tandem erupit; cæſis Papę Legatis ipſi necẽ molitur. Sed

An.1239. Excommunicatus ita ſcribit Papæ:

Roma diu titubans, longis erroribus acta,
Corruet; & mundi deſinet eſſe Caput.

Cui Papa *Niteris incaſſum nauem ſubmergere Petri.*
Fluctuat, at nunquam deſinet eſſe ratis.

Contra Frider. *Fata volunt; ſtellaq; docent Auiumque volatus;*
Quod Fridericus ego Malleus orbis ero.

Cui Gregorius. *Fata volũt; Scriptura docet; Peccata loquuntur;*
Quod tibi vita breuis, pœna perennis erit.

An.1240. Indictum à Papa Conc. generale nititur impedire vincẽs Legatos eius prælio nauali, & nexos retentans: quos an.1243. dimiſit.

An. MCCXLIII. Innocentius IV. tentat Fridericum Eccleſiæ conciliare; ſed hic ei molitur necem, turbatque Italiam. *S. Hedvvigis* Duciſſa Poloniæ obit, viſis prius S. Virginibus cum quibus abit in cœlos.

A.MCCXLIV. *Ordo Equitum Chriſti* inſtituitur in Liuonia, cum ſigno enſis rubri & crucis in pallio. *Coronam Spineam Chriſti* dat Balduinus II. Venetis, qua nunc Pariſiani gloriantur.

An.MCC LVI. Innocentius III. indictum *Concilium* celebrat *Lugduni I.* Fridericum excõmunicat, exuit Imperio: contra eũ creat *XII. Cardinales*, quos *pileo rubro* inſignit, indicio, quod ſanguinem fundere parati ſint pro Libertate Eccleſiæ. Hic furere Fridericus, necare Sacerdotes, Miſſam ipſo coram patrare detrectantes, data encyclica Claues ambas Papæ derogare, Parmam obſidere euertendam, ideoq; eius loco condere *Victoriam*: ſed ante victoriam triumphabat. Nam Papa contra eum prædicari Crucem curauit; Parmẽſes eruptione facta Fridericum caſtris exuunt, ac profugant, euerſa victoriâ *an.1241. S. Ludgardis* Ord. Præd. moritur.

Henricus Turingiæ Landgrauius an 1244. Rex Romanorum deſignatus, capeſſit Imperiũ hoc an. vincitq; Friderici filium ad Francofurtũ. Et Papa hortatur omnes Principes ad eius obedientiam, ſimul *Authenticas addit ad Decretales.*

Raynoldus Archiepiſc. Colon. deuicto Mediolano transmittit *corpora trium Magorum* & SS. Naboris ac Felicis Coloniam.

A.MCCXLVII. Henricus Rex Rõ. ad Vlmã ictus ſagitta toxicata extinguitur:

tur: Papa Prædicatores cum officio Inquiſitionis mittit in Lotharingiã, Burgundiam. &c. Sancit de hæreticis non ſepeliendis in loco ſacro: Quia *non conuenit in locis ſacris fidelium, tumulari corpora excommunicatorum; vt, quibus viuis Eccleſia non communicauit, nec communicet & mortuis.*

A. MCCXLVIII. *Guilielmus* Comes Hollãdiæ creatur Aquiſgrani Rex Ro. contra Fridericum eiuſq; filium Conradum, ſub Decembre ab *B. Alberto Magno* exceptus in refectorio Conuentus Coloniæ inter florentes arbuſculas, arte viuificatas in aquis calidis, quas inter auiculæ fritillantes vernabant. Imperiti magicâ fieri putabant.

Papa *Carmelitarum Regulam*, ab Alberto Patriarcha perſcriptam, nũc datam Hugoni & Guilielmo Prædicatoribus mitigandam, confirmat.

An. MCCXLIX. *Guilielmus Rex Rom.* confirmat priuilegia Eccleſiaſtica, iurat que fidem Papæ: Friderico hęreſin Circumcellionum permittente, vt quæ Papam proclamaret vt hæreticum.

Erfordij, Hierotheca ſeruata argẽtea, fures *S. Hoſtias corporali inuolutas* in lacunam abijciunt. Quinto poſt mẽſe vnus æger confitetur, & moritur. Cõfeſſarius cum Magiſtratu lacunã adit in octaua Epiphaniæ, in lacu non congelato reperit linteolum cum Hoſtijs ſiccum: viſæque ibi fuerant nocturnæ faces. Archiepiſc. Moguntinus cum Clero & plebe defert inde ad B. Mariæ ſolenni cum proceſſione.

An. MCCL. *S. Ludouicus* exacto quinquennio in terra S. recepit Damiatam, bis prælio vicit; demum peſte attrito exercitu receſſit, viſitata prius religioſe ędicula Conceptionis Dominicæ, quæ nunc eſt Laureti.

Fridericus II. velut atheus, vixit: Hi ex mœrore obijſſe narrant: at verius, qui produnt eum à Mãfredo ſuo notho, ore compreſſo, Tarenti ſuffocatum.

A. MCCLIV. *Carthuſiani* hoc anno primum *renunciant eſui carnium* in perpetuum. Qui cum adhæſitarent, num tantæ auſteritati eſſe ferendo poſſint, medius adſtitit grandæuus certam eis ſpondens perſeuerantiam, patrocinante Do[illegible]ara, ſi *Horarias ei Preces* quotidie ſeſe perſoluturos ſponderent. Hodieq; fit vtrumque.

An. MCCLV. Ezelinus Comes in Italia, dire iamdiu tyrãnizauit eripuitq; plurima Papæ: Manfredus, iam tyrannus Siciliæ, cætera Italię Dominia ſibi rapit, nudato Papa.

Electores *an.* 1257. Francofurti Regẽ Ro. creant hi Richardum Anglum, illi Alphonſum Caſtellæ Regem: qui inuicem digladiantur.

Papa Henricum & Edmundum Reges Angliæ euocat ad capeſſenda regna Siciliæ & Neapoleos: fulminatque in Manfredum & Ezelinum contemtores.

Apud barbaros procul per Dominicanos & Franciſcanos fides Chriſtiana proficit; deficit indies hæreſis apud Gallos. &c. S. Ludouicus ſolus regnat in pace.

An. MCCLIX. Cardinalis per Cruce ſignatos extinguit Ezelinũ fratremque tyrannos. At *Michael Palæologus*, tutor Laſcaris, hunc exoculat, Imperium orien-

Orientis ſibi vendicat; Balduinum II. cum Latinis fugat, Conſtantinopolim inuadit: Latinum imperium in oriente extirpat; Venetis interim & Geneuenſibus digladiantibus: *Hæc ianua ad Turcicum Imperium futurum; & ruinam noſtram.*

An. MCCLX. Pariſijs in eleuatione pleriſq; *Puellum in S. Hoſtia* conſpicātibus, monitus S. Ludouicus adſpicere noluit, dicens: *Credo: eoque certius video.* Strumas tactu & crucis ſigno perſanandi gratiam habet. Orator ei Roma attulit licentiam inſtituendi Paſtores: at is ait: *De temporalibus mihi periculoſa reddenda eſt ratio Deo: de Spiritalibus qui potero?* ſimul abijcit in ignem diploma.

Italiâ perturbatâ totâ, viſum eſt ad *Supplicationes publicas* ſolenneſq; confugere: itaq; vbiq; peregrinantur *proceſſiones Flagellantium.*

Quibus in turbis, ſæculo hoc toto, nihil vulgatius fuit tū *Miraculis*, *tum viris Sanctis Ordinum* S. Dominici, & Franciſci, & Carmelitarum.

Ottomannus naſcitur, dum Gibellini ſeu Manfredani atterūt Guelfos.

An. MCCLXI. Alexandro mortuo Vrbanus IV. turbarum excipit plena omnia, medeturque ſedulo per Cruce ſignatos. Qua occaſione Bononiæ exoritur nouus *Ordo militum Mariæ*, dicti *Gaudentes*, quoddomi remanerent.

An. MCCLXII. Manfredi excommunicati tandem à Cruce ſignatis delctur exercitus; S. Petri Patrimonium Eccleſiæ reſtituitur. In hiſce mores Cleri perdite erant peſſundati.

An. MCC. LXIII. Richardus Cornubiæ Rex creatur & Rex Ger. Aquiſgrani; cedente Alfonſo Caſtilliç, ſic ſuadente Papa.

Ordo Guilhelmitarum, & Eremitarum S. Aug. alias a. 1256. adprobati confirmantur. Turca interim per totum Oriētem prædas agit, cogitq; ad eas incitas Palæologum; vt ſupplex Papæ *vnierit Græcos cum Latinis*; at inſtabiles.

An. MCCLXIV. Vrbanus IV. inſtituit, ſeruariq; præcepit *Feſtū Corporis Chriſti*. An. 1266. Occiſo Mãfredo per victorem Carolum Siciliæ & Neap. Regem; itemq; Maurorum victore; Serenit s redijt Italiæ; Papis nil de iure ſuo tantas inter turbas remittentibus.

An. MCCLXVII. Rodulphus Comes Habſpurg. eligitur Rex Rom. ita de SS. Euchariſtia meritus olim. In venatione, die pluuio, incidit in Sacerdotē, qui SS. Euchariſtiã ad ægrotum peregre deferret; equo deſiliens ipſum imponit, ſequiturq; pedes, & capite nudus SS. Sacramento præeuntem ad vſq; domum ægri, reducemque pariter ſecuto prædicit Sacerdos: *Honoraſti omnium Imperatorē, honoraberis Imperio tu, poſteriq; tui.*

Papa pro S. Ludouico cum tribus filijs in terram S. ducente, *indicit Decimā*, tota Francia & late circū pendendam; proq; Iure id Pontificis Max. in terras, in cauſa Religionis.

An. MCCLXVIII. Conradinus excōmunicatus, iunctis Gibellinis, animo excindendi Papam, ducit in Carolū, qui capit ipſum, enecatq; fuſo exercitu. Obitq; Papa: Vacatq; ſedes triennio ex Cardinalium diſſidio.

A. MCCLXIX. Ad Neapolim aleatore *imaginem Deiparæ* ſecundum faciem vulnerante, cruor manauit.

Digitized by Google

Iſta inter plurimi claruere Sancti miraculis ante, poſtq; fata. Papæ vero conciliandis, coercendiſue Principibus ac Regibus plurimum deſtinabantur.

AN. MCCLXXXIX. *Sultanus* inuadens Ptolomaidem dire ſæuit: confugis ad templa donat vitã: ſed dum reſiſtunt abutẽtis ſexui fœmineo, trucidatur. *Sanctimoniales* S. Claræ ſe mutuo denaſatas deformãt; ideoq; mactantur. Papa Nicolaus IV. indicit bellum ſacrum in ſequẽtem annum. Sed res Orientis fata vrgebant, an peccata.

Carlus opitulãs Guelfis, ſeu Pontificijs Florentina è repub. tota *eiecit Gibellinos*: qui Vgolinum Guelforum principẽ humana felicitate ebrium, miſere, ſed iuſte, fame necarunt anno ſuperiore.

AN. MCCXC. *Ordo Pænitentium* S. Franciſci confirmatur.

AN. MCCXCI. Iudæi ab infanticidijs multis paſſim per annos præteritos infames, proſcribuntur tota Anglia in Conc. Londinenſi.

In ſuprema Palæſtinæ clade, *Mariana Domus Incarnatione Dominica inclyta, transfertur Angelorum manibus è Nazaretho Syriæ in Darmatiam.* Deipara Terſaclenſi Epiſcopo ægro apparens indicat Domũ eſſe natalem ſui, at Chriſti conceptione ſanctam aram à S. Petro conſecratam, effigiem à S. Luca depictam; poſt ſui Aſſumtionem vertiſſe in ſacellum.

Rodulphus moritur cum ann. 1289. conſenſiſſet coronari à Papa.

AN. MCCXCIV. Ion. Duacius Scotus ſemel ſepultus, bis mortu' eſt, σχόλιμος à pleriſq; dictus; apoplexia ſopitus Coloniæ ſepelitur: redditus ſibi nequicquam pulſitans ac mugiens eliſo capite perijt. In dubium omnia vocantis mors venit in dubium.

Auguſta Domus B. Mariæ transfertur ab Angelis è Dalmatia in ſyluam Picenam Lauretæ matronæ piæ.

AN. MCCXCV. In Iulio *Domus Lauretam* tranſmigratur ob odia duorum fratrum in quorum agro communi ſtabit.

Adolphus Naſſouius aſtu Moguntini electus Rex Romanorum iuramentum fidelitatis & obedientiæ præſtat Papæ Sed An. 1296. compertis eius flagitijs, Electores ei abrogant imperium; creantq; Albertum Auſtriç, dum Moguntinus Pragæ inungeret Wenceslaum II.

AN. MCCXCVII. *S. Ludouicus* Caroli Claudi Siciliæ filius, Franciſcanus, canonizatur: Et Feſta Apoſtolorũ, Euãgeliſtarum ac Doctorũ ſub præcepto indicuntur a Bonifacio VIII. Et *Sextus Decretalium* euulgatur.

AN. MCCXCIX. Albertus Adolphum occidit in prælio ſex horis pene ancipiti, intra Spiram & VVormatiam: iterumque electus in Francofurdanis Comitijs eſt.

Caſſanus Rex Tartarorum ethnicus vultu deformis ex Chriſtiana prolem accepit deformem, vt parens hanc cum matre, ceu adultera, flammis addiceret. Illa rogat infantem baptizari, ſeque confeſſione prius expiari: Et ecce infans baptizatus fit formoſiſſimus. Quo permotus Rex fit Chriſtianus, petitq; Romã Catechiſtas.

ERGO:

1. Dicage; Quæ ſincera Fides hoc conſtitit Aevo XIII?
At Sic Papistis Res ſtat Romana, Fidesqve:
Non Sic Rem ſeruat Luthero-caluiniſta, Fidemqve.
2. Ivre Svo ſtabili Papa, atque Eccleſia gaudent:
Quis quid Ei Avgvstvs proprio de iure remiſit?
3. Anti ne Christvs erat quiſquam hoc Rom. in Aeuo?

4. *Et ſic continuant tria Sæcla ſequentia: Quo de Eſt nec & Hæreticis iam Quæſtio.*

F I N I O.

Salue.

SCHE-

Digitized by Google

SCHEMA
CHRONOLOGICVM EX BELLARMINO, BARONIO ET BZOVIO.

Pontifices Rom.	An.		Imperatores.
Iesus Christus à ſæculis	Chr.		*Augustus an.57.*
in ſæcula.	1	16	*Tiberius an.22.*
S. Petrus Chriſti Vicarius	34	39	*Caius an.3.m.10.*
Sedit Antiochiæ an.7.	39	43	*Claudius a.13.m.8.*
Romæ 25.an.	44	57	*Nero a.13.m.7.*
Martyrizatur.	68	70	*Galba m.3.d.25.*
Linus an.11.	69	71	*Otto m.3.d.5.*
Cletus an.12.	81	71	*Vitellius m.8.*
Clemens a.9.	93	72	*Veſpaſianus an.9.m.11.*
		81	*Titus a.m.2.*
		83	*Domitianus a.15.m.15.*
		99	*Nerua a.1.m.4.*
II. Ethnico-Chriſtianum			
Anacletus a.9.d.3.	103	100	*Traianus a.19.m.6.*
Euariſtus a.9.m.3.	112	120	*Adrianus a.10.m.5.*
Alexander a.10.m.5.	121	140	*Antoninus a.22.m.8.*
Sixtus a.10.m.1.	132	163	*M. Aurelius Lu. Verus a.19.*

Taleſpho-

HÆRESIARCHÆ	An. Chriſti.	VARIA
Simon Romæ	51	*Conc. Hieroſolym.*
Menander.	44	*Perſecutio Ieroſolym.*
Cerinthus.	66	*1. Perſecutio Neron.*
Ebion.		
Iudaizantes.		
Nicolaitæ		
Gnoſtici		
Apollonius Tyanęus	73	*Excidium Ieroſolymitanum*
	92	*2. Perſecutio Domitiana*
Elaxi.	100	*3. Perſecutio Traiana*
Saturnius Baſilides.		
Chiliaſtæ. Valentinus	143	*4. Perſecutio Anton.*
Carpocrates	164	*5. Perſec. Aurel.*

Apel.

Pontifices Rom.	An. Chriſti.		Imperatores
Teleſphorus a. 11.*m.*9.	142		
*Hyginius a.*4.	154	182	*Commodus a.*12.*m.*9.
*Pius a.*9.*m.*6.	158	195	*Pertinax m.*3.
*Anicetus a.*8.*m.*9.	167	195	*Didius Iulianus m.*2.
*Soter a.*5.	175	195	*Seuerus a.* 17.*m.*8.
*Eleutherius a.*15.*d.*23.	179		
*Victor a.*4.*m.*1.	195		
III. Chriſtiano-Ethnicum			
*Zephyrinus. a.*78.*m.*18.	203	213.	*Antonin. Caracalla a.*6.
*Caliſtus a.*5.*m.*1.	221	220	*Macrinus a.*1.*m.*2.
*Vrbanus a.*6.*m.*7.	227	220	*Heliogabalus a.*3.*m.*9.
*Pontianus a.*5.	233	224	*Alex. Seuerus a.*13.
*Anterus a.*1.	238	237	*Maximianus a.*3.
Fabianus an. 14.	239	240	*Balbinus a.*1.
Cornelius a. 2.	254	241	*Gordianus a.*5.
*Lucius a.*2.*m.*8.	256	246	*Philippus a.* 6.
*Stephanus a.*3.*m.*3.	257	253	*Decius a.*1. *m.* 3.
*Sixtus a.*1.	260	254	*Gallus & Voluſianus a.*3.
*Dionyſius a.*11.*m.*3.	261	257	*Valerian. & Gallienus a.*8.
*Felix. a.*2.*m.*5.	273	265	*Gallienus a.*7.
Eutychianus a. 8.*m.* 6. *d.* 4.	275	269	*Claudius a.*3.
*Caius a.*12.*m.* 4.	284	271	*Aurelianus a.*6.
*Marcellinus a.*8.	296	278	*Tacitus m.*6.
		278	*Florianus m.*2.
		278	*Probus a.*5.
		283	*Carus cum filÿs a.*2.
		284	*Diocletianus & Maximianus an.*10.
IV. Chriſtianum.			
*Marcellus a.*5.*m.*1.	304	304	*Conſtātinus & Gallerius a.* 3.
*Euſebius a.*2.*m.* 7.	309	306	*Conſtantinus Magnus a.*31.
*Miltiades a.*2.*m.*2.	312	337	*Conſtantinus Iunior a.* 4.
*Sylueſter a.*21.*m.* 10.	314	337	*Conſtans a.*13.
*Marcus m.*8.	336	337	*Conſtantius a.*24.
*Iulius a.*15.*m.*5.	337	361	*Iulianus a.*1.*m.*9.
Liberius 15.*m.*4.	352	363	*Iouianus m.*7.*d.*20.

Felix

Hæreſiarchæ	An. Chriſti.	Varia.
Apelles.	158	*Paſcha Celebrandum Dominica an luna 14.*
Tatianus cum Encratitis		
Bardaſanes. Florinus		
Seueriani		
Praxeas cum Monarchicis	196	*6. Perſecut. Seueri*
& Patropaſſianis	180	*Sex Britanniæ petit doceri fidem Chriſtianam*
Theodorus cum Melchiſedechianis.		
Quartadecimani.		
Caiani Valentinus		
Marcion. Hermogenes		
Montanus. Origenes		
Helchiſeitæ. Rebaptizantes	238	*7. Perſec. Maximiana*
Nouatianus. Sabellius.		
Paulus Sanoſatenus		
Manes. Anglici.	254	*I. Schiſma Nouatiani*
Apoſtolici. Priuatus.		
Hierax.		
Nepos Chiliaſta	159	*8. Perſec. Deciana*
	258	*9. Perſec. Valeri.*
	272	*10. Perſec. Aureliana*
	284	*11. Perſec. Diocletiana*
		Donatus. Arius. Photinus.
		Macedonianus. Aetius &
		Eunomius. Appollinarius.
		Vadius Anthropomorphita
		Heluidius. Acatius
		Circumcelliones. Audeus
		Hilarius Anabaptiſta.
		Semiariani. Eudoxius
		Euchitæ. Enthuſiaſtæ.

Pontifices	An. Chriſti.		Imperat. Occid.
Felix II.a.1.m.3.	365		
Damaſus a.17.m.3.	367	364	*Valentinianus a.12.*
Stricius a.13.m.1.	385	366	*Gratianus & Valentinianus Iunior a.17.*
Anaſtaſius a.4.m.1.	398		
		395	*Honorius a.28.m.5.*
		425	*Valentinianus III.a.30.*
V.Arianum.&c.			
Innocentius a.15.m.1.	402	455	*Maximus m.3.*
Zozimus a.1.m.4.	417	455	*Auitus m.10.*
Bonifacius a.4.m.10.	419	457	*Maioranus a.4.*
Cæleſtinus a.8.m.5.	424	461	*Seuerus a.5.*
Sixtus III.a.7.m.11.	432	467	*Anthemius a.6.*
Leo Magnus a.20.m.11.	440	473	*Obibrius m.7.*
Hilarius a.6.m.10.	461	474	*Glicerius a.1.*
Simplicius a.15.m.5.	468	475	*Iulius nepos: Momillus, Auguſtulus m.10.*
Felix III.a.9.	483		
Gelaſius a.4.m.8.	492		Reges Gothi Italiæ
Anaſtaſius II.a.2.	497	476	*Odoacer a.16.*
Symmachus a.15.m.8.	499	493	*Theodoricus a.34.*
			Ex occaſu Imperij occid. nata re-
VI.Italo-gothicum,			& Monotheliticum.
Hormiſda a.9.	514	526	*Athalaricus a.9.*
Ioannes a.2.m.9.	524	534	*Theodatus a.3.*
Felix IV.a.4.m.2.	526	537	*Vitigis a.4.*
Bonifacius II.a.1.d.2.	530		
Ioannes II.a.3.	532	540	*Theobaldus a.1.*
Agapitus a.1.	535	541	*Araricus a.3.*
Syluerius a.3.	537	542	*Totila a.10.*
Vigilius a.15.	540	553	*Theias a.1.Vltimus*
Pelagius a.4.m.10.	555	554	*Narſes Exarchus Iuſtiniani a.17.*
Ioan.III.a.13.	560		Longobardorum
Benedictus a.4.m.1.	573		Reges in Italia.
Pelagius II.a.11.m.3.	578	568	*Alboinus a.3.m.6.*
Gregorius a.13.m.6.d.9.	590	570	*Celphis a.10.m.5.*
		571	*Duces per an.10.*
		585	*Autaris a.7.*
		591	*Agilulphus a.25.*

Digitized by Google

Imp. Occid.	An. Chriſti.		Hæres. & Varia.
			Saccofori. Collyridiani.
Valens a.25.	364		Antidicomarianitæ.
Theodoſius a.17.	379		Helpidius. Polemiani.
Arcadius a.13.m.3.	395	325	Conc. Nicænum gener.
		439	*12. Perſec. Conſtantiana*
		362	*2. Schiſma Felicis II.*
		361	*Perſec. Iuliani 13.*
		366	*14. Perſec. Valentis.*
		367	*3. Schiſma Vrſicini*
		381	*2. Conc. gener. Conſtantin. 1.*
		390	*Ordo Clericorum regularium S. Aug.*
			Priſcillianus. Iouinianus.
Theodoſius Iunior an. 43.	408		Vigilantius. Pelagius. Neſtor. Eu-
Marcianus a.6,m. 6.	451		tyches. Pacificantes. Pet. Gna-
Leo a.18.	457		phæus. Sartiatius, Cœleſtius.
Zeno a.18.	474		Timotheani. Acephali.
Baſilius a.2.	476		Xanaias Iconoclaſta Perſa.
Zeno reſtitutus	478	410	*Arma capta ab Alarico*
Anaſtaſius a. 27.		419	*4. Schiſma Eulalij*
m.3.	491	452	*Venetiæ conduntur*
		431	*3. Epheſ. Conc. gen. 1.*
		492	*Attila atterit Italiam*
		451	*4. Conc. Chalced. gen.*
gna Italię, Frãcię, Hiſpaniæ, Gal-		427	*14. Perſec. VVandali in Afr.*
liæ.		499	*5. Schiſ. Laurentij*
			Iulius Halicarnaſſæus
Iuſtinianus a. 38.	527		Agnoitæ.
Iuſtinus Iunior a.16.			Philoponus Tritheita
m.9.	566		Gaiani ſeu Phantaſiaſtæ.
Tiberius II. a.5.	582		Iac. Syrus cum Armenis
Mauritius a.17.	587		Samaritani. Monotheli-
Phocas a. 8.	603		tæ. Aphtardocitæ.
			Ordo S. Benedicti.
		530	*6. Schiſma Dioſcori*
		537	*7. Schiſma Vigilij*
		553	*5. Conc. gen. Conſtant. 2.*
			Benedictini Angliam con-
			uertunt.

Digitized by Google

VII. Longobardicum,			& Mahumetanum.
Sabinianus m.5.d.19.	605		
Bonifacius II. m.8.d. 23.	606		
Bonifacius IV.a.8.m.6.d.13.	607		
Deus dedit a.3.	615	616	*Adalualdus a.10.*
Bonifacius V.a.7.m.10.	618	626	*Arivaldus a.12.*
Honorius a.12.m.5.	626	639	*Rotaris a.16.*
Seuerinus m.11.	639	654	
Ioan.IV.a.1.m.9.	640	660	*Rodoaldus a.5.*
Theodorus a.7.m.5.	641	662	*Aripertus a.2.*
Martinus a.6.m.3.d.12.	649	663	*Gundipertus a.1.*
Eugenius a.6.d.23.	654	673	*Grimoaldus a.9.*
Vitalianus a.14.m.5.	655	673	*Garibaldus m.3.*
Adeodatus a.7.m.2.	669		*Perthsritus a.17.*
Donus a. 1.m. 5.	676		
Agatho a.4.	678		
Vacat S.Sedes.	682		
Leo II.a.10.d.8.	683		
Benedictus II.a.1.	684		
Ioan.V.a.1.d.11.	685		
Conon.a.11.d.23.	687	699	*Cunibertus catholicus an.12.*
Sergius a.13.m.8.	688		

VIII. Iconoclaſticum,			& Longobardicum.
Ioan.VI.a.3.m.2.	702	703	*Luiſpertus m. 8.*
Ioan.VI.a.2.m.7.	705	704	*Regimpertus.m.3.*
Siſinnius d.20.	708	704	*Aripertus a.11.*
Conſtantinus a.6.m.1.	708	716	*Aſpirandus m.3.*
Gregorius II.a.16.m.8.	715	716	*Luitprandus a. 30.*
Greg.III.a.10.m.9.d.12.	731	746	*Hildebrandus m.7.*
Zacharias a.10.m.3.	742	746	*Rachis a.6.*
Stepha.II. d. 4.	752	750	*Aiſtulphus a.6.*
Steph.III.a.5.d.28.	752	757	*Deſiderius*, Vltimus
Paulus a.10.m.1.	757		Longob. *a.*18.
Vacat S.Sedes.	758		
Stepha.IV.a.3.m.5.	768		
Hadrianus a. 23.m.10.	772		
Leo III. a.20.m.5.	796		

IX.Ger-

		Monothelitæ. Aphtardocitę. Mahumetani. Manichæi.
		Pantheon conſecratur
Heraclius a.31.	610	
Conſtans a.27.	641	
Conſtantin. Pogonatus a.17.	668	
	670	*Veneti accipiunt Duces.*
	678	*Cometes trimeſtris, & ſiccitas triennis.*
	678	*6. Conc. gen. Conſtantinop. 3.*
	680	*7. Conc. gene. Romanum, 1.*
Iuſtinianus Iunior a.10.	685	
	680	*Pectis diriſsima.*
Leontius a.3.	694	
Aaſimarus a.5.	696	
	689	*Francis prædicat S. Kilianus.*
	690	*Quintiſexta Synodus erratica.*

Iuſtinian. Iunior iterum an.8.	703		*Hic oſculatur Papæ pedes palam.*
			Anglia fit S. Petro vectigalis.
Philippicus. a.3.	711	764	*Pipinus fit Rex ab PP. Zach.*
Anaſtaſius a.2.	713	646	*Rachis Rex fit monachus.*
Theodoſius a.1.	715	750	8. *Schiſ. Theophylacti.*
Leo Iſaurus Icon. a.24. m.2.	716		
Conſtanti. Cop. Ico. a.34. m.2.	741	772	*Venetis datus Epiſc. primus.*
Leo IV. an.5.	776	774	*Carolus Rex Fra. gradus S. Petri oſcul.*
Conſtantinus & Irena.	786	787	*7. Conc. gen. Nicæn. 2.*
Conſtantinus ſolus a.7.	790		Iconoclaſtæ. Manichæi.
Irena ſola a.5.	796		Adelbertus. Mahanes.
			Felix Vrgelitanus Sergiotæ.

Pontifices Rom.	An.Chriſti		Imp. Occidentis
IX.Germano-ſcepticum.			
Stepha.V.m.7.	816	800	CAROLVS *Mag.a.14.*
Paſchalis a.7.m.3.d.16.	817	814	*Ludouicus Pius.a.27*
Eugenius II.a.3.m.2.d.20.	824	841	*Lotharius.a.15.*
Valentinus d.4.	827		
Greg.IV.a.16.	828		
Sergius II.a.3.m.1.	844		
Leo IV.ann.8.m.3.d.5.	847		
Benedictus II.a.2.m.6.	855	856	*Ludouicus Iun.a.20.*
Nicolaus a.9.m.6.d.20.	858		
Hadrianus II.a.4.m.17.	868		
Ioan.VIII.a.10.	873	876	*Carolus Caluus.a.2.*
Marinus.a.1.d.20.	883	878	*Ludouicus III.a.1.*
Hadrianus III.a.1.m.3.d.19.	884	881	*Carolus Craſſus an.7.*
Stepha.VI.a.6.	885		
Formoſus.a.4.m.6.	891	888	*Arnulphus a.12.*
Bonifacius VI.d.15.	895		
Stepha.VII.a.4.	897		
X.Ferreum & obſcurum.			
*Ioan.*IX.*a.4.*	901	900	*Ludouicus* IV.*a.6.*
Benedictus IV.*a.3.*	905	906	*Conradus a.7.*
Leo V.*d.4.*	907		
Chriſtophorus.m.7.	908		
Sergius III.*a.2.*	908		
Anaſtaſius IV.*a.2. m.2.*	910		
Lando.m.6.	912	912	*Henricus a.20.*
Ioan.X.a.16.	912		
Leo VI.*m.7.*	928		
Stepha. VIII.*a.2.*	929		
*Ioan.*XI.*a.5.*	931		
Leo VII.*a.4.*	936	936	*Otto Rex.a.26.*
*Steph.*IX.*a.3.m.4.*	940		
Marinus II.*a.3.m.3.d.13.*	943		
Agapitus II.*a.10.m.3.d.10.*	946	962	*Otto idem Imp.a.12.*
*Ioan.*XII.*a.9.*	956		
Leo VIII.*a.1.*	964	973	*Otto II.a.10.*
*Benedict.*V.*a.1.*	965		
*Ioan.*XIII.*a.6.m.11.d.5.*	966	984	*Otto III.a.18.*
Bonus m.3.	972		
*Bened.*VI.*a.1.m.3.*	973		

Ioan.

Digitized by Google

Imp. Orientis	An. Chriſti		Hæret. et Varia
*Nicephorus.a.*10.	802		Michael Balbus. Mœckiani, Aſtabiles. Claudius Taurin. Godeſcalcus Gallus. Theopaſchitæ iterum.
*Mich. Curopalata.a.*2.	812		
*Leo Armenius.a.*7.	814		
*Mich. Balbus.a.*9.	821		
Theophilus a. 12.	830	824	9. *Schiſ. Zinzinij.*
*Mich. cum Theodora matre a.*25.		831	*Perſecuto. Iconocl.*
	842		*Inter Leonem IV. & Benedictum fingitur Papiſſa.*
		855	10. *Schiſ. Anaſtaſij*
		848	*Leonina conditur.*
*Baſilius Macedo.a.*20.	867	869	8. *Conc. gen. Conſtant.* 4.
*Leo VI.a.*25.*m.*3.			*Poſt Carolum Craſſum turbat Imp. Germanis alium, alium Italis eligentibus.*

		Nicolaitæ iterum. *In Sæculo lacero, obſcuro hæreſes nullæ: at ſchiſmata fœda.*
	910	*Ordo Cluniacenſis.*
Conſtantinus VIII.*a.*49.	912	
*Romanus a.*2.	961	
		12. *Schiſ. ab a.*964. *ad a.*967.
*Nicephorus & Phocas a.*7.	963	
*Ioan. Zemiſcis.a.*6.	970	
*Baſilius & Conſtantinus an.*50.	975	

Con-

Digitized by Google

Ioan.XIV.a.1.	984		
Ioan.XV.a.10.	985		
Ioan.XVI.m.4.	995		
Greg.V.a.2.m.8.	996		
Sylueſt.II.a.4.m.6.di.12	999		

XI. Schiſmaticum			
Ioan.XVII.m.5. *Ioan.XVIII.a.6.*	1003	1014	*Henricus.II.a.11.*
Sergius IV.a.2.m.8.	1009		
Benedict.VIII.a.12.	1012	1025	*Conradus II.a.15.*
Ioan.XIX.a.10.	1014		
Benedict.IX.a.11.	1034	1040	*Henricus III.a.16.*
Greg.VI.à.3.	1044		
Clemens II.a.9.	1047		
Damaſus II.d.13.& vacat S.Sedes.	1048		
Leo IX.a.5.m.2.d.8.	1049		
Victor.II.a.2.m.3.d.13.	1055		
Steph.X.m.7.	1057	1057	*Henric.IV.a.50.*
Nicol.II.a.2.m.6.	1058		
Alexan.II.a.11.m.6.d.22.	1061		
Greg.VII.a.22.m.1.d.3.	1073		
Victor.III.a.1.	1086		
Vrban.II.a.11.m.4.d.18.	1087		
Paſchal.II.a.18.m.5.	1099		

XII. Politico Schiſmaticum & Cruce ſignatum.			
Gelaſius II.a.1.d.4.	1118	1106	*Henricus V.a.10.*
Calliſtus II.a.5.m.10.	1119	1125	*Lotharius II.a.14.*
Honorius II.a.5.m.1.d.17.	1125	1139	*Conradus III.a.3.*
Innocent.II.a.13.m.7.	1130	1152	*Frideric. AEnobarbus.a.37.*
Cæleſtinus II.a.5.m.13.	1143		
Lucius II.m.11.d.14.	1144		
Eugenius II.a.8.m.4.d.13.	1145		
Anaſtaſius. IV. ann. 1. men. 4. dies 24.	1153		
Hadrianus IV. ann. 4. menſ. 8. dies 28.	1154		
Alexan.III.a.22.	1160		

Luci-

Imp. Orientis	An Chriſti		Hæret. et Varia
		996	13. *Schiſma Ioannis.*
		1049	Græci Schiſmat.
		1058	Berengarius.
			Baſilius cum Bogonilis.
		1010	*Ordo Comaldulen. Degenerant Papæ & Principes Laici fiunt Sancti.*
		1034	14. *Schiſ. Syluest. & Ioan.*
Conſtantinus ſolus a.3.	1026		
Romanus. a.5.	1029		
Michael IV. a.8.	1034		
Michael V. a.1.	1042		
Conſtant. Monomachus. a.12.	1043		
Theodora Porphyrognita. a.1.m.9.	1055		
Mich. VI. a.1.	1057	1058	15. *Schiſ. Benedicti.*
Iſaacius Connenus, a.8.	1058		
Conſtantinus Duca. a.7.	1061	1061	16. *Schiſ. Cadalo.*
Romanus Diogenes, a.4.	1068	1073	17. *Schiſ. Guiberti.*
Mich. VII. an.6.	1072	1081	*Ordo Vallis vmbroſæ.*
Nicephorus Boto, a.3.	1078	1099	18. *Schiſ. Alberti.*
Alexius Connenus, a.38.	1081		
Ioan. Connenus. a. 24.	1119		Taudemus. Henriciani Petrobruſiani. Petrus Abailardus. Arnaldiſtæ Pſeudoapoſtolici. Catari ſeu Patareni. Waldenſes.
Manuel Connenus. a.38.	1143		*Ordo Ciſtertien. à S. Roberto.*
			Ordo Canonicorum Regularium.
			Ordo Equitum Ioannitarum.
			Conc Lateran. 1. gen. 1111.
			Ordo Templariorum. 1119.
			Ordo Præmonſtratenſium.
			Ordo militum Teutonicorum.
			19. *Schiſ. Pet. Leonis. a.* 1130.

Digitized by Google

Lucius III.ann.4.men.2.dies 28.	1181		
Vrbanus II.ann.1.men.10.d. 25.	1186		
Greg.VIII m.2.	1187		
Clemens III.a.3.m.2.d. 26.	1188		
Cæleſtinus III.a.6.m.9.d.11.	1191	1191	*Henricus VI.a.8.*
Innocent.III.a.18.m.6.d.9.	1198		

XIII. Monaſticum & Cruceſignatum

Honorius III.a.10.m.8.	1216	1200	*Philippus a.9.*
Greg IX.a.14.m.5.	1227	1209	*Otto IV.a.4.*
Cæleſtinus IV.d.17.	1241	1212	*Fridericus II.a.33.*
Vacat S.Sedes.a.2.			
Innocent.IV.a.11.m.5.d.14.	1243		
Alexa.IV.a.6.m.5.	1254	1245	*Vacat Imperium per an.28.*
Vrban.IV.a.3.m.1.d.4.	1261		
Clemens IV.ann.3.me.9.dies 25.	1265		
Vacat S.Sedes.m.9.			
Greg.X.a.4.m.4.d.10.	1271		
Innoc.V.m.5.		1273	*Rodalphus a.20.*
Hadrianus V.d.19.	1276		
Io.XX.m.8.d.8.hic voluit dici XXI.			
Nicolaus III.ann.2.menſ.8.d.29.	1277		
Martinus II.a.4.m.1.	1281		
Honorius IV.a.2.d.14.	1285		
Nicolaus IV.ann.4.menſ.1.d.14.	1288		
Cæleſtinus V.m.5.d.7.			
Bonifacius VIII.an.8.men.9.d.18.	1294	1294	*Adolphus.a.6.*
		1299	*Albertus I.a.10.*

Ale.

Digitized by Google

		Conc. Later. 2. gen. 1139.
Alexius Connenus a. 2.	1181	20. *Schiſ.*
Andronicus Connenus. a. 3.	1183	21. *Schiſ. trium contra Alex.*
Iſacius Angelus a. 10.	1186	*Conc. Later.* 3 *gen.* 1180.
		Ordo Carmelitarum. a. 1180. *Confirmatur ab Alex.*
Alexius Angelus. a. 6.	1195	*Ordo Crucigerorum* 1199.

Balduinus Belga. a. 9.	1200	Petrus Ioannis. Almaricus. Pariſi-
Henricus. a. 7.	1209	enſ. Albigenſes. Guiliel. de S. amore
Petrus paucis m.		Fratricelli. Raymundus Lullus. Fla-
Robertus a. 11.	1216	gellantes.
		Ordo Prædicatorum
		Conc. Later. 4. *gen.* 1215.
		Ordo Minorum S. Franciſci.
Michael Palæologus. a. 33.	1261	*Ordo Redemtionis captiuorum.*
		Ordo Monial. S. Claræ.
		Ordo Eremitarum S. *Auguſtini.*
		Ordo Sylueſtrinorum.
		Conc. Lugd. 1. *gen. a.* 1244.
		Albigenſium 100000. *vincuntur miraculoſè ab* 8000. *Cathol.*
		Conc. Lugd. 2. *gen. an.* 1274.
		Ordo Cæleſtinorum. a. 1295.
		Ordo Seruitarum. B. Mariæ.
Andronicus. a. 40.	1294	
	1300	*Iubilæum reuocatur ad Centeſimum quemque annum ab Bonifacio VIII.*

Digitized by Google

Pontifices	An.Chriſti		Impp.Occid.	Impp.Orientis	Anno
XIV.Turcicum,			& Scholaſticum.		
Benedictus X.m.8.d.6.	1303				
Vacat S.Sedes m.11.		1309	*Henricus VII.a.5.*		
Clemens V.an.8.m.10.d.16.	1305				
Vacat S.Sedes an.2.		1315	*Ludouicus V.a.33.*		
Ioan.XXI.a.18.m.3.d.18.	1316				
Benedict.XII.a.7.m.4.	1334			*Andronicus Iunior an.14.*	1334
Clemens VI.a.10.m.7.	1342	1348	*Carolus IV.a.32.*	*Calo Ioannes.a.30.*	1348
Innocent.VI.a.9.m.8.d.26.	1352				
Vrbanus V.a.8.m.2.d.23.	1362				
Greg.XII.a.7.m.6.d.5.	1371				
Vrbanus VI.a.11.m.6.d.5.	1378	1380	*VVenceslaus a.32.*	*Manuel a.2.*	1378
Bonifacius IX.a.14.m.11.	1389			*Andronicus III.a.39.*	1380
XV. Hæreticoturcicum.					
Innocentius VII.a.2.d.21.	1404	1402	*Robertus a.10.*		
Greg.XII.a.8.m.7.d.5.	1406				
Alexan.V.viuo Gregorio.	1409				
Ioa.XXII.a.5.d.15.viuo Gre.	1410	1412	*Sigiſmundus a.27.*	*Ioan.Palæologus II.a.28.*	1419
Martin.III.a.13.m.3.d.10.	1417				
Eugen.IV.a.15.m.11.d.21.	1431				
Nicolaus V.a.8.d.19.	1447	1440	*Albertus II.a.2.*	*Conſtantinus XI.a.6.*	1447
Caliſtus III.a.3.m.4.	1455	1441	*Fridericus III.a.54.*	*Vltimus Imp. Orient. Chriſtianus euerſo ereptoque per Turcam Imperio.*	
Pius II.a.5.m.11.d.27.	1458				
Paulus II.a.6.m.10.d.26.	1464				
Sixtus IV.a.10.d.4.	1471				
Innoc.VIII.a.7.m.10.d.27.	1484				
Alexand.VI.a.11.m.8.	1492				
		1494	*Maximilianus a.26.*		
XVI. Pantohæreticum, & Pantodidactum.					
Pius III.di.26.	1503				
Iulius II.a.9.d.3.	1503				
Leo X.a.8.m 8.d.20.	1513				
Hadrianus VI.a.1.m.8.d.6.	1522	1520	*Carolus V.a.38.*		
Clemens VII.a.10.m.10.	1523				
Paulus III.a.15.d.25.	1534				
Iulius III.a.5.m.1.d.16.	1550				
Marcellus II.d.22.	1555				
Paulus IV.a.5.M.2.d.27.	1555				
Pius IV.a.5.m.2.d.15.	1560	1558	*Ferdinandus a.6.*		
Pius V.a.6.m.3.d.24.	1566				

Gre-

Digitized by Google

Chriſti	Reges Tvrcarvm	Hæretici	Varia
1300	*Ottomannus.a.*28.	Dulciniſtæ. Beghardi & Beghinæ. Lollardus. Marſilius de Padua, & Ioan. de Ianduno. Ioan. VViclefus. Humiliati.	*Papa Clemens tranſtulit Sedem in Galliam vbi permanſit annis* 70. *Conc.Vienn.gen.a.*1310. *in quo deleti Templarij.* 22.*Schiſ.Nicolai a.*1316. *Ordo Equitum Chriſti in Luſitania.*1334. *Ordo Ieſuatorum.a.*1349. *Gregorius XI.reducit Sedem ad Vrbem.* *Ordo Montis Oliueti.* 23.*Schiſma omnium grauiſſimum Clementis, ann.* 1378.*vt tres fuerint PP.*
1328	*Orchanes an.*2.		
1350	*Sulaimanes: mox Amurathes.a.*23.		
1373	*Baiazetes.a.*25.		
1398	*Ioſue an.*4.		
1402	*Mulſumanes a.*2.	Ioan.Huſs, cum ſectis Orebitis, Thaboritis, Orphanis, Adamitis, ſeu Pichardis. Herman.Riſnich.	*Ordo S.Hieronymi.* *Ordo Scopetinorum.* *Ordo S.Georgii de Alga.* *Conc.Conſtantien gen.a.* 25.*Schiſ.Clementis.a.*1434. 26.*Schiſ.Felicis.a.*.1439. *Con.Florent.gen.a.*1433. *Conſtantinopolis capitur à Turcis a.*1452. *Ordo Minimorum S.Franc. de Paula.* *Iubilæum reuocatur ad annum* 25.*à Sixto IV.* *Fraternitas S.Roſarii renouatur a.*1460.*in Belgio & a.*1675.*Colonia: inde per orbem.*
1404	*Moſes.a.*2.		
1406	*Maometh.a.*13.		
1419	*Amorathes Iunior.a.*23.		
1447	*Muſtapha.a.*3.		
1452	*MAVMETVS Imp. I. a.* 28.		
1480	*Baiazethes a.*32.		
1520	*Solimanus.a.*46.	Mar.Lutherus. And. Carolſtadius. Huld. Zvvinglius. Anabaptiſtæ. Io. Caluinus. Seruetus. Gaſparus Schvvenckfeldius. Melanchton molliũ. Brentius vbiquitarius. Matthæus Flaccus cum Flaccianis. Libertini.Val.	*Conc.Lateran. gen.a.*1511.*ad* 1512. *Ordo Capuccinorum a.*1530. *Ordo Clericorum S.Pauli.a.*1533. *Henricus Angliæ deſciſcens a.*1535.*fit caput Angl.Eccleſ. Societas IESV a.*1540. *Conc.Trid.gen.a.*1545.*finitur a.*1563. *Hugonotæ infeſtant Galliam.a.*1560. *Gueſci Caluiniani tumultuantur in Belgio a.*1566. *Turca in Naupacto vincitur.a.*1571. *Ordo miniſtrantium infirmis confirmatur.a.* 1591.
1566	*Solymus Iunior.a.*8.		

PONTIFICES	An.Chriſti		IMPP.OCCID.	IMPP.ORIENTIS
Greg.XIII.a.12.m.10.d.27.	1572			
Sixtus V.a.5.m.4.	1585	1577	*Rodulphus II.a.35.*	
Vrbanus VII.d.12.	1590			
Greg.XV.m.10.d.10.	1590			
Innocent.9.m.2.	1591			
Clemens VIII.a.12.m.1.d.3.	1592			
Leo XI.d.26.	1605			
		1612	*Matthias a.*	

1574

Chriſti	Reges Tvrcarvm	Hæretici	Varia
1574	*Amurates.III.a.*20.	Gentilis. Franc. Dauid Trinitarii.&c.	
1595	*Maumethus* III.*a.*8.		
1603	*Amatha.a*		

NO-

Digitized by Google

NOMENCLATVRA

ROMANO-CATHOLICORVM SS. PATRVM, DOCTORVM, AC SCRIPTORVM, QVO in Statu, Loco, & Tempore quique claruerunt,

IRREFRAGABILE

Romano-catholicæ Fidei vniuerſalis TESTIMONIVM.

QVIA *& in Lutherocaluiniſticis meis, & in* Hiſtoricis *nonniſi Claſſicos ſecutus ſum; eorum hunc Claſſem ſubijcere duxi operæ.*

A	ſub a. Chri.
Abdus Babylonius Diſcipulus Domini.	50
Abdiæ Presbytero de Mart. S. Andreæ.	60
A*damus Goddamus in Anglia*	1330
A*delmannus Epiſc. Brixien.*	1070
A*do Viennenſis Epiſc. hiſt.*	879
A*drianus VI. Papa, è Belgio*	1500
Æneas Gazæus Confeſſor A*fric.*	490
Æneas Syluius, dein Papa Pius II.	1450
Ægidius Romanus Gen. Ord. S. A*ug.*	1290
A*imoinus Monachus Gallus hiſt.*	873
A*lbertus Krantzius Cano. Ham. hiſt.*	1500
A*lbertus Magnus Epiſc. Ord. Præd.*	1265

A*lbinus* A*lcuinus* A*nglus Caroli Magni Præc.*	780
A*lbericus Bergomenſis Canoniſta*	1340
A*lexan. de Hales Franciſc. mon.*	1245
A*lexa. ne Immola Canoniſta.*	1470
A*lgerus Scholaſt. Leod. monac. Cluni.*	1130
A*lphonſ. Vargas Hiſpan.* A*rc. Hiſpal.*	1350
A*lphon. Toſtat. Hiſpan. Epiſc.* A*bul.*	1440
A*malarius Treuirenſis Epiſc.*	830
A*mbroſius* A*mſbertus monach.*	890
A*mbroſius Cameldulenſis* A*bbas*	1480
S. A*mbroſ. Mediolan. Epiſc.*	374
A*mmonius* A*lexandrin.*	226
A*mphilochius Epiſcopus Icopli.*	380
A*naſtaſius Bibliothecarius Romæ.*	858

Ana-

Digitized by Google

	An Chr.
Anaſtaſius Nicenus Epiſcopus.	680
Anaſtaſ. Sinaita Epiſ. Antioch. ſyria.	544
Andreas Barbatius Siculus Iuriſta.	1460
Andr. Cæſarienſis Epiſc. in Cappad.	370
Angelomus Monachus Gallus.	850
Angelus de Clauaſio Ligur Franciſc.	1480
Anſelmus Cantuar. Archiepiſc.	1081
Anſel. Laudunen. Scholaſticus.	1077
Anſel. Lucen. Epiſcopus.	1077
S. Anthelmus Epiſc. Scotiæ.	714
Antiochus monachus Homiliarius.	630
S. Antonius Ab. Eremita in Syria.	330
S. Anton. de Padua, Franciſc. in Italia.	1220
Anton. Bonfinius hiſtor. non probus.	1422
S. Antonin. Florentin. Arch. Or. Præ.	1445
Anto-Meliſſa monachus.	750
Apollinarius Laodicenus Epiſc.	365
Apponius.	812
Arator S.R.Eccl. Subdiac.	540
Arnobius Afer Præceptor Lact.	285
Arnobius Iunior.	445
Arnold. Abb. Carnoten. Bonæ Vallis.	1177
Aſteſanus Aſtenſis Caliſta.	1330
S. Athanaſius Epiſc. Alexand.	340
Athenagoras Philoſ. Chriſtianus.	155
S. Aug. Hippon. Epiſc. in Africa.	420
Auguſtinus de Ancona in Italia Mon.	1301
Augu. de Roma Epiſc. Auguſtinianus.	1340
S. Auitus Alcimus Epiſc. Vien.	520
Aur. Prudentius Poeta Chriſtianus.	390
Aur. Caſſiodorus ſenator Rom.	530
Auſonius Poeta Rom.	420
B	
Baldus Peruſinus Italus Iuriſta.	13 9
Baptiſta Mantuanus Carmelita.	1500
Bapt. Platina hiſtor. Italus.	1470
Barlaamus Epiſc. Hieracenſis Syriæ.	1303
Barth. Piſan. Ord. Præd. Canoniſta.	1330
S. Baſil. Magn. Epiſ. Cæſar mon. Cappa.	370
Beda Vener. Anglus.	720

Berengoſus Abbas.	640
S. Bernardin. Senen. Franciſcan.	1440
S. Bernardus Abbas.	1130
Berno Augienſis Alegienſis.	1014
Bertholdus Conſtantienſ. hiſtor.	1077
Beſſarion Cardin. Græcus.	1460
Blondus Flauius hiſtoricus Italus.	1440
Boetius Seuerinus Senat. & Conſ. Ro.	520
S. Bonauentura Cardin. Franciſca.	1265
S. Bonifacius Mog. Archiep. in Germ.	740
S. Bruno Carthuſ. Inſtitutor.	1088
S. Burchardus Epiſc. Wormat.	1010
C	
CAEſarius Arelatenſis Epiſc.	422
Cerealis Maſſil. in Africa.	490
Chriſtianus Druthmar. monach. Gall.	850
Chromatius Epiſc. Aquileien.	390
Claudianus Vienn. Epiſc.	440
Claudius Scot. Commentator in Scrip.	820
Clemens Alexandr. Presbyter.	204
S. Clemens Papa Rom. S. Petri Diſcip.	92
Conradus Vrſpergen. Ab. iniquus PP.	1215
S Cornelius Papa Rom.	254
Conſtantinus Magnus Imp.	306
S. Cypr. Carth. Epiſ. Martyr in Afric.	250
Cyprianus Benetus Ordin. Præd.	1490
S. Cyrillus Alexandrinus Epiſ.	430
S. Cyrillus Ieroſolym. Epiſco.	365
D	
S. Dacius Mediolan. Epiſc.	560
S. Damaſus Papa Romanus.	367
Diadochus Epiſc. Photices.	390
Didymus Alexandrinus cæcus.	361
Dinus Mugellanus Iuriſta.	1295
Diadochius Epiſco. Photices.	390
S. Dionyſius Areopag. Epiſcop. Pariſ. I.	71
S. Dionyſ. Alexand. Epiſc.	250
Dionyſius Carthuſianus Belga.	1450
Dionyſius Exiguus Scytha	525
Dominicus à Soto Dominicanus.	1500

	An Chr.
Dorotheus Archimandrita.	390
Dorotheus Tyrius.	285
Durandus Epiſc. Melden. Ord. Præd.	1320
E	
Eberardus Archid. Ratiſp. hiſt.	1305
S. Edmundus Cantuar. Epiſ.	1247
Egiſippus Hiſtoricus Eccleſ.	177
Eginhardus Cancell. Caroli Magni.	780
Eregius Epiſc. Nouiomen.	640
Ennodius Epiſc. Ticinenſis.	503
S. Ephrem Syrus Diac. Edeſſenus	365
S. Epiph. Salamina Cypri Epiſc.	370
Eſaias Abbas homiliarius.	640
Euagrius Scholaſt. in Græcia.	596
Eucherius Epiſc. Lugd.	440
Eugippius Abb. African.	510
S. Eulogius Mart. & Epiſc. Tolet.	850
Euſeb. Cæſarien. Epiſc. at Arian.	326
Euſebius Emeſenus.	430
Eutymius Zigabenus monach.	1118
F	
Fauſtinus Diac. bis Schiſmat.	367
Fauſtus Regienſis Epiſc. in Gall.	480
Fatinus Sandæus Ferrar. Iuriſt.	1500
Ferrandus Diac. Carth.	504
Finus Hadrian. Ferrar.	1490
Fran. Ferra. Ord. Præd.	1500
Fra. Mayronis Scotus Franciſc.	1320
Fran. Petrarcha Florentinus.	1350
Fra. Zabarel. Card. Canoniſta.	1410
Freculphus mon. & Epiſ. Lexouien.	830
Frodoardus Abbas Remenſ.	960
S. Fulbertus Carnot. Epiſc.	1000
S. Fulgentius Carthag. Epiſ. Ruſpenſis.	500
G	
Gabriel Biel Tubingen. Germ.	1490
S. Gaudentius Epiſc. Brixien. Ita.	390
Gelaſius Cizicenus.	495
S. Gelaſius Papa Roman.	492
Gennadius Maſſilien. Epiſc.	490

Georgius Cedren. hiſt. Græc.	1070
S. German. Conſtant. Epiſc. Græciæ	720
Gildas Sapiens.	495
Glaber Rodulphus monach.	1040
Gofridus Vindocinenſ. Abbas.	1100
Gottfrid. Viterb Notar. Conradi III.	1186
Gratianus monach. Ital.	1140
Gregorius Bæticus Hiſp. & Sebaud.	360
Greg. de Arim. Auguſtinian.	1350
S. Greg. Nazian. Epiſ. Theolog.	370
S. Greg. Nyſſ. Epiſc. S. Baſilij frater.	380
S. Greg. I. Papa Rom.	600
S. Greg. II. Papa Rom.	714
S. Greg. VII. Papa Rom.	1070
S. Greg. Taumaturg. Neocæſ. Epiſc.	233
S. Greg. Turonen. Epiſc.	596
Greg. Protoſyncel. Patriarcha Græcus.	1440
Guido Archid. Bononien. Canon.	1283
Guido Carmelita Catalanus.	1330
Guido Papa Rom.	1265
Guidmund. Auerſanus Epiſc.	1070
Guilel. Antiſiodoren. Epiſc. Theol.	1240
Guil. Durantes Speculator Epiſc.	1280
Guil. Neubrugen. hiſt.	1190
Guil. Okam Anglus Franciſc.	1320
Guil. Pariſ. Epiſ. Theol.	1240
Guil. Tyrius Archie. Palæſt.	1180
Gunther. mon. Pariſ.	1200
H	
Hadrianus I. Papa Rom.	772
Hadrian. VI. Papa Rom.	1520
Hatligarius Cameracenſis Epiſc.	830
Haymo Halberſtad. Epiſc.	850
Hector Boetius ſeu Pintius, Scotus.	1500
Helimandus monach. Gallus hiſt.	1203
Helmoldus Canon Butſonien.	1180
Herman, ſeu Paſtor.	50
Herman. Contract. monach. Augien.	1050
Henric. de Gandauo Archid. Terna.	1290
Henric. Harph. Belga Franciſc.	1460

Hen-

	An.Chr.
Henricus de Haſſia Carthuſ.	1350
Henric.de Kalteiſ. Dominic. Germ.	1440
Henric. Oſtienſis Card. Gallus.	1260
Henr. Suſo Dominican. Germ.	1345
Henr. Vlidonen. hiſt.	1140
Heruæus Brito Ord. Præd. General.	1320
S. *Hieron. Stridonen. mon.*	390
Hilar. Arelat. Epiſc.	458
S. *Hil. Pictau. Epiſc.*	355
Hincmar. Rhemenſis Epiſc.	860
Hildebertus Turon. Epiſc.	1125
S. *Hildephonſus Toletan. Epiſc.*	658
Hilduinus Abb. S. *Dionyſij Gall.*	830
S. *Hyppolit. Mart. & Epiſc. Portuenſ.*	220
Honor. Auguſtodun. Presb. hiſt.	1220
Hugo de S. Caro Card. Ord. Præd.	1245
Hugo de S. Victore Abbas Gall.	1130
Hugo Etherianus Tuſcus.	1170
Humbert. Card. Epiſc. Syluiæ.	1054
S. *Humbertus Dominican. Italia.*	1245
I	
S. *Iacobus Apoſt. frater Domini.*	44
Iac. Philip. Bergom. Auguſtinian.	1494
Iac. Sanazarius Poeta.	1500
Iac. à Vitriaco Gallus Card.	1240
Iac. de Valentia Epiſc.	1490
Iac. Wimphelin. Presb. Spiren.	1500
Idacius Clarus Epiſc. Hiſpan.	380
Idiota Græcus Spiritualis.	902
S. *Ignat. Mart. Epiſc. Antioch. Syr.*	71
Ingulphus Anglus Abbas.	1077
Innocent. III. PP. Rom.	1200
Innoc. IV. Papa Rom.	1243
Innoc. V. Papa Rom.	1270
Ioach. Ab. Floreñſ. cuiꝰ quadã nõ proba.	1195
S. *Ioan. Apoſt. & Euang.*	90
Ioan. Andr. Bonon. Iuriſta.	1330
Ioan. Bachon. Carmelita Theol.	1341
Ioan. Baſſolius Minorita Theol.	1460
Ioan. Caſsian. Diacon. S. *Chryſoſtomi.*	440

S. *Ioa. Chryſoſt. Epiſc. Conſtantinop.*	398
Ioan. Calderin. Bonon. Iuriſta.	1340
Ioan. Climacus mon.	560
Ioan. Curopalates hiſt. græc.	107
S. *Ioan. Damaſc.*	731
Ioan. Diacon. Rom.	87
B. *Ioa. de Capiſtrano Franciſcan.*	144
Ioa. Turrecremata Canoniſta Or. Præd.	146
Ioa. Duns Scotus Franciſcan.	1300
Ioan. Eckius German.	
Ioan. Gerſon Cancell. Pariſ. Gall.	1420
Ioan. Ieroſol. Epiſc.	390
Ioan. de Immola Iuriſta.	143
Ioan. Maxentius mon. Antioch.	520
Ioa. Moſcus ſeu Euiratus.	
Ioa. Pariſ. Ord. Præd. Theol.	129
Ion. Picus Mirandula Comes.	149
Ioa. Roffenſis Card. Anglus.	1500
Ioa. Raguſinus Ord. Præd. Theol.	143
Ioa. Ruſtrochius mon. Belga.	1350
Ioan. Taulerus Præd. Ord. Germ.	1350
Ioa. Trithem. Abb. Germ.	1500
Ioan. Sariſberien. Epiſc.	1177
Ioan. Villan. hiſt. Florent.	1330
Ioa. Zonaras monach. Græc.	1118
Ionas Aurel. Epiſc.	820
Ionas Hibernus hiſt. S. *Columbani.*	630
S. *Irenæus Martyr & Epiſc.*	180
Iſichius Epiſc. Hieroſol.	600
S. *Iſidorus Hiſpal. Epiſc. Hiſpa.*	630
Iſidorus Peluſiotes mon.	482
S. *Iudas Apoſtolus.*	40
Iulius Africanus.	222
Iulius Firmicus.	340
S. *Iulianus Toletan. Epiſ.*	680
Ianilius Epiſc. Africanus	545
S. *Iuo Carnoten. Epiſc.*	1088
S. *Iuſtin. Mart. & Philoſ.*	150
S. *Iuſtus Orgelitanus Epiſc.*	540
Iuuencus Presb. Poeta Chriſtianus.	330

Digitized by Google

L

	An. Chr.
LActantius Firmianus Afer Lat.	290
Lambert. Schafnaburg. hiſtor.	1077
Landulphus Carthuſ. Sax.	1330
Lanfrancus Epiſc. Cantuar.	1059
Laur. Iuſtinianus Epiſc. Venet.	1464
L. Leo I. PP. Romanus.	440
S. Leo IX. PP. Rom.	1050
Leo Sapiens Imp. Orient. Græc.	900
Leo Oſtienſis Marſicanus Epiſc.	1101
Leontius Bizantinus monachus.	540
Leont. alius hiſtor. S. Ioan. Eleemoſyn.	630
Liberatus Archid. Carthag. Africæ.	560
S. Linus PP. Romanus S. Petri Diſcip.	70
S. Lucas Euangeliſta.	40
S. Lucianus Martyr & Presbyter.	420
Lucifer Caralitanus.	350
S. Ludgerus Epiſc. Monaſterien.	812
Luitprandus Diaconus Ticinen.	946
Lupoldus Bamberg. de Iurib. Imperij.	1330

M

MVcharius Senior S. Anto. diſcip.	340
Manuel Caleca Græcus.	1350
M. Ant. Sabellicus Coccius	1500
S. Marcus Euangeliſta.	45
Marcus Eremita pius	906
Marcellinus Comes	520
Marcellinus Presb. S. Suiberti.	719
Marianus Scotus Monachus Fulden.	1083
S. Martialis Lemouiæ Epiſc.	80
Martinus Bracarenſis Epiſ. & Abbas.	560
Martinus Polonus mon Archiep. Ital.	1250
Martinus Nauarrus Canoniſta.	1540
S. Matthæus Apoſt. & Euang.	44
Matthæus Pariſien. monachus.	1245
S. Maximus Confeſſor Epiſc. Taurin.	420
Melito Sardenſis Epiſc.	150
S. Methodius Martyr & Epiſc. Tyri.	285
Micrologus de Eccleſ. Obſeruat.	1077
Minutius Felix Cauſidicus Romanus.	206
Monaldus Archiep. Beneuen. Franciſ.	1320
Moſes Barzepha Epiſc. Syrus.	970

N

NIcephorus Calliſta hiſtor. Græcus.	1305
S. Niceph. Conſtantinop. Epiſco.	800
Niceph. Gregoras hiſt. Græcus	1330
Nicetas Choniates hiſt. Græc.	1205
Nicetas Dauid hiſtor.	888
Nicol. Cabaſilas Græcus Theol.	1350
Nico. de Cuſa Cardin. Germ.	1450
Nic. Gorram Gallus Ord. Præd.	1350
Nic. de Lyra Ord. S. Franciſc.	1320
Nicolaus I. PP. Romanus.	858
Nicolaus Abbas Panormitan. S. Bene.	1440
Nithardus filius Caroli Magni.	830
S. Nilus Conſtantinop. monach.	445

O

OEcumenius hiſtor.	1080
Olympiodorus hiſtor.	1080
S. Optatus Mileuitanus Epiſc.	365
Oreſieſis Abbas.	340
Origen. Adamantius Clem. Alex. Diſc.	226
Otto Friſingen. Epiſ. monach. hiſt.	1157

P

PAchomius ex milite monachus Syr.	340
Pacianus Epiſc. Barchinon. Hiſp.	360
Palladius Galata.	390
Paſchaſius Diaconus Card. Ro.	492
Paſchaſius Radbertus Abbas Corbein.	820
Paulinus Aquileien. Epiſ.	780
S. Paulinus Nolanus Epiſc.	420
S. Paulus Apoſtolus Gentium omniũ.	50
Paulus Burgen. Epiſc. ex Iudæo.	1430
Paulus Diaconus Aquileienſ.	774
Paulus Oroſius Presbyter Hiſp.	425
Pelagius Aluarus Hiſp. Franciſ.	1325
S. Petrus Apoſt. & Papa Rom.	57
Petrus Aureol. Archiep. Aquita. Frãc.	1317
Petrus Bertrandus Cardinalis.	1330
Petr. ab Alliaco Cardin.	1410

Digitized by Google

	An.Chr.		
Pet.Bleſen.Archidiac.Bathoien.	1177	Samuel Marochia.ex Iudæo Chriſtian.	1090
Petr.Cluniacen.Abbas.	1130	Sedulius Presbyter Scotus.	430
Pet.Chryſologus Epiſc.Rauennas.	442	Serapion Epiſcopus Thmueos.	340
Pet.Comeſtor.hiſt.Scholaſticæ autor.	1150	Seuerianus Gabalen.Epiſc.Græc.	398
Pet.Damiani mon.S.Benedict.	1060	Seuerus Sulpitius S.Paulino amiciſſim.	420
Petrus Petrarcha Card.	1320	Sidonius Apollinaris nobilis.	440
Pet.Diaconus.	503	Sigebertus monach.Gemblac.hiſt.	1100
Pet.Lombard.Epiſc.Pariſien.Gall.	1145	Simon de Caſſia Auguſtinian.Hernic.	1340
Pet.Paludanus Burgundus Ord.Præd.	1330	S.Simeon Metaphraſtes.	850
Pet.Tarentaſien.Card.Ord.Præd.	1270	S.Simeon Stilites in Syr.	457
Philo Carpath.ab Epiph.Epiſ.ordinat.	374	Sifridus Presbyter Miſnen.Hiſt.	1305
Philaſtrius Epiſcopus Brixiæ Ital.	380	S.Sixtus II.PP.Romanus.	260
Photius Conſtantinop.Epiſ.hæreticus.	858	Sixt.III.Papa Rom.	442
S.Polycarpus Martyr & Epiſ.Aſiæ.	71	Socrates Nouatianus,hiſt.	440
Pontius Diaconus S.Cypriani.	250	S.Sophronius Epiſc.Hieroſol.	630
Primaſius Epiſc.Africanus	545	Sozomenus Nouatianus,hiſt.	440
S.Prochor.vnus è 7.Diaconis Act. 6.	40	Stephanus Eduenſ Epiſc.	950
Prochus Conſtantinop.Epiſc.	430	Strabus Fuldenſis monach.	840
Procopius Gazæus Sophiſta.	560	Syluester Prieras Ord.Præd.Canon.	1460
S.Proſper Aquitanus,Epiſc.Rhegien.	460	Syneſius Ptolomaidis Epiſc.	420
Prudentius Poeta Chriſtianus.	390	T	
R		TAtianus S.Iuſtini auditor.	170
RAbanus Maurus Epiſc.Mog.	835	Tertull.at deniq. Marcionita.	203
Radulphus Flauianus monachus.	910	Theodoretus Epiſc.Cyriæ in Syria.	430
Raym.Lullus ipſe Cath.at ſcripta hær.	1290	Theodorus Presbyt.monach.	460
S.Raym.de Pennaforti Ord.Præd.Ita.	1230	Theodor.Balſamon Antioch.Epiſcop.	1190
Remigius Antiſcodoren.monach.	890	Theodorus Studita monach.	820
Reghino Abbas Prumien.	908	Theodulphus Aurel.Epiſc.	835
Richardus Armachan.Archiep.Syriæ.	1350	Theophylactus Archiep.Bulgarorum.	1070
Rich de mediauilla Franciſc.	1290	Theophilus Alexandrin.Epiſc.	390
Rich.Victorin.Scotus monach.	1130	S.Theophilus Antioch.Epiſc.	171
Robertus Holkot Anglus Ord.Præd.	1350	Theorianus Græcus.	1150
Robertus Sorbona Pariſ.Doctor.	1265	S.Thom.Aquinas Doctor Angel.Ital.	1265
Rogerius de Houeden hiſtor.	1190	Thom.Cantiprat.Epiſ.Præd.Ord.	1265
Ruffinus presbyter Aquileienſis.	390	Thom.de Argentina Auguſtinianus.	1350
Rupertus à Ruſſia Franciſc.Theo.	1280	Thomas de Kempis Belga.	1460
Rupertus Tuitien.Abbas.	1119	Thomas Morus nobilis Anglus.	1510
S		Thom.Caietanus.	
SAlonius Epiſc.S.Eucherij filius.	470	Thom.Waldenſis Anglus Carmelita.	1420
Saluianus Epiſc.Melitenſis,	460	Titus Boſtrenus Epiſc.	365

V

	An. Chr.
VDalric. de Argent. Or. Præ. The.	1280
Venantius Fortunat. Epiſ. Picta.	570
Victor Africanus Epiſ.	530
Victor Capuanus Epiſ.	540
Victor Vticenſis Epiſc.	490
Victorin. Pictabienen. Epiſc. & Mart.	270
Victorinus Afer.	350
Vigilius Martyr.	495
Vincent. Belouacen. Epiſc. Ord. Præd.	1250
S. Vincent. Ferrer. Valent. Ord. Præd.	1410
Vincentius Lirinen. monach.	440
Vſuardus monach. Galliæ.	812
VValfridus Strabo Abbas Augiæ.	842
VVitichindus mon. Corbeien.	946
VVilh. Malmesberien. mon. Angl.	1130

Z

ZAcharias Chryſopol. Epiſc. Græc.	1101
S. Zeno Veronen. Epiſc. & Mart.	260

INDEX ALPHABETICVS HÆRESIARcharum potiſſimorum.

Acephali in Græcia an. 482.	513
Adeibertus Gallus.	745
Aetius Græcus.	359
Agnoitæ Ægyptij.	540
Albigenſes Galli.	1178
Amalaricus Gallus.	1200
Anabaptiſtæ Afric. olim. & Germ.	1530
Antidicomaranitæ Arab. & Græ.	873
Angelici & Apoſtolici Græ.	200
Aphtardocitæ.	450
Apollinaris Syrus & Græ.	349
Apoſtolici iterum Gall.	1140
Apoſtolici Syluestrini, Fratricelli.	1282
Aquarij Latini.	257
Arius Græc.	330
Arnoldiſtæ Rom. Ital.	1145
Audæus in Syria.	341
Baſilides in Syr. & Græ.	50
Berengarius Ital.	1004
Beghardi & Beghinæ Gall.	1320
Bongomiles Gall.	1118
Caiani Ægyptij.	120
Carpocras Græc.	120
Cherinthus Græc. Aſiæ.	40
Cerdon Syrus.	
Circumcelliones Afric. 340. Gall.	1249
Claudius Taurinenſis Gall.	800
Clemens Scotus.	740
Collyridiani Græc.	373
Confeſſioniſtæ Scoti. 779. Germani.	1530
Docitæ Græc.	191
Donatiſtæ Afric. 331	313
Dulciniſtæ Ital.	1310
Ebion Syrius.	73
Encratitæ ſeu Aquarij.	180
Eudo Gall.	1140
Eutyches Græc.	441
Flacciani Saxon.	1540
Flagellantes Ital. Germ.	1273
Gaianiſtæ Græc.	513
Gaſpar Schvvenckfeldius Germ.	1530
Gildebertus Gall.	1146
Græci Schiſmatici.	578
Guilielmus de S. Amore Gall.	1261
Helchefaitæ Græc.	103
Heluidius Ital.	302
Hieracitæ Ægypt.	288

Hen-

	An Chr.
Henriciani Germ.	1047
Huldericus Zvvinglius Heluet.	1530
Humiliati Ital. & Gall. 1199.	1260
Iconoclaſtæ Græc.	710
Incaſtuoſi.	1065
Ioan. de Ianduno Gall.	1330
Ioan. Parmenſis Ital.	1258
Ioan. Huſs Boem.	1420
Ioan. Caluinus Gall.	1530
Ioan. VViclefus Angli.	1350
Iouinianus Mediolan. Ital.	382
Libertini Belgæ.	1540
Lollardus Gall.	1303
Macedonius Græc.	351
Manes Perſa	277
Marcionitæ Græc.	230
Marcus Magus.	175
Maumethus Arabs.	630
Menander Samarit.	74
Meſſaliani Græc.	361
Michael Balbus Imp. Orient.	820
Machiani Græc.	808
Monarchici *Ital.*	196
Montaniſtæ Græc. *Ital.*	173
Monothelitæ Græc.	540
Nepos Ægypt.	264
Neſtorius Græc.	429
Nicolaitæ Paleſt. 35. *Iterum.*	910
Nouatiani Afric. Ital.	253
Ophitæ Ægyp.	120
Orgeniſtæ Græc.	230

Pacificantes Græc.	450
Paulus Samoſatenus *Syrus.*	264
Pelagiani Sicul.	416
Petrus Gnafæus Græc.	471
Petrus Abailardus Gal.	1140
Petrobruſiani Gall.	1126
Priſcillianiſtæ Hiſpan.	381
Radulphus Gall.	1146
Raymundus Lullus.	1260
Sabellius Ægypt.	260
Samaritani.	640
Saturninus Syr.	120
Sethiani Syr.	120
Sergiotæ Græc.	820
Seuerus Græc.	513
Simon Magus Paleſt.	42
Symmachiani.	203
Tanchelinus Belga.	1116
Tatianus A*ſſyrius.*	174
Theopaſchitæ Græc. 479. &	869
Tertullianus.	201
Trinitarij Tranſylu.	1550
Tritheitæ Græc.	480
Valentinus Ægypt.	130
Valentinus Gentilis.	1540
Vigilantius.	395
Waldenſes Gall.	1110
Xenaias Perſa.	485

Digitized by Google

Carmine qui cœpi, faciam quoque Carmine finem.
Gratia Trinuno, Gloria ſitque Deo.
Adque hanc me poſthac adiuuet Illa. Faue.

F

I N I

S.

DEO

LAVS TRINVNO

AMEN.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google